

FOTO: UNFPA

INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Sidas årsredovisning 2020

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	8
GD har ordet.....	8
Läsanvisning.....	11
Effektkedjan.....	12
Omvärldsanalys.....	13
2. VERKSAMHETENS INRIKTNING OCH STYRNING	15
Ledning och organisation.....	16
Organisationsstyrning.....	18
Kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete.....	19
Erfarenhetsåterföring och lärande.....	21
3. RESULTATREDOVISNING	23
Sammanfattande bedömning av vår verksamhet.....	24
Övergripande om vår verksamhet 2020.....	26
Vårt arbete för att hantera pandemin.....	27
Vi finansierar partner och delar finansiella risker.....	28
Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet.....	32
Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete.....	38
Vi bistår med kunskap, information och statistik.....	43
Resultatredovisning per anslagspost.....	46
Humanitära insatser (AP 1).....	49
Informations- och kommunikationsverksamhet (AP 2).....	51
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (AP 5).....	54
Asien (AP 6).....	57
Latinamerika (AP 7).....	60
Afrika (AP 9).....	63
Mänskliga rättigheter (AP 13).....	70
Mellanöstern och Nordafrika (AP 17).....	73
Reformsamarbetet (AP 23).....	76
Hållbar fred (AP 26).....	78
Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (AP 28).....	80
Forskningsarbete (AP 32).....	83
Hållbar utveckling (AP 34).....	86
Samarbete inom Östersjöregionen (AP 3).....	89
Resultatredovisning enligt regleringsbrev.....	91
Tematisk resultatredovisning.....	91
Demokrati.....	135
Digitalisering.....	137
Innovation.....	139
Informationssäkerhet.....	140
Jämställdhetsintegrering.....	141
Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet.....	143
Bredare relationer.....	145
Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader.....	146
4. FINANSIELL REDOVISNING	149
Resultaträkning.....	150
Balansräkning.....	151
Anslagsredovisning.....	153
Finansieringsanalys.....	162
Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	164
Tilläggsupplysningar och noter.....	166
Notförteckning.....	168
Sidas lån- och garantiverksamhet.....	178
5. INTERN STYRNING OCH KONTROLL SAMT STYRELSENS FASTSTÄLLANDE	183
Intern styrning och kontroll.....	183
Styrelsens fastställande.....	187

Förteckning över tabeller och diagram

2. VERKSAMHETENS INRIKTNING OCH STYRNING 15

Tabell 2.1: Antal årsarbetskrafter december 2020	17
Tabell 2.2: Sjukfrånvaro på Sida, procent.....	20

3. RESULTATREDOVISNING..... 23

Tabell 3.1: Nyckeltal för Sidas insatser, avtal och utfall	26
Diagram 3.1: Utfall per anslagspost, mnkr	26

Vårt arbete för att hantera pandemin 27

Tabell 3.2: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning ..	27
Diagram 3.2: Beviljade medel för covid-19-respons 2020, fördelade på de största sektorerna och i mnkr	27

Vi finansierar partner och delar finansiella risker 28

Diagram 3.3: Totalt utbetalda medel fördelat per partnerkategori	28
Diagram 3.4: Totalt utbetalda medel fördelat per kategori av multilaterala organisationer	28
Diagram 3.5: Beviljade medel för covid-19-respons 2020 – fördelade på partnerkategori, mnkr	28
Tabell 3.3: Totalt bidrag till civilsamhällesorganisationer, mnkr	29
Diagram 3.6: Totalt utbetalda medel fördelat per kategori av stödform	30

Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet 32

Tabell 3.4: Antal och utfall per kurskategori och deltagare	35
Tabell 3.5: Könsfördelning kurser	35

Vi bistår med kunskap, information och statistik 43

Tabell 3.6: Transparensgaranti i siffor.....	44
Diagram 3.7: Bedömning av strategiportföljens relevans (samtliga strategier)	47
Diagram 3.8: Bedömning av verksamhetens genomförande (samtliga strategier)	48

Humanitära insatser (AP 1) 49

Diagram 3.9: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	49
Tabell 3.7: Nyckeltal för anslagsposten.....	49
Tabell 3.8: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning ..	49
Diagram 3.10: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr	49
Diagram 3.11: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	49

Informations- och kommunikationsverksamhet (AP 2) 51

Diagram 3.12: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	51
Tabell 3.9: Nyckeltal för anslagsposten.....	51
Diagram 3.13: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr	51
Diagram 3.14: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr	51

Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (AP 5) 54

Diagram 3.15: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	54
Tabell 3.11: Nyckeltal för anslagsposten	54
Tabell 3.12: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning	54
Diagram 3.16: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr	54
Diagram 3.17: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	54
Tabell 3.13: Utfall till svenska strategiska partnerorganisationer för genomförandet av strategin, stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, mnkr.....	55

Asien (AP 6) 57

Diagram 3.18: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	57
Tabell 3.14: Nyckeltal för anslagsposten.....	57
Tabell 3.15: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning	57
Diagram 3.19: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr	57
Diagram 3.20: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	57

Latinamerika (AP 7) 60

Diagram 3.21: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi	60
Tabell 3.16: Nyckeltal för anslagsposten	60
Tabell 3.17: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.	60
Diagram 3.22: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	60
Diagram 3.23: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	60

Afrika (AP 9)..... 63

Diagram 3.24: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi	63
Tabell 3.18: Nyckeltal för anslagsposten.....	63
Tabell 3.19: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning	63
Diagram 3.25: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	63
Diagram 3.26: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	63

Mänskliga rättigheter (AP 13)..... 70

Diagram 3.27: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi	70
Tabell 3.20: Nyckeltal för anslagsposten	70
Tabell 3.21: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning	70
Diagram 3.28: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr	70
Diagram 3.29: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	70

Mellanöstern och Nordafrika (AP 17)..... 73

Diagram 3.30: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	73
Tabell 3.22: Nyckeltal för anslagsposten	73
Tabell 3.23: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning	73
Diagram 3.31: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr	73
Diagram 3.32: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	73

Reformsamarbetet (AP 23)	76	Tematisk resultatredovisning	91
Diagram 3.33: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	76	Tabell 3.36: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot strategimål).....	93
Tabell 3.24: Nyckeltal för anslagsposten.....	76	Tabell 3.37: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot OECD-DAC sektorkoder).....	93
Tabell 3.25: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.....	76	Tabell 3.38: Policymarkörer (huvudsyfte och delsyfte), procent.....	93
Diagram 3.34: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	76	Diagram 3.51: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	94
Diagram 3.35: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	76	Diagram 3.52: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	94
Hållbar fred (AP 26)	78	Diagram 3.53: Utveckling mot mål.....	95
Diagram 3.36: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	78	Diagram 3.54: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	100
Tabell 3.26: Nyckeltal för anslagsposten.....	78	Diagram 3.55: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för jämställdhet.....	100
Tabell 3.27: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.....	78	Diagram 3.56: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	100
Diagram 3.37: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	78	Diagram 3.57: Utveckling mot mål.....	101
Diagram 3.38: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	78	Diagram 3.58 Området som andel av totalt utbetalade medel.....	105
Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (AP 28)	80	Diagram 3.59: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för miljö.....	105
Diagram 3.39: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	80	Diagram 3.60: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	105
Tabell 3.28: Nyckeltal för anslagsposten.....	80	Diagram 3.61: Utveckling mot mål.....	106
Tabell 3.29: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.....	80	Diagram 3.62: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	111
Diagram 3.40: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	80	Diagram 3.63: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för fred och säkerhet.....	111
Diagram 3.41: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	80	Diagram 3.64: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	111
Forskningsarbete (AP 32)	83	Diagram 3.65: Utveckling mot mål.....	112
Diagram 3.42: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	83	Diagram 3.66: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	115
Tabell 3.30: Nyckeltal för anslagsposten.....	83	Diagram 3.67: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	115
Tabell 3.31: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.....	83	Diagram 3.68: Utveckling mot mål.....	116
Diagram 3.43: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	83	Diagram 3.69: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	119
Diagram 3.44: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	83	Diagram 3.70: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	119
Hållbar utveckling (AP 34)	86	Diagram 3.71: Utveckling mot mål.....	120
Diagram 3.45: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	86	Diagram 3.72: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	122
Tabell 3.32: Nyckeltal för anslagsposten.....	86	Diagram 3.73: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	122
Tabell 3.33: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.....	86	Diagram 3.74: Utveckling mot mål.....	123
Diagram 3.46: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	86	Diagram 3.75: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	126
Diagram 3.47: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	86	Diagram 3.76: Utbetalade medel per strategimålskategori Utbildning 2020, mnkr.....	126
Samarbete inom Östersjöregionen (AP 3)	89	Diagram 3.77: Utbetalade medel per strategimålsområde Forskning 2020, mnkr.....	126
Diagram 3.48: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	89	Diagram 3.78: Utveckling mot mål, utbildning.....	127
Tabell 3.34: Nyckeltal för anslagsposten.....	89	Diagram 3.79: Utveckling mot mål, forskning.....	127
Tabell 3.35: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning.....	89	Diagram 3.80: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	131
Diagram 3.49: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	89	Diagram 3.81: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr.....	131
Diagram 3.50: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	89	Diagram 3.82: Utveckling mot mål.....	132
		Garantiinstrumentets användning i utvecklingsarbetet	143
		Tabell 3.39: Antalet beslutade garantier och total avtalad volym för garantiverksamheten per strategi.....	143

Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader 146

Diagram 3.83: Förvaltningsanslag i procent av sakanslag, utfall	146
Tabell 3.40: Säkerhetskostnader utlandsmyndigheter, tkr	146
Tabell 3.41: Kostnader för särskilt villkor om finansiering tkr	146
Tabell 3.42: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr	147
Tabell 3.43: Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader, mnkr	148

4. FINANSIELL REDOVISNING..... 149

Tabell 4.1: Resultaträkning, tkr	150
Tabell 4.2: Balansräkning, tkr	151
Tabell 4.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr	153
Tabell 4.4: Anslag, tkr	154
Tabell 4.5: Redovisning mot inkomstitlar på statens budget, tkr	154
Tabell 4.6: Redovisning av beställningsbemyndigande	155
Tabell 4.7: Finansiella villkor 2020, tkr	157
Tabell 4.8: Sidas verksamhet, utgifter	159
Tabell 4.9: Sidas verksamhet, Beställningsbemyndigande	160
Tabell 4.10: Regeringskansliets verksamhet, utgifter	161
Tabell 4.11: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande	161
Tabell 4.12: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande, varav utestående åtaganden i valuta (i tusental)	161
Tabell 4.13: Finansieringsanalys, tkr	162
Tabell 4.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter	164

Tilläggsupplysningar och noter 166

Tabell 4.15: Avskrivningstider för anläggningstillgångar	166
Tabell 4.16: Styrelse	167
Not 1. Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisning och resultaträkning	168
Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar	168
Not 3. Intäkter av bidrag	168
Not 4. Finansiella intäkter	168
Not 5. Kostnader för personal	168
Not 6. Kostnader för lokaler	168
Not 7. Övriga driftkostnader	169
Not 8. Finansiella kostnader	169
Not 9. Uppbördsverksamhet	169
Not 10. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	169
Not 11. Finansiella intäkter transfereringar	169
Not 12. Finansiella kostnader transfereringar	170

Not 13. Lämnade bidrag	170
Not 14. Årets kapitalförändring	170
Not 15. Immateriella anläggningstillgångar	171
Not 16. Materiella anläggningstillgångar	171
Not 17 Finansiella anläggningstillgångar	171
Not 17:1. Andra långfristiga värdepappersinnehav, ägarandel per bank	171
Not 17:2 Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	172
Not 17:3. Andra långfristiga fordringar	172
Not 18 Utlåning	172
Not 18:1. Utlåning, årets förändring	172
Not 18:2. Utlåning inklusive reserveringar	172
Not 19 Kortfristiga fordringar	172
Not 19:1. Fordringar hos andra myndigheter	172
Not 19:2. Övriga kortfristiga fordringar	172
Not 20. Periodavgränsningsposter	172
Not 21. Avräkning med statsverket	173
Not 22. Räntekonto	173
Not 23. Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	173
Not 24. Kassa och bank	174
Not 25. Förändring av myndighetskapitalet	174
Not 26. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	174
Not 27. Avsättningar för garantier	175
Not 28. Övriga avsättningar	175
Not 29. Lån i Riksgäldskontoret	175
Not 30. Kortfristiga skulder till andra myndigheter	175
Not 31. Övriga kortfristiga skulder	176
Not 32. Periodavgränsningsposter	176
Not 33. Verksamhetens kostnader	176
Not 34. Lämnade bidrag	176
Not 35. Finansiella intäkter, transfereringar	177
Not 36. Finansiella kostnader, transfereringar	177
Not 37. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	177
Not 38. Kortfristiga fordringar och skulder	177

Sidas lån- och garantiverksamhet 178

Tabell 4.17: Anslagsfinansierad utlåning, tkr	178
Tabell 4.18: Sammanställning av garantiverksamhet, tkr	179
Tabell 4.19: Ramutnyttjande per kategori	181
Tabell 4.20: Avgiftsbelagd verksamhet, administration av garantier	181

Förkortning	Definition
AMR	Antimikrobiell resistens
APC	Association for Progressive Communications
ARTF	Afghanistan Reconstruction Trust Fund
ATT	Vapenhandelsfördraget Arms Trade Treaty
BBE	Bilaterala biträdande experter
BNI	Bruttonationalintäkt
BNP	Bruttonationalprodukt
CABRI	The Collaborative Africa Budget Reform Initiative
CBD	Konventionen om biologisk mångfald
CCB	Coalition Clean Baltic
CCCF	County Climate Change Fund
(Africa) CDC	Africa Centres for Disease Control and Prevention
CEDEM	Center for Democracy and Rule of Law
CHD	Centre for Humanitarian Dialogue
CIS	Climate Information Services eller Centerpartiets internationella stiftelse
CIWA	Cooperation in International Waters in Africa
CRD	Civil Rights Defenders
CRF	Community Resilience Fund
CSO	Civilsamhällesorganisation (<i>Civil Society Organization</i>)
CWCI	Connected Women Commitment Initiative
DIAL	Digital Impact Alliance
DRC	Demokratiska Republiken Kongo
DRK	Demokratiska Republiken Kongo
EBA	Expertgruppen för Biståndsanalys
ECW	Den globala fonden Education Cannot Wait
EISA	Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa
ESMAP	Energy Sector Management Assistance Program
ESV	Ekonomistyrningsverket
FAO	FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (<i>Food and Agriculture Organization of the United Nations</i>)
FBA	Sveriges myndighet för fred, säkerhet och utveckling (<i>Folke Bernadotteakademin</i>)
FCDO	UK Foreign Commonwealth and Development Office (tidigare: DfID)
GAP	EU:s jämställdhetsplan Gender Action Plan

Förkortning	Definition
GBV	Gender-based Violence
GDPR	Dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation)
GISD	Global Investors for Sustainable Development Alliance
GOVNET	The OECD Development Assistance Committee Network on Governance
GPE	Global Partnership for Education
GWSP	Global Water Security and Sanitation Partnership
HBTQ	Akronym för homosexuella, bisexuella, trans- och queerpå personer
IATI	International Aid Transparency Initiative
ICLD	Internationellt Centrum för Lokal Demokrati
ICNL	International Center for Not-for-profit Law
ICRC	International Committee of the Red Cross
ICT	Informations- och kommunikationsteknologi
IDRC	Den kanadensiska biståndsmyndigheten för forskning (<i>International Development Research Centre</i>)
IFAD	FN:s fackorgan för livsmedels- och jordbrukssektorn (<i>International Fund for Agricultural Development</i>)
IFC	International Finance Corporation
IGAD	Ett regionalt samarbetsorgan i östra Afrika (<i>Intergovernmental Authority on Development</i>)
IIED	International Institute for Environment and Development
ILO	Internationella arbetsorganisationen (<i>International Labour Organization</i>)
IMF	Internationella valutafonden (<i>International Monetary Fund</i>)
IOM	FN:s migrationsorganisation (<i>International Organization for Migration</i>)
IPPF	International Planned Parenthood Federation
IRC	International Rescue Committee
ITC	International Trade Centre
ITP	Internationella kapacitetsutvecklingsprogram
IUCN	International Union for Conservation of Nature
IWRM	Integrated Water Resources Management
JPO	Junior Professional Officer
MDPA	Multidimensionell fattigdomsanalys (<i>Multidimensional Poverty Analysis</i>)
MENA	Mellanöstern och Nordafrika
MFS	Ett Sida-finansierat program som riktar sig till studenter på högskolans grundutbildningsnivå (<i>Minor Field Studies</i>)
MSB	Sveriges myndighet för samhällsskydd och beredskap

Förkortning	Definition
NGO	Icke-statlig organisation (<i>Non-governmental Organization</i>)
NRC	Norwegian Refugee Council
OCHA	FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp (<i>United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs</i>)
OECD	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
OECD-DAC	Biståndskommitté för organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling
OHCHR	Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (<i>Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights</i>)
PPDP	Public Private Development Partnerships
RFSL	Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter
RFSU	Riksförbundet för sexuell upplysning
RRM	Rapid Respons Mechanism
SADC	Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (<i>Southern African Development Community</i>)
SCB	Sveriges myndighet för officiell statistik och annan statlig statistik (<i>Statistiska centralbyrån</i>)
SISD	Ett nätverk som består av det tjugo största finansiella aktörerna på den svenska marknaden och Sida (<i>Swedish Investors for Sustainable Development</i>)
SITE	Ett forskningsinstitut i Stockholm som bedriver ekonomisk forskning inriktat på Öst- och Centraleuropa. (<i>Stockholm Institute of Transition Economics</i>)
SIWI	Stockholm International Water Institute
SKR	Medlems- och arbetsgivarorganisationen Sveriges Kommuner och Regioner
SLSD	Ett nätverk som består av ett tjugotal ledande företag och tre expertorganisationer med svensk koppling (<i>Swedish Leadership for Sustainable Development</i>)
SNV	Foundation of Netherlands Volunteers (<i>Stichting Nederlandse Vrijwilligers</i>)
SPF	Sida Partnership Forum
SPIDER	Svenska programmet för Informationsteknologi (ICT) i utvecklingsländer vid Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)
SPO	Strategisk partnerorganisation
SRH	Sexual and Reproductive Health
SRHR	Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (<i>Sexual and reproductive health and rights</i>)
TAIEX	Instrument för snabb och effektiv teknisk assistans. Syftet är att bidra till att EU:s kandidatländer och potentiella kandidatländer anpassar sig till unionens lagstiftning. (<i>Technical Assistance Information Exchange</i>)

Förkortning	Definition
UD	Utrikesdepartementet
UNAIDS	FN:s samlade program mot hiv/aids (<i>Joint United Nations Programme on HIV/AIDS</i>)
UNCDF	FN:s fond för utveckling av kapital (<i>United Nations Capital Development Fund</i>)
UNDESA	FN:s avdelning för ekonomiska och sociala ärenden (<i>United Nations Department of Economic and Social Affairs</i>)
UNDP	FN:s utvecklingsprogram (<i>United Nations Development Programme</i>)
UNEP	FN:s miljöprogram (<i>United Nations Environment Programme</i>)
UNESCO	FN:s organisation för samarbete inom utbildning, vetenskap, kultur, och kommunikation/media (<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>)
UNFCCC	FN:s ramkonvention om klimatförändring (<i>United Nations Framework Convention on Climate Change</i>)
UNFPA	FN:s befolkningsfond (<i>United Nations Population Fund</i>)
UNHCR	FN:s flyktingkommissarie (<i>United Nations High Commissioner for Refugees</i>)
UNICEF	FN:s barnfond (<i>United Nations Children's Fund</i>)
UNIDO	FN:s organisation för industriell utveckling (<i>United Nations Industrial Development Organization</i>)
UNITAR	FN:s utbildnings- och forskningsinstitut (<i>United Nations Institute for Training and Research</i>)
UNMAS	FN:s minröjningsenhet (<i>United Nations Mine Action Service</i>)
UNODC	FN:s kontor för narkotikakontroll och förebyggande av brott (<i>United Nations Office on Drugs and Crime</i>)
UNOPS	FN:s kontor för projektjänster (<i>United Nations Office for Project Services</i>)
UNSCR	FN-resolution (<i>United Nations Security Council resolution</i>)
UNSSC	FN:s organisation för personalfrågor och kapacitetsutveckling (<i>United Nations System Staff College</i>)
UNV	UN Youth Volunteers är en separat kategori av FN-volontärer som har skapats för att skapa större volontäroengagemang bland personer under 30 år. (<i>United Nations Volunteers</i>)
USD	Amerikanska dollar (<i>United States Dollar</i>)
WASH	Vatten, sanitet och hygien (<i>Water, Sanitation and Hygiene</i>)
WFP	FN:s livsmedelsprogram (<i>United Nations World Food Programme</i>)
WHO	Världshälsoorganisationen (<i>World Health Organization</i>)
WRI	World Resources Institute
WTO	Världshandelsorganisationen (<i>World Trade Organization</i>)
WWF	Världsnaturfonden (<i>World Wide Fund for Nature</i>)

Inledning

GD har ordet

Fattigdomen har ökat globalt

Slitsamt. Svårt. Oförutsägbart. Dystert. Mycket kan sägas om 2020 – året som blev pandemins år. Tanken var att 2020 skulle accelerera genomförandet av Agenda 2030 med starten på "the Decade of Action" för att uppnå de Globala målen. Istället har vi sett en global ökning av fattigdom i alla dess dimensioner.

Virusets våg vällde fram och vältte den ena dominobrickan efter den andra. Pandemins hälsokris ledde snabbt till en ekonomisk kris samt en tillbakagång för demokrati och mänskliga rättigheter.

Covid-19 och dess långtgående konsekvenser blev ett stressstest för Sidas utvecklingssamarbete. Även om krisen fortskrider tycker jag att vi och våra samarbetspartner har klarat detta test väl. Stora omställningar gjordes på kort tid. Majoriteten av Sidas stöd och sektorer bedömdes som fortsatt eller än mer relevanta i skuggan av covid-krisen. Verksamheten är grundad i biståndseffektiva ansatser och tematiska perspektiv, vilket vi tog fasta på i vår omställning.

Foto: UNICEF/UNI226397/Naftalin.

Beskrivning: Elever som tvättar händerna innan de ska äta, på den Unicef-stödda skolan Qansahley i Dollow, Somalia.

Det faktum att Sida i stor utsträckning använder kärn- och programstöd möjliggjorde ett flexibelt och adaptivt angreppssätt under krisen, med tät dialog och uppföljning med partner. Därmed kunde Sidas anpassning av biståndet göras framför allt genom våra befintliga partner, sektorer och strategier. Sammantaget bidrog detta också till att underlätta hanteringen av korruptionsrisker, vilka är överhängande i denna typ av kriser.

I princip alla Sidas samarbeten, partner och deras anställda har fått förhålla sig till den nya verkligheten som covid-19 innebär och till de långsiktiga effekterna detta får på alla former av utsatthet och fattigdom. Det har varit en period av snabbt och kontinuerligt lärande. Inför 2021 har lärdomar dragits för att göra insatserna än mer effektiva i syfte att minska och lindra fattigdom i en förändrad omvärld.

De humanitära behoven i världen fortsatte att öka under 2020. 80 miljoner människor är på flykt. Hungersnöden är stor och växande. Konflikterna många och utdragna. Klimatkrisen bidrar till utmaningarna på såväl lång som kort sikt. Sida har arbetat strategiskt och snabbfotat med humanitära stöd samt fortsatt att vara tydlig med humanitära principer och vikten av internationell humanitär rätt. World Food Programme – välförtjänt belönat med Nobels fredspris – är en partner som vi fördjupat samarbetet med och som väl speglar de nödvändiga kopplingarna mellan livsmedelstrygghet och fred.

Pandemin har förvärrat den negativa demokratitrenden i världen. På många håll har demokratin tryckts tillbaka och regeringar har använt pandemin som en förevändning för att stärka sin makt och inskränka rättigheter. I tider av motvind är det stärkande att veta att Sidas demokratibistånd är effektivt och gör skillnad, vilket en utvärdering från Expertgruppen för biståndsanalys visade i höstas. Demokrati och mänskliga rättigheter är fortsatt Sidas största biståndsområde och under året har vi arbetat vidare utifrån de åtgärdsförslag vi beskrev i regeringsuppdraget som rapporterades under 2019.

Krisen för världens klimat och miljö blir allt tydligare. Människan har över tid gått från att vara en del av naturen till att bli en negativ naturkraft som omformar ekosystem och

Foto: WHO/Eduardo Soteras Jalil. Beskrivning: De kongolesiska myndigheterna genomför en vaccinationskampanj mot gula febern i huvudstaden Kinshasa, 2016.

atmosfär. Förändringarna drabbar hårdast människor som lever i fattigdom och i direkt beroende av naturresurser och närmiljö. Vi arbetar brett för att bidra till att vända utvecklingen och har under året ökat vårt fokus på biologisk mångfald samt hur biståndet i ökad utsträckning ska genomföras i linje med Parisavtalet om klimatet.

För att uppnå Agenda 2030 och Parisavtalet krävs mer finansiella resurser. Omställningen till hållbar utveckling är fortfarande starkt underfinansierad. Här behövs nya finansieringsformer, kunskap, regleringar – och partnerskap. Jag

---

”Sida har arbetat strategiskt och snabbfotat med humanitärt stöd”

är glad att Sida under året bidrog till att samla aktörer, kraft och riktning i den växande globala rörelsen för hållbar finansiering, inte minst genom konferensen för Global Investors for Sustainable Development som Sida arrangerade tillsammans med FN i juni.

Partnerskap är en viktig motkraft mot kriser, pandemier och polarisering som riskerar att dra isär och radera decennier av utvecklingsframsteg. Partnerskap är på samma gång syfte, mål och medel för Agenda 2030. En viktig utgångspunkt för oss i detta är vetskapen att bistånd måste ha en, på flera olika sätt, katalytisk roll för att vara effektiv och för att lyckas skapa möjligheter för människor i fattigdom och förtryck. Viktiga exempel på vår strävan att främja en partnerskapskultur och stärka bredare relationer mellan aktörer är nystarten av näringslivsnätverket Swedish Leadership for Sustainable Development samt att Sida lagt grunden för en stor satsning på myndighetssamarbete som sjösätts 2021.

Under året fortsatte vi att utveckla vår verksamhet i linje med Sidas vision och verksamhetsidé. Myndighetens interna digitalisering tog stora kliv framåt, delvis påskyndad av pandemin. Vi lanserade ett trainee-program och rekryterade mer personal i fält, samt skrev kontrakt på framtida kontorslokaler i Ursviks entré. Sidas verktyg för multidimensionell fattigdomsanalys rullades ut i ny version och nya handlingsplaner för jämställdhet och antikorruption beslutades. Vårt löpande utvecklingsarbete ger resultat.

Sida genomgick flera särskilda externa granskningar under 2020. Ekonomistyrningsverket och Statskontoret granskade biståndets styrning, Riksrevisionen gjorde en effektivitetsrevision av garantiverksamheten och EU utvärderade Sidas kapacitet att fortsatt hantera EU-medel. Samtliga granskningar bekräftade att Sida är en välskött myndighet vilket är en förutsättning för hållbara resultat och ett styrkebesked för vår organisation som gör mig stolt. Vi kommer att fortsätta att fokusera mer på lärande och uppföljning, i linje med rapporternas rekommendationer.

Jag vill vända mig till Sidas personal med ett stort tack.

Tillvaron både på och utanför jobbet har varit ansträngande utöver det vanliga. Detta har mötts med professionalitet och flexibilitet. Jag känner stor stolthet över det ni som kollegor och vi som organisation utträttat under året. En särskild hälsning riktar jag också till er som arbetar på plats i våra samarbetsländer, där situationen många gånger varit extra svårhanterlig.

Sidas arbete och denna årsredovisning visar att år 2020 också kan beskrivas med mer positiva ord: Innovation. Styrka. Mod. Resultat. Utvecklingsarbetet har genomförts på ett robust sätt och varit en positiv kraft under året. Människors hälsa, ekonomins hälsa, naturens hälsa – pandemiåret 2020 påminde med smärtsam tydlighet att de alla är sammankopplade. Efter pandemin ska världen inte återföras till det den var, utan ska bli mer jämlik, inkluderande och hållbar. Med sikte på en värld utan fattigdom och förtryck. Sida är redo att bidra till detta – vi är faktiskt redan igång.

God läsning!

”Efter pandemin ska världen inte återbyggas till det den var, utan mer jämlik, inkluderande och hållbar”

Carin Jämtin
Generaldirektör

FOTO: SIDA

Läsanvisning

Så läser du Sidas årsredovisning

Sidas årsredovisning är indelad i 5 kapitel. Nedan följer en kort beskrivning av respektive kapitel.

Kapitel 1 Inledning

Direkt efter läsanvisningen beskriver vi vår effektkedja och hur vi har delat in resultatredovisningen. Därefter gör vi en omvärldsanalys.

Kapitel 2 Verksamheten inriktning och styrning

I detta kapitel beskriver vi vårt uppdrag och hur vi styrs både externt och internt. Dessutom redovisar vi vårt arbete med kompetensförsörjning och arbetsmiljö samt hur vi arbetar med erfarenhetsåterföring och lärande.

Kapitel 3 Resultatredovisning

I resultatredovisningen beskriver och bedömer vi den verksamhet som vi har bedrivit under året. Vi redogör för vår verksamhet utifrån de resultat som uppnåtts under året. Dessa presenteras först på en övergripande nivå under avsnittet Övergripande om vår verksamhet 2020. Avsnittet är indelat utifrån Sidas olika roller i bistånds- och utvecklingssamarbetet, där vi bidrar genom att: 1) finansiera partner och dela finansiella risker, 2) mobilisera engagemang och stärka kapacitet, 3) föra normativ dialog och bedriva globalt påverkansarbete samt 4) bistå med kunskap, information och statistik. I avsnittet beskriver och bedömer vi också hur vi under året har hanterat pandemin.

Sidas strategistyrda verksamhet kan delas upp på 14 anslagsposter, vilka kan ha ett landsspecifikt, regionalt eller tematiskt fokus. För att ge mer insyn i vad vi gör och hur vi arbetar inom ramen för dessa bryter vi ner resultatredovisningen per anslagspost (AP) i avsnittet Resultatredovisning per anslagspost. I detta avsnitt gör vi också en sammanfattande bedömning av respektive strategis relevans för att bidra till strategins strategimål samt i vilken grad årets verksamhet genomförts enligt plan.

Under avsnittet Resultatredovisning enligt regleringsbrev redovisar vi de åiterrapporteringskrav som återfinns i regleringsbrevet, förutom det som rör Bidrag till civilsamhällesorganisationer. Detta åiterrapporteringskrav redovisas i sitt sammanhang, dels under rubriken Vi finansierar partner och delar finansiella risker/Civilsamhällets organisationer, dels under Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (AP 5) i avsnittet Resultatredovisning per anslagspost.

Kapitel 4 Finansiell redovisning

Detta kapitel rymmer Sidas finansiella redovisning i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Kapitel 5 Styrelsens fastställande

I detta kapitel redovisas Sidas interna styrning och kontroll i enlighet med förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Styrelsen intygar i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och dess kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Effektkedjan

Effekter i fyra steg

Sidas effektkedja visar hur vi arbetar för att förverkliga visionen om varje människas rätt och möjlighet att leva ett värdigt liv.

Steg 1: Aktiviteter. Där ingår allt det vi gör i det dagliga arbetet.

Steg 2: Prestationer. De når vi genom att våra aktiviteter möter partner och andra aktörer i form av finansiering och facilitering.

Steg 3: Prestationsnära effekter. De når vi genom att steg 2 lett till effektiva och relevanta bistånds- och utvecklingsinsatser.

Steg 4: Lokala, regionala och globala effekter. De resultat som bidrar till målen i de strategier som Sida styrs av.

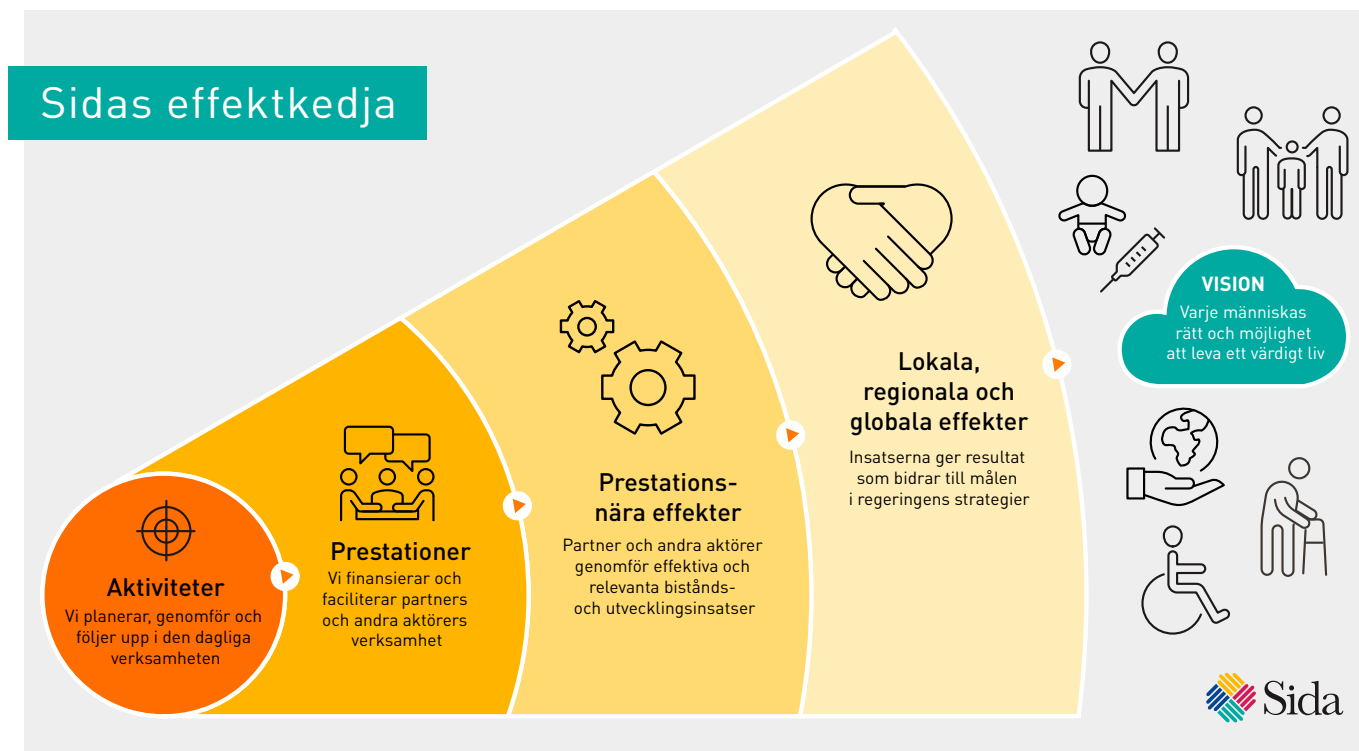
I resultatredovisningen ligger fokus på steg 2 och 3: prestationer och prestationsnära effekter. Vi ringar på så vis in hur vi arbetar och vad vi har gjort under året för att bidra till att partner och andra aktörer genomför effektiva och relevanta bistånds- och utvecklingsinsatser.

Våra prestationer ryms till stora delar inom följande fyra typer av arbete, vilka illustreras i figuren.

- Vi finansierar partner och delar finansiell risk.
- Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet.
- Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkans arbete.
- Vi bistår med kunskap, information och statistik.

Våra insatser och aktiviteter bör vara så relevanta som möjligt i förhållande till strategimålen. De ska vara genomförbara för att ge resultat. I vilken grad vi har lyckats med detta illustreras i de så kallade trafikljusbedömningar som görs för varje strategi. I dessa trafikljus bedömer vi hela strategiportföljen, det vill säga alla samlade insatser och aktiviteter vi har för att bidra till en positiv utveckling mot mål.

Figur 1.1 Sidas effektkedja

Oftast kan vi först efter några eller flera år se om vår verksamhet har gett resultat som bidrar till målen i strategierna. Ibland är resultaten svåra att mäta överhuvudtaget. Även där vi ser en negativ trend skulle vi kunna anta att Sida har motverkat en mer negativ utveckling. Det är också viktigt att tänka på att våra insatser och aktiviteter endast kan påverka utvecklingen till viss del. Ett stort antal faktorer utanför vår kontroll inverkar också. Det kan i sin tur göra det svårt att

spåra utvecklingstrenderna till just Sidas insatser och aktiviteter. Den typen av effekter är därmed svåra att redovisa per kalenderår.

Vi ger löpande genom resultatredovisningen exempel på resultat och effekter av insatser (steg 4 i effektkedjan). De är visserligen effekter av tidigare års insatser och aktiviteter, men de antyder vilken typ av resultat vår verksamhet kan ge på sikt.

Omvärldsanalys

Behovet av stöd har ökat dramatiskt

2020 har dominerats av covid-19-pandemin, vilket har fått enorma konsekvenser för människors hälsa och försörjning.

Fattigdomen och hungern ökar i spåren av pandemin

Kampen mot covid-19 gör att den extrema fattigdomen ökar dramatiskt. I flera årtionden har andelen extremt fattiga i världen minskat, men 2020 skedde ett trendbrott: de extremt fattiga blev fler.

En konsekvens av pandemin är att antalet människor som är i behov av humanitärt stöd har ökat dramatiskt till över 235 miljoner 2020. Pandemins effekter kan också leda till att antalet undernärda i världen ökar med 83 miljoner till totalt 123 miljoner människor.¹

I början av 2020 uppskattade IMF att den globala ekonomin skulle växa med drygt tre procent 2020. I januari 2021 uppskattar Världsbanken att den globala ekonomin istället har krympt med 4,3 procent.²

Nedstängningar får stor konsekvenser

För att hejda spridningen av covid-19 har karantän och sociala begränsningar införts och skolor har stängts världen över. Detta har gett direkta och indirekta konsekvenser för ekonomisk utveckling, sysselsättning och fattigdom.

Låg- och medelinkomstländer har under lång tid gjort enorma framsteg inom hälsa och utbildning även om det redan innan pandemin fanns brister i kvaliteten.³ Världsbanken tror att de senaste decenniernas framsteg riskerar att gå om intet.⁴ Under våren stängde 190 länder, i olika

Foto: KB Mpofu / ILO. Beskrivning: En kvinna som arbetar med munskydd i en fabrik. Bulawayo, 24 April 2020.

grad, sina skolor och 1,5 miljarder barn och unga stod utan skolgång. Under våren var stängningarna som mest omfattande men de blev nästan lika omfattande i september. Enligt UNESCO var mer än 300 miljoner elever fortfarande drabbade i mitten av december 2020, vilket motsvarar 17 procent av det totala antalet elever globalt.⁵

Redan ansträngda statsbudgetar belastas hårt. I höginkomstländer har stödpaket betalats ut som omfattar 10 till 30 procent av BNP. I låg- och medelinkomstländer är de betydligt

lägre, mindre än fem procent av BNP, men det kan ändå ge stora konsekvenser för ländernas statsbudgetar.⁶ Över 90 länder har ansökt om nödlån och finansiellt stöd hos IMF. 24 låginkomstländer har hittills fått skuldavskrivningar.⁷

Pandemin har också lett till att pengaflödena minskat drastiskt. Pengar som gästarbetare skickar hem, remitteringar, förväntas minska med 14 procent⁸ under 2020–2021 och utländska direktinvesteringar med 30–40 procent⁹. OECD rapporterar i december 2020 att det fortfarande råder

stor osäkerhet kring biståndsflödena under 2020, där stora summor mobiliserades för stimuleringspaketet men det kvarstår att avgöra om detta främst berodde på omfördelningar eller en ökning av de totala flödena.¹⁰ Låg- och medelinkomstländerna drabbas hårt av detta då de ofta är beroende av råvaruexport, turism och remitteringar.¹¹ Det innebär att biståndet blir ännu viktigare, både i låginkomstländer, där det utgör en stor del av finansieringen, och i medelinkomstländer där covid-19 kraftigt minskat andra inkomstkällor.

Afrika har relativt sett drabbats mindre av själva viruset och de negativa effekterna av den globala nedstängningen. Där förväntas BNP minska med 3,7 procent 2020.¹² Däremot är regionen mer sårbar då det saknas resurser till stimulanspaketet och de sociala trygghetssystemen är begränsade. Utgångsläget är sämre vilket innebär att återhämtningen blir svårare. Latinamerika och Europa har drabbats hårt av virus-spridningen. Den tilltar också i Asien där även fattigdomen förväntas öka mest. Mellanöstern har drabbats hårt av viruset och konsekvenserna av detta förvärrar den politiska spänning som indirekt har bidragit till ökad fattigdom.

Nedstängningen har påverkat utbud och efterfrågan samt rörligheten på varor, tjänster och människor. Enligt internationella arbetsorganisationen (ILO) hade antalet arbetstimmar i världen minskat med över 17 procent under andra kvartalet 2020 jämfört med slutet av 2019, samtidigt som ojämlikheten på arbetsmarknaden ökar.¹³ Särskilt hårt drabbas informella arbetare i städer, migrantarbetare och kvinnor.¹⁴ De saknar ofta ett fungerande socialt skyddsnät, har mindre besparingar och prioriteras inte i eventuella stimulanspaket. Det gäller i synnerhet kvinnor eftersom de arbetar i sektorer som påverkas relativt mycket av pandemin och dessutom drabbas de av en ökad börda av obetalt arbete i hemmet.¹⁵

Efter årets, och de kommande årens, stora stimulanspaketet för att bygga upp ekonomin efter pandemin, är det viktigt att sätta en grön, ekonomisk utveckling i centrum för att skapa

jobb. Enligt Världsbanken riskerar ytterligare 100 miljoner människor att hamna i fattigdom år 2030 om vi inte tar hänsyn till klimatförändringar i utvecklingen av samhället.¹⁶

OECD pekar på vikten av ett klimatanpassat bistånd. Annars riskerar länder att låsa in sig i lösningar som bidrar till ökad fattigdom.¹⁷ De ekosystem som allt levande är beroende av försämras snabbt. Covid-19-pandemin är ett exempel på de effekter som ett utarmat ekosystem ger.¹⁸

Stärkta sociala trygghetssystem

Parallellt med den ekonomiska krisen har ländernas system för social trygghet vuxit kraftigt. Enligt Världsbanken har mer än 190 länder nått nya grupper med förbättrade system eller genom att öka bidragens storlek.¹⁹ Att stärka de sociala trygghetssystemen handlar inte bara om att få en struktur på plats för kristider. Det ger också positiva effekter på under-visning, hälsa, tillgång till mat, småjordbrukens produktion och människors förmåga att kunna hantera arbetslöshet. Allt detta minskar risken för kronisk fattigdom. Systemen för social trygghet i samarbetsländerna är dock otillräckliga för att möta behoven och är dessutom till stor del biståndsfinansierade.

Behov av ökad digitalisering

Pandemin har aktualiserat behovet av digitalisering och ny teknologi. Låginkomstländer har generellt problem med internetuppkoppling och de som arbetar inom låginkomststyrken har små möjligheter att arbeta hemifrån.²⁰ Digitaliseringen är viktig dels för att kunna dra nytta av de möjligheter till ekonomisk utveckling som skapas och dels för att kunna vara flexibel i kriser som pandemier. Den gör det möjligt att bygga sociala skyddsnät som snabbt når ut till människor och skapar tillgång till olika plattformar för information. Nyskapande tekniska lösningar öppnar nya vägar för utveckling och skapar förutsättningar att bekämpa fattigdom i stor skala.

Kvinnor drabbas hårdare

I flera av Sidas samarbetsländer, som inte drabbats så hårt av själva viruset, har nedstängningar och beredskapsläge i sjukvården trängt undan grundläggande hälso- och sjukvård. De senaste decenniernas framsteg inom hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) har försämrats: antalet kvinnor som söker mödravård har minskat, nationella vaccinationsprogram för barn har skjutits upp²¹ och tillgången till preventivmedel har minskat.²²

Redan före pandemins utbrott hade 35 procent av världens kvinnor upplevt fysiskt och/eller sexuellt våld.²³ Det är tydligt att pandemin har förvärrat problemet då det könsrelaterade våldet ökar samtidigt som skyddet för utsatta kvinnor försvagas. De som har drabbats av könsrelaterat våld riskerar att stå utan vård och stöd när hälsovården helt fokuserar på covid-19.²⁴

Det demokratiska utrymmet krymper

Demokratin har fortsatt att försvagas globalt både 2019 och 2020.²⁵ Autokratiseringen av länder, en rörelse i riktning mot diktatur, har ökat. Denna process har påskyndats av regeringarnas åtgärder för att stoppa pandemin, även om utvecklingen dämpats under senare delen av 2020. Undantagstillstånd som lett till diskriminering, kränkningar av mänskliga rättigheter, minskad frihet för medierna och begränsad rätt till information fanns i slutet av 2020 kvar i 45 länder.²⁶ Dessutom har val i drygt 70 stater över hela världen skjutits upp på grund av covid-19.²⁷

Arbetet mot korruption står stilla eller backar i två tredjedelar av världens länder.²⁸ Det finns en farhåga att de stora stödpaket som betalas ut på kort tid kan leda till ökad korruption om inte risken hanteras.

Verksamhetens inriktning och styrning

Bättre levnadsvillkor för fattiga människor

Sida är Sveriges biståndsmyndighet och vår främsta uppgift är att stödja verksamhet som bidrar till bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Vi styrs av regeringens förordningar, vår instruktion, strategier och regleringsbrevet. Regeringen har beskrivit inriktningen för det svenska biståndet i Policyramverk för svenskt utvecklingsamarbete. Med utgångspunkt i denna inriktning beslutar också regeringen om de strategier som styr vad vår verksamhet ska åstadkomma i respektive land, i en region eller på global nivå. Under 2020 styrdes vi av totalt 44 strategier.

Foto: UN Photo. Beskrivning: Pappan Kasereka Miyisa Jophet förlorade sin son och hustru i ebola under 2018. Idag arbetar han på ett behandlingshem i Demokratiska Republiken Kongo där han tar hand om barn med sjuka föräldrar.

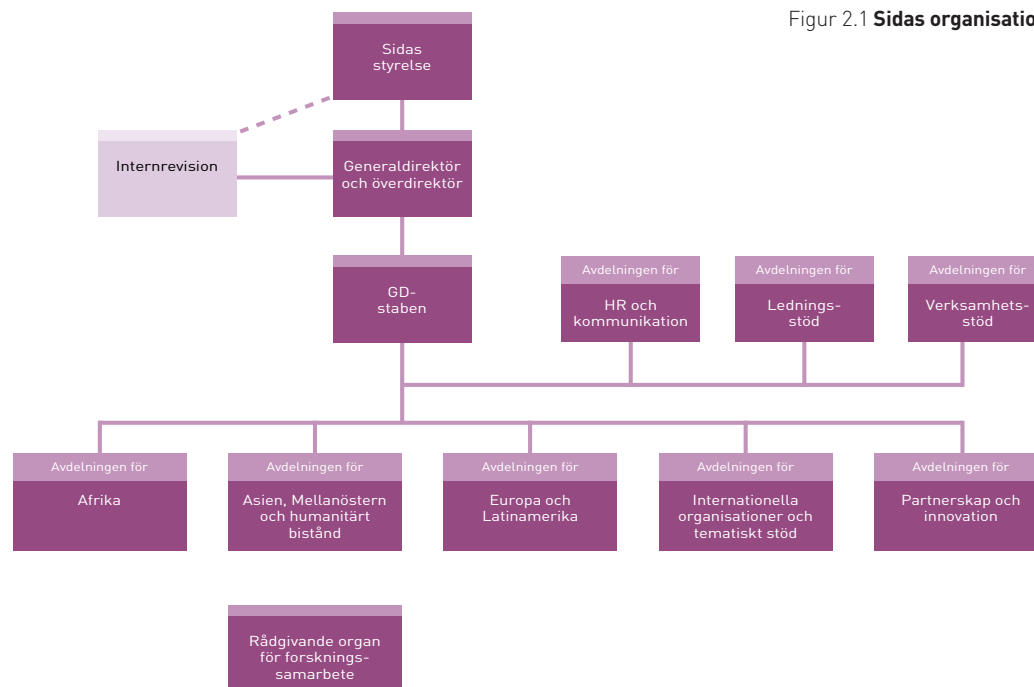
Ledning och organisation

Så leds Sida

Sidas styrelse har det formella ansvaret och vår myndighetschef, generaldirektören, ansvarar för den löpande verksamheten inför styrelsen. Vi har också en överdirektör som fungerar som ställföreträdande generaldirektör.

Myndigheten är uppdelad i åtta avdelningar. Utöver dessa avdelningar finns generaldirektörens stab samt en internrevision som rapporterar till styrelsen.

Vi har även ett rådgivande organ för forsknings-samarbete. Organet ger råd i ärenden om stöd till uppbyggande av forskningskapacitet i samarbetsländer och stöd till internationella forskningsprogram.

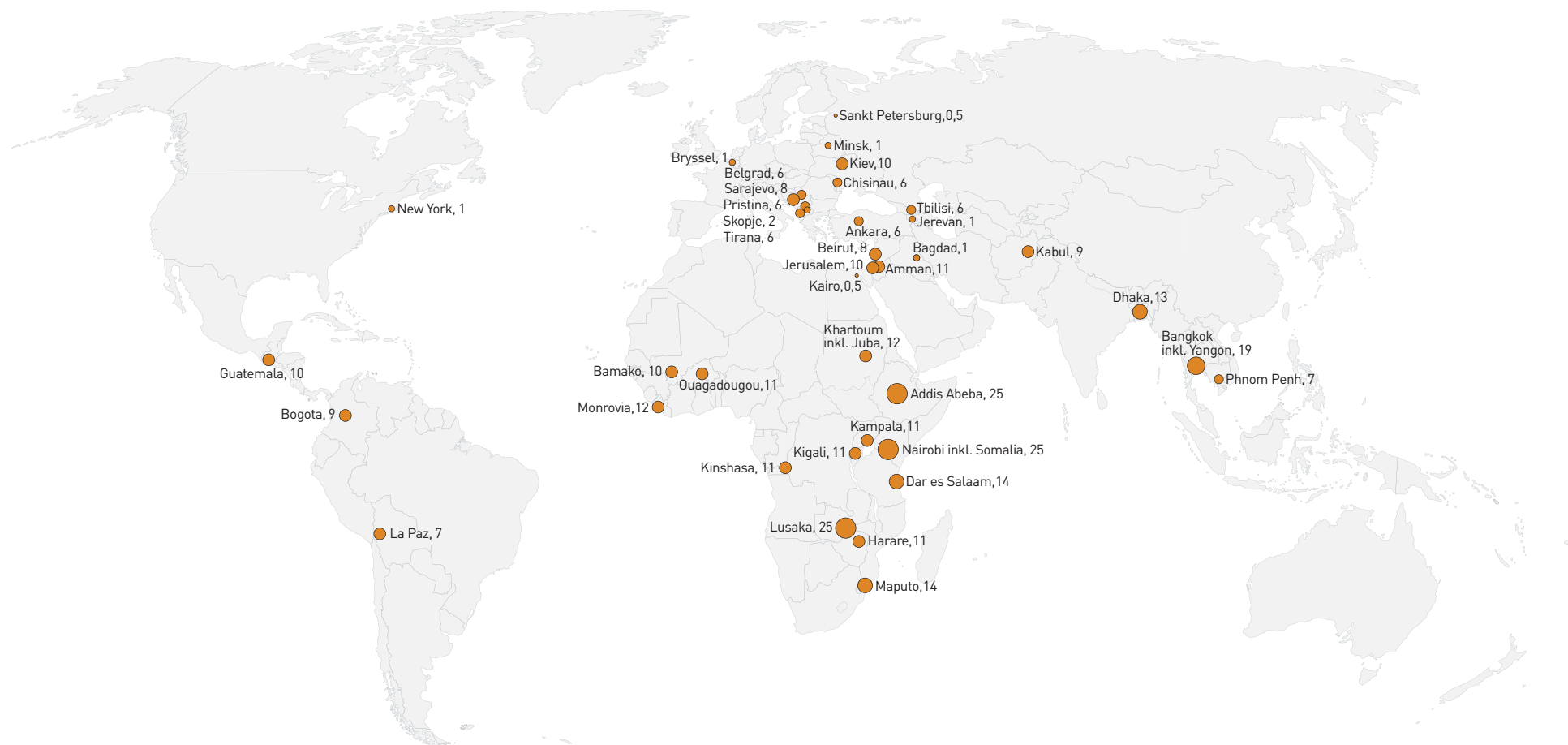
Våra anställda

Sidas personal vid våra kontor i Stockholm, Visby och Härnösand uppgick vid slutet av året till 643 årsarbetskrafter. Vår verksamhet bedrivs även på utlandsmyndigheter (UM). Vid slutet av året arbetade där motsvarande 357 årsarbetskrafter varav 179 utsända och 178 lokalanställda.

Tabell 2.1: Antal årsarbetskrafter december 2020

	Antal åk	Antal kvinnor	Antal män
Antal anställda på Sida i Sverige	643	461	182
Antal utsända från Sida på UM	179	110	69
Antal lokalanställda på UM	178	105	73

Figur 2.2 Kartbild över antalet anställda per utlandsmyndighet

Organisationsstyrning

Vi utvecklar organisationen

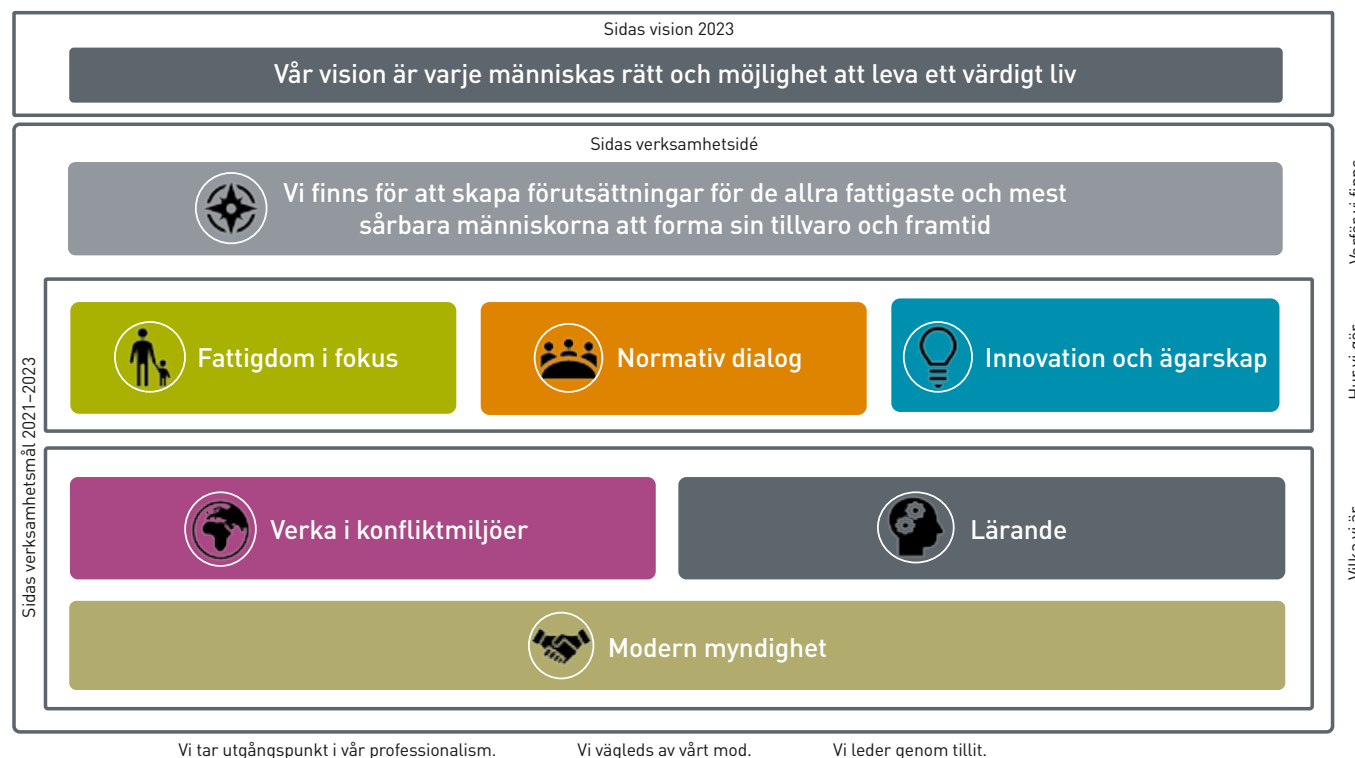
Sidas arbete utgår från vår vision om varje människas rätt och möjlighet att leva ett värdigt liv.

Operativt har vi under året styrt, organiserat och följt upp arbetet med utgångspunkt i verksamhetsplanen för 2020–2022 som styrelsen beslutade om i december 2019. I planen finns sex verksamhetsmål som styr de förflyttningar Sida vill göra de kommande tre åren. Dessa återfinns i målkartan till höger i bild.

Under 2020 har vi i vår planering och uppföljning fortsatt att hålla ihop strategigenomförandet, vårt utvecklingsarbete, finansiell planering och riskhantering i en sammanhållen process och rapportering till vår styrelse.

Pandemin har inneburit att vi lagt fokus på nödvändiga omställningar i biståndsverksamheten under 2020 och delar av vårt långsiktiga utvecklingsarbete för att stärka myndigheten sattes på paus. Framför allt har vi fokuserat på att analysera effekterna av covid-19 och hur detta påverkar genomförandet av våra strategier. Vårt riskanalysarbete har varit intensivare och arbetsmiljöfrågor har varit viktiga.

Under året har Ekonomistyrningsverket (ESV) och Statskontoret på uppdrag av regeringen samt PwC på uppdrag av Europeiska kommissionen granskat och genomlyst olika delar av Sidas interna styrning, effektivitet, ledning och uppföljning. Granskningarna har genererat omdömen som

bekräftar att vi är en överlag välfungerande, effektiv och ändamålsenlig organisation. ESV och Statskontoret konstaterade att vi lyckats balansera och utforma vår interna styrning på ett sätt som skapar nödvändig flexibilitet och handlingsutrymme i strategigenomförandet och att vår process för intern styrning

och kontroll fungerar på ett betryggande sätt.²⁹ Granskningen som genomfördes av PwC resulterade i att Sidas ackreditering för att hantera EU-medel preliminärt är förnyad, och då även med finansiering i form av garantier.³⁰

Kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete

Skifte till digitalt arbete på distans

Våra medarbetare och pandemin

Pandemin har påverkat både Sidas verksamhet och våra medarbetare. Medarbetare i Sverige har i huvudsak arbetat hemifrån, vilket inneburit ett skifte till att arbeta digitalt och på distans. Vi har under pandemin haft ett aktivt arbetsmiljöarbete och bland annat stöttat chefer i att leda på distans och erbjudit medarbetare ergonomiska hjälpmedel i hemmet samt utvecklat digitala mötesverktyg och arbetssätt. Vi har även genomfört smittskyddande åtgärder i våra lokaler. Arbetsgivare och arbetsmiljöombud har under pandemin träffats regelbundet för att följa upp arbetsmiljön och hantera risker.

Medarbetare på utlandsmyndigheter har påverkats allra mest. När länder snabbt stängde sina gränser och flygplatser samt införde restriktioner som utgångsförbud och stängda skolor så fattade Utrikesdepartementet beslut om reducerad bemanning under våren 2020. Av våra totalt 172 utsända medarbetare 2020 arbetade hälften på distans från Sverige (eller på annan utlandsmyndighet) redan i april 2020 och totalt 112 av våra utsända medarbetare omlokaliseras under året. Beslut om återbemanning fattades under sommaren och de flesta av våra medarbetare hade återvänt till sin ordinarie arbetsplats den 31 augusti 2020.

Ett antal utsända stannade kvar på utlandsmyndigheterna under våren under varierande men svåra förhållanden. Sida har även arbetsgivaransvar för nationella experter och bilaterala biträdande experter i våra resursbasprogram. Flera av dessa arbetade också på distans från Sverige för respektive organisation.

Mångfald i fokus

Under 2020 har vi arbetat för att öka mångfalden av kompetenser och erfarenheter på Sida. Vi har höjt medvetenheten om mångfald i organisationen, satt nya nyckeltal och fört dialog om nuläget. Vi strävar efter att motverka exkludering och omedveten diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Med ett aktivt HR-stöd har vi satsat på mångfald i rekryteringen. Vi ska inte välja bort relevanta kompetenser på grund av omedvetna bias, det vill säga subjektiva bedömningar, reaktioner och preferenser

Under 2020 har det lett till en jämnare könsfördelning vid tillsättningar av tillsvidare tjänster (se Resultatredovisning enligt regleringsbrev/Jämställdhetsintegrering).

Vi har också sett en positiv utveckling i fråga om olika kulturell bakgrund bland medarbetarna. 2016 hade 16 procent av Sidas medarbetare utländsk bakgrund. Vår senaste mätning från slutet av 2019 visade att motsvarande siffra var 19 procent. Sida har dock en fortsatt sned könsfördelning. 69 procent av medarbetarna är kvinnor och det finns relativt få medarbetare i åldersgruppen 25–34 år. Vi strävar systematiskt efter att bli en mer jämställd myndighet (60/40) på alla nivåer, med en större andel medarbetare med utländsk bakgrund och fler yngre medarbetare (25–34 år).

Sidas analys av organisationens kompetensgap 2020 visar att medarbetarnas kompetenser stärkts inom digitala förhållningssätt, att arbeta i effektiva team och självledarskap

samt att verka i konfliktmiljöer. Pandemin och den nya digitala arbetsmiljön ökar ytterligare kraven på medarbetarna att kunna leda sig själva, att arbeta i olika team och att ta tillvara digitala möjligheter internt och i samarbete med våra partner.

En av flera viktiga åtgärder för att stärka mångfalden och kompetens vad gäller konfliktmiljöer är ett årslångt utvecklingsprogram (Sida PULS). Programmet har innehållit både gemensamma och individuella delar som ska bidra till att de tolv medarbetare som går programmet blir bättre rustade för att arbeta i sköra miljöer.

Sidas traineeprogram

Traineeprogrammet är en satsning med syfte att stärka vår resursbas för arbetet i konflikt- och postkonflikt miljöer, bidra till att utveckla våra arbetssätt, samt fylla på med specifika kompetenser i enlighet med kompetensgapsanalysen. I september 2020 välkomnades 19 traineer med en mångfald av olika kompetenser och bakgrunder i programmet. Det pågår under ett år och under programmets gång kommer traineerna få en bred insyn i Sidas verksamhet både i Stockholm och på utlandsmyndighet.

Sida-filosofin

Under 2020 har vi fortsatt att arbeta med ett ledarskap baserat på tillit. Samtliga Sidas chefer omfattades av ledarskapsprogrammet som bland annat inkluderade coaching och avdelningsledningsutveckling.

Sida har också tagit fram en ny lednings- medarbetarfilosofi (Sida-filosofin) med tydliga organisatoriska värderingar. Den har börjat omsättas i myndighetens HR-processer så som rekrytering, chefsförsörjning och bedömning av prestationer. Sidas modell för resultat- och utvecklingssamtal har vidareutvecklats utifrån Sida-filosofin. Det ska höja kvaliteten i samtalen, stärka medarbetarnas självledarskap och fokusera på individens utveckling.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron 2020 ökade med 0,57 procentenheter jämfört med 2019. Den ökade för både män (0,59 procentenheter) och kvinnor (0,54 procentenheter). För anställda mellan 30 och 49 år ökade sjukfrånvaron mest med 1,17 procentenheter. För anställda som är 50 år och äldre låg sjukfrånvaron på ungefär samma nivå som tidigare år. Detsamma gäller andelen långtidssjuka som i stort sett är oförändrad.

Trots förebyggande arbete har många medarbetare upplevt en hög arbetsbelastning, trötthet och stress. Pandemin har inneburit att majoriteten har arbetat hemifrån. Det har bland annat medfört en mängd digitala möten men även inneburit svårigheter med gränsdragningen mellan arbete och fritid. Dessutom har hemmavarande barn försvårat arbetet hemifrån. Vissa medarbetare har upplevt ensamhet och avsaknad av regelbunden coaching och kontakt med närmaste chef. Det har även varit svårare för medarbetare och chefer att ha överblick och att kunna prioritera. Sida har aktivt arbetat med att stötta cheferna i att upptäcka tidiga signaler på ohälsa, vilket blir än mer utmanande när ledarskapet till största delen har skett digitalt.

Under året har vi stärkt vårt arbete med rehabilitering genom att ge stöd till chefer i rehabilitering för sina medarbetare. Sida har fått en särskilt utsedd rehabiliteringskoordinator hos företagshälsovården som möjliggör ett närmare och mer koordinerat samarbete kring sjukskrivna medarbetare.

Sida behöver fortsätta att arbeta aktivt för att behålla en relativt låg sjukfrånvaro på myndigheten och löpande följa sjukfrånvaron i arbetsmiljökommittén (samverkansorgan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer). Sida har också fortsatt att arbeta aktivt med friskvård, välmående och psykosocialt stöd till medarbetarna. De flesta aktiviteterna har övergått till att ske digitalt.

Flytt av huvudkontoret

Sida undertecknade den 30 november 2020 hyresavtal för myndighetens nya huvudkontor i Rissne. Det är i enlighet med regeringsbeslut den 11 juni 2020 om att flytta huvudkontoret från Stockholms stad till en annan kommun i Stockholms län för att bidra till socioekonomisk utveckling och samtidigt hålla nere myndighetens lokalkostnader. Den nya lägre årshyran blir 23 miljoner kronor per år för 11 500 kvadratmeter varav 10 300 kvadratmeter är kontors- och mötesyta. Det kan jämföras med dagens 36,5 miljoner kronor för 16 500 kvadratmeter.

Sedan hyresavtalet tecknades pågår ett arbete för att uppdatera tidigare gjorda behovsanalyser och fastställa planritningar som ska ligga till grund för anpassningar av lokalerna efter Sidas behov. Tillträde till de nya kontorslokalerna är satt till den 1 juni 2022.

Miljöarbete

Sidas miljöledningssystem skapar förutsättningar för att systematiskt förbättra miljö- och klimatarbetet. Under 2020 har Sida genomfört en intern miljörevision. Vi har även genomfört miljödialoger med Sidas avdelningsledningar för att följa upp miljörevisionen, skapa förståelse för och förankra miljöledningssystemet inför en planerad miljöcertifiering. Dialogerna har bland annat tagit upp hur miljö- och klimatarbetet ytterligare kan stärkas och få genomslag i organisationen.

Tabell 2.2: Sjukfrånvaro på Sida, procent

	2020	2019	2018
Totalt	2,91	2,34	2,53
Varav långtidssjuka (>60 dagar) av totalt sjukskrivna	54,27	54,23	56,8
Män	1,93	1,34	1,83
Kvinnor	3,32	2,78	2,84
Anställda –29 år	0,84	3,36	0,94
Anställda 30–49 år	2,96	1,79	2,36
Anställda 50 år–	3,01	2,99	2,86

Under året har vi låtit medarbetare gå en utbildning i miljörevision. Det gör det möjligt för Sida att genomföra interna miljörevisioner utan externt stöd som skapar engagemang och ägarskap för att driva och stärka miljö- och klimatarbetet på Sida.

Sida följer löpande upp sina övergripande kvalitativa och kvantitativa miljö- och klimatmål och rapporterar årligen till Naturvårdsverket. Under 2020 minskade energiförbrukningen i våra lokaler och utsläpp av koldioxid från personalens resor. Detta berodde främst på covid-19, men de minskade även mellan 2018 och 2019. Under 2020 har vi också beslutat om en ny mötes- och resepolicy som bland annat innebär att val av transportmedel vid tjänsteresa ska motiveras.

Erfarenhetsåterföring och lärande

Lärandet i ständig utveckling

Pandemin har påverkat Sida som lärande organisation på flera sätt. Det gäller både arbets- och mötesformer och vårt behov av kortare lärcyklar för att fatta välgrundade beslut i den snabba föränderliga värld som pandemin fört med sig.

Att ständigt lära, på alla nivåer i verksamheten – från den organisatoriska nivån, till strategigenomförandet och i varje insats och aktivitet – är centralt för att Sida hela tiden ska förbättra verksamheten och förbli relevant i snabbt föränderliga kontexter. I Sidas verksamhetsplan för 2020–2022 finns en målsättning om att vi i ökad grad ska bli en lärande organisation och ytterligare stärka vår förmåga att omsätta lärdomar och kunskap i välgrundade val och beslut, för att bättre bidra till utveckling för de allra fattigaste.

Lärande i strategigenomförandet

Omvärldsbevakning är en viktig källa till lärande. Under året har vi följt och analyserat globala och regionala trender samt samlat evidens om pandemin och dess effekter på ekonomisk utveckling och multidimensionell fattigdom. Analyserna har bland annat använts för att bygga kunskap samt som underlag till operativa beslut i strategigenomförandet.

Med anledning av omställningsarbetet relaterat till covid-19 har vi arbetat aktivt med att dela information och lärdomar från strategigenomförandet. Vi har månadsvis systematiserat och strukturerat rapporteringen från omställningsarbetet, vilket möjliggjort erfarenhetsåterföring mellan olika strategiteam.

Under året ha vårt arbete med multidimensionell fattigdomsanalys (MDPA) ytterligare förankrats och stärkts och det

utgör nu en bra grund och utgångspunkt för verksamheten. Det utgör ett allt viktigare verktyg i strategigenomförandet (används i flertalet av av Sidas 44 strategier) och appliceras i stort sett i alla delar av strategyckeln.

I syfte att öka lärandet mellan strategiteam har det pågående MDPA-mentorsprogrammet förstärkts och nylanserat. Stödet omfattar bland annat upplägg av processen och stöd i analysarbetet hos strategiteamen. Lärande och erfarenhetsutbyte inom MDPA har även skett löpande inom Sidas analytikernätverk.

Vårt mål är att ta fram MDPA:er för samtliga av Sidas strategier samt att dessa ska uppdateras och ses över med jämna mellanrum. Under året har vi färdigställt nya MDPA:er för två landspecifika strategier (Bangladesh och Irak). Slutsatserna från MDPA-arbetet har vi använt som underlag till att omfördela resurser och svara upp mot nya och ökande behov med anledning av covid-19.

Vi har även tagit fram en verksöverskridande analys av global multidimensionell fattigdom. Genom denna har Sida genererat kunskap om vem som är fattig i världen idag, hur fattigdomen ser ut globalt, och orsakssamband. Kunskapen har använts i fördjupade översyner av de globala strategierna men också i framtagandet av nya strategiunderlag.

Sida har även utvecklat en dataportal som samlar relevant statistik från externa källor och presenterar utvecklingstrender i linje med Sidas analytiska ramverk för multidimensionell fattigdomsanalys. Dessutom har vi uppdaterat stödet till fattigdomsfokus i verksamheten genom en Poverty toolbox, för att stödja lärande om metoder och arbetssätt för fattigdomsanalys och fattigdomsfokus. Verktyg, baserade på lärdomar och erfarenheter från tidigare år, har vidare uppdaterats och utvecklats.

Sida har också anpassat den interna kompetensutvecklingen till rådande omständigheter. Det digitala arbetssättet har inneburit en snabb och nödvändig utveckling av kompetenser. Kompetensutvecklingsåtgärder har skett i digital form där vi bland annat arbetat med att utveckla medarbetarna i självledarskap, grupputveckling samt facilitering.

Tematiska nätverk öppnar för lärande

Sida har 12 tematiska nätverk och 9 analyshubbar vilka består av personer som arbetar med Sidas prioriterade tematiska frågor. Under 2020 har vi genom en särskild satsning på kunskap och lärande satsat på att stärka förmågan att omsätta lärdomar och kunskap i välgrundade val och beslut. Evidens för 14 tematiska områden har tillgängliggjorts för den operativa verksamheten via nätverken. Dessutom har nätverken bidragit till att ta fram metodmaterial (såsom briefar, portfölj-översikter och toolboxes), som bidragit till Sidas metodutveckling och lärande.

Under 2020 har Sida gjort en översyn av de tematiska nätverken och det tematiska stödet. Denna visar att de tematiska nätverken är viktiga för det organisatoriska lärandet och kunskaps hanteringen. Framgångsfaktorn är just nätverkens möjliggörande av erfarenhetsutbyten mellan kollegor. Vi har utifrån rekommendationerna i översynen tagit fram och förbättrat tillgängligheten för den tematiska kunskapen/kompetensen. Vi har också utvecklat ett tematisk mentorskapsprogram som syftar till att stärka den tematiska kompetensen på Sida.

Årets utvärderingar

För att säkerställa kvaliteten och höja effektiviteten i biståndet är det avgörande att vi tar hand om det vi lär oss av utvärderingar. Varje år upphandlar vi ett stort antal utvärderingar som genomförs av oberoende konsulter. Vi kategoriserar dem i två grupper: strategiska utvärderingar och decentraliserade utvärderingar.

De strategiska utvärderingarna rör verksövergripande frågor och är viktiga för styrning och lärande. Lärtilfällen arrangeras regelmässigt under en utvärderings genomförande samt vid lanseringen av en utvärderingsrapport.

Under 2020 har tre strategiska utvärderingar inklusive interna åtgärdsplaner slutförts: Power Africa-projektet (PAP)³¹, tillämpning och effekter av rättighetsperspektivet i fyra samarbetsländer (HRBA)³² samt bilateral forskning³³. Interna åtgärdsplaner kommer färdigställas under 2021 som svar på utvärderingarnas rekommendationer.

Under 2020 har vi också gjort 24 decentraliserade utvärderingar. De utvärderar ofta specifika projekt. Slutsatserna och rekommendationerna i dessa ligger till grund för vårt och våra samarbetspartners arbete med att utforma och genomföra insatser.

Denna typ av utvärderingar, både internt och externt initierade, har använts för att ta fram kunskapssammanställningar, göra justeringar i insatsen och som grund för beredning och beslut om fortsatta eller nya stöd. Under 2020 har Sida arbetat fram ett stort antal strategiunderlag till regeringen. När vi tagit fram dessa underlag har utvärderingar varit viktiga underlag för analysen och för vår årliga redovisning av strategigenomförande.

Vi har under året publicerat en sammanställning av 31 decentraliserade utvärderingar som Sida och utlandsmyndigheter upphandlat, och som ger exempel på resultat och effekter samt redovisar lärdomar från utvecklingssamarbetet.³⁴

Under 2020 har vi även genomfört en kartläggning av så kallade partnerledda utvärderingar i syfte att få en överblick av Sida-finansierade utvärderingar som upphandlats och hanterats av våra partner.³⁵ Kartläggningen visade att utvärderingarna överlag var av tillfredsställande kvalitet och att de kom till användning för att förbättra programmen. Till exempel ledde det till förändringar i genomförandet med fokus på stärkt hållbarhet och effekter. Lärdomarna har också omhändertagits i nya program som initierats under året eller då nya program tagits fram. Sida, och i synnerhet partner, skattade nyttan som hög.

RESULTATEXEMPEL: LÄRANDE PÅ INSATSNIVÅ

Effektivare insatser genom lärande

Sidas arbete för att stärka mänskliga rättigheter i Palestina har de senaste åren förändrats som en konsekvens av vår lärandeprocess.

Sida deltog under perioden 2004–2018 i ett sekretariat som hanterade en pool-finansierad fond för att stärka mänskliga rättigheter i Palestina. Vårt stöd till sekretariatet under perioden 2013–2017 uppgick till 59,5 miljoner kronor. Samarbetet genomfördes med Sverige som ledande givare tillsammans med Schweiz, Nederländerna och Danmark.

Sekretariatet hade ursprungligen tre mål men redan 2014 visade det sig att målen för sekretariatet inte uppfylldes. En extern utvärdering från 2016 fann brister i hur sekretariatet bidrog till den politiska dialogen och pekade på meningsskiljaktigheter kring syftet för politisk dialog mellan givarländerna. Utvärderingen fann också att uppfyllandet av målen försvårades på grund av brist på tid och resurser.

Efter diskussioner mellan givarländerna tog sekretariatet under 2016 bort de tre målen och införde istället ett nytt mål som huvudsakligen fokuserade på själva fonden samt införde en lokalt placerad chef som kunde ge bättre lokal förankring.

Under 2017 gav ett flertal långsiktiga processer och projekt resultat. Framsteg gjordes lokalt genom viktiga domstolsbeslut och internationellt genom nya anmälningar till Internationella brottmålsdomstolen (ICC). Deltagande organisationer uppmärksammade brott mot mänskliga rättigheter och mobiliserade stöd för positiv förändring. En oberoende utvärdering av organisationernas

Foto: UN Photo/Rick Bajornas. Beskrivning: Soluppgång över Jerusalem.

utveckling under programtiden visade på att de var enhetliga i sitt arbete med en för regionen oöverträffad nivå av koordinering och samarbete.

När insatsen gick mot sitt slut 2017 gjordes en uppföljning som visade att den pool-finansierade modellen inte längre var det mest effektiva sättet att stötta civilsamhällesorganisationer i Palestina. Det berodde huvudsakligen på att det inhemska politiska utrymmet för att stötta mänskliga rättigheter i Palestina bland samarbetsländerna skiljde sig åt allt för mycket. Det berodde också på att pool-finansieringen hade en komplicerad struktur där alla bidragande länder behövde komma överens om samtliga beslut. Detta ledde till allt för lite utrymme för att aktivt engagera sig med partnerorganisationerna, vilket också var ett av de ursprungliga huvudsyftena för sekretariatet.

Sida fortsatte därför inte med den pool-finansierade modellen utan startade istället, som enda givare, ett nytt program under 2018. På så sätt skapades ett program som bättre kunde leva upp till Sveriges prioriteringar för Palestina. Det gav också större kontroll över vilka organisationer som skulle inkluderas i programmet. Färre deltagande organisationer har gett större möjligheter till kapacitetstärkande, fördjupad dialog och aktivt engagemang inom programmet. Genom att ta initiativ till ett eget program har Sida kunnat fortsätta bidra till att stötta mänskliga rättigheter i regionen.

Källa: dokumentation insats: 52110063.

Resultatredovisning

Året som gått

I resultatredovisningen beskriver vi och analyserar den verksamhet som vi bedrivit under året med fokus på de prestationer och resultat som Sida har en direkt inverkan på och kontroll över.

Inledningsvis görs en sammanfattande bedömning av året som gått och därefter följer först en övergripande redovisning och sedan en redovisning per anslagspost. Sist i kapitlet återfinns åiterrapporteringskraven i regleringsbrevet.

Foto: UN Photo/Albert Gonzalez Farran.
Beskrivning: På gatorna i Monrovia, Liberia firar människor att nya representanter valts in till Liberias senat efter valet 2018.

Sammanfattande bedömning av vår verksamhet

Stor omställning har säkrat resultat

Under 2020 har vår verksamhet präglats och påverkats av pandemin. Vår fältnärvaro var under en del av året begränsad och ett stort omställningsarbete har genomförts. Omställningsarbetet har framför allt syftat till att bromsa smittspridningen, stärka hälsosystemen samt att hantera pandemins samhällsmässiga konsekvenser i våra samarbetsländer.

Mer konkret har vi, i tät dialog med partner, justerat en stor del av våra insatser samt identifierat och säkerställt finansiering av nya insatser och aktiviteter som svarar mot pandemin och dess konsekvenser. På så vis har vi lyckats att till stor del möjliggöra ett fortsatt effektivt och relevant bistånds- och utvecklingssamarbete, trots nya utmaningar. Omställningar och justeringar har gjort att vi frångått den genomförandeplan vi inledningsvis hade för året. Insatser och aktiviteter har tillkommit, andra har ställts in eller senarelagts. Även de finansiella planerna har i många fall justerats genom att vi skjutit till och omfördelat medel under året.

Vi finansierar partner och delar finansiella risker

Vår bedömning är att Sida, tack vare omställningsarbetet, i de flesta kontexter bibehållit en effektiv och relevant finansiering av insatser och aktiviteter. En starkt bidragande faktor till detta har varit vårt nära och goda samarbete med partner samt flexibla stödformer såsom kärn- och programstöd samt poolfinansiering. Denna typ av bredare stöd ger partner en stor flexibilitet att justera och ställa om insatser utan avtalsändringar med Sida. Det har möjliggjort ett snabbt och effek-

tivt agerande, men också ett stärkt lokalt ägarskap. De flexibla stödformerna har i flera fall varit direkt avgörande för att partner ska kunna upprätthålla verksamhet i kraftigt försvårade eller förändrade kontexter (se även Övergripande om vår verksamhet 2020/Vi finansierar partner och delar finansiella risker/Olika stödformer).

Innovativa finansierings- och samarbetsformer har blivit än viktigare i ljuset av pandemin, då biståndets begränsade resurser behöver användas på ett sätt som stimulerar till andra investeringar i hållbar utveckling och skyndar på genomförandet av Agenda 2030. Pandemin har samtidigt medfört utmaningar i form av försämrade ekonomiska förutsättningar, minskad riskbenägenhet och därmed färre möjligheter för partner att utveckla verksamheten. Garantier är ett flexibelt och effektivt instrument för att mobilisera externt kapital. De garantiinsatser som beslutades under 2020 har en potential att mobilisera cirka 7,2 miljarder kronor för utlåning för utvecklingsändamål till en kostnad av cirka 65 miljoner kronor från anslag. Detta ger en utväxling om cirka 111 kronor tillgängligt för hållbar utveckling för varje biståndskrona. Målet för 2020 var dock högre satta. Huvudsakliga anledningar till att vi inte nådde uppsatta mål var att våra motparter inte kunnat hålla det tempo som vi förväntat samt pandemins påverkan både på investeringsklimat och möjligheter att genomföra beredningar.

Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

För att nå de Globala målen krävs det att regeringar, myndigheter, privata sektorn, civilsamhället och medborgare samarbetar. Sida har en samordnande och faciliterande roll, både när det gäller nätverk inom näringslivet och för myndighets-

samverkan. Vår bedömning är att Sidas roll har stärkts under året i takt med att partnerskapen i näringslivet fördjupats och breddats, samt samarbetet mellan svenska myndigheter ökat. Arbetet tar dock tid och mer behöver göras för att nå den hävstångseffekt vi hoppas på i arbetet för att uppfylla Agenda 2030.

Genom den så kallade svenska resursbasen har vi placerat personal i det multilaterala systemet och på så vis fått ett ökat genomslag för svenska prioriteringar. Ett fördjupat samarbete med Utrikesdepartementet (UD) och Folke Bernadotte Akademin (FBA) har ökat relevansen i placeringarna och minskat risken för överlappningar med andra sekunderingsprogram.

Under 2020 har vi stärkt relevanta aktörers kapacitet att genomföra det svenska biståndet. Myndigheter, det civila samhället, näringslivet och universitet har deltagit på utbildningar, workshops och dialogmöten. Antalet kursdeltagare har minskat jämfört med föregående år, vilket främst är en konsekvens av pandemin och minskade möjligheter till fysisk närvaro. Däremot har vi fortsatt att arbeta med att hitta former för digital kapacitetsutveckling samt samarbetsformer för att öka det lokala ägarskapet hos partner.

Pandemin ändrade förutsättningarna för vårt informations- och kommunikationsarbete och årets planering fick snabbt justeras. Pressarbetet kunde en bit in i pandemin få genomslag genom att kommunicera kopplingen mellan pandemins konsekvenser och biståndets roll. Vi ser vidare att vi genom ett utvecklat kommunikationsarbete har nått ut till fler via sociala medier och även i större utsträckning nått ut till nya grupper som exempelvis ungdomar.

Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete

Sida arbetar tillsammans med Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och andra svenska aktörer i det så kallade Sverigelaget med att driva svenska prioriteringar och universella normer i syfte att få ett större genomslag och effekt i utvecklingssamarbetet.

Vi bedömer att Sida under 2020 både vidareutvecklat och stärkt den normativa dialogen och det globala påverkansarbetet. Genom att aktivt delta i och stå värd för konsultationer, möten och forum har vi haft möjlighet att påverka flera multilaterala organisationers agendor och framtida arbete, däribland Världsbanken, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och Förenta Nationernas (FN) fonder och program.

Genom att rikta vår finansiering kan vi också styra agendan och få en starkare röst. Under pandemin har vi, när andra minskat eller dragit in sitt stöd, fortsatt att stå upp för och finansiera det multilaterala systemet i allmänhet och Världshälsoorganisationen (WHO) i synnerhet. Vi har varit särskilt framgångsrika i att stärka jämställdhetsintegrationen hos flera av våra partner såsom Världsbanken, FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och OECD:s biståndskommitté (OECD-DAC). För andra områden, såsom miljö och klimat och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter bedömer vi att dialogutrymmet till viss del har krympt i spåren av pandemin och många av de dialogtillfällen som planerats har skjutits på framtiden.

Under året har vi också stärkt vår strategiska kommunikation på regional och lokal nivå, tillsammans med våra partner och ofta i dialog med andra givare. Vår bedömning är att vi under 2020 tagit viktiga steg för att stärka Sidas röst och få ett ökat gehör. Vi måste dock bli bättre på att kartlägga och redovisa resultat från vår strategiska kommunikation och normativa dialog för att kunna påvisa dess mervärde.

Foto: IFAD/Bernard Kalu. Beskrivning: Människor som lever på landsbygden i låginkomstländer riskerar, på grund av covid-19, stora inkomstförluster, brist på livsmedel och ökad fattigdom på grund av brutna leveranskedjor och nedstängda marknader.

Vi bistår med kunskap, information och statistik

Vår bedömning är att Sidas expertstöd till UD och regeringen har bidragit till att säkra samstämmigheten och slagkraften i det svenska agerandet gentemot globala och multilaterala aktörer. Genom expertstödet har kompetens, lärdomar och erfarenheter från biståndets genomförande kunnat födas in i svenskt policyskapande. Vi bedömer även att vårt expertstöd, i form av strategirapporter och totalt 14 strategiunderlag inför framtagandet av nya strategier, har bidragit till en mer effektiv och ändamålsenlig inriktning och styrning av den strategistyrda verksamheten.

Sida bedömer att vi haft fortsatt hög kvalitet på statistiken. Under 2020 rankades kvaliteten på den svenska biståndstatistiken för andra året i rad i den högsta kategorin av OECD-DAC, för utmärkt kvalitet.

Sida har också tagit fram en helt ny webblösning för informationstjänsten Openaid med bland annat förbättrad informationssäkerhet och en mer frekvent och tydlig publicering av data. Sveriges placering i relation till andra givare har dock försämrats som en konsekvens av de åtgärder som behövs genomföras för att förbättra Openaid långsiktigt. Det resurskrävande utvecklingsarbetet gjorde det nödvändigt att tillfälligt begränsa publiceringsfrekvensen och omfattningen av den öppna data som Sida publicerar.

Övergripande om vår verksamhet 2020

Finansiering och breddad roll

Här redovisar vi analys och bedömning av våra prestationer i den strategistyrda verksamheten. Vi bedömer Sidas roll som finansiär samt prestationer kopplat till vår breddade roll som katalysator för förändring genom att facilitera och mobilisera engagemang och föra normativ dialog.

Med strategistyrd verksamhet avser vi den verksamhet som vi genomför för att bidra till utveckling mot målen inom ramen för de 44 strategier som Sida styrs genom. Vi arbetar med tre kategorier av strategier: landspecifika (26 st.), regionala (6 st.) och tematiska/globala strategier (12 st.). Utvecklingssamarbetet genomförs geografiskt, bilateralt i enskilda länder eller regioner, och globalt kopplat till specifika tematiska områden. De tematiska strategiernas fokus varierar och kan exempelvis handla om att stödja forskning eller demokratisk utveckling.

Sidas sakanslag uppgick 2020 till 26,2 miljarder kronor, se tabell 3.1. Sakanslaget har ökat med nästan 2 procent jämfört med föregående år, vilket främst beror på den generella ökningen av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet är fördelat på 13 anslagsposter med totalt 43 strategier. Det finns även 1 strategi (Ryssland) under anslagsposten 1:11 under utgiftsområde 5: Samarbete inom Östersjöregionen. Under 2020 har vi gett stöd till 1 953 insatser. Vi har för samtliga anslagsposter nått en utbetalningsgrad inom ramarna för fullt utnyttjande av tilldelat sakanslag 2020.

Diagram 3.1 visar fördelningen av utbetalade medel per anslagspost (utfall per strategi hittar ni i tabell 3.42 under avsnitt Resultatredovisning enligt regleringsbrev/Redovisning av förvaltningskostnader). Den anslagspost som har högst utfall är Afrika med 17 strategier. Den strategi som får mest medel är strategin för humanitärt bistånd (17 % av anslaget). Sida vill främja biståndseffektivitet och vara en effektiv, förutsägbar och ansvarstagande givare. Därför strävar vi efter att teckna avtal som sträcker sig så långt som bemyndiganderamen tillåter.

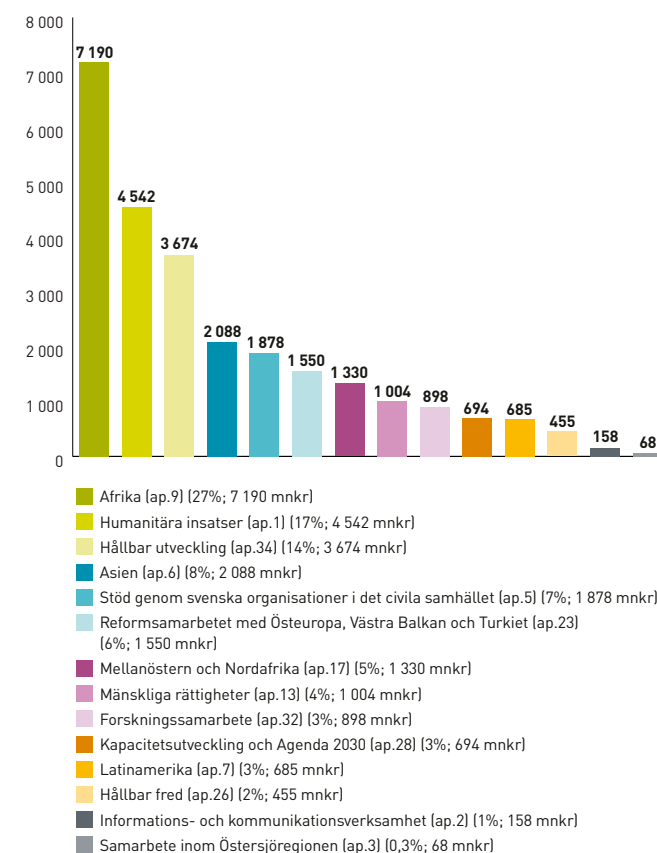
Vår roll som finansiär av andra aktörers biståndsinsatser är grunden för utvecklingssamarbetet och tar i särklass mest resurser i anspråk på Sida, både i fråga om pengar och personal. För att uppnå FN:s Globala mål krävs att resurser mobiliseras från fler håll än bara från det traditionella biståndet (se även Övergripande om vår verksamhet 2020/Vi mobiliserar resurser och engagemang). Exempel på detta är insatser för att utveckla länders skattesystem och integrera länder i världshandeln så att fler människor kan dra nytta av att vara en del av världsekonomin. Verktyg som vårt garantiinstrument och Challenge Funds gör det möjligt för fler och nya aktörer att engagera sig för en hållbar utveckling. Vårt arbete bidrar till nyskapande och kostnadseffektiva lösningar samtidigt som det mobiliserar privat kapital till arbetet för utveckling och fattigdomsbekämpning.

För att nå ökad effektivitet och kvalitet arbetar vi för stärkta synergier och samordning mellan olika insatser och typer av aktörer såväl inom varje enskild strategi som mellan olika strategier (se även Resultatredovisning per anslagspost).

Tabell 3.1: Nyckeltal för Sidas insatser, avtal och utfall

	2020	2019	2018
Antal insatser	1 953	2 000	2 065
Genomsnittlig avtalslängd, månader	51	52	53
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	53	54	54
Utfall, mnkr	26 214	25 717	24 968

Diagram 3.1: Utfall per anslagspost, mnkr

Vårt arbete för att hantera pandemin

Pandemin har gett både direkta och indirekta effekter.

Nedstängningar och den globala ekonomiska nedgången ger, precis som själva viruset, allvarliga konsekvenser för världens fortsatta utveckling. För att hantera både de direkta och indirekta effekterna av covid-19 har vi i hög grad ställt om verksamheten och våra insatser. Vi har identifierat och säkerställt finansiering av både nya insatser och nya aktiviteter i befintliga insatser. Detta arbete har vi i huvudsak gjort genom våra befintliga partner och inom ramen för vår strategistyrning, se tabell 3.2.

Totalt har vi, i vår covid-19-respons 2020, beviljat avtal för nya insatser och aktiviteter om cirka 1,5 miljarder kronor. Detta motsvarar drygt 100 nya insatser för att motverka pandemins negativa effekter. 708 miljoner kronor av dessa medel utgör insatser som direkt riktas mot spridningen av pandemin, till exempel i form av att stärka hälsosystemen.

Vi har även betalat ut medel till insatser som syftar till att mildra pandemins indirekta effekt för samhällen. Det handlar om stöd riktade till: övrig social infrastruktur för försörjningsmöjligheter, hälsa, akut hjälp, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR); till regering och det civila samhället, samt till vatten, sanitet, och hygien (WASH). Vi har också beviljat medel för att förse hälso- och sjukvården med hållbar och tillförlitlig tillgång till el samt till insatser som arbetar mot ökat könsrelaterat våld.

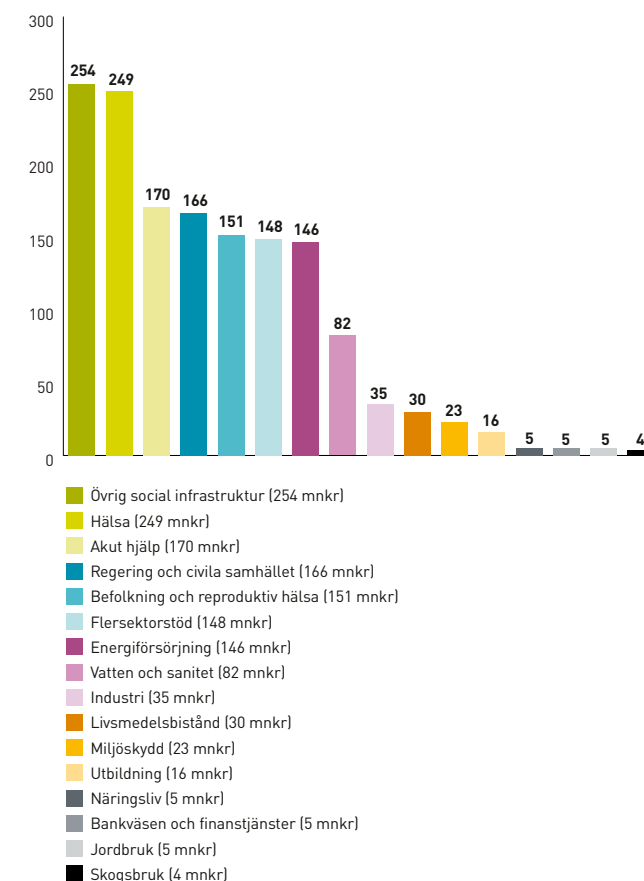
Under 2020 har fältbesök och uppföljning i fält försvårats på grund av pandemin och de nedstängningar och resebe- gränsningar som det fört med sig. Det har lett till minskad fysisk närvaro för vår personal och våra samarbetspartner. Samtidigt har omställningen till digitala mötesformer inneburit att vi i viss mån fått en tätare och närmare dialog med våra partner. Digitala lösningar har även delvis kunnat ersätta fysiska fältbesök.

Tabell 3.2: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	47	62	104
Omprogrammerade	120	201	284
Totala antalet unika insatser ¹	159	253	370

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Diagram 3.2: Beviljade medel för covid-19-respons 2020, fördelade på de största sektorerna och i mnkr¹

¹ Utfallet omfattar endast nytillkomna insatser som har skapats för att hantera covid-19, samt insatser som fått medeltillägg. Omprogrammerade insatser inkluderas ej. Utfallet för insatser som har covid-19-respons som huvudsyfte räknas i sin helhet. För insatser som har fått medeltillägg genom avtalsändring räknas endast medeltillägget. I resterande fall räknas utfallet för 2020. Vissa manuella justeringar har varit nödvändiga.

Vi finansierar partner och delar finansiella risker

Största delen av biståndsmedlen under 2020 har vidareförmedlats till samarbetspartner. Genom den verksamhet som Sida finansierar hos våra partner skapas resultat som bidrar till målen i strategierna. Vi ger finansiellt stöd eller mobiliserar ytterligare resurser, bland annat genom att gå in och dela de finansiella riskerna. Sidas arbete med att generera mer resurser och kapital till utvecklingsarbetet genom innovativa och katalytiska former av bistånd (finansiering som har en möjliggörande och pådrivande effekt) har med anledning av pandemin blivit än viktigare.

Våra samarbetspartner

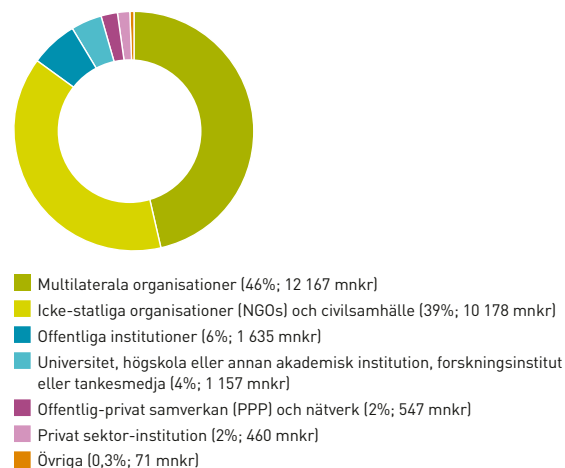
Sidas utvecklingssamarbete sker alltid i partnerskap med andra aktörer. Samarbetspartner kan exempelvis vara organisationer, föreningar, myndigheter, universitet, banker, företag och kooperativ. De kan vara svenska eller internationella aktörer och aktörer i samarbetsländerna. Som grund för samarbetet tecknas ett avtal mellan Sida och partnern. Valet av partner görs utifrån vilka målgrupper vi vill nå i ett specifikt sammanhang.

Av diagram 3.3 framgår hur mycket medel som Sida har betalat ut till respektive partnerkategori. Under 2020 betalade vi ut 12 miljarder kronor till olika multilaterala organisationer. Det är nästan 50 procent av Sidas totala utbetalningar. Organisationer i det civila samhället är den andra största partnerkategorin med cirka 40 procent av medlen 2020. Offentliga institutioner samt universitet och högskolor fick sex respektive fyra procent.

Multilaterala organisationer är nyckelaktörer

Multilaterala organisationer är nyckelaktörer i genomförandet av Globala målen och Agenda 2030. De har god förmåga att leda eller bidra till samordning av många olika utvecklingsaktörers arbete i våra samarbetsländer. FN och Världsbanken arbetar som regel i nära partnerskap med ländernas regeringar, men samarbetar också med det civila samhället och andra icke-statliga aktörer.

Diagram 3.3: Totalt utbetalda medel fördelat per partnerkategori

Av diagram 3.4 framgår hur mycket medel som Sida har betalat ut till multilaterala organisationer. Under 2020 betalade vi ut mest bidrag till FN-systemet som fick strax under 9 miljarder kronor. Det motsvarar drygt 70 procent av det totala stödet genom multilaterala organisationer och utgör cirka en tredjedel av Sidas samlade utbetalningar. FN-organisationerna är viktiga partner, både inom det humanitära biståndet och i det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Sidas främsta samarbetspartner inom FN-systemet var under 2020: UNDP, UNICEF, OCHA, UNFPA, WFP, UN Women och FAO (för förklaring av förkortningar, se listan över akronymer och förkortningar på sid. 7). Världsbanksgruppen är också en viktig samarbetspartner som 2020 mottog ett totalt stöd på drygt 2 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 370 miljoner kronor jämfört med föregående år.

I diagram 3.5 presenteras de 1,5 miljarder kronor som vi mobiliserat i vår covid-19-respons nedbrutet per partnerkategori. Huvuddelen (nästan 1 miljard kronor) har gått till multilaterala organisationer. Under pandemin har de flesta multilaterala organisationerna upprätthållit sin närvaro i samarbetsländerna. Detta har gjort det möjligt att ha löpande

Diagram 3.4: Totalt utbetalda medel fördelat per kategori av multilaterala organisationer

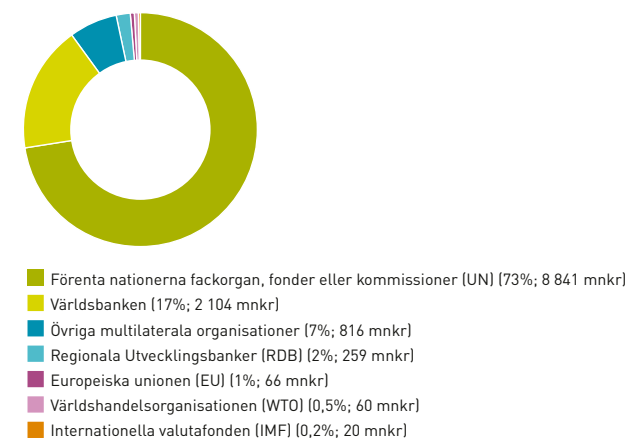
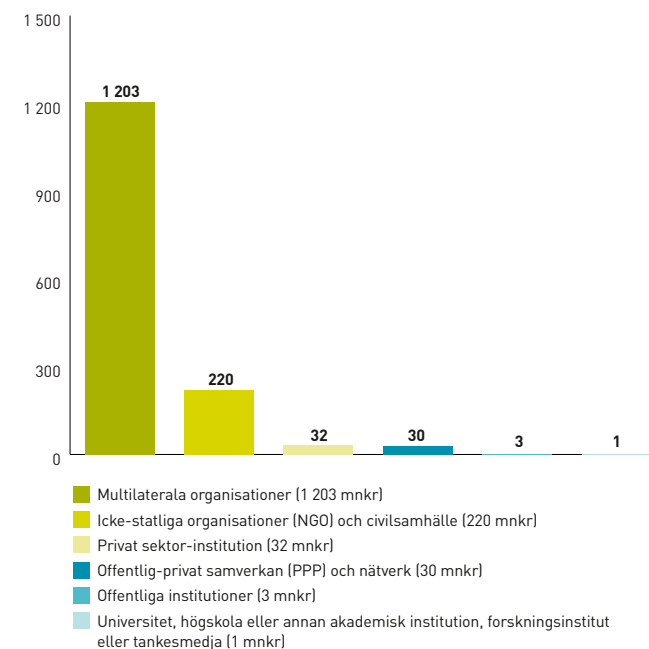

Diagram 3.5: Beviljade medel för covid-19-respons 2020 – fördelade på partnerkategori, mkr

dialog med regeringar och civilsamhälle, samt att ge stöd till viktig samhällsservice i svårt drabbade länder, också där Sida saknar närvaro eller bilateralt utvecklingssamarbete.

Sida har under pandemin upprätthållit sina partnerskap och goda relationer med en bredd av multilaterala organisationer inom FN-systemet och Världsbanksgruppen. Bland de multilaterala organisationerna har FN-organen varit pådrivande och samordnat de globala pandemi-åtgärderna. Deras operativa stöd på landnivå har varit särskilt viktigt. UNICEF har bland annat varit pådrivande för att upprätthålla undervisning³⁶ samt ökat tillgången till vatten och toaletter.³⁷ Världsbanken har kunnat erbjuda lån och bidrag när staters kostnader ökat på grund av pandemin.³⁸ Sidas samarbete med Världsbanken har främst skett genom bidrag till tematiska och geografiska fonder. Dessa fonder har anpassat sina aktiviteter till den rådande situationen och blivit viktiga för länder som inte har möjlighet att få annan finansiering genom Världsbanken. Sida har till exempel ingått ett avtal med Världsbanken om 200 miljoner kronor för stöd till sociala trygghetssystem i Sudan.

Andra nya stöd till multilaterala organisationer under 2020 var exempelvis stöd till sociala trygghetssystem i Moçambique. Syftet med insatsen, som är en del av covid-19-responsen, är att utöka tillgången till sociala trygghetssystem för medborgarna i ett av Afrika fattigaste länder. Genom denna insats ökade antalet förmånstagare. Cirka 590 000 personer får bidrag i tre månader, och cirka 290 000 nyregistrerade mottagare, får bidrag i sex månader.³⁹

Civilsamhällesorganisationer stärker lokal förankring

Organisationer i civila samhället är viktiga aktörer inom biståndet och därför viktiga samarbetspartner för Sida. De är oberoende, icke-statliga, fristående från marknaden och bidrar bland annat till demokratisk utveckling, respekt för mänskliga rättigheter, minskad fattigdom och stöd vid humanitära katastrofer. Deras styrka är närheten till och kännedom

om det lokala sammanhanget. De har ofta en stark förankring hos lokalbefolkningen och bevakar att myndigheterna fullgör sina åtaganden.

Under 2020 gav vi direktstöd till cirka 400 organisationer i civila samhället, med ett totalt belopp om drygt 10 miljarder kronor, se tabell 3.3. Det är nästan 40 procent av Sidas totala utbetalningar (för mer information samt fördelning av medel mellan svenska partnerorganisationer se även avsnitt Resultatredovisning per anslagspost/Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället AP 5).

Civila samhällets organisationer kan delas upp i tre grupper: 1. Samarbetsländernas organisationer (lokala organisationer i våra samarbetsländer) 2. Givarländerns organisationer (svenska organisationer och nationella organisationer i andra givarländer) 3. Internationella organisationer.

Merparten av stödet går till att stödja och stärka organisationer i våra samarbetsländer. Vi kanaliserar stödet på olika sätt, men en stor del går via svenska enskilda organisationer som Sida har ett strategiskt partnerskap med. En del av arbetet syftar till att bedriva information och kommunikation i Sverige för att bidra till ökad kunskap och engagemang för globala utvecklingsfrågor.

Med anledning av pandemin har det varit än viktigare att stödja organisationerna i civila samhället. I många länder har Sidas lokala samarbetspartner drabbats hårt. Förbud och restriktioner har kraftigt begränsat organisationernas möjligheter att verka. Dessutom har det demokratiska utrymmet fortsatt att minska. Vi har sett en ökad statlig repression mot civilsamhället och brott mot de mänskliga rättigheterna.⁴⁰

Civilsamhällesorganisationerna, har liksom andra partner, varit tvungna att ställa om sin verksamhet på grund av pandemin. Exempel på omställning som har gjorts är att Kvinna till Kvinna säkerställt att deras partner och målgrupper i Demokratiska Republiken Kongo (DRK) haft tillgång till information om covid-19 samt till sanitetskit. Vidare har Plan International Sverige finansierat matpaket, hygienartiklar

Tabell 3.3: Totalt bidrag till civilsamhällesorganisationer, mnkr

	2020	2019	2018
Internationella organisationer	5 750	5 181	4 908
Givarländerns organisationer	3 474	3 608	3 535
Samarbetsländerns organisationer	954	1 185	1 019

Siffror för tidigare år kan avvika från tidigare års årsredovisningar på grund av att en kvalitetssäkring görs till OECD-DACs Creditor Reporting System (CRS) efter att årsredovisningen lämnats in. Detta kan resultera i ändringar av partnerklassifikation.

och informationsspridning för barn i Thailand, Kambodja och Guatemala (se även Resultatredovisning per anslagspost/Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället AP 5).

Regeringens beslut om undantag från kravet på att organisationer delvis ska finansiera sina insatser själva, så kallad egeninsats, från den 16 april till den 31 december 2020 har underlättat för våra strategiska partnerorganisationer (SPO) att fortsätta sin verksamhet trots minskade intäkter.

Offentliga institutioner bygger institutionell kapacitet

Den tredje största gruppen av partner är offentliga institutioner. Att bygga upp den institutionella kapaciteten, särskilt i de sköra kontexter som Sida i ökande grad verkar i, är väsentligt för en hållbar utveckling. Här ryms svenska myndigheters samarbete med offentliga institutioner i våra samarbetsländer på central, regional och lokal nivå. I vissa fall kanaliserar Sida resurser direkt via mottagarlandets institutioner, men i de flesta fall sker samarbetet via en svensk myndighet som samarbetar med en systerorganisation (baserat på ett bilateralt avtal med stöd från Sida).

Sida betalade ut nästan 900 miljoner kronor till cirka 40 myndigheter under 2020. Drygt en tredjedel av detta gick till universitet och högskolor (se även avsnitt Övergripande om vår verksamhet/Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet).

Myndigheterna har ett högt förtroendekapital genom sin ämnesexpertis, men också genom sin kompetens om oberoende, öppen, inkluderande och ansvarsutkrävande förvaltning. Pandemin har fört med sig ett ökat tryck på offentlig sektor i våra samarbetsländer och antalet utsända från svenska myndigheter har minskat. Under 2020 har expertbesök i samarbetsländer ställts in eller skjutits upp medan vissa har genomförts på distans.

Universitet och högskolor stärker forskningskapaciteten

Sida samarbetar med svenska universitet, högskolor och forskningsråd. Inom forskningssamarbetet har svenska universitet under 2020 bidragit med forskarutbildning och stöd till doktorander. Pandemin har dock lett till förseningar under året. Förutom att stötta uppbyggnaden av forskningskapacitet har universiteten engagerat sig i miljö- och klimat-området, livsmedelstrygghet och urbana frågor. Sida samarbetar också med svenska forskningsråd med gemensamma forskningsutlysningar. De ska främja forskningssamarbeten mellan svenska forskare, och forskare från våra samarbetsländer inom områden som är viktiga för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning (se även avsnitt Resultatredovisning per anslagspost/ Forskningssamarbete AP 32).

Olika stödformer

Valet av stödform påverkar på vilket sätt vårt finansiella stöd till partner förmedlas. Diagram 3.6 ger en bild av hur breda respektive riktade stöd vi ger. Vilken stödform vi använder beror på partners kapacitet, målgrupper, samt verksamhetsområde och risker.

De vanligaste stödformerna i Sidas verksamhet var under 2020 i fallande ordning: kärnstöd och poolfinansiering (nedan kallat för bredare stöd), projektstöd, samt expertstöd och annat tekniskt stöd (se diagram 3.6). I kärnstöd och poolfinansiering är öronmärkningen av medel minst. Kärnstöd ger en särskild flexibilitet, då organisationer får möjlighet att fördela resurserna efter de behov som finns. Detta eftersom bidra-

gen kanaliseras direkt in i organisationernas budget. Både stora och små projekt kan få stöd men generellt öronmärks stödet mer vid projektstöd än vid bredare stöd. Programstöd är bredare än projektstöd men mer öronmärkt än kärnstöd då stödet är begränsat för en viss sektor, tematisk inriktning eller kontext. Stödformen expertstöd och annat tekniskt stöd avser till stora delar de personer vi sekunderar till andra organisationer (se även avsnitt Övergripande om vår verksamhet/Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet/ Resursbasprogram).

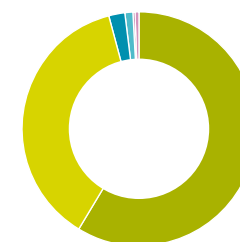
Sida har under 2020 strävat efter att bibehålla en stor andel bredare stöd, eftersom vi anser att detta främjar större ägarskap och högre grad av flexibilitet hos partner och därmed också effektivitet i biståndet. Det finns tendenser i andra givarländer att ge mer hårt öronmärkt stöd. De bredare stöden har varit särskilt viktiga under pandemin där förändringar i de sammanhang som våra partner verkar i krävt utrymme och flexibilitet för anpassning och justeringar. Det gäller inte minst stödet som går till större multilaterala och internationella organisationer i civila samhället. Där har kärnstöd varit den dominerande stödformen.

Innovativa och katalytiska samverkans- och finansieringsformer

Sida har i uppgift att skapa utrymme för innovation avseende nya metoder och arbetsformer för genomförandet av Agenda 2030. Vikten av detta arbete har förstärkts i ljuset av pandemin då tidigare kunskap och metoder i viss mån har kullkastats och behovet av nya idéer och lösningar för att bidra till en globalt hållbar utveckling har växt sig ännu större. Det betyder också att Sida måste se till att biståndets begränsade resurser används på ett sätt som stimulerar till att mobilisera ytterligare engagemang och investeringar från en bred krets aktörer.

Sida gör detta till exempel genom att ingå partnerskap eller dela risk med aktörer inom näringslivet, forskningen eller den finansiella sektorn. Sidas bidrag kan vara finansiellt

Diagram 3.6: **Totalt utbetalda medel fördelat per kategori av stödform**

Program- och kärnstöd samt poolfinansiering	59%	15 440 mnkr
Projektstöd	37%	9 772 mnkr
Experter och annat tekniskt stöd	2%	577 mnkr
Andra kostnader i givarlandet (Sverige)	1%	224 mnkr
Budgetstöd	1%	134 mnkr
Övrigt	0,3%	67 mnkr

men kan också handla om att ställa myndighetens expertis till förfogande och stimulera till engagemang och förändring.

Sida stödjer även utvecklingen av nya samverkans- och finansieringsformer genom våra partners innovations- och utvecklingsarbete. Exempel på insatser där innovation varit en bidragande faktor för resultaten återfinns inom samtliga tematiska områden (se även avsnitt Resultatredovisning enligt regleringsbrev/ Innovation samt Garantiinstrumentets användning i utvecklingsarbetet).

Covid-19 har utgjort en risk för arbetet med innovativa metoder för samverkan och finansiering. Framförallt har det blivit svårare att få partner att utveckla verksamheten, till exempel på grund av deras interna fokus på pandemin, resebegränsningar eller begränsad uppkoppling. Samtidigt har både Sida och partner kunnat börja ställa om arbetet genom digitala workshoppar och verktyg.

Sidalabbet skapar utrymme för idéer

Sidalabbet stödjer innovation och verksamhetsutveckling på myndigheten, bland annat genom ett urval av tidsbegränsade

projekt med särskild potential att skynda på genomförandet av Agenda 2030 och modernisera verksamheten. Programmet ger utrymme och stöd till experimentell utveckling av idéer, metoder och arbetsformer – utveckling som inte har förutbestämda krav på nytta.

Inom ramen för Sidalabbet har vi under 2020 till exempel utforskat och utvecklat metoder för att öka effekten av Sidas klimatarbete. Områden som utforskats är exempelvis hur klimatdata kan användas effektivare i Uganda och hur vi kan stärka miljöintegreringen på Sida. Sidalabbet har också stöttat ett partnerskapsprojekt med syfte att hitta nya sätt för diasporan att bidra till hållbar utveckling i hem-/ursprungs-länder.

Samarbete med näringslivet allt viktigare

För att uppfylla Agenda 2030 krävs finansiering och engagemang från det privata näringslivet och investerare. Näringslivet kan bidra med ekonomiska resurser, drivkrafter, kunskap och innovation. Vi stöttar detta i ökande grad genom att dela risker med näringslivet, bland annat genom garantier och Challenge Funds, men även genom Public Private Development Partnerships (PPDP).

Ett positivt exempel på samarbete med näringslivet är det Sida-finansierade Beyond the Grid Fund Zambia som är en del av initiativet Power Africa. Initiativet belönade 2019 med FN:s pris för de mest innovativa, effektiva och skalbara initiativen för att möta klimatförändringar.⁴¹ Genom projektet Power Africa har Sida bidragit till att bygga plattformar för samverkan mellan stat och näringsliv för att främja metoder för förnyelsebar energiproduktion. Projektet är på god väg att nå sitt mål om att mobilisera 1 miljard US dollar till 2024 för ökad produktion och tillgång till förnyelsebar energi och energi-effektivisering i Afrika söder om Sahara.

Garantier främjar investeringar

Under 2020 har vi haft avtal om garantier i nära hälften av våra strategier (se även Resultatredovisning enligt regleringsbrev/ Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet).

I spåren av covid-19 har Sida upplevt att efterfrågan på nya garantier ökat. Vi har till exempel utökat täckningen av risker i syfte att motverka att utlåningen stannar av. Vi har också ökat motpartens mandat för att möjliggöra ett utvidgat stöd till drabbade företag genom att tillåta längre återbetalningsperioder. Genom att använda garantier kan Sida katalytiskt främja investeringar i miljöer, branscher eller produkter som uppfattas som riskfyllda eller osäkra. Vi kan också bidra till att finansinstitut och investerare i större skala ser dessa som nya, värdefulla marknader.

Riksrevisionen har under året genomfört en effektivitetsrevision av Sidas garantiverksamhet. Enligt slutsatserna har Sida i huvudsak arbetat ändamålsenligt med garantier. Riksrevisionen rekommenderar dock att Sida bör säkerställa att det tydligt går att följa de överväganden som legat till grund för olika aspekter av garantiernas utformning. Sida rekommenderas också att planera uppföljningen av garantier systematiskt, så att samtliga garantiers resultat kan följas upp.⁴²

Challenge Funds skapar utrymme för innovation

En annan finansieringsform som Sida arbetar med är utlysningssonder, så kallade Challenge Funds. De välkomnar främst företag, men i några fall även offentliga institutioner, civilsamhällesorganisationer och universitet att "tävla" om stöd i olika skeden av innovationsprocessen.

Under 2020 har Sida vidareutvecklat arbetet med Challenge Funds. Vi har bland annat stärkt fondernas fokus på fattigdom, antikorrupktion samt på att utveckla marknadssystemen runt entreprenörerna. Vi har även i samarbete med tyska, amerikanska och nederländska biståndsmyndigheter lanserat andra generationens utlysningssond – Water and Energy for Food (WE4F). Den har utvecklats tillsammans med flera andra givare som en fond för att stödja vatten- och energisnåla innovationer inom jordbruket för storskalig användning. Den förmedlar inte enbart finansiellt och tekniskt stöd till innovation och innovatörer, utan erbjuder även kontakt med investerare, samt utvecklar marknadssystemen kring innovationerna.

EU-delegeringar

Sida har sedan 2012 rätt att hantera EU-medel. Under 2020 har Sidas interna styrning och kontroll granskats för att kunna fortsätta få ta emot medel från EU. Resultatet från granskningen innebär att Sidas ackreditering är preliminärt förnyad och att vi kan fortsätta att kanalisera medel från EU, inklusive garantier.⁴³

2020 fanns 13 EU-insatser (varav fyra avslutades under året) i Afghanistan, Albanien, Georgien, Kambodja fas I och II, Kenya, Kosovo, Moldavien, Ukraina och Belarus samt en regional insats i Afrika. Samtliga ligger inom de prioriterade tematiska områdena i de svenska strategierna för utvecklingssamarbetet. Det möjliggör att tillskjutna resurser kan omfördelas för att få ett bättre resultat och genomslag. Under 2020 uppgick de totala medlen delegerade från EU till 69,2 miljoner euro.

Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Sida arbetar med att mobilisera engagemang, stärka kapacitet och öka kunskap i Sverige och utomlands, både hos privata och offentliga aktörer samt hos allmänheten.

Samverkan och partnerskap med näringslivet

Näringslivet kan medverka till utvecklingsagendan och Agenda 2030 genom ekonomiska resurser men även med drivkraft, kunskap, innovation och påverkan. Detta uttrycks i Financing for Development, Addis Ababa Action Agenda.

Engagemanget i Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD), Swedish Investors for Sustainable Development (SISD) samt Global Investors for Sustainable Development Alliance (GISD) är en del av Sidas bredare uppdrag att mobilisera engagemang, fler aktörer och innovativa lösningar för att nå Agenda 2030. Genom dessa initiativ har vi arbetat katalytiskt, vi använder relativt små medel för att mobilisera andra aktörer som i sin tur kan mobilisera betydligt större resurser.

Sida bedömer att viktiga steg har tagits under året för att förtydliga och fördjupa partnerskap och samverkan med näringslivet. Sida har intensifierat sitt arbete med nätverken SLSD, SISD och GISD.

SLSD mobiliserar svenskt näringsliv

SLSD är ett nätverk som består av över 20 företag och expertorganisationer med svensk koppling och samordnas av Sida. Nätverket ska inspirera till engagemang och öka takten i genomförandet av Agenda 2030 internationellt. Under 2020 har nätverket enats om ett gemensamt åtagande att integrera de Globala målen i den klimatomställning som nu görs för att minska global uppvärmning.⁴⁴ För att stödja det åtagandet gjorde Stockholm Resilience Centre, på uppdrag av Sida, en sammanställning av forskning kring effekten av en klimattransformation i låg- och medelinkomstländer.⁴⁵

En modell för samarbete inom nätverket har utvecklats under året.⁴⁶ Som en del av modellen har Sida lett en utforskande, samskapande process med flera aktörer inom

Foto: GISD. Beskrivning: Foto från GISD:s årsmöte den 14 oktober 2020 som också hölls digitalt.

området "svåra råvaror", med fokus på kobolt i Demokratiska Republiken Kongo (DRK). Processen har resulterat i nya partnerskap och starkare samarbete mellan aktörer och även i en ny modell för bredare relationer som kan appliceras i andra länder. Den har också möjliggjort för näringslivet att få information om den nya strategin för DRK och skapat nya insikter kring problematiken och hur aktörerna kan bidra till en förändring. I november lämnades arbetet över till ambassaden i DRK som kommer att driva det fortsatta arbetet.⁴⁷

Sida har samordnat inspirations- och dialogtillfällen inom nätverket som har ökat näringslivets kunskap om bland annat klimatomställningens sociala påverkan i låg- och medelinkomstländer och effekterna på hållbarhetsarbetet av covid-19.

SISD ökar investerarens engagemang

SISD är ett nätverk som samlar över 20 av Sveriges största investerare kring genomförandet av Agenda 2030. Sida samordnar nätverket och bland medlemmarna finns AP-fonder,

försäkringsbolag, investmentbolag, kapitalförvaltare och pensionsfonder.

Sidas ambition är att SISD ska bidra till fler hållbara investeringar, att en ökande andel av dessa görs i låginkomstländer samt att i ökad utsträckning inkludera en Sida-garanti. Dessutom ska redan investerat kapital i högre grad linjeras med Agenda 2030, bland annat genom att påverka företagen. Denna ambition har stärkts i en uppdaterad version av SISD:s gemensamma åtagande som antogs under våren 2020.⁴⁸

SISD arbetar med erfarenhetsutbyte, lärande, kommunikation och med att utforska möjligheter för investeringar i linje med de Globala målen. Genom att facilitera nätverket har Sida stimulerat till nytänkande bland medlemmarna och möjliggjort konkreta handlingar, vilket är särskilt tydligt i arbetsgruppernas resultat. Medlemmarna i SISD arbetar inom fem tematiska arbetsgrupper kring olika mål inom Agenda 2030. Arbetsgrupperna har under året till exempel publicerat en rapport om arbetsvillkor i livsmedelskedjan med en tillhörande debattartikel, kartlagt investerarnas jämställdhetsarbete, utarbetat ett åtagande kring Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) som 15 SISD-medlemmar anslutit sig till. De har även utforskat nya investeringsmöjligheter.

GISD ökar investeringsmöjligheterna för Agenda 2030 globalt

Genom bland annat nätverkande och lärandetillfällen inspirerade SISD FN att bilda det globala partnerskapet för investerare, GISD 2019. Partnerskapet styrs av FN:s generalsekreterare och samordnas av FN:s avdelning för ekonomiska och sociala ärenden (UNDESA). Nätverket består av 30 vd:ar från ett urval av världens största pensionsfonder, försäkringsbolag, banker och ett fåtal företag. GISD:s övergripande mål är att öka investeringarna för Agenda 2030 genom engagemang och arbete på olika nivåer. Arbetet är i linje med Addis Ababa Action Agenda och har särskilt fokus på utvecklingsländer. Alliansen har också som mål att förändra sammansättningen av investeringar, aktiviteter och företa-

gens verksamhet så att de går i linje med Agenda 2030 och Paris-avtalet. Sida bistår UNDESA med kunskap kring styrning av GISD, samt medverkar i strategigruppen och i GISD:s arbetsgrupper.

Sida och FN arrangerade en GISD-konferens i juni 2020. Detta var ett strategiskt viktigt tillfälle för att diskutera finansiering av utveckling med det privata näringslivet i den rådande covid-19 krisen.

Sida har, tillsammans med SISD, medverkat och engagerat sig i definitionen av Sustainable Development Investing, SDI.⁴⁹

Samverkan och partnerskap med svenska myndigheter

Sida har under 2020 arbetat för att stärka samordningen mellan svenska myndigheter. I mars 2020 inleddes ett projekt med målet att ta fram en ny funktion på Sida som ytterligare ska förbättra samordningen och samverkan med andra myndigheter.

Årets Myndighetsforum, som samlar chefer och samordnare för myndigheternas verksamhet inom utvecklingssamarbetet, genomfördes som digitala sessioner i arrangemang av Sida. Forumet handlade om engagemang, ledning och styrning samt demokratisering med målsättningen att inspirera svenska myndigheter att ytterligare stärka sin roll i biståndet och EU-samarbetet. Sida bedömer att det digitala forumet var lika effektivt som att mötas fysiskt.

Under året har Sida och andra myndigheter initierat en rad möten kring hur pandemin påverkat pågående projekt. Exempelvis har Nätverket för lärande (N4L) diskuterat hur vi bäst anpassar oss med hjälp av digitala lösningar. Många myndigheter rapporterade ökad användning av digital teknik och mindre miljöpåverkan på grund av färre resor. De största problemen har varit att nå ut till den viktigaste målgruppen i samarbetsländerna. Det gäller till exempel de som bor på landsbygden och har sämre uppkoppling, samt de som har sämre tillgång till livsmedel, skola och sjukvård.

Vår bedömning är att Sidas roll som facilitator har blivit ännu viktigare i och med pandemin. Vi har fört samman myn-

digheter och utvecklat nya insatser och partnerskap i våra samarbetsländer. Under året har vi sett ett ökat engagemang i utvecklingssamarbetet vid framförallt tre myndigheter: Kulturrådet, Konstnärsnämnden och Folkhälsomyndigheten.

Sida har även en viktig funktion att i samverkan med andra myndigheter stötta och utveckla deras verksamhet och att koppla in fler aktörer som kan bidra med specifik kompetens som annars skulle saknas. Ett exempel är samarbetet mellan Skatteverket och The Collaborative Africa Budget Reform Initiative (CABRI) som startade 2020. Målet är att stärka inhemsk mobilisering av resurser i Kenya, Nigeria, Sydafrika och Zambia och att öka tilliten hos medborgare och företag för att skapa en kultur där man vill betala skatt. Sida har även med anledning av pandemin ökat stödet till en pågående insats som genomförs av The Partnership in Statistics for Development in the 21st Century (PARIS21) i samverkan med Statistiska Centralbyrån (SCB) för att möta den ökade efterfrågan på tillgänglig och tillförlitlig data.

Sida bedömer att myndighetssamarbetet är viktigt för att driva utvecklingen framåt i våra samarbetsländer. Detta är särskilt viktigt med anledning av den demokratiska tillbakagång vi ser på många håll. Samverkan har under året stärkts som en konsekvens av covid-19, dels tack vare ökad användning av digitala verktyg, dels som en nödvändig åtgärd för att hantera krisens utmaningar.

Myndighetssamarbete finansierat genom EU:s biståndsbudget

Sida har i uppgift att vara nationell kontaktpunkt för Twinning och Technical Assistance Information Exchange (TAIEX). Det är EU:s biståndsinstrument för att bygga institutioner. Twinning är ett ömsesidigt partnerskap mellan institutioner i EU-medlemsländer och motsvarande institutioner i EU:s partnerländer. Verksamheten bidrar till partnerländernas EU-närmande, kunskapsutbyte mellan EU:s medlemsländer och grannländer samt arbetet med Agenda 2030.

Intresset för EU-finansierat myndighetssamarbete ökar

Sida har under 2020 beviljat tre nya ansökningar om finansiellt stöd kopplade till EU-Twinningprojekt. Stöden har gått till Svenska institutet för standarder (SIS), Jordbruksverket och Statistiska centralbyrån (SCB). Dessutom har Migrationsverkets projekt i Serbien och MSB:s projekt i Armenien fortsatt.

Sida bedömer att intresset för Twinning har ökat under året, trots att antalet ansökningar från svenska myndigheter om att delta är relativt lågt i jämförelse med andra EU-stater. Det ökade intresset handlar dels om att Sida haft en aktiv roll i att visa på möjligheten för myndigheterna att engagera sig i EU-Twinning, dels att vi gett dem rådgivning och kostnadsersättning. En annan bidragande faktor är troligtvis att EU under året har ökat antalet publicerade projektförslag.

För att underlätta arbetet och skapa förutsättningar för att fortsätta med Twinning under pandemin har flera initiativ tagits. Vi har haft täta möten med EU och de svenska myndigheterna.

Efter några inledande svårigheter i början av året till följd av pandemin har Twinning-verksamheten anpassat sig och långsamt påbörjat en återhämtning. Digitala verktyg har löst många problem. Twinningprojekten har generellt förlängts med ungefär ett år. Utbetalningarna har därför flyttas fram till nästa år. Engagemanget från svenska myndigheter har inte förändrats och planeringen för framtida Twinningprojekt fortsätter, trots pandemin. Utbetalningarna under 2020 uppgick till cirka 1,6 miljoner kronor, vilket kan jämföras med drygt 2 miljoner kronor 2019.

Resursbasprogram

I resursbasprogrammen ingår att sekundera, det vill säga att placera personal på olika nivåer hos olika multilaterala och bilaterala organisationer, som ett sätt att arbeta med den svenska resursbasen. Sida bidrar till att stärka den svenska kompetensen genom att placera den strategiskt. Det är linje

med, och ger genomslag för, svenska utrikespolitiska prioriteringar. Kunskapen från deltagarna i resursbasprogrammen integreras i det multilaterala och bilaterala samarbetet och i det normativa dialogarbetet. Detta är särskilt viktigt då nära hälften av Sidas bistånd betalas ut via multilaterala organisationer. Vidare är EU tillsammans med sina medlemsländer den största biståndsgivaren globalt.

Den svenska resursbasen fortsätter breddas

Vår verksamhet har i genomsnitt bestått av cirka 270 utsända personer under året. 2020 gjorde vi cirka 100 nyrekryteringar i samtliga resursbasprogram för EU, FN, OECD och Världsbanken. Sida arbetar tillsammans med UD för att försäkra sig om att de tjänster vi finansierar är strategiska och relevanta. För att undvika överlappningar med andra sekunderingsprogram har Sida ökat samarbetet med Folke Bernadotte Akademin (FBA).

Covid-19 har påverkat arbetet med sekunderingar. Sida justerade arbetsbeskrivningen för ett tiotal sekunderade tjänster och lade även till ett antal nya tjänster för att stödja partnerorganisationernas covid-19-arbete inom FN-systemet och EU.

Under 2020 lanserade Sida ett initiativ för att finansiera att kandidater från Sidas partnerländer tjänstgör som Junior Professional Officer (JPO). Det är kapacitetsutveckling samtidigt som det berikar den svenska resursbasen genom deltagarnas speciella erfarenheter och perspektiv. Initiativet har mött stort intresse bland tänkbara kandidater och har tagits emot positivt av våra partnerorganisationer.

Under 2020 utvärderades samtliga resursbasprogram. Utvärderingen bekräftade att de var relevanta och effektiva för att öka antalet svenskar inom det multilaterala systemet och EU.⁵⁰ Den visade även att Sida behöver öka bredden av svenska aktörer i resursbasen. Vi har därför ingått avtal med Folkhälsomyndigheten inom MSS-programmet (Seniora sekunderingar), satsat särskilt på barnmorskor (2020 var

barnmorskans år) samt fördjupat arbetet med United Nations Volunteers (UNV) som riktar sig till personer med funktionsnedsättningar⁵¹.

Utvärderingen påpekade en svaghet i programmen i fråga om institutionellt lärande, utbyte och kunskapsdelning. Erfarenheter och kompetens har inte använts systematiskt och dialogen med de utsända har varit oregelbunden. Därför har Sida under 2020 inlett en rad initiativ för att stärka lärande, utbyte, användning och återföring. Till exempel har MSS-programmet under året fortsatt att arbeta med hemkomna sekunderandes kunskaper och erfarenheter. Nationella experter som har sänts ut i EU-systemet har numera tydliga krav på dialog med och utökad rapportering till Sida och Regeringskansliet.

Programmet för bilateralt biträdande experter (BBE) har varit pausat sedan 2019. I ljuset av utvärderingens rekommendationer⁵² ser vi över om vi kan utveckla alternativa former av BBE-programmet, som möter nya behov och skapar möjligheter att mobilisera den svenska resursbasen.

Utvärderingen⁵³ visar också att man lyckats få genomslag för svenska prioriteringar genom strategiska placeringar av tjänster och val av organisationer. Inom FN har vi fått genomslag för anti-mikrobiell resistans, allmänt barnbidragssystem, finansutveckling, flyktinginsatser, jämställdhet, miljöhantering, mänskliga rättigheter, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), ungdomar samt utveckling av privata sektorn.

Sida bedömer att resursbasprogrammen är relevanta och effektiva. En framgångsrik strategi för att öka antalet svenskar inom multilaterala systemet och EU är att vi har satsat på att ha program som innefattar olika typer av befattningar på flera nivåer i organisationerna. Vi har också lyckats få genomslag för svenska prioriteringar genom strategiska placeringar av tjänster och val av organisationer. Covid-19 har påverkat vilken typ av tjänster som efterfrågas av Sidas samarbetsorganisationer och det har även påverkat Sidas egen prioritering under 2020.

Utbildning och kapacitetsutveckling för våra samarbetspartner

Sida ger utbildningar för aktörer inom svenskt utvecklings-samarbete och humanitärt bistånd för att stärka det svenska biståndet. Deltagarna kommer från civilsamhället, myndigheter, näringslivet och universitet samt i förlängningen deras internationella partner. Utbildningarna ges vid Sidas utbildningscenter Sida Partnership Forum (SPF) i Härnösand.

Genom utbildningarna ska organisationernas och myndigheternas organisatoriska kapacitet stärkas inom tematik och metoder som är relevanta för utvecklingssamarbetet. Avsikten är att de ska kunna driva förändringar och på så sätt bidra till att det svenska biståndet når större resultat i Sidas samarbetsländer. SPF har under året även genomfört flera förberedande utbildningar.

Utmaningar och möjligheter med digitala kurser

Under året arrangerade SPF 33 kurstillfällen. Antalet kurser minskade med hälften och antalet deltagare minskade med 40 procent jämfört med tidigare år. Främsta anledningen är att kurser med planerad fysisk närvaro ställdes in på grund av pandemin. Våren användes istället till att utveckla nya kreativa former för hur digitala verktyg kan användas i kursverksamheten. Under hösten pågick kurserna som vanligt igen, men i digitala format. Erfarenheten hittills visar att digitala kurser kräver mer resurser för utveckling under en omställningsfas.

En annan anledning till minskat fysiskt deltagande är att de förberedande utbildningarna för resursbasprogrammen, stipendieprogrammet Minor Field Studies (MFS) och praktikantprogrammet överförts till utsändande lärosäten och organisationer som i fortsättningen kommer att förbereda sina målgrupper. SPF har utformat ett digitalt stöd till lärosäten med särskilt fokus på svenskt utvecklingssamarbete och Agenda 2030, fysisk och psykisk säkerhet samt hälsa. Digital säkerhet har också inkluderats som en särskilt viktig aspekt i länder med krympande demokratiskt utrymme.

Tabell 3.4: Antal och utfall per kurskategori och deltagare

	2020		2019		2018	
	Antal	Utfall per kurs i tkr ¹	Antal	Utfall per kurs i tkr ¹	Antal	Utfall per kurs i tkr ¹
Genomförda organisationskurser ²	18	207,5	30	159,3	24	142,1
Deltagare organisationskurser	582	6,4	973	4,9	625	5,5
Genomförda individkurser ²	15	400,2	33	239,0	34	266,7
Deltagare individkurser	547	11,0	837	9,4	973	9,3
Totalt genomförda kurser	33	295,0	63	201,0	58	215,2
Totalt antal deltagare	1 129	8,6	1 810	7,0	1 598	7,8

1 Kostnaden avser enbart direkta kurskostnader som finansieras av sakanlag, det vill säga exklusive lönekostnader och andra förvaltningskostnader.

2 Organisationskurser inkluderar även nätverksträffar och dialogmöten och kallades tidigare kapacitetsutvecklingskurser. Individkurser kallades tidigare resursbaskurser.

Tabell 3.5: Könsfördelning kurser

	2020				2019				2018			
	Kvinnor		Män		Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	
Organisationskurser ¹	395	68%	187	32%	664	68%	309	32%	436	70%	189	30%
Individkurser ¹	399	73%	148	27%	626	75%	211	25%	738	76%	235	24%
Totalt antal per kön	794	70%	335	30%	1 290	71%	520	29%	1 174	73%	424	27%
Totalt antal deltagare per år	1 129				1 810				1 598			

1 Organisationskurser inkluderar även nätverksträffar och dialogmöten och kallades tidigare kapacitetsutvecklingskurser. Individkurser kallades tidigare resursbaskurser.

Kursverksamheten redovisas som organisationskurser och individkurser. Majoriteten av kurserna 2020 var organisationskurser. De innehåller prioriterade metoder och tematiska perspektiv i utvecklingssamarbetet. Verksamheten utarbetas i nära samarbete med Sidas partner. På så sätt kan vi vara följsamma utifrån efterfrågan och samtidigt ta tillvara den kunskap och kapacitet som finns hos våra partner. Viktiga teman och metoder under året har varit resultatstyrning, anti-korruption, SRHR, kapacitetsutveckling samt ökat samspel mellan miljö/klimat och ursprungsbefolkningar. Resultatstyrning i utvecklingssamarbetet är fortfarande en av de mest populära kurserna.

Kurser för myndigheter och organisationer i civilsamhället

Under 2020 var det mest myndigheter och organisationer i civila samhället som deltog i kurserna. Näringslivet och universitet deltog i några aktiviteter, bland annat hur man ska bemöta systematisk korruption.

SPF har fortsatt att stödja svenska partner för att öka kvaliteten i deras kapacitetsutvecklande uppdrag. Under 2020 genomförde vi fyra workshoppar (jämfört med tre under 2019) om hur partner kan bidra till hållbar kapacitetsutveckling, som riktades till myndigheter och organisationer i civila samhället. Organisationerna behöver nominera minst tre personer för att delta. Två år efter kursen ska hälften av de deltagande organisationerna kunna visa på nya normer. Under 2020 har samtliga organisationer som gick kursen 2018 lyckats förankra lärdomarna som fortfarande används två år senare. Under 2020 genomförde SPF två förberedande kurser inom de individuella programmen för resursbasen i FN. United Nations System Staff College (UNSSC) fick i uppdrag att genomföra en kurs. I dessa har SPF fortsatt att öka fokuset på normativ dialog. Sveriges tematiska prioriteringar och normer inom internationellt utvecklingssamarbete är också tydliga perspektiv i programmen.

Som en effekt av covid-19 har SPF fortsatt att arbeta med att hitta former för den digitala kapacitetsutvecklingen. SPF har bland annat genomfört ett virtuellt erfarenhetsutbyte om digitalt lärande inom utvecklingssamarbetet för att möta partners behov av stärkt stöd i den digitala omställningen. Ett digitalt FN-rollspel har tagits fram som tar upp FN-reformen och Sveriges agerande kring covid-19.

Ökat samarbete genom våra kurser

Intresset för Sidas kurser har varit stort under 2020. Många söker till kurser, workshoppar och dialogmöten. Vi har ett inarbetat arbetssätt där partner deltar aktivt i planering och referensgrupper. Det skapar hög relevans i innehållet och engagemang hos partner då lärandet är ömsesidigt. Dialogmöten har visat sig vara en effektiv metod för att bygga kapacitet, då Sidas partner får ett större ägarskap över innehåll och metoder. Ett exempel är dialogmötet inom SRHR, där en referensgrupp bestående av Act Svenska kyrkan, Plan International, Pingsmissionens Utvecklingssamarbete (PMU) och Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) planerade och genomförde dialogmötet i samverkan med Sida. Efter dialogmötet har referensgruppen, tillsammans med SPF, ingått i den arbetsgrupp som samordnar Sveriges nationella plattform för globala SRHR-frågor. Ett annat resultat av dialogmötet är ett nytt samarbete mellan SPF, Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter (RFSL), RFSU, Uppsala universitet och Utrikespolitiska institutet. De har under hösten planerat och genomfört en fortsättning på dialogmötet i webinarie-form, med fokus på SRHR, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könsskarakteristik (SOGIESC) samt organisatorisk förankring.⁵⁴

En annan framgångsrik modell är att samarbeta med regionala hubbar där civilsamhället är drivande och genomför sats-

ningen på plats i de olika samarbetsländerna. Vi har samverkat med civilsamhället i olika länder där de tagit ansvar för stora delar av planering och genomförande i sina respektive regionala hubbar. Det lokala ägarskapet hos partner har stimulerats samtidigt som vi stärkt förutsättningarna för att genomföra Agenda 2030 och följa upp arbetet på nationell nivå.

SPF får genom sitt arbete ett brett nätverk av partner, såväl inom den svenska resursbasen som internationellt. Detta leder till ökade möjligheter till partnerskap och nya samarbeten mellan olika aktörsgrepp. Ett exempel är SPF:s samarbete med U4 Anti-Corruption Resource Centre kring en kurs om systematisk korruption. Vanligtvis ger U4 stöd till anti-korruptionskurser i samarbetsländer, men har under året intresserat sig för hur Sida jobbar med att stärka den svenska resursbasen. Därför genomfördes en pilotutbildning för svenska och norska organisationer i civila samhället.

Sida bedömer att utbildningarna har stärkt kapaciteten för svenska biståndsaktörer att bidra till förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utbildningarna har hög relevans och kvalitet samt har stärkt den organisatoriska förankringen.

Kommunikation om svenskt utvecklingssamarbete

Sidas informations- och kommunikationsverksamhet syftar till att "informera om svenskt utvecklingssamarbete, samt att främja en öppen debatt, folklig förankring, stärkt engagemang och brett deltagande i Sverige för en rättvis och hållbar global utveckling". Verksamheten genomförs i strategin för informations- och kommunikationsverksamhet och genom organisationer i det civila samhället. Vi bidrar till strategimålen både genom egna aktiviteter och genom att finansiera partners kommunikationsaktiviteter.

Ökat genomslag för kommunikationen

Pandemin ändrade förutsättningarna att nå ut med Sidas budskap och årets planering fick snabbt justeras. Pressarbetet fick, en bit in i pandemin, genomslag genom att kommunicera kopplingen mellan pandemins konsekvenser och biståndets roll. Negativa och kritiska artiklar har nästan helt uteblivit. Under 2020 noterades 8 700 artiklar och inslag om bistånd i media, vilket är en minskning i jämförelse med 2019.

Sidas kommunikationsstöd till UNDP Sverige har fått stort genomslag i media under 2020. Fyra virtuella pressträffar har genomförts under året, vilka resulterade i över 160 artiklar i bland annat Dagens Nyheter, Aftonbladet, Omvärlden och TT. Totalt har mediearbetet under året resulterat i att cirka 280 artiklar och intervjuer publicerats under 2020.

Sida har höjt ambitionen för sociala kanaler vilket gett ett kraftigt ökat antal följare i samtliga kanaler. Det genomsnittliga antalet personer som nåts av våra inlägg på Facebook har dubblerats. Nya rutiner för marknadsföring av inlägg på Facebook och Instagram har lett till att vi når nya grupper.

Sida har under året särskilt prioriterat ungdomar vilket gett resultat på Instagram, där Sida fått 3 334 nya följare under 2020. Programmet Sida Alumni ger föreläsningar om globala utvecklingsfrågor på skolor. Det har genomförts både fysiskt och digitalt och nått 4 925 personer i 230 föreläsningar.

Medverkan på arenor som Almedalen och Bokmässan ersattes med digitala program under året. Den årliga lärarkonferensen blev ett två timmar långt digitalt seminarium som nådde 1 128 personer, en ökning med 260 procent jämfört med förra året. Formatet gav dock inte möjligheter till fördjupad diskussion.

Under året tog vi fram ett internt initiativ för strategisk kommunikation. Det resulterade i ett antal verktyg och mallar för hur Sida kan anpassa innehåll för olika kanaler och mål-

grupper. Syftet är att Sidas externa kommunikation ska bli tydlig, få ökat genomslag och underlätta för medarbetare att berätta om biståndets resultat.

En central del av Sidas kommunikation handlar om att öka kunskapen om och engagemanget för de Globala målen för hållbar utveckling. Kännedomen om de Globala målen är enligt Kantar Sifos webbmätning 47 procent, vilket innebär att Sidas mål har uppnåtts om att fem av tio svenskar skulle känna till målen år 2020.

Enligt samma mätning, Opinion 2020, ligger stödet för biståndet på samma nivå som förra året. 76 procent instämmer helt eller delvis i påståendet att "det är viktigt att Sverige bidrar till utveckling i de fattiga länderna". 56 procent säger sig vilja behålla eller öka biståndet till andra länder. Undersökningen mäter också hur svenskarnas uppfattning om tillståndet i världen överensstämmer med verkligheten. Trenden har varit att fler fått en mer korrekt bild, men årets mätning visar att den utvecklingen bromsat in.

Sida bedömer att kommunikationen har varit aktuell, proaktiv och kopplats till pandemins konsekvenser i fattiga länder. Det strategiska arbetet med att nå ut i media och sociala kanaler har fortsatt under året liksom ambitionen att involvera fler aktörer i kommunikationen. Vi har också sett över budskap och tonalitet för att nå bredare målgrupper, även dem som inte redan är intresserade av biståndsfrågor.

Vi har ställt om mot ett mer katalytiskt arbete så att våra resurser ger större mervärde och effekt. Det har inneburit att vi minskat antalet egna aktiviteter på arenor där andra aktörer genomför kommunikationsinsatser som bidrar till målen i strategin för informations- och kommunikationsverksamhet. Resurser har istället lagts på att inspirera och stötta andra aktörer och medarbetare att kommunicera om biståndet.

Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete

Sida vill att fler aktörer ska arbeta tillsammans för att stärka universella normer, stärka de mänskliga rättigheterna samt främja de humanitära principerna. Den normativa dialogen är en del av det globala påverkansarbetet och sker framför allt inom Sveriges prioriterade områden jämställdhet, konflikt och miljö- och klimat samt integrering av ett rättighets- och fattigdomsperspektiv. Under 2020 har Sida lagt ytterligare fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och det minskande demokratiska utrymmet. Genom ett samlat svenskt ledarskap i det globala påverkansarbetet för dessa frågor får Sverige och Sida ett större genomslag och kan nå fler fattiga och sårbara människor. Nya digitala format under pandemin har möjliggjort bredare deltagande i många möten såväl från fältet som från UD och Sida i Stockholm.

Vårt arbete utgår från vår kunskap, våra erfarenheter och metoder. Det utgår också från de analyser vi tillsammans gör med "Sverigelaget", det vill säga i samverkan med Regeringskansliet, svenska multilaterala representationer samt utlandsmyndigheterna i Sidas samarbetsländer. Arbetet med att bedriva normativ dialog kräver långsiktighet, uthållighet och god samordning.

Effekterna av Sidas påverkansarbete kommer ofta efter en långsiktig samverkan med många andra utvecklingsaktörer, inklusive i samarbetsländerna. Därför är det svårt att påvisa direkta effekter från år till år.

Pandemin har präglat även den normativa dialogen under året. Utbyte av kunskaper och erfarenheter om krisens effekter har blivit allt viktigare för att säkerställa ett fortsatt fokus på människor som lever i fattigdom. Sida bedömer att vi genom ett ökat fokus på samordnad dialog och genom särskilda dialoginsatser som för Världsbanken (se exempel nedan) har bidragit till att dessa organisationer har flyttat fram sina positioner inom strategiskt prioriterade ämnesområden.

RESULTATEXEMPEL: FEMINA HIP I TANZANIA

Femina Hip sprider kunskap till unga

Att stärka ungdomars och unga vuxnas kunskap och förmåga att utkräva ansvar är av stor vikt för deras möjligheter att påverka sitt eget liv.

Sida har under två olika perioder gett stöd till civilsamhällesorganisationen Femina Hip, vilka arbetar för att informera och medvetandegöra unga människor inom områden som SRHR, ekonomisk egenmakt och medborgerligt engagemang, däribland jämställdhet och klimatförändringar.

Femina Hip arbetar brett för att nå ut med sina budskap och sprider kunskap och information i olika kanaler – ungdomsklubbar, skolor, lärarutbildningar och media. Mellan år 2006 och 2013 gav Sida 61,5 miljoner kronor i stöd och 2018–2020 fick organisationen 20 miljoner kronor.

En utvärdering av Femina Hips verksamhet mellan åren 2013–2019 visar att Femina Hip har en förmåga att nå ut brett genom tv, tidskrifter, radio, festivaler, utbildningar och ungdomsklubbar, trots en relativt sett blygsam budget. Mer än 15 miljoner människor har nåtts av Femina Hips budskap via media och 80 procent av alla unga i Tanzania mellan 13–30 år har på något sätt tagit del av Femina Hips

Foto: UN Photo/Marco Dormino. Beskrivning: Elever i offentlig skola, Bamako, Mali.

aktiviteter. Det finns 2 500 "Fema clubs", 2 900 mentorer och 25 nätverk. Femina Hip får cirka 13 000 brev årligen som besvaras individuellt. Utvärderingen menar att Femina Hips verksamhet har bidragit till att stärka demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet, SRHR och fattigdomsminskning, genom att informera och stärka unga människor på såväl lokal som nationell nivå.

80 PROCENT AV ALLA UNGA I TANZANIA HAR TAGIT DEL AV FEMINA HIPS AKTIVITETER

Källa: Sida Decentralised Evaluation 2020:11, Evaluation of Femina Hip 2013–2019.

Arbetet genom multilaterala organisationer

Sida har under 2020 vidareutvecklat och stärkt den normativa dialogen och det globala påverkansarbetet gentemot de stora multilaterala organisationerna, framför allt FN, Världsbanken och EU, men även OECD.

Inte minst har vi bidragit till det globala arbetet för att utveckla och förbättra förståelsen för fattigdomens många dimensioner. Sida har engagerat sig aktivt i en dialog, både med allmänheten i Sverige⁵⁵ och samarbetspartner, om hur man bäst mäter fattigdom.

I samarbete med UK Foreign Commonwealth and Development Office (FCDO f.d. DfID), Världsbanken och OECD-DAC har Sida tagit initiativ till ett nätverk för chefsekonomer, där cirka 25 chefsekonomer från multilaterala organisationer och bilaterala givare utbyter information för förbättrat beslutsfattande i en föränderlig värld.⁵⁶ Sida har också tagit fram en webbportal tillsammans med bilaterala och multilaterala givare där landanalyser och metoder samlas. Portalen har utökats med en webbsida för att samla analyser av hur covid-19-pandemin påverkat olika länder⁵⁷.

Som en del av Sveriges samlade arbete för ett effektivare FN har Sida bidragit till FN:s reformarbete. Vi har gett expertstöd i fyraårs-översynen (QCPR) av FN:s operativa aktiviteter.⁵⁸ Vi har även fortsatt dialogen med Världsbanken om den pågående Trust Fund-reformen. Syftet med reformen är att effektivisera Världsbankens arbete med biståndsfonder och undvika fragmentisering. Sedan 2018 har Sida deltagit aktivt i denna dialog tillsammans med andra givare. Vårt expert- och metodstöd har fått genomslag i bankens arbete. Sida har bland annat fått gehör för frågan om att minska andelen öronmärkta stöd från givare eftersom det tenderar att fragmentisera utvecklingssamarbetet⁵⁹. Sida genomförde ett tiotal bilaterala möten under Världsbankens årsmöte i oktober inom områden som miljö och klimat, jämställdhet och konflikt. Det gav oss en möjlighet att lyfta svenska prioriteringar och påverka Världsbankens agenda och framtida arbete.

RESULTATEXEMPEL: P ANDEMIÅTGÄRDER I URBANA MILJÖER

Förbättrad tillgång till vatten och sanitet

Pandemin har under året drabbat urbana miljöer allra hårdast, med över 90 procent av de bekräftade fallen under vissa månader. FN:s program för boende och bebyggelsefrågor (UN-HABITAT) reagerade snabbt på covid-19 utbrottet genom att ta fram en katastroffond.

UN-habitats nya katastroffond har riktats till de allra fattigaste och folktätaste miljöerna, ofta slumområden, i 64 länder. Över 70 procent av fondens medel riktades mot förbättrad tillgång till vatten och sanitet, till att höja medvetenheten om viruset i urbana miljöer samt till att motverka hemlöshet. Hitills har fonden gett cirka 5 miljoner människor förbättrad tillgång till vatten och sanitet vilket förhindrat smittspridning.

Sida har stöttat FN:s program sedan många

Foto: UN Photo/Albert Gonzalez Farran. Beskrivning: På bilden syns West Point i Monrovia som också är Liberias mest tätbefolkade slum.

år och under 2020 bidrog vi med 70 miljoner kronor. Vårt stöd har bidragit till att totalt 37 länder, 250 städer och cirka 6,8 miljoner människor, varav de allra flesta i slum och informella områden, fått bättre möjligheter att bekämpa covid-19.

Källa: UN-Habitat Covid-19-response Report, september 2020, sid. 14, 18.

6,8 MILJONER MÄNNISKOR HAR FÅTT BÄTTRE MÖJLIGHETER ATT BEKÄMPA COVID-19

Vår mångåriga dialog med OECD:s "Multi-dimensional Country Reviews" kring fattigdomens dimensioner har under året blivit mer intensiv. En regional analys för länderna på västra Balkan har påverkat den lokala dialogen och bidragit till Sidas multidimensionella fattigdomsanalys i strategiprocessen. Sida, som del av Sverigelaget, har fört dialog på landnivå i de aktuella länderna och på regional nivå med EU. Vi har även fört dialog på global nivå genom att delta aktivt i den lärandegrupp (Mutual Learning Group) som samlar medlemsstater i OECD Development Centre. I den bidrar vi till att utveckla metoder för kommande landanalyser.⁶⁰

Sverige har fortsatt att verka för Världshälsoorganisationens (WHO) reformarbete och normativa genomslag på global nivå genom styrelsearbetet och högnivå-konsultationer. I januari 2020 stod Sida värd för en bilateral högnivå-konsultation med WHO, där samtliga berörda departement och myndigheter deltog. Sverige fick gehör för flera prioriterade frågor inom SRHR, hälsa och miljö/klimat.

En viktig del i Sidas påverkansarbete är deltagandet i Sveriges styrelsearbete i FN:s fonder och program. Den bilaterala dialogen mellan Sverige och flera FN-organisationer är också central. Genom Sidas expertis inom det opera-

tiva biståndet och olika tematiska områden har vi bidragit till bättre styrelsebeslut i FN:s arbete med jämställdhet, mänskliga rättigheter, SRHR, humanitära frågor samt verksamhetsuppföljning och revision. Sida har även bidragit till FN-deklarationer för fredsbyggande. Det har vi bland annat gjort genom rådgivning i policyfrågor till UD, FN och andra partnerorganisationer i samband med översynen av FN:s fredsbyggande arkitektur, något som sker vart femte år.

I arbetet med att utforma och genomföra EU:s och medlemsstaternas gemensamma covid-19-respons, den så kallade Team Europa-ansatsen, har Sverige/Sida påpekat att omedelbara åtgärder på kort sikt måste ske med ett mer långsiktigt utvecklingsperspektiv. Dessa bör ha fokus på biståndseffektivitet, att minska fattigdom och de Globala målen för hållbar utveckling.

Sida bedömer att vi genom vårt arbete med befintliga och nya dialogplattformar samt med ett ökat fokus på strategisk kommunikation har vidareutvecklat och stärkt den normativa dialogen och det globala påverkansarbetet under 2020 gentemot de multilaterala organisationerna på global, regional och nationell nivå. Särskilt dialogen med Sidas samarbetspartner inom FN och EU har stärkts under 2020, medan det har varit mer utmanande att upprätthålla en nära och regelbunden dialog med Världsbanksgruppen, bland annat på grund av att Världsbankens och Internationella valutafondens (IMF) vårmöten ställdes in.

Arbetet inom olika tematiska områden

Sidas normativa dialog och påverkansarbete ger direkta eller indirekta resultat inom olika tematiska områden. Under 2020 har stort fokus legat på jämställdhet samt mänskliga rättigheter och demokrati. På grund av pandemin har utrymmet för att föra dialog med samarbetspartner om perspektiv som miljö och klimat och SRHR delvis begränsats och många av de dialogtillfällen som planerats har skjutits på framtiden.

Större genomslag för jämställdhet

Inom området jämställdhet arbetar Sida för integrering av jämställdhet i diverse nätverk inom OECD-DAC, UN Women,

Foto: UN Photo/Cia Pak. Beskrivning: Generalförsamlingen antar en resolution som manar till ett avslut av USA:s embargo mot Kuba, 2017.

UNDP, EU samt regionala och nationella nätverk. Sida är ordförande i DAC:s Gendernet. Vi bedömer att vi har bidragit till ökad samordning mellan givare; att arbetet mot sexuella övergrepp och trakasserier (SEAH) har kommit framåt; att pandemins effekter på jämställdhet har analyserats och att arbetet med att förnya givarsamfundets standarder för integrering av jämställdhet har inletts. Sida och UD har även bidragit till utvärderingen av EU:s jämställdhetsplan Gender Action Plan (GAP II) och till den nya GAP III.⁶¹

Under 2020 avslutades ett pilotprojekt från 2019 med syfte att stärka hela Världsbanksgruppens samlade arbete med jämställdhet. Där lyfte Sida jämställdhet systematiskt i alla delar av samarbetet och i dialogen med banken. Vi bedömer att jämställdhet, tack vare dessa insatser, har fått ett särskilt stort genomslag och högre prioritet i några

av de större biståndsinsatser som Sida finansierar genom Världsbanksgruppen. Ett exempel på detta är att flera av de fonder som Sida stöder har inrättat en särskild Gender Working Group. Det har lett till att jämställdhet tagits in i fondernas resultatramverk. Sidas påtryckningar har även lett till att Världsbanken anställt jämställdhetsspecialister på kontoret i Jerusalem.

I fråga om kvinnor, fred och säkerhet deltar Sida aktivt i dialogen kring utvecklingen av den svenska handlingsplanen för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325, liksom i det Myndighetsforum för kvinnor, fred och säkerhet som finns i Fredsfrämjande rådet. Sida bedömer att myndigheten, som är den största aktören i Sverige för stöd till kvinnor, fred och säkerhet, har haft en viktig uppgift i att öka kvinnors deltagande i det fredsbyggande och konfliktförebyggande arbetet.

Under året har vi haft särskilda dialoger med UNICEF kring skydd av barn, vatten, sanitet och hälsa (WASH). Sida koordinerar givarna inför UNICEF:s kommande strategi. Sida har även, som en del av Sverigelaget, påverkat i UNICEF:s styrelse för ett ökat fokus på barn i väpnade konflikter. Det behövs en större samverkan mellan humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklings-samarbete och fredsfrämjande insatser (trippelnexus) i arbetet för att få barn som hamnat i väpnade styrkor och grupper frisläppta och återintegrerade i samhället.

Utmaningar kring den globala dialogen om hälsa

Politiseringen av covid-19-pandemin har överskuggat den globala dialogen kring hälsofrågor under 2020. WHO har varit hårt utsatt, finansiering har dragit in och hanteringen av pandemin har kritiserats.⁶² Sverige är en stark förespråkare för det multilaterala systemet och för WHO:s normgivande och samordnade mandat. Därför beslutade vi att utöka stödet för WHO:s covid-19-åtgärder under 2020. Pandemin har även lett till att vårdtjänster kring sexuell och reproduktiv hälsa har minskat, uppskjutna tillfällen för dialog och en ökad aktivitet bland så kallade "anti-gender-ideologi"-aktörer.⁶³ Sida har under året varit starkt pådrivande för att öka dialogen kring SRHR. Det regionala SRHR-teamet i Lusaka har därför tagit initiativ till ett regionalt nätverk av givare som kan dela information, föra dialog, samordna och harmonisera. Som ett resultat av arbetet i Team Europa finns nu en ny EU-insats som ger stöd till den afrikanska smittskyddsmyndigheten Africa CDC. På regional nivå stöttar även Sida en SRHR plattform utifrån fyra FN-organisationers mandat. Den bidrar till ökad samstämmighet mellan UNFPA, WHO, UNICEF och UN-Aids och till FN-reformen på regional nivå.

Starkt påverkansarbete inom miljö och klimat inom EU

Inom området miljö och klimat har Sida stärkt sitt påverkansarbete och dialogen med multilaterala organisationer som EU, FAO, UNDP, UNEP, och Världsbanken. Under styrelsemöten och i högnivå-dialoger har Sida följt upp dessa organisationers miljö- och klimatarbete både i våra samarbetsländer och på

global, tematisk och normativ nivå. I styrelsearbetet i Gröna klimatfonden (GCF) bidrog Sida med expertis för att bedöma projekt och som expertstöd till UD i styrelsen. Sida medverkar i och är ordförande för det globala policy-nätverket för miljö inom OECD-DAC (Environet). Sida har där en central roll för att påverka, bidra till samsyn mellan givarna och för att stärka kvaliteten i arbetet. För att få biståndet än mer i linje med Parisavtalet har en dialog inletts om ett närmare samarbete med Världsbanken, OECD samt en rad DAC-medlemmar. Sida har även deltagit aktivt i EU-arbetet med "den gröna given", där Sverige har tagit på sig en unik roll och erbjudit en plattform för hur initiativet kan genomföras i EU:s utvecklings-samarbete. Därigenom kan EU:s ledarskap stärkas globalt samtidigt som vi arbetar för en återhämtning efter covid-19-krisen. Inom området energi har Sida bistått valkrets-kontoret vid Europeiska utvecklingsbanken (EBRD). Vi har gett synpunkter på bankens förslag till ny grön strategi för åren 2021–2025. Genom Världsbankens energifond Energy Sector Management Assistance Program (ESMAP) har Sida varit drivande i dialogen för att fasa ut naturgas från bankens investeringar. 2018 beslutade styrgruppen i ESMAP om ett stopp för alla investeringar där naturgas används för att producera el. 2020 utökades detta stopp till samtliga fonder under ESMAPs paraply.⁶⁴

Aktivt engagemang stärker den normativa dialogen för mänskliga rättigheter

Sidas aktiva engagemang ledde till ett tydligare språk kring mänskliga rättigheter i Freedom Online Coalitions normgivande positionspapper om cybersäkerhet som baseras på rättigheter och digital inkludering. Vikten av frihet på nätet i relation till pandemin har också tydliggjorts.⁶⁵ Sida har fortsatt att prioritera ökad tillgång till utbildning för migranter och flyktingar i den normativa dialogen. Detta sker genom att samordna och stärka nationella system för inkludering. Samarbete pågår med UNESCO, Education Cannot Wait (ECW) och Global Partnership for Education (GPE). För att nå ut med budskapet publicerade Sida ett faktablad om utbildning och migration. Vi delade med oss av våra lärdomar av integration

av flyktingar, återvändande samt internflyktingar i nationella utbildningssystem med givarkretsen i EU.

Tack vare Sverigelagets samordnade aktiva engagemang och spetskompetens, bedömer Sida att vi har stärkt den normativa dialogen och förmått organisationer att flytta fram sina positioner inom strategiskt prioriterade ämnesområden.

Sverigelaget – en utgångspunkt för vår normativa dialog och påverkansarbetet

Det globala påverkansarbetet förutsätter ett nära samarbete med Regeringskansliet, svenska myndigheter, utlandsmyndigheter, representationer och allianser med nyckelaktörer. Då kan vi förankra, identifiera och driva prioriterade frågor på global, regional och nationell nivå. Att placera (sekundära) svenskar vid multilaterala organisationer samt svenska nationella experter inom EU:s institutioner, är också en del av det strategiska påverkansarbetet. Svenska experter har exempelvis bidragit till ökat samarbete mellan och inom olika EU-direktorat då det gäller jämställdhet, en rättighetsbaserad ansats i biståndet, stöd till civila samhället samt i arbetet med nexus-planer i sviktande miljöer.

Under 2020 har Sida beskrivit nuläget kring hur vi bedriver svenska prioriteringar och universella normer. Sidas fokuspunkter för multilaterala organisationer intervjuades och de bekräftar bilden av ett starkt Sverigelag med god samordning, utarbetade arbetssätt och rutiner samt tematisk kunskap och dialogkompetens. Enligt Sidas enkät till samarbetspartner är även de nöjda med Sidas dialog och återkoppling och tycker den är relevant och användbar.

Svenska myndigheter har, tillsammans med Sida, en unik roll på biståndsarenan när vi i samarbete med utländska partner bidrar till att bygga institutioner i Sveriges samarbetsländer. Den statliga värdegrunden¹ utgör en plattform för att naturligt integrera mänskliga rättigheter och demokratiska

1 Den statliga värdegrunden består av sex principer: demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt, effektivitet och service.

principer. Sida har under 2020 fortsatt att erbjuda utbildningar, möten och workshoppar. Det ska stärka myndigheters kompetens kring de olika perspektiven samt arbetet med normativ dialog och påverkan.

Sidas utbildningscenter i Härnösand, Sida Partnership Forum (SPF), har under året fortsatt att öka fokuset på en normativ dialog i de förberedande kurserna i de individuella programmen för resursbasen i FN. Sveriges tematiska prioriteringar och normer inom internationellt utvecklings-samarbete är nu tydliga perspektiv i programmen (se även Övergripande om vår verksamhet 2020/Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet/Utbildning och kapacitetsutveckling för våra samarbetspartner).

Sida bedömer att Sverigelaget genom god samordning, tematisk kunskap och dialogkompetens driver sammanhängande påverkansarbete och dialog. På det viset kan Sidas samarbetspartner flytta fram sina positioner i frågor som är viktiga för Sverige och Sida.

Strategisk kommunikation och normativ dialog i strategigenomförandet

Vår framgång i utvecklingssamarbetet beror inte bara på vårt finansiella stöd och de frågor vi driver globalt utan även på frågor som vi driver på regional nivå och landnivå. Sida har under 2020 fortsatt sin omfattande dialog med samarbetspartner. Vi ser dialogen som vårt främsta verktyg för att säkerställa att våra partner lever upp till Sidas villkor. Dialogen är också avgörande för att våra samarbetspartner ska förstå och ta hand om de mål vi kommit överens om för samarbetet, samt våra prioriteringar i varje insats. Vi har därför dialog före, under och efter insatserna. I år har det arbetet varit mer omfattande och frekvent än någonsin tidigare. Pandemin har lett till både förseningar och osäkerhet kring genomförandet. Då Sida ger en stor andel kärnstöd och

stöd genom andra flexibla samarbetsformer har det varit möjligt att göra en snabb omställning och hitta alternativa lösningar. Men det är genom dialogen vi har säkerställt att våra partner arbetar mot målen och att de svenska prioriteringarna har fortsatt att integreras, både under pandemin och i den fortsatta planeringen.

I dialogen får vi också viktig information om våra partners kapacitet. Om vi enbart förlitar oss på skrivet underlag finns en risk att vi bedömer organisationens förmåga att ta fram dokumentation snarare än förmågan att genomföra program i det sammanhang där de verkar. Omställningen till digitala mötesformer har också inneburit att vi till viss del fått en tätare och närmare dialog. Det har bland annat lett till att vi i större utsträckning även diskuterar det som gått mindre bra under året. Dialogen har till stor del handlat om partners förmåga att uppnå avtalade resultat men också om intern kapacitet, styrning och kontroll, om kvalitet i redovisningen av resultat och om säkerhet för organisationens personal. I den typ av kriser som pandemin medfört är risken för korruption särskilt överhängande. Vi har under året fortsatt att löpande lyfta frågor kring korruption med våra samarbetspartner. För att stötta anti-korruptionsarbete i hanteringen av pandemin har Sida tagit fram en vägledning samt genomfört utbildningar både internt och externt. Vi har tagit fram en ny handlingsplan för att hantera och motverka korruption (2020–2023) och även förstärkt resurserna inom anti-korruption.

Strategisk kommunikation genom dialog med partner, bedömer Sida, är en nyckelfaktor för att få gehör för svenska prioriteringar i genomförandet av strategierna. Kommunikationen har kretsat kring svenska prioriteringar och universella normer som jämställdhet, miljö och klimat, internationell humanitär rätt, mänskliga rättigheter och principen om alla människors lika värde.

Vi bistår med kunskap, information och statistik

I vår roll som expertmyndighet bistår vi löpande under året andra styrande och granskande organ med kunskap, information och statistik. Inte minst ger vi stöd till UD och regeringen för utformning av biståndet och för att främja ett starkare genomslag för svenska prioriteringar och normer.

Under 2020 har vi haft 17 regeringsuppdrag. Av dessa inkom åtta i form av uppdrag i regleringsbrev för 2020 och nio uppdrag genom särskilda regeringsbeslut. I denna summering ingår inte uppdraget genomförandet av strategier.

Under året har vi, i tillägg till dessa beslutade uppdrag haft ett nära löpande samarbete och utbyte av information med UD och Regeringskansliet. Efterfrågan på vårt expertstöd har ökat i spåren av pandemin. Förfrågningar har handlat om data och information om vad som händer i utvecklingssamarbetet och i de sammanhang vi verkar samt hur pandemin påverkar olika aktörer eller tematiska områden. Med anledning av de plötsliga och stora förändringar som pandemin har orsakat har förfrågningar kommit med tätare intervall och på kort varsel. Detta har i sin tur ställt stora krav på Sida när det gäller att tillgängliggöra rätt kompetens och kapacitet.

Nära samarbete med UD och Regeringskansliet i det multilaterala utvecklingssamarbetet

Inom det multilaterala utvecklingssamarbetet har vi haft ett nära samarbete med UD och andra berörda departement. Vi har bland annat arbetat mer systematiskt med planering, gemensam uppföljning och genomförande av dialogen och samarbetet med de multilaterala organisationerna och EU. Genom att bistå regeringen med expertstöd inför och under högnivåmöten med flera större multilaterala organisationer har Sida bidragit till stärka Sveriges samlade genomslag när det gäller att främjandet av universella normer och svenska prioriteringar, såsom sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa (SRHR), mänskliga rättigheter och jämställdhet. Det gäller bland annat FN-organ såsom UNDP, UNFPA, UNICEF, UN Women, samt Världsbanken.

Regeringsuppdrag 2020

Uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att öka andelen anställda som arbetar hemifrån (20/001776)

Redovisas sista dagen varje månad från och med januari till juli 2021.

Uppdrag till Sida att utveckla arbetet med demokrati i utvecklings-samarbetet (20/001459)

Redovisas i Sidas årsredovisning fram till och med 2022.

Uppdrag till Sida rörande biologisk mångfald och ekosystem år 2020-2023 (20/001462)

Redovisas senast den 1 mars 2021–2023 och den 2 maj 2024.

Uppdrag till Sida rörande åtgärder avseende civilsamhällesorganisationer i samband med covid-19 (20/000796)

Redovisas senast den 15 juni 2020.

Uppdrag till Sida rörande covid-19 (20/000875)

Redovisas senast den 31 juli 2020 och den 15 oktober 2020.

Biologisk mångfald och ekosystemtjänster (20/001184)

Redovisas senast den 1 september 2020.

Förhandlingar inom ramen för konventionen för biologisk mångfald (UD2019/03933/IU)

Ingen redovisning.

Utvecklingssamarbetet och klimatavtalet från Paris (20/000763)

Redovisas senast den 1 september 2020.

Bidrag till multilaterala utvecklingsorganisationer (20/000446)

Redovisas senast den 1 mars respektive den 15 september 2020.

Vår bedömning är att Sidas expertstöd till UD och regeringen har bidragit till att säkra samstämmighet och slagkraft i det svenska agerandet gentemot globala och multilaterala aktörer.

Underlag inför inriktning och uppföljning av utvecklings-samarbetet

Inom det bilaterala utvecklingssamarbetet har vi löpande bidragit med rapportering från de kontexter och samarbetsländer där vi är verksamma. Varje år tar Sida också fram stra-

Regeringsuppdrag 2020

Utgiftsprognoser (20/000434)

Redovisas senast den 10 februari, 4 maj, 27 juli och 23 oktober 2020.

Agenda 2030 (UD2019/03933/IU)

Ingen redovisning.

Bistånd rörande minhantering, m.m. (20/000249)

Redovisas senast den 15 mars 2020.

Handelsrelaterade insatser (20/000425)

Redovisas senast den 30 april 2020.

Särskild rapportering rörande civilsamhällesorganisationer (20/000865)

Redovisas senast den 31 maj 2020.

Uppdrag till Sida att utarbeta underlag för en bedömning av FN:s program UN Habitat (20/000973)

Redovisas senast den 30 november 2020.

Uppdrag att ta emot nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning för praktik (18/000736)

Redovisas senast den 1 april 2020 samt den 15 januari 2021.

Uppdrag till Sida om myndighetens lokalisering (18/000310)

Lokalisering ska vara avslutad senast den 31 juli 2022.

Uppdrag angående samverkansfunktion och handlingsplan för arbetet mot antibiotikaresistens (17/000499)

Uppdraget löper till och med 2020.

tegirapporter för de strategier som styr Sidas verksamhet. Dessa ska överlämnas till Utrikesdepartementet senast den 15 mars. Strategirapporten är en uppdatering av läget i genomförandet av strategierna. I den bedömer vi resultatet sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporterna används även som underlag till de samråd med UD som äger rum på våren samt till regeringens resultatrapportering.

För de strategier som går in på näst sista året tar vi fram fördjupade rapporter med rekommendationer inför kommande

strategiperiod. Sida har övergripande rekommenderat en fortsatt styrning av biståndet som innebär en hög grad av flexibilitet. Den ska också ge utrymme för synergier mellan strategier, samordning med andra aktörer samt ländernas egna planer för utvecklingsarbetet och tillämpningen av Agenda 2030. Sida rekommenderar även tematiskt renodlade stödområden och strategimål utifrån de åtta tematiska områdena i policyramverket för svenskt utvecklingsamarbete. Under 2020 tog Sida fram sex fördjupade strategirapporter.

Sida har möjlighet att påverka utformningen av biståndet genom de underlag som tas fram inför att regeringen ska fatta beslut om en ny strategi. I underlaget föreslår Sida mål och inriktning för den nya strategin. Det är ett tillfälle att tänka strategiskt kring hur biståndet kan bli mer relevant och effektivt. Under 2020 har Sida utarbetat underlag till 14 nya strategier.

Vi har i årets arbete med strategiunderlag och fördjupade strategirapporter utgått från en multidimensionell analys av fattigdom. I underlagen har Sida bland annat betonat att vi bör fortsätta att fokusera på områdena demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet. Vi har även redogjort för hur digitalisering och korruption påverkar de sammanhang där vi verkar. Kopplingen till genomförandet av Agenda 2030 har också stärkts. Genom expertstödet har kompetens, lärdomar och erfarenheter från biståndets genomförande kunnat födas in i svenskt policyskapande. Det har bidragit till en mer effektiv och ändamålsenlig inriktning och styrning av den strategistyrda verksamheten.

Statistik till OECD-DAC

Sida ska enligt instruktionen sammanställa och rapportera det svenska internationella utvecklingsamarbetet till Biståndskommittén för organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-DAC). Biståndskommittén säkerställer i sin tur biståndets kvalitet och beslutar om gemensamma regler för vad som räknas som bistånd.

Under 2020 har OECD-DAC:s arbete präglats av covid-19. Bland annat har man tagit fram nya statistiska mätpunkter för

Tabell 3.6: **Transparensgarantin i siffror**

	2020	2019	2018
Aid Transparency Index, poäng	63,7	— ¹	71,2
Myndigheter som slutit avtal om IATI-publicering	14	14	14
Aktiviteter på Openaid.se	88 439	85 499	84 194 ²
Dokument på Openaid.se	5 671	13 476 ³	111 233
Antal unika användare på Openaid.se	21 983 ⁴	23 205	25 291

1 Aid Transparency Index publicerades inte 2019.

2 2018 ändrade Sida IATI-publiceringsrutinen, vilket resulterade i ett mindre antal publicerade aktiviteter vilket omöjliggör jämförelser med tidigare år.

3 2019 beslutade Sida att alla dokument som publiceras på Openaid ska föregås av en manuell granskning. Detta omöjliggör jämförelser med tidigare år.

4 Perioden 1 januari–29 september 2020.

5 Perioden 30 september–31 december 2020.

att kunna följa om, och i vilken utsträckning, givarnas bistånd har bidragit till arbetet mot covid-19. Dessutom har frågan om biståndets effektivitet aktualiserats i en ny arbetsgrupp där Sida har varit aktiv.

Under 2020 har vi samlat in, sammanställt och rapporterat 2019 års statistik enligt direktiv från OECD-DAC. I år rapporterade vi för första gången i vilken mån våra insatser bidrar till de Globala målen. Vidare rapporterade vi för första gången statistik till Total Official Support for Sustainable Development (TOSSD). Det är ett nytt internationellt ramverk med syfte att mäta både offentliga resurser och privat kapital som mobiliserats för en hållbar utveckling.

Sida bedömer att vi under 2020 haft en fortsatt hög kvalitet på statistiken. För andra året i rad rankades kvaliteten på den svenska biståndsstatistiken i den högsta kategorin av OECD-DAC, som "utmärkt kvalitet". Vi har arbetat vidare med att löpande kvalitetssäkra statistiken, där varje insats granskas.

Transparensgarantin i det svenska biståndet

Sida tillgängliggör löpande öppna data om biståndet genom att publicera information om insatser i ett gemensamt format som utvecklats av International Aid Transparency Initiative (IATI). På detta vis kan vem som helst ta del av uppdaterad och internationellt jämförbar information om det svenska utvecklingsarbetet. Det utgör ett värdefullt underlag för planering, för att utkräva ansvar och för ökad effektivitet i biståndet.

Sida har under året förbättrat publiceringen av öppna data på kort och lång sikt. Bland annat med anledning av ny lagstiftning såsom GDPR och teknikutvecklingen.

Sida har tagit fram en helt ny webbbläsning för informationstjänsten Openaid. Informationssäkerheten har förbättrats och vi har utvecklat den tekniska plattformen som producerar öppna data. Vi har även förtydligat dokumenthanteringen och beslutat att endast publicera insatsdokumenten "avtal och beslut för aktiva insatser" till Openaid.

Dessa åtgärder har bland annat lett till att nya Openaid är snabbare, mer driftsäkra och användarvänliga än sin föregångare. Genom tydligare dokumenthantering och ett mindre antal dokument som publiceras har vi skapat bättre förutsättningar för att genomföra uppdraget om transparens. Både ur ett perspektiv av informationssäkerhet och utifrån GDPR. Utvecklingen av den tekniska plattformen för publicering av öppna data innebär en mer frekvent och tydlig publicering. Den nya webbplatsen ger också bättre förutsättningar att inom Sidas uppdrag för transparens tillgängliggöra öppna data. Det ger bättre verktyg för, och större insyn i, biståndet för både Sida-medarbetare, andra biståndsaktörer, allmänhet, journalister och forskare.

I den senaste internationella mätningen av arbete för transparens, Aid Transparency Index, behåller Sverige sin placering i den näst bästa av fem möjliga kategorier. Sveriges placering i relation till andra givare har dock försämrats som en konsekvens av åtgärderna för att förbättra Openaid långsiktigt. Arbetet var resurskrävande och det blev nödvändigt att tillfälligt dra ner frekvensen av publiceringarna och omfattningen av Sidas öppna data.

Det har gjort att viss information inte var tillgänglig då mätningarna gjordes. I 2020 års mätning hamnade Sverige på plats 23 bland samtliga givare, och plats nio bland bilaterala givare.⁶⁶

Underlag till externa utvärderingar och granskningar

Sida ska bistå dem som bedriver uppföljning och utvärdering inom myndighetens verksamhetsområde. Det handlar framför allt om statliga organisationer som har till uppgift att utvärdera hela eller delar av Sidas verksamhet.

Under 2020 har vi bistått Statskontoret och Ekonomistyrningsverket i deras regeringsuppdrag att analysera och bedöma Sidas effektivitet, ledning, styrning, kontroll och uppföljning.⁶⁷ Vi har också hjälpt till med underlag till en pelargranskning som EU-kommissionen genomfört av Sidas hantering av EU-medel.⁶⁸

Under året har vi även hjälpt Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) med arkivstöd och underlag till studier och utvärderingar som granskar Sidas arbete. Sida-medarbetare kan då stå till tjänst vid förarbeten, intervjuer och vid kvalitetsgranskningar av rapportutkast. De deltar också i vissa referensgrupper och i seminarier. Under 2020 har Sida deltagit i referensgrupperna för åtta pågående och två slutförda studier samt haft aktiva roller vid fyra EBA-seminarier. Under året har arbetsinsatsen ökat eftersom EBA utfört fler studier. Vi bedömer att samarbetet med EBA har fungerat väl.

Vår bedömning är att Sida på ett tillfredsställande sätt bistått de aktörer som följer upp och utvärderar vårt verksamhetsområde.

Foto: UN Photo/Marco Dormino. Beskrivning: Butiker och företag kan åter öppna i Gao, Mali efter att jihadisterna lämnat regionen under 2013. Den arabiske ägaren av butiken poserar här tillsammans med sina anställda från de två etniska grupperna songhai och bella. Multi-etniska företag som denna visar möjligheterna till fredlig samexistens och försoning i landet.

Resultatredovisning per anslagspost

Genomförandet av verksamheten och vår relevans

I detta avsnitt följer en redovisning av den strategistyrda verksamheten uppdelat per anslagspost.

Vi gör en analys och bedömning av året 2020 med fokus på sammansättningen av insatser och aktiviteter i respektive strategi samt i vilken mån plan och budget för året har följts.

Syftet är att ge en översiktlig bild av hur vi har arbetat under året för att säkra att de aktiviteter vi genomför och de insatser vi stödjer är effektiva och relevanta i de olika sammanhang som vi är aktiva i.

Vår redovisning följer den anslagspostnumrering som återfinns inom Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd: Anslag 1:1 Biståndsverksamhet samt för Utgiftsområde 5 Internationell samverkan: Anslag 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen. För varje anslagspost redovisar vi följande tabeller och figurer samt en analys:

- Utfall per strategi inom anslagsposten.
- Anslagspostens nyckeltal: utfall (netto), antalet insatser med utfall, genomsnittlig avtalslängd (månader) och genomsnittligt avtalsbelopp (mnkr).
- Anslagspostens utfall fördelat efter genomförande organisation (partner) och år.
- Anslagspostens utfall fördelat efter biståndsform och år. (Program- och kärnstöd samt poolfinansiering benämns som bredare stöd).
- Antalet insatser som under året har anpassats till och/eller blivit tilldelade medel för att bemöta pandemin och dess konsekvenser.

Genomsnittlig avtalslängd och genomsnittligt avtalsbelopp kan avvika från tidigare års årsredovisning på grund av att insatserna oftast pågår över flera år. Under avtalsperioden kan avtalsändringar innebära både förlängningar och tilläggsbe-

lopp. För att ett avtal ska inkluderas ett visst år måste startdatum ta plats innan årets slut och slutdatum ta plats efter föregående års slut. Även partnerorganisation eller biståndsform kan avvika från tidigare års redovisningar med anledning av att siffrorna kvalitetsäkras till OECD-DAC:s Creditor Reporting System (CRS) efter årsredovisningens inlämnande. Denna process kan resultera i korrigeringar av partnerklassifikation eller insatsers biståndsform.

Perspektiven i vår verksamhet

I Sidas instruktion framgår att vår verksamhet ska utgå från och genomsyras av fem olika perspektiv. Sidas arbete ska utgå från och genomsyras av fattiga människors perspektiv på utveckling och av ett rättighetsperspektiv. Det kräver att vi förstår vem som lever i fattigdom, hur fattigdom upplevs och vilka de bakomliggande orsakerna är. Därtill ska de tre tematiska perspektiven konflikt, jämställdhet samt miljö och klimat, integreras i beslutsfattande, planering, genomförande och uppföljning av verksamheten. Dessa fem perspektiv arbetar vi ständigt med att integrera ytterligare i verksamheten. I detta avsnitt redogör vi för hur vi under året arbetat med att integrera perspektiven per anslagspost.

Trafikljus som verktyg för analys och bedömning

Trafikljuset är vårt viktigaste verktyg för att följa strategigenomförandet. För var och en av Sidas 44 strategier gör vi tre gånger per år en bedömning av nuläget när det gäller strategiportföljens relevans och verksamhetens genomförande. Med utgångspunkt i dessa bedömningar gör vi i årsredovisningen en sammanfattande analys och bedömning för året som helhet.

Strategiportföljens relevans

I trafikljuset för strategiportföljens relevans bedömer vi vår förmåga att sätta samman och upprätthålla relevanta och väl

avvägda insatser och aktiviteter. Omvärlden ställer höga krav på vår verksamhet och på grund av olika externa och interna faktorer måste vi ständigt justera vårt arbete för att det ska vara effektivt och relevant.

Bedömningen av strategin görs mot bakgrund av en motsvarande bedömning för respektive strategimål.

Kriterier för analys och bedömning per mål

För att ett strategimål ska få ett grönt trafikljus måste tre kriterier vara uppfyllda.

1. Portföljen matchar utvecklingsutmaningarna och kompletterar vad andra aktörer gör i den specifika kontexten. (Vi behöver löpande justera insatser och aktiviteter när kontexten förändras).
2. Portföljen matchar vår styrning. (Vid förändrad styrning justeras portföljen).
3. Portföljen bidrar till förändring och skapar resultat i linje med strategimålen. (Insatser och aktiviteter som inte ger resultat justeras eller byts ut).

Sammanfattande bedömning per strategi

I de fall två tredjedelar eller fler av strategins mål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter så bedöms också strategin i sin helhet som relevant (grönt ljus). Om färre än två tredjedelar av strategimålen bedöms som delvis relevanta (gult ljus) eller inte relevanta (rött ljus) bedöms även strategin som gul eller röd. En gul eller röd bedömning signalerar att det krävs en större justering av verksamheten. För att en strategi ska anses som "inte relevant" (röd) måste det ha inträffat en händelse som omkullkastar i princip hela Sidas verksamhet i det sammanhang där vi genomför strategin och att sammansättningen av insatser och aktiviteter behöver förnyas i sin helhet.

Verksamhetens genomförande

I trafikljuset för verksamhetens genomförande bedömer vi i vad mån vi kunnat följa den plan och budget som vi initialt satte upp för året. Mindre justeringar görs löpande för att förebygga problem och säkra genomförandet. Då vi verkar i allt mer sköra, oförutsägbara och svåra miljöer och dessutom är beroende av tredje part, behöver vi ofta göra avsteg från plan. Gul och röd bedömning signalerar avsteg eller större justeringar i för-

Regionala Strategier	
Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021	●
Regional strategi för Afrika söder om Sahara 2016–2021	●
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021	●
Regional strategi för MENA 2016–2020	●
Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023	●
Strategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021	●

Tematiska Strategier	
Strategi för humanitärt bistånd 2017–2020	●
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022	●
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022	●
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022	●
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022	●
Strategi för hållbar fred 2017–2022	●
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018–2022	●
Strategi för forsknings-samarbete 2015–2021	●
Global strategi för socialt hållbar utveckling 2018–2022	●
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022	●
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022	●
Strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022	●

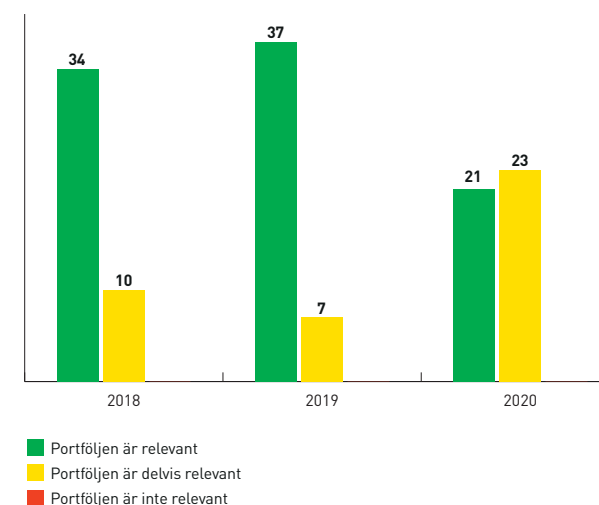
hållande till ursprunglig plan. För att trafikljuset ska bli grönt måste två kriterier vara uppfyllda:

1. Aktiviteter och insatser har genomförts enligt plan.
2. Genomförandet sker i enlighet med delegerad budget samt finansiell planering.

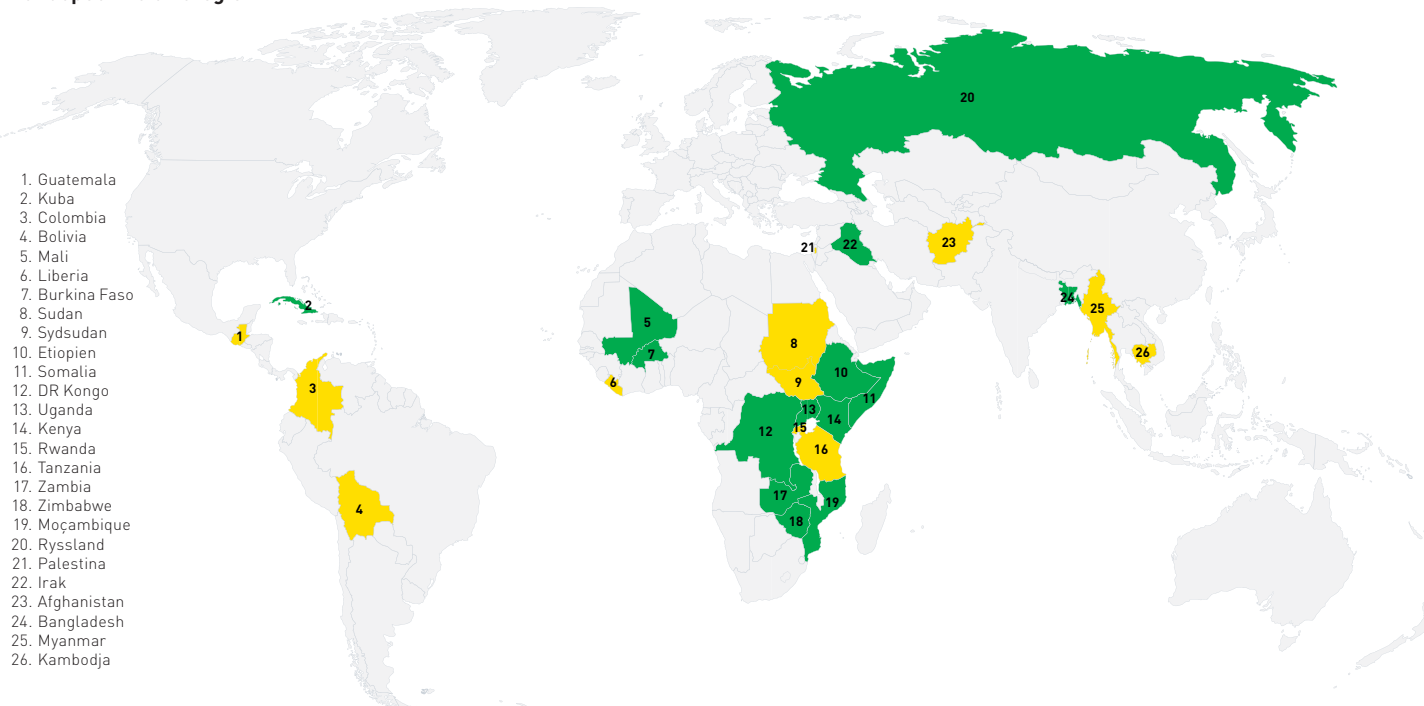
Sammanfattande analys av årets trafikljusbedömningar

För 2020 bedöms 21 av 44 strategier ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Vi har färre relevanta strategiportföljer i år. Det beror i en övervägande del av fallen på att vi justerat och förtydligat kriterierna för när strategiportföljen som helhet kan bedömas relevant (2/3 av målen måste vara relevanta). En jämförelse mellan årets bedömning och bedöm-

Diagram 3.7: **Bedömning av strategiportföljens relevans (samtliga strategier)**

Landspecifika strategier

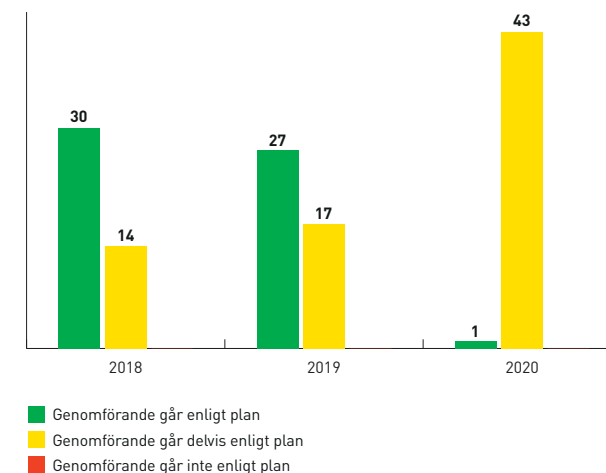

ningar från tidigare år bör därför göras med försiktighet.

43 av 44 strategier har genomfört verksamheten delvis enligt plan under 2020. Endast för strategin för humanitärt bistånd har verksamheten gått enligt plan. Pandemins effekter har gjort att verksamheten i de allra flesta strategier har behövt anpassas för att säkerställa genomförandet. För ett flertal strategier har insatser och aktiviteter försenats eller ställts in. Vi

har också skjutit till och fördelat om medel vilket medfört att vi justerat den finansiella planen i ett flertal insatser. Slutligen har begränsningar i vår egen personals och partners rörelsefrihet bidragit till minskad fältnärvaro och försämrade möjligheter till att följa upp. Fysiska fältbesök har under året delvis kunnat ersättas med digitala möten och andra modeller, exempelvis att tredje part har genomfört uppföljningen.

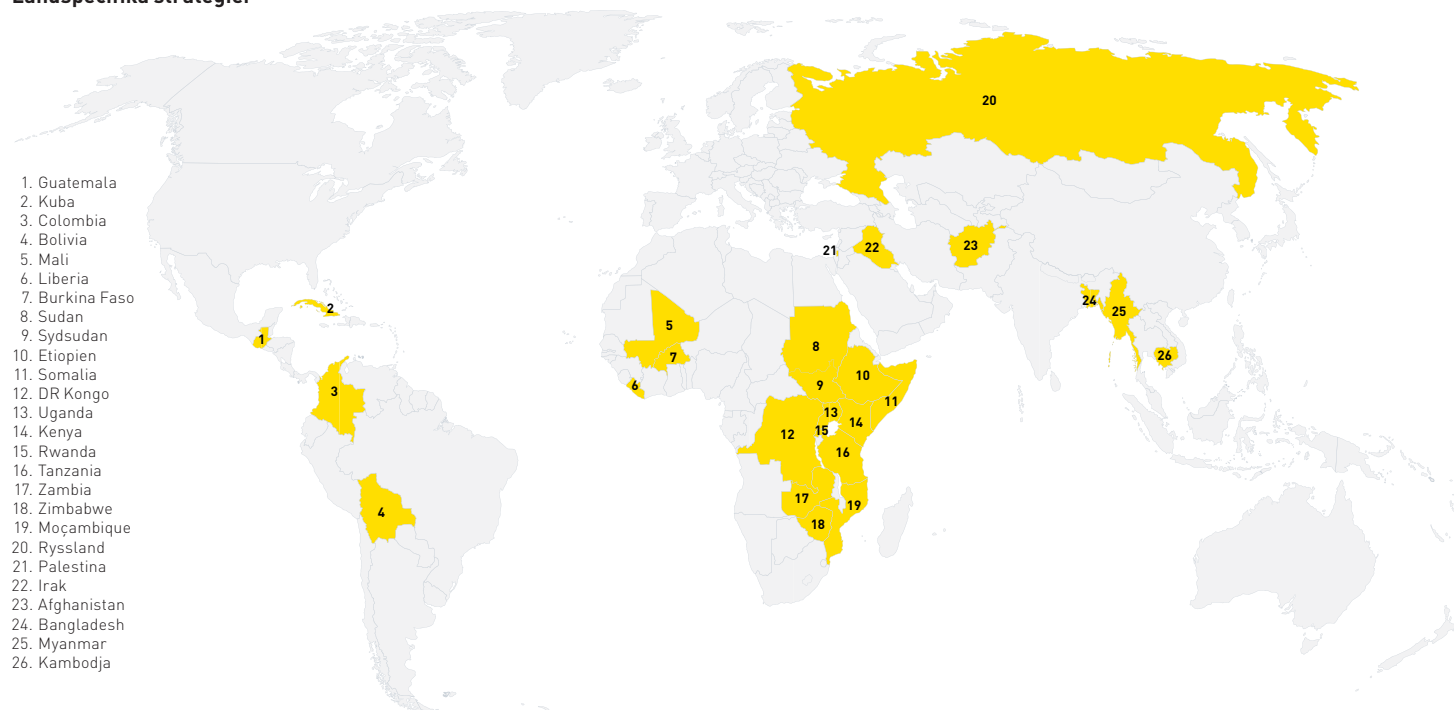
Diagram 3.8: **Bedömning av verksamhetens genomförande (samtliga strategier)**

Regionala Strategier	
Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021	●
Regional strategi för Afrika söder om Sahara 2016–2021	●
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021	●
Regional strategi för MENA 2016–2020	●
Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023	●
Strategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021	●

Tematiska Strategier	
Strategi för humanitärt bistånd 2017–2020	●
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022	●
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022	●
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022	●
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022	●
Strategi för hållbar fred 2017–2022	●
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018–2022	●
Strategi för forskningssamarbete 2015–2021	●
Global strategi för socialt hållbar utveckling 2018–2022	●
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022	●
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022	●
Strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022	●

Landspecifika strategier

Humanitära insatser (AP 1)

Diagram 3.9: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för humanitärt bistånd 2017-2020 (100%; 4 542 mnkr)

Strategin inom anslagsposten har som övergripande mål att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för människor drabbade av kriser, konflikt eller andra katastrof-liknande förhållanden. Strategin betonar också vikten av att arbeta i enlighet med de humanitära principerna: humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende.

Allt fler i behov av humanitärt stöd

I början av året uppskattade FN att närmare 170 miljoner människor var i behov av humanitärt stöd – en fördubbling på fem år.⁶⁹ De väpnade konflikterna växer i tid, omfattning och komplexitet, vilket är den främsta drivkraften bakom de ökande behoven. Behoven ökar också som en konsekvens av att miljö- och klimatrelaterade problem påverkar människors sårbarhet. Covid-19-pandemin har också bidragit till att antalet människor i behov av humanitärt stöd ökat till över 235 miljoner i slutet av 2020.⁷⁰

Stöd till människor med störst behov

Under 2020 gav Sida stöd till 33 insatser. Genom en väletablerad behovsbaserad modell har Sida strävat efter att fördela det humanitära biståndet till de kriser och de människor som varit i störst behov av humanitärt stöd. Analysunderlaget för modellen baseras på behovsanalys, responsplaner och data som tagits fram av bland andra EU, FN, Röda Kors-rörelsen, utlandsmyndigheter och samarbetspartner. De baseras också på vår egen fältuppföljning.

Tabell 3.7: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	33	39	46
Genomsnittlig avtalslängd, månader	47	51	50
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	436	437	396
Utfall, mnkr	4 542	4 180	4 141

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.8: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	3	1	3
Omprogrammerade	4	6	8
Totala antalet unika insatser ¹	7	7	11

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Sidas stöd förmedlas framför allt via våra strategiska partner i linje med FN:s humanitära responsplaner för de största kriserna. Sida har också möjlighet att på kort tid godkänna aktiviteter för snabbt uppkomna kriser genom den så kallade mekanismen för snabbfinansiering (Rapid Respons Mechanism, RRM) samt genom att multilaterala partner förfogar över en andel medel som inte fördelats till specifika kriser i början av året. Vi ger också ett antal treåriga stöd som ska stärka människors motståndskraft mot kriser.

Under året har vi främst arbetat genom multilaterala organisationer (46 %) och organisationer i civilsamhället (51 %) som har kapacitet och förmåga att arbeta i humanitära kriser i enlighet med de humanitära principerna. Vi har fortsatt att arbeta främst genom bredare former av bistånd, som programstöd och landfonder gemensamt med andra givare (57 %).

Diagram 3.10: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

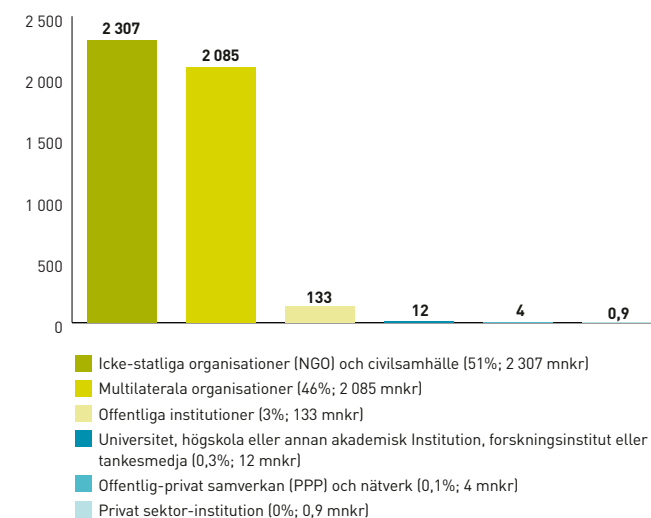
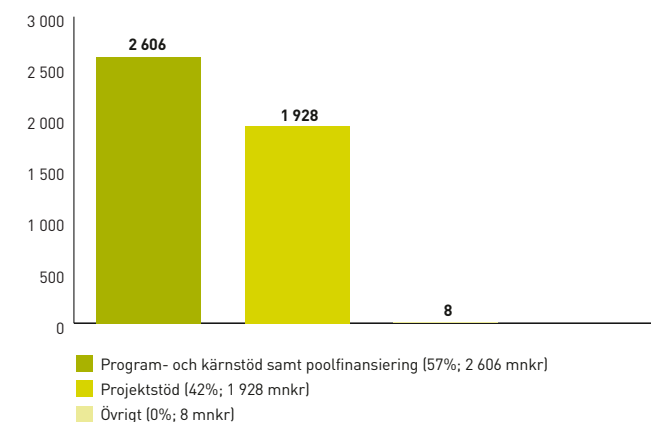

Diagram 3.11: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av bistandsform, mnkr

Organisationer i civilsamhället får ofta stöd till specifika projekt (43 %), medan FN-ledda insatser vanligtvis får bredare stöd.

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 11 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Sju av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och sju till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.8). Vi har snabbt kunnat sätta in extra resurser, bland annat genom stöd till UNHCR, UNICEF och ICRC som svar på globala appeller för insatser mot covid-19, men vi har också gjort det lättare för partner i befintliga program och projekt att kunna ställa om verksamheten.

Bred roll inom det humanitära samarbetet ger bättre resultat

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Detta arbete måste dock ske i proportion till insatsens syfte, tidsram och sammanhang. Det skiljer sig till exempel mellan en tidskritisk akut livräddande insats på tre månader och en flerårig insats på 500 miljoner kronor. Ju längre insats, desto mer ingående integreras perspektiven.

Vi har också under året fortsatt att kommunicera strategiskt om vikten av att stärka kapaciteten och effektiviteten i det humanitära systemet. Vi har bland annat tagit plats i en av OCHA:s arbetsgrupper (Joint Interagency Analysis Framework) där frågan om att höja kvaliteten i behovsbedömningar och åtgärdsplaner drivs. Vi strävar bland annat efter att de verktyg som OCHA ansvarar för ska fungera mellan olika sektorer, vara samordnade och jämförbara globalt.

Det omfattande arbete vi gjort tidigare år för att systematiskt arbeta med riskhantering och uppföljning har på grund av pandemin stött på hinder, exempelvis genom inställda fältbesök. Samtidigt har den snabba digitaliseringen skapat nya forum för dialog och uppföljning med partner. Ett exempel är ett för året nytt samarbete i Jemen. I beslutet och i uppföljningsplanen ingår att både handläggare och controller deltar digitalt i partners styrgruppsmöten.

RESULTATEXEMPEL: NRC:S KONTANTSTÖD TILL BEFOLKNINGEN I BELETWEYNE

Livsavgörande hjälp till familjer i Somalia

Kontantstöd ökar människors möjlighet att själva bestämma över sin ekonomi och att betala för det som just de behöver.

Genom mekanismen för snabbfinansiering har Sida möjliggjort akut kontantstöd till befolkningen i Beletweyne-distriktet i Hiraan-regionen i Somalia. Det har varit livsavgörande för familjer som drabbats av kraftiga översvämningar. Insatsen har genomförts av Sidas partner Norwegian Refugee Council (NRC) som fått ett stöd på totalt 1,3 miljarder kronor under perioden 2017–2020. Detta kontantstöd är ett av många exempel på deras humanitära arbete.

Översvämningarna som följde den kraftiga regnperioden drabbade befolkningen i Beletweyne hårt då hem, jordbruksmarker, boskap och infrastruktur fördärvades. Genom det akuta och livsavgörande kontantstödet lyckades man avvärja att situationen förvärrades och kunde hjälpa hushållen att ta itu med de omedelbara problemen att få tillgång till mat, vatten och medicin.

Med humanitärt kontantstöd är det mottagaren som avgör vad hushållet är i störst behov

Foto: UN Photo/Ilyas Ahmed. Beskrivning: Mamma med sina barn i ett läger nära Belet Weyne.

av. Uppföljning från Beletweyne visade att 65 procent av kontanterna användes till mat, 10 procent till vatten, 8 procent till hälsa, 7 procent till utbildning, 6 procent till återbetalning av skuld, 2 procent till ved och 1 procent vardera till transport och hushållsartiklar.

72 procent (62 av 86 familjer) rapporterade att de hade ätit mat tre gånger om dagen och 28 procent att de hade ätit mat två gånger dagligen. Kontantstödet gjorde det möjligt för de katastrofutsatta familjerna att både säkerställa att de hade mat för dagen och bidra till att betala kostnader

kopplade till utbildning så att barnen kunde gå kvar i skolan i stället för att bidra till familjens försörjning. De behövde inte hoppa över måltider, sälja sina tillgångar billigt för att kunna köpa mat eller köpa mat på kredit.

Genom Sidas finansiering vid krisens inledning kunde samhället i Beletweyne klara av den katastrof översvämningarna ledde till och tillgodose omedelbara behov.

Källa: dokumentation insats: 10451, NCR Annual Report 2019, Part III Sida, sid. 269.

Strategi för humanitärt bistånd

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 19 av totalt 25 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Sida har kunnat bibehålla fokus på ett behovsbaserat stöd i kriser med de mest allvarliga behoven, har låtit de strategiska partner som bedömts vara bäst placerade

i varje kris genomföra aktiviteter, samt har valt ut strategiskt viktiga stöd för metodutveckling och tematisk fördjupning. Detta har säkerställt en relevant portfölj under året. Arbetet för att öka krisdrabbade människors inflytande har gått i en positiv riktning, även om det finns utvecklingspotential vad gäller proaktivitet och information.

Vi bedömer att verksamheten genomförts enligt plan, även om vissa mindre justeringar har genomförts med anledning av pandemin. I vissa fall har begränsat tillträde och anti-terrorlagstiftning komplicerat genomförandet.

Informations- och kommunikationsverksamhet (AP 2)

Diagram 3.12: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022 (100%; 158 mkr)

Anslagsposten för informations- och kommunikationsverksamhet rymmer en strategi. Strategin skiljer sig i fokus och målgrupp jämfört med övriga strategier som Sida styrs av. Det övergripande målet är att informera om svenskt utvecklings-samarbete och att främja en öppen debatt, folklig förankring, stärkt engagemang och brett deltagande i Sverige för en rättvis och hållbar global utveckling.

Fortsatt positiv inställning till utvecklingssamarbetet

Sidas bedömning är att utvecklingen mot strategimålen delvis går framåt. På uppdrag av Sida genomför företaget Kantar Sifo årliga mätningar av svenskarnas attityder till bistånd. I den senaste mätningen från december 2020 är en majoritet fortsatt positiv till biståndsanslagets storlek. Precis som förra året anser 76 procent att det är viktigt att Sverige bidrar till utvecklingen i fattiga länder.⁷¹

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	46	49	56
Genomsnittlig avtalslängd, månader	36	38	38
Genomsnittligt avtalsbelopp, mkr	17	16	15
Utfall, mkr	158	148	149

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Informations- och kommunikationsverksamhet i hela Sverige

Under 2020 gav Sida stöd till 46 insatser. Något färre insatser har genomförts i år på grund av pandemin samtidigt som det skett en stor digital omställning av verksamheten. Huvuddelen av insatserna genomförs fortfarande av organisationer i civila samhället (75 %). Vi har sedan tidigare sett ett behov av att bredda basen av aktörer. Därför har vi under året påbörjat ett samarbete med två nya partner: Civil Rights Defenders (CRD) och Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD). CRD blir en ny aktör baserat på rollen som strategisk partnerorganisation till Sida och ICLD som en del i en satsning mot kommuner och regioner.

Då strategin enbart riktar sig till Sverige, betalas medel ut som andra kostnader i givarlandet (se diagram 3.14). Från tre av de strategiska partnerorganisationerna vidareförmedlas även finansiellt stöd till ett 70-tal organisationer. Stödet går till att bedriva informations- och kommunikationsverksamhet gentemot målgrupper över hela Sverige och till aktiviteter som syftar till att debattera och granska utvecklingssamarbetets roll för en rättvis och hållbar global utveckling.

Diagram 3.13: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mkr

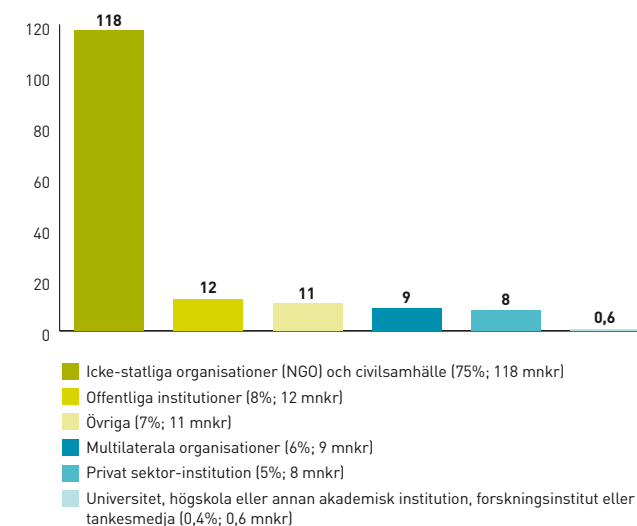
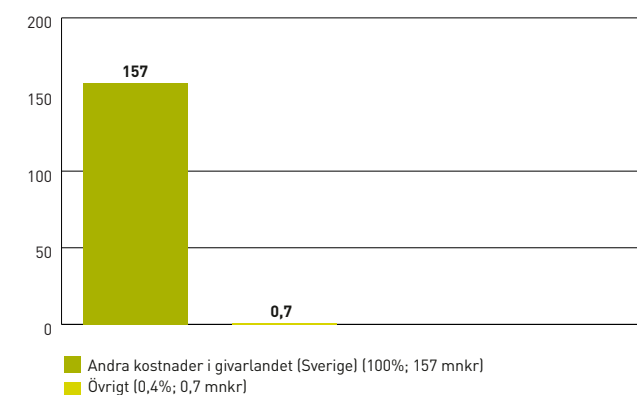

Diagram 3.14: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mkr

Nya möjligheter och utmaningar med digitala aktiviteter

I och med pandemin har samtliga partner behövt börja med digitala mötesformer och flytta fram aktiviteter. Detsamma gäller Sida som liksom tidigare år genomfört evenemang, ofta i samarbete med organisationer i det civila samhället och andra aktörer. Vi höll exempelvis i den årliga konferensen Utvecklingsforum, som i år fokuserade på partnerskap inför de sista tio åren av Agenda 2030, med nätverkande och skapande aktiviteter digitalt. Ett exempel på hur partner hanterat effekterna av pandemin är RFSU:s årliga "Barnvagnsmarsch". Istället för att ställa in, genomfördes eventet både digitalt via deras hemsida och fysiskt "på var sitt håll".

Det har blivit svårare att få genomslag i media för andra frågor än de som är direkt kopplade till pandemin. Året har därför präglats av kommunikation om hur vi och våra partner ställt om och svarat på de akuta behov som pandemin skapat och förstärkt. Kopplingen mellan biståndet och pandemin har fått bra genomslag i både media och i Sidas sociala kanaler. Vi har särskilt prioriterat att nå ut till ungdomar och inom det interna utvecklingsinitiativet för strategisk kommunikation har en ny kommunikativ identitet tagits fram som underlättar för oss att nå den målgruppen.

Stärkt kommunikation för vårt miljöarbete

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Vi analyserade miljö- och klimatperspektivet 2019. Vi har diskuterat detta med partner under året för att ytterligare stärka integreringen. Partner har arbetat mer med integreringen inte minst i sin kommunikation. Vissa partner har genomfört insatser med miljö- och klimatperspektiv som tema

RESULTATEXEMPEL: DEVELOPMENT TALKS

Forum för kunskap genomförs digitalt

Sidas seminarier Development Talks är ett forum för kunskap och debatt om globalt utvecklingsarbete.

Allmänheten kan möta biståndsexperten, partner i näringslivet och organisationer i ett samtal om aktuella, globala utvecklingsfrågor. Under 2020 har tre seminarier genomförts. Under det första seminariet diskuterades demokratiutvecklingen i världen och regeringens satsning på *Drive for Democracy*, perspektiv från MENA-regionen, Sudan och Guatemala samt hur biståndet och Sida ytterligare kan arbeta demokratistärkande. 312 personer deltog på plats.

För det andra seminariet var temat *Building back better – Finance and development leaders in joint action*. Det utgick från det faktum att det är tio år kvar till år 2030 då de Globala målen för hållbar utveckling ska vara nådda. Världen behöver kraftsamla för att livet efter pandemin ska innebära en inkluderande och hållbar framtid för alla. I seminariet deltog bland andra HKH Kronprinsessan Victoria, biträdande generalsekreteraren i FN, Amina J. Mohammed och biståndminister Peter Eriksson samt företrädare för internationellt och svenskt näringsliv. Samtalet genomfördes digitalt och nådde 6 100 personer – cirka 20 gånger fler än som skulle kunnat delta på plats på Sida.

Foto: Jonathan Torgovnik/Images of Empowerment. Beskrivning: Sandra Ocran är, vid sidan av att driva sin restaurang, även sekreterare för en lokal organisation i Accra, Ghana, som ger ut mikrolån.

Det tredje seminariet, *Women's economic empowerment in the Decade of Action*, fokuserade på kvinnors ekonomiska egenmakt och hur den kan stärkas. Handelspolitiken idag gynnar män mer än kvinnor, och om kvinnor får möjligheter att delta och bidra på lika villkor minskar inte bara ojämlikheten mellan könen utan också fattigdomen. 1 266 personer har sammanlagt tagit del av seminariet som

genomfördes digitalt. Utvärderingarna efter seminarierna visar att deltagarna fått ny kunskap och nya perspektiv. De är relativt samstämmiga och i snitt 34 procent uppger att de erhållit det i "hög grad".

Källa: *Development Talks*, ärendenummer: 20/000207.

men har även arbetat med det internt. Exempelvis genomförde Naturskyddsföreningen under året en kampanj för miljörättsförsvarare. Svenska missionsrådet (SMR) har stärkt integrationen genom att bland annat ha miljö och klimat som tema för sina medlemsdagar.

Vi har haft en tät dialog med partner under året om nödvändiga omställningar på grund av pandemin. Den begränsade rörligheten har försvårat resultatrapporteringen och vi har därför stärkt dialogen om resultatstyrning. Genom workshoppar i mindre grupper har vi ytterligare stärkt våra partner att rapportera resultat.

Inom ramen för strategin genomför vi årligen ett dialogmöte. På grund av pandemin kunde detta möte inte genomföras i år. Dialogen mellan våra partner har dock utvecklats, delvis som ett resultat av dialogmötet 2019. Exempelvis arbetar nu vidareförmedlarna ForumCiv (f.d. Forum Syd) och Svenska Missionsrådet tillsammans kring metoder för uppföljning och utvärdering, bland annat genom gemensamma workshoppar. Dialogen har också präglats av det ökade behovet av kompetens och stöd för den digitala omställningen. Sida har under året underlättat omställningen genom att Sida Partnership Forum faciliterat ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter om digital kompetens för och tillsammans med våra partner.

Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 3 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av aktiviteter och insatser. Vi har under året riktat om våra resurser mot områden där vi förväntas ge störst mervärde och utväxling, såsom att inspirera och stötta andra aktörer och medarbetare att kommunicera om biståndet. Genom att ställa om till digitala format har vi kunnat upprätthålla relevant verksamhet under året.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Pandemin har medfört att Sida och våra samarbetspartner ställt om och skjutit upp aktiviteter under året. Att ställa om till digital verksamhet har tagit tid och digitala kontakter ger inte samma kvalitet i samtalet. Samtidigt kan vi notera att nya samarbeten och partnerskapskonstellationer mellan våra partner har uppstått på ett sätt som vi inte tidigare sett.

Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (AP 5)

Diagram 3.15: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022 (100%; 1 878 mkr)

Anslagsposten för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället syftar till att stärka det civila samhället i utvecklingsländer genom stärkt kapacitet och ett mer gynnsamt samhällsklimat.

Stärkt kapacitet för civilsamhället trots att utrymmet krymper

Sida bedömer att utrymmet för civilsamhället har fortsatt att minska, en utveckling som förstärks av pandemin. Året har präglats av oroande exempel över hur regimer använt pandemin som en förevändning för att stärka sin makt och införa ytterligare inskränkningar för det civila samhället.⁷² Samtidigt har vi allt mer sett vilken avgörande roll det civila samhället spelar för att upprätthålla livskraftiga och hälsosamma samhällen.

För att stödja samhällen som drabbats hårt av pandemin har vi under året skapat nya tillfällen till mobilisering och ökat samarbete mellan civilsamhället, privat sektor och regeringar. Vi bedömer att aktörer i det civila samhället har fått större kapacitet, nya koalitioner har bildats och civilsamhällets legitimitet har stärkts.

Tabell 3.11: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	70	75	76
Genomsnittlig avtalslängd, månader	51	50	50
Genomsnittligt avtalsbelopp, mkr	128	124	128
Utfall, mkr	1 878	1 838	1 825

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.12: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	—	—	—
Omprogrammerade	17	17	17
Totala antalet unika insatser ¹	17	17	17

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Ny samarbetspartner och innovativ finansiering

Under 2020 gav Sida finansiellt stöd till 70 insatser. Vi har fortsatt vårt löpande arbete med att se över kombinationen av partner (se tabell 3.13). Av 20 organisationer som anmält intresse för att bli strategisk partnerorganisation (SPO) under anslagsposten har Sida tecknat avtal Civil Rights Defenders (CRD). CRD uppfyller de grundläggande krav som Sida ställt och kompletterar våra befintliga partner och insatser genom sitt stöd till människorättsförsvarare i miljöer där demokrati och mänskliga rättigheter är på tillbakagång. Därmed bidrar CRD till strate-

Diagram 3.16: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mkr

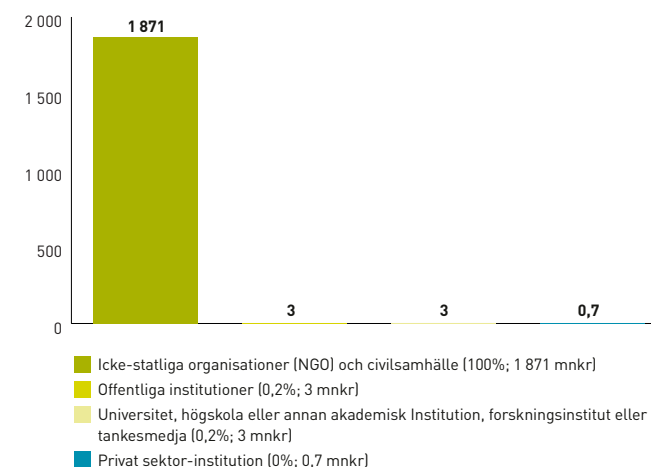
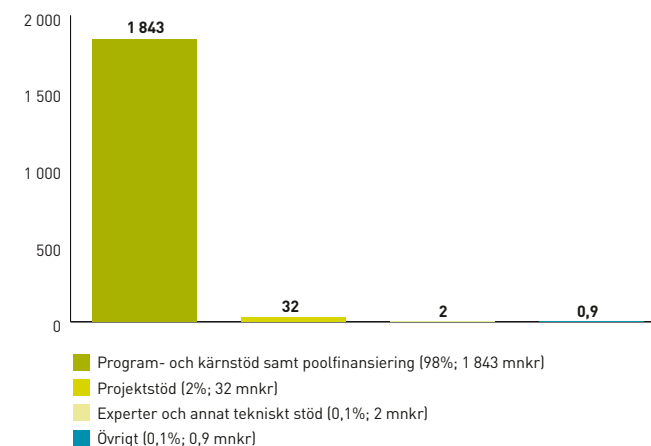

Diagram 3.17: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mkr

gins mål om att främja ett gynnsamt samhällsklimat för civilsamhällen i utvecklingsländer. Just det målområdet var, enligt Sidas analys 2018, i störst behov av att stärkas.

Anpassat stöd för att bemöta akuta behov under pandemin

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. Inom samtliga av våra samarbeten med svenska partnerorganisationer har även insatsers syfte anpassats för att bättre bemöta pandemin. Anpassningen har syftat till att både bekämpa smittspridningen och lindra konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.12).

Vi har också fortsatt att främja samarbete och synergier mellan humanitära insatser och utvecklingsbiståndet. I spåret av pandemin har frågan om vilka insatser i covid-19-responsen som kan finansieras av strategin för stöd till svenska civilsamhällesorganisationer varit högaktuell. En övergripande vägledning togs fram som gav partner klarhet och handlingsutrymme att själva göra nödvändiga vägval och fatta beslut i omställningen. Detta har bland annat bidragit till att partner inom ramen för befintliga avtal har kunnat arbeta med att till exempel stärka inkomstgenererande aktiviteter, informations-spridning och distribution av mat, hygienartiklar och medicin i icke-humanitära sammanhang.

Kraftsamling för att stärka klimat- och miljöarbetet

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Jämställdhets- och rättighetsperspektivet har tagits väl om hand under året. Miljö- och klimatperspektivet har varit svagare och vi har därför under året arbetat med att utveckla arbetet inom ramen för Sidas klimatlab. Detta perspektiv har, tillsammans med konfliktperspektivet, varit centralt i dialogen med partner. Vi har under året även verkat för att öka andelen kärnstöd som vidareförmedlas från partner till lokala partner.

I den normativa dialogen har vi globalt drivit frågor om det krympande demokratiska utrymmet för civilsamhället, samt biståndets effektivitet.

Tabell 3.13: Utfall till svenska strategiska partnerorganisationer för genomförandet av strategin, stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, mnkr

Partnerorganisation	2020	2019	2018
ForumCiv (f.d. Forum Syd)	271	254	231
Rädda Barnen, Sverige	197	190	198
We Effect	184	183	190
Svenska Missionsrådet	164	245	211
Diakonia	160	156	158
Plan International Sverige	141	69	199
Act Svenska Kyrkan	120	115	118
Union to Union	110	103	103
Världsnaturfonden, Sverige	84	77	68
Olof Palmes Internationella Center	73	77	76
Naturskyddsföreningen	70	71	68
Individuell Människohjälp	65	57	17
Riksförbundet för sexuell upplysning	57	52	50
Kvinna till Kvinna	50	47	30
Afrikagrupperna	42	41	41
Civil Rights Defenders	22	0	0
Total	1 812	1 736	1 758

Åtterrporteringskrav för civilsamhällesorganisationer

I tabell 3.13 redovisas bidrag genom svenska organisationer i civila samhället som har ramavtal med Sida. Detta är en del av åtterrporteringskravet i Sidas regleringsbrev för 2020.

Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 4 av totalt 7 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Vi har under året stärkt kapaciteten hos civilsamhällesaktörer i våra samarbetsländer. Relevansen har upprätthållits genom att vår partner på flera håll ställt om verksamhet. Det handlar bland annat om att sprida information till allmänheten om viruset och hur man kan undvika smitta men även om att stödja särskilt utsatta målgrupper, som personer som lever i urbana slumområden och unga kvinnor. Arbetet mot det övergripande målet att främja ett gynnsamt samhällsklimat för organisationer i civila samhället i utvecklingsländer är delvis relevant och behöver stärkas. Ett skäl är att trenden med ett krympande demokratiskt utrymme har fortsatt att begränsa civilsamhällets möjligheter att verka.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Det krympande demokratiska utrymmet i merparten av samarbetsländerna samt restriktionerna som kommit av pandemin hindrar verksamheten att utvecklas. Verksamhet har skjutits upp eller ställts om. Rapporteringen från flera SPO:er har försenats, bland annat för att det är svårt att genomföra revision i flera länder.

RESULTATEXEMPEL: RÄDDA BARNENS PROGRAM FÖR NÄRINGSLIVET

Globalt arbete för att stärka barns rättigheter

Sidas strategiska partnerorganisation Rädda Barnen har under de senaste åren ökat ansträngningarna för att stärka barns rättigheter inom näringslivet.

Sida stödjer Rädda Barnen med betydande stöd. En stor del av Sidas stöd utgörs av kärnstöd, totalt 950 miljoner kronor under perioden 2017–2021. Dessa pengar riktas inte till ett specifikt program eller projekt utan stödjer hela Rädda Barnens verksamhet. Ett exempel på verksamhet som Rädda Barnen stärkt under året är ett program som syftar till att öka ansvarsutkrävandet för barns rättigheter inom den privata sektorn.

Trots programmets tidiga stadie har flera viktiga framsteg gjorts. Regeringar i Rädda Barnens samarbetsländer för programmet har börjat inkludera principer för att skydda barns rättigheter och motverka övertramp inom näringslivet. Programmet har initierats världen över och återfinns i olika former i Sydostasien, Afrika och Latinamerika. I länder och samhällen som ingår i globala värdekedjor för jordbruks- och gruvsektorn har utbildningsinsatser ägt rum och det finns nu en bevakningsmekanism för att förebygga handlingar som strider mot barns rättigheter.

Programmet har kommit som längst i Dominikanska republiken och Elfenbenskusten där särskilt fokus riktats mot värdekedjorna för kakao. Genom Rädda Barnens arbete med att lyfta barnrättsperspektivet har CONACADO,

Foto: UN Photo/Jerry Frank. Beskrivning: Kaffebönor skördas på en odling i Colombia, ett av alla länder Rädda Barnen är verksamma i.

ett kakao-kooperativ med över 10 000 kakao-bönder, under 2018–2019 antagit en policy mot barnarbete och för skydd av barn från våld och trakasserier. Den når ut till hela värdekedjan av små och medelstora producenter i landet. På Elfenbenskusten, världens största producent av kakaobönor, har aktiviteter genomförts över hela landet för att uppmärksamma och stärka

barns rättigheter. Staten och den privata sektorn tar idag mer ansvar, färre familjer låter sina barn arbeta och fler barn går i skolan.

Källa: The Global Civil Society Organisation Programme 2017–2021, Progress Report 2017–2019, sid. 33, dokumentnummer 021029/20, dokumentation insats: 54030549.

Asien (AP 6)

Diagram 3.18: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för Afghanistan 2014–2021 (39%; 810 mkr)
- Strategi för Bangladesh 2014–2020 (21%; 430 mkr)
- Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021 (19%; 396 mkr)
- Strategi för Myanmar/Burma 2018–2022 (12%; 242 mkr)
- Strategi för Kambodja 2014–2018 (utfasning till 2022) (10%; 200 mkr)
- Övriga avgifter (avser avgifter till FN) (0,5%; 10 mkr)

Anslagsposten för Asien rymmer fem strategier. Strategierna har olika fokus beroende på sammanhang men syftet är generellt att nå demokratiska, jämställda, fredliga, hållbara och inkluderande samhällen där jämlik hälsa, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer respekteras och människors sårbarhet för kriser och katastrofer minskar. Strategin för Kambodja avvecklas fram till den 1 juli 2021.

Försämrad utveckling i ljuset av pandemin

Sida bedömer att pandemin slagit hårt mot regionen och förvärrat ett flertal redan negativa tendenser samtidigt som vissa framsteg gjorts. Effekterna av klimatförändringarna har blivit allt mer påtagliga. Trycket har ökat på ekosystemen i takt med att naturresurserna exploateras allt mer i regionen.⁷³ Utrymmet för civila samhällen har fortsatt att krympa och oberoende medieaktörer fortsätter att kämpa i motvind. Journalister i både Myanmar⁷⁴ och Bangladesh⁷⁵ åtalas i ökande grad, vilket har lett till fortsatt större självcensur. Samtidigt bedömer vi att kapaciteten för det civila samhället stärkts i både Myanmar och Afghanistan under året.

Tabell 3.14: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	157	161	168
Genomsnittlig avtalslängd, månader	50	53	56
Genomsnittligt avtalsbelopp, mkr	65	65	74
Utfall, mkr	2 088	2 291	2 211

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.15: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	5	6	10
Omprogrammerade	20	37	54
Totala antalet unika insatser ¹	22	41	60

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Vi bedömer vidare att jämställdhetsarbetet i regionen har fortsatt att möta stort motstånd. Vi ser hur starka konservativa krafter försöker underminera kvinnors rättigheter, i synnerhet sexuella och reproduktiva rättigheter (SRHR). En stor andel kvinnoorganisationer och kvinnorrättsförsvarare utsätts alltjämt för hot när de bedriver påverkansarbete.⁷⁶ Vi bedömer att de omfattande nedstängningarna av samhället som tagit plats under året har lett till allvarliga ekonomiska effekter med kraftigt försämrade möjligheter till försörjning och utbildning i hela regionen.

Diagram 3.19: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mkr

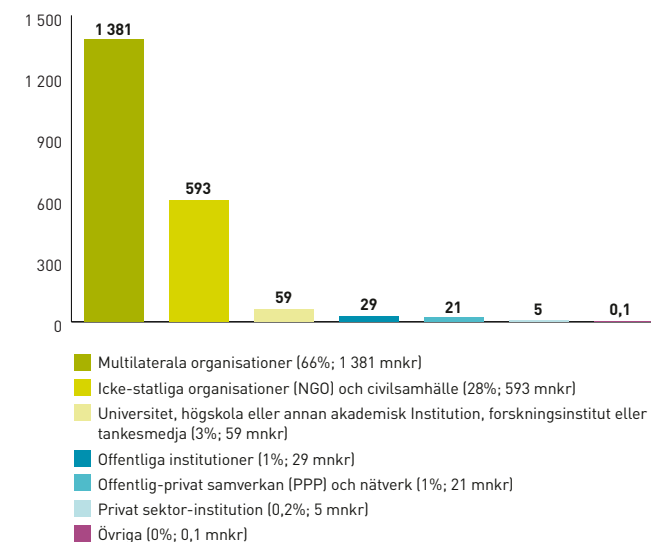
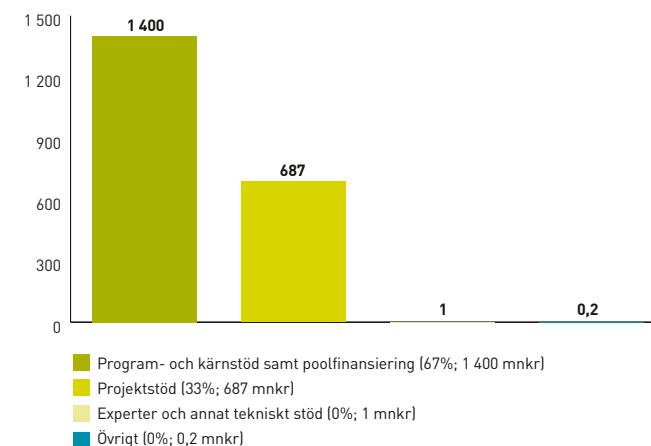

Diagram 3.20: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mkr

Minskat stöd till offentliga institutioner

Under 2020 gav Sida stöd till 157 insatser. Vi har under året, med anledning av den negativa demokratiska utvecklingen, minskat vårt stöd till offentliga institutioner inom samtliga strategier. Sammansättningen av partner ser i övrigt ut som tidigare år och domineras av multilaterala organisationer (66 %) och organisationer i civila samhället (28 %) (se diagram 3.19).

Afghanistan är starkt beroende av bistånd och får i särklass mest bidrag inom anslagsposten. Nästan hälften av bidraget till landet går till Afghanistan Reconstruction Trust Fund (ARTF). Fonden administreras av Världsbanken och får bidrag från 34 givarländer. Vi bedömer att gemensamma fonder likt denna är särskilt viktiga i länder där statsapparaten är mycket svag och beroende av bistånd. De flesta stöd inom anslagsposten är av bredare karaktär som program- och kärnstöd samt poolfinansiering (67 %).

Starkt verksamhet genom anpassning

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 60 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. 22 av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och 41 till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.15). Vår partner Asia Indigenous Peoples Pact (AIPP) har exempelvis etablerat en regional fond för att lindra situationen för utsatta ursprungsbe-folkningar som drabbats av pandemin med stöd till bland annat funktionsnedsatta och migrantarbetare.

Starkt rättighetsarbete och bättre koordinering i regionen

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. En större översyn av jämställdhets- och rättighetsperspektivet under året visade att rättighetsperspektivet behöver integreras mer. Den rådande politiska situationen i regionen har gjort detta än mer angeläget. För att stärka integreringen

av perspektiven har vi i år tillsatt en särskild perspektivgrupp som ska tydliggöra hur vi kan arbeta med det mer systematiskt, förenkla och förbättra. Vi har under året under bland annat lyckats integrera miljö- och klimatperspektivet bättre hos samarbetspartner som arbetar med demokratisering och rättigheter.

Vi har haft en tät dialog med partner under året om hur vi kan ställa om verksamhet till följd av pandemin. Det har möjliggjort en mer effektiv omställning och snabbare respons. I Myanmar har vi kommunicerat strategiskt för att stärka en gemensam analys och uppföljning. Dels direkt med givare på insatsnivå, dels på en övergripande nivå i möten med regeringen tillsammans med andra givare. Koordineringen

av utvecklingssamarbetet har därigenom förbättrats.

Arbetsfördelningen är tydligare och samordningen med andra givare har blivit mer aktiv då det gäller beredning, uppföljning och dialog på insatsnivå.

Vi har även genomfört vår årliga regionala workshop som syftar till att driva normativ dialog och öka samarbetspartners samverkan. I år lyfte vi den översyn vi gjort vilket stärkte flera partners förmåga att integrera jämställdhets- och rättighetsperspektiv i sin verksamhet. Vi har under året också fortsatt att arbeta för en aktiv samverkan mellan humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklingssamarbete och fredsskapande arbete där tonvikten har legat på att bemöta Rohingya-krisen i regionen.

RESULTATEXEMPEL: ANTI-KORRUPTIONSARBETE I SYDOSTASIEN

Anti-korruption är en nödvändig del av utvecklingssamarbetet

Korruptionen i Sydostasien genom-syrar alla system och utgör ett allvarligt hinder mot utveckling. Att bekämpa korruptionen är en nödvändig del av utvecklingssamarbetet, både för att säkerställa att de medel som förmedlas används korrekt och för att undanröja ett hinder för en hållbar utveckling.

Sida har därför under perioden 2014–2018 gett 12,8 miljoner kronor i stöd till FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC) för att säkerställa en effektiv implementering av FN:s konvention mot korruption (UNCAC) i Sydostasien. Projektet syftade till att dels stärka korruptionslagstiftning och institutionell kapacitet för de deltagande staterna, dels till att stötta andra delar av samhället för att uppmärksamma och implementera strategier för anti-korruption.

Samtliga 10 medlemsstater i Sydostasiatiska nationers förbund (ASEAN) deltog och även Östtimor.

33 olika aktiviteter genomfördes i projektet för att stärka ramverken för anti-korruption. Genom regionala workshoppar och teknisk assistans på nationell nivå etablerades 8 nya ramverk för anti-korruption i Brunei, Laos, Indonesien, Malaysia, Thailand och Vietnam. Fyra nya anti-korruptionsstrategier utvecklades även i Filippinerna, Thailand, Myanmar och Malaysia. Insatsen stärkte också kapaciteten för aktörer att genomföra och bidra till anti-korruptionsarbete. 1 610 olika aktörer tog del av kapacitetsbyggande workshoppar, rådgivning och fältbaserade mentorsprogram för korruptionsutredare. Deltagarna bestod bland annat av anti-korruptionsmyndigheter, domarkåror, polismyndigheter och aktörer i civilsamhället. Regionala forum och kapacitetsbyggande aktiviteter har också skapat plattformar för 2 251

33 OLIKA AKTIVTETER FÖR ATT STÄRKA RAMVERKEN FÖR ANTI-KORRUPTION

olika aktörer på regional och nationell nivå. Det finns även en specifik plattform för att lyfta relationen mellan korruption och jämställdhet. En viktig aspekt av projektet var kopplingen mellan brott mot mänskliga rättigheter och korruption. Civilsamhället har skapat en koalition som syftar till att rapportera om korruption relaterat till brott mot mänskliga rättigheter. Under insatsens genomförande har allmänhetens tillit till anti-korruptionsmyndigheter ökat och även antalet anmälda korruptionsfall har ökat väsentligt i regionen.

Källa: dokumentation insats: 5102008.

Trafikljusbedömning

Regional strategi för Asien och Oceanien

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 3 av totalt 4 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Året har präglats av större satsningar för att stärka skyddet av mänskliga rättigheter och demokrati i skuggan av pandemin. Vår verksamhet inom ramen för målet om nyttjande av gränsöverskridande naturresurser bedöms som delvis relevant, då förutsättningarna saknats under året.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Alla våra samarbetspartner har påverkats av pandemin och behövt att anpassa sig till den nya situationen. Vi har, i nära dialog med partner, styrt om och anpassat insatser och aktiviteter. Dels för att minimera effekterna av pandemin, dels för att säkerställa årets resultat.

Strategi för Myanmar

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 4 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. En stor del av stödet går till hälsosektorn med fokus på de mest utsatta, ett stöd som blivit allt viktigare under året. Vi måste dock stärka områdena demokrati och jämställdhet samt fredliga och inkluderande samhällen med fler insatser.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Den komplicerade situationen med pandemi, krig i delar av landet, en kraftigt inbromsad ekonomi, starkt begränsad rörelsefrihet och ett krympande utrymme för civilsamhället, har gjort det svårt att genomföra verksamheten. Många partner har under året anpassat sin verksamhet för att säkerställa genomförande och resultat.

Strategin för Kambodja

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 6 av totalt 10 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Som en konsekvens av den negativa utvecklingen inom demokratiområdet avslutades stödet till decentralisering 2018 varför ingen relevant verksamhet kan redovisas under två strategimål sedan dess. Vi har arbetat i linje med att avsluta det långsiktiga utvecklingssamarbetet med Kambodja och har under året påbörjat utfasningen av insatser inom utbildning samt miljö och klimat. Omställningen till det nya målet mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer har inletts. Verksamheten har anpassats för att möta det krympande demokratiska utrymmet och vår verksamhet inom detta mål bedöms vara relevant.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Genomförandet inom utbildningsområdet har försvårats av skolstängningar och restriktioner.

Strategi för Afghanistan

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 5 av totalt 10 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. I tät dialog med våra partner har insatserna anpassats för att säkerställa relevansen i den nya situationen. Inom områdena sysselsättning, ekonomisk integration och utveckling av privat sektor och landsbygd har pandemin försvårat genomförandet så kraftigt att ett antal insatser inte gett tillfredsställande resultat. Flera av dessa visade redan tidigare på svaga resultat, varför en utfasning av insatser påbörjats.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Verksamheten har ställts om och inom några områden har vissa aktiviteter inte kunnat genomföras eller skjutits upp.

Strategi för Bangladesh

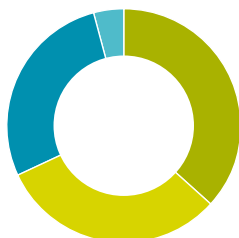
Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 8 av totalt 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Större delen av våra insatser har blivit än mer relevanta i den nya situationen, några har också delvis styrts om för att möta behov som uppstått av pandemin. En insats inom området miljö/klimat, ökad institutionell kapacitet för vattenresurser, lades på is till följd av covid-19 utbrottet. När det gäller stöd till Rohingya och lokalbefolkningen har vi haft svårigheter att svara upp mot de nya behov som pandemin medfört. Under året har vi över lag sett ett växande behov av inkomstgenererande insatser samt insatser för livsmedelsäkerhet. Vi bedömer därför vår verksamhet som delvis relevant inom dessa områden.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Delar av verksamheten har försenats på grund av begränsningar i rörelse- och mötesfrihet under första halvåret. Planerna har behövt anpassas för att säkerställa genomförande och resultat. Det mesta av verksamheten har dock kunnat återupptas allt eftersom begränsningarna lättats.

Latinamerika (AP 7)

Diagram 3.21: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för Guatemala 2016–2020 (37%; 249 mkr)
- Strategi för Colombia 2016–2020 (31%; 213 mkr)
- Strategi för Bolivia 2016–2020 (28%; 187 mkr)
- Strategi för Kuba 2016–2020 (4%; 27 mkr)

Anslagsposten för Latinamerika rymmer fyra strategier. Strategierna har olika fokus i olika länder och bidrar övergripande till: demokratisk samhällsutveckling, mänskliga rättigheter och jämställdhet, fred- och statsbyggande, förbättrad miljö och hållbart nyttjande av naturresurser, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft, samt förbättrade möjligheter till försörjning för människor som lever i fattigdom.

Allvarliga konsekvenser av pandemin i regionen

Vi bedömer att samtliga samarbetsländer i Latinamerika har drabbats av pandemin, både direkt och indirekt. De långsiktiga socioekonomiska konsekvenserna av pandemin tros bli allvarliga och flera års framsteg riskerar i princip att uträdas.⁷⁷ I Colombia har den väpnade konflikten eskalerat, även om vi bedömer att införandet av fredsavtalet fortfarande går framåt inom flera områden.⁷⁸ I Kuba har den demokratiska utvecklingen stagnerat och den ekonomiska krisen förvärrats avsevärt.⁷⁹ Bolivia har präglats av politisk osäkerhet och de negativa effekterna av pandemin och nedstängningar har blivit allt mer påtagliga.⁸⁰ Även Guatemala är starkt påverkat av pandemin med en negativ utveckling inom ett flertal områden.⁸¹

Tabell 3.16: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	107	104	135
Genomsnittlig avtalslängd, månader	46	47	45
Genomsnittligt avtalsbelopp, mkr	28	28	25
Utfall, mkr	685	696	653

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.17: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	1	2	3
Omprogrammerade	6	17	22
Totala antalet unika insatser ¹	7	19	25

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Begränsat utrymme för att anpassa verksamheten

Under 2020 gav Sida stöd till 107 insatser. Samtliga strategier inom anslagsposten är inne på sitt sista år, varför utrymmet till förändringar i insatser och aktiviteter har varit begränsat. Vi samarbetar i första hand med multilaterala organisationer (48 %) och organisationer i civila samhället (43 %). FN har en stark och viktig roll i regionen och väl etablerade samarbeten med staten i flera länder, varför en stor del av vårt multilaterala stöd kanaliseras via olika FN-organ. De vanligaste biståndsformerna i Latinamerika är fortsatt projektstöd (62 %), bredare program- och kärnstöd samt poolfinansiering (34 %).

Diagram 3.22: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mkr

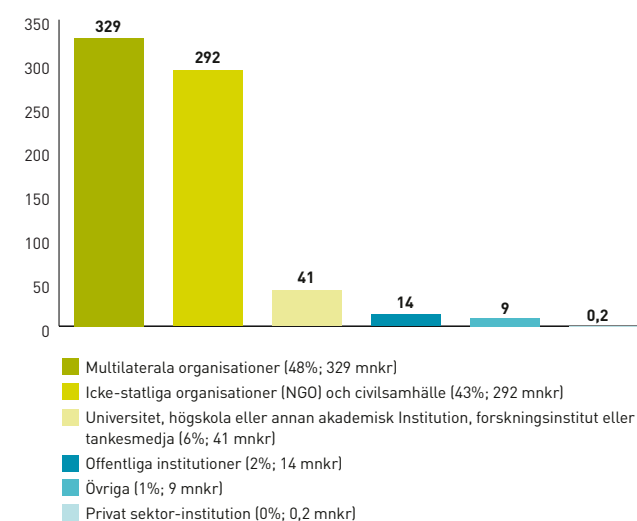
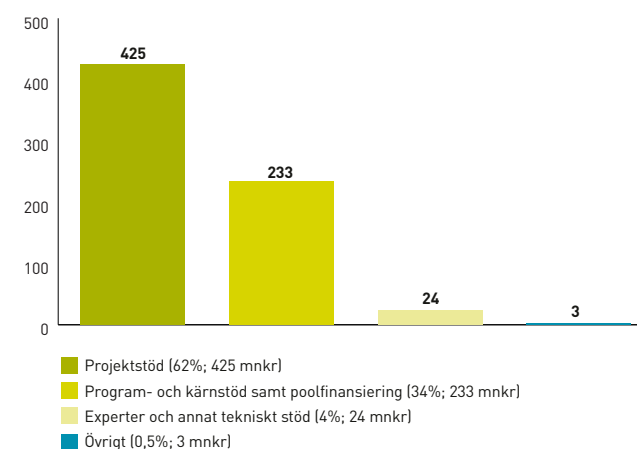

Diagram 3.23: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mkr

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi också justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 25 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Sju av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och 19 till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.17).

Tät dialog med ökat fokus på rättighetsperspektivet

Vi har fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Under året har arbetet med den multidimensionella fattigdomsanalysen, som på ett tydligt sätt fångar upp de fem perspektiven, varit centralt i framtagandet av strategiunderlag inför nya strategier. Vi är särskilt starka i fråga om jämställdhetsperspektivet och har under året arbetat allt mer med ekonomisk egenmakt för kvinnor.

Dialogen med våra partner har varit tät, även om den till stora delar skett digitalt på grund av nedstängningar. Den har till stora delar präglats av de anpassningar som behövt göras i ljuset av pandemin. Rättighetsperspektivet har varit särskilt framträdande i dialogen, med anledning av det krympande demokratiska utrymmet som präglar flera länder i regionen. Vi har också tagit fram en manual till våra partner kring hur arbetet med rättighetsperspektivet kan stärkas. Pandemin har vidare ökat risken för korruption, varför anti-korruption varit en viktig aspekt att ta upp i dialog med våra partner.

Vi har under året arbetat för att stärka synergier mellan strategierna. Vi har bland annat inlett ett internationellt program för att utveckla kapaciteten (ITP) då det gäller yttrandefrihet i både Kuba och Bolivia. Vi har också verkat för en förstärkt samordning i regionen; bland annat genom att identifiera gemensamma utmaningar mellan olika länder. Inför den nya regionala strategi som träder i kraft under 2021 har vi, med samtliga utlandsmyndigheter i regionen analyserat hur Sida bäst kan bidra regionalt.

RESULTATEXEMPEL: INNOVATIV NÄRINGSVERKSAMHET FÖR DE MEST UTSATTA I COLOMBIA

Människor förs samman

Sidas stödjer en Challenge Fund som syftar till att stödja innovativ näringsverksamhet för människor i de landsbygdsområden som drabbats hårdast av den väpnade konflikten.

Vårt stöd till fonden under 2016–2018 uppgick till 12,8 miljoner kronor. Bristen på lagliga och lönsamma ekonomiska möjligheter i kombination med svaga institutioner skapar möjligheter för bevärnade grupper att stärka sin ställning i redan utsatta områden i Colombia. Genom att kanalisera resurser till innovativa företag kan vi förbättra människors förutsättningar men också föra samman människor och regioner drabbade av konflikten.

Organisationen Corporacion Reconciliación Colombia, som ansvarar för fonden, har visat god förmåga till att uppmärksamma vikten av försoningsprocesser och bygga broar mellan människor och organisationer som historiskt sett stått på motsatta sidor i samhället. Genom fonden fick 31 företag från 32 olika kommuner stöd. De 31 företagen fick anpassat stöd utifrån sin verksamhet och även juridisk och ekonomisk rådgivning för att stärka kapaciteten. 28 av dessa företag har utvecklats med större produktion och högre försäljning, vilket i sin tur har

Foto: Women's International League for Peace and Freedom (WILPF).

gett förbättrade ekonomiska förutsättningar för kvinnor och män i kommunerna. 3 117 människor (43 procent kvinnor) har vittnat om direkta förbättringar så som höjd inkomst. En majoritet av företagen har också genomgående integrerat jämställdhets- och miljöperspektiv i verksamheten. Olika etniska grupper har visat på förbättrat samarbete, större tillit och solidaritet samt vilja till försoning. Dessutom har förtroendet och samarbetet mellan före detta stridande och offer förbättrats.

Källa: dokumentation insats: 55190016.

3 117

**MÄNNISKOR HAR FÅTT
BÄTTRE EKONOMISKA
MÖJLIGHETER**

Trafikljusbedömning

Strategi för Bolivia

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 6 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Flera parallella kriser har pågått i Bolivia under 2020 och vi har bedrivit ett intensivt arbete för att möta de stora behoven. Flera insatser har justerats och vi har bland annat gett stöd till att ett nyval ska kunna genomföras samt till att förebygga en upprepning av fjolårets skogsbränder.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Uppföljning och beredning har till stora delar fortsatt, trots en relativt strikt karantän under årets första halva. Insatser och aktiviteter försenades men kom igång igen under andra halvan av året. Aktiviteter med internationellt deltagande har dock fått skjutas på framtiden.

Strategi för Colombia

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 5 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Pandemin har förvärrat den väpnade konflikten och fördjupat de strukturella problemen i det colombianska samhället. Samtidigt är det politiska utrymmet för förändring fortsatt begränsat. Dessa problem är strategins huvudfokus vilket gjort verksamheten än mer relevant under året. Samtidigt saknas förutsättningar för att öka verksamheten mot målen kring ungas deltagande och inflytande i fredsprocessen samt

stärkt social dialog. Verksamheten mot dessa mål har istället integrerats i insatser inom demokratiområdet. När det gäller målet för hållbar ekonomisk utveckling har problemen i och med pandemin växt snabbare än våra möjligheter att anpassa insatser och aktiviteter till denna nya och oväntade situation.

Vi bedömer att verksamheten har genomförts delvis enligt plan. Vi har haft goda möjligheter att justera pågående insatser och fördela om medel för att anpassa verksamheten till de förändrade förutsättningarna med anledning av pandemin. Flera planerade aktiviteter har fått skjutas upp och ställas in men detta bedöms inte påverka den övergripande måluppfyllelsen allvarligt.

Strategi för Guatemala

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 5 av totalt 9 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Strategins mål är relevanta när det gäller att möta konsekvenserna av pandemin. Inom området rättsstatens principer är insatserna delvis relevanta. Vi noterar att vi är fel positionerade i genomförandet på grund av den negativa utvecklingen inom området. Området urfolk och mark- och nyttjanderättigheter är också svårarbetat varför vår ambition behöver revideras.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Vi har under året utvecklat nya, flexibla former för samarbete. Det har underlättat då vi anpassat planering och genomförande på grund av pandemin. Exempelvis har vi systematiskt använt kortare pilotfaser för att pröva olika idéer. Vi har vidare tvingats skjuta på uppföljning i fält på grund av reserestriktioner i landet.

Strategi för Kuba

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 4 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Vi stödjer i första hand aktörer som verkar för långsiktiga effekter inom såväl civilsamhället som delar av den kubanska förvaltningen.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. En stor del av verksamheten har pausats och senarelagts. Den digitala omställningen har varit en stor utmaning i Kuba då få har fungerande internetuppkoppling. Många insatser har förlängts och omfattande justeringar har gjorts i ett par större insatser. En stor del av vår ordinarie verksamhet har under året ändrat fokus till planeringsarbete.

Afrika (AP 9)

Diagram 3.24: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Regional strategi för Afrika söder om Sahara 2016–2021 (13%; 927 mnkr)
- Strategi för Moçambique 2015–2021 (9%; 638 mnkr)
- Strategi för Somalia 2018–2022 (8%; 598 mnkr)
- Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021 (8%; 590 mnkr)
- Strategi för Uganda 2018–2023 (7%; 499 mnkr)
- Strategi för Zambia 2018–2022 (7%; 475 mnkr)
- Strategi för Tanzania 2020–2024 (6%; 434 mnkr)
- Strategi för Kenya 2016–2020 (5%; 390 mnkr)
- Strategi för Sudan 2018–2022 (5%; 370 mnkr)
- Strategi för Zimbabwe 2017–2021 (5%; 350 mnkr)
- Strategi för DR Kongo 2015–2019 (5%; 344 mnkr)
- Strategi för Liberia 2016–2020 (4%; 305 mnkr)
- Strategi för Sydsudan 2018–2022 (4%; 290 mnkr)
- Strategi för Burkina Faso 2018–2022 (4%; 279 mnkr)
- Strategi för Mali 2016–2020 (3%; 201 mnkr)
- Strategi för Etiopien 2016–2020 (2%; 169 mnkr)
- Strategi för Tanzania 2013–2019 (2%; 159 mnkr)
- Strategi för Rwanda 2020–2024 (2%; 150 mnkr)
- Övriga avgifter (avser avgifter till FN) (0,3%; 23 mnkr)

Den här anslagsposten innehåller 17 strategier, varav två regionala och femton landspecifika. Strategierna har olika fokus beroende på sammanhang, men bidrar övergripande till: demokratisk samhällsutveckling; ökad kapacitet hos civilsamhället; mänskliga rättigheter och jämställdhet; fred- och statsbyggande; förbättrad miljö och hållbart nyttjande av naturresurser; begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft; förbättrade möjligheter till försörjning för människor som lever i fattigdom; inkluderande ekonomisk utveckling; mänsklig säkerhet och frihet från våld; förbättrad hälsa samt respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	537	568	589
Genomsnittlig avtalslängd, månader	49	51	51
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	57	56	51
Utfall, mnkr	7 190	6 994	6 790

1 Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	24	26	47
Omprogrammerade	44	50	85
Totala antalet unika insatser ¹	66	71	125

1 En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Negativ utveckling inom många områden

Under 2020 har vi, som en effekt av covid-19, sett en negativ eller delvis negativ utveckling mot flera av strategimålen. Reserestriktionerna och den ekonomiska kris som följt i pandemins spår har påverkat Afrika negativt när det gäller global import och export, handeln mellan afrikanska länder, den ekonomiska integrationen, sysselsättningen, migrationen, varutransporter och remitteringar.⁸² Under 2020 minskade Afrikas ekonomiska tillväxt första gången på 25 år (-3,3 %). Flera års fattigdomsbekämpning i Afrika riskerar att delvis gå förlorad⁸³; en ökning om ytterligare 40 miljoner extremt fattiga människor befaras.⁸⁴ Livsmedelstryggheten har minskat till följd av restriktionerna, men även på grund av torka, översvämningar och ökengräshoppor (Afrikas horn). En ökning av könsrelaterat våld har rapporterats⁸⁵ och barns situation har påverkats negativt då

Diagram 3.25: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

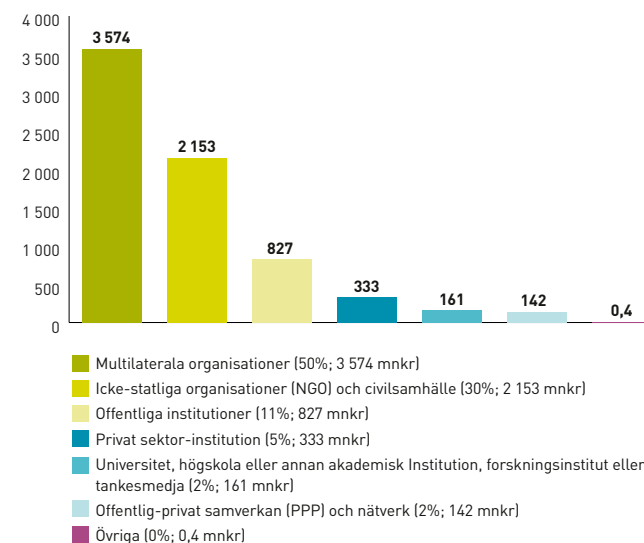
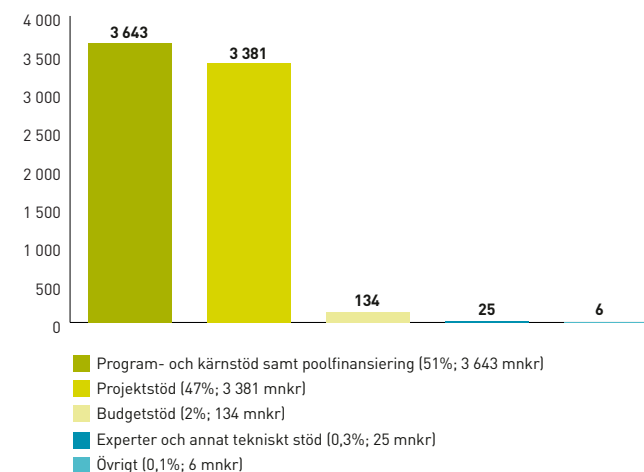

Diagram 3.26: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

skolor hållits stängda⁸⁶. Fler barn har tvingats till barnarbete och barnäktenskapen har ökat.⁸⁷ Barns hälsa och överlevnad har drabbats negativt bland annat på grund av inställda vaccinationskampanjer och ansträngning av redan svaga hälsosystem.⁸⁸

Regeringarnas åtgärder för att minska smittspridningen har påverkat grundläggande fri- och rättigheter. Det har lett till minskad transparens och ansvarsutkrävande, svårigheter för det civila samhället att verka, och ännu svagare yttrande- och mediefrihet. För första gången på tio år noteras en övergripande tillbakagång för god samhällsstyrning i Afrika.⁸⁹ Vi bedömer också att arbetet med ländernas klimatplaner har bromsats då fokus istället legat på hanteringen av pandemin och att minska dess konsekvenser. Bristfällig och ojämlik tillgång till bland annat grundläggande samhällsservice, svaga rättssystem, (politisk) marginalisering, konkurrens om land- och naturresurser, men även effekterna av covid-19, har fortsatt att spåda på missnöje och därmed öka konfliktriskerna.⁹⁰ Säkerhetssituationen är fortsatt utmanande och försämrades i flera av våra samarbetsländer. Bland annat ägde en militärkupp rum i Mali,⁹¹ och en våldsamt konflikt blossade upp i Etiopien mellan Tigray People's Liberation Front (TPLF) och federala styrkor, med stora flyktingströmmar och humanitärt lidande som följd.⁹² Samtidigt ser vi hur pågående fredsprocesser är fortsatt sköra i bland annat Mali, Moçambique, Sudan och Sydsudan.

Stor omfördelning av resurser till de mest prioriterade

Under 2020 gav Sida stöd till 537 insatser. Våra största partnerkategorier är multilaterala organisationer (50 %) samt organisationer i civila samhället (30 %).

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 125 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. 66 av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och 71 till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.19).

Vi har i samarbete och i dialog med partner lyckats omfördela relativt stora resurser och medel till de mest prioriterade områdena i Afrika: grundläggande möjligheter till försörjning samt vatten, sanitet, hygien och hälsa. Vi har prioriterat informationskampanjer om covid-19, ökat skydd för utsatta grupper inklusive kvinnor, hälsa, hygien, klimatsmart jordbruk, jobbskapande och sociala skyddsnet. Följande strategier har fördelat om över 80 miljoner kronor till covid-19-insatser: Moçambique (182 mnkr), Zimbabwe (123 mnkr), Regionalt Afrika (96 mnkr), Zambia (81 mnkr) och SRHR (120 mnkr). Krisen har än tydligare visat på fördelen med bredare stöd, varför vi under året fortsatt med ambitionen att öka den typen av bistånd. Dessvärre uppfyller inte många partner kriterierna för den här typen av stöd, främst på grund av brister i intern styrning och kontroll. Därför har vi fortsatt att föra dialog om detta.

Normativ dialog för svenska prioriteringar

Vi har under 2020 lagt mycket tid och resurser på att bedriva normativ dialog med våra partner om svenska prioriterade områden. Våra prioriteringar i Afrika möter stora utmaningar, inte minst då det handlar om politiskt känsliga frågor, exempelvis SRHR. Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Vi integrerar fattiga människors perspektiv men också de tematiska perspektiven i varierande grad i olika sammanhang. Det sker både genom dialog och i insatserna. Jämställdhet har fortsatt att vara prioriterat under 2020. Området är väl integrerat i insatserna och Sida tar ofta upp det i sina dialoger med partner. Skillnaderna mellan länderna är dock stora och behoven olika.

Under 2020 har vi fortsatt att kommunicera strategiskt kring mänskliga rättigheter och demokrati mot bakgrund av Sveriges satsning på demokrati och SRHR och de mer restriktiva förhållningssätt andra länder har, däribland USA. I cirka en tredjedel av strategierna har fokus i dialogen förskjutits på grund av covid-19. Sociala skyddsnet och försörjningsstöd, hälsa, SRHR samt stärkt motståndskraft har fått större utrymme. Det är dock tydligt att partner haft mindre utrymme och möjlighet (på grund av nedstängningar och reserestriktioner) att arbeta med

anti-korruption och decentralisering. Miljö- och klimatperspektivet har fått stå tillbaka på grund av de mer akuta kriser covid-19 orsakat. Det innebär att det arbete vi bedrivit senaste åren för att stärka vårt fokus på miljö och klimat mer eller mindre stannat upp under 2020.

Trafikljusbedömning

Regional Strategi för Afrika söder om Sahara

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 10 av totalt 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Flera insatser har justerats för att kunna möta covid-19. När det gäller strategimålen för biodiversitet och ökat inflytande och deltagande av kvinnor och unga finns ett behov av ytterligare insatser.

Vi bedömer att verksamheten genomförs delvis enligt plan. Strategin har under perioden fått ytterligare medel för att anpassa arbetet med förnybar energi till covid-19. Flera insatser har på grund av pandemin inte kunnat genomföras enligt ursprunglig plan och budgeten har inte utnyttjats helt. Detta har gjort det möjligt att föra över medel till pandemi-insatser.

Strategi för Burkina Faso

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 7 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Året har till stora delar präglats av ett omställningsarbete inom befintliga insatser, dels på grund av det försämrade säkerhetsläget och dels på grund av covid-19. Fokus har legat på att stärka motståndskraften mot återkommande kriser samt samverka mellan humanitärt, långsiktigt och fredsbyggande utvecklingsarbete utifrån den humanitära katastrofen i landet. Verksamheten mot målet för förnybar

energi bedöms som devis relevant, då flera insatser inte har levererat resultat på grund av bland annat oförutsägbara förseningar.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Den svåra situationen har inneburit att fysiska möten skjutits upp, ställts in eller ställts om till digitala format. Osäkra el-leveranser och begränsad it-kompetens och kapacitet har också försvårat det hela. Situationen har samtidigt lett till att nya arbetssätt utvecklats och att verksamheten nått ut till fler och bredare målgrupper.

Strategi för Demokratiska republiken Kongo

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 8 av totalt 10 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under 2020 har vi fortsatt att utveckla dessa för att integrera konfliktförebyggande och stabilisering i strategin, för att kunna möta grundorsakerna till de humanitära behoven och för att stärka befolkningens motståndskraft mot återkommande kriser. Samarbeten inom i hälsosektorn har även stärkt portföljens relevans. Verksamheten mot målet om transparens i handeln med konfliktmineraller bedöms inte vara relevant, då de två befintliga insatserna nyligen avslutats och vi har ännu inte slutit avtal med nya partner. Verksamheten mot målet om minskat sexuellt och könsbaserat våld bedöms som delvis relevant, då den måste stärkas upp med nya insatser.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Verksamheten har i stort kunnat fortgå under pandemin men samtliga fältresor fick ställas in under mars–augusti. Från september kunde fältresor återupptas i begränsad omfattning. Det har i sin tur påverkat våra möjligheter att bedriva tillfredsställande uppföljning av insatser i fält.

Strategi för Etiopien

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 11 strategimål bedöms ha relevanta portföljer. Portföljen har bibehållit sin relevans tack vare justeringar av insatser och omfördelning av medel för att satsa mer på skydd av kvinnor, försörjning, sociala skyddsnet och SRHR. Flertalet pågående insatser har anpassats för att fokusera på informationskampanjer, jobbsökande initiativ samt hygien och sanitet. Utvecklingen kopplat till ökad respekt för, och tillgång till, SRHR har gått bakåt, men vi är fortsatt väl positionerade i vårt stöd.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Strategin är flexibel, vilket under året gjort det möjligt att

anpassa verksamheten till pandemin. Det är främst upphandlingar, större konferenser samt internationella konsultuppdrag som ställts in eller skjutits upp. I stor utsträckning har dock aktiviteterna kunnat ersättas av digitala och/eller lokala lösningar.

Strategi för Kenya

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 9 av totalt 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Anpassningar inom och mellan insatser har gjorts under året, för att öka fokus på vatten, sanitet och hygien. Verksamheten mot två strategimål, förnybar energi samt miljöö

RESULTATEXEMPEL: ADA Consortium BRIDGING I KENYA

Ökad förmåga att hantera sårbarhet för klimatförändringar

Genom AdaConsortiums mekanism för klimatfonder har kenyanska län stärkt sin förmåga att hantera klimatförändringar. Ett omfattande samarbete mellan flera aktörer har lett till att flera kommuner i landet etablerat mekanismen.

Insatsen pågick mellan åren 2017 och 2019 och dess mål var att öka nationell och regional förmåga att hantera samhällens sårbarhet inför klimatförändringar. Sida delfinansierade insatsen med 24,5 miljoner kronor. Mekanismen som insatsen syftar till att implementera utgörs av flera komponenter. I länen etableras en lokal fond som också ägs av kommunen. Fonden används sedan för att mobilisera medel från både nationella och internationella källor som exempelvis

länens budget, den nationella klimatfonden och internationella partner. Över 70 procent av medlen går direkt till att förverkliga projekt i samhällen för att stärka motståndskraften och minska sårbarheten för klimatförändringar. Mekanismen innebär också att länen etablerar ett råd för att kartlägga och svara upp mot de utmaningar som finns inom länen samhällen. Rådet har medlemmar från lokala civilsamhällsorganisationer, lokalpolitiker samt sociala och etniska grupper. Insatsen syftar också till att stärka kapaciteten för länen att hantera fonder. Därför ingår kapacitetsstärkande delar så som att etablera revisionsstandarder, en god förvaltning och verktyg för att kartlägga de risker som klimatförändringar medför. Under insatsens period har fem län implementerat mekanismen så att den framgångsrikt täcker alla samhällen i länen.

Ytterligare två län har implementerat mekanismen. Samtliga län bidrar med minst 1 procent av sin lokala budget till klimatfonden. Tack vare att mekanismen kunde etableras i ett antal län valde även internationella partner att bidra. Exempelvis har FN:s internationella jordbruksutvecklingsfond bidragit med 42 miljoner kronor, medel som går direkt till att finansiera insatser i åtta län som kommit tillräckligt långt i implementeringen. Implementeringen av mekanismen har under perioden finansierat projekt som syftar till att stärka motståndskraften och minska sårbarheten för över 500 000 människor. Över 100 olika investeringar har gjorts i insatser och över 370 tjänstemän inom lokal och nationell förvaltning har fått kapacitetsstärkande utbildning.

Källa: dokumentation insats: 11085.

mässigt hållbara samhällstjänster, bedöms som delvis relevanta. Vi tvingades ställa om en större insats på grund av covid-19 i den förstnämnda och vi behövde komplettera den senare med ytterligare insatser för att kunna nå hållbara resultat.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Utöver omfördelningar inom och mellan insatser för att möta pandemin har flera insatser under året drabbats av förseningar och inställda aktiviteter. Beredningar av nya insatser inom områden som klimatsatsning samt demokrati och mänskliga rättigheter har dessutom lagts på is.

Strategi för Liberia

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevanta, då 6 av totalt 11 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. En viktig anledning till att 5 av delmålen bedöms vara delvis relevanta är ett försämrat politiskt utrymme, en annan är att strategin är bred i sin ansats. Ytterligare en orsak är att covid-19 saktat ner verksamheten i en del områden vilket lett till att resultaten inte alltid varit tillfredsställande.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Covid-19 har medfört vissa förseningar under 2020. Ett antal beredningar av och utbetalningar till nya insatser har skjutits upp till 2021. Det har vi kompenserat genom att skjuta till medel till redan pågående insatser.

Strategi för Mali

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är fortsatt relevant, då samtliga 9 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under året drabbades Mali av en statskupp, men den fattigdoms- och säkerhetsanalys som ligger till grund för den nuvarande strategin bedöms fortfarande gälla.

RESULTATEXEMPEL: STUDIO TAMANI I MALI

Forum för fredsprocess

Mali är ett av världens fattigaste länder med en relativt hög andel analfabeter. För en stor del av befolkningen är radio det viktigaste mediet för att ta del av information. Studio Tamani har skapat en plattform för diskussion om fredsavtalet, som sänds över stora delar av Mali.

Studio Tamani har varit viktig i stärkandet av fredsbyggande och försoning. Genom ett landsomspännande nätverk av korrespondenter och radiostationer har tillförlitlig och opartisk information om freds- och försoningsprocessen kunnat spridas. Sidas stöd till radiostudion under 2015–2017 uppgick till 24 miljoner kronor. I slutet 2017 var 70 radionätverk en del av Studio Tamani. 88 procent av landets population hade möjlighet att ta del av utsändningarna 2017. En tredjedel av landets befolkning över 15 år lyssnade regelbundet på Studio Tamani

Foto: UN Photo/Harandane Dicko. Beskrivning: Programledare för Gao Community Radio i Mali.

program. Flera debattprogram har ägnats åt de etniska spänningarna i landets centrala delar. Det har varit ett forum och en plattform för fredsprocessen då en dialog har förts med ledare för fulani och dogon som deltagit i kanalens debatter. Genom Studio Tamani har även

kvinnors roller inom beslutsfattande, fredsprocessen och fredsbyggande debatterats och främjats.

Källa: dokumentation insats: 51130081.

Under året har vi fokuserat mer på uppföljning av pågående insatser samt på att ta fram underlag inför en kommande ny strategi.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Ett par små justeringar av insatser och omfördelningar av medel har gjorts för att möta de problem som covid-19 fört med sig. På grund av den svåra situationen i landet och eftersom strategin befinner sig på sitt sista år har möjligheterna dock varit begränsade. En stor del av partners verksamhet bromsades upp i samband covid-19 och som ett resultat av statskuppen frös närmare 30 procent av Sveriges planerade medel

till den maliska staten inne i augusti. Beslut om att återuppta biståndet fattades i slutet av november, men möjligheterna att följa upp har varit begränsade, både som en konsekvens av covid-19 och på grund av det allvarliga säkerhetsläget.

Strategi för Moçambique

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser

och aktiviteter. Under 2020 har stora ansträngningar gjorts för att möta de förändrade förutsättningarna. Insatser för att öka tillgången till sociala trygghetssystem har prioriterats, liksom insatser för att elektrifiera landsbygden, stärka motståndskraften mot kriser samt att skapa tryggade inkomster och livsmedelstrygghet för utsatta grupper.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Ytterligare medel har tillförts strategin och stora omfördelningar har gjorts till covid-19-relaterade insatser. Flera pågående insatser har försenats något, främst på grund av reserestriktioner och fysisk distansering. Digitala verktyg har varit en tillgång och har använts allt mer. Förutom covid-19, har det allt allvarligare våldet i landets norra provinser lett till att vi inte kunnat närvara på fältet och att vissa resor inte har kunnat genomföras.

Strategi för Rwanda

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då samtliga sex strategimål bedöms ha en delvis relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Året har präglats av ett intensivt arbete för att identifiera och bereda nya insatser som svarar upp mot målen i den nya strategin. Vi har nått långt i det arbetet. Samtidigt har vi anpassat insatser för att möta de behov som uppkommit i och med pandemin, bland annat i fråga om SRHR, försörjningsmöjligheter och hälsa.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Rwanda har periodvis varit mer eller mindre totalt nedstängt, vilket försenat genomförandet av den nya strategin och planerade beredningar. Arbetet kunde dock till stora delar återupptas i augusti. Fältresor, viss uppföljning, möten och utbildningar har varit svårt att genomföra. Vi har använt digitala alternativ men kan inte nå alla delar av samhället på det viset. Vi har justerat insatser och fördelat om medel för att ta hand om nya behov och förseningar i insatser.

Strategi för Somalia

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 10 av totalt 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Insatserna har anpassats för att möta konsekvenserna av pandemin, framför allt när det gäller smittspridning, hälsosystem och för att minska negativa ekonomiska konsekvenser. Verksamheten mot strategimålet för respekt för mänskliga rättigheter och demokrati samt förnybar energi bedöms som delvis relevant. I den förstnämnda har förändringar i landets valsysteem försvårat genomförandet. När det gäller förnybar energi har resultaten i en större insats för att stärka kapaciteten påverkats negativt då fysiska seminarier inte kunnat genomföras som planerat.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Utöver de problem som covid-19 gett kvarstår sedan tidigare den svåra säkerhetssituationen, begränsad kapacitet och ett begränsat tillträde. En stor del av den internationella personalstyrkan lämnade Somalia i våras och började delvis återvända från och med november. Många insatser har begränsats genom att de anpassats, försenats, skjutits upp eller genomförts digitalt. Det har också varit svårt att följa upp i fält.

Strategi för Sudan

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 3 av totalt 7 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Strategin är fortfarande relativt ny och ett intensivt arbete pågår med att bygga upp verksamheten

under respektive strategimål. Samtidigt har anpassningar gjorts för att öka relevansen mot bakgrund av covid-19. Trots svåra omständigheter har nya insatser inletts under året, med särskild framgång inom områdena mänskliga rättigheter och demokrati, sociala skyddsnet och arbetsmarknadsprogram. Flera strategimål inom områdena hållbar fred samt miljö och klimat behöver fortfarande stärkas.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Såväl pandemin som naturkatastrofer har fördröjt arbetet, men det finns ingen verksamhet som helt har stannat av. Rekryteringar av både nationell och internationell personal har försenats, men kunde till viss del genomföras under hösten. Även det har påverkat resultatet.

Strategi för Sydsudan

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 2 av totalt 5 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under året har vi ökat samspelet mellan Sidas humanitära stöd och utvecklingssamarbetet. Vi har stärkt insatserna kopplade till flickors och kvinnors egenmakt, utbildning samt hållbar försörjning, men här krävs det fler insatser för att verksamheten mot dessa mål ska kunna ses som helt relevanta.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Våra samarbetspartner har anpassat sina aktiviteter till den nya verklighet som pandemin fört med sig. Viss verksamhet har utökats med anledning de nya behoven, medan annan har försenats på grund av restriktioner. Internationell personal har dock stannat kvar i högre utsträckning än väntat, vilket varit positivt för genomförandet.

Strategi för Tanzania

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 3 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. En ny strategi för Tanzania beslutades i januari 2020 vilket inneburit att både ansats och inriktning förändrats. En anpassning av verksamheten har inletts under året. Verksamheten har också anpassats efter den nya covid-19-kontexten, bland annat i flera utbildningsinsatser. Vi har också stärkt stödet till demokrati och mänskliga rättigheter för att bemöta det allt mer krympande demokratiska utrymmet, förbättra en justering av stödet inom energi samt stärkt hållbarhetsperspektivet inom inkluderande ekonomisk utveckling.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Tanzania skiljer sig från många andra länder i Afrika då landet hade en relativt kort period av restriktioner samt att covid-19 efter det officiellt inte erkänts som ett problem i landet. Det gör det svårt för våra partner att arbeta med dessa frågor. Ett fåtal insatser har dock justerats för att svara upp mot covid-19 och dess konsekvenser. Utbildningsinsatserna påverkades under en kort period i och med skolstängningar, men kunde snart återupptas. Våra partner i civilsamhället har vidare påverkats av fler begränsningar och av det krympande demokratiska utrymmet.

RESULTATEXEMPEL: PRODUCTIVE SOCIAL SAFETY NET (PSSN)

Kontantbidrag för att minska fattigdom samt för att stärka förmågan att hantera kriser

Direktstöd, i kombination med regelbundna hälsokontroller för barn och subventionerade offentliga anställningar, är ett av de mer effektiva sätten att stötta de allra fattigaste i Tanzania.

Mellan åren 2016-2020 gav Sida stöd om totalt 750 miljoner kronor till implementering av Tanzanias Productive Social Safety Net (PSSN) som är ett socialt skyddsnätsprogram för de allra fattigaste. Övriga givare under dessa år var Världsbanken, FN, USAID, Irland, Storbritannien och Bill & Melinda Gates Foundation. Insatsens avtalspart var det tanzaniska finansministeriet och genomförande myndighet var Tanzanias Social Action Fund (TASAF). För att nå ut till byar och stadsdelar arbetade TASAF vidare genom myndigheter på regional och lokal nivå. Under 2020 beslutade Sida om ett stöd till programmets andra fas, PSSN II, om 550 miljoner kronor för perioden 2020-2024.

Målet med PSSN är att öka inkomsterna och konsumtionen och förbättra förmågan att hantera kriser bland de allra fattigaste, samtidigt som barnen får ett ökat skydd. Programmet var nästintill rikstäckande och riktades mot drygt en miljon hushåll som identifierades som extremt fattiga, motsvarande cirka 5 miljoner individer. Varannan månad erhöll hushållen ett fast kontantbidrag som var anpassat efter

hushållens storlek samt ytterligare kontantstöd som var villkorat mot att barnen gick i skola och mot att små barn gick på regelbundna hälsokontroller. PSSN innehöll också en komponent med subventionerade offentliga jobb. Endast personer som hör till de fattigaste hushållen, det vill säga samma hushåll som även erhåller de nämnda direkta kontantbidragen, var behöriga att söka anställning i dessa projekt. För att i första hand stärka kvinnors roll gick betalning, ersättning och anställning i första hand till en vuxen kvinna i hushållet.

En utvärdering av PSSN har gjorts för 2015-2017, vilken varit vägledande för Sidas beslut om fortsatt stöd. Utvärderingen visar att PSSN genererat mycket goda effekter på hushållsnivå. Även under denna korta implementeringsperiod nådde PSSN sina mål att minska fattigdomen, öka konsumtionen och livsmedelssäkerheten samt möjliggöra investeringar och bättre levnadsvillkor. Programmet ökade hushållens utgifter, i synnerhet när det gäller mat, men utan att påverka utgifterna för andra typer av varor. Programmet förbättrade också hushållens förmåga att hantera kriser och främjade investeringar för att förbättra kvaliteten på bostäder. Utvärderingen visar vidare att PSSN ökat inskrivningsgraden i skolor, särskilt för barn i grundskoleåldern samt ökat läskunnigheten hos yngre barn. Programmet hade dock inte under denna period

750

MILJONER KRONOR I STÖD TILL DE FATTIGASTE I TANZANIA

lyckats påverka inskrivningsgraden hos äldre barn. PSSN ökade också användningen av hälsovårdstjänster, särskilt bland små barn liksom ledde till fler förbyggande åtgärder, exempelvis ägde fler hushåll myggnät, vilket förbygger malaria som är den vanligaste sjukdomen hos små barn. Vidare ökade registreringen för sjukvårdsförsäkring avsevärt. På kort sikt förblev dock barnsjukdomar och näringsresultat oförändrade.

För att se resultat krävs längre exponering för programmet. PSSN bedöms som väl positionerat för att förbättra dessa effekter. PSSN visar vidare på vissa effekter kring försörjningsaktiviteter – fler egenföretagare, mer handel, mer jordbruksaktiviteter och ett större boskapsägande bland dem som erhållit ersättning och annat stöd.

Källa: Insats: Evaluating Tanzania's productive social safety net. Findings from the Midline Survey, sid. 41-43. September 2019, dokumentation insats: 14350 dokumentnummer: 51170070.

Strategi för Uganda

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga strategimål har en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Strategins mål är relevanta med tanke på covid-19 och dess följdverkningar, bland annat genom att fokus ligger på social trygghet, sysselsättning, hälsa och digitalisering för ekonomisk inkludering. Dialogen med partner har under året varit tät och i några fall resulterat i vissa justeringar och omfördelningar för att än bättre möta de problem pandemin lett till.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. I vissa fall har verksamheten avvikit från planen för att anpassas till pandemin. Våra partner har varit flexibla och gjort en digital omställning så att verksamheten har kunnat flyta på relativt väl. Enbart mindre förseningar har noterats. Reserestriktioner har till viss del under en period gjort det svårt att följa upp verksamheten i fält.

Strategi för Zambia

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 12 strategimål har en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under året har vi anpassat verksamheten för att hantera effekterna av pandemin. Vi har bland annat utökat stödet till social trygghet, hälsa samt marknadsutveckling och våra partner har lagt ytterligare fokus på skydd av barn och kvinnor.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Inom samtliga områden har våra partner justerat innehållet samt anpassat arbetsplaner och budgetar för att minska de negativa konsekvenserna av pandemin. En stor del av verksamheten har kunnat upprätthållas tack vara digitala verktyg, men möjligheterna är begränsade. Vi noterar att det blivit betydligt svårare att nå ut till våra målgrupper och att förseningar av såväl varor som tjänster har haft en negativ inverkan på resultaten.

Strategi för Zimbabwe

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 6 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Som svar på pandemin har vi bland annat anpassat hälsoarbetet och en del av stödet har styrts om till uppsökande vård samt SRHR och mödrahälsa. Ytterligare medel har satsats på att skapa fler möjligheter till försörjning, samt på att möta den ökade livsmedelsotryggheten och den allt svårare situationen för människorättsförsvarare. Verksamhet inom klimat och energi fortsätter att utvecklas och är därmed delvis relevant. Det tar tid att uppbygga nya partnerskap inom detta område varför antalet insatser ännu är begränsat.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Året har präglats av nedstängningar vilket påverkat möjligheten för partner att verka. De har sett över planer och budgetar och genomfört justeringar. Verksamhet som påverkas särskilt negativt är aktiviteter som ska nå större målgrupper, exempelvis påverkan genom media. En del aktiviteter har kunnat genomföras digitalt medan andra har skjutits på framtiden.

Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 10 av total 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under krisen har vi prioriterat verksamhet som säkerställer tillgång till SRHR för de grupper som löper störst risk att bli utan service och vars rättigheter är hotade. Vi har även fokuserat på normativ dialog och påverkansarbete samt insatser som stärker hälsosystem och som gör det möjligt att utkräva ansvar. Verksamheten inom strategimålen för hiv-prevention och stärkta mänskliga rättigheter för hbtq-personer bedöms vara delvis relevant då vi sett behov av ytterligare insatser för att få större effekt.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Verksamhet har justerats och medel har fördelats om för att möta nya behov under pandemin. Samverkan som kräver fysiska möten har skjutits upp eller ställts om till digitala format. Bara i något enstaka fall har verksamhet ställts in. Insamling av data i forskningsinsatser har till viss del avstannat, men nya metoder för digital insamling har också utvecklats. Situationen innebär att nya arbetssätt utvecklas och digital teknik används så långt som möjligt även om det inte alltid går att nå ut till alla målgrupper.

Mänskliga rättigheter (AP 13)

Diagram 3.27: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022 (90%; 904 mnkr)
- Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022 (10%; 100 mnkr)

Anslagsposten för mänskliga rättigheter rymmer två strategier. Strategin för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer har som mål att bidra till trygga, rättvisa och inkluderande demokratiska samhällen där allas lika rättigheter skyddas och respekteras. Strategin för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer (PAO) har som mål att bidra till demokratisk utveckling, ökad respekt för de mänskliga rättigheterna och lika möjligheter för kvinnor och män.

Försvagade mänskliga rättigheter och minskat demokratiskt utrymme

Vi bedömer att den negativa utvecklingen globalt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer har fortsatt under året och förvärrats av pandemin. Trots detta har vi kunnat observera vissa framsteg i olika frågor och geografiska områden. Då undantagstillstånd införts i stor skala och mediefriheten begränsats ser vi hur viktiga demokratiska rättigheter inskränkts och hur demokratin i världen har fortsatt att backa. Val i drygt 70 stater över hela världen har skjutits upp.⁹³ Internet har stängts ner trots de negativa konsekvenser detta leder till för informationsfriheten, inte minst för information om covid-19.⁹⁴ Vi har under året sett hur trenden med ett krympande

Tabell 3.20: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	96	93	89
Genomsnittlig avtalslängd, månader	52	55	58
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	48	48	49
Utfall, mnkr	1 004	1 021	912

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.21: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	1	0	1
Omprogrammerade	3	5	7
Totala antalet unika insatser ¹	4	5	8

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

demokratiskt utrymme sammanfallit med att värdekonserverativa strömningar kraftigt drabbar kvinnors och flickors möjligheter till egenmakt och jämställdhet.

Effektiv omställning genom flexibla avtal och erfarna partner

Under 2020 gav Sida stöd till 96 insatser. Vi har under året fortsatt att försöka minska antalet insatser för att på sikt kunna öka kvaliteten i varje insats och för att anpassa insatsportföljen mot strategins globala ansats. Sammansättningen av partner ser ut som tidigare år. Organisationer i civila samhället (54 %) och multilaterala organisationer (34 %) är de största partnergrupperna. Multilaterala organisationer har ett brett angreppssätt vilket passar strategins globala prioritering. Men vi ser även ett mervärde i att stödja organisationer i civila samhället och deras globala verksamhet istället för att knyta stödet till

Diagram 3.28: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

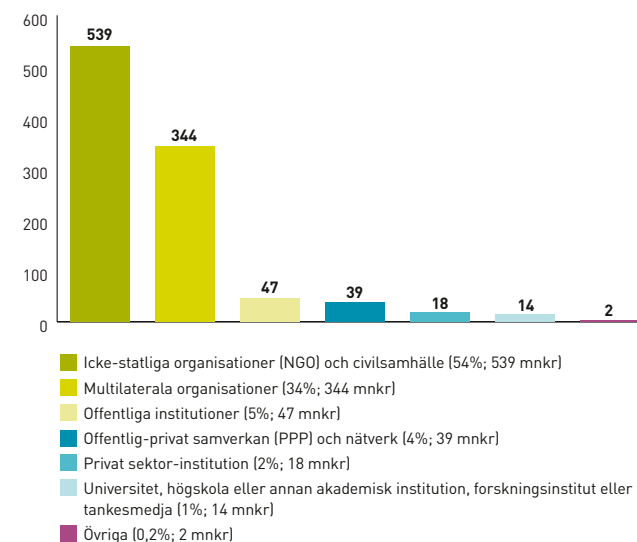
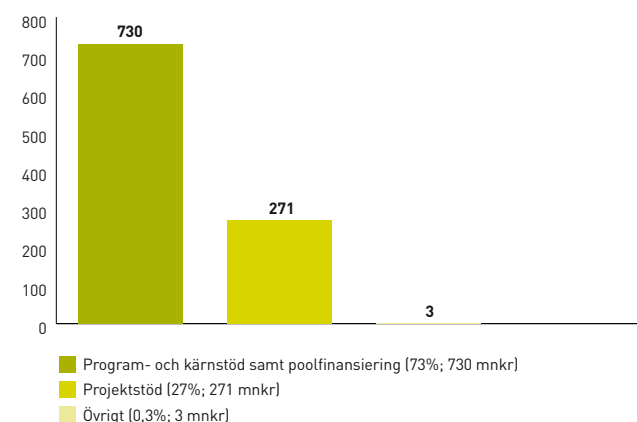

Diagram 3.29: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

ett specifikt sammanhang. Även detta passar in i vår globala strategi och möjliggör ett större genomslag för vårt samarbete. Inom den här anslagsposten är ett brett stöd så som program- och kärnstöd vanligast, medan projektstöd är mindre vanligt. Vi har fortsatt att prioritera kärnstöd där det är möjligt. Det möjliggör ett ökat ägarskap, större flexibilitet och förbättrad organisationsutveckling, så som ökad finansiell kapacitet och förbättrad styrning.

En flexibel ansats i kombination med fleråriga och flexibla avtal har möjliggjort en målinriktad och effektiv hantering av pandemin och dess konsekvenser. Våra partner har en erfarenhet som sträcker sig långt tillbaka för att hantera och svara upp mot utmaningar inom mänskliga rättigheter. Årets omställning har därför huvudsakligen kunnat genomföras utan några större justeringar och tillägg. Ett exempel på detta är Access Now som lyckades genomföra sin årliga konferens RightsCon digitalt istället. Drygt 7 800 personer från 158 länder deltog, vilket var mer än dubbelt så många som året innan då konferensen hölls på plats i Tunisien med knappt 3 000 deltagare.⁹⁵ Flera partner rapporterar att just kärnstödet har gjort det möjligt att anpassa verksamheten till nya eller ökade behov på grund av pandemin.

Stärkt stöd till utsatta grupper fick genomslag under året

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt åtta insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Fyra av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och fem till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.21). I de

RESULTATEXEMPEL: PROTECTION INTERNATIONALS ARBETE FÖR FÖRSVARARE AV MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Skydd till försvarare av mänskliga rättigheter

Protection Internationals (PI) verksamhet syftar till att ge skydd till och öka säkerheten för försvarare av mänskliga rättigheter (MR-försvarare).

År 2019 stöttade PI fler än 2 700 MR-försvarare i 20 länder. Bland annat genomfördes utbildningar för MR-försvarare för att stärka kapaciteten i såväl reaktiv som förbyggande hantering. Även system för förbättrad säkerhetshantering utvecklades. Protection International har fått ett kärnstöd från oss på totalt 9 miljoner kronor under 2020.

Under 2020 har PI:s arbete påverkats av covid-19. För att anpassa sig till den nya situationen har organisationen arbetat genom nya arbetssätt och verktyg. Fokus har till stora delar legat på digital säkerhet och på att ge stöd på distans till MR-försvarare världen över. Detta har inkluderat rådgivning digitalt samt akutstöd till särskilt utsatta MR-försvarare, exempelvis kvinnorrättsförsvarare och miljöförsvarare. Organisationen har även deltagit i flera virtuella kampanjer för MR-försvarares rättigheter.

Källa: PI Annual Report 2019, dokumentnummer: 028492/20.

Foto: Insight Public Organization. Beskrivning: På bilden är Olena Schevchenk som grundade organisationen Insight, en av Ukrainas etablerade hbtq-organisationer och som genom svenska RFSL stöds av Sida.

2 700 FÖRSVARARE AV
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
FICK STÖD UNDER 2019

fåtal fall där partner inte kunnat använda sina medel har dessa omfördelats till organisationer i civila samhället som arbetar med yttrandefrihet och med att försvara mänskliga rättigheter. Dessa aktörer har haft ett särskilt stort behov av ökat stöd i och med pandemin.

Under 2019 fattades det flera beslut om stöd till nya partner och om ytterligare stöd till insatser inom de mål och områden som hade ökat behov av stöd. Detta fick genomslag under 2020 och redan utsatta grupper som personer med funktionsvariationer och hbtq-personer har därför fått ökat stöd under pandemin

Jämställdhets- och rättighetsperspektivet allt mer centralt

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Rättighetsperspektivet är mer centralt än någonsin, i synnerhet med erfarenhet av pandemins effekter då vi ser hur utsatta grupper ytterligare exkluderas från samhället. Året har präglats av en normativ dialog och strategisk kommunikation med både FN och Världsbanken. 2019 inrättade vi en helpdesk för mänskliga rättigheter och demokrati som under året har använts flitigt av personal på huvudkontoret och utlandsmyndigheterna. Jämställdhet har varit en fortsatt prioriterad fråga och har aktualiserats än mer av pandemin och dess konsekvenser för kvinnor och flickor i utsatthet. Det har under året varit särskilt prioriterat inom demokratistödet till partianknutna organisationer. Deras arbete för jämställdhet har inte bara handlat om stärkt representation av kvinnor utan också om vikten av att en mer jämställd politik förs av partier i regeringsställning. Konfliktperspektivet är också prioriterat med särskild betoning på insatser i konfliktmiljöer och svaga stater.

Jämställdhets- och rättighetsperspektiv har präglat vår dialog under året med särskilt fokus på de mest utsatta. Vi har exempelvis sett genomslag för vår löpande dialog med UN Women som nu rapporterar om hur de når särskilt utsatta grupper i samhället. Tillsammans med vår part-

ner International Disability Alliance (IDA) har vi arbetat med människor med funktionsvariationer där en central fråga har varit hur de kan få ta del av livsviktig information om pandemin och hur de kan skydda sig. Vi har fört en strategisk dialog om samverkan mellan olika sektorer och tematiska områden. Som ett resultat har exempelvis FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO) tagit fram mål för samverkan mellan kommunikations- och kultursektorn. UNESCO bedriver nu en mer integrerad verksamhet som vi tror kan ge långsiktiga resultat.

Stärkt samverkan mellan strategier

Vi har under året fortsatt att aktivt informera om vilka länder våra globala partner är verksamma i. På så sätt kan vi lättare se vilka nya synergier som är möjliga att nå mellan både bilaterala och regionala strategier. Vi har inom ramen för strategin för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer samfinansierat insatser med strategierna för hållbar ekonomisk utveckling och hållbar miljömässig utveckling för att stärka arbetet inom mänskliga rättigheter och miljö och klimat. Vi har även samarbetat med strategin för hållbar fred genom stöd till UN Women.

Trafikljusbedömning

Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 7 av totalt 9 strategimål bedöms ha en relevant kombination av insatser och aktiviteter. Som en del av covid-19-åtgärderna under året har partner anpassat verksamheten. Vi har framför allt stärkt vårt

stöd till utsatta gruppers rättigheter och möjligheter till deltagande samt till yttrandefrihet och medier. Vår verksamhet mot strategimålen demokratiska principer, processer och samhällsstyrning samt rättssäkerhet och tillgång till rättvisa bedöms som delvis relevant eftersom dessa behöver stärkas med ytterligare insatser.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Under året har våra partner arbetat intensivt med att anpassa verksamheten till rådande situation och om möjligt ställa om till digitala möten och utbildningar. Ett fåtal partner har inte kunnat genomföra verksamhet. I dessa fall har medlen istället fördelats om till organisationer i civila samhället som arbetar med yttrandefrihet och som försvarar mänskliga rättigheter.

Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då samtliga 8 strategimål bedöms ha en delvis relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Genom strategin samarbetar Sida med svenska partianknutna organisationer.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. De partianknutna organisationerna har kunnat genomföra sin verksamhet i stort sett enligt plan, trots svårigheter med politiskt förtryck och ett allt snävare demokratiskt utrymme med anledning av covid-19. Problemen har hanterats bland annat genom att senarelägga aktiviteter eller ställa om till digitala möten och utbildningar.

Mellanöstern och Nordafrika (AP 17)

Diagram 3.30: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Regional strategi för Syrienkrisen (31%; 419 mkr)
- Regional strategi för MENA 2016–2020 (27%; 360 mkr)
- Strategi för Irak 2017–2021 (20%; 270 mkr)
- Strategi för Palestina 2020–2024 (13%; 173 mkr)
- Strategi för Palestina 2015–2019 (8%; 108 mkr)

Anslagsposten för Mellanöstern och Nordafrika rymmer fyra strategier. Strategiernas fokus varierar men syftar generellt till stärkt demokrati och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna samt en hållbar utveckling, stärkt motståndskraft och förmåga till återhämtning. Allt för att förbättra förutsättningarna för fred, statsbyggande, stabilitet och frihet.

Kraftig tillbakagång i regionen

Vi bedömer att pandemin har slagit hårt mot regionen och förvärrat den redan negativa utvecklingen inom en rad områden. På regional nivå har den demokratiska utvecklingen gått bakåt samtidigt som utrymmet för civilsamhället krymper.⁹⁶ Pandemin har inneburit minskade oljeintäkter, färre utländska investeringar och utebliven turism. Den ekonomiska nedgången spär på en redan allvarlig situation i hela regionen och inte minst i länder som Syrien och Jemen där fattigdomen är utbredd.⁹⁷ Nedstängningar av samhällen och utgångsförbud innebär även ökat våld och begränsningar för möjligheten att söka externt skydd och stöd. I spåret av pandemin rapporterats ökat könsrelaterat våld i till exempel Irak.

Tabell 3.22: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	81	95	101
Genomsnittlig avtalslängd, månader	50	52	52
Genomsnittligt avtalsbelopp, mkr	74	71	62
Utfall, mkr	1 330	1 297	1 304

1 Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.23: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	1	2	3
Omprogrammerade	5	11	16
Totala antalet unika insatser ¹	6	13	19

1 En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Fortsatt viktig roll för Sverige

Under 2020 gav Sida stöd till 81 insatser i regionen inom ramen för anslagsposten. Inom samtliga strategier har vi strävat efter färre och längre insatser med högre insatsbelopp. Pandemin har ökat kraven på våra samarbetspartner under året. Men tack vare att vi har flexibla avtal och partner med god lokal kunskap och konfliktkompetens har stora delar av den planerade verksamheten kunnat genomföras, om än ibland i förändrad form. Sveriges bistånd har spelat en fortsatt viktig roll, i synnerhet när det gäller stöd till demokrati och mänskliga rättigheter, där allt färre givare ger stöd.

Diagram 3.31: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mkr

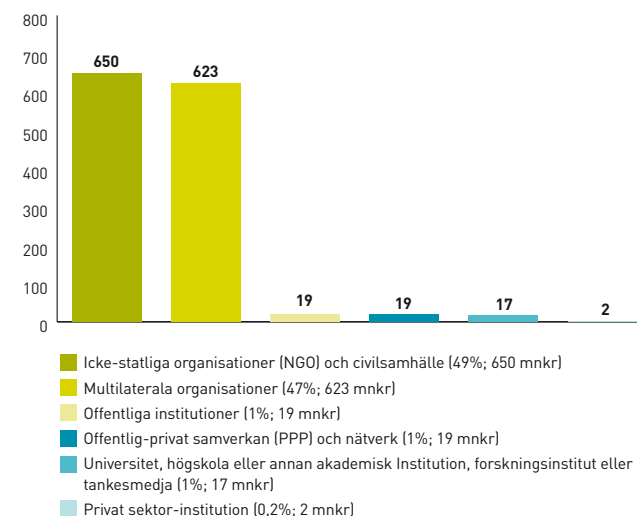
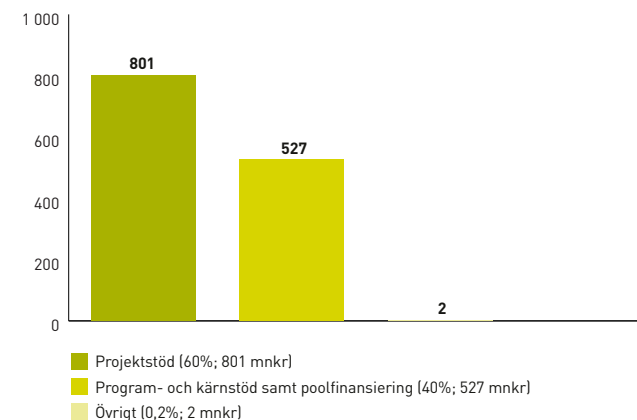

Diagram 3.32: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mkr

Anpassningar har stärkt vårt stöd mot könsrelaterat våld

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 19 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Sex av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och 13 till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.23). Vi har genom dessa åtgärder bland annat stärkt stödet när det gäller att förbygga och minska könsrelaterat våld i flera länder i regionen.

Stärkt koppling mellan konflikt, jämställdhet och miljö

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Jämställdhetsperspektivet är väl integrerat i verksamheten. Under året har vi arbetat särskilt med att tydliggöra konfliktperspektivet samt stärka kopplingar mellan konflikt, jämställdhet och miljö. Under 2020 har vi i ökande utsträckning lyft miljö- och klimatperspektivet i dialog med våra samarbetspartner samt andra givare. Ett forum för detta är Världsbankens infrastrukturfond som Sida ger stöd till i Palestina – dialog förs både på plats i Palestina men även i Stockholm och Washington. På detta sätt har Sverige inte bara lyckats lyfta miljö- och klimat- utan även jämställdhetsperspektivet.

Dialogen med partner har vidare haft särskilt fokus på pandemin och nödvändiga omställningar. Vi har diskuterat både goda och mindre bra exempel från omställningen. Våra partner har arbetat för en effektiv omställning och antalet deltagare i aktiviteter och dialoger har ökat tack vare nya digitala arbetsätt.

Större samverkan i regionen

Vi arbetar långsiktigt för större samverkan och systemanalys i insatserna för att perspektiven ska integreras bättre. Under året har vi börjat låta strategiernas olika sektorer mötas i regionen för att hitta ny samverkan och öka kvaliteten på de tematiska insatserna.

Trafikljusbedömning

Regional strategi för MENA

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 5 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Genom en tät och mer omfattande dialog med partner har verksamheten kunnat anpassas på ett lämpligt vis. Det gäller i synnerhet mänskliga rättigheter. Nya insatser har utvecklats och stödet ökat, bland annat till kvinnor och barn som utsatts för sexuellt och könsbaserat våld. Verksamhet inom hela området för förbättrad miljö samt verksamhet mot ökad samverkan mellan länder i regionen och arbetsmarknadens partner bedöms vara delvis relevant. Verksamheten behöver stärkas ytterligare vad gäller samarbetspartner och även anpassas bättre mot gällande reserestriktioner i regionen.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. I princip samtliga insatser har behövt anpassas på något sätt, inte minst som svar på covid-19, genom att skjuta upp aktiviteter eller använda digitala lösningar.

Strategi för Irak

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 6 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. På grund av pandemin har vi stärkt insatser inom områdena för jämställdhet och fredliga och inkluderande samhällen liksom insatser relaterade till hälso- och sjukvård

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. En handfull insatser har anpassats och den sedan tidigare komplicerade situationen har förvärrats genom fler rörelse-restriktioner. Även om större delen av våra insatser har kunnat genomföras har flera av dem drabbats av förseningar eller fått skjutas upp.

Strategi för Palestina

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är delvis relevant, då 6 av totalt 12 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. För att stärka relevansen i den nya situationen har vi satsat på bland annat hälsoområdet. Flera aktiviteter och insatser har dock inte helt kunnat ställas om för att möta de nya behov pandemin fört med sig.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Avsteg från plan har främst skett i insatser vars resultatuppfyllelse bygger på fysiska möten mellan människor som kulturella evenemang och utbildning. Detta på grund av restriktioner för att kontrollera spridningen av covid-19.

Regional strategi för Syrienkrisen

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 6 av totalt 9 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under året har vi försökt att balansera de långsiktiga behoven av stärkt motståndskraft mot mer akuta behov som pandemin orsakat. Våra partner har därför till viss del ställt om verksamhet för att minska smittspridningen och ge stöd till utsatta grupper, bland annat i form av kontantstöd. Inom områdena för förbättrade möjligheter till försörjning i angränsande länder och förbättrad tillgång till samhällstjänster i angränsande länder har politiska hinder i Libanon inneburit att det varit svårt att bedriva en relevant verksamhet. Vi bedömer att den verksamhet vi har inom området förbättrad tillgång till samhällstjänster i Syrien är relevant, men skulle behöva bli mer omfattande.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Då situationen har förändrats har samarbetspartner tvingats ställa in, skjuta upp eller anpassa verksamhet. Ett ganska stort antal insatser har justerats utifrån covid-19-responser.

RESULTATEXEMPEL: MERCY CORPS PROGRAM FÖR HÅLLBARA OCH INNOVATIVA ARBETSFORMER I GAZA

Levande akademi för entreprenörer i Gaza

Genom Mercy Corps stöder Sida programmet "Growing the Palestinian Technology Ecosystem" för att skapa hållbara och innovativa arbetsformer och digitala möjligheter. Genom att stödja frilansare, entreprenörskap och nya teknikföretag online kan palestinska ungdomar få en säker och regelbunden inkomst.

Mercy Corps har under det senaste decenniet byggt och utvecklat akademien Gaza Sky Geeks (GSG) i samarbete med Google. Idag är akademien en levande och inkluderande samlingsplats i centrala Gaza där mer än 40 procent av deltagarna är kvinnor.

Sidas stöd till akademien under perioden 2019-2020 uppgick till 18,7 miljoner kronor. Programmet är en del av Mercy Corps långsiktiga uppdrag för att omvandla Gazaremsan till en regional hub för internet-baserat entreprenörskap.

Den politiska kontexten i Gaza är en utmanande kontext för utvecklingsarbete. En stängd ekonomi samt restriktioner för både rörelse och varor gör det svårt att genomföra framgångsrika insatser som genererar inkomster och stärker den privata sektorn. Samtidigt är arbetslösheten hög, särskilt bland unga.

Under 2020 har akademien för första gången expanderats till städerna Hebron och Nablus på Västbanken. 2 500 personer (varav 1 258 kvin-

Foto: UN Photo. Beskrivning: En deltagare under ett evenemang för att engagera unga i implementeringen av Agenda 2030.

nor) har tagit del av programmet juli 2019–mars 2020. 366 frilansare tog examen och under perioden genererade de cirka 340 000 US dollar i inkomst av tjänst. Totalt sett har examinerade frilansare från akademien lyckats genomföra över 1 370 arvoderade uppdrag under 2019.

Källa: SIDA GSG Annual Report – Year 1, Mercy Corps, 19 augusti 2020, dokumentation insats: 12289.

2 500

**PERSONER HAR TAGIT
DEL AV PROGRAMMET**

Reformsamarbetet (AP 23)

Diagram 3.33: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021 (100%; 1 546 mnkr)
- Övriga avgifter (avser avgifter till FN) (0,3%; 4 mnkr)

Anslagsposten för reformsamarbetet med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet rymmer en strategi. I den bedriver vi regionalt samarbete med tolv länder och bilateralt utvecklingsarbete med elva av dem. Strategins övergripande mål är att bidra till att länderna närmar sig EU genom stärkt demokrati och rättsstat, marknadsekonomisk utveckling och begränsad klimatpåverkan samt stärkt motståndskraft mot klimatförändringar.

Avstannad utveckling och fortsatta problem i regionen

Vår bedömning är att utvecklingen till viss del går framåt mot de områden som vi arbetar med inom ramen för strategin. EU-närmandet har stannat av i både Moldavien och Turkiet. Samtidigt har Nordmakedonien, Georgien och Ukraina under året rört sig närmare EU. Nordmakedonien blev exempelvis godkänd som möjlig EU-kandidat.⁹⁸

Pandemin har gett allvarliga konsekvenser för flera av våra samarbetsländer och deras utveckling. I Belarus ser vi hur utvecklingen gått kraftigt bakåt på grund av den offentliga förvaltningens hantering av pandemin och agerandet efter presidentvalet.⁹⁹ Makthavare i flera länder har utnyttjat pandemin för personlig vinning. Vissa framsteg har gjorts inom miljörådet men vi bedömer att miljöarbetet överlag har saktats ner med färre framsteg än tidigare år. Försämrade ekonomi och produktivitet har också drabbat majoriteten av våra partners-

Tabell 3.24: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	336	325	307
Genomsnittlig avtalslängd, månader	53	54	58
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	25	26	26
Utfall, mnkr	1 550	1 609	1 334

1 Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.25: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	2	14	16
Omprogrammerade	3	14	17
Totala antalet unika insatser ¹	5	28	33

1 En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

länder under året. Vi ser hur problemen fortsätter i regionen och det kvarstår många utvecklingsområden. Konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan om regionen Nagorno-Karabach har under året återigen blossat upp och lett till inrikespolitisk instabilitet i Armenien.¹⁰⁰

Ökat flexibelt stöd till civilsamhället

Under 2020 gav Sida stöd till 336 insatser. Avtalsbeloppen i strategin är jämförelsevis små. Det beror på våra partners behov av, och förmåga att ta emot, medel. Vi har där det är möjligt eftersträvat både längre avtalsperioder och högre avtalsbelopp för att våra partner ska få större flexibilitet och förutsägbarhet. Eftersom strategin är i slutet av sin period har längden på avtalen ändå minskat något. Vårt stöd går till stora delar genom multilaterala organisationer (42 %), organisationer

Diagram 3.34: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

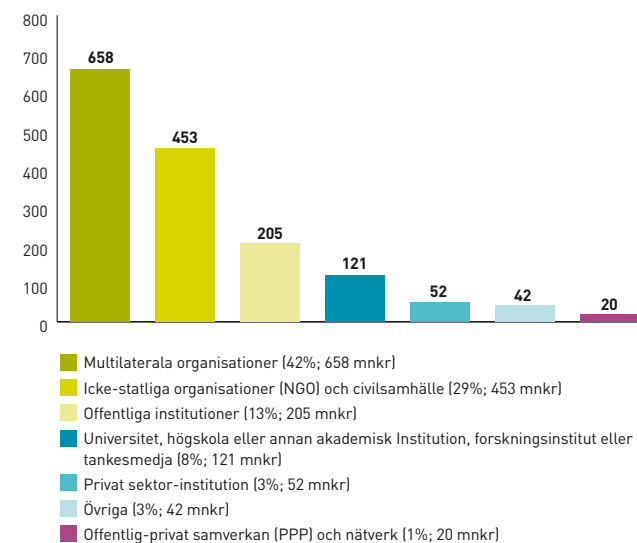
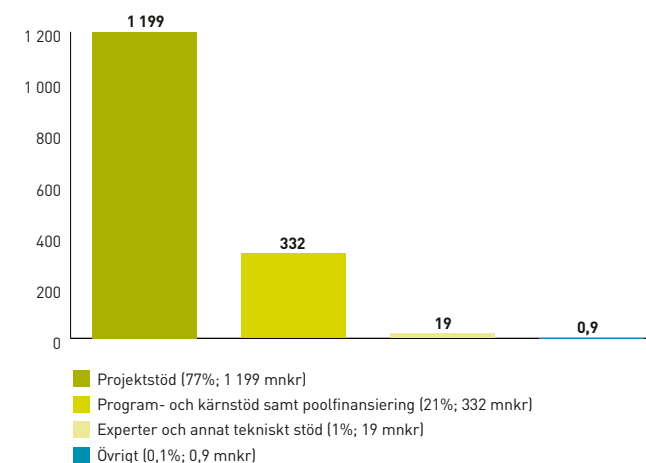

Diagram 3.35: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

i civila samhället (29 %) och offentliga institutioner (13 %). I de flesta fall är det projektstöd (77 %). Det allttjämt krympande demokratiska utrymmet i många av länderna har ökat behovet av ett bredare stöd till civilsamhället. Vi har därför fortsatt öka antalet program- och kärnstöd (21 %) till organisationer i civila samhället.

Anpassningar har möjliggjort stärkt skydd för barn

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 33 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Fem av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och 28 till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.25). Då pandemin lett till en ökad risk för barn att fara illa i hemmet har vi exempelvis i Bosnien ökat finansieringen för att stärka skyddet för barn i landet.¹⁰¹

Jämställdhetsfrågor fortsatt prioriterade

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Jämställdhetsarbetet har fortsatt en central roll och är sedan tidigare väl integrerat i all vår verksamhet. Vi har bland annat tagit fram rådgivningstjänster för att arbeta med jämställdhet inom miljösektorn i Albanien. Kvinnor utgör den främsta arbetskraften på den albanska landsbygden. I ett nytt samarbete kring marknadsutveckling för naturresurser, har en handlingsplan för jämställdhet tagits fram. Vi kan se att de jämställdhetsexperten vi finansierar, och dialogen om jämställdhet i partnerskapen, skapar skillnad för kvinnor.

Pandemin har präglat dialogen under året. I synnerhet om behovet av att ställa om verksamheten men även om den gradvisa försämringen av utrymmet för det civila samhället, och yttrandefriheten. Under året har vi strävat efter att diskutera både goda och mindre bra resultat. Jämställdhetsfrågor har

varit prioriterade med särskilt fokus på ökat våld i hemmet som en konsekvens av pandemin. I Belarus fortsätter konservativa krafter att mobilisera mot jämställdhetsarbetet. Det är svårt för organisationer i civila samhället att verka i landet men genom en av våra belarusiska partner har vi efter nästan två år kunnat inleda ett arbete mot könsrelaterat våld. I aktiviteterna ingår att utmana normer kring maskulinitet och mannens roll i familjen samt att ge stöd till våldsutsatta.¹⁰²

Stöd till våra strategiska partnerorganisationer

Vi har under året fortsatt att samverka med Sidas strategiska partnerorganisationer. Vi har fört dialog med organisationerna kring omställningarna med anledning av pandemin. I Nordmakedonien har exempelvis vår partner We Effect anpassat verksamheten så att lantbrukare får tillgång till en marknad under pandemin.

Trafikljusbedömning

Strategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 13 av totalt 15 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Relevant verksamhet bedrivs inom reformsamarbetets olika delar som demokrati, ekonomisk utveckling och miljöarbete. Verksamheten inom området för modernisering av statliga institutioner i Belarus har varit delvis relevant, då Sida fryst stöd till samarbeten där den belarusiska staden är aktör.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. I de flesta länder som ingår i reformstrategin har genomförandet försenats på grund av pandemin, men verksamhet har ändå kunnat fullföljas. Förseningarna beror också på oroligheterna i Belarus.

RESULTATEXEMPEL: SIDAS SAMARBETE MED UNDP I SERBIEN FÖR ATT BEKÄMPA VÅLD I NÄRA RELATIONER

Hela samhället bekämpar våld mot kvinnor

Våld mot kvinnor och flickor är ett komplext socialt problem i Serbien. Då kvinnor utsätts för olika former av våld försämras deras förutsättningar att leva i frihet och värdighet och deras möjligheter att bidra i samhället. När en ny lag mot våld i nära relationer stiftades i Serbien 2016 inledde Sida ett samarbete med UNDP. Vårt stöd till insatsen under perioden 2016-2020 uppgick till 15,6 miljoner kronor.

Insatsen syftar bidra till att säkerställa att lagen genomförs och efterlevs genom att: förbättra juridiska ramverk; stärka förebyggande system, stärka mekanismer för överlevare; öka tillgången till ett effektivt skydd mot våld genom pålitliga tjänster. Insatsen har bidragit till att 450 parlamentsledamöter och lokala ledamöter från 90 kommuner deltog i möten och diskussioner om hur Istanbul-konventionen och den nya lagen ska genomföras.

En första utvärdering av Istanbul-konventionen genomfördes också. Totalt mobiliserades 260 institutioner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå för att bekämpa våldet mot kvinnor och flickor och för att fullfölja landets internationella åtaganden. Insatsen bidrog också till att myndigheterna implementerade ett normativt ramverk, protokoll och procedurer. Det har lett till att lagstiftningen genomförts på ett hållbart sätt och med ett nationellt ägarskap. Mer än 80 grupper, bland dem polis, sociala myndigheter och åklagarmyndigheter, har nu en gemensam rutin för att hantera och rapportera fall av våld mot kvinnor i hemmet. Grupperna har också genomgått träning och fältövningar och har fått läromedel för att professionellt och effektivt kunna stötta kvinnor som drabbats av våld. Bedömningen är att detta sammantaget bidragit till att serbiska myndigheterna nu hanterar fall av våld i hemmet mer effektivt och att politiker är mer engagerade i att efterleva Istanbul-konventionen

Källa: dokumentation insats: 55100205.

Hållbar fred (AP 26)

Diagram 3.36: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för hållbar fred 2017–2022 (100%; 455 mnkr)

Anslagsposten för hållbar fred rymmer en strategi. Målet är att bidra till att förebygga väpnad konflikt, effektiv konfliktlösning, hållbar freds- och statsbyggnad, ökad mänsklig säkerhet i sviktande och konfliktdrabbade stater, samt stärkt inflytande för kvinnor, barn och unga och andra exkluderade grupper.

Behovet av fredsbyggande arbete är större än någonsin

Under året har vi sett hur pandemin och dess effekter riskerar att förvärra underliggande grundorsaker till konflikter, skapa spänningar och ökad instabilitet i våra samarbetsländer. Vi bedömer att behovet av fredsbyggande och konfliktförebyggande insatser har varit större än någonsin. Utvecklingen har gått bakåt men vi ser också vissa positiva tecken under året. Maktstrukturer har förstärkts och utsattheten förvärrats, men utsatta grupper som kvinnor och unga har också kunnat utnyttja digitala lösningar för att öka sitt inflytande i vapenvilor och i fredssamtal.¹⁰³

Utvecklade verktyg tack vare flexibelt stöd

Under 2020 gav Sida stöd till 33 insatser inom anslagsposten. Vi har fortsatt att sträva efter en bred och balanserad strategiportfölj, med en varierad kombination av partner. Våra partner är, liksom förra året, organisationer i civila samhället (56 %) och multilaterala organisationer (43 %). Vi har fortsatt att sträva efter flexibla och långsiktiga samarbeten för att få fler strategiska partner genom kärn- och programstöd (75 %).

Tabell 3.26: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	33	35	37
Genomsnittlig avtalslängd, månader	51	47	47
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	62	56	47
Utfall, mnkr	455	412	423

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.27: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	—	1	1
Omprogrammerade	6	7	13
Totala antalet unika insatser ¹	6	8	13

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Det skapar nämligen flexibilitet och gör det möjligt att lättare ställa om aktiviteter, vilket varit nödvändigt under pandemin. Kärnstödets flexibilitet har också lett till att partner får mer nyskapande arbetsformer, metodutveckling och tematiskt arbete. Exempelvis har fler under året kunnat utveckla verktyg för konfliktanalys och vägledningar för att effektivare kunna svara upp mot pandemin.

Anpassningar för att motverka pandemins konsekvenser

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt

Diagram 3.37: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

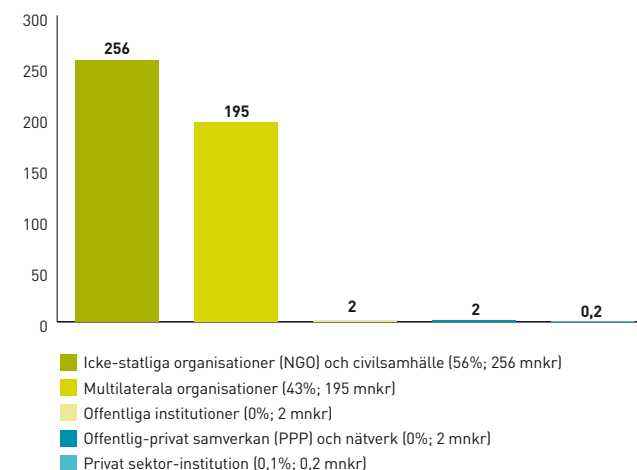
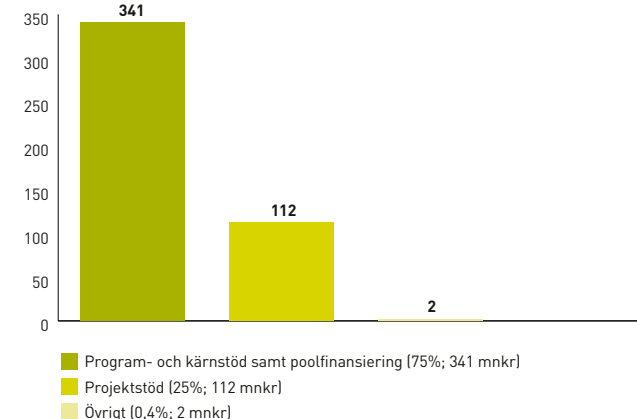

Diagram 3.38: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

13 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Sex av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och åtta till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.27). Flera har satsat på informationskampanjer om covid-19 för att nå ut i svåråtkomliga konfliktområden till särskilt sårbara och marginaliserade grupper.

Ökad sårbarhet men också nya möjligheter till fred

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Vi har fördjupat vår dialog med partner inom miljö och klimat för att se kopplingarna till fred och säkerhet. Det är en del av en större plan för att utveckla vår verksamhet inom miljö- och klimat kopplat till fredsbyggande.

Pandemin har krävt en närmare dialog med partner då flera tvingats att ställa om verksamhet som kräver politiska initiativ eller politiskt tillträde. Flera av de globala kvinnoorganisationer vi samarbetar med lägger större vikt på att minska kvinnors sårbarhet genom information och kampanjer om smittspridning och om stigman som fått våldet att öka i och med pandemin. Genom anpassningar har våra partner bidragit till att minska pandemins negativa inverkan i konflikter och skapat nya möjligheter till att främja fred och säkerhet. Exempelvis har uppropet om globalt vapenstillestånd använts som en ingång i dialogen med aktörer i konflikter. Behovet av att få tillträde för humanitär hjälp i de mest svårtillgängliga och konflikttrabbade områdena har också lyfts. Dialogen har även kretsats kring den ökade digitaliseringen.

Trafikljusbedömning

Strategi för hållbar fred

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 7 av totalt 8 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Pandemin har belyst hur vår konfliktkänsliga

RESULTATEXEMPEL: CHD OCH ETT FLEXIBELT MEDLINGSPROGRAM

Dialog med konfliktaktörer minskar spänningar

Centre for Humanitarian Dialogue (CHD) har genom ett flexibelt medlingsprogram kunnat arbeta förebyggande i områden med spänningar och medla i pågående konflikter. Programmet har minskat spänningar och bidragit till att förebygga konflikter under året.

CHD är en av världens främsta medlare i konflikter, och har breda lokala nätverk och många kontakter även i de mest svårtillgängliga och konflikttrabbade områdena. Sida stödjer CHD genom ett globalt projektstöd som under perioden 2019-2020 uppgick till 28 miljoner kronor. Under pandemin har de flexibelt styrt om delar av sin medlings-verksamhet i bland annat Filippinerna, Malaysia, Nigeria och Thailand till sociala medier. De har också använt radio för att motverka desinformation och ryktesspridning kring pandemin. Satsningen fick ökad relevans och genomfördes i en högre takt i och med pandemin.

Eftersom covid-19 och dess konsekvenser generellt riskerar att förvärra underliggande grundorsaker till konflikter är behovet av fredsbyggande och konfliktförebyggande insatser större än någonsin. Ett exempel på det är från Centre for Humanitarian Dialogue (CHD) och delstaten Sabah på den malaysiska delen av Borneo, där cirka 500 000 papperslösa immigranter bor. De flesta av dem har flytt konflikter

Foto: UN Photo. Beskrivning: Duvor flyger utanför historiska mosken Hazrati-i-Ali utanför staden Mazar-i-Sharif i Afghanistan.

och ekonomisk kollaps i Filippinerna. De är nomader och har en stark misstro till staten, samtidigt som de lever trångbott i social misär. Situationen ökar risken för covid-19, en risk som ökar ännu mer av den utbredda misstron till hälsoinformation från den malaysiska staten. CHD har, i samarbete med en lokal CSO som har stort förtroende hos befolkningsgruppen, använt sig av en innovativ hälsokampanj på sociala medier som nådde 500 000 människor på sju olika minoritetsspråk. Detta minskade spänningarna avsevärt mellan gruppen och de malaysiska värdsamhällena runt omkring.

Ett annat exempel på CHDs konfliktförebyggande arbete finns i Västra Papua-regionen i Indonesien. I regionen pågår en nästan 50 år lång konflikt mellan den indonesiska staten och befolkningen i regionen. CHD tog tillsammans

med partner fram en kritikerrosad TV-show som uppmuntrade till dialog och underströk vikten av att kvinnor deltog i samtalet på ett meningsfullt sätt. CHD förde också ett långsiktigt arbete med grupper i regionen och byggde gemensamt deras vilja och kapacitet att delta i en potentiellt framtida dialog med den indonesiska staten. Dessa ansträngningar stärkte stödet för en dialog mellan staten och grupperna i regionen och ledde till slut till att papuanska medlemmar av parlamentet krävde en officiell dialog med den indonesiska presidentens stabschef. Genom CHDs ansträngningar accepterade till slut båda parterna att mötas under hösten 2019 och en konfliktförebyggande dialog är nu möjlig.

Källa: Medlingsinitiativ 2019-2021: Narrativ och finansiell rapportering 2019, dokumentnummer: 015826/20, dokumentation insats: 13130.

inriktning bidrar till att minska konflikter och spänningar. Genom att snabbt inleda aktiviteter för att minska smittspridning, desinformation och stigman kring covid-19 har lokala spänningar lättat och risken för våld i samhällen som präglas av konflikter har minskat. Insatser för att motverka spridning av

små och lätta vapen har inte utvecklats under året och är därför endast delvis relevanta.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Partner har anpassat verksamheten och ställt om till digitala aktiviteter.

Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (AP 28)

Diagram 3.39: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018–2022 (100%; 694 mnkr)

Anslagsposten för kapacitetsutveckling och Agenda 2030 rymmer en strategi. Målet är att bidra till kapacitetsutveckling, samverkan och partnerskap med en bredd av aktörer, utveckling av metoder och arbetsformer samt till att stärka och bredda den svenska resursbasen.

Då strategin utgår från Agenda 2030 ger den möjlighet för individer och organisationer att lära sig mer genom nya partnerskap och metoder. Genom strategin kan Sida spela en viktig roll för att förstärka genomförandet av övriga strategier på samtliga nivåer.

Året har varit en stor prövning för Agenda 2030

Vi bedömer att den globala ekonomiska nedgången och de hälsosvårigheter pandemin lett till sätter de Globala målen och hela Agenda 2030 under stor prövning. Vi ser hur mobiliseringen av resurser är på en fortsatt kritisk nivå och att globala partnerskap är viktigare än någonsin. Pandemin medför en global kris som ställer nya krav. Men den kan också möjliggöra att de globala målen blir en grund för den framtida utvecklingen.

Aktiviteter i bland annat Sidas internationella program för kapacitetsutveckling (ITP) syftar till att utveckla kapaciteten hos institutioner. Det riktar sig till en bred målgrupp och berör flera tematiska områden. Vi har fortsatt att stärka samordningen

Tabell 3.28: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	239	243	244
Genomsnittlig avtalslängd, månader	44	43	45
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	13	13	14
Utfall, mnkr	694	691	682

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.29: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	1	0	1
Omprogrammerade	2	1	2
Totala antalet unika insatser ¹	2	1	2

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

mellan ITP, landsstrategier och regionala strategier. Totalt genomfördes 19 olika ITP-program under året med uppskattningsvis cirka 600 deltagare, främst från Sveriges prioriterade samarbetsländer.¹⁰⁴ Den digitala omställningen tog fart som ett resultat av pandemin. Strategin finansierar även bredare organisationsstöd till externa aktörer som arbetar med kapacitets- och institutionsutveckling bland annat inom FN, som UNSSC och Unitar. Sidas roll varierar mellan att vara finansör, mäklare eller att bidra med egen expertis. Vi fortsätter sträva efter att hitta nya samverkans- och finansieringsformer genom att våga tänka nytt, testa och arbeta med andra. I arbetet med att ta fram en kombination av särskilt nyskapande insatser använder vi Sida-labbet.

Diagram 3.40: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

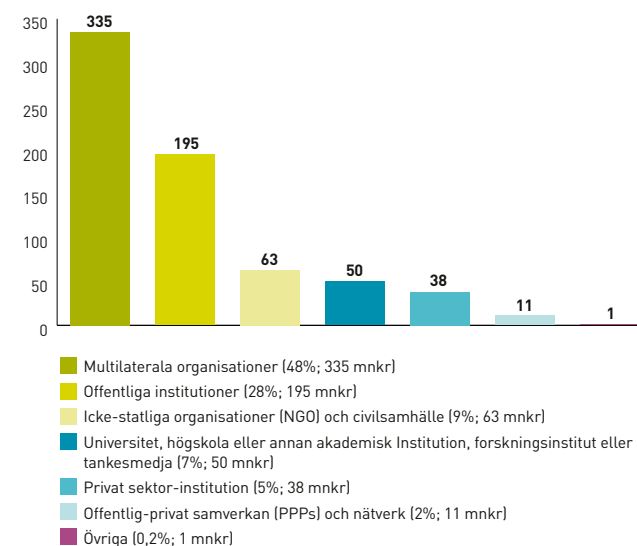
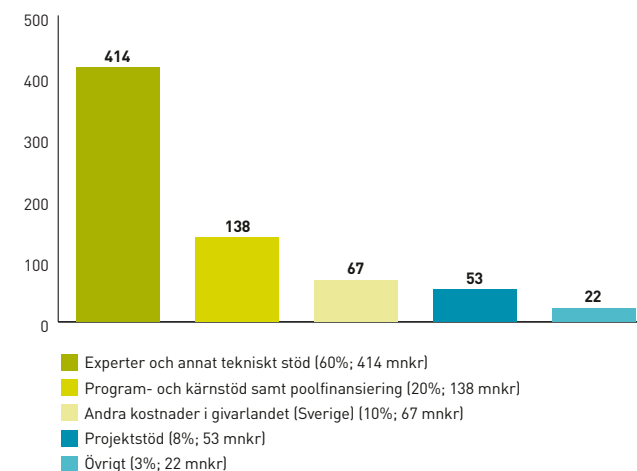

Diagram 3.41: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

Nya insatser med näringslivet och nyskapande program

Under 2020 gav vi stöd till 239 resursbasinsatser. Från och med i år har hanteringen av insatserna effektiviserats. En resursbas-insats kan nu rymma flera individer till en och samma organisation. Detta har förenklat både hantering och uppföljning, och kommer med tiden att minska antalet insatser. Antalet rekryterade tjänster ligger på nästan samma nivå som tidigare år (cirka 100 nyrekryteringar under 2020) (läs även Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet/ Resursbasprogram).

Sammansättningen av partner har förändrats genom att vi medvetet breddat vår sammansättning av insatser och aktiviteter under året. Det gäller bland annat flera nya insatser i samarbete med näringslivet.

Anpassningar för att bemöta akuta behov av statistik

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt två insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Både insatserna har syftat till att minska smittspridningen och en av dem har syftat till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.29). Exempelvis har vårt samarbete inom Partnership in Statistics for development in the 21st century (PARIS21) fått ökat stöd. Statistiska Centralbyrån (SCB) ingår och bidrar med expertstöd. PARIS21 har anpassat sin plan till covid-19 och har under 2020 levererat flera strategiska produkter för att möta länders akuta behov av statistikhantering under covid-krisen. Bland annat har de tagit fram en internationell vägledning för analys av dataflöden. Programmet har även nylanserat en internationell digital utbildning inom jämställdhetsstatistik och tog emot över 1 000 deltagare under sitt första kvartal.¹⁰⁵

RESULTATEXEMPEL: KAPACITETSUTVECKLING: SUSTAINABLE URBAN WATER AND SANITATION (SUWAS)

Samverkan mellan aktörer för hållbar service i städer

SUWAS är ett av Sidas internationella kapacitetsutvecklingsprogram (ITP) som utifrån ett systemtänk sammanför viktiga aktörer inom vatten, sanitet och hygien för att uppnå en mer hållbar service i städerna där särskilt fattiga människors rättigheter, behov och efterfrågan beaktas.

Sidas stöd till SUWAS löper under perioden 2015–2023 och har hittills uppgått till 81 miljoner kronor. Partner i genomförandet är NIRAS och WaterAid som driver programmet i tio olika städer i Asien och Afrika. Fokus ligger på institutionsbyggande och samverkan mellan aktörer på lokal nivå. I de nio program som hittills genomförts har över 250 nyckelpersoner från offentlig förvaltning, civilsamhälle, akademi och näringsliv erbjudits utbildning och handledning samt plattformar för sektorsövergripande samverkan för att genomföra förändringsinitiativ i sin stad. Varje nyckelperson knyter i sin tur till sig kollegor och samarbetspartner och initiativen bygger till stor del på varandra under flera år. Sida finansierar endast utbildning, handledning och nätverkande medan investeringar och arbetet i sig finansieras av deltagande organisationer.

SUWAS har sedan start fokuserat på samma geografiska områden och deltagarna samarbetar utifrån sina organisationers roller med varandra i projekt som är tydligt ihopkopplade genom en gemensam vision på plats i städerna. Ett exem-

Foto: UN Photo. Beskrivning: En familj tar en vattenpaus i byn Nanjua, Moçambique.

pel är Uganda där deltagarna kontinuerligt har byggt på varandras initiativ. I Namutumba District har deltagare arbetat med att integrera WASH i stadsplaneringen vilket ledde till en ökning från 50 procent till 63 procent anslutna hushåll till vattenledningar samtidigt som vägbygge och underhåll genomfördes. I Zambia möjliggjorde Lusaka Water and Sanitation Company genom inkluderande prissättning och invånarnas delaktighet en anslutning till vattennätet för 130 hushåll. I

Tanzania har den nationella myndigheten EWURA tagit fram nya riktlinjer för enskilda avlopp och latriner som på längre sikt kommer att innebära att framför allt fattiga människor i trångbudda slumområden i Tanzania får bättre sanitetssystem, renare och säkrare miljö samt bättre hälsa.

Källa: Årsrapport SUWAS 2020, dokumentnummer: 019676/20.

Fortsatt stärkt arbete med miljö och klimat

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Vi har under året fortsatt att utveckla miljö- och klimatperspektivet, vilket pågått i två år. Ett exempel är den globala konferensen People and Planet där integrering av miljö och klimat med rättighetsperspektivet togs upp. Vi har även ökat vår kompetens inom fred och konflikter genom att i utlysningen efterfråga partner med kapacitet inom konflikt. Då vi rekryterat till resursbasen har vi också prioriterat personal med kompetens inom området.

Vi har särskilt uppmärksammat miljö och klimat i vår dialog med partner. Digitaliseringen har också stått i fokus, dels i fråga om miljö och klimat, dels för att nå ut till deltagare i Sidas samarbetsländer. Pandemin har ökat möjligheterna att inkludera fler i aktiviteterna samtidigt som en fördjupning av partnerskapet har försvårats. Lokalt ägarskap har tagit större plats i dialogen. Insatser där perspektivet har integrerats mer har också visat bättre resultat under pandemin.

Trafikljusbedömning

Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stödjer Agenda 2030 för hållbar utveckling

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 7 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. För att möta den nya situation pandemin fört med sig har vi anpassat verksamheten bland annat genom att ställa om insatser och inleda nya insatser inom kapacitetsutveckling. Vi har också tillsatt personal i insatser inom prioriterade områden för pandemin. Dessutom har vi ökat bredden av svenska aktörer inom resursbasen, stärkt myndighetssamverkan samt renodlat våra nyskapande insatser till mer avgränsade utvecklingsprojekt. Fokus ligger då helt och hållet på att utveckla nyskapande metoder.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. En majoritet av befintliga insatser har genomförts med justeringar och vissa förseningar. En större andel av insatserna för att utveckla kapaciteten har genomförts digitalt. Det finns en ökad efterfrågan på insatser med nyskapande arbetsformer och metoder. Samtidigt har arbetet med att teckna nya partnerskap delvis stannat upp på grund av partners fokus på pandemin, reserestriktioner eller nedkopplat internet.

Forskningsamarbete (AP 32)

Diagram 3.42: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för forskningsamarbete 2015–2021 (100%; 898 mnkr)

Anslagsposten för forskningsamarbete rymmer en strategi. Målet är att bidra till stärkt forskning av hög kvalitet och relevans för att bekämpa fattigdom och för en hållbar utveckling i första hand i låginkomstländer och -regioner. Detta uppnås genom att bygga kapacitet för forskarutbildningar och forskning i samarbetsländer och -regioner samt stöd till grundforskning och lokalt relevanta forskningstillämpningar för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. Det uppnås även genom stöd till innovativ forskning som kan bidra till minskad fattigdom och en hållbar utveckling. Slutligen ges också stöd till forskning i Sverige som är relevant för global utveckling.

Akademiska friheten och det öppna kunskapssamhället hotas

Vår bedömning är att målen för forskningsamarbetet både gått i negativ och positiv riktning under året. Vi ser hur det öppna kunskapssamhället fortsatt har utmanats på många håll, den akademiska friheten hotas och att det finns en tilltagande vetenskaplig skepsis. Negativa konsekvenser av pandemin så som reserestriktioner och nedstängningar har skapat förseningar. Samtidigt har pandemin drivit på digitalisering och nytänkande vilket lett till både stärkta färdigheter i kommunikation och underlättat för forskare i låginkomstländer att ha kontakt med omvärlden. Det förekommer fortfarande svårig-

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	67	70	77
Genomsnittlig avtalslängd, månader	60	59	57
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	76	67	63
Utfall, mnkr	898	920	928

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	5	1	6
Omprogrammerade	6	4	10
Totala antalet unika insatser ¹	10	5	15

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

heter i att stärka systemet för innovationer vid universitet och forskningsorganisationer. Detsamma gäller för en förbättrad könsbalans på universiteten. Pandemin riskerar dessutom medföra att flickor och pojkar tas ur skolorna för att istället sköta hushållssysslor, arbeta eller giftas bort.¹⁰⁶ Det riskerar på sikt att förstärka obalansen i forskarutbildningarna i våra samarbetsländer.

Större ägarskap för våra partner

Under 2020 gav Sida stöd till 67 insatser. Avtalsbeloppen har ökat i takt med att insatser och aktiviteter inriktas mot större

Diagram 3.43: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

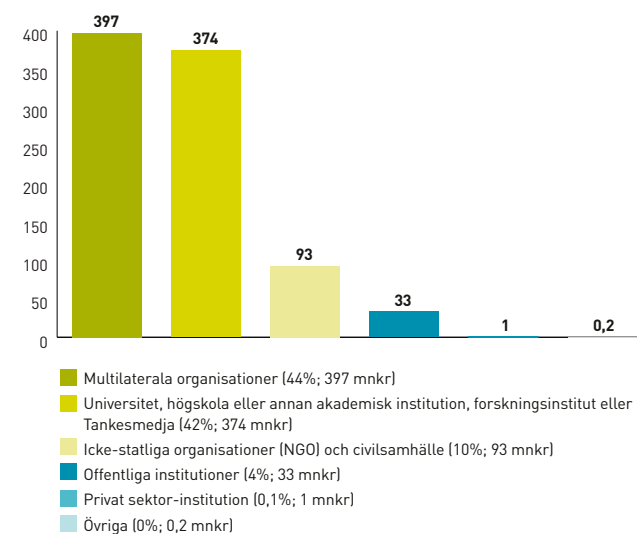
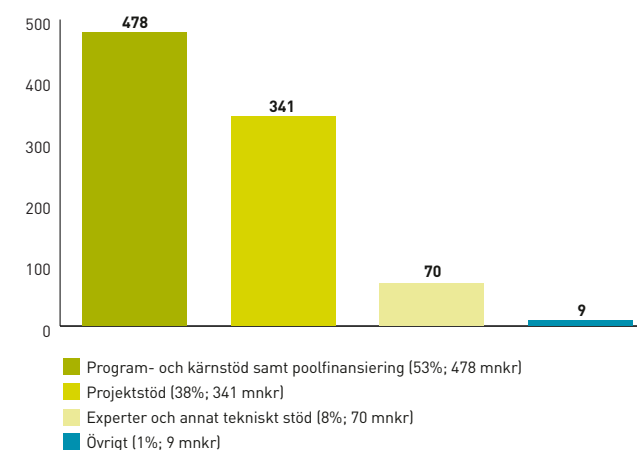

Diagram 3.44: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

och i vissa fall längre projekt. Mer långsiktiga stöd underlättar planering och ger ett större ägarskap för våra partner. Det svenska forskningssamarbetet bygger på att skapa system och stödet går via flera aktörer: multilaterala organisationer (44 %), forskningsinstitut (42 %), universitet, högskolor och organisationer i civila samhället (10 %). Stödet till nationella universitet syftar till att bygga kapacitet för forskning. Enskilda forskare utbildas, men vi stödjer också administration, bibliotek, laboratorier, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) med mera för att skapa en fungerande forskningsmiljö. Bredare stöd har ökat i takt med att kombinationen av insatser och aktiviteter inriktas mot större och i vissa fall längre projekt. Mer långsiktiga stöd underlättar planering och ger ett större ägarskap för våra partner.

På nationell nivå ger vi stöd till forskningsråd och till att utforma en nationell forskningspolitik. Systemsynen inbegriper också stöd till forskningsorganisationer som bland annat ger nationella forskare i låginkomstländer möjligheter att bedriva forskning. Under året har vi genom forskningssamarbetet byggt forskningskapacitet i våra sju pågående bilaterala universitetsprogram och i över 50 regionala och globala forskningsinsatser. Idag kan vi se hur vårt stöd sedan 2015 bidragit till över 1 200 examinerade doktorer i de bilaterala programmen och 750 doktorer genom andra stöd.¹⁰⁷

Biståndet består av projektstöd (38 %), bredare program- och kärnstöd samt poolfinansiering (53 %). Även projektstöden är oftast stöd till organisationernas breda forskningsprogram. Ett bredare stöd skapar större ägarskap vilket är helt centralt i forskningssamarbetet. Det innebär att forskningsprogram i olika länder och regioner kan sätta en egen agenda för forskningen och stärka den lokala kapaciteten.

Flera nya forskningssatsningar

Vårt stöd har lett till utbildning av forskare men också uppbyggnad av forskningssystem så att länderna så småningom själva kan bedriva forskarutbildning av hög kvalitet. I flera bila-

terala program ges numera forskarutbildning delvis lokalt (till exempel i Bolivia, Tanzania och Uganda). Lokal forskning och forskningskapacitet är central för att forskningsrönen ska vara relevanta och legitima. Det här har blivit än viktigare i ljuset av pandemin. Men forskarna måste också få tillgång till forskningsmedel. Vi har därför satsat på särskilda forskningsutlysningar för forskning i våra samarbetsländer kring implikationerna av pandemin. En del av årets prioriteringar har försenats på grund av pandemins konsekvenser men samtidigt har det uppkommit ett flertal nya satsningar hos befintliga partner och i något fall även ett nytt samarbete. I en satsning inom artificiell intelligens (AI) för att stödja en framväxande generation AI-forskare på den afrikanska kontinenten finansieras datavetenskapliga metoder för att möta covid-19-krisen och andra potentiella pandemier.

Snabbt stöd till forskningsprojekt som berör pandemin

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 15 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Tio av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och fem till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.31).

I sex fall har dessutom särskilda medel för pandemirelaterad forskning skjutits till under året. Forskningsprojekt inom alla de områden som pandemin berör har snabbt fått stöd genom extra forskningsutlysningar, framför allt till forskare i låginkomstländer och särskilt i Afrika. Det handlar om allt från hur viruset muterar, utveckling av vaccin, effekter på mental hälsa till hälsosystemens kapacitet och andra samhällseffekter. Syftet med forskningen är både att akut hantera aspekter av covid-19 men också att stärka låginkomstländernas förmåga att hantera hälsokriser.

Större engagemang för miljö och klimat

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Perspektiven fattigdom och rättigheter är centrala i forskningssamarbetet. Forskning är ett indirekt men viktigt stöd för att minska fattigdom och främja demokrati. Fattiga länders möjlighet till utveckling är beroende av ett fritt kunskapsutbyte. Vi arbetar löpande med perspektivet jämställdhet, både för att den forskning vi stödjer ska integrera frågor om jämställdhet och för att det ska råda jämställda villkor för forskare i våra samarbetsländer.

Det svenska forskningsbiståndet fortsätter att åtnjuta respekt för sin uthållighet och tillit till samarbetsländerna. Det finns också en stor efterfrågan på ökade forskningssatsningar för att långsiktigt "återuppbygga bättre", inte minst genom stöd inom miljö, klimat och hållbarhetsfrågor. Forskning inom miljö och klimat tar därför allt större plats i vår verksamhet och forskare från låginkomstländer engagerar sig mer och mer i den globala miljöforskningen. Vi arbetar för att integrera miljö och klimat i alla våra insatser, i enlighet med Sidas handlingsplan för miljö. Vi har också sett ett behov av att få in perspektivet konflikt mer och har därför under året arbetat för att inleda forskningssamarbete i länder som präglas av konflikt och post-konflikter.

Vi uppmärksammar lokalt förankrad forskning

Under 2020 har dialogen fortsatt att handla om behovet av ett stärkt ägarskap hos lokala och regionala aktörer, jämställdhet och miljö och klimat. Vi får gehör för frågorna hos våra partner, men arbetet tar tid. Vi kommunicerar sedan tidigare strategiskt för att förändra den globala normativa dialogen. Under året har vi till exempel i internationella forum lyft betydelsen av lokal kapacitet för forskning och att låginkomstländer måste få större möjligheter att söka forskningsmedel och påverka forskningsagendan. Covid-19-krisen har visat hur viktigt det är att forskningen är lokalt förankrad för att den ska vara relevant och legitim i våra samarbetsländer. Flera av våra satsningar med andra givare har haft detta fokus.

RESULTATEXEMPEL: ICIPE

Hållbar bekämpning av gräshoppor

Icipe är ett forskningsinstitut i Nairobi som studerar insekter: Insekter är viktiga för pollinering och är en potentiell näringskälla, men kan också vara skadedjur för sjukdomar som hotar både växtlighet och människor.

Sida ger därför kärnstöd till Icipe som under perioden 2016–2020 uppgick till 90 miljoner kronor. Under 2020 har Östafrika, liksom delar av Mellanöstern, Indien och Pakistan, invaderats av stora svärmar vandringsgräshoppor. Gräshopporas framfart hotar akut tillgången till mat för mellan fem och 25 miljoner människor bara i Afrika. Icipe har bidragit med viktig forskning om gräshopporerna: om deras komplicerade livscykel, om alternativ till kemiska bekämpningsmedel och hur man kan ta vara på gräshopporas stora näringsvärde, till exempel som gräshoppsolja och djurfoder.

Under 2020 har Icipe aktivt deltagit i Kenyas mobilisering för att bekämpa invasionen. Ett problem är dock att nu, när gräshoppsinvasionen är akut, är engagemanget från stat och biståndsgivare stort för forskningen, men så fort invasionen är över minskar intresset och finansieringen. Vid nästa utbrott finns risken att man återigen tar till kemiska bekämpningsmedel, något som Sidas långvariga stöd till Icipe söker motverka.

Icipe är också värd och samarbetspartner till det särskilda innovationsprogrammet Bio-

Foto: FAO/Sven Torfinn.

Innovate som Sida också stödjer. Där omvandlas biovetenskapliga rön till ny teknik och man arbetar med länkarna till kommersiella produkter som till exempel teknik för behandling av avloppsvatten och biogasproduktion. Bio-Innovate har 2020 mobiliserat småföretagare i Bio-Innovate-nätverket i den östafrikanska

regionen för att kartlägga hur covid-19-krisen drabbat dem. De sprider även innovativa idéer, till exempel om produktion av handsprit från jordbruksavfall, och driver på användningen av digitala verktyg.

Källa: dokumentation insats: 54100055.

Trafikljusbedömning

Strategi för forsknings-samarbete

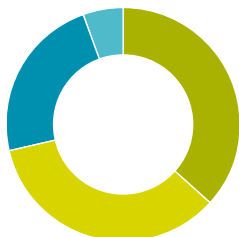
Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant då samtliga 13 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Behovet av forskning och innovationer har blivit ännu större under 2020, då forskning är nödvändigt för att hantera pandemins direkta och indirekta effekter. För att stärka relevansen har vi gett stöd till fyra nya insatser samt ställt om en rad pågående insatser till forskning om pandemins effekter.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Reserestriktioner har lett till inställda fältstudier och avbrott i genomförandet. Därför har vi behövt förlänga befintliga avtal. Flera av våra samarbetspartner har ställt laboratorier till förfogande för diagnostik och forskning.

Hållbar utveckling (AP 34)

Diagram 3.45: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Global strategi för socialt hållbar utveckling 2018–2022 (37%; 1 351 mkr)
- Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022 (35%; 1 276 mkr)
- Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022 (23%; 852 mkr)
- Strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022 (5%; 195 mkr)

Anslagsposten för hållbar utveckling rymmer fyra strategier som syftar till en hållbar utveckling i olika dimensioner: att bidra till globala förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling; en global policy- och metodutveckling för miljömässig hållbarhet; global jämställdhet; samt god utbildning och en förbättrad, jämlik och jämställd hälsa.

Tillbakagång inom de flesta områden

Vi bedömer att utvecklingen under året gått bakåt inom de flesta av ovan nämnda områden, även om vissa framsteg också kan skönjas. De bakslag som präglar kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter de senaste åren har förstärkts ytterligare av pandemin. En redan avtagande ekonomisk tillväxt har kraftigt gått bakåt världen över. Den negativa trenden för miljö och klimat har fortsatt. Den biologiska mångfalden utarmas samtidigt som extremt väder till följd av klimatförändringarna drabbar allt fler.¹⁰⁸ Möjligheterna till försörjning minskar när tillgången till och kvaliteten på naturresurser och ekosystem också minskar. Det ökar riskerna för både konflikter och att människor drivs på flykt. Vi ser däremot en viss positiv utveckling inom förnybar energi där många utvecklingsländer

Tabell 3.32: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	167	158	146
Genomsnittlig avtalslängd, månader	55	58	59
Genomsnittligt avtalsbelopp, mkr	103	105	105
Utfall, mkr	3 674	3 553	3 548

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.33: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	4	8	12
Omprogrammerade	5	33	35
Totala antalet unika insatser ¹	8	39	44

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

har nått sina energimål till en lägre kostnad och på ett mer hållbart sätt.¹⁰⁹

Vi bedömer att pandemin haft stor negativ påverkan på den sociala utvecklingen. Hälsosystemen i låg- och medelinkomstländer har drabbats hårt. Utöver direkta hälsokonsekvenser trängs grundläggande hälso- och sjukvårdsinsatser undan. Vi bedömer att de framsteg som gjorts inom hälsa de senaste decennierna, i synnerhet inom SRHR, backar kraftigt.

Bredare stöd allt viktigare

Under 2020 gav Sida stöd till 167 insatser. Verksamheten inom anslagsposten syftar till att skapa och förstärka globala effekter inom de fyra tematiska områdena. Det når vi genom att

Diagram 3.46: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mkr

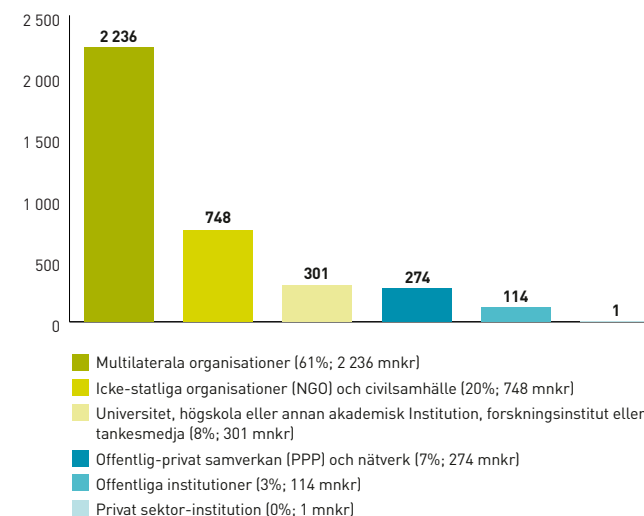
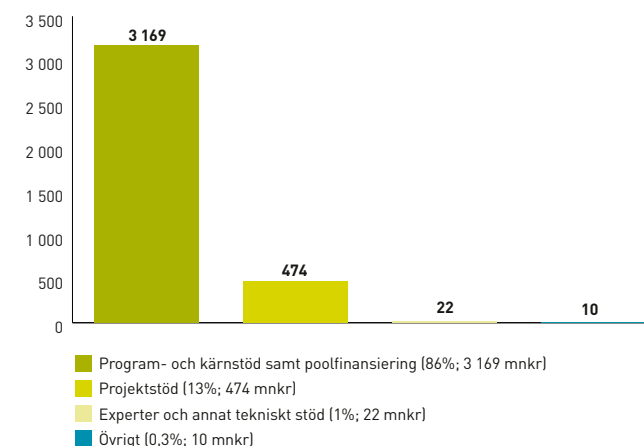

Diagram 3.47: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mkr

vi stödjer globala aktörer som genomför globala insatser, för normativ dialog, bedriver policyarbete, sprider kunskap och stärker kapaciteten. Aktörernas globala mandat är avgörande för samarbetet och vi fortsätter att arbeta med en kombination av olika aktörer. Multilaterala partner (61 %) dominerar fortfarande då deras kapacitet i längden gör det möjligt att få större genomslag för oss som givare. Vi har främst arbetat med bredare biståndsformer som program- och kärnstöd samt poolfinansiering (86 %). Riktade medel blir allt vanligare bland andra traditionella givare vilket gör vårt bidrag än viktigare. Det ger oss också större inflytande genom dialog och strategisk kommunikation. Pandemin har visat hur värdefullt det bredare stödet är då det ger våra partner möjlighet att anpassa verksamheten till nya och snabbt skiftande behov.

Anpassning för att stötta sjukvårdssystem

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. För vissa insatser har vi även justerat syftet för att kunna bekämpa pandemin och dess konsekvenser. Förutom en kontinuerlig anpassning under året, har totalt 44 insatser anpassats i sitt syfte och/eller fått nya medel för att stärka vår covid-19-respons. Åtta av dessa insatser har syftat till att minska smittspridningen och 39 till att motverka de negativa konsekvenserna av pandemin (se tabell 3.33). Sjukvårdssystemen i flera av våra samarbetsländer är dåligt rustade för att möta och behandla smittade patienter. I detta sammanhang är tillgången till elektricitet en förutsättning för att säkerställa en tillfredsställande testkapacitet och grundläggande vårdtjänster. Vi har därför under året stärkt vår finansiering väsentligt för att vårdinrättningarna ska få tillgång till el med hjälp av förnybar energi.¹¹⁰

Stärkt klimat- och miljöarbete

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten och har, genom våra globala samarbetspartner, varit verksamma lokalt, nationellt och internationellt. Vi har

arbetat aktivt med att integrera perspektivet fattigdom på samtliga nivåer. Perspektiven miljö och rättigheter har blivit mer centrala och vi har bland annat stärkt stödet till miljö- och människorättsförsvarare. Under året har vi börjat stödja UNDP:s nyskapande arbete med att integrera klimat- och miljöperspektivet, både globalt och nationellt.

Vi vill öka verksamheten i sköra situationer och länder vilket lett till att vi vidareutvecklat konfliktperspektivet. Bland annat har vår partner Global Facility for Disaster Risk Management (GFDRR) ändrat strukturen för sin rapportering och rapporterar nu mer från sårbara sammanhang. Vi driver även miljöperspektivet i vår dialog och genom deras program för energi (ESMAP) har vi fortsatt arbetet för att inte ha med naturgas i Världsbankens utlåningsportfölj.¹¹¹

Genomslag för vårt jämställdhetsarbete

Då vi är en av få givare som fortfarande i större utsträckning använder oss av bredare stöd har vi också stora möjligheter till inflytande genom strategisk kommunikation och dialog. Vi har kommunicerat strategiskt om jämställdhet med bland annat Världsbanksgruppen. Dialogen har fått direkt genomslag, varit konstruktiv och har lett till större förståelse för både vårt och Världsbanksgruppens arbete. Det har under året skapats flera öppningar för att integrera perspektivet bättre.

Starkare samverkan för hållbar utveckling

Vi har fortsatt vårt omfattande arbete med att samverka mellan strategier inom anslagsposten. Strategierna för ekonomiskt hållbar utveckling och jämställdhet har under året samarbetat för att bättre integrera kvinnors ekonomiska egenmakt. Samarbetet mellan sociala strategin och miljöstrategin kring miljö och hälsa har utvecklats. Inom området markrättigheter samarbetar sedan flera år strategierna för ekonomisk hållbar utveckling, miljö, jämställdhet och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Även samarbetet mellan miljö- och forskningsstrategierna om stöd till forskning om markanvändning och ekosystem har fortsatt.

RESULTATEXEMPEL: OECD:S BASE EROISON AND PROFIT SHIFTING (BEPS)

Global bekämpning av skatteflykt

Skatteflykt innebär stora kostnader för världens utvecklingsländer. Sida stödjer OECDs normativa arbete mot skatteflykt bland multinationella företag. Vårt stöd till deras arbete har under perioden 2017–2020 uppgått till 72 miljoner kronor.

Det komplexa arbetet med internationella skatteflyktfrågor har under de senaste åren mött nya framgångar med ett nytt inkluderande ramverk som säkerställer deltagandet från en majoritet av de mest drabbade utvecklingsländerna. Ett nytt program har fokuserat på en praktisk tillämpning av regelverk samt kompetens- och kapacitetstärkning. Syftet är att öka den faktiska förmågan för utvecklingsländer att effektivt beskatta multinationella företag genom att bland annat harmonisera intäktsstatistik, förbättra beslutsfattning inom nationell skattepolitik, stärka bekämpning av skattebrott och förbättra resultat för länders skatteförvaltningar. Drygt 137 länder och jurisdiktioner, inklusive 66 utvecklingsländer deltar i programmet.

Programmet har hittills lett till flera framgångar. På en global nivå har över 50 utvecklingsländer fått bilateral kapacitetsbyggnad och över 90 procent av dessa länder har genomfört lagstiftningsändringar i enlighet med internationella regelverk. Över 30 deltagande utvecklingsländer ingår nu i automatiskt informationsutbyte för att påskynda kampen mot skatteflykt. Nationellt har över 2 000 skattetjänstemän från över 140 länder utbildats hos OECDs multilaterala skattecentrum. Över 600 tjänstemän från drygt 60 utvecklingsländer har också utbildats för att kunna hantera ekonomiska brott. Totalt har det hittills dragits in cirka 4,4 miljarder kronor i intäkter till utvecklingsländer som en direkt konsekvens av initiativ inom programmet.

Källa: Global Relations and Development & Global Forum 2019 Annual Report draft 21 Jan 2020, sid.18–50, dokumentnummer: 003694/20, dokumentation insats: 10883.

Trafikljusbedömning

Strategi för Sveriges globala utvecklingsamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 7 av totalt 10 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Vi har under året fokuserat på att öka tillgången till informations- och kommunikationsteknologi, då internet och digitalisering är viktigare än någonsin. Som svar på pandemin har ytterligare stöd getts till sociala trygghetssystem, hållbar produktion inom jordbruk, samt innovationer. Vår verksamhet mot målen för sociala trygghetssystem, ägande och nyttjanderätt samt kvinnors ekonomiska egenmakt bedöms som delvis relevanta. Det beror bland annat på den nya situation som pandemin lett till med uppskjutna och inställda aktiviteter. Detta kräver omprioriteringar i vår verksamhet.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Vi har anpassat och prioriterat om på grund av pandemin. Några samarbetspartner har tvingats skjuta upp och ställa in aktiviteter.

Strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då samtliga 7 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Strategins relevans har ökat under året

eftersom jämställdheten i världen backat ytterligare på grund av pandemin. Under året har vi ökat stödet till insatser med fokus på könsrelaterat våld samt den globala kvinnorörelsens jämställdhetsarbete.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Flera aktiviteter har inte gått att genomföra eller så har de genomförts i mindre skala. Påverkansarbete och ungas deltagande vid årets kvinnokommission genomfördes istället digitalt.

Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 7 av totalt 10 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under året har vi delvis styrt om verksamhet mot områden som är direkt relevanta kopplade till pandemin; bland annat till elektrifieringen av sjukhus och vårdinrättningar, samt stöd till utsatta hushåll i slumområden. Vår verksamhet inom biologisk mångfald, hållbara städer och urbana områden bedöms vara delvis relevant och måste stärkas.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Flera planerade insatser har skjutits upp till nästa år eller justerats. Detta innebär i många fall viss försening men arbetet blir mer relevant för att kunna bemöta pandemin.

Global strategi för socialt hållbar utveckling

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 7 av totalt 10 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Portföljens relevans har stärkts som en direkt effekt av pandemin då vi bland annat har ökat stödet till insatser inom hälso- och sjukvård, vatten, sanitet och hygien. Fortfarande krävs mindre justeringar för de tre strategimål som bedöms som delvis relevanta. Partner har ställt om sin verksamhet för att till exempel kunna bibehålla tillgången till mödrahälsa och SRHR samt för att motverka negativa effekter i utbildningssystemen.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. Många samarbetspartner har ställt om för att kunna upprätthålla en relevant verksamhet. Endast en handfull insatser har behövt skjutas upp eller helt ställas in.

Samarbete inom Östersjöregionen (AP 3)

Diagram 3.48: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för samarbete med Ryssland 2020-2024 (100%; 68 mnkr)

Anslagsposten för samarbete för Östersjöregionen rymmer en strategi. Strategin har två övergripande mål, dels att bidra till stärkta förutsättningar för en demokratisk utveckling i Ryssland, ökad respekt för mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet. Dels att bidra till en förbättrad miljö och klimatarbete i bland annat Östersjöområdet. En viktig prioritering är att öka det mellanfolkliga samarbetet mellan Sverige och Ryssland.

Fortsatt negativ utveckling och stora utmaningar kvarstår

Vi bedömer att utvecklingen för demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland under 2020 varit fortsatt negativ. Medborgares möjligheter till inflytande i politiska processer har varit kraftigt begränsad. Rättsstatens principer har inte respekterats och den information som finns att tillgå om situationen i det ryska rättssystemet indikerar att det blir allt mer politiserat. Det arbete Ryssland tidigare inlett inom miljöområdet har lett till en väsentligt förbättrad miljölagstiftning men vi bedömer att det kvarstår stora problem med implementeringen på grund av bland annat korruption. Vi ser hur det fortsatt krympande utrymmet för civilsamhället kraftigt försämrar möjligheterna för medborgare att organisera sig och utkräva ansvar. Vi har observerat en drastisk ökning av våld i nära relationer under året och ser behoven av stöd till utsatta som stora.

Tabell 3.34: Nyckeltal för anslagsposten

	2020	2019	2018
Antal insatser ¹	17	22	24
Genomsnittlig avtalslängd, månader	80	88	89
Genomsnittligt avtalsbelopp, mnkr	22	26	24
Utfall, mnkr	68	68	68

¹ Antal insatser med utbetalda medel för gällande år.

Tabell 3.35: Sidas covid-19-respons: Antal insatser med nya eller omprogrammerade medel uppdelat på inriktning

Typ av respons	Bekämpa covid-19	Lindra konsekvenserna av covid-19	Totala antalet unika insatser
Nya medel / medeltillägg	—	1	1
Omprogrammerade	—	—	—
Totala antalet unika insatser ¹	—	1	1

¹ En insats kan på samma gång syfta till att adressera pandemin, och lindra dess effekter. På samma sätt kan en insats ha omprogrammerat utbetalade medel, samt mottagit additionella medel för respons. Detta betyder att en insats kan räknas flera gånger.

Civilsamhället har en central roll

Under 2020 gav Sida stöd till 17 insatser i Ryssland. Sidas stöd till demokrati och mänskliga rättigheter går främst till civilsamhällesorganisationer (61 %). Civilsamhället har en central roll i att bygga upp en demokrati- och rättsstatskultur som på sikt kan bidra till en demokratisk utveckling och förebygga konflikter. Vi använder oss uteslutande av projektstöd då det bedömts som det mest lämpliga.

För att svara upp mot pandemin och dess konsekvenser har vi, i dialog med våra samarbetspartner, justerat verksamheten kontinuerligt under året. Den repressiva och snabbt föränderliga kontexten ställer redan höga krav på våra partner vilket möjliggjort att arbetet, trots stora omställningar, hållit en

Diagram 3.49: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

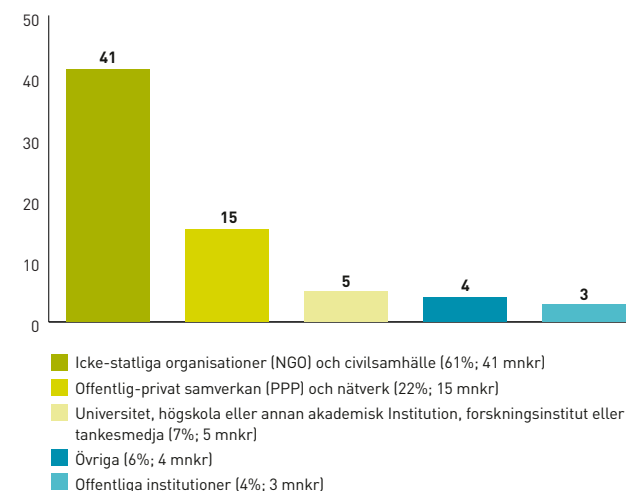
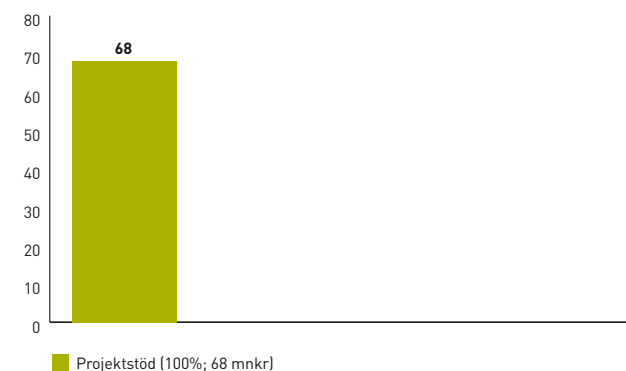

Diagram 3.50: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

hög kvalitet. Oberoende medier har drabbats särskilt hårt av pandemin med en kraftig minskning av kommersiella intäkter. Partner som jobbar med vidareförmedling har därför omfördelat medel från verksamhet som inte kunnat genomföras till mediestöd. I ett fall har vi också skjutit till medel till en särskild satsning för att motverka våld i hemmet (se tabell 3.35).

Starkare integrering av miljöperspektivet

Under året har vi fortsatt att integrera perspektiven i verksamheten. Vi har under året utökat antalet insatser som genomsyras av ett miljöperspektiv. Till exempel stödjer vi en utbildning för framtida ryska ledare som genomförs av vår partner SITE där miljöfrågor har blivit ett fokusområde. Jämställdhetsperspektivet är fortsatt starkt. Inom flera insatser har vi arbetat med diskriminerade grupper så som hbtq-personer.

Det finns viktiga synergier mellan Rysslandsstrategin och reformstrategin. Likheterna i kontexten gör att aktörer kan dra nytta av varandras erfarenheter. Under 2020 har vi stöttat två framgångsrika samarbeten, dels med fokus på hbtq-frågor, dels på forskningssamarbete.

Trafikljusbedömning

Strategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland

Bedömning av:	2020	2019	2018
Strategiportföljens relevans	●	●	●
Verksamhetens genomförande	●	●	●

Vi bedömer att strategiportföljen är relevant, då 4 av 6 strategimål bedöms ha en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. Under året har operationaliseringen av den nya strategin utgjort en stor del av vårt arbete. Vi har fortsatt att ge stöd till demokratiaktörer för att bidra till byggandet av en demokratisk kultur och en rättsstatskultur. Verksamheten inom området miljö, klimat och energi har under året varit delvis relevant, då vi saknar insatser för att bidra till områdets två mål. Det beror på att den nya strategin ännu inte fått fullt genomslag i portföljen.

RESULTATEXEMPEL: MULTILATERALA MILJÖFONDEN NORTHERN DIMENSION ENVIRONMENTAL PARTNERSHIP (NDEP)

Samarbete runt Östersjön ger kraftig minskning av utsläpp

Tack vare Sidas stöd till miljöinvesteringar via den multilaterala miljöfonden Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP) har utsläppen av näringsämnen i Östersjön minskat kraftigt. Nu har det fattas beslut om den första insatsen på flera år.

Sida har bidragit till fonden under perioden 2010-2011 med totalt 48 miljoner kronor. Genom investeringar i förbättrad avloppsrening av kommunala avloppsreningsverk i Ryssland har exempelvis utsläppen av kväve minskat med totalt 6 739 ton per år. Detta motsvarar orenat avloppsvatten från cirka 1,5 miljoner personer och är samtidigt cirka 65 procent av Rysslands totala åtagande gentemot den mellanstatliga miljöorganisationen HELCOM för minskning av kväveutsläpp i Östersjön.

Via denna fond har man bland annat mobiliserat finansiering för att bygga ett nytt avloppsreningsverk i Kaliningrad och en upprustning av avloppsreningsystemet i S:t Petersburg. Både S:t Petersburg och Kaliningrad uppfyller numera HELCOMs (Baltic Marine Environment Protection Commission) krav för rening av allt sitt kommunala avloppsvatten. Det är en stor förbättring mot hur det såg ut för bara 10 år sedan.

Foto: SWECO. Beskrivning: Ett nybyggt reningsverk i Kaliningrad, Ryssland.

I slutet av 2020 fattade NDEP beslut om den första nya insatsen på flera år. Projektet går ut på att byta ut en gammal uttjänt avloppsledning i staden Novgorod, vars flod Volkhov rinner ut i sjön Ladoga och vidare ut i Östersjön. 2 miljoner kronor av Sidas bidrag går till projektet som har en total budget på 3,4 miljoner euro. Målsättningen är både att minska översvämningar av bostadshus och förorening i närområdet och att orenat avloppsvatten inte ska hamna i Finska viken. Tanken är också att visa betydelsen av stöd mellan länder och vikten av att fortsätta gränsöverskridande miljöinvesteringar trots den rådande pandemin.

6 739

TON MINDRE
KVÄVEUTSLÄPP PER ÅR

Källa: dokumentation insats: 53070088.

Vi bedömer att verksamheten genomförts delvis enligt plan. En rad aktiviteter har planerats om för att anpassas till restriktioner med anledning av pandemin och vissa har skjutits fram till nästa år.

Resultatredovisning enligt regleringsbrev

I detta avsnitt redovisar vi de återrapporteringskrav som finns i Sidas regleringsbrev 2020.

- Tematisk redovisning av biståndsverksamheten
- Demokrati
- Digitalisering
- Innovation
- Informationssäkerhet
- Jämställdhetsintegrering
- Garantiinstrumentets användning i utvecklingsverksamheten
- Förvaltnings- och säkerhetskostnader
- Kostnader för viss metodutveckling och rådgivning, m.m.

Avsnittet inleds med den tematiska resultatredovisningen och därefter följer övriga återrapporteringskrav. Inom ramen för redovisningen av återrapporteringskravet för Demokrati inkluderas även redovisning för det separata regeringsuppdraget om Demokrati i utvecklingssamarbetet. Rubriken Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader rymmer återrapporteringskraven Förvaltnings- och säkerhetskostnader samt Kostnader för viss metodutveckling och rådgivning, m.m. Vidare ingår redovisning av den instruktionsenliga uppgiften att utföra vissa administrativa kontrollmoment vid bidragshantering, praktiskt hantera utbetalningar, återbetalningar och återkrav samt svara för en effektiv valutahantering. Återrapporteringskravet Bidrag till civilsamhällesorganisationer redovisas inte i detta avsnitt utan i sitt sammanhang, dels under rubriken Vi finansierar partner/civilsamhällets organisationer, dels under AP 5 i avsnittet Resultatredovisning per anslagspost.

Tematisk resultatredovisning

Sida ska lämna en övergripande redovisning av resultat av verksamhet som bidrar till att uppfylla målet för det internationella biståndet. Redovisningen ska utgå från strategimålen med fokus på de vanligast förekommande målen. Den ska omfatta biståndsverksamhet, effekter, bedömning och analys av måloppfyllelse.

Sidas redovisning är uppställd i enlighet med de nio tematiska områden som finns definierade i regleringsbrevet och tar sin utgångspunkt i de vanligaste förekommande målen inom respektive tematiskt område.

Rapporteringsperioden avser 2020 och vi beskriver den verksamhet som bedrivits under året samt ett urval av, under 2020 redovisade, resultat/effekter. Det innebär att vi i stor utsträckning beskriver och analyserar resultat som rapporterats in under året men som kan härledas till verksamhet som Sida och Sidas partner har genomfört innan 2020.

Avsnittet inleds med en text om de utfallsberäkningar och det trafikljussystem som används i redovisningen. I denna del återfinns även övergripande tabeller och diagram.

Efter detta följer en redovisning per tematiskt område där statistiken i de övergripande tabellerna bryts ned. För varje tematiskt område redovisas även en analys av kritiska utvecklingsfrågor och resultat per målkategori samt sammanfattande analys och bedömning.

Sida eftersträvar en enhetlig struktur över alla tematiska områden och för att möjliggöra jämförelse över åren. De tematiska områdena skiljer sig dock markant åt när det gäller såväl antalet strategimål, utbetalade medel, och antalet insat-

ser. Detta, i kombination med att vår verksamhet anpassas till det specifika sammanhanget innebär att områden och resultat inte låter sig jämföras och aggregeras och att varje delavsnitt får sin prägel.

Utfallsberäkningar i redovisningen

I redovisningen av biståndet följer vi olika etablerade standarder och beräkningsmetoder. Vi kvalitetssäkrar all statistik som löpande förs in i våra system och är transparenta med vilka beräkningsmetoder som vi använder.

Strategimål

Från och med årsredovisningen 2020 redovisar vi utfallet per tematiskt område med utgångspunkt i strategimålen. Detta för att bättre svara mot uppdraget i regleringsbrevet och för att säkerställa att den finansiella och innehållsmässiga rapporteringen följer samma analytiska princip. I syfte att möjliggöra jämförelse över åren redovisas också utfallet för 2018 och 2019 enligt samma princip.

När vi beräknar utfallet för ett tematiska område summerar vi de insatser som har kopplats till det strategimål som faller inom det tematiska område som redovisas. För att möjliggöra denna rapportering definierar vi löpande vilket/vilka strategimål varje enskild insats bidrar till. Vi definierar även vilket tematiskt område varje strategimål tillhör.

Sektorkoder

Utfallet per tematiskt område beräknas utifrån OECD-DAC:s sektorkoder, den beräkningsmetod som har använts i tidigare års redovisningar. Den återfinns även fortsatt som referens i vår årsredovisning.

Denna beräkningsmetod bygger på en tematisk kategorisering och så kallad sektortagning av insatser i enlighet med OECD-DAC:s instruktioner och sektorkoder.¹¹²

Policymarkörer

Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt perspektiv. Även denna beräkningsmetod bygger på OECD/DAC:s system för klassning.

I årsredovisningen ingår policymarkörerna för jämställdhet, miljö och konflikt. Utfallet för en policymarkör beräknas som det totala utfallet för alla Sidas utbetalningar som går till insatser som har jämställdhet, miljö respektive konflikt som ett huvudsyfte eller integrerat som ett delsyfte.

Detta innebär till exempel att utfallet för policymarkören jämställdhet är avsevärt högre än utfallet för det tematiska verksamhetsområdet Global Jämställdhet. Policymarkören summerar såväl riktade insatser mot strategimål för det tematiska området jämställdhet och insatser inom andra tematiska områden med del- och huvudsyfte jämställdhet. En insats kan också vara taggad mot fler än en markör i det fall den integrerar och bidrar till flera olika tematiska perspektiv som huvudsyfte eller delsyfte.

Analys och bedömning av utveckling mot mål

Trafikljusen är Sidas viktigaste uppföljningsverktyg för att förstå hur det går i strategigenomförandet.

De mål som regeringen anger i de strategier som Sida genomför är inte specifika, mätbara eller tidsavgränsade. I vår analys och bedömning av måluppfyllelse analyserar vi därför om utvecklingen mot målen inom respektive område går framåt eller bakåt och inte om varje enskilt strategimål är uppfyllt eller ej.

Trafikljus – utveckling mot mål

- Utvecklingen går framåt
- Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Utvecklingen går bakåt

Vi gör en bedömning av utvecklingen för varje mål i strategierna två gånger per år. Med utgångspunkt i den bedömning som gjorts på målnivån görs sedan en sammanvägd analys och bedömning per kategori av mål och för varje tematiskt område som helhet.

Bedömningen verifieras genom att slutsatser och analys sätts i relation till externa källor och analyser av utvecklingen globalt inom respektive tema.

Tabeller och diagram

Först i detta avsnitt redovisas:

- Utbetalda medel per tematiskt området (beräknat utifrån en kategorisering mot strategimål).
- Utbetalda medel per tematiskt område (beräknat utifrån en kategorisering mot OECD-DAC sektorkoder).
- Policymarkörerna för jämställdhet, miljö respektive konflikt.

Vid varje tematiskt delavsnitt redovisas:

- Området som andel av totalt utbetalade medel.
- Utbetalade medel per strategimålskategori.
- Utveckling mot mål.

I avsnitten Global jämställdhet, Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser samt Fredliga och inkluderande samhällen redovisas även policymarkörerna för jämställdhet, miljö respektive konflikt.

Tabell 3.36: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot strategimål)

	2020	2019	2018
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	6 353 (24%)	6 592 (26%)	6 378 (26%)
Humanitärt bistånd	4 542 (17%)	4 182 (16%)	4 158 (17%)
Miljö och klimat: hållbar utveckling & nyttjande av naturresurser	3 416 (13%)	3 787 (15%)	3 325 (13%)
Inkluderande ekonomisk utveckling	3 081 (12%)	2 946 (11%)	2 905 (12%)
Jämlik hälsa	2 592 (10%)	2 345 (9%)	2 530 (10%)
Global jämställdhet	1 474 (6%)	1 420 (6%)	1 144 (5%)
Fredliga och inkluderande samhällen	1 426 (5%)	1 333 (5%)	1 254 (5%)
Utbildning	1 160 (4%)	1 130 (4%)	1 283 (5%)
Övrigt	941 (4%)	848 (3%)	854 (3%)
Forskning	889 (3%)	920 (4%)	925 (4%)
Migration och utveckling	341 (1%)	213 (1%)	212 (1%)

Tabell 3.37: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot OECD-DAC sektorkoder)

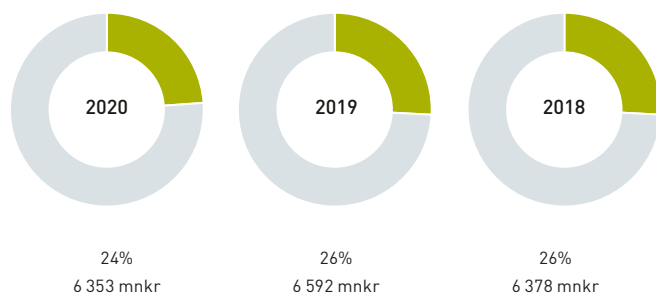
	2020	2019	2018
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	6 920 (26%)	6 937 (27%)	6 285 (25%)
Övriga sektorer	5 133 (20%)	5 141 (20%)	5 589 (22%)
Humanitärt bistånd	4 770 (18%)	4 457 (17%)	4 278 (17%)
Inkluderande ekonomisk utveckling	4 183 (16%)	4 142 (16%)	3 790 (15%)
Jämlik hälsa	2 540 (10%)	2 357 (9%)	2 290 (9%)
Utbildning	1 097 (4%)	1 074 (4%)	1 099 (4%)
Fredliga och inkluderande samhällen	1 011 (4%)	986 (4%)	1 013 (4%)
Forskning	924 (4%)	971 (4%)	969 (4%)
Migration	192 (1%)	130 (1%)	135 (1%)
Överlappning	-556 (-2%)	-479 (-2%)	-481 (-2%)

Tabell 3.38: Policymarkörer (huvudsyfte och delsyfte), procent

	2020	2019	2018
Jämställdhetsmarkören (delsyfte)	68%	68%	67%
Jämställdhetsmarkören (huvudsyfte)	19%	19%	21%
Konfliktmarkören (delsyfte)	43%	43%	43%
Konfliktmarkören (huvudsyfte)	9%	8%	9%
Miljömarkören (delsyfte)	32%	31%	35%
Miljömarkören (huvudsyfte)	13%	15%	14%

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Diagram 3.51: Området som andel av totalt utbetalade medel

År 2020 betalade Sida ut nästan 6,4 miljarder kronor inom det tematiska området mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Området har de senaste tre åren stått för omkring 25 procent av Sidas totala utbetalningar. Området är Sidas största med en stor spännvidd av olika typer av insatser och samarbetspartner.

Störst andel medel inom området går till insatser som syftar till att stärka det civila samhället. 2020 betalades cirka 2,7 miljarder kronor (42 % av medlen) ut till insatser för ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle. En betydande del gick till de svenska organisationer som har ramavtal med Sida (strategiska partnerorganisationer).

Stödet till rättsstatens principer och en välfungerande förvaltning, som till exempel rör arbete med lokal demokrati, offentlig sektor och antikorrupcion stod för cirka 20 procent.

Den tredje största målkategorin syftar till att stärka allas lika värde och rättigheter och även denna summerade upp till nästan 20 % av det totala utfallet för det tematiska området.

Vårt arbete 2020

Arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är centralt i det svenska utvecklingsarbetet och mål för området förekommer i samtliga bilaterala strategier och i en stor del av de regionala strategierna.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- demokratiska styrelseskick,
- ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle,
- rättsstatens principer och en välfungerande förvaltning,
- yttrandefrihet och fria och oberoende medier,
- respekt för allas lika värde och rättigheter.

Målen i de bilaterala och de regionala strategierna anpassas till sammanhanget och kan även kombinera flera av målkategorierna ovan.

Det finns även ett antal globala strategier med mål inom området, som exempelvis strategin för stöd till mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, där vi arbetar både globalt och på landnivå för att främja demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter.¹¹³ Det innebär att vi i en majoritet av samarbetsländerna stödjer aktörer och processer såväl inom det civila samhället som inom staten och offentliga institutioner.

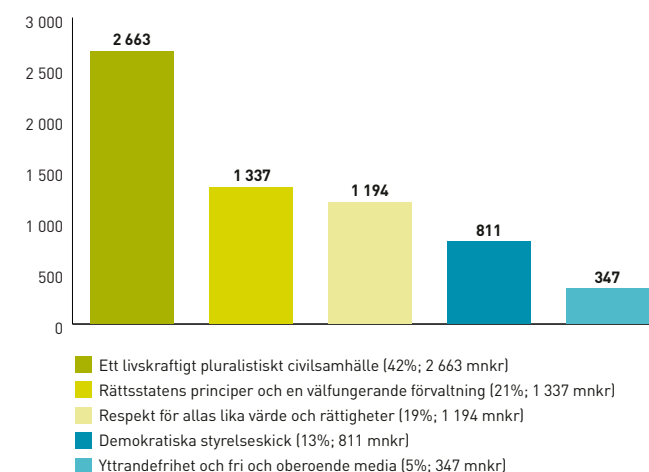
Vårt stöd har under 2020 huvudsakligen gått via internationella, multilaterala eller svenska organisationer verksamma i samarbetsländerna.

2020 har den största partnern varit UNDP, en multilateral organisation och en viktig samarbetspartner i många samarbetsländer.

Flera svenska civilsamhällesorganisationer¹¹⁴, exempelvis ForumCiv, We Effect och Diakonia, är också bland de största samarbetspartnerna. De arbetar med att stärka lokala civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländer. Bland de internationella organisationer som Sida stödjer kan International Center for not-for Profit Law (ICNL) nämnas, som arbetar med att skydda förenings-, mötes- och yttrandefrihet genom internationella juridiska ramverk.

Andelen av stöd inom det tematiska området som går via globala tematiska strategier och som stöd till normativt och policyskapande arbete på global nivå har ökat under de senaste åren. 2020 omfattade insatserna under den globala strategin för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, tillsammans med stödet via svenska

Diagram 3.52: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr

civilsamhällesorganisationer, drygt 40 procent av det totala utfallet. Resten av stödet förmedlades i huvudsak via regionala och landspecifika strategier. Mest har gått till Afrika söder om Sahara, följt av Reformsamarbetet med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet, och därefter Asien, Mellanöstern Nordafrika och Latinamerika.

En stor del av vårt dialog- och påverkansarbete har under året skett inom ramen för multilaterala insatser på global, regional och nationell nivå. Sida för bilaterala och givargemensamma dialoger med multilaterala partnerorganisationer varje år om bland annat jämställdhet, konflikt, miljö- och klimat. Andra viktiga dialogfrågor har varit integreringen av ett rättighets- och fattigdomsperspektiv men även resultatstyrning, fältnärvaro samt utvärdering och lärande. Sida bedriver även påverkansarbete genom Sveriges styrelsearbete i FN:s fonder och program samt inom ramen för den pågående FN-reformen. Sida har i dessa fora verkat för att FN:s biståndsverksamhet ska blir än mer effektivt och för att säkerställa att mänskliga rättigheter bättre integreras i FN:s operativa arbete.¹¹⁵

Ett annat viktigt forum för dialog och påverkan har varit OECD-DAC:s nätverk GOVNET och dess arbetsgrupp, Anti-Corruption Task Team. Sida har inom GOVNET drivit frågan om inkluderande samhällsstyrning på lokal nivå inom olika samhällssektorer i enlighet med det Globala målet nummer 16. Sida har lyft frågan om de utmaningar som oberoende media står inför i många länder¹¹⁶ och aktivt bidragit till en DAC-rekommendation som ska styra hur OECD:s medlemsländer samarbetar med civilsamhället.¹¹⁷

I arbetet med EU:s och medlemsstaternas gemensamma covid-19-respons, den så kallade Team Europa-ansatsen, har Sida i olika fora framfört vikten av att mer kortsiktiga åtgärder sker inom ramen för ett mer långsiktigt utvecklingsperspektiv med fortsatt fokus på rättighets- och fattigdomsperspektivet. Vi betonar vikten av demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och nexus-arbetet.

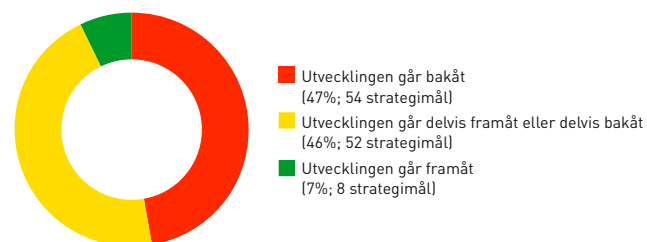
Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot strategimålen inom området är att den har gått delvis framåt mot knappt hälften av målen. I en betydande andel av de sammanhang där vi verkar har utvecklingen gått bakåt (se diagram 3.53).

Detta speglar den globala utvecklingen. Antalet demokratiserande länder har minskat sedan år 2000.¹¹⁸ Enligt V-Dem fanns det 2019 för första gången på nära 20 år fler autokratier än demokratier i världen. Samtidigt minskar demokratis kvaliteten inom flera länder som fortfarande betecknas som demokratiska medan den ökar i andra.¹¹⁹ Vår analys visar alltså inte på en entydigt negativ trend. Under 2019 och 2020 har till exempel ett ökande antal pro-demokratiska proteströrelser observerats.¹²⁰ Pandemin har dock förstärkt de negativa trenderna. Drastiska åtgärder i syfte att motverka smittspridning har i vissa samarbetsländer omfattat begränsningar i rörelse-, mötes- och yttrandefriheten, samt ett stort antal uppskjutna val.¹²¹

För att bromsa den negativa trenden och stärka en positiv utveckling arbetar vi med ett brett angreppssätt som främjar ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle, media- och ytt-

Diagram 3.53: Utveckling mot mål

randefrihet, respekt för mänskliga rättigheter, starka politiska institutioner och rättsstatens principer.

Mer information om hur Sida anpassar sitt demokratistöd utifrån olika sammanhang finns redovisningen av återrapporteringskravet för Demokrati.

Demokratiska styrelseskick

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den i vissa länder har gått delvis framåt men att den lika ofta har gått bakåt.

I arbetet för demokratiska styrelseskick i samarbetsländerna arbetar vi mot mål som handlar om stärkta demokratiska institutioner, politiskt deltagande och ansvarsutkrävande. Vår bedömning speglar den övervägande men inte uteslutande negativa utveckling som demokratimätningar visat under året. I flera länder har principen om maktodelning, kontrollorgan och förmågan till genomförande av fria och rättvisa val försvagats.¹²² Vissa länder har infört undantagstillstånd med anledning av covid-19 vilket ibland har använts för att ytterligare undergräva just dessa institutioner, yttrandefriheten och medias oberoende. Genomförandet av val har också påverkats av pandemin: redan i juli 2020 rapporterades att 106 val i 61 olika länder skjutits upp, inklusive ett stort antal val och folkomröstningar på nationell nivå¹²³.

Under 2020 har vi i ett antal länder genomfört insatser som har stärkt kapaciteten att genomföra fria och rättvisa val, exempelvis i Etiopien där UNDP genomfört utbildningar med valkommissionärer och valförrättare.¹²⁴ I Zimbabwe har Sidas

stöd bidragit till att det civila samhället tagit fram ett förslag till en ny vallag som presenterats inför parlamentet. Sidas partner har också bevakat hur valmyndigheten och regeringen i Zimbabwe följt upp valobservatörernas rekommendationer i rapporterna från 2018.¹²⁵

I Afghanistan har Sidas stöd bidragit till att de nya vallagar som antogs 2018¹²⁶ har tillämpats. Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa (EISA) har med Sidas stöd anordnat utbildningar i valobservation för civilsamhället i Moçambique och satt upp en plattform för transparens, debatt och media inför valet.¹²⁷ Genom EISA har Sida också gett indirekt stöd till ett antal regionala valkommissioner (RECs) och därmed bidragit till dels ny teknik för insamling och hantering av data, och dels till ett mer långsiktigt förhållningssätt till valobservation och stöd till valprocesser.¹²⁸

I Latinamerika har Sidas stöd bland annat resulterat i att en analys av yttrandefrihet i valprocessen numera ingår som en del av den valobservation som Amerikanska samarbetsorganisationen (Organisation of American States) genomför.¹²⁹

Flera insatser har bidragit till bredare politiskt deltagande och representation i politiska församlingar. Exempelvis har Sida i Guatemala bidragit till ett stärkt deltagande av urfolk på nationell och lokal nivå. Detta har bland annat lett till att urfolk vars rättigheter kränkts i samband med utbyggnaden av ett vattenkraftverk framgångsrikt kunnat kräva kompensation.¹³⁰ I Bolivia har andelen kvinnor och unga bland kandidaterna till parlamentsvalet ökat.¹³¹

De svenska partianknutna organisationerna (PAO) rapporterar att deltagare i Program for Young Politicians in Africa (PYPA) i hög grad har röstats in som ledamöter i sina moderpartier, samt som ordförande i ungdomsförbund i Tanzania och Malawi. I Benin, Burkina Faso, Niger och Togo har de fått andra tunga uppdrag i partiledningarna. I några fall har de valts in i parlament eller, som i Malawi, till borgmästare.¹³²

PAO-programmens ansats att främja kvinnors politiska inflytande, främst genom utbildningsinsatser, har i en utvärdering visat sig ha effekter på individuell nivå. Ökat inflytande för kvinnor mer generellt i de partier och organisationer

man samarbetar med har inte kunnat konstateras lika tydligt. Utvärderingen rekommenderar stärkt problemanalys, bredare resultatuppföljning och stärkt samarbete med organisationer som är specialiserade på just kvinnors politiska deltagande.¹³³

Ett stöd för ökat kvinnligt deltagande i Zimbabwe har också utvärderats under året. En utvärdering av Sidas demokrati-stöd genom svenska partianknutna organisationer lämnades in i början av året. Utvärderingen rekommenderar bredare mobilisering av deltagare, att använda sociala medier och en systematisk resultatuppföljning för att få ett tydligare resultat.¹³⁴

För att bygga ett demokratiskt styrelseskick nedifrån och upp är det viktigt att decentralisera den politiska makten. Under 2020 har vi gett stöd till insatser som stödjer sådana processer i exempelvis Etiopien¹³⁵, Kenya¹³⁶, Albanien¹³⁷, Myanmar¹³⁸, Colombia¹³⁹ och Irak¹⁴⁰. Det har lett till ökad transparens, stärkt medborgerlig insyn och deltagande i planering av samhällstjänster. Sida har arbetat med flera olika partner, exempelvis Världsbanken (Etiopien), UNDP (Albanien och Myanmar), och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) (Irak och i Colombia). UNDP konstaterar i en rapport från Albanien att ett effektivt lokalstyre kräver starka institutioner genom vilka medborgare kan engagera sig i lokala frågor. Mer arbete med institutionsutveckling kan ytterligare förbättra resultatet i Albanien.¹⁴¹

Också Sidas stöd via Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD) har bidragit till att politiker och tjänstepersoner i flera samarbetsländer har blivit bättre på att verka för demokratisk utveckling och ökat medborgarinflytande på lokal nivå. Tyvärr har ICLDs verksamhet under 2020 begränsats av pandemin och flera planerade aktiviteter har inte kunnat genomföras. Detta har lett till sämre resultat. En första helt digital internationell kurs har dock genomförts framgångsrikt.¹⁴²

Ett livskraftigt pluralistiskt civilsamhälle

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen¹⁴³ inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt i förhållande till drygt en tredjedel av målen. För något fler mål har utvecklingen antingen gått delvis framåt eller delvis bakåt. Endast i förhållande till ett litet antal strategimål bedömer vi att utvecklingen har gått framåt.

Forskning visar att då länder autokratiseras inleds det ofta med att civilsamhälle och media begränsas.¹⁴⁴ Sida observerar med oro att antalet samarbetsländer med en negativ utveckling för ett oberoende och livskraftigt civilsamhälle har ökat. Under 2020 har vi därför fortsatt ge stöd till en stor mängd insatser för att bromsa och om möjligt vända den negativa utvecklingen. På det viset vill vi bidra till att upprätthålla ett levande civilsamhälle också i auktoritära miljöer, eller till att stärka ett växande civilsamhälle där detta är möjligt.

Viktiga internationella partner är bland annat International Center for not-for Profit Law (ICNL), som arbetar med att skydda förenings- och mötes- och yttrandefriheterna globalt genom internationella juridiska ramverk. De arbetar även på nationell nivå med att stärka kapaciteten hos staten och civilsamhället att skydda dessa friheter.¹⁴⁵ ICNLS arbete har bidragit till att stärka den roll som organisationer i det civila samhället spelar i processer där mänskliga rättigheter bevakas. Exempel på sådana processer är FN:s särskilda rapportör om rätten att delta i fredliga sammankomster och till föreningsfrihet, liksom FNs kommitté för mänskliga rättigheter. ICNL har också utbildat journalister, advokater, medieaktörer och representanter för det civila samhället. Deras för många att bemöta en restriktiv lagstiftning har stärkts i bland annat Azerbajdzjan, Bolivia, Jordanien, Kambodja, Libanon, Nicaragua, Tanzania och Uganda.¹⁴⁶

Regionalt i Afrika stödjer Sida organisationen Civicus i syfte att motverka det krympande demokratiska utrymmet. Det har lett till en ökad samordning mellan internationella och afrikanska organisationer vilket stärkt kapaciteten hos organi-

sationer i det civila samhället, MR-försvare och medieaktörer i vissa länder.¹⁴⁷

Bland insatserna i den regionala MENA-strategin ingår stöd till ett tiotal internationella och regionala organisationer som i sin tur stödjer hundratals lokala organisationer som verkar för demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Stödet har bidragit till att motverka det krympande utrymmet för civila samhället och i vissa fall till en ökad aktivitet och pluralism.¹⁴⁸

En stor del av stödet har vi betalat ut genom de svenska strategiska partnerorganisationerna (SPO) som verkar för demokrati och mänskliga rättigheter i Sidas samarbetsländer.¹⁴⁹ Det sker inom ramen för den särskilda strategin för detta stöd. Ett exempel är Union to Union som bidragit till ökad facklig organisering i samarbetsländerna. Under året har cirka 150 000 personer blivit medlemmar i olika fackföreningar och ett 50-tal nya fackföreningar har bildats och erkänts av arbetsgivare i olika samarbetsländer. 113 nya kollektivavtal på sektor- eller industrinivå har trätt i kraft som reglerar löner och anställningsvillkor.¹⁵⁰

Kvinna till Kvinnas samarbetspartner i Bosnien och Hercegovina har genom påverkan bidragit till en lagändring. Ändringen innebär att kvinnliga överlevare av sexuellt våld under kriget inkluderas både pensions- och socialförsäkringssystemet.¹⁵¹

Civilsamhället i samarbetsländerna har också fått stöd genom de bilaterala strategierna vilket har lett till många positiva resultat. I Burkina Faso stödjer Sida tillsammans med Schweiz och EU ett konsortium av 15 organisationer i civila samhället och en tankesmedja. Konsortiet har organiserat elva tv-program för medborgardialog där maktthavare ställs till svars. Det har fått stort genomslag i sociala medier.¹⁵² Programmet AGIR i Moçambique har offentligt utkrävt ansvar kring den senaste stora korruptionsskandalen. Detta har bidragit till en öppen debatt, och krav på ökad transparens om hur statens resurser hanteras.¹⁵³

Rättsstatens principer och en välfungerande förvaltning

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt och delvis bakåt i de flesta länder, och framåt i ett fåtal länder.

Rättsstatens principer tas ofta med i observatörernas demokratiindex och är ett av de områden där svagheter och tillbakagångar noterats.¹⁵⁴

Korruption inom offentlig sektor kvarstår som ett stort hinder för utveckling¹⁵⁵ och det motverkar också utvecklingen mot målen. På global nivå stödjer Sida därför ett antal aktörer som arbetar dels på en internationell normativ nivå, och dels på en mer operativ nivå för att ge tillgång till rättvisa, för rättsväsendets oberoende och kapacitet och för öppenhet och ansvarsutkrävande i den offentliga förvaltningen. UNDP, Världsbanken och Transparency International (TI) är exempel på viktiga partner inom området, liksom svenska myndigheter som SCB och Skatteverket.

En annan större partner är International Development Law Organisation, (IDLO), som under året aktivt arbetat med globalt policy- och påverkansarbete och även ökat sin närvaro på landnivå. I exempelvis Somalia¹⁵⁶ och Mali¹⁵⁷ har IDLO bidragit till att stärka rättsinstitutionernas kärnfunktioner, samordnat mot korruption och stärkt tillgången till rättvisa.

Även TI arbetar både på global och nationell nivå med dialog, informationsspridning och påverkan. Genom mobila Advocacy and Legal Advice Centers har TI gett kostnadsfritt och konfidentiellt juriststöd till offer för korruption i 58 länder.¹⁵⁸

I Bangladesh har stödet till TI lett till ökad medvetenhet hos medborgare och myndigheter om korruption inom olika områden, som hälsosektorn, i arbetet mot klimatförändringar och i det lokala styret.¹⁵⁹

Sidas stöd till United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) i Bolivia har bidragit till att 48 av de 60 kommuner som deltar i programmet har genomfört åtgärder för att minska risken för korruption. Civilsamhället har fått ökad förmåga att granska den offentliga verksamheten. Mer än 600 personer har deltagit i sådana utbildningar.¹⁶⁰

I Myanmar har UNODC med Sidas stöd stärkt antikorrup-tionskommissionens (ACC) kapacitet att utreda och initiera åtal mot korrupta politiker och tjänstemän i administrationen. ACC:s förmåga att ge stöd till antikorrup-tionsenheter i ministerierna har också ökat. Integritetsfrågor och antikorrup-tion har framgångsrikt integrerats i grundskolans läroplan.¹⁶¹

I Ukraina har en viktig lokal organisation, Center for Democracy and Rule of Law (CEDEM), aktivt bidragit när tillträdande domare inom antikorrup-tions-domstolen granskats.¹⁶²

Med Sidas stöd har tillgången till rättshjälp för människor i fattigdom har ökat. I Mali finns nu nästan 700 juridiska biträden (så kallade paralegals) i cirka 350 kommuner med uppdrag att särskilt hjälpa kvinnor, barn och fångar med stöd och information för att få rättslig prövning.¹⁶³ I Somalia har Sidas stöd bidragit till att antalet mobila domstolar under året dubblerats från 8 till 16, och därmed nått ut till fler distrikt.¹⁶⁴ Inom ramen för UNDP-OHCHR:s Rule of Law Programme i Liberia inrättades under året två specialdomstolar för sexuellt och könsbaserat våld. Domstolarna är de två första med detta mandat utanför huvudstaden, och de utgör därför ett viktigt steg i att föra rättssystemet närmare befolkningen. Genom samma program erhöll också omkring 1 700 personer rättshjälp. Cirka 1 300 av dessa ärenden rörde sexuellt och könsbaserat våld. Rättshjälp och medlingstjänster har också bidragit till frigivningen av 670 personer som var frihetsberövade i väntan på rättegång. 84 av dessa personer var kvinnor.¹⁶⁵ Ett stöd till digitalisering av domstolar i Kenya har resulterat i att eftersläpningen av överklagande-fall har minskat.¹⁶⁶

I Palestina har en digital plattform för ärenden tagits fram för att förbättra kommunikationen i en rättsprocess mellan målsägare, åklagare, domare och advokater. Den politiska splittringen i Palestina begränsar dock möjligheten till övergripande resultat och reformer inom rättssektorn.¹⁶⁷

Ett mångårigt projekt i Albanien med syfte att bidra till en mer effektiv, demokratisk och medborgarnära polismyndighet har utvärderats under året. Insatsen har lett till ökad tillit

mellan medborgare, en mer tillgänglig och serviceinriktad polis samt att våld i nära relationer fått mer uppmärksamhet och resurser inom polisen. Upprepade byten av lokala polis-chefer har dock försvårat arbetet.¹⁶⁸

Välfungerande statistikmyndigheter är viktiga för att den offentliga förvaltningen ska vara effektiv, och insatser riktas också direkt till dessa myndigheter. Med Sidas stöd har exempelvis statistikmyndighetens kapacitet i Burkina Faso stärkts.¹⁶⁹

Yttrandefrihet och fri och oberoende media

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt.

Under 2020 har ett betydande stöd gått till insatser för fria och oberoende medier och journalistik, konstnärlig yttrandefrihet och kulturell mångfald samt till ett fritt, öppet och säkert internet. Begränsad yttrandefrihet och tillgång till pålitlig information under pandemin har skapat nya problem med, och behov av, att stärka förutsättningarna för yttrandefrihet och fri och oberoende media.¹⁷⁰ Fler insatser fokuserar därför på att försvara och upprätthålla rättigheter i det krympande utrymmet för demokrati.¹⁷¹

Genom ett flexibelt stöd har partnerorganisationer lyckats anpassa sin verksamhet. Ökad utsatthet har bemötts med initiativ för att förbättra den digitala säkerheten för röstbärare.¹⁷² Association for Progressive Communication (APC) har ökat sitt fokus på könsrelaterat våld online vilket har stärkt påverkans- och policyarbetet och genomförandet av studier. Exempelvis har en kartläggning av kvinnors erfarenheter online från fem olika länder i Afrika söder om Sahara genomförts.¹⁷³ APC har fortsatt att samverka nära med FN-systemet.¹⁷⁴

Sida arbetar på flera fronter för att stödja fri och oberoende information. Insatser mot spridning av desinformation har resulterat i databaser och webbplattformar med verktyg för journalister för pandemi-rapportering. Detta har bland annat tagits fram i MENA, Afrika och Asien.¹⁷⁵

Stödet till journalister och medieaktörer har bidragit till att säkerställa tillgången till korrekt information, särskilt i konfliktområden och i repressiva stater.¹⁷⁶ I flera samarbetsländer har det redaktionella oberoendet bevarats och mediernas ekonomiska uthållighet ökat.¹⁷⁷ Det finns exempel på att stödet gjort märkbar skillnad för utvecklingen av fria, rättvisa och öppna samhällen då nödvändig information har kunnat spridas vid exempelvis rapporteringen under val.¹⁷⁸

I takt med att kapaciteten har byggts upp har kunskapen ökat om källkritik och faktagranskning.¹⁷⁹ Det har bland annat resulterat i policyer för stärkt skydd för yttrandefrihet och fri och oberoende media i Central- och Östeuropa.¹⁸⁰

Stödet i Myanmar¹⁸¹ är ett exempel på en tydligare strategi för ett fritt, öppet och säkert internet. Det har ökat medvetenheten om lagar för yttrandefrihet. Det har också resulterat i framgångsrik påverkan kring nedstängning av internet och att digitala plattformar krävs på ansvar för den roll de spelat då våldet mot rohingyer eskalerade.¹⁸²

Respekt för allas lika värde och rättigheter

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den i hälften av fallen har gått bakåt och i övriga fall har den gått delvis bakåt eller delvis framåt.

Detta avspeglar den minskande yttrandefriheten och det minskande utrymmet för civilsamhället och andra aktörer att arbeta för mänskliga rättigheter.¹⁸³ Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR), som är en viktig partner i arbetet för mänskliga rättigheter, noterar exempelvis en ojämn utveckling av hbtq-personers rättigheter. I vissa länder är utvecklingen delvis positiv, medan den i andra länder är övervägande negativ med hat, våld eller hets mot hbtq-personer, begränsande eller kränkande lagstiftning, ökad diskriminering och fler godtyckliga arresteringar.¹⁸⁴ Sida har mot bakgrund av denna utveckling fört dialog med OHCHR och agerat för att organisationen ska stärka sin närvaro i fält.¹⁸⁵

Sidas partner finns på global, regional, och nationell nivå. FN-organ har varit viktiga partner under 2020 på alla dessa nivåer. Vårt arbete anpassas till sammanhanget. Stöd har gått till nationella institutioner eller organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter i bred mening, men har också riktats till vissa utsatta gruppers rättigheter och behov av skydd mot hot.

I Etiopien kombineras båda dessa angreppssätt. I ett brett program med UNDP stärks centrala aktörer så som Etiopiens MR-kommission som aktivt kommunicerar kring vikten av respekt för mänskliga rättigheter. MR-kommissionen har under året särskilt bevakat det etniskt präglade våldet som utbröt efter mordet på en Oromia-företrädare i juni 2020 med efterföljande massarresteringar. Stöden via UNFPA och UN Women har samtidigt ökat insatserna mot våld mot kvinnor under pandemin, liksom skyddet för andra utsatta grupper i Etiopien.¹⁸⁶

Genom Global Equality Fund (GEF) stöds ett globalt konsortium som arbetar med skydd och ökad säkerhet för organisationer och utsatta försvarare av hbtq-personers rättigheter. Behovet av akutstöd till särskilt utsatta personer har ökat under de senaste åren. Sedan 2012 har detta skydds- och säkerhetsarbete gett stöd till över 700 rättighetsförsvarare och mer än 1 300 rättighetsförsvarare från 16 länder har fått säkerhetsutbildning.¹⁸⁷

På regional nivå i Asien har Sida gett stöd till UNDP-projektet Being LGBTI in Asia. Det har bidragit till att 24 lagar och policyer som stödjer hbtq-personers rättigheter har stiftats i åtta länder.¹⁸⁸

I den regionala strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara finns flera insatser för kvinnors och flickors rättigheter. Fokus ligger på att förebygga barnäktenskap och sexuellt och könsrelaterat våld, inklusive könsstympning. Flera partner har koordinerat sitt arbete för att stärka det rättsliga ramverket på kontinental

och regional nivå. Konsultationer har genomförts med relevanta ministerier i alla SADC-länder och gemensamma regionala riktlinjer för åtgärder mot sexuellt och könsrelaterat våld är under utveckling. Sidas partner har också bidragit till framtagandet av nationella ramverk för att stödja integrerade tjänster för hiv/SRHR och sexuellt och könsrelaterat våld i ett antal länder. För att stärka tillgången till tjänster har sjukvårdspersonal och andra aktörer utbildats vilket bland annat har förenklat möjligheten för våldsutsatta att få remiss.¹⁸⁹

I Georgien har ett FN-projekt för mänskliga rättigheter nyligen utvärderats. Den visar att projektet bidragit till stärkt lagstiftning, vilket i sin tur skapat en mer positiv inställning till jämställdhet och skydd av kvinnors rättigheter.

Projektet involverade flera FN-organ och har knutit samman många viktiga aktörer: regeringen, civila samhället, utsatta grupper och religiösa strukturer. Genomförandet har uppmuntrat och präglats av samarbetsvilja vilket gjort det möjligt att hitta gemensamma vägar för att arbeta med andra politiskt och socialt mycket känsliga frågor, som hbtq-personers rättigheter, och sexuella och reproduktiva rättigheter.¹⁹⁰

I Moldavien ges stöd till MR-försvarare inom ramen för FN:s samlade program för mänskliga rättigheter. Insatsen har stärkt kunskapen om mänskliga rättigheter hos romer, personer med funktionsnedsättning, unga lagöverträdare, och personer som lever med hiv i den transnistrisk regionen av Moldavien. De har också fått tydligare verktyg för att försvara sina rättigheter.¹⁹¹

Viktiga partner i civilsamhället driver förfortlitt arbetet vidare på nationell nivå. I Zambia har vi till exempel gett stöd till den nystartade organisationen Chapter 1 Foundations som ger juridiskt stöd till MR-försvarare och bedriver opinionsbildning och utbildning om mänskliga rättigheter. Flera av Chapter 1 Foundations fall har lett till uppmärksammade rättsprocesser.¹⁹²

Sammanfattande analys och bedömning

Vetenskapligt utförda mätningar visar att demokratiutvecklingen i de drygt trettio länder där Sverige driver ett bilateralt utvecklingssamarbete, generellt har varit negativ under den senaste tioårsperioden.¹⁹³ Samtidigt visar studier att demokratibistånd har en positiv påverkan på demokratins utveckling.¹⁹⁴

En utvärdering, som publicerats av Expertgruppen för Biståndsanalys (EBA) 2020, granskar effekten av svenskt och internationellt demokratistöd de senaste 25 åren och visar att stöd riktat till vissa av demokratins hörnstenar har tydligt positiva effekter. Detta handlar om stöd till ett livskraftigt civilsamhälle, fria och rättvisa val, oberoende media och mänskliga rättigheter. Effekten är starkare i länder där demokratiseringsprocesser pågår och svagare i länder med negativ demokratiutveckling, där stöd till demokrati och mänskliga rättigheter är ett arbete i motvind.¹⁹⁵ Utvärderingen framhåller vikten av fortsatt demokratistöd för att motverka en vidare demokratisk tillbakagång. Den påpekar också att det är viktigt att förväntningar är realistiska när det gäller demokratistödets kortsiktiga resultat.¹⁹⁶

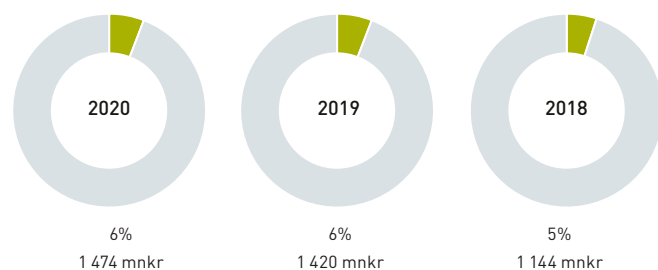
I arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer måste vi ha en långsiktig och uthållig ansats. Den negativa utvecklingen innebär att allt fler insatser handlar om att motverka en fortsatt negativ utveckling genom att reagera mot ett krympande demokratiskt utrymme, om att försvara rättigheter som riskeras att kränkas, samt om att försöka bibehålla status quo snarare än att bidra till förbättringar.

Covid-19 har inneburit dramatiskt förändrade omständigheter för våra partner i många länder och ett stort antal insatser har anpassats för att möta de ökande utmaningarna. Sida bedömer att insatserna i huvudsak är fortsatt relevanta. Att ett så stort antal insatser, som har siktet inställt på mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, kunnat anpassas till pandemin inom ramen för existerande överenskommelser ser vi som ett gott betyg på Sidas flexibla arbetsätt och starka relationer till innovativa partner.

För ungefär en fjärdedel av strategimålen bedöms dock sammansättningen av insatser och aktiviteter vara delvis relevanta. Detta beror ibland på förändringar i kontexten. Men lika ofta beror det på att fördjupade analyser eller utvärderingar gjorts som visat att en annan typ av insats eller ytterligare ansträngningar i någon riktning är nödvändiga för bättre resultat. För att stärka relevansen har i dessa fall möjligheter till justeringar av insatsportföljen undersökts eller redan genomförts. Det kan ske genom att samarbete med en ny partner inleds, eller att ett förändrat fokus för insatser med existerande partner övervägs.

Global jämställdhet

Diagram 3.54: Området som andel av totalt utbetalade medel

Jämställdhet är centralt i det svenska utvecklingssamarbetet. Det är ett perspektiv som ska genomsyra och integreras i allt arbete och det är också ett tematiskt verksamhetsområde. Totalt har nästan 1,5 miljarder kronor betalats ut för jämställdhetsarbete enligt strategimålen 2020.

Nästan hälften av totalt utbetalade medel inom området har gått till insatser som bidrar till att stärka kvinnors och flickors rättigheter. Stödet till arbete för minskat könsrelaterat våld har ökat under 2020 och står nu för nästan en tredjedel av utbetalda medel. De delar av Sidas jämställdhetsarbete som handlar om att stärka kvinnor ekonomiska egenmakt respektive politiska representation och inflytande stod för dryga 10 procent vardera 2020.

Andelen av alla Sidas utbetalningar som går till insatser som har jämställdhet som huvudsyfte är nästan 20 procent medan den andel som integrerat jämställdhet som delsyfte är 68 procent. Detta indikerar att en stor andel av Sidas insatser bidrar till att stärka jämställdheten och kvinnors och flickors egenmakt.

Sida är en ledande organisation inom OECD-DAC när det gäller riktat stöd till jämställdhet.¹⁹⁷ Bland andra givare ligger nivån för stöd med jämställdhet som huvudsyfte i genomsnitt på 4 procent.¹⁹⁸

Vårt arbete 2020

Totalt 25 av Sidas 44 strategier har mål som specifikt handlar om jämställdhet, kvinnors rättigheter och/eller har ett särskilt fokus på kvinnor och flickor.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- att stärka förutsättningarna för jämställdhet och kvinnors rättigheter,
- att förebygga och minska konsekvenserna av könsrelaterat våld,
- kvinnors politiska egenmakt,
- kvinnors ekonomiska egenmakt.

Jämställdhetsarbetet är utfallsmässigt störst i Afrika, Mellanöstern och Nordafrika (MENA). Men om man ser till enskilda strategier så har strategin för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Europa samt strategin för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter det största stödet till jämställdhetsinsatser.

Under 2020 har drygt 60 procent av stödet gått till multilaterala organisationer som vi samarbetar med, till exempel UNFPA, UN Women, UNDP och UNICEF. Men även aktörer inom civilsamhället har varit mycket viktiga partner för oss, som exempelvis Kvinna till Kvinna, Diakonia, Urgent Action Fund och Population Service International.

Flera av Sidas partnerorganisationer har ställt om sin verksamhet under året för att öka sitt stöd till kvinnoorganisationer, för att kunna bemöta våld i hemmet som ökar globalt och för att stärka sociala skyddssystem. Pandemin har lett till att insatser och aktiviteter har försenats. Exempelvis har 25-årsjubileet av Pekingdeklarationen flyttats till 2021.¹⁹⁹ Vissa seminarier och workshops har istället genomförts digitalt. Sidas partner Womens Learning Partnership har erbjudit stöd och utbildning i säkerhet på nätet för sina medlemmar.²⁰⁰

Diagram 3.55: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för jämställdhet

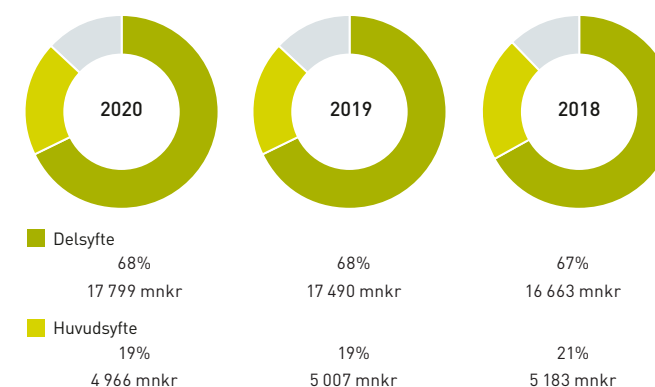
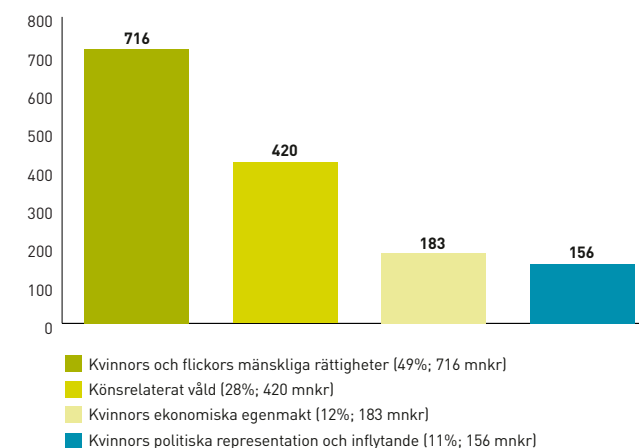

Diagram 3.56: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr

Kampanjerna HeforShe och Because I am a man, som stöds av UN Women, har ökat sin verksamhet under pandemin för att nå ut till fler män digitalt. Målet är att få män att ta större ansvar som pappor och att stoppa det könsrelaterade våldet.²⁰¹

Sida har drivit på för förändringar genom att på styrelsemöten och i dialoger med multilaterala organisationer på hög nivå tagit upp jämställdhetsintegrering, kvinnors ekonomiska egenmakt och könsrelaterat våld. Sida har följt upp hur dessa organisationer arbetar med jämställdhet i Sidas samarbetsländer och på global, tematisk och normativ nivå.

Resultatet av ett pilotprojekt med Världsbanken, Dialog om jämställdhet, lanserades under året.²⁰² Lärdomarna av projektet kan användas i andra dialoger, i synnerhet med multilaterala partner. Normativ dialog har även förts med OECD-DAC och EU.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

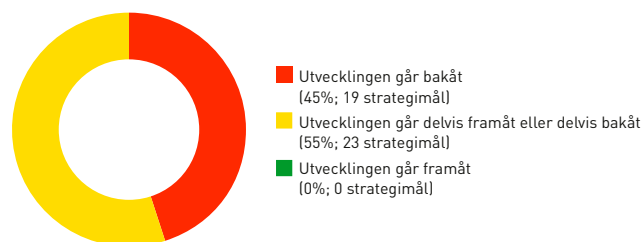
Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått delvis framåt eller delvis bakåt för drygt hälften och för de övriga har den gått bakåt (se diagram 3.57).

Framförallt går utvecklingen bakåt då det gäller att motverka könsrelaterat våld. Utvecklingen mot strategimålen stämmer överens med de analyser som gjorts av FN-organisationer och andra organ.

De ekonomiska och sociala konsekvenserna av den pågående pandemin riskerar att radera ut årtionden av framsteg för jämställdheten. Våld mot kvinnor och barn i hemmet har ökat och skyddsmekanismer har försvagats. Kvinnors arbetsbörda i hemmet har blivit större och möjligheterna till försörjning sämre. Barnnäktenskapen har ökat och i vissa länder har risken ökat för pojkar att hamna i barnarbete.²⁰³

Situationen för hbtq-personer har försämrats och det könsrelaterade våldet mot dem har ökat.²⁰⁴ Allt detta sammanfaller med ett krympande utrymme för demokrati och ett globalt bakslag mot kvinnors och flickors rättigheter. Kvinnor och flickors egenmakt, det vill säga flickors och kvinnors

Diagram 3.57: Utveckling mot mål

möjlighet att påverka och ha inflytande i sina egna liv och i samhället, minskar. Likaså minskar kvinnoorganisationernas möjlighet att verka.²⁰⁵ Klimatkrisen och fler utdragna konflikter och humanitära kriser förvärrar situationen ytterligare.²⁰⁶ De negativa ekonomiska effekter som den globala pandemin orsakat har även minskat den politiska viljan i många länder att satsa resurser på reformer.²⁰⁷

Kvinnors och flickors mänskliga rättigheter

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt eller delvis bakåt.

Detta överensstämmer också med det som FN och andra organisationer beskriver som ett globalt bakslag. Arbetet för flickors och kvinnors rättigheter under året har försvårats av anti-demokratiska rörelser och av effekterna av covid-19-restriktioner.²⁰⁸

Sida har under året prioriterat stöd till kvinnoorganisationer och aktivister för mänskliga rättigheter, till arbete för att förändra lagstiftning, normer och beteenden samt till jämställdhetsintegrering. Sidas stöd till kvinnorrättsorganisationer har ökat globalt under de senaste tre åren, exempelvis genom stödet till Global Fund for Women (GFW), som stöttar kvinnorrättsorganisationer världen över.²⁰⁹ Under året har 349 insatser i 79 länder bland annat bidragit till 14 lag- eller policyändringar i 12 länder. Till exempel har en lag om minskad aborträtt stoppats i El Salvador och i Zimbabwe har momsen på mensskydd tagits bort.²¹⁰

Sidas partner Urgent Action Fund (UAF) har erbjudit kvinnliga MR- och miljöförsvare skydd och stöd. Aktivister kan få akuta bidrag för att flygas ut eller för att anlita jurister. Organisationer har fått stöd för att bygga upp sin kapacitet och för att kunna skydda sig mot hot, till exempel genom bättre digital säkerhet.²¹¹ Under året rapporterar 75 procent av dem som fått bidrag att de känner sig säkrare och tryggare och att de kan fortsätta sin verksamhet tack vare UAF:s stöd.²¹²

Könsdiskriminerande lagstiftning och sociala normer är ett hinder mot jämställdhet i flera av våra samarbetsländer. Ett framsteg är att Sudan under året har kriminaliserat kvinnlig könsstympning. Den civila övergångsregeringen har med stöd av Sidas partner börjat planera själva genomförandet. Fokus ligger på rättssystemet.²¹³ Genom Norsk Folkehjelp stödjer Sida även irakiska organisationer i civila samhället som arbetar för att ändra den lag som säger att barn endast kan registreras i sin fars namn. Lagen har fått stora konsekvenser för de ca 4 000 faderlösa barn som fötts till följd av IS-övergrepp. Sida stödjer även Kvinna till Kvinna till kvinnors arbete med att stärka irakiska kvinnorrättsorganisationer.²¹⁴

Media är en viktig aktör i arbetet för att förändra normer och beteenden. Sida har stöttat ett arbete i Zimbabwe som har bidragit till att kvinnor i allt högre grad kan göra sig hörda i oberoende lokalmedia. Nyhetsrapporteringen har också haft ett större fokus på kvinnors rättigheter.²¹⁵

Feministiska dialoger (dialoger som främjar kvinnors rättigheter) har genomförts i den offentliga debatten i Rwanda och tabubelagda frågor som abort har lyfts fram. Genom Sidas stöd till Kvinna till Kvinna har även informella nätverk av unga rwandiska kvinnors som arbetar för jämställdhet och SRHR stärkts.²¹⁶

Flera av Sidas samarbetspartner fokuserar på att integrera jämställdhetsarbetet i sin övriga verksamhet. Sida finansierar en jämställdhetsrådgivare på UN Resident Coordinator's Office (UNRCO) i Sudan. Detta har resulterat i att både koordineringen av och kunskapen om jämställdhet har förbättrats inom FN-organisationerna.²¹⁷

Även bland irakiska myndigheter har jämställdhetsintegreringen stärkts genom Sidas stöd till United Nations Mine Action Service (UNMAS). Bland annat har Iraqi Directorate of Mine Action (DMA) och miljöministeriet i Bagdad tagit fram en plan för jämställdhetsintegrering. UNMAS har i en ny landstrategi lagt in mätpunkter för att se hur jämställdhetsarbetet utvecklas och tagit fram en arbetsplan för jämställdhet och mångfald. I den ingår aktiviteter för att skapa en mer integrerad och inkluderande miljö för samverkan mellan män och kvinnor i arbetet med minröjning.²¹⁸

I Guatemala har Sidas arbete för att stärka rättsstaten bidragit till ökad rättvisa och stärkt skydd av rättigheter för kvinnor, barn och urfolk. Genom ett stöd till Åklagarmyndigheten har hanteringen av fall med försvunna kvinnor förbättrats. Detta har lett till att försvunna kvinnor identifieras och hittas snabbare, vilket kan förebygga kvinnomord. Samordningen mellan rättsväsendets olika institutioner och digitaliseringen på Åklagarmyndigheten har också stärkts. Ett system för tolkar för urfolk har också byggts upp på kommunala myndigheter. Tolkarna har särskilt utbildats i att ha ett kulturellt anpassat jämställdhetsperspektiv när de bistår kvinnor från urbefolkningar.²¹⁹

Kvinnors ekonomiska egenmakt

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis bakåt eller delvis framåt.

Kvinnors ekonomiska egenmakt påverkas av ojämlika maktstrukturer och sociala normer. De hindras från att ha ett betalt arbete och att vara fria ekonomiska aktörer. Kvinnor står för merparten av det obetalda arbetet i hemmet och de har sämre tillgång till finansiella tjänster. Andelen kvinnor som lönearbetar har inte ökat markant under de senaste 20 åren²²⁰ och kvinnors ekonomiska egenmakt har drabbats hårt av pandemin.²²¹ De ekonomiska effekterna av covid-19 drabbar

kvinnor, flickor och pojkar i större omfattning än män. Det är en konsekvens av den ekonomiska sårbarhet då kvinnor som lever i fattigdom ofta arbetar inom den informella sektorn.²²²

Under året har Sida prioriterat stöd till insatser som syftar till att öka andelen kvinnor i produktiv sysselsättning och som driver företag och kooperativ. Det handlar till exempel om insatser som säkrar kvinnors tillgång till lån, krediter och andra resurser samt insatser för finansiell inkludering. Sidas partner kombinerar ofta dessa metoder. Till exempel har Sida genom ett globalt stöd till Rural Women Economic Empowerment (RWEE) bidragit till att: 5 400 kvinnor på landsbygden startade egna företag, eller aktiviteter som ger inkomst, inom jordbruk och andra sektorer; 15 700 kvinnor och 550 män organiserades i 650 spargrupper; 10 000 kvinnor på landsbygden utbildades inom affärs- och ekonomihandling, värdekedjor, marknadsföring och förhandlingsteknik.²²³ Organisationen arbetar också med att förändra det ojämlika maktförhållandet mellan kvinnor och män på landsbygden. Det handlar till exempel om hur resurser fördelas, om det obetalda arbetet i hemmet samt om policyförändringar som främjar jämställdhet.²²⁴

I Bangladesh påbörjades under året den andra fasen av ett projekt som syftar till att på ett hållbart sätt lyfta de fattigaste kvinnorna i landet ur extrem fattigdom.²²⁵ Under projektets första fas bidrog Sida till att över 42 000 kvinnor fick anställning. En lärdom från projektets första fas var att dessa kvinnor ofta riskerar att falla tillbaka i fattigdom på grund av att de är undernärda och drabbas av effekter av klimatförändringen. De löpte också större risk att utsättas för könsrelaterat våld då de utmanade de sociala normerna genom att lönearbeta och leda projekt. Detta har partnern i dialog med Sida nu försökt ändra på genom att förbättra kvinnors tillgång till lokala hälso- och rättssystem, genom utbildning i kvinnors rättigheter och ledarskap samt genom att arbeta mot könsrelaterat våld på arbetsplatserna och i familjerna. I projektets andra fas

ingår även åtgärder för att hantera konsekvenserna av klimatförändringarna.²²⁶

En viktig komponent för kvinnors ekonomiska egenmakt är att de har tillgång till digitala verktyg. Under året lyckades åtta privata mobila nätverksoperatörer öka andelen kvinnor i sin kundbas genom Sidas stöd till Connected Women Commitment Initiative (CWCI). Genom lägre priser för mobiltelefoner med internetuppkoppling, tjänster och för kvinnor har 16 miljoner kvinnor kunna få mobilt internet och tjänster för överföringar. Totalt har programmet nått mer än 35 miljoner kvinnor.²²⁷

Sida arbetar även med att få ett större genomslag för jämställdhet inom handelspolitiken. Genom International Trade Centre (ITC) har ett globalt fokus på jämställdhet inom handelspolitiken stärkts, bland annat genom att Buenos Aires-deklarationen om kvinnor och handel följdes upp under WTO Public Forum.²²⁸

Kvinnors inflytande och politiska representation

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt samt delvis bakåt.

Då länder har stängt ner på grund av pandemin har det medfört negativa konsekvenser för kvinnors politiska representation. Till exempel har kvinnliga kandidater hotats, där det finns könskvotering går de tunga politiska posterna till män och kvinnliga parlamentarikers förslag röstas ner.²²⁹ FN gör samma bedömning, trots att andelen kvinnliga parlamentariker har ökat möter kvinnor både motstånd och våld inom politiska och beslutsfattande organ.²³⁰

Sida arbetar både med att öka kvinnors politiska representation och med att stärka kvinnors inflytande på olika nivåer i samhället. Sidas stöd till UN Women har bidragit till att över 5 000 kvinnliga ledare, kandidater och valda politiker på nationell och lokal nivå fått utbildning i politiskt ledarskap och utvecklat sin kapacitet och sina möjligheter till nätverkande.

UN Women har även genomfört den första globala datainsamlingen över kvinnors representation lokalt. Kvalitativ och jämförbar data kunde för första gången samlas in i 104 länder.²³¹

I Liberia arbetar Sida genom UN Women och Kvinna till Kvinna med att stärka kvinnliga politiska kandidater, men framstegen har gått långsamt. En analys visade att alla inblandade aktörer måste samarbeta mer för att kunna dra nytta av varandras styrkor och fördelar. Det är nödvändigt för att kunna hantera de ökade svårigheterna för kvinnor att delta i politiken. Sida har också börjat samverka med andra aktörer och insatser för att hitta nyskapande lösningar.²³²

I reformsamarbetet med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet har ett antal insatser genomförts för att stärka kvinnors egenmakt och inflytande. I Bosnien och Hercegovina arbetar Sida för att bryta könsstereotyper och för att inspirera fler kvinnor att arbeta som dataexperter eller entreprenörer.²³³

I Ukraina är Sida den största givaren inom jämställdhetsområdet och stödjer regeringens arbete med att analysera över 300 budgetar utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Alla sektorer på statlig och lokal nivå ska säkerhetsställa att jämställdhetsanalyser görs innan beslut fattas.²³⁴ Sida finansierar även flera andra initiativ för att motverka stereotyper och främja kvinnors politiska deltagande i Ukraina. Exempelvis har böckerna "She did it" och "She also did it" getts ut. Det är det största bokprojektet någonsin om kända ukrainska kvinnor i Ukraina.²³⁵

Kvinna till Kvinna:s regionala program för att stärka lokala kvinnorättsorganisationers påverkansarbete i västra Balkan har utvärderats. Utvärderingen visar att jämställdhet och kvinnors rättigheter har integrerats i centrala EU-dokument (för EU-anslutning), att nationella rapporter har ett större fokus på kvinnors rättigheter samt att vissa nationella lagar och policys påverkas. Genomförandet nationellt försenas dock

ofta då kapaciteten hos regeringarna brister. Ett resultat av programmet är att de lokala organisationerna arbetar parallellt gentemot EU, nationella regeringar och med att engagera allmänheten i frågorna. Viktiga beståndsdelar för denna framgång har varit regional samverkan och ett ömsesidigt lärande mellan aktörerna samt ett långsiktigt samarbete mellan de lokala organisationerna och Kvinna till Kvinna.²³⁶

Minskat könsrelaterat våld

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis bakåt eller delvis framåt.

Det könsrelaterade våldet är ett hinder för jämställdhet. Det minskar också kvinnors och flickors möjligheter ta sig ur fattigdom. Under pandemin har det könsrelaterade våldet och antalet barnäktenskap ökat.²³⁷ Detta trots att lagstiftningen i många länder stärkts och medvetenheten och kunskapen ökat, fortsätter våldet.²³⁸

Sida ger stöd till insatser för att förebygga våld och skadliga sedvänjor, stärka ansvarskrävande, ge rättsstöd och lindra konsekvenserna för dem som drabbats. I arbetet ingår ofta insatser för att stärka offentliga institutioner samt stöd för att ta fram nationella ramverk som kan få större genomslag.

Barnäktenskap är en skadlig sedvänja som Sida arbetar mot i flera samarbetsländer. I Bangladesh har Sida bidragit till att antalet barnäktenskap har minskat från cirka 65 till cirka 47 procent på två år i de distrikt där Plan International och andra organisationer i civilsamhället arbetar för att förhindra barnäktenskap. Ett viktigt resultat är att drygt 70 procent av alla pappor med döttrar i åldern 11–18 år har sagt att de inte kommer att tillåta att deras döttrar gifter sig före 18 års ålder samt att religiösa ledare kontrollerar födelsecertifikaten före giftermålet. Genom insatsen har även ungdomar engagerats i

arbetet och rapporterar till myndigheter om någon flicka riskerar att giftas bort.²³⁹

En utvärdering av Sidas partner Girls not Brides verksamhet i Uganda och Rajasthan visar att när civilsamhället samarbetar med statliga institutioner, skapas bättre resultat och mer långtgående effekter. I Uganda ledde samarbetet till ett antal policys, exempelvis den nationella strategin för att stoppa barnäktenskap och tonårsgraviteter. I flera distrikt tilldelade de lokala myndigheterna budgetmedel för att stoppa barnäktenskap. I Rajasthan samlade regeringen organisationer och myndigheter som arbetade mot barnäktenskap för ta fram gemensamma lösningar. Flickor fick möjlighet att prata med representanter från regeringen om sina erfarenheter av barnäktenskap.²⁴⁰

I södra Afrika stödjer Sida ett arbete för att ta fram gemensamma regionala riktlinjer för åtgärder mot könsrelaterat våld. Det baseras på samråd med relevanta departement i alla SADC-länder.²⁴¹ Sidas partner har även bidragit till att nationella ramverk skapats för att stödja en samordnad hälsovård för HIV/SRHR. Andra partner arbetar med att förändra sociala normer då det gäller jämställdhet och könsrelaterat våld, barnäktenskap och kvinnlig könsstympning.²⁴² I Uganda har Sidas stöd till UN Women bidragit till att ett lagförslag om våld i hemmet kommer att presenteras för parlamentet, till att 140 parlamentledamöter engagerat sig i kampanjen HeForShe samt till att myndigheters kapacitet att samla in data och information om könsrelaterat våld stärkts.²⁴³

Genom stöd till UNFPA:s landprogram har Sida bidragit till en nationell strategi i Irak för att bekämpa våld mot kvinnor. Omkring 70 000 kvinnor och flickor har fått sjukvård, psykosocialt och rättsligt stöd genom mobila team och kvinnocenter runtom i landet.²⁴⁴ Sida stödjer även ett UNFPA-arbete i Syrien där kvinnor och flickor, men även pojkar och män, som utsatts för könsrelaterat våld, får vård och rådgivning genom

säkra utrymmen "safe spaces". Stöd har också gått till Kvinna till Kvinna som bedrivit ett förebyggande arbete i Syrien med hjälp av information och påverkan.²⁴⁵

I Guatemala bidrar Sidas insatser till att stärka Åklagar-, Jämställdhets- och Statistikmyndigheterna. Genom förbättrade verktyg har handläggningstiden hos Åklagarmyndigheten förkortats med upp till 90 procent för flickor och pojkar som blivit utsatta för sexuellt våld.²⁴⁶

I Bolivia har Sida genom UNICEF och UNFPA bistått inrikesministeriet med att ta fram en nationell strategi för att förhindra våld mot kvinnor och barn, ge bättre underlag för beslutsfattande samt att ta fram instrument för att stärka de lokala myndigheternas stöd till dem som utsätts. Parallellt med detta ger Sida stöd till civilsamhällesorganisationer som arbetar mot könsrelaterat våld och som arbetar för att förändra maskulinitetskulturen.²⁴⁷

Sammanfattande analys och bedömning

Sida bedömer att insatserna i de flesta strategierna varit relevanta och att det svenska biståndet bidragit till ökad jämställdhet och till kvinnors och flickors egenmakt. I många av Sidas samarbetsländer finns konservativa motkrafter och ett allt mer påtagligt motstånd mot jämställdhet. Då är det avgö-

rande att det finns en oberoende och stark kvinnorättsrörelse för att styrande ramverk ska få genomslag i lagstiftningen och för att förändra sociala normer.²⁴⁸

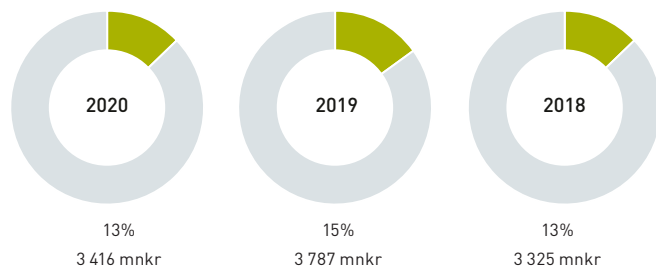
För att säkerställa stark relevans har Sida fortsatt att prioritera stöd till kvinnorätsorganisationer och har även fokuserat alltmer på samordning och samverkan mellan multilaterala aktörer, civilsamhälle och myndigheter. Samarbeta och dialog om jämställdhet med finansiella institutioner och utvecklingsbanker blir allt viktigare för att mobilisera resurser, inklusive genom katalytisk finansiering (dvs finansiering som har en pådrivande och möjliggörande effekt) för att stärka jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt.

Anpassningar har gjorts under året, framför allt med anledning av covid-19. Bland annat har justeringar gjorts för att nå de allra fattigaste och mest utsatta utifrån ett jämställdhetsperspektiv. För att möta pandemin har vi särskilt fokuserat på att motverka ett ökat könsrelaterat våld. Extra stöd har därför gått från Sida till bland annat UN Trust Fund to End Violence against Women (UNT) och till Urgent Action Fund (UAF). Dessa organisationer stöttar mindre civilsamhällesorganisationer så att de kan fortsätta sitt arbete med att bekämpa könsrelaterat våld, stärka kvinnors egenmakt, och ge akut stöd till kvinnorättsaktivister.²⁴⁹

Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser

Diagram 3.58 Området som andel av totalt utbetalade medel

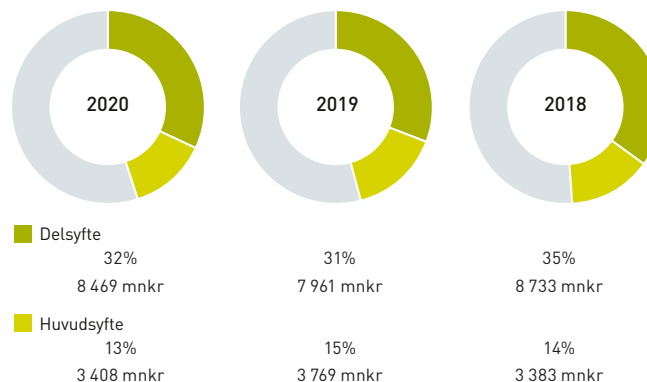
Miljö- och klimatmässig hållbarhet är centralt i det svenska utvecklingsarbetet. Miljö och klimat är ett perspektiv som ska genomsyra och integreras i hela verksamheten men det är även ett tematiskt verksamhetsområde med riktade miljö- och klimatsatser.

Totalt har ca 3,4 miljarder kronor betalats ut 2020 för arbete med miljö och klimat enligt strategimålen. I jämförelse med föregående år innebär detta en minskning på cirka 400 miljoner kronor.

Under 2020 har vi betalat ut dryga 900 miljoner kronor till insatser som bidrar till mål om hållbara energisystem. Detta motsvarar nästan 27 procent av totalt utbetalade medel inom det tematiska området. Arbetet för hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser, biologisk mångfald och nyttjande av ekosystemtjänster upptar också en stor andel av området med 24 procent av utfallet 2020. Den tredje största strategimålskategorin 2020 var motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer. Vi har under året betalat ut mer än 650 miljoner kronor till insatser som bidrar till denna typ av strategimål.

Andelen av alla Sidas utbetalningar som har gått till insatser som har miljö som huvudsyfte är 13 procent och integrerat som delsyfte 32 procent. Detta innebär att dryga tredjedelen

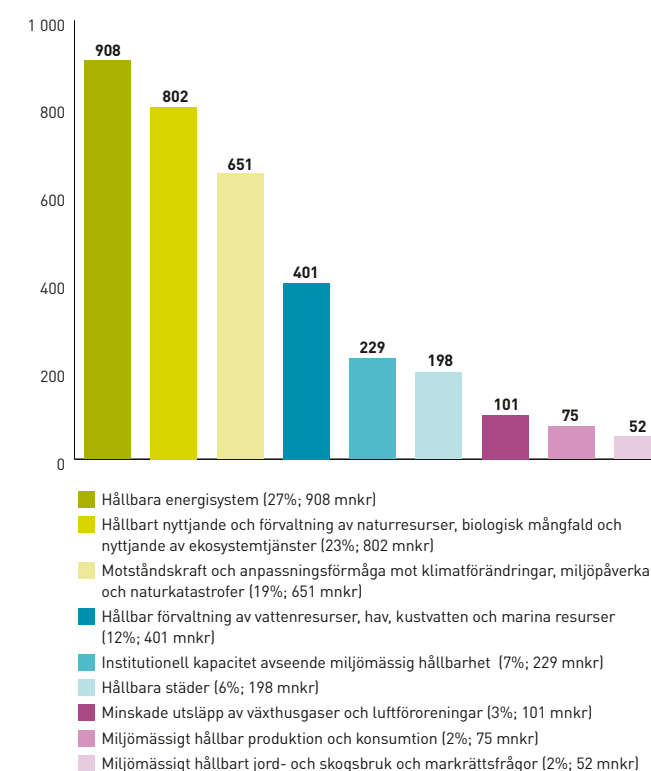
Diagram 3.59: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policy-markören för miljö

av Sidas insatser har integrerat miljö som ett perspektiv medan en mindre andel insatser har miljö och klimat som sitt huvudsyfte.

Rio-markörer är OECD-DAC-markörer som används för att beräkna och redovisa andel av det totala biståndet som bidrar till utsläppsminskning och/eller klimatanpassning samt biologisk mångfald. I denna beräkningsmetod vägs samtliga insatser in oavsett tematiskt område, så länge som dessa kan sägas bidra till utsläppsminskning och/eller klimatanpassning samt biologisk mångfald. Detta innebär att det totala utfallet för Rio-markören vida överskrider det totala utfallet för de riktade insatser som specifikt relaterar till strategimål om miljö och klimat. Rio-markörerna redovisas årligen i augusti. Uppföljningen i augusti 2020 visade sammantaget att Sidas stöd till klimat har ökat. 2019 fick området klimat 4,65 miljarder kronor, en ökning med 278 miljoner kronor från 2018²⁵⁰. Sidas stöd till biologisk mångfald var 1,9 miljarder kronor 2019, en ökning med 300 miljoner kronor från 2018²⁵¹.

Diagram 3.60: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mkr

Vårt arbete 2020

Under året arbetade Sida med cirka 60 strategimål inom miljö- och klimatområdet i ungefär hälften av Sidas 44 strategier.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser, biologisk mångfald och nyttjande av ekosystemtjänster,
- institutionell kapacitet avseende miljömässig hållbarhet,
- motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer,
- minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar,
- miljömässigt hållbar produktion och konsumtion,
- hållbara energisystem,
- hållbara städer,
- hållbar förvaltning av vattenresurser, hav, kustvatten och marina resurser,
- miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk och markrättsfrågor.

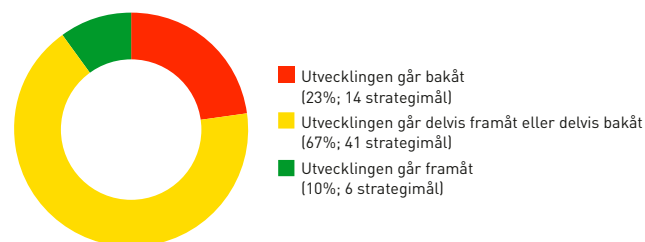
Sida arbetar med ett tydligt fokus på att stärka ländernas egen kapacitet och förmåga till en miljömässigt hållbar utveckling. Vi ger stöd till myndigheter, enskilda organisationer, tankesmedjor och internationella organ samt till forskning och näringsliv.

Miljöförändringarna drabbar människor lokalt men många miljöfrågor är gränsöverskridande, exempelvis klimatförändringarna och gemensamma vattenresurser. Sida arbetar därför med partnerorganisationer på global, regional, nationell och lokal nivå.

Ungefär hälften av vårt stöd gick under året till multilaterala organisationer (53 %) och nästan en femtedel (16 %) gick till enskilda organisationer i civila samhället. Våra största partner var Världsbanken och UNDP. Stora svenska partner var Stockholm Environment Institute (SEI), Stockholms universitet och Stockholm International Water Institute (SIWI).

Den strategi med störst andel miljö och klimat är den globala strategin för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt

Diagram 3.61: Utveckling mot mål

hållbart nyttjande av naturresurser. Därefter följer de regionala strategierna för Afrika, Östeuropa, västra Balkan och Turkiet samt strategin för Asien och Oceanien. De bilaterala strategierna med störst andel stöd 2020 var Moçambique och Kenya.

I och med att en stor del av aktiviteter som driver förlust av till exempel biologisk mångfald eller ökande utsläpp sker i andra sektorer bedrivs mycket arbete med att integrera miljö- och klimat i andra tematiska områden. Under 2020 har integreringsarbete tagits vidare genom att förankra en åtgärdsplan med konkreta åtgärder för att förbättra integrering av miljö och klimat i verksamheten.²⁵²

Under året har Sida fokuserat den strategiska normativa dialogen på att ta fram ett nytt ramverk för resultat inom ramen för Sveriges styrelsearbete i Gröna klimatfonden (GCF).²⁵³ Vi har också arbetat för att få biståndet än mer i linje med det globala klimatavtalet, Parisavtalet²⁵⁴, genom ordförandeskapet i OECD/ DAC:s tematiska nätverk Environet och i dialogen med Världsbanken²⁵⁵. Normativ dialog bedrevs även genom att Sida deltog aktivt i förhandlingarna om FN:s klimatkonvention (UNFCCC) och konventionen om biologisk mångfald (CBD). Vid förhandlingarna om UNFCCC förde vi in utvecklingsperspektivet, främst inom klimatfinansiering och rapportering samt även klimatanpassning. Vid förhandlingarna om CBD fördes områdena kapacitetsutveckling och resursmobilisering fram som särskilt viktiga från Sidas håll.

I det normativa arbetet stöttar Sida också påtryckningarna för att Världsbanken ska prioritera sina långsiktiga åtaganden

inom miljö och klimat. Detta har fått stå tillbaka under pandemin till förmån för operativt arbete med covid-19 på landnivå, men återupptogs under senare delen av året.

En av grogrunderna för pandemier är en minskad biologisk mångfald och minskat livsutrymme vilket leder till ökad påverkan mellan vilda djur, tamdjur och människor. Sida har under den pågående pandemin prioriterat insatser inom vatten, sanitet, hygien (WASH) till utsatta människor, till exempel de som lever i slumområden och i informella områden. Vi har också satsat på att påskynda en hållbar och tillförlitlig tillgång till el i hälsovården. Sida har generellt verkat för att återhämtningen efter covid-19 ska bli långsiktig och miljömässigt hållbar. Det har vi gjort bland annat genom att bygga kapacitet i våra samarbetsländer, så att de står bättre rustade att möta framtida kriser och kan väga in miljö- och klimathänsyn.²⁵⁶

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått bakåt, delvis bakåt eller delvis framåt (se diagram 3.61). Endast i förhållande till ett litet antal mål har utvecklingen gått framåt.

Människor som lever i fattigdom är de som påverkas mest av ett förändrat klimat och ökad förlust av biologisk mångfald. Tyvärr finns inga tecken på att senaste decenniernas negativa trend för miljön, klimatet och ekosystemen har brutits.^{257, 258, 259} Tvärtom har det blivit ännu mer alarmerande under pandemin.

Hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser, biologisk mångfald och nyttjande av ekosystemtjänster

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den gått bakåt.

Allt fler rapporter visar att den pågående utvecklingen är riskabel både för människan och för ekonomin.^{260, 261} Pandemin visar tydligt att robusta ekosystem är en förutsättning för att minska risken för framtida pandemier.²⁶² Sida arbetar långsiktigt med partner och i program för att hejda förlusten av biologisk mångfald på lokal, regional och nationell nivå. Men också för att tydligare identifiera och bemöta

direkta och indirekta krafter som driver på denna process.

Vattenmiljöer är extra utsatta både i fråga om fysisk påverkan på vattenflöden och på vattnets kvalitet. Det Sida-stödda NGO-nätverket Coalition Clean Baltic (CCB) genomförde en kampanj för att mäta nitrater i dricksvatten i Belarus. Genom kampanjen har mer än 3 000 brunnar och andra dricksvattenkällor kontrollerats. Resultatet visar att de nationella riktlinjerna om tillåtna nitratnivåer överskrids i mer än 70 procent av dessa vattendrag. Kampanjen har ökat allmänhetens kännedom om föroreningar och lett till ökade krav på ansvarstagande och åtgärder för att förbättra miljön.²⁶³

Att förvalta naturresurser hållbart och samtidigt producera tillräckligt med mat är en enorm utmaning. I Guatemala har Sida gett stöd till program för en tryggare livsmedelsförsörjning och förbättrad natur. Drygt 2 200 familjer i sju kommuner har tack vare programmet förbättrat sin kapacitet att förebygga en ohållbar användning av naturresurser och hälsoproblem på grund av undernäring.²⁶⁴

En viktig åtgärd för att återställa utarmad mark är att återplantera skog. Genom stöd till Africa Forest Forum (AFF), har Sida bidragit till att nästan 50 skogsbrukare i 17 länder i Väst- och Centralafrika har blivit bättre på att ta fram plantor av hög kvalitet. Stödet har också gjort den afrikanska positionen vid internationella skogsförhandlingar starkare.²⁶⁵

Institutionell kapacitet avseende miljömässig hållbarhet

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt eller delvis bakåt.

Sida har bidragit till att stärka samarbetsländernas och partners kapacitet. Bland annat i fråga om rapportering, dialog och deltagande i förhandlingar om klimat- och biologisk mångfald. Även den lokala kapaciteten för en hållbar miljö har ökat i länderna. Ett exempel är Sidas stöd till Oxfam och programmet Transboundary Rivers of South Asia (TROSAs). Det utgår från en lokalt förankrad metod för gränsöverskridande regional förvaltning av vattenresurser och syftar till att stärka

kapaciteten hos utsatta grupper i flodområden i Bangladesh, Indien, Nepal och Myanmar att kunna påverka förvaltningen. Ett resultat är att riktlinjer tagits fram för utvinning av sand och för analys av vattenkraftinvestering ur ett rättighetsperspektiv. Det har också lett till ett ökat samarbete mellan regeringarna i Indien och Bangladesh.²⁶⁶

I Etiopien har Sidas samarbetspartner Ethiopian Development Research Institute fått stöd för ett projekt som syftar till att främja kommersiell skogsförvaltning genom att engagera den privata sektorn och utbilda skogsrådgivare. Detta har lett till att landets nya nationella plan för skogsvård har kunnat genomföras bättre.²⁶⁷

Även marina resurser är viktiga för många av Sidas samarbetsländer. Sidas partner International Institute for Environment and Development (IIED) har gett stöd för att utveckla kapaciteten i de minst utvecklade länderna. Socioekonomiska aspekter betonades i en mellanstatlig FN:s konferens om marinbiologisk mångfald genom policyunderlag och en studie om ekologiska samband som visar på den starka relationen mellan öppet hav, ländernas kustzon och dess betydelse för fattiga.²⁶⁸

Sverige bidrar även genom biståndet till EU:s utvidgningsprocess på västra Balkan. Utvidgningsprocessen driver på förändringar och anger en färdplan för arbetet med regionens miljö- och klimatutmaningar. I Serbien har svenskt bistånd genom Naturvårdsverket, lett till att landet har färdigställt sin förhandlingsposition för miljökapitlet. Det är en tydlig framgång för närmandet till EU inom miljöområdet. Projekt har också stärkt kemikaliesäkerheten, bidragit till utveckling av miljöteknik, och investeringar inom vatten och avfall.²⁶⁹

Motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt eller delvis bakåt.

I takt med att effekterna av den pågående förändringen av klimatet blir mer påtagliga blir det allt viktigare att anpassa

samhällen och ekonomier till de nya förutsättningarna. Det gäller också att bygga motståndskraft.

Sidas arbete har bidragit till att öka motståndskraften mot klimatförändringarnas effekter men också till en ekonomisk utveckling med begränsad klimatpåverkan. FN:s globala rapport om riskreducering visar emellertid att behoven fortfarande är mycket stora.²⁷⁰

I Moçambique, som drabbades hårt av cyklonen Idai 2019, har Sida under året gett stöd till Local Climate Adaptive Living (LoCAL), med United Nations Capital Development Fund (UNCDF). Det har lett till att verksamheten har kunnat utökas till att täcka nio klimat känsliga distrikt i Gaza och Inhambane-provinserna. För att öka localsamhällets motståndskraft har Sidas partner International Union for Conservation of Nature (IUCN) i samarbete med Mocambiques ministerium för hav, vatten och fiske, bland annat arbetat för att återställa mangrovmiljöer i kustdistriktet Dondo.²⁷¹

Sida har även gett stöd till det globala initiativet Coffee and Climate som genomförs av Hanns R. Neumann Stiftung (HRNS), i samarbete med och samfinansiering av nio kaffeföretag. Det syftar till att öka kaffeproducerande småbönders motståndskraft och förmåga att anpassa sig till klimatförändringar. Under året har 8 000 bönder fått utbildning inom klimatsmart jordbruk och totalt har 26 planer på klimat-anpassning tagits fram med fokus på vattentillgång.²⁷²

Minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt.

De senaste åren har varit bland de varmaste som uppmätts globalt i modern historia.²⁷³ Samtidigt är målet för många av Sidas projekt och program att bidra till att minska utsläppen för att klara Parisavtalets mål (att den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och helst stanna vid 1,5 grader).

Sida bidrar till minskade utsläpp genom att exempelvis stödja programmet Eastern Europe Energy Efficiency and

Environment Partnership (E5P). En utvärdering av samarbetet visade positiva resultat. 36 projekt inom miljö och energieffektivisering har fått bidrag sedan partnerskapet startade 2010. De beräknas leda till minskning av utsläppen med uppemot en miljon ton koldioxid per år.²⁷⁴

Miljömässigt hållbar produktion och konsumtion

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt.

Produktions- och konsumtionsmönster är viktiga områden för Sida och blir allt viktigare i våra samarbetsländer. Idag kräver mänsklighetens konsumtion och produktion resurser motsvarande det som två jordklot kan producera per år.²⁷⁵ Sida ger stöd till International Pollutants Elimination Network (IPEN) vars medlemsorganisationer påverkar för att vi ska få en hållbar användning och förvaltning av kemikalier globalt, regionalt och nationellt. Till exempel lyckades IPEN under året få Kameruns regering att anta en lag som förbjuder import och användning av bly i målarfärg.²⁷⁶

Sida är också delfinansiär i ett program som World Resources Institute (WRI) har startat: "Partnering for green growth and the global goals 2030". Initiativet skapar innovativa offentlig-privata partnerskap mellan företag, regeringar och organisationer i civila samhällen. Genom rådgivning och finansiering kan dessa växa och bli globala modeller för hållbara lösningar inom mat, jordbruk, vatten, energi, städer och cirkulär ekonomi. Exempel på aktiviteter i partnerskapet är minskat matsvinn och förbättrad sophantering i Indonesien samt ett ökat antal elbussar i städer i Brasilien, Colombia och Mexiko.²⁷⁷

Hållbara energisystem

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt eller delvis bakåt.

Pandemin har brutit de senaste årens positiva utveckling. Reserestriktioner har till exempel försenat leveranser och installationer. Tillgången till krediter har minskat och blivit

dyrare. Detta riskerar att hämma den hittills lovande framtida potentialen för tillväxt. Ett exempel är från ett program i Kenya som erbjuder resultatfinansiering till elleverantörer med syfte att öka tillgången till förnybar elektricitet till fattiga människor som lever i områden utanför det nationella elnätet. Finansieringen i programmet har styrts om under året till akutstöd och riktad rådgivning för att upprätthålla kontinuiteten och för att bevara den utveckling och de resultat som hittills uppnåtts.²⁷⁸

Antal människor i världen som får tillgång till hållbara energilösningar har under de senaste åren fortsatt att öka. Trots detta beräknade man före pandemin att 620 miljoner människor ännu inte kommer att ha tillgång till elektricitet år 2030. Av dem lever 85 procent i Afrika söder om Sahara.²⁷⁹

Sverige bidrar genom Sida till Power Africa vars syfte är att bidra till ökad produktion av och tillgång till förnybar energi och energieffektivisering i Afrika söder om Sahara. Sida ska mobilisera en miljard US-dollar mellan 2015 och 2024. En utvärdering under året visade att vi är på god väg att uppfylla målen för projektet. Samtidigt ger utvärderingen förslag till förbättringar, bland annat att stärka lärandet och samarbetet internt samt att öka fokuset på nyskapande och transformativa insatser.²⁸⁰

Sida satsar på garantier för att underlätta privat finansiering och investeringar i förnybar energi. Exempelvis crowdfunding-garantierna till Trine och Lendahand samt en garanti till Sunfunder. De ger lån till små och medelstora företag för förnybar energi. Till exempel har Trine efter två års verksamhet genererat mer än 63 miljoner kronor. Sidas bidrag har varit en subvention av administrativa kostnader på cirka en miljon. Det har resulterat i nästan 50 000 nya elanslutningar från 2018.²⁸¹

Klimatförändringar drabbar tillgången till el och i Moçambique skadades kraftledningar, distributionslinjer och produktionsanläggningar hårt av cyklonen Idai och Kenneth 2019. Skadorna har orsakat ett betydande produktionstapp vid vattenkraftverk. Sida bidrog under 2020 till att vattenkraftverket Mavusi kunde påbörja reparationer för att återfå kapaciteten.²⁸²

Spridningen av covid-19 har lett till att behovet av el inom hälsosektorn uppmärksammas. El behövs för en kvalitativ vård. Genom Sidas stöd till Energy Sector Management Assistance Program (ESMAP) har Världsbanken fattat beslut om tidigt stöd till Haiti för att sjukhus och hälsostationer ska få tillgång till el och därmed bli bättre rustade för pandemins effekter och kunna rädda liv.²⁸³

Hållbara städer

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt, delvis bakåt eller bara delvis framåt.

Världen urbaniseras i snabb takt och 2050 beräknas två tredjedelar av jordens befolkning att bo i städer.²⁸⁴ Förflyttningen från landsbygd till stad kommer främst att ske i utvecklingsländer med bristfällig stadsplanering och svårigheter att finansiera bostäder och infrastruktur. Detta leder till en ohållbar stadsutveckling samt till att slum och informella bostättningar hela tiden kommer att växa. Redan idag bor en miljard människor i sådana förhållanden. Denna globala stadsutveckling är inte hållbar. Det krävs enorma investeringar i infrastruktur och förändrade stadsstrukturer.

Covid-19 har drabbat människor som lever i slumområden och informella områden mycket hårt. I dessa område är åtgärder för att förhindra spridning av smitta (som handtvätt, fysisk distansering, isolering i hemmet och nedstängning av bostadsområden) ofta omöjliga. Där bor människor trångt, har inte rinnande vatten i hemmet och delar ofta toalett med andra i sitt bostadsområde. Dessa människor lever också ofta i den informella ekonomin och har förlorat en stor del av sina inkomster under pandemin.²⁸⁵

En viktig del av samarbetet kring hållbara städer är att främja ökad tillgång till samhällstjänster som vatten, sanitet, energi, hantering av avfall samt minskning av växthusgaser och luftföroreningar. I oktober 2020 färdigställdes två nya reningsverk i de georgiska städerna Telavi och Tskaltubo. Detta innebär att 58 000 personer som inte tidigare haft tillgång till avloppsrening nu får det.²⁸⁶ Sida har bidragit med

80 miljoner kronor till finansieringen av dessa projekt som genomförts tillsammans med Världsbanken.

Cities Alliance arbetar med stadsfrågor på global, regional och nationell nivå och har tillsammans med IIED tagit fram fem bra exempel på hur New Urban Agenda kan genomföras på lokal nivå. I Liberia har man kartlagt 84 slumområden och startat 179 spargrupper i samarbete med bland annat Slum Dwellers International. I tio projekt har skolor, vattenledningar (inklusive handikappanpassade duschar) och möteslokaler byggts i slumområden. Cities Alliance har också ett globalt innovationsprogram där programmet kan bidra med medel (max 250 000 US dollar) för att identifiera projekt som bedöms kunna påskynda förändring. Den senaste utlysningen av medel hade temat migration.²⁸⁷

Som ett resultat av samarbetet med UN-Habitat bidrog Sida till att tillgången till samhällstjänster ökade för 1,2 miljoner människor i slumområden. Participatory Slum Upgrading Program utvecklade sina policyer och strategier för förbättringar i slumområden och för att förebygga slum, i fyra länder. Det gällde bland annat Kenya som antog en nationell policy och lanserade ett program för prisvärda bostäder.²⁸⁸ I arbetet för att förbättra tillgången till samhällstjänster ingår att öka intäkterna och att hantera dem bättre.

Efter att Svenska Kommuner och Regioner (SKR) helt enligt plan lämnade SymbioCity Kenya-projektet i december 2019, har Kenyas motsvarighet till SKR, Council of Governors, själva fortsatt att färdigställa pilotprojekten tillsammans med de sju deltagande länen/städerna. Detta har skapat en känsla av ägarskap och vi kan konstatera att det omfattande arbetet med att bygga kapacitet genom åren har gett resultat. Ett annat resultat är verktygslådan "Planning Our Towns" för inkluderande stadsutveckling i länen.²⁸⁹

Hållbar förvaltning av vattenresurser, hav, kustvatten och marina resurser

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den i övervägande grad gått bakåt, globalt²⁹⁰, regionalt²⁹¹ ²⁹² och bilateralt.²⁹³ ²⁹⁴

Utvecklingen syns tydligt i vår strategirapportering. Brist på vatten är ett utvecklingshinder i flera av våra samarbetsländer. Det förvärras av klimatförändringarna och av att vattenresurserna överutnyttjas. Den pågående pandemin har ökat efterfrågan på vatten vilket gett en förvärrad vattenstress i områden som redan lider av akut vattenbrist, exempelvis i MENA.²⁹⁵

Sida ger stöd till en integrerad förvaltning av vattenresurser på global, regional och nationell nivå. Detta stöd har till exempel lett till förbättrad vattenkvalitet och minskad inverkan av klimatförändringarna på vattenresurserna i Mali.²⁹⁶ Sida stödjer även ett flertal gränsöverskridande insatser för att förbättra regional samverkan mellan länder som delar vattendrag. Stödet till Mekong River Commission har lett till en starkare lokal förankring och bättre förutsättningar att använda och förvalta vattenresurserna hållbart.²⁹⁷ Sidas stöd till Världsbankens fond Cooperation in International Waters in Africa har bidragit till att stärka en gemensam förvaltning av vatten och till ett internationellt vattensamarbete i Afrika söder om Sahara. Arbetet har nått ut till 26,9 miljoner människor.²⁹⁸

Genom vårt stöd till Stockholm International Water Institute's (SIWI) arbete med vattendiplomati har kvinnliga ledare i vattensektorn och mediaaktörer stärkt sin kapacitet och förmåga att utöva inflytande. Det finns nu en ökad medvetenhet bland beslutsfattare i Nilens avrinningsområde om vikten av gränsöverskridande samarbete.²⁹⁹

Vattenkvalitetens betydelse för människors hälsa, ekosystem, ekosystemtjänster, ekonomisk tillväxt och renare hav uppmärksammas allt mer inom internationellt utvecklings-samarbete. I Bangladesh har vårt stöd till WaterAid bidragit till att minska föroreningen av vatten genom att kommunala planer tagits fram för insamling av avfall och säker slam- och avfallshantering. UNIECF bidrog till att mer än 120 000 människor fick tillgång till dricksvatten utan arsenik genom att sprida kunskap och kännedom om den nationella handlingsplanen mot arsenikföroreningar.³⁰⁰

Sidas stöd till globala insatser genom UNDP och SIWI har bland annat bidragit till minskade utsläpp av förorenade

ämnen i haven. Det har också genom Världsbanken (ProBlue), UNEP och IUCN bidragit till bättre hantering av marint avfall, inklusive plast. Genom Världsbankens Global Water Security and Sanitation Partnership (GWSP) och WRI³⁰¹ har kunskapen ökat i samarbetsländer om betydelsen av naturbaserade lösningar, som mangrove-miljöer och våtmarker, för att säkerställa motståndskraftiga vattentjänster. Sidas stöd har även gett samarbetsländerna verktyg för att bedöma statusen på fisket, kapacitet att förvalta och utforma bättre fiskeprojekt, och motverka skadliga fiskesubventioner. De har också genom WorldFish fått en ökad kunskap om sötvattensfiskets betydelse som födokälla och då särskilt för den fattigaste delen av befolkningen.³⁰²

Miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk och markrättsfrågor

Det finns inga specifika strategimål för jord, skogsbruk och markrätt. Arbetet med dessa frågor integreras i arbetet med andra delområden, exempelvis ekonomisk utveckling, miljö och demokrati. Generellt har utvecklingen under 2020 varit oförändrad eller gått bakåt då det gäller livsmedelsförsörjning och markrätt.

Flera pågående kriser i världen har under året haft stor negativ påverkan på jord- och skogsbruket och möjligheten att försörja sig genom detta. Det beror framför allt på försämrad miljö eller klimatförändringar samt på konflikter och fattigdom. Övriga kriser som covid-19, gräshoppsinvasionen på framför allt Afrikas horn samt lokala utbrott av svinpest och angrepp av majsfly, har förvärrat redan kritiska situationer. De värst drabbade områdena ligger i Sydasiens och i Afrika söder om Sahara.

Problemen med skogsskövling, jordbrukets utsläpp och negativa påverkan på miljö och klimat är fortsatt stora. Biologisk mångfald och ett miljömässigt hållbart jordbruk kopplas därför allt tydligare ihop. Medvetenhet ökar om vinsterna med att ställa om jordbruket till mer miljömässiga, naturbaserade lösningar och ekologiska principer. Det märks även inom världssamfundet, exempelvis inom FAO och EU,

som har principer om agroekologi³⁰³ och program som The green deal³⁰⁴ och From Farm to Fork.³⁰⁵ De pekar på hur nödvändigt det är att ställa om jordbruks- och livsmedelssystemen. Sverige är överens i dialogen med EU om detta.³⁰⁶ Internationella miljöaktörer och lokala partnerorganisationer bidrar till lokal och global kunskap och diskussioner om agroekologi inom FAO och på relevanta högnivåmöten.³⁰⁷

Ibland kan kriser påskynda teknikutveckling. Genom stöd till utlysningfonden Water and Energy for Food kan kapital mobiliseras till innovationer för en hållbar jordbruksproduktion och för att bevara biologisk mångfald.³⁰⁸ Sida ger även stöd till FAO som rapporterar om nya innovativa digitala och AI-lösningar inom exempelvis jordbruk och vatten³⁰⁹.

Det bilaterala stödet anpassas till kriser i exempelvis Moçambique, där organisationer som We Effect och den holländska organisationen SNV med stöd från Sida har bidragit till ett mer klimatanpassat jordbruk och ökad livsmedelstrygghet³¹⁰.

I Zimbabwe har Sida bidragit till landets fond för resiliens, som i sin tur har gett stöd till 35 000 bönder och boskaps-skötare i landet, för att de ska klara både vattenkrisen och pandemin.³¹¹

Sida har under året påbörjat ett samarbete med FAO och lokala myndigheter i Bolivia för att bygga varningssystem som kan förebygga skogsbränder.³¹²

Det har skapats en tydligare koppling till livsmedelstrygghet även i frågor om ägande- och nyttjanderätt till mark och andra naturresurser. Flera av Sidas samarbetsorganisationer har bedrivit politisk påverkan, bland annat genom virtuella möten om pandemikrisens effekter på människors markrättigheter och på värdekedjor. Även privata sektorn har deltagit.³¹³

Initiativet Seeds/Grow, som genomförs av Oxfam Novib, ger stöd till urfolk och småbrukare och har bidragit till att 150 000 hushåll i Latinamerika, Afrika och Asien fått praktisera olika agro-ekosystem med fokus på att bredda grödorna de odlar. Detta har lett till tryggare matförsörjning, förbättrad näring, ökad motståndskraft i både sociala och ekologiska system och en ökad anpassning till förändrade marknadsförhållanden.³¹⁴ Man har även börjat odla lokalt förekommande men försummade och underutnyttjade växter³¹⁵ som livsmedel i trädgårdsodlingar i Guatemala och i Nepal. Syftet är att mildra en möjlig livsmedelskris i spåren av covid-19.³¹⁶ I Uganda används radio för att sprida information för att minska hunger och undernäring.³¹⁷

Sammanfattande analys och bedömning

Miljö- och klimatfrågor får allt större betydelse både i Sverige och internationellt. En miljö- och klimatsmart utveckling är nödvändig för att vi ska nå samtliga Globala mål. Området får en allt större global uppmärksamhet vilket också för upp frågan på dagordningen i Sidas samarbetsländer. Generellt går det att skönja ökande kunskap och kapacitet i samarbetsländerna, även om mycket återstår att göra.

Sida har under 2020 skärpt sitt fokus på miljö- och klimatfrågor. Det innebär bland annat att vi prioriterar dialogen med globala, normativa och policyaktiva organisationer, aktörer och partner inom miljö- och klimatområdet.

Sida har under året också gjort satsningar för att öka andelen insatser där miljö och biologisk mångfald integreras. Det har bidragit till att Sida stärkt förutsättningarna att proaktivt integrera miljö- och klimatfrågor i såväl de insatser som vi stödjer som i den normativa dialogen och påverkansarbetet.

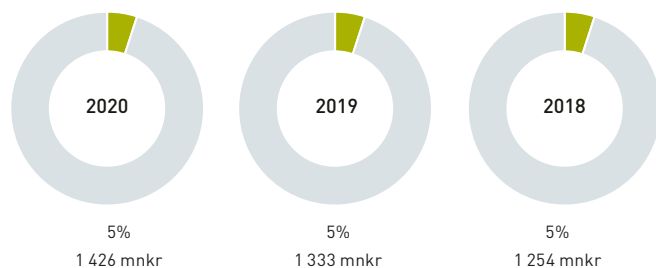
Klimatförändringarnas konsekvenser blir allt tydligare: förlusten av biologisk mångfald och ekosystemtjänster förvärras, antalet undernärda människor ökar, vattenkvaliteten försämras och föroreningar och kemikaliebelastning fortsätter att skörda liv. Därför är det viktigt att Sida fortsätter att öka stödet till insatser som bidrar till miljömässig hållbarhet.

Lika viktigt är det att stärka miljö- och klimatbedömningarna i alla insatser. Sida har under året påbörjat arbetet med hur biologisk mångfald ytterligare kan stärkas. Vi arbetar med dialog, integrering och analys inom olika sektorer samt med att mobilisera finansiering i enlighet med regeringsuppdraget³¹⁸ om biologisk mångfald.

Sida bedömer att mer än hälften av strategimålen inom miljö- och klimatområdet har en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter. I de fall där sammansättningen bedöms som delvis relevant beror det på att nya strategimålsområden har tillkommit i många strategier. Mål som handlar om hållbara energisystem finns nu till exempel i de flesta strategier i Afrika. Ett annat nytt område är motståndskraft och anpassningsförmåga kopplat till klimatförändringar. Vidare har den globala strategin breddats med nya områden som ekosystemtjänster och hållbara städer/samhällen. När nya typer av strategimål tillkommer i strategierna tar det en viss tid att ställa om, identifiera nya aktörer och insatser och fasa ut andra. Ett arbete med att identifiera nya insatser har pågått under året.

Fredliga och inkluderande samhällen

Diagram 3.62: Området som andel av totalt utbetalade medel

Att förebygga konflikter och främja fred är en viktig del i Sidas arbete. Konflikt är ett perspektiv som ska genomsyra allt utvecklings-samarbete och fredliga och inkluderande samhällen är också ett tematiskt verksamhetsområde med riktade insatser.

Under 2020 har vi betalat ut dryga 1,4 miljarder kronor inom området fredliga och inkluderande samhällen. De tre senaste åren har detta område stått för ungefär 5 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar.

Störst andel av våra utbetalningar inom området har gått till insatser som bidrar till mål som handlar om stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt och stödja fred och försoning. De motsvarar nästan 60 procent av utbetalningarna. Ungefär en tredjedel av stödet inom området har gått till insatser för fredsbyggande dialog och inkluderande fredsprocesser.

Andelen av alla Sidas utbetalningar som går till insatser som har integrerat konfliktförebyggande som ett huvudsyfte var nästan 10 procent 2020. Den del av Sidas insatser som integrerat konfliktförebyggande som ett delsyfte eller som uttryckligen rapporterar om insatsens effekter på konflikter var 43 procent. Utfallet har legat på ungefär samma nivå de senaste tre åren.

Vårt arbete 2020

Under 2020 har femton av Sidas strategier mål inom området fredliga och inkluderande samhällen.³¹⁹

Inom området finns följande kategorier av mål:

- stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt samt stödja fred och försoning,
- fredsbyggande, dialog och inkluderande fredsprocesser,
- mänsklig säkerhet och frihet från våld.

Den första kategorin handlar om att stärka institutioner, system, kompetens och kapacitet för att upprätthålla fred och förebygga våld mellan och inom länder. Det kan exempelvis vara att stärka FN-systemets och regionala organisationers kapacitet att stödja fred. Det kan också handla om insatser som ligger nära arbete för demokrati och mänskliga rättigheter. Till exempel stöd till mer inkluderande politiska processer, stöd till media för tillgång till opartisk och tillförlitlig information om och i konflikt, samt motverkande av hat och hot (inkl näthat).

Den andra kategorin av mål inriktar sig på att stärka fredsprocesser och att göra dem mer inkluderande. Då fredsprocesser inkluderar fler kvinnor, unga och olika minoriteter blir de mer representativa och bättre förankrade lokalt.

Den sista och minsta kategorin handlar om att minska människors utsatthet för väpnat våld. Antingen genom att stärka skyddet för kvinnor och flickor, för män och pojkar, eller genom att röja minor och förhindra okontrollerad spridning av och tillgång till små och lätta vapen.

Insatserna vi stödjer inom området har stor spännvidd och innehåller allt från stöd till lösning av dispyter på lokal nivå i syfte att förebygga våld mellan olika grupper i samhället, till arbete på global nivå med övergångsrättvisa, ansvarsutkrävande och kompensation till offer för krigsbrott.

Diagram 3.63: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policy-markören för fred och säkerhet

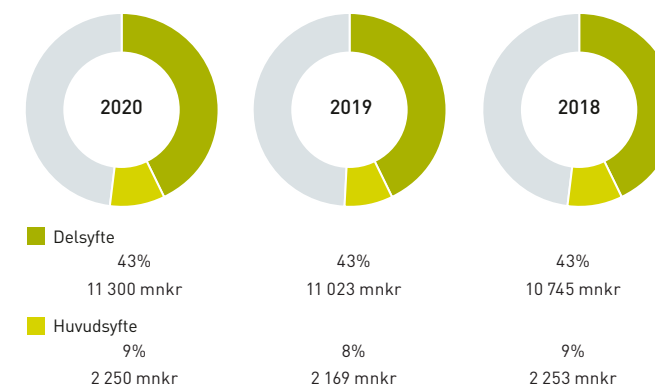
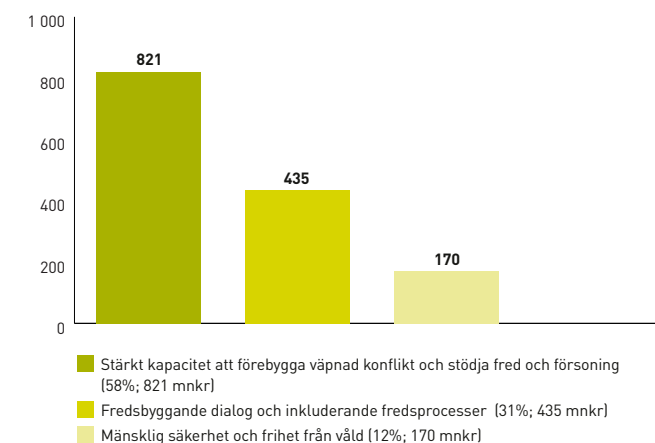

Diagram 3.64: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnrkr

Den partner som under 2020 fick mest stöd är UNDP. Den största insatsen var stödet till UNDP:s Funding Facility for Stabilization i Irak. Sidas totala stöd till programmet för 2020 var 118 miljoner kronor. Den näst största insatsen, sammanlagt 100 miljoner kronor under 2020, gick till FN:s fredsbyggande genom UNDP Crisis Bureau.

Den största andelen av stödet har kanaliserats via strategier i Afrika söder om Sahara. Därefter följer strategin för hållbar fred, strategierna i Mellanöstern och Nordafrika (MENA), strategierna i Latinamerika (tack vare ett stort svenskt engagemang i fredsprocessen i Colombia), Asien och reformsamarbetet med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.

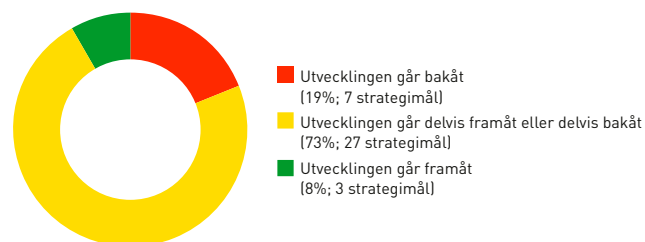
Ungefär hälften av medlen har betalats ut till multilaterala organisationer (till exempel UNDP, UNICEF, Världsbanken och UN Women). Multilaterala och regionala ramverk och institutioner har en central roll för fredsbyggande. Inte minst när det gäller att stärka den globala och nationella kapaciteten att hantera och förebygga konflikter. Cirka 45 procent av medlen under 2020 har gått till icke-statliga organisationer och civilsamhället (som Life & Peace Institute, International Alert och Saferworld). Sida bedömer att internationella organisationer i civila samhället har både expertis och nätverk för att öka deltagandet i processer kring fredsbyggande och stärka den lokala kapaciteten för att förebygga konflikter.

Trots många utmaningar har Sidas partner i stort lyckats anpassa sin verksamhet till de förändrade förutsättningar som covid-19 gett. Det finns även exempel på att stöd inte betalats ut som planerat under 2020 då pandemin lett till förseningar i insatserna.³²⁰

Konfliktperspektivet ska genomsyra all Sidas verksamhet. Under året har konfliktperspektivet i Sidas metod för multidimensionell fattigdomsanalys stärkts. En ny helpdesk och ett ramavtal för mänsklig säkerhet och humanitärt bistånd har upphandlats. Inom ramen för detta avtal kan Sidas handläggare få stöd med till exempel tematiska studier och med att stärka konfliktperspektivet i strategier och insatser. Liksom tidigare år har konfliktperspektiv ingått i Sidas interna utbildningar.

Normativ dialog är ett viktigt verktyg för att arbetet ska få större genomslag och bättre resultat. I nära samarbete med

Diagram 3.65: Utveckling mot mål

UD har Sida bidragit med policyrådgivning i översynen av FN:s arkitektur för fredsbyggande. Sida har även verkat för en inkluderande process så att partner inom civilsamhället har kunnat delta i översynen.³²¹

Inom ramen för arbetet med kvinnor, fred och säkerhet har Sida under 2020 aktivt deltagit i samverkan mellan olika myndigheter i Sverige och vi har gett synpunkter inför möten och dialoger som representationen i New York anordnar och deltar i.

Internt på Sida och externt i givarkretsen har tematisk expertis involverats i utarbetande av policyer för samarbete mellan humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklingsarbete inklusive fredsbyggande (så kallad trippelnexus).

Sidas bidrag till kvinnor, fred och säkerhet har ökat. En extern utvärdering av Sidas fredsbyggande stöd visar att Sida har en värdebaserad metod och ambition, att rättighetsaspekter och då särskilt kvinnors rättigheter, lyfts fram, både i policy och i val av partner och att det är en fördel i fredsbyggandet.³²²

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått bakåt, delvis bakåt eller delvis framåt. Endast för ett fåtal mål kan vi se att utvecklingen har gått framåt (se diagram 3.65).

Hela 79 procent av det totala antalet människor som dödade i våldsam och väpnad konflikt år 2019 levde i något av de femtiosju länder och territorier som klassas som sköra.³²³ Det betyder att de allra flesta människor som dör i väpnad konflikt

bor i de delar av världen där också majoriteten av alla extremt fattiga människor bor. Fattigdom och konflikt hänger tydligt samman.

Antalet väpnade konflikter ligger på en historiskt hög nivå.³²⁴ Visserligen var antalet dödade i väpnad konflikt lägre (2019) jämfört med tidigare år, men samtidigt har det politiska våldet ökat.³²⁵ I och med pandemiutbrottet förändrades det politiska våldet. Från den 11 mars 2020, då WHO förklarade att den nya smittan blivit till en pandemi, sjönk antalet demonstrationer kraftigt och då sjönk även antal våldsincidenter kopplade till demonstrationer. Samtidigt ökade fall av våld mot civila utfört av statliga aktörer samt mobbvåld.³²⁶

Stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt samt stödja fred och försoning

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått delvis framåt eller delvis bakåt.

Enligt Global Peace Index (GPI) har världen blivit lite mindre fredlig de senaste tolv åren.³²⁷ Utvecklingen gick åt rätt håll i 81 länder i världen, men åt fel håll i 80 länder.³²⁸

Det finns inget globalt fredsindex som på liknande specifikt sätt mäter utvecklingen när det gäller att bygga och stärka institutioner, system, kompetens och kapacitet för fredlig konfliktlösning mellan och inom länder. Men i de länder där Sida verkar för att stärka samhällets förmåga att hantera konflikter med fredliga medel rapporteras om såväl framsteg som bakslag. Ett exempel är Somalia, som i ett tioårsperspektiv tagit steg mot att stabiliseras, men under det senaste året har säkerheten inte förbättrats.³²⁹ Ett annat exempel är Irak, där återuppbyggnad i områden som tidigare ockuperades av IS pågår, vilket är ett steg framåt. Parallellt har bristande tillgång till grundläggande samhällstjänster på andra håll i landet lett till ökat missnöje och politisk oro.³³⁰

I Afrika har Sida stärkt kapaciteten hos regionala aktörer för fred och försoning genom bland annat ett stöd till Intergovernmental Authority on Development (IGAD). Det omfattar Djibouti, Eritrea, Etiopien, Kenya, Somalia, Sydsudan, Sudan och Uganda. I Sydsudan arbetar IGAD exempelvis för att underlätta för parterna i den interna konflikten i landet

att genomföra fredsavtalet.³³¹ Civilsamhälles-nätverket West African Network for Peacebuilding (WANEP) har med Sidas stöd etablerat ett effektivt system med gräsrotsbaserade medlemsorganisationer i de femton länder som ingår i det västafrikanska ekonomiska samarbetsorganet ECOWAS. Tillsammans bidrar de med information i ett system som tidigt kan varna för och uppmärksamma risker för konflikt och därmed förebygga våld.³³²

FN-systemets kapacitet att förebygga väpnad konflikt och stödja fred har stärkts genom en rad olika insatser. Som exempel kan nämnas stöd till UN Women som hjälper FN, både på huvudkontoret och i fält, med att bättre integrera agendan för kvinnor, fred och säkerhet.³³³ Women's League for Peace and Freedom (WILPF) har påverkat FN:s säkerhetsråd i framtagandet av två nya resolutioner 2019 om kvinnor, fred och säkerhet och har bevakat att tidigare åtaganden försvarats.³³⁴

Att stärka samhällens förmåga att förebygga väpnad konflikt samt stödja fred och försoning ligger ofta nära arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter. Detta kan man se i den del som handlar om Somalia i den externa utvärderingen av fredsbyggande, där stärkta länkar mellan nationell och lokal nivå nämns som en relevant strategi.³³⁵ Ett exempel på hur detta har genomförts är ett projekt för mer inkluderande politiska processer. Syftet är att stödja en utveckling mot ett mer stabilt och fredligt Somalia på både nationell och lokal nivå. Projektet, som drivs av Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa (EISA), har bland annat konsulterat statliga och icke-statliga aktörer om en ny vallag och deltagande av kvinnor och unga i politiska processer. Samma frågor har lyfts även med politiska partier och inom en översyn av grundlagen.³³⁶

Andra insatser rör yttrandefrihet, fri media, tillgång till tillförlitlig och opartisk information samt motverkande av hat och hot (inklusive näthat). Ett exempel på det senare är Sidas stöd till fredsfronden Paung Sie Facility (PSF) i Myanmar som har bidragit till att kartlägga, granska och motbevisa hatpropaganda och falska rykten på nätet. Under pandemin har det

arbetet vidgats från att primärt förebygga hets mot folkgrupp till att även motarbeta spridningen av desinformation om pandemin via sociala medier. Fonden har också bidragit till att aktivt sprida tillförlitlig information om fysisk distansering och om könsrelaterat våld.³³⁷

Fredsbyggande, dialog och inkluderande fredsprocesser

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt eller delvis bakåt.

Trots att antalet konflikter ökat under senare år har antalet fredsavtal minskat.³³⁸ Andelen kvinnor som deltog i fredsprocesser som ledde till fredsavtal 2019 var 41 procent, en ökning jämfört med året innan. 29 procent av fredsavtalen 2019 innehöll åtaganden om jämställdhet.³³⁹ En överblick av fredsprocesserna i de länder Sida har engagerat sig i ger en blandad bild av framsteg, stagnation och motgång. I Sudan stod främst marginaliserade grupper, inklusive kvinnor, unga och människor från samhällets utkanter, på barrikaderna under den revolution som 2019 ledde till Bashir-regimens fall. Trots detta har det fredsavtal, som därefter förhandlades fram, kritiserats för att vara exkluderande. Flera grupper som hölls utanför har tagit till våld sedan dess.³⁴⁰ I Colombia fortgår fredsprocessen men den har hamnat i skuggan av covid-19 och riskerar att drabbas negativt av pandemins ekonomiska följder.³⁴¹ I Mali har utvecklingen delvis gått framåt i fråga om kvinnors deltagande och inflytande i fredsprocesser. En nationell handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet lanserades 2019 och det nationella ägarskapet, liksom kapaciteten och strukturerna för att genomföra planen, bedöms ha stärkts.³⁴²

Sida stödjer ett antal fredsprocesser genom de bilaterala strategierna och genom strategiska partner i de globala och regionala strategierna. Ett syfte är att fredsprocesserna ska bli mer inkluderande, förankrade och hållbara. I de fall då det inte finns några fredsprocesser driver våra strategiska partner ett långsiktigt lokalt fredsbyggande som kan vara avgörande för en framtida trovärdig och hållbar fredsprocess.

I Afghanistan, lanserades 2020 en plattform genom vilken befolkningens röster kan höras i fredssamtalen mellan regeringen och talibanerna. Plattformen Afghanistan Mechanism for Inclusive Peace (AMIP) har utvecklats av det afghanska civilsamhället med stöd av Sida i samarbete med Folke Bernadotteakademien, på uppdrag och med finansiering av EU.³⁴³

Även i Syrienkrisen har Sida gett stöd till en dialogplattform med målsättningen att ta till vara syriska civilsamhällets intressen vid fredsförhandlingar i Genève. Plattformen administreras av kontoret för FN:s särskilde sändebud för Syrien. En oväntad positiv konsekvens av pandemin och nedstängningarna har varit att syriska aktörer i civila samhället, som tidigare inte kunnat lämna Syrien för deltagande i internationella sammankomster, nu har kunnat delta när alla aktiviteter har genomförts digitalt. FN:s särskilde sändebud rapporterar att kvinnor nu både deltar oftare och har kommit mera till tals på mötena.³⁴⁴

I Colombia har Sida i samarbete med UNDP stöttat en inkluderande process för att ta fram lokala utvecklingsplaner. Genom insatsen har det tagits fram 24 lokala initiativ för ekonomisk återintegrering av dem som deltagit i strider samt 17 lokala strategier för försoning. Även via EU:s fredsfrond (EUTF) har stöd getts till återintegrering av tidigare stridande. EUTF har även gett stöd till ett trettiotal lokalt förankrade projekt för landsbygdsutveckling, med särskilt fokus på jämställdhet, miljömässig hållbarhet och för att stärka lokala institutioner.³⁴⁵

Sida har agerat aktivt för stärkta kopplingar och utbyte mellan arbetet för inkluderande processer på lokal nivå och arbetet med normativ dialog på global nivå. Både Sidas och partners engagemang för kvinnor, fred och säkerhet handlar om att stärka ett meningsfullt deltagande och inflytande för kvinnor i fredsprocesser och fredsbyggande. För att även bidra till ett meningsfullt deltagande för unga har Sida gett stöd till organisationer som är verksamma inom FN:s program för unga, fred och säkerhet. Ett exempel är stödet till

United Network of Young Peacebuilders (UNOY). Där kan ungdomsledda fredsbyggande organisationer från ett 50-tal länder ha ett utbyte vilket har stärkt ungas möjligheter att ha en dialog med beslutsfattare och policyaktörer både på nationell och internationell nivå.³⁴⁶

Mänsklig säkerhet och frihet från våld

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den gått bakåt mot vissa mål medan den gått delvis bakåt eller delvis framåt mot andra. Endast i förhållande till ett mål har utvecklingen gått framåt.

FN:s generalsekreterare menar att spridningen av små och lätta vapen över världen är ett hot mot efterlevnaden av Agenda 2030 och försvårar framsteg i frågan om kvinnor, fred och säkerhet.³⁴⁷ När det gäller minor finns ett internationellt förbud, men förutom att de fortfarande används på vissa håll, så har minor en lång livscykel och kan hota liv och orsaka förödelse långt efter att de lagts ut.³⁴⁸ Under 2019 rapporterades att minor skadat eller dödat människor, mestadels män och pojkar, i 55 av de cirka 60 länder där de finns.³⁴⁹

Sidas stöd till mänsklig säkerhet och frihet från våld har gått till många insatser: bland annat minhantering och arbete mot okontrollerad spridning av och tillgång till lätta vapen, skydd av barn i väpnad konflikt och skydd för kvinnor mot könsrelaterat våld. Strategimålen är dock få, endast fyra stycken.³⁵⁰ Tre av dessa finns i den globala strategin för hållbar fred.

Utvecklingen på global nivå för att stärka säkerheten för kvinnor och för barn i väpnad konflikt uppvisar både framsteg och bakslag. Det politiska klimatet när det gäller kvinnor, fred och säkerhet har hårdnat, inte minst inom FN:s säkerhetsråd.³⁵¹ Ett litet framsteg skedde dock 2019 när den normativa agendan kring sexuellt våld i konflikter förstärktes med ett tydligare fokus på överlevares behov.³⁵²

Guatemala är det enda land där en bilateral strategi innefattar mål om ökad mänsklig säkerhet genom bland annat minskad tillgång till vapen. Sida bedömer att utvecklingen mot målet har gått bakåt. Visserligen har mordfrekvensen minskat, men våldsnivåerna är fortsatt höga och små och lätta vapen används i 82 procent av alla mord i landet.³⁵³

När det gäller arbete för reglering och kontroll av konventionella vapen, går utvecklingen framåt. Fem stater har under 2020 anslutit sig till det internationella fördraget om vapenhandel (ATT).³⁵⁴ Att Kina är en av dessa stater är ett betydande framsteg. Sidas partner Saferworld har arbetat med att påverka kinesiska representanter, think-tanks och akademiker gällande fördraget i många år.³⁵⁵

Arbetet med att minska hotet från minor påverkades starkt av pandemin. Det största programmet som har fått stöd av Sida för stöd i minhantering med Danish Demining Group och Mines Advisory Group genomför insatser i 14 områden. De tvingades på grund av pandemin att göra uppehåll i större delen av verksamheten under två-tre månader från mars till maj 2020. Reserestriktioner och överbelastade sjukvårdssystem satte stopp för minhanteringen.³⁵⁶

Sidas partner Geneva Call arbetar med att förmå icke-statliga väpnade aktörer att följa internationell humanitär rätt och internationella normer om sexuellt våld och könsdiskriminering i väpnad konflikt samt skydd av barn. Under pandemin har de lyckats säkerställa att civilbefolkningen har tillgång till hälso- och sjukvård i områden där väpnade grupper har kontroll. Deras arbete har bidragit till att väpnade grupper i DRK, Irak och Syrien offentligt har åtagit sig att göra insatser för hälso- och sjukvård under pandemin.³⁵⁷

I arbetet för att stärka respekten för internationell humanitär rätt, skydd av barn i konflikt, minhantering och förebyggande av sexuellt våld i konflikter finns överlappningar med det humanitära arbetet. Här finns goda förutsättningar för ett stärkt samspel mellan humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklingssamarbete och fredsbyggande, en så kallad "trippelnexusansats", för att effektivt uppnå målen.

Sammanfattande analys och bedömning

Väpnad konflikt och krig är ett tydligt hinder för utveckling. Antalet väpnade konflikter ligger på en historiskt hög nivå även om antalet människor som dödas minskar. De allra flesta som dör i en väpnad konflikt bor i de delar av världen där majoriteten av alla människor som lever i extrem fattigdom bor.

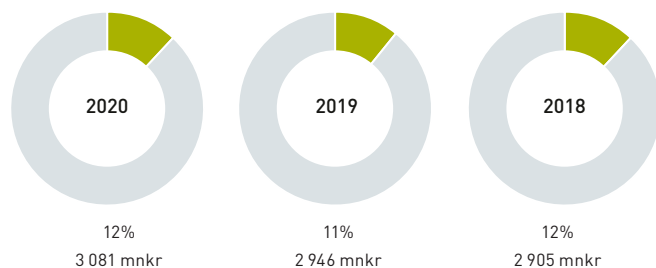
Sida bedömer att två tredjedelar av insatserna och aktiviteterna inom området är relevanta och en tredjedel delvis relevanta. Snabba förändringar i konfliktkontexten eller pandemins återverkningar är en anledning till att vissa insatser bedöms som mindre relevanta. I några fall beror bristande relevans på utmaningar på insatsnivå att leverera resultat enligt plan. Ett arbete pågår med att förstärka befintliga insatser och inom ramen för vissa strategier identifierar och bereder vi stöd till nya insatser.

Pandemin har lett till ökad destabilisering, särskilt i sköra sammanhang där fattigdomen är stor. På många håll har pandemin och dess konsekvenser på ekonomin eller i form av restriktioner lett till demonstrationer som ibland bemöts med eller urartat i våld. När fokus riktats mot att bekämpa pandemin har fredsprocesser nedprioriterats politiskt samtidigt som de kan drabbas ekonomiskt av pandemins följdverkningar. Arbetet med minröjning har under en del av året helt avbrutits då reserestriktioner och överbelastade sjukvårdssystem gjort arbetet alltför riskabelt. Partner har tvingats ställa om på kort varsel och har överlag lyckats väl med det. En konsekvens av pandemin har varit en snabb digitalisering. I åtminstone ett fall har det gett en oväntad positiv konsekvens i form av ökat deltagande av kvinnor då en fredsprocess bytte mötesform från fysiska till digitala möten.

Andelen insatser inom området fredliga och inkluderande samhällen som har jämställdhet som huvudsyfte har ökat. Sida har under lång tid, och i ökande grad, stött och varit pådrivande för agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Vi bedömer att Sida har del i de framgångar som har skett, till exempel när det gäller att öka ett meningsfullt deltagande och inflytande för kvinnor i fredsprocesser. Men mycket återstår att göra. Motståndet mot sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter har ökat vilket får negativa konsekvenser särskilt för den del av agendan för kvinnor, fred och säkerhet som handlar om skydd av kvinnor. Den normativa dialogen inom kvinnor, fred och säkerhet tvingas inrikta sig alltmer på att försvara de landvinningar som gjorts.

Inkluderande ekonomisk utveckling

Diagram 3.66: Området som andel av totalt utbetalade medel

Totalt uppgick utbetalningarna till detta tematiska område till runt 3 miljarder kronor under 2020 eller 12 procent av Sidas totala utbetalningar. Området har legat på ungefär samma nivå under de senaste tre åren.

Tre kategorier av mål står för nästan 80 procent av de totala utbetalningarna inom området under året. Dessa är utveckling av privata sektorn (till exempel industri, bankväsen och finanstjänster), produktiv sysselsättning och anständig arbetsvillkor och tryggad livsmedelsförsörjning.

Vårt arbete 2020

Arbetet inom området syftar till att möjliggöra för människor att utnyttja sina rättigheter att delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk utveckling. Det kan ske genom att undanröja hinder och stärka människors förmåga, utan att för den skull förhindra möjligheterna för nästa generation att göra samma sak.

Sida arbetade med mål som handlar om inkluderande ekonomisk utveckling i 28 strategier 2020.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor,
- privatsektorutveckling, stärkt näringsliv och affärsklimat,
- tryggad livsmedelsförsörjning,
- tillgång till sociala trygghetssystem,
- handel och hållbar utveckling samt ekonomisk integration,
- inhemsk resursmobilisering.

Stärkta förutsättningar för en fri och rättvis handel är en aspekt som finns med i många insatser inom detta relativt breda tematiska område. Mål och insatser för inkluderande ekonomisk utveckling finns i den globala strategin för hållbar ekonomisk utveckling, i de regionala strategierna och i ett stort antal landspecifika strategier.

Det tematiska området är störst i Afrika där målsättningar för området finns i nästan alla strategier. Under året står Afrika för mer än hälften av utbetalade medel på området. I övrigt finns mål i ett antal strategier i Europa, MENA och Latinamerika men i mindre utsträckning i Asien.

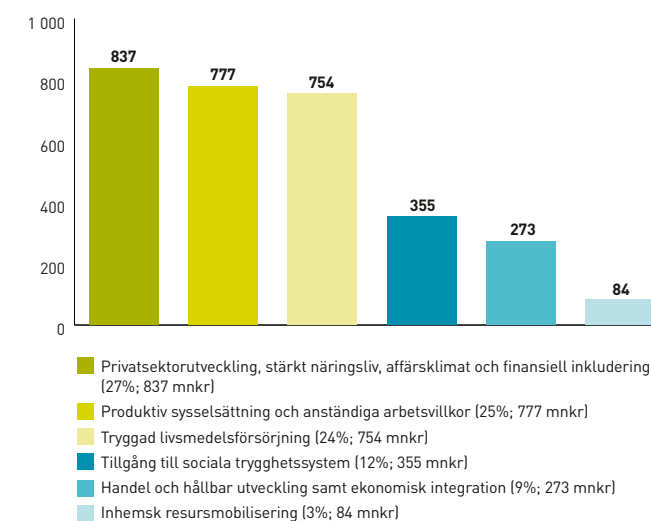
Omkring 60 procent av de utbetalda medlen gick via multilaterala organisationer. Denna kategori av partner har ökat mest under en flerårsperiod. Stödet till multilaterala organisationer bedömer vi generellt vara ett effektivt sätt att uppnå Sidas mål och en samarbetsform som skapar synergier mellan arbetet på global nivå och i specifika länder. Samarbetet med multilaterala organisationer är också ett sätt för oss att stärka vår normativa påverkan globalt.

Exempel på multilaterala samarbetsorganisationer som vi arbetat med 2020 är FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), Internationella arbetsorganisationen (ILO), Världshandelsorganisationen (WTO) och Världsbanken.

Dessa organisationer kombinerar en stor analytisk kapacitet, möjlighet att påverka globala normer och regler samt har kapacitet att genomföra insatser på landnivå. Detta visade sig vara betydelsefullt då pandemin slog till. Sidas stöd var i de flesta fall flexibelt och gav en möjlighet för organisationerna att snabbt ställa om sitt arbete i många samarbetsländer.

Liksom tidigare år har organisationer i det civila samhället och offentliga institutioner varit viktiga samarbetspartner. Stödet till dessa har legat på en stadig nivå. Under året har vi även prioriterat samverkan med näringslivet, inte minst inom området hållbart företagande. Vi har i flera fall arbetat med uppbyggnad av och stöd till normativ dialog gentemot internationella företag för att stärka hållbarheten i deras globala värdekedjor.

Diagram 3.67: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr

För att ge tillgång till finansiering för marginaliserade grupper och småföretagare har garanti-instrumentet varit ett kraftfullt verktyg.

Den normativa dialogen både på landnivå, regional och global nivå under året har handlat om att integrera jämställdhets-, miljö-, konflikt- och rättighetsperspektiv i insatserna. I dialogen med Världsbankens paraplyfond för handel har Sida exempelvis tryckt på behovet av att Världsbanken ska ta en tydligare roll för att påverka de globala diskussionerna om kopplingarna mellan handel och klimat. Detta har bidragit till ett nytt forskningsprojekt.³⁵⁸

Ett annat viktigt dialoggämne med partner har varit att hålla fokus på de allra fattigaste. Under året har vi betonat vikten av att integrera den så kallade marknadssystemansatsen i planeringen och genomförandet av insatser. I den finns ett starkt fokus på fattigdom och den bygger på nyskapande och lokala lösningar för att uppnå resultat i större skala.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom området är att den för en stor andel mål har gått delvis bakåt eller delvis framåt och för en tredjedel av målen har gått bakåt (se diagram 3.68).

I januari 2020, innan pandemin, var tillväxttakten i utvecklingsländer generellt högre (3,5 %) än den globala tillväxten (2,4 %). Trots detta har fattigdomen inte minskat tillräckligt snabbt.³⁵⁹ Enligt ILO har den genomsnittliga tillväxttakten per capita i låginkomstländer de senaste 18 åren varit endast 1,8 procent och gapet till medelinkomstländer har ökat.³⁶⁰ Tillväxttakten av nya produktiva jobb är för låg och brister i arbetsvillkor fortsatt stora.

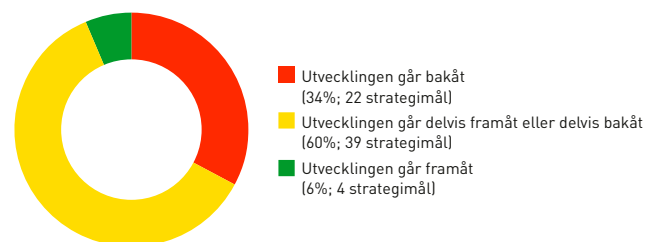
Detta avspeglas i utvecklingen mot strategimålen och den bakåtgående trenden beror främst på pandemin som lett till omfattande nedstängningar av samhället även i medel- och låginkomstländer. Detta har gett enorma konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen i våra samarbetsländer och för fattiga människors grundläggande försörjning. Enligt Världsbanken förväntas BNP att minska globalt med 5,2 procent. Inkomst per capita förväntas sjunka i medel- och låginkomstländer och antalet fattiga beräknas öka för första gången på 20 år.³⁶¹ För att bemöta denna negativa trend fokuserar Sida på de fattigaste och mest utsatta i insatser för att utveckla privat sektor, handel, produktiv sysselsättning, livsmedelstrygghet och sociala trygghetssystem.

Fri och rättvis handel samt ekonomisk integration

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den för störst andel mål har gått delvis bakåt eller delvis framåt.

Under 2020 var utvecklingstrenden mot Sidas mål i de strategier där vi arbetar för en fri och rättvis handel och ekonomisk integration varken entydigt positiv eller negativ. Nedstängningar av ekonomier har påverkat utbud, efterfrågan och handelsströmmar på ett sällan skådat sätt. Global handel förväntas minska med runt nio procent under 2020.³⁶² Exportrestriktionerna för bland annat livsmedel och läkemedel har ökat och gjort det ännu svårare för fattiga länder att säker-

Diagram 3.68: Utveckling mot mål

ställa försörjningen.³⁶³ Pandemin har slagit speciellt hårt mot likviditeten hos små- och medelstora företag som är beroende av exportintäkter för att överleva en längre period.³⁶⁴

Handelsförhandlingarna inom ramen för en annars positiv utveckling, nämligen det afrikanska frihandelsavtalet, har i princip avstannat av logistiska skäl även om pandemin har gjort det än mer angeläget att ta tag i hindren för regional integration på kontinenten.³⁶⁵

Den tilltagande globala protektionismen och en svår global handelssituation har gjort att Sida under 2020 stöttat länder så att de bättre kan utnyttja handel som ett verktyg för att minska sin fattigdom. Inom flera strategier har vi bidragit till att stärka länders kapacitet att formulera, förhandla om och genomföra handelspolitik.

Genom International Trade Center bidrog vi till att fler än 1 100 olika policyer och regelverk, som i många fall varit flaskhalsar för ökad handel och sysselsättning, har förändrats. Det har lett till flera åtgärder för att lösa problemen.³⁶⁶ Utöver handelspolitisk kapacitet krävs mer effektiva och förenklade handelsprocedurer för att låginkomstländerna ska kunna konkurrera på internationella marknader. Genom Världsbankens Umbrella Trust Fund for Trade har Sida bidragit till reformer inom detta område. I Etiopien ledde en särskild elektronisk ingång för all tull-dokumentation, till att behandlingstiden minskade från 44 till 13 dagar.³⁶⁷

Handel och regional integration spelar en viktig roll för livsmedelsförsörjningen i samarbetsländerna. En utvärdering av Sidas stöd till East African Grain Council (2014-2019) visade att programmet bidrog till förenklad, och därigenom ökad, handel

över gränserna och tydliga tecken på ökad produktion och inkomster hos småjordbrukare. Utbildningar, förbättrad logistik i värdekedjorna och ett ökat informationsutbyte mellan handlare har alla varit viktiga instrument.³⁶⁸

Privatsektorutveckling, stärkt näringsliv, affärsklimat och finansiell inkludering

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt för omkring en tredjedel av målen och i övrigt delvis bakåt och delvis framåt.

Inom det målområde som handlar om utvecklingen av privat sektor har Sida framförallt prioriterat arbete för ökad tillgång till marknader, förbättrade (exempelvis finansiella) möjligheter för att driva företag och ett starkt affärsklimat.

Förutsättningarna för den privata sektorn att utvecklas har försämrats under pandemin, vilket kommer att få konsekvenser även efter 2020. Nedstängningarna har påverkat utbud, efterfrågan och rörlighet både för varor, tjänster och människor. Detta har lett till historiskt stora negativa effekter på bland annat utländska direktinvesteringar som förväntas minska med upp mot 40 procent under 2020.^{369 370}

Detta är tydligt i många av samarbetsländerna och Sidas stöd bidrar på olika sätt till den privata sektorn, vilket är en viktig faktor för ekonomisk återhämtning. Ett exempel är samarbetet med Världsbankens Foreign Investment Advisory Service (FIAS), som arbetar med frågor om investeringsklimat. De ger ett värdefullt stöd till reformer i olika sektorer för att lindra konsekvenserna av pandemin och bidra till återuppbyggnaden av marknader på lång sikt. Det är en viktig del av Världsbanksgruppens åtgärder globalt.³⁷¹

Att uppmuntra till en inkluderande finansiell sektor är ett viktigt verktyg för en inkluderande ekonomisk utveckling. Sida stödjer därför UNCDF:s Last Mile Finance Trust Fund som är verksam i flera utvecklingsländer. Fonden stödjer till exempel Women's Microbank i Papua Nya Guinea. 97 procent av bankens kunder är kvinnor på landsbygden där det råder hög analfabetism. Då banken introducerade biometrisk identifikation, som exempelvis digital avläsning av ansikte eller fingeravtryck, resulterade det i att de 33 000 kunderna kunde börja utnyttja

finansiella tjänster helt digitalt.³⁷² Detta är ett exempel på hur utveckling av privat sektor och digitalisering kan stärka kvinnors ekonomiska egenmakt.

Sidas stöd i form av garantier utgör ett viktigt instrument för utvecklingen av den privata sektor och för finansiell inkludering. I Tanzania har ett garantistöd lett till att mer än 600 000 företag inom jordbrukssektorn fått lån på totalt 125,3 miljoner US dollar.³⁷³ Stödet har också ingått i Sidas riktade stöd för jämställdhet med resultatet att en särskild jämställdhetsplan tagits fram med ett ökat fokus på aktiviteter som nått ut till kvinnor.³⁷⁴

För att bidra till en inkluderande ekonomisk utveckling använder Sida ett upplägg för att främja marknadssystem. Den gynnar lokalt anpassade lösningar och systemförändringar som ger varaktiga resultat. Ett exempel är Grow Liberia som genom systemförändringar i flera värdekedjor inom jordbruket har ökat inkomsterna för 25 000 hushåll (motsvarande 12 miljoner US dollar) och har skapat mer än 1 000 jobb, främst bland kvinnor och ungdomar.³⁷⁵ Ett annat exempel är Sidas stöd till Oxfams program för marknadsutveckling i Palestina. Det har underlättat för tusentals småjordbrukare att få tillgång till fler tjänster som skatteåterbäring, försäkringar och utlåning.³⁷⁶

Sida bidrar till ett mer hållbart företagande på många nivåer och för olika typer av företag. Sidas regionala samarbetspartner i Asien, exempelvis UNDP, OHCHR och UN Women, har bidragit till arbetet med företagande och mänskliga rättigheter utifrån sina respektive mandat.³⁷⁷

Thailand antog som första land i Asien en nationell handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter. Det var dels ett resultat av Sidas dialog och stöd till UNDP:s regionala partnerskap för företagande och mänskliga rättigheter, dels ett resultat av Sveriges rekommendation till Thailand i samband med Universal Periodic Review 2016.³⁷⁸

Produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den för den största andelen mål har gått delvis bakåt eller delvis framåt.

Utvecklingen är en märkbar försämring i jämförelse med föregående år. Pandemin har gett en historiskt negativ effekt på sysselsättningen i låg- och medelinkomstländer. 240 miljoner heltidsjobb uppskattas ha gått förlorade under det första halvåret 2020.³⁷⁹

Sidas stöd har riktats till de sektorer, arbetsmarknader och geografiska områden som har stor relevans för fattiga och utsatta, särskilt unga och kvinnor. Detta inkluderar inte minst informellt anställda, undersysselsatta, egenföretagare och småjordbrukare som ofta har otillräcklig inkomst för sin försörjning samt dåliga arbetsvillkor.

Sidas stöd i Guatemala, som har starkt fokus på kvinnor, har bidragit till att drygt 24 000 kvinnliga småproducenter har organiserat sig i företagarnätverk och kooperativ för gemensam tillgång till lokala marknader. Genom en mobil modul har stödet nått ut till unga kvinnor med yrkesutbildning i byar och småstäder på landsbygden.³⁸⁰

På senare år har Sidas arbete för bättre fungerande arbetsmarknader, social dialog och arbetsvillkor fått genomslag. I Etiopien har Sidas stöd till ILO framgångsrikt främjat kollektivförhandlingar och social dialog för bättre löne- och arbetsvillkor för kvinnor i bland annat textilindustrin. Det har också lett till att en lag om minimilön har stiftats.³⁸¹

I Sidas globala stöd till ILO har ett normativt arbete bedrivits för att minska inkomstklyftan mellan könen. Det har resulterat i 40 utlovade åtgärder från regeringar, företag, aktörer i civila samhället, fackföreningar och arbetsgivarorganisationer.³⁸²

Covid-19 drabbar redan utsatta människor som arbetar i den informella ekonomin särskilt hårt, i synnerhet kvinnor, ungdomar och migranter. Sidas insatser har delvis kunnat ställas om för att möta denna försörjningskris och i vissa fall har ytterligare medel skjutits till.

I Moçambique har de nya medlen använts för att dels bevara existerande arbetstillfällen, dels för att skapa nya, särskilt för aktörer i den informella ekonomin. Sidas stöd har också bidragit till att utveckla en covid-manual för arbetsplatser och utsatta grupper.³⁸³

Inhemsk resursmobilisering

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt.

Skatteintäkter är helt nödvändigt för att en stat ska kunna bidra till landets utveckling inom ramen för statsbudgeten. Skatteintäkterna är centrala också för att minska beroendet av andra, ofta externa, finansieringskällor. Sida arbetar fokuserat mot mål som handlar om att mobilisera inhemska resurser inom ramen för ett mindre antal strategier.

Den negativa utvecklingen beror inte minst på pandeminns effekter på statsfinanserna i många utvecklingsländer. Skatteintäkterna (som andel av BNP) faller från redan innan pandemin alldeles för låga nivåer och det finns betydande risk för att fler länder hamnar i skuld kris.³⁸⁴ Sida stöder processer för att förändra regelverk på internationell och nationell nivå och för att säkerställa utvecklingsländernas fulla medverkan i dessa förändringar. Ett exempel är vårt engagemang i OECD:s program kring skattefrågor där 66 utvecklingsländer ingår. Under året har initiativet "skatteinspektörer utan gränser" genomförts och utvidgats. Detta har varit en direkt bidragande faktor till ökade skatteintäkter på cirka 1,5 miljarder US dollar.³⁸⁵

Flera insatser genomförs i samarbete mellan svenska Skatteverket och några samarbetsländers motsvarigheter. Exempelvis har chefer på Moldaviens skatteförvaltning genomgått ledarskapsutbildning där kapacitetsutveckling stått i centrum. Verksamheten har dock inte kunnat genomföras som planerat efter restriktionerna som sattes in i och med pandemin.³⁸⁶

Tryggad livsmedelsförsörjning

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt.

Hungern i världen fortsätter att öka för sjätte året i rad. FN:s organ för livsmedel- och jordbruksfrågor, FAO, beräknar att 690 miljoner människor nu lider brist på mat. 135 miljoner av dem lider av akut hunger.³⁸⁷ Covid-19, gräshoppsinvasioner runt Afrikas horn, samt lokala utbrott av svinpest och majsfly, riskerar att förvärra livsmedelsförsörjningen ännu

mer. Uppskattningsvis riskerar ytterligare 83 till 132 miljoner människor drabbas av akut hunger och undernäring under 2020.³⁸⁸

Sidas arbete för ökad livsmedelstrygghet integreras i insatser och stöd inom andra tematiska områden som hälsa och humanitärt bistånd samt inom strategier med mål för lantbruk, sysselsättning och handel.

Exempel på detta är arbetet i Zimbabwe, där ekonomisk kris, torka och cykloner försatt landet i en akut livsmedelskris som krävt humanitär hjälp. Även det pågående utvecklingsstödet har anpassats efter den nya situationen. Genom Zimbabwe Resilience Building Fund (ZRBF) har hushåll som drabbats av krisen kunnat stärka sin motståndskraft. Hälften av de hushåll som ingår i stödet har börjat återhämta sig.³⁸⁹

I ett globalt stöd till Oxfam har stöd till småbrukare och urfolk i Latinamerika, Afrika och Asien bidragit till att cirka 150 000 hushåll fått större trygghet i livsmedelsförsörjningen och mer näringsrik kost, bland annat genom att en större bredd av grödor odlas.³⁹⁰

Sida har ökat stödet till FN:s livsmedelsprogram (WFP), och FAO under året för både omedelbara, fleråriga och flexibla insatser med stöd till människor som drabbats av akut hunger som en konsekvens av pandemin. Stöden har getts i form av kontanter och kuponger, insatser till jordbruket och som stöd till boskapsskötsel.

Tillgång till sociala trygghetssystem

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt och framåt.

Att utvecklingen generellt går framåt styrks av Världsbankens beräkning att mer än 200 länder vidtagit 1 200 åtgärder inom sina nationella system för att mildra pandemins effekter. Vidare når de utökade nationella programmen för social trygghet fler i låg- och medelinkomstländer jämfört med de system som fanns innan pandemin.³⁹¹ Sida bedömer dock att systemen för social trygghet i samarbetsländerna inte är tillräckliga för att möta behoven, särskilt då fattigdom och utsatthet har ökat under pandemin.

Sidas dialog och portfölj av insatser har förändrats under 2020 för att möta den nya situationen. En garanti har gjort det möjligt att utöka lånen inom området. Nya insatser har tillkommit och andra har justerats för att stödja ländernas anpassning av sina strategier och program för social trygghet.

Inom programmen rapporteras omfattande resultat. I Etiopien har programmet Productive Safety Net Programme nått 1,4 miljoner människor genom att sociala skyddsnet kopplats till offentliga arbetstillfällen. I och med pandemin har stödet till de mest utsatta familjerna utökats och den allmänna hälsoförsäkringen har breddats till att omfatta över 22 miljoner människor. Även kommunikationsmaterial om hygien och om vikten av att hålla avstånd har tagits fram.³⁹²

I Moçambique har Sida i samband med pandemiutbrottet gett ett nytt stöd för social trygghet. Det har bidragit till att 500 000 hushåll har fått utökad kontantstöd under tre månader. Föräldralösa barn har fått särskilt stöd och ytterligare cirka 230 000 hushåll som förlorat sin inkomst inom den informella ekonomin har inkluderats i landets trygghetssystem.³⁹³

Sammanfattande analys och bedömning

Sida bedömer att insatserna inom områden som produktiv sysselsättning, handel, privatsektorutveckling, lantbruk och sociala trygghetssystem har bidragit till en mer inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling under 2020. Den sammanlagda portföljen av insatser har dessutom fått ännu större betydelse då pandemin inte bara är en hälsokris utan också en ekonomisk kris som allvarligt påverkar människors försörjning i våra samarbetsländer.³⁹⁴

Sida bedömer att portföljen av insatser och aktiviteter inom en stor majoritet av de strategier som har mål kopplade till området är väl utformad och relevant. Samarbetspartner har dessutom delvis kunnat ställa om verksamheten för att mildra konsekvenserna av pandemin.

För en fjärdedel av målen bedöms dock portföljen som delvis relevant. Det beror på att Sveriges utvecklingssamarbete hela tiden måste ta hänsyn till globala och lokala förändringar och anpassas efter detta. I något enstaka fall bedöms portföljen

inte vara relevant. Det beror ofta på att resultatområdet är nytt för strategin och att relevanta insatser därför ännu inte har hunnit utformas.

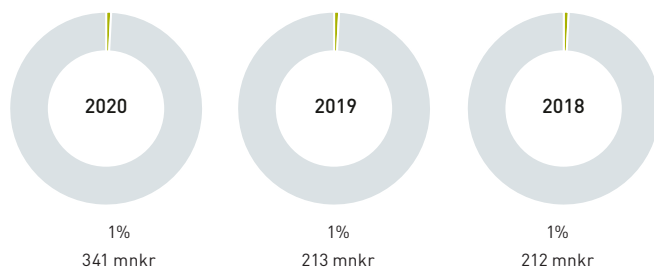
Vi kan konstatera att den ekonomiska utvecklingen i låg- och medelinkomstländer står inför stora utmaningar och förändringar, inte minst på grund av globala strukturella omvandlingar, teknologisk utveckling och strävan efter miljömässig hållbarhet. Detta kommer att påverka framtidens ekonomi och arbete.^{395 396} Sidas portfölj har därför gradvis börjat ställas om. Dels för att ekonomisk strukturomvandling i högre grad måste prioriteras för att minska fattigdomen och dels för att i större skala stimulera framväxten av försörjningstillfällen i mer produktiva och grönare sektorer. Omfattande investeringar är dessutom nödvändiga för att de sociala trygghetssystemen ska kunna växa och säkerställa att individer och samhällen förmår hantera framtida kriser och omställningar.

För att möta dessa behov har Sidas arbete inom inkluderande ekonomisk utveckling under 2020 blivit än mer nyskapande. Vi har ingått fler partnerskap med privata aktörer och vi arbetar systematiskt med flexibilitet. Genom att kombinera flera instrument kan nya lösningar testas och skalas upp. Ett exempel är Sidas samarbete med UNIDO i en plattform för att underlätta nyskapande kompetensutveckling i nära samarbete med privata aktörer. Ett annat exempel är det nya stödet i Sudan för att stärka miljömässigt hållbara jordbruksmarknader och livsmedelstrygghet där vi testar en kombination av marknadssystem och adaptiva angreppssätt.³⁹⁷

Sida har också börjat utbyta erfarenheter och skaffa kunskaper inom dessa frågor. Under året har vi tillsammans med andra givare utfört studier och tagit fram vägledande dokument kring både ekonomisk strukturomvandling och den roll privata sektorn har för en grön återhämtning efter pandemin.^{398 399} Sida har också ökat sin kommunikation om social trygghet.⁴⁰⁰ Vi har kommunicerat tillsammans med andra givare^{401 402} och utarbetat en intern vägledning kring social trygghet.⁴⁰³ En framtida insatsportfölj måste ta hänsyn till pandemins konsekvenser både på lång och kort sikt. Vi måste också samordna detta med en ambition att återuppbygga våra samarbetsländers ekonomier på ett mer hållbart sätt.

Migration och utveckling

Diagram 3.69: Området som andel av totalt utbetalade medel

Under 2020 betalade Sida ut totalt 341 miljoner kronor inom det tematiska området migration och utveckling. Det motsvarar 1 procent av Sidas budget⁴⁰⁴ och är en ökning i jämförelse med föregående år då ungefär 200 miljoner kronor betalades ut. I tillägg till dessa medel har en betydande del av det stöd som Sida betalat ut under året gått till humanitära insatser som syftar till att rädda liv och lindra nöd. Många av dessa insatser handlar om att ge skydd och stöd till flyktingar, internflyktingar och sårbara migranter i samband med naturkatastrofer och väpnade konflikter.

Vårt arbete 2020

Under 2020 har Sida arbetat med migrationsmål i sex strategier.

Inom området finns följande kategorier av mål:⁴⁰⁵

- att tillvarata migrationens positiva effekter på utveckling,
- att säkerställa migranternas och flyktingars mänskliga rättigheter.

Målen i strategierna för Global hållbar ekonomisk utveckling och Regionalt utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara syftar specifikt till att tillvarata migrationens positiva effekter på utvecklingen. Målen i strategierna för Syrienkrisen, Bangladesh, Demokratiska Republiken Kongo (DRK) och Uganda handlar om att säkerställa migranternas, flyktingars och internflyktingars rättigheter, till exempel

genom stöd till social service, försörjning och social sammanhållning i mottagande områden med stort antal flyktingar, internflyktingar och/eller ofrivilliga migranter.

Vår erfarenhet visar att ett långsiktigt arbete med stöd till flyktingar, internflyktingar och/eller ofrivilliga migranter fungerar bäst då det finns en tydlig ambition att skapa motståndskraft, i syfte att stärka människor förmåga att förebygga, hantera och fortsätta utvecklas trots kriser och katastrofer (resiliensansats). Det är också viktigt att det finns en koppling mellan humanitärt stöd, utvecklingssamarbete och konfliktförebyggande insatser, i syfte att skapa större samstämmighet och för att nå de allra mest utsatta (nexusansats).

I den normativa dialogen med andra givare och externa aktörer har vi framförallt fokuserat på att lyfta fram migrationens positiva effekter på utvecklingen. Detta perspektiv ger ofta Sverige och Sida en unik position vad gäller hur migration och utveckling generellt beskrivs.

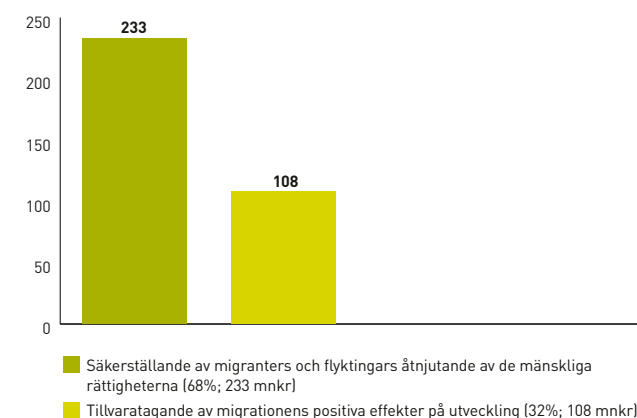
Vi har under året även drivit dialog om vikten av att inkludera flyktingar, internflyktingar, och/eller migranter som målgrupp i utvecklingsarbetet. I synnerhet har frågan om migranternas och flyktingars tillgång till utbildning fortsatt att vara aktuell, exempelvis då Sida genomförde sina åtaganden från det Globala flyktingforumet i december 2019.⁴⁰⁶

Våra samarbetspartner är till största delen multilaterala aktörer som FN:s migrationsorganisation (IOM), International Fund for Agricultural Development (IFAD) och FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO). Samarbetet med den svenska resursbasen och myndigheter som Statistiska Centralbyrån (SCB) och Migrationsverket (MIV) är också viktigt i Sidas arbete med migration och utveckling.

Sida har under året utökat sina insatser gällande remitteringar (de pengar som migranter skickar hem till sina familjer hemländerna), ekonomisk och finansiell inkludering av migranter och flyktingar, samt minskad negativ miljöpåverkan och satsningar på grön energi i områden som tar emot flyktingar.

Migration integreras också som en tvärfråga i utvecklingssamarbetet. Migration har till exempel ingått som tema i Sidas arbete med kapacitetsutveckling genom sekunderingar

Diagram 3.70: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr

och stöd till rekrytering av tjänster inom JPO- och UNV-programmet.

Att öka kunskaperna samt att samla in data och statistik om migration och utveckling har också prioriterats i samverkan med partner samt genom Sidas deltagande i forskningsnätverk och samordningsgrupper för givare och svenska myndigheter.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått bakåt eller delvis bakåt (se diagram 3.71).

Det beror framförallt på pandemin, nya och utdragna flyktingsituationer och på en mer restriktiv migrationspolitik.

Antalet internationella migranter i världen har ökat till 272 miljoner (2019). Omkring 40 procent av världens internationella migranter lever i utvecklingsländer och hälften i låg- och medelinkomstländer. Påtvingad migration på grund av konflikter och klimatförändringar har fortsatt att öka. 80 miljoner människor är på flykt och 85 procent av dessa befinner sig i utvecklingsländer. Tre av fyra befinner sig i en utdragen flyktingsituation som pågått mer än fem år.⁴⁰⁷

Människor på flykt har i många sammanhang drabbats hårdare än lokalbefolkningen av ekonomiska och sociala konsekvenser när samhällsfunktioner och gränser stängts för att minska smittspridningen.⁴⁰⁸ Den restriktiva politiken kring internationell migration och fri rörlighet har förstärkt då fokus på gränskontroll har ökat i en stor del av världen. Pandemin har bidragit till att ny reglerad migration begränsats. Vissa migranter har strandat i mottagarländerna medan andra har sänts tillbaka till sina ursprungsländer.⁴⁰⁹ På kort sikt har detta sammantaget ännu inte haft effekt sett till det totala antalet internationella migranter.⁴¹⁰

Utvecklingen mot mål på landnivå beror på vilken politik som bedrivs i samarbetslandet. Till exempel i vilken mån migranter och flyktingar har tillgång till samma sociala och ekonomiska rättigheter som befolkningen i övrigt. På grund av covid-19 har våra samarbetspartner genomfört åtgärder när migranter, människor på flykt och befolkningen i flyktingmottagande områden drabbas av pandemin. Några av insatserna är digitalisering, kontantstöd, samarbete med lokala aktörer, stöd till matsäkerhet, stöd till riktade arbetsskapande åtgärder och stöd för upprätthållande av lokala marknader.

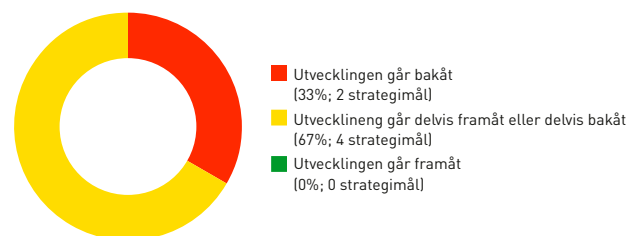
Tillvaratagande av migrationens positiva effekter på utveckling

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den går bakåt. Att utvecklingen backar beror främst på konsekvenserna av covid-19.

Både på global och regional nivå har migrationen begränsats samtidigt som värdländerna står inför stora utmaningar inom sektorer som är beroende av migrantarbetare, exempelvis hälsa och jordbruk.⁴¹¹ Migrationens positiva effekter på utvecklingen riskerar därmed att helt eller delvis utebli. Resultaten inom specifika insatser visar samtidigt att utvecklingen har gått framåt. Pandemin har även stimulerat innovationer i biståndet till exempel då det gäller digital överföring av pengar.⁴¹²

Globala remitteringar förväntas minska med cirka 14 procent under 2020-21 till följd av pandemin.⁴¹³ Då migranter

Diagram 3.71: Utveckling mot mål

till följd av covid-19 har skickat mindre pengar tillbaka till familjen i hemlandet (remitteringar) har det gett negativa konsekvenser för de fattiga hushållen och för den lokala ekonomin.⁴¹⁴ Sida har under året utökat sitt engagemang kring remitteringar. Nya samarbeten har inletts på global nivå med IFAD och på regional nivå i Afrika med FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF) och African Institute for Remittances (AIR). Dessa projekt syftar till att på olika sätt arbeta för att bättre ta till vara de effekter på utvecklingen som remitteringarna och migranternas investeringar ger. En åtgärd är exempelvis att minska kostnaderna för remitteringar.⁴¹⁵

Migrationsdata och statistik är generellt eftersatta områden. Samarbeten inom migrationsstatistik har utvecklats under året i strategigenomförandet på den afrikanska kontinenten i linje med målsättningar i det Globala Migrationsramverket. Ett projekt genomförs med African Union (AU) i partnerskap med Statistiska Centralbyrån (SCB) för att stärka den institutionella kapaciteten för statistik om migration. Det har till exempel hjälpt Pan-African Institute for Statistics (STATAFRIC) att samla in, analysera och sprida data om migration på kontinenten, både på regional nivå och i medlemsstaterna. För att stärka AU att hantera migrationen av arbetskraft på kontinenten har Sida också gett stöd till Joint Labour Migration Programme genom de regionala organisationerna East African Community (EAC), Economic Community of West African States (ECOWAS) och Southern African Development Community (SADC). IOM och ILO har varit partner i genomförandet.⁴¹⁶

Säkerställande av migranternas och flyktingars åtnjutande av mänskliga rättigheter

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den till stor del har gått bakåt.

I de fall där värdländerna har en restriktiv hållning när det gäller att ge flyktingar och/eller ofrivilliga migranter möjlighet till integration, exempelvis tillgång till utbildning och arbete, är resultaten svaga. Pandemin har lett till påtagliga bakslag i fråga om migranternas och flyktingars tillgång till utbildning⁴¹⁷, försörjning⁴¹⁸, hälsovård⁴¹⁹, psykosocialt stöd och säkerhet.

I situationer med ett stort antal flyktingar och/eller ofrivilliga migranter ökar trycket på samhällsservice och naturresurser i de mottagande regionerna. Sida har därför under året gett stöd till arbete som syftar till att främja långsiktigt hållbara lösningar för människor på flykt, till exempel ett system för flyktingstöd i Uganda (Comprehensive Refugee Response Framework). Stödet har anpassats till pandemin vilket har lett till nya insatser. I Uganda användes exempelvis medel från partnerskapen med UNCDF, World Food Program (WFP) och UNICEF till att möta behoven inom hälsa och nutrition med fokus på flyktingmottagande områden i regionen Västnilen.⁴²⁰ Sida har betalat ut extra medel även för detta ändamål.

Intergovernmental Authority on Development (IGAD), ett regionalt samarbetsorgan i östra Afrika, har också fått stöd för att stärka flyktingmottagandet. Det har resulterat i ett gemensamt uttalande på ministernivå där man betonade vikten av att integrera människor på flykt i nationella åtgärdsplaner på grund av pandemin.⁴²¹

Ett område där utvecklingen går bakåt till följd av pandemin är flyktingars tillgång till utbildning. Trots tidigare framsteg med att ordna skolplatser inom de nationella systemen i Syrienregionen saknar till exempel fortfarande 800 000 barn på flykt i regionen tillgång till skola. De har också i mindre utsträckning tillgång till telefon och internet, vilket har varit en förutsättning för att kunna följa digital undervisning under pandemin. Andra faktorer som har försvårat tillgången till utbildning är bristande ekonomiska resurser för transporter och skolmaterial, bristande rörlighet, oregistrerad status

samt att barn har tvingats att arbeta. För barn i hushåll med kvinnlig försörjare är skolgången som lägst.

Sida har finansierat UNICEF i Jordanien och Rädda Barnen i Libanon som bedriver undervisning så att syriska barn på flykt och värdbefolkningen lokalt ska komma ikapp förlorade skolår. UNICEF:s kontantbidrag har kunnat fortsätta att delas ut under pandemin men psykosociala insatser som kräver fysisk närvaro har fått ställas in.⁴²²

På global nivå har Sida bidragit till UNSCO:s arbete med att utveckla metoder, standarder och data för att säkerställa att flyktingar får tillgång till utbildning. Sida har under året tagit fram skriften "Utbildning och migration" för att belysa behovet av inkludering av migranter och människor på flykt i nationella utbildningssystem genom att bidra till ökad samordning och stärkta system.⁴²³

Under pandemin har möjligheten för migranter och flyktingar att försörja sig väsentligt försämrats. Migranter blir mer utsatta när de förlorar sysselsättning, lön och om de saknar sjukförsäkring.⁴²⁴ Vår samarbetspartner International Rescue Committee (IRC) ställde snabbt om under pandemin och erbjöd en digital utbildning för kvinnor på flykt i Libanon för att skapa fler arbetstillfällen. Över hundra kvinnor har dessutom fått extra kontantstöd i år.⁴²⁶

Insatser kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och förebyggande av sexuellt och könsbaserat våld (GBV) har bedrivits bland flyktingar och sårbara personer i värdsamhällen. Exempelvis har IRC erbjudit utbildnings- och lärlingsplatser samt GBV- och SRHR-tjänster i Libanon och Jordanien för att skydda och stärka kvinnor och flickor på flykt.⁴²⁷

I Bangladesh har UNFPA:s mobila barnmorskor stationerade vid Cox's Bazar District Hospital. Detta har i hög grad ökat antalet assisterade födslar i regionen som har tagit emot ett stort antal flyktingar från Myanmar. UNFPA har också genom Sidas stöd fortsatt att via digitala kanaler utveckla kapaciteten hos sjukvårdspersonal och barnmorskor. Organisationen har även betalat ut kontantstöd till 11 000 utsatta familjer, framförallt ensamstående kvinnor.⁴²⁸

De ökade behoven av stöd för mental hälsa uppmärksammades i de områden i Bangladesh där det bor flyktingar. Drygt 100 000 personer nåddes av informationskampanjer om hälsa och mental hälsa då pandemin bröt ut och följdes av nedstängning. Nära 10 000 personer har också fått psykosocialt stöd genom IOM:s mobila team och flyktingar och lokala stödgrupper har utbildats för att kunna identifiera och bistå dem som lider av mental ohälsa i närsamhället.⁴²⁹

Sida har genom stöd till Unicef och UNDP bidragit till att förbättra både vatten och sanitet i de värdsamhällen i Bangladesh som påverkats mest av flyktingläger. Unicef har installerat 430 brunnar för 60 500 personer och 240 handpumpar för 36 000 personer. UNDP har även tagit fram stationer för handtvätt vid femton lokala marknader och spridit information om avfallshantering till hushållen. Ansiktsmasker, handskar, desinfektionsmedel, tvål och vattenbehållare har distribuerats. UNFPA ställde om insatser i Bangladesh för att börja producera ansiktsmasker. På så sätt har även arbetstillfällen skapats för kvinnor i flyktinglägren i Cox's Bazar.⁴³⁰

I arbetet med att ställa om verksamheten för att möta pandemins effekter för migranter har Sida även inlett nya samarbeten. Exempelvis med IOM som har gett stöd till migranter i östra Afrika med behandling, ökad kunskap om smittspridning, analys av och ökad beredskap mot utbrott på landnivå.⁴³¹

Sammanfattande analys och bedömning

Vi bedömer att huvuddelen av de insatser som ingår i Sidas portfölj för det tematiska området migration har fortsatt strategisk relevans. Både när det gäller att främja positiva effekter av migration, bekämpa fattigdom och nå resultat för särskilt utsatta grupper som migranter, flyktingar och internflyktingar.

Under året har många planerade aktiviteter försenats eller har fått justeras. I stort sett har de ändå kunnat fullföljas tack vare Sidas nära dialog med partner och genom flexibel finansiering. Resultaten visar att framsteg har gjorts när det gäller att möta behov, stärka motståndskraften och utsatthet hos

migranter, flyktingar och värdbefolkning på ett långsiktigt och hållbart sätt i fråga om försörjning, utbildning, hälsa, vatten och sanitet.

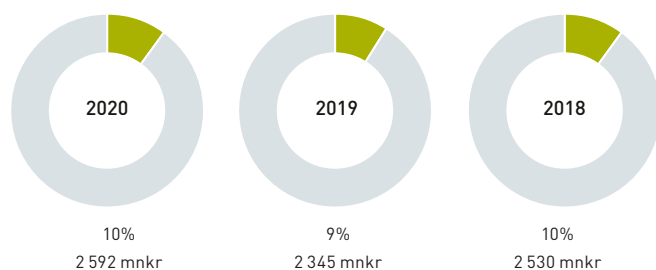
Pandemin har också stimulerat innovationer, exempelvis när det gäller möjligheten till digital överföring av pengar.⁴³² Sida fortsätter att utveckla området i fråga om insatser, policys och metoder. Det handlar till exempel om ekonomisk inkludering, miljöhänsyn, och marknadsdrivna lösningar i flyktingområden.

Under 2020 har vi även fortsatt att integrera migration i vårt bredare utvecklingssamarbete med särskilt fokus på de sammanhang där migrationen har stor inverkan på arbetet för att minska fattigdomen och i situationer där migranter, människor på flykt och internflyktingar är bland de allra fattigaste. Vi gör detta genom att inkludera denna aspekt i våra mångdimensionella fattigdomsanalyser (MDPA). Exempelvis har vi analyserat stödet i Uganda, vilket visar att hälften av insatserna, 10 av 20, riktar sig mot flyktingar. 12 av 20 insatser fokuseras på områden i norra Uganda där flyktingar tas emot.⁴³³ Sida har erfarenheter av denna typ av analys även i Colombia och Afghanistan. I Colombia resulterade analysen i att vi har inkluderat fler venezolanska migranter och flyktingar i utvecklingssamarbetet. I Afghanistan har vi i högre grad tagit hänsyn till och integrerat internflyktingar och återvändande flyktingar i vårt arbete. För att stärka och systematisera denna typ av analys har vi under 2020 inlett ett arbete för att utveckla ett metodstöd för migration inom den mångdimensionella fattigdomsanalysen.

Bristen på statistik och kvalitativa data om migranter, flyktingar och internflyktingar är ett fortsatt problem för att systematisk kunna analysera och integrera dessa målgrupper i både analysen och genomförandet. Det saknas även forskning och vetenskapliga belägg som klargör sambanden mellan migration, ekonomisk utveckling och bistånd. Det behövs en ökad användning av evidens i biståndet och Sida har under året tagit fram ett metodstöd för detta.⁴³⁴

Jämlik hälsa

Diagram 3.72: Området som andel av totalt utbetalade medel

Under 2020 betalade Sida ut cirka 2,6 miljarder kronor inom området jämlik hälsa. Det motsvarar en ökning med cirka 250 miljoner i jämförelse med föregående år. Totalt utgör verksamhetsområdet 10 procent av Sidas totala bistånd. I dessa beräkningar ingår inte forskningsstöd kring hälsa eller det humanitära stödet, där hälsa utgör en stor del.

Störst andel medel inom området har gått till insatser som syftar till att stärka medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Utbetalningar till insatser som specifikt bidrar till strategimål om SRHR stod för 45 procent av området jämlik hälsa medan insatser för grundläggande jämlik hälso-service med fokus på kvinnor och barn stod för cirka 26 procent.

Sida redovisar även sitt SRHR-arbete årligen utifrån den så kallade NIDI-metoden. Detta är en beräkningsmodell som tagits fram internationellt och som även inkluderar SRHR inom till exempel sociala sektorer och utbildning. Eftersom denna beräkningsmodell ser bredare än till bara specifika SRHR-mål blir också utfallet högre. Sidas totala stöd till SRHR enligt NIDI var nästan 1,5 miljarder kronor 2020.⁴³⁵

Vårt arbete 2020

Pandemin har påverkat Sidas hälsobistånd under hela året. Det enorma behovet av stöd till att förebygga och behandla

covid-19 samt att hantera dess negativa konsekvenser med nedstängningar av samhällen, inskränkningar i rörelsefriheten och avsaknad av grundläggande hälso- och sjukvård, har inneburit att vi behövt göra stora omställningar i vårt hälso-stöd. Vi har fokuserat på att öka det befintliga stödet till partner för att hjälpa dem i deras arbete med covid-19.

Under året har Sida arbetet med 16 strategier som har mål inom området.

Inom området finns följande kategorier av mål:

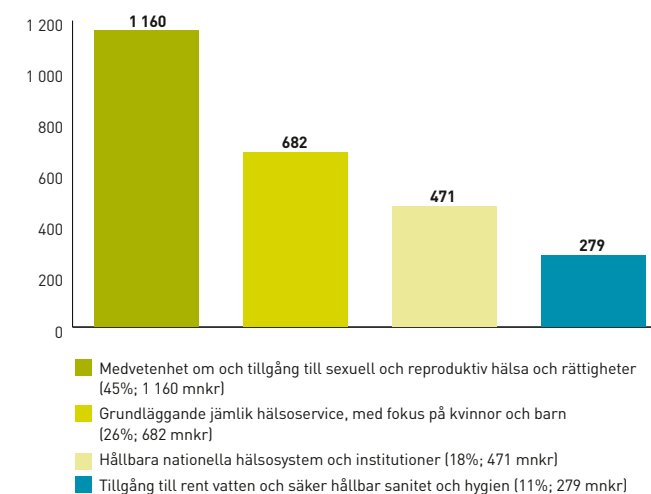
- medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter,
- grundläggande jämlik hälso-service med fokus på kvinnor och barn,
- hållbara nationella hälsosystem och institutioner,
- tillgång till rent vatten och säker, hållbar sanitet och hygien.

Mål och insatser kring jämlik hälsa finns i den globala strategin för hållbar social utveckling, i den regionala strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika och i ett stort antal bilaterala strategier. De flesta återfinns i strategierna för Afrika. Två av strategierna är nya för året: en för Rwanda och en för Tanzania där målen handlar om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Inom området jämlik hälsa har Sida framför allt samarbetat med multilaterala organisationer och civilsamhällesorganisationer. Samarbetet med stat samt offentlig och privat sektor har varit begränsat. Då Sida väljer vilken partner vi ska samarbeta med är sammanhanget avgörande. Samtliga samarbetsländer med hälso- och/eller SRHR-stöd 2020, utom ett (Bolivia), är sviktande stater som delvis kännetecknas av svaga politiska och statliga strukturer som ibland även har kollapsat.⁴³⁶ Att kanalisera biståndet genom svaga hälsosystem i länder med stor politisk osäkerhet bedömer vi som mycket riskabelt.

Sida har i den normativa dialogen, inom ramen för ett samlat svenskt ledarskap, drivit frågan om att säkerställa SRHR-produkter och- tjänster, till exempel aborttjänster

Diagram 3.73: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr

som del av den grundläggande hälso- och sjukvården. Det har resulterat i ministerstödda uttalanden för jämställd- och jämlik vård som inkluderar SRHR i den globala pandemi-responsen.^{437 438}

Under året har arbetet fortsatt med att stärka den interna kapaciteten för att analysera fattigdom som både orsak och konsekvens av dålig hälsa. Exempelvis har ett metodstöd om flerdimensionell fattigdom och hälsa⁴³⁹ tagits fram som en del av Sidas verktygslåda om fattigdom – "Poverty toolbox".

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den gått bakåt, delvis bakåt eller delvis framåt för en majoritet av målen (se diagram 3.74).

Bedömningen stämmer överens med analyser som har gjorts av FN-organisationer och av länderna själva.⁴⁴⁰

Den 11 mars 2020 konstaterade Världshälsoförsamlingen (WHA) att covid-19 blivit en global pandemi. Omfattningen av

pandemin och effekterna på samhällen och människor är förödande. Den globala hälsan, som har förbättrats de senaste tjugo åren, riskerar nu att försämrats.

Redan svaga hälsosystem i låginkomstländer har inte klarat av att upprätthålla grundläggande sjukvård samtidigt som de ska hantera covid-19. Parallellt med pandemin finns utmaningarna kvar med icke-smittsamma sjukdomar, undernäring och övervikt, hälsohot kopplat till miljö- och klimatförändringar och konflikter, samt antimikrobiell resistens (AMR).⁴⁴¹

Medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

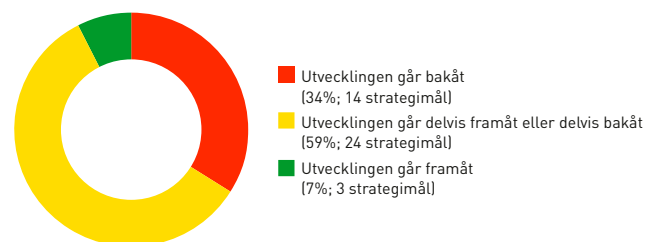
SRHR återfinns i alla strategier som inkluderar hälsa och Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den gått bakåt, delvis bakåt och delvis framåt.

Preventivmedelsrådgivning, hiv-testning och vård har under året nått flera hundra miljoner människor genom bland annat Sidas stöd till International Planned Parenthood Federation (IPPF) och deras samarbetsorganisationer i totalt 164 länder. Som en följd av covid-19 tvingades IPPF att stänga en femtedel (5 633) av sina kliniker, vilket resulterade i drastiskt minskade patientbesök, särskilt bland unga, i jämförelse med samma period året innan.⁴⁴² Som motåtgärd stärkte IPPF sitt påverkansarbete för att förändra nationella vägledningar. Exempelvis för att tillåta telemedicin som en brygga mellan klinikbesök och egenvård av medicinsk abort.⁴⁴³

I Uganda visade halvtidsöversynen av Sidas stöd till SRHR-organisationer att efterfrågan av SRH-tjänster bland ungdomar och utsatta grupper har ökat. Klinikerna har inte kunnat möta den ökade efterfrågan på grund av brist på mediciner och preventivmedel. Under 2020 har ett avtal tecknats om ett nytt stöd för att påverka regeringens prioriteringar i Uganda och för att öka fokus på mödravård och tillgång till SRH-tjänster, även under pandemin.⁴⁴⁴

För att unga människor ska kunna bestämma över sitt liv och sin egen kropp är det oerhört viktigt att de får kunskap

Diagram 3.74: Utveckling mot mål

om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Sidas stöd till insatser för att öka jämställdheten ska även bidra till att stärka ungas kunskaper och självkänsla så att de kan fatta informerade beslut om sin sexualitet och hälsa. Detta har resulterat i att miljontals ungdomar nåtts av allsidig sexualundervisning genom UNESCO:s program "Our Rights, Our Lives, Our Future" som genomförts i 31 länder i Afrika.⁴⁴⁵

Genom vårt stöd till Frontline Aids, ett partnerskap mellan civilsamhällesorganisationer som arbetar med hiv och aids i 36 länder, har vi bidragit till att 1,4 miljoner barn och ungdomar i åldern 10-24 år har fått allsidig sexualupplysning. Av dessa var drygt 60 procent kvinnor, och de allra flesta på den afrikanska kontinenten.⁴⁴⁶

Arbetet med att öka tillgången till säker och laglig abort har fortsatt under året. Sidas stöd till partnerorganisationen Ipas, har bidragit till att nästan 300 000 osäkra aborter och lika många oplanerade graviditeter har kunnat förhindras.⁴⁴⁷ Sidas stöd till Marie Stopes International, Population Services International och Health Development Fund i Zimbabwe klassades av landet som nödvändiga hälsovårdstjänster under pandemin, vilket gjorde att de kunde fortsätta leverera preventivmedel och andra SRH-tjänster trots covid-19 restriktioner.⁴⁴⁸

Regionalt i Afrika har Sida bidragit till att förhindra uppskattningsvis en miljon oönskade graviditeter under 2020. Detta har vi gjort genom att stödja insatser som syftar till att öka tillgången till preventivmedel genom sociala marknadsföringsprogram.⁴⁴⁹ Det strategiska dialogarbetet kring abort har fortsatt med en regional dialog i Västafrika, däremot fick de regionala mötena

om abort i Asien och Latinamerika som Sida har varit med och planerat, skjutas fram till 2021 på grund av covid-19.

Under året har Sida och våra partner, noterat ett ökat motstånd mot SRHR, i synnerhet mot abort, sexualupplysning och mot kvinnors och hbtq-personers rättigheter. De små framsteg som uppnåtts inom lagstiftningen för att skydda kvinnor och flickors sexuella och reproduktiva hälsa i till exempel Latinamerika hotas av en allt större politisk anti-rättighetsrörelse med förankring i evangeliska och katolska kyrkor. För att motverka detta har Sida agerat som en global, regional och nationell förespråkare för SRHR. Det har bidragit till att garantera tillgången till dessa livsviktiga vårdtjänster. I Guatemala har civilsamhällesorganisationer och kvinnorörelser fått stöd så att de har kunnat bidra med förslag till hur politiken, lagstiftningen och statens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag kan förbättras.⁴⁵⁰

Under året har Sida också tagit fram en gemensam långsiktig handlingslinje för att motverka och förebygga det motstånd och den polarisering vi ser i arbetet med att stärka SRHR för alla människor.⁴⁵¹ Sida stöder även arbete med att förändra policys och lagar som stärker kvinnors, ungdomars och hbtq-personers rättigheter. Stödet till IPPF har bidragit till att förändra drygt 160 policys och lagar som försvarar SRHR och jämställdhet.⁴⁵²

Grundläggande hälsoservice, med fokus på kvinnor och barn

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den gått bakåt, delvis bakåt och delvis framåt. Endast i ett fåtal strategier noterar vi en utveckling som går framåt.

Pandemins påverkan på området är kännbar. Beräkningar av potentiella effekter av covid-19 i låg- och medelinkomstländer uppskattar att mer än 100 miljoner barn i nästan 50 länder riskerar att gå miste om vaccination mot mässling på grund av avbrutna vaccinationskampanjer.⁴⁵³

Detta har Sida märkt av i till exempel programmet för barnhälsa i Bangladesh där pandemin resulterade i att vaccineringarna minskade med mer än 50 procent i april. En viss

återhämtning skedde under sommaren men erfarenheten visar att det tar tid att efter ett uppehåll bygga upp föräldrarnas förtroende igen för att de ska låta vaccinera sina barn.⁴⁵⁴

Sida har även givit stöd till mödra- och barnhälsovård i Bolivia, Demokratiska Republiken Kongo (DRK), Myanmar, Somalia, Sydsudan, Uganda, Zambia, Zimbabwe samt regionalt i Afrika söder om Sahara.

I DRK har stöd till den kongolesiska organisationen SANRU för att förbättra mödrahälsovårdens kvalitet, resulterat i att 120 sjuksköterskor påbörjat barnmorskeutbildning. Utbildningsministeriet har också beslutat att förlänga studietiden från 12 till 18 månader för att examen ska vara i nivå med internationell standard.⁴⁵⁵

Stora framsteg har även gjorts i södra och östra Afrika för att förhindra överföring av hiv från gravida och ammande kvinnor till deras barn. Inom ramen för ett gemensamt FN program, 2gether4SRHR, har nästan 300 hälsoarbetare utbildats i Uganda och Zambia för att tidigt kunna identifiera hiv, och för att kunna följa upp mor och barn efter graviditeten så att risken för överföring av hiv kan minska.⁴⁵⁶

Sida har under året stärkt dialogen och samarbetet med den svenska resursbasen, som yrkesförbund, forskningsinstitutioner och enskilda organisationer. 2020 var det internationella året för barnmorskor och sjuksköterskor då vi gemensamt har lyft vikten av barnmorskans roll och betydelse i det internationella arbetet för barn- och mödrahälsa.

Sida anordnade tillsammans med svenska barnmorskeförbundet ett seminarium i oktober 2020 där över 120 deltagare från olika delar av världen samlades digitalt för att dela erfarenheter och kunskaper för att stärka arbetet och hitta en gemensam väg framåt.⁴⁵⁷ Seminariet har lett till omfattande information på sociala medier och i andra kanaler.

Hållbara nationella hälsosystem och institutioner

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den gått delvis bakåt eller delvis framåt för en majoritet av målen.

Starka och motståndskraftiga hälsosystem är nödvändiga för att bidra till jämlik hälsa. De kan också förebygga och hantera framtida globala hälsohot och katastrofer. I nästan alla Sidas hälsoprogram i Bangladesh, DRK, Myanmar, Somalia, Zambia, Sydsudan, Uganda, Zambia och Zimbabwe ingår stöd till att stärka ländernas hälsosystem.

Detta har bidragit till att människor fått tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster av god kvalitet. I Somalia har Sida till exempel bidragit till att nya och förbättrade vårdmottagningar.⁴⁵⁸

Att säkerställa god tillförsel av näringsrik mat (nutrition), har under 2020 varit en del av vårt arbete med att stärka hälsosystemet i Zambia, Uganda, Sydsudan och Zimbabwe.⁴⁵⁹ Näringsbrist kan hämma tillväxten framförallt hos barn. Genom initiativet Scaling Up Nutrition (SUN) bidrar Sida till att minska antalet barn som lider av kronisk undernäring i Zambia.⁴⁶⁰ Modellen innebär att specifika åtgärder sätts in för näringstillförsel och för att öka kunskapen om barnmat och hygien under ett barns första tusen levnadsdagar. För att förebygga och minska riskerna av covid-19 anpassades programmet för att tillmötesgå det ökade behovet av munskydd, hygienartiklar och avmaskningstabletter. Programmet har bland annat bidragit till att över en miljon barn har fått tillgång till avmaskningstabletter under första halvåret 2020.⁴⁶¹

Hälsoarbete och hälsoaspekter finns även integrerat i andra tematiska områden som humanitärt bistånd och forskning. Sidas stöd till insatser relaterade till pandemin inom det humanitära anslaget uppgick till mer än 160 miljoner kronor och kanaliserades främst via FN och ICRC men också genom civilsamhällesorganisationer. Tack vara dessa medel kunde Sidas partner möta nya behov kopplade till nutrition, hälsa, vatten och sanitet samt matosäkerhet som uppkom i samband med pandemin.⁴⁶²

Inom ramen för strategin för forskningssamarbete och forskning har Sida finansierat ett antal initiativ för att bidra till förbättrad mödravård inklusive preventivmedel, att bekämpa malaria, att hantera försummade tropiska sjukdomar och

antimikrobiell resistens (AMR) samt för att effektivisera hälsopolicyer och hälsosystem. Detta har exempelvis resulterat i att 14 forskare från Afrika och Asien fått möjlighet att delta i forskning om AMR inom ramen för ett europeiskt forskningsprogram.⁴⁶³

Arbetet mot AMR fortsätter att vara prioriterat inom hela Sidas hälsoarbete. Genom stöd till ReAct har påverkansarbete och tekniskt stöd skett på nationell och lokal nivå.⁴⁶⁴ Nationella situationsanalyser och policyer har tagits fram inom human- och veterinärmedicin. Experter inom ett flertal discipliner och organisationer har också samarbetat i en så kallad OneHealth-ansats som handlar om samspelet mellan djurhälsa, humanhälsa och ekosystemhälsa.⁴⁶⁵ ReAct har också bidragit till att medvetandegöra tusentals barn och skolungdomar i Latinamerika och i Kenya och har stärkt deras kunskaper om AMR.⁴⁶⁶

Tillgång till rent vatten och säker hållbar sanitet och hygien

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den gått framåt för ett mål medan den gått delvis framåt eller delvis bakåt för andra mål.

Säkert vatten, god sanitet och hygien är avgörande för människors hälsa och välbefinnande. Covid-19 har visat hur viktigt tvål och vatten är för hälsosamma liv och för att begränsa spridningen av infektionssjukdomar. Beräkningar visar att 1,8 miljarder människor i världen saknar möjlighet att tvätta sina händer och har inte tillgång till rent vatten, god sanitet och hygien på sina vårdinrättningar.⁴⁶⁷

Exempel på insatser som Sidas partner har genomfört under pandemin är: stöd till lokala aktörer som har tagit fram stationer för handtvätt i Bangladesh⁴⁶⁸; vatten till särskilt utsatta områden inklusive till hälsocentraler i DRK⁴⁶⁹; förbättring av infrastrukturen för vatten och sanitet och förbättrat infektionsskydd på vårdinrättningar i Uganda⁴⁷⁰ samt distribution av hygienprodukter och desinfektionsmedel till 30 flyktingläger i Somalia.⁴⁷¹

Sidas stöd till UNICEF, Världsbankens vattenprogram, Water Supply and Sanitation Collaborative Council (WSSCC) och WaterAid har bidragit till att vatten, sanitet och hygien i ökad grad prioriteras politiskt och att resurser omfördelats till att förbättra tillgången till säkert vatten och sanitet. UNICEF:s arbete med att kartlägga tillgången till vatten, sanitet och hygien inom hälsovården har bland annat lett till att ett antal afrikanska länder har åtagit sig uppgifter och fastställt handlingsplaner för att stärka vatten, sanitet och hygien (WASH) inom hälso- och sjukvården.⁴⁷²

Sammanfattande analys och bedömning

Under året har Sida tillsammans med partner kontinuerligt anpassat och justerat våra insatser i syfte att säkra relevans och stärka de hälsosystem som kan förse människor med viktiga hälso- och sjukvårdstjänster och för att ta oss an de negativa effekter, indirekta och direkta, som pandemin orsakat inom hälsoområdet. Sammantaget bedömer vi att Sidas hälsobistånd med fokus på insatser som stärker SRHR, nationella hälsosystem inklusive vatten, sanitet och hygien samt kvinnor och barns hälsa är relevant.

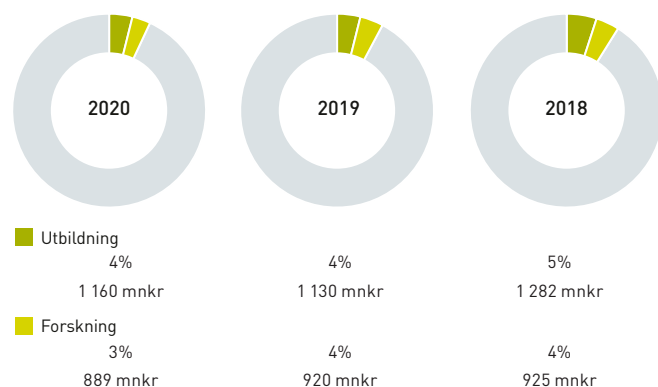
Pandemin ger också oss en möjlighet att stärka det nuvarande arbetet genom att flytta fram positionerna inom till exempel jämställdhet samt miljö och klimat. Vi har påbörjat ett arbete för att kunna stödja mer fokuserade insatser på miljö och hälsa kopplat till nutrition samt för att bättre integrera humanitära insatser med freds- och utvecklingsinsatser. Vi har också stärkt vår kapacitet för fattigdomsanalys, för att inkludera personer med funktionsnedsättning och för att kunna möta den ökade psykiska ohälsan.

I och med covid-19 befinner vi oss i en unik situation. Världen står inför stora geopolitiska, ekonomiska och sociala utmaningar kopplat till global hälsa. Många prognoser indikerar att covid-19-åtgärderna kan tränga undan, och i vissa fall redan har trängt undan, grundläggande hälso- och sjukvård. Det kan leda till en tillbakagång av de framsteg som gjorts inom hälsa och SRHR de senaste decennierna. Mycket talar för att de indirekta hälsokonsekvenserna av covid-19 kommer att bli mer kännbara än sjukdomen i sig.

Vi noterar också att politiseringen och polariseringen har ökat under året. Oppositionen mot SRHR har blivit alltmer tydlig genom ett mer välorganiserat globalt motstånd samordnat med konservativa och populistiska krafter som är aktiva i stort sett i alla våra samarbetsländer.

Utbildning och forskning

Diagram 3.75: Området som andel av totalt utbetalade medel

Sidas stöd till utbildning 2020 uppgick till knappt 1,2 miljarder kronor. Detta motsvarar 4 procent av Sidas totalt utbetalda medel. Lite mer än hälften av vårt stöd till utbildning har gått till insatser som syftar till att säkerställa grundskole- och gymnasietutbildning för alla. Den andra delen av vårt stöd har gått till insatser som bidrar till mål om välfungerande nationella utbildningssystem.

Sidas stöd till forskning 2020 uppgick till nästan 900 miljoner kronor. Stöd till forskning utgör 3 procent av Sidas totalt utbetalade medel. Under året har nästan 90 procent av vårt stöd gått till insatser som bidrar till stärkt forskningskapacitet eller forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.

Vårt arbete 2020

Sidas stöd till utbildning ska bidra till stärkta nationella utbildningssystem för bättre kvalitet i utbildningen, med start i förskolan och fokus på ett livslångt lärande. På landnivå har vi i den normativa dialogen fortsatt att lyfta rätten till jämlik och inkluderande utbildning av god kvalitet och ett livslångt lärande. I den internationella dialogen har Sida drivit allas rätt

till utbildning och vikten av att långsiktigt stärka utbildningssystemen för att kunna hantera framtida kriser.⁴⁷³

Inom området finns följande kategorier av mål:

- välfungerande nationella utbildningssystem,
- fullgjord avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning för alla.

Sida har inom ramen för ett antal strategier även arbetat mot strategimål och/eller med insatser som syftar till ökad kunskap om sex- och samlevnad,⁴⁷⁴ utbildning för hållbar utveckling,⁴⁷⁵ tillgång till vatten och sanitet i skolor,⁴⁷⁶ yrkesutbildning⁴⁷⁷ samt demokrati och mänskliga rättigheter i utbildningen.⁴⁷⁸ Detta är mål och insatser som på olika sätt relaterar till utbildning men som redovisas under andra tematiska områden.

Strategimål för utbildning finns i totalt fyra landspecifika strategier (Afghanistan, Kambodja, Tanzania inklusive Zanzibar samt Sydsudan) samt i den globala strategin för hållbar social utveckling. Utbildning ingår även som en del av de kärnstöd som Sidas samarbetspartner genomför i strategin för stöd till svenska organisationer i det civila samhället samt i strategin för humanitärt bistånd.

Omkring 80 procent av stödet går till multilaterala organisationer och organisationer i det civila samhället. På global nivå är Sidas största partnerorganisationer Global Partnership for Education, UNESCO och Education Cannot Wait (ECW). De vanligaste samarbetspartnerna på landnivå är statliga myndigheter som är ansvariga för utbildning. De får cirka 20 procent av stödet.

Sidas stöd till forskning ges i huvudsak inom ramen för den globala strategin för forskningsamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet.

Inom strategin finns tre målområden:

- stärkt forskningskapacitet, främst i låginkomstländer och regioner,
- forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling,
- forskningstillämpning och innovation.

Diagram 3.76: Utbetalade medel per strategimålskategori Utbildning 2020, mnmkr

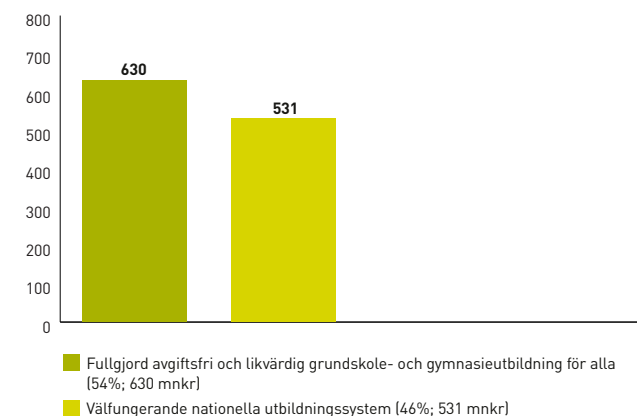
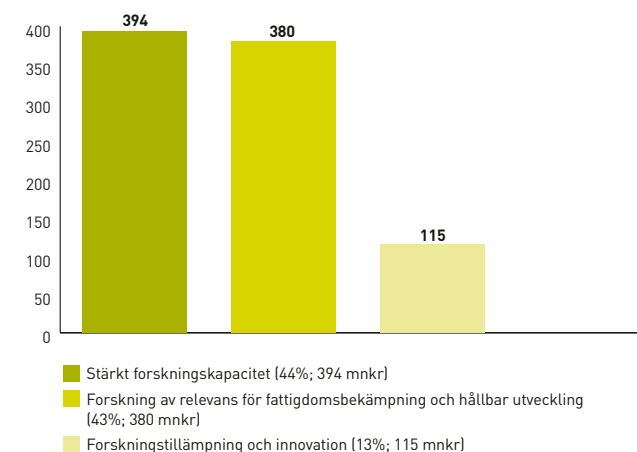

Diagram 3.77: Utbetalade medel per strategimålsområde Forskning 2020, mnmkr

Inom ramen för dessa målområden har Sida under året arbetat mot 13 olika strategimål. Under 2020 har forskningsstöd kanaliseras till sju länder: Bolivia, Etiopien, Kambodja, Moçambique, Rwanda, Tanzania och Uganda. Vi har även gett stöd till regionala och internationella forskningsorganisationer genom cirka 50 insatser inom en lång rad vetenskapliga områden som exempelvis hälsa, jordbruk, miljö och teknik liksom samhällsvetenskap och humaniora.

I våra landsamarbeten utbildas enskilda forskare, men stödet syftar också till att få bättre fungerande system för forskning genom att utveckla administration, laboratorier och it vid de nationella universiteten och stärka forskningsråden i länderna. I alla samarbeten agerar vi för att universiteten och forskningsorganisationerna ska utveckla länken mellan forskningsrön och tillämpning, bland annat genom stöd till lokala innovationssystem.

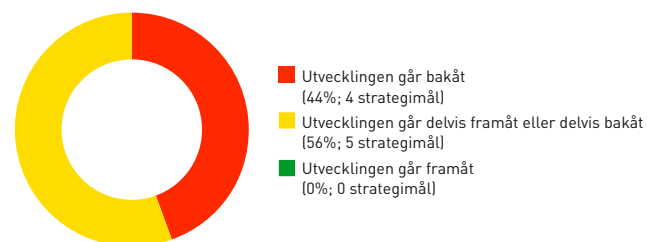
Pandemin har tydliggjort behovet av forskning och forskningsnära innovation, inte minst i de fattigaste länderna. Sida har bidragit till flera forskningssatsningar med fokus på såväl medicinska aspekter som krisens samhällskonsekvenser i låg- och lägre medelinkomstländer. I den normativa dialogen med andra internationella biståndsgivare och forskningsfinansiärer har Sida betonat att låginkomstländer måste ha egen kapacitet att analysera och hantera kunskap.

Inom ramen för forskningssamarbetet har vi också fortsatt att stödja akademisk frihet. Det handlar om forskares yttrandefrihet, forskningens oberoende och forskarnas ansvar. Vi prioriterar fortfarande att främst ge breda programstöd eller kärnstöd som ansluter till forskningsorganisationernas egna ambitioner och program.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom utbildningsområdet är att utvecklingen gått bakåt för strax under hälften av målen och delvis framåt eller delvis bakåt för övriga mål inom området (se diagram 3.78). Vår bedömning av utvecklingen mot målen inom forskningsområdet är att

Diagram 3.78: Utveckling mot mål, utbildning

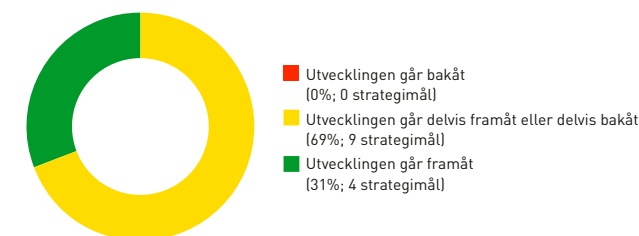
utvecklingen för en övervägande majoritet av målen har gått delvis bakåt. För strax under en tredjedel av målen har utvecklingen gått framåt (se diagram 3.79).

Pandemin har lett till skolstängningar i mer än 190 länder. En och en halv miljard barn och unga har drabbats. Detta motsvarar drygt 90 procent av alla elever från förskolan till högre utbildning. Före pandemin beräknas att nästan 260 miljoner barn inte gick i skolan och 9 miljoner flickor hade aldrig ens börjat skolan. I slutet av 2020 påverkas fortfarande nästan 900 miljoner barn och unga av skolstängningar.⁴⁷⁹ De långsiktiga effekterna av pandemin beräknas bli omfattande för både individer och samhällen. FN varnar för att vi riskerar "en förlorad generation".⁴⁸⁰ Många länder har satsat på distansundervisning (inklusive radio- och tv-sändningar) för att upprätthålla undervisningen, men det har visat sig svårt att ersätta ordinarie skolgång. Skolstängningar har också fått andra negativa effekter som uteblivna skolmåltider och en ökad risk för framförallt flickor att utsättas för våld och övergrepp.

Covid-19 är ett tydligt exempel på ett globalt hot som måste mötas med ny forskning och kunskap. Insikten om betydelsen av lokal forskning har vuxit under pandemin.⁴⁸¹ Men forskningskapaciteten i låginkomstländer är fortfarande mycket låg: antalet forskare i Afrika söder om Sahara är knappt 100 per miljon invånare, jämfört med det globala genomsnittet på 1 200 (i Sverige är siffran ungefär 7 500).⁴⁸²

Samtidigt satsas väldigt lite pengar på forskning och

Diagram 3.79: Utveckling mot mål, forskning

utveckling i låginkomstländer: i Afrika söder om Sahara bara 0,4 procent av BNI, jämfört med 2,5 procent i Nordamerika och Västeuropa.⁴⁸³

Forskning är dessutom i hög grad en internationell verksamhet och bygger på samarbeten och erfarenhetsutbyten mellan forskare i olika länder. Krisen har försvårat detta samarbete liksom datainsamling, laboratoriearbete och möjligheterna att föra ut och tillämpa forskningsrön i samhället.

Även om pandemin har lett till brådskande och nödvändig forskning om covid-19, är det viktigt att forskningsorganisationerna också kan fortsätta att bedriva annan forskning enligt sina program inom områden som är avgörande för människors välfärd i låginkomstländer och -regioner.⁴⁸⁴

Välfungerande nationella utbildningssystem

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den delvis har gått framåt på nationell nivå i Kambodja, Afghanistan och Tanzania.

Den globala nedstängningen av skolor på grund av covid-19 innebär dock att utvecklingen går bakåt på global nivå. För att möta svårigheterna med stängda skolor har våra partner anpassat och ställt om verksamheten för att minska de negativa effekterna. Exempelvis har de fördelat om resurser och lärarstöd till distansundervisning.⁴⁸⁵ Det har därmed inte varit möjligt att förbättra kvaliteten i utbildningen, till exempel med ökad lärartäthet.

Flera mer långsiktiga stöd till utbildningssystem i Sidas samarbetsländer har dock varit framgångsrika. En utvärdering av Sidas stöd till utbildningssektorn i Tanzania visar att innovativa arbetssätt, där utbetalningar sker mot uppvisat resultat inom utbildningssektorn, har bidragit till bland annat ett statistiksystem i världsklass. Det gynnar uppföljningen av hur utbildningssektorn utvecklas och därmed hela utbildningssystemet.⁴⁸⁶ Landets skolinspektion har också framgångsrikt ersatts med ett system för stöd och kvalitetssäkring i skolorna. Kvaliteten och tillgängligheten av läroböcker har förbättrats. Fler elever fortsätter till gymnasienivå och lärarresurserna fördelas bättre över landet. Utvärderingen visar även att läsförmågan i årskurs 2 har ökat liksom elevernas kunskaper i matematik, om än i långsammare takt.⁴⁸⁷

Sidas stöd till UNESCO i Afghanistan har bidragit till att utveckla läroplaner, utbilda lärare, stärka högre utbildning samt alternativa utbildningsformer. Stödet har också möjliggjort kampanjer för läskunnighet för att unga afghaner, särskilt kvinnor, ska ha bättre möjligheter att ta del av skolundervisning. Sidas samarbetspartner Svenska Afghanistankommittén (SAK), har byggt skolor och fått igång undervisning som resulterat i att cirka 1 200 klasser nu har integrerats i det statliga skolsystemet.⁴⁸⁸

Sida arbetar även med UNESCO på global nivå. För att hantera effekterna av pandemin har UNESCO tagit en starkare global ledarroll. Sidas flexibla icke-öronmärka stöd har varit avgörande för att organisationen under året snabbt har kunnat ställa om med anledning av covid-19. Exempelvis har UNESCO kunnat erbjuda stöd till nationella utbildningsmyndigheter i form av digitala hjälpmedel i undervisningen och stöd för handledning och råd till lärare, elever och föräldrar. UNESCO har i och med detta aktivt motverkat att desinformation spridits under pandemin.⁴⁸⁹ UNESCO har även med Sidas stöd bistått 63 länder med rådgivning för att förbättra läroplaner och utbildningsmaterial i sex och samlevnad.⁴⁹⁰ Sidas största mottagare av globalt stöd inom utbildningsområdet, Global Partnership for Education (GPE), stöttar 68 låg- och

lägre medelinkomstländer. Genom GPE har närmare 25 miljoner fler barn (48 procent flickor) gått i skolan sedan 2015.⁴⁹¹ För att motverka pandemins effekter på utbildningssystemen omfördelade GPE 500 miljoner US dollar till nya insatser i 55 länder. Stödet har bestått av läromedel för distansutbildning, radio/tv-utbildning, samt åtgärder, kampanjer och stöd till lärare för att på ett säkert sätt öppna skolorna igen.⁴⁹²

Fullgjord avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning för alla

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått delvis framåt och delvis bakåt.

Fler barn börjar och fullföljer skolan bland annat som ett resultat av reformer för gratis utbildning.⁴⁹³ Möjligheten att ta till sig lärande och kunskap fick dock ett abrupt avbrott under våren när land efter land stängde hela eller delar av sina utbildningssystem på grund av pandemin.⁴⁹⁴

Samtidigt finns en global lärandekris där sex av tio barn i låg- och medelinkomstländer inte har uppnått acceptabel nivå i läskunnighet och matematik.⁴⁹⁵ Lärandekrisen fördjupas av covid-19 och kommer att vara ett allvarligt hot för att uppnå flera av de globala hållbara utvecklingsmålen.

Nya beräkningar från UNESCO visar dessutom att kostnaderna för att uppnå utbildningsmålen i Agenda 2030 kommer att öka ytterligare till följd av covid-19.⁴⁹⁶

Läget är mest oroande i Afrika söder om Sahara och fler än hälften av de barn och unga som inte går i skolan lever i konflikt- eller post-konfliktområden.⁴⁹⁷

I Kambodja har Sida, genom en fond som kompletterar den statliga skolfinansieringen, gett direktstöd till alla offentliga skolor från förskola till och med gymnasium. Kambodjas finansiering av offentliga skolor har därmed fördubblats på fyra år och har lett till att fler barn kan fullgöra grund- och gymnasieskolan.⁴⁹⁸ Sida har också stöttat en gemensam fond med andra givare för att bygga kapaciteten i utbildningssystemet och samverkat med UNICEF om inkluderande utbildning i Kambodja.

I Tanzania har Sida genom Karibu Tanzania Organisation (KTO) erbjudit vuxen- och yrkesutbildning, bland annat en ny barnskötarutbildning, för unga mödrar som inte tillåts följa grundskolan.⁴⁹⁹

Genom vårt stöd till Education Cannot Wait (ECW) har vi bidragit till stöd till utbildning till barn och ungdomar i konflikt, post-konflikt och humanitära situationer. Uppskattningsvis har 2,6 miljoner barn i åldern 3–18 år i 31 länder nåtts av detta stöd (varav cirka 40 % är flickor). I DRK, Mali, Somalia, Uganda och Jemen har fler än 54 000 barn fått skolmåltider genom ECW:s program.⁵⁰⁰

Genom ett öronmärkt stöd till ECW har Sida bidragit till att koordineringen av utbildning för internflyktingar och återvändande har förbättrats i Afghanistan. Som ett resultat av detta har 190 000 flickor och pojkar på flykt under de senaste två åren fått tillgång till utbildning. Vi har även bidragit till att lindra effekterna av pandemin genom vårt stöd till Svenska Afghanistan Kommittén som säkerställt att elever på landsbygden fått lärarstöd och psykosocial stöd genom callcenter.⁵⁰¹

Sida uppmärksammade rätten till utbildning för migranter och flyktingar under UNHCR:s högnivåmöte Global Refugee Forum (GRF) i december 2019.⁵⁰² Sidas arbete i Uganda lyftes som ett exempel på samverkan mellan humanitära aktörer och utvecklingsaktörer. Det handlar om ett konsortium som fokuserar på ökad läskunnighet, vattentillgång och minskat könsbaserat våld i områden med ett stort antal flyktingar från Sydsudan och DRK.⁵⁰³

Stärkt forskningskapacitet

Sida bedömer att utvecklingen mot målen inom området delvis har gått framåt.

Genom forskningssamarbetet byggs kapaciteten upp: doktorander utbildas och viktig forskning bedrivs i de bilaterala universitetsprogrammen och i regionala och globala forskningsinsatser. Sidas stöd sedan 2015 till de bilaterala programmen har lett till att omkring 1 200 doktorer examinerats. Ytterligare cirka 750 doktorer har examinerats inom andra

program som får Sida-stöd.⁵⁰⁴ Doktorander, post-docs och andra forskare från våra samarbetsländer har fått utrymme att ägna sig åt forskning och vidareutbildning under kortare eller längre tid. Men samarbetet möter ofta utmaningar och program försenas. Covid-19 har i många fall förstärkt dessa problem.

Om forskare får tillgång till medel stärks kapaciteten för forskning. Vi har under 2020 fortsatt att ge stöd till Science Granting Councils Initiative (SGCI) där 15 nationella forskningsråd i Afrika samverkar. Forskare från SGCI-länder kan också söka pengar i en särskild forskningsutlysning om covid-19 som Sida varit med om att initiera.⁵⁰⁵ Ett annat exempel är vårt nya samarbete med den kanadensiska biståndsmyndigheten för forskning (IDRC). Vi har i år gått in med stöd för att bygga kapacitet för forskning om artificiell intelligens (AI) och för att stötta policyutveckling och tillämpningar av AI i afrikanska låg- och lägre medelinkomstländer. En ny del handlar om stöd för datateknik för att stärka länders förmåga att mäta och möta covid-19 och andra pandemier.⁵⁰⁶

Relevant forskning för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått delvis framåt.

Globalt sker stora satsningar inom utvecklingsrelevant forskning, men utmaningarna är enorma.⁵⁰⁷ Pandemin har medfört att Sida gjort flera extra forskningsutlysningar som snabbt lett till viktiga forskningsprojekt kring pandemin. Det är främst forskare i låginkomstländer och särskilt i Afrika som har fått stöd. Forskningen kan handla om hur viruset muterar, utveckling av vaccin, effekter på psykisk hälsa, hälsosystemens kapacitet och andra samhällseffekter. Syftet är både att akut hantera pandemins effekter men också att stärka låginkomstländernas förmåga att hantera hälsokriser.⁵⁰⁸

Flera av Sidas samarbetspartner har snabbt lagt om delar av sin verksamhet för att kunna bidra med analyser om pandemin. Det kan handla om att studera hälsoaspekter, vatten och sanitet för marginaliserade grupper, hur mänskliga rättigheter påverkas eller hur krisen drabbar redan ekonomiskt svaga befolkningsgrupper och länder.⁵⁰⁹ Ett exempel är den forskning vi har gett stöd till genom WHO som handlar om covid-19 och förlossningsvård samt om hur data kring våld mot kvinnor ska samlas in under pandemin.⁵¹⁰

Sida har fortsatt att stödja hälsoforskning om andra stora sjukdomar än covid-19, sjukdomar som även de utgör svåra hot mot människors hälsa i låginkomstländer och regioner.⁵¹¹ Vi har också drivit på för att forskningen ska upprätthållas inom många andra områden, till exempel om jordbruk och förvaltning av naturresurser för att öka avkastningen och förmågan att hantera klimatförändringar.⁵¹²

Vi har även kompletterat portföljen inom forskningsfält som bedömts som underfinansierade och angelägna. Förutom stödet till AI gäller det bland annat forskning om anti-mikrobiell resistens (AMR). En utlysning 2020 har lett till forskningsprojekt om kopplingarna mellan AMR och vatten som förorenats av virus, bakterier, läkemedelsrester och kosttillskott.⁵¹³ Dessutom har vi under 2020 berett två forskningsstöd till humaniora i Afrika, ett av dem handlar specifikt om och riktas mot Sahelregionen där behovet av fördjupad kunskap om regionens historia och olika kulturella uttryck är stort.⁵¹⁴

Forskningstillämpning och innovation

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den delvis har gått framåt.

Det händer mycket på innovationsområdet i våra samarbetsländer men innovationssystemen, som är en förutsättning för möten mellan forskning och samhälle, har många svagheter.⁵¹⁵ Kommunikation är en viktig del i arbetet med innova-

tioner. Det handlar om att nå ut i samhället med information om forskning men också om att forskningen tar till sig information om behoven och vad som fungerar.

Det är också viktigt att stärka den inomvetenskapliga kommunikationen. 2020 kom den tredje upplagan av African Innovation Outlook. Rapporten bidrar till att förbättra kunskapen om klimatet för innovationer i Afrika och ger därmed bättre förutsättningar för innovationer och tillämpningen av forskningen.⁵¹⁶

Covid-19 har på grund av reserestriktioner och nedstängningar försvårat arbetet, men också lett till nya satsningar. Vi har till exempel i vårt samarbete med African Academy of Sciences snabbt fått till en riktad utlysning till afrikanska forskargrupper för covid-19-relaterad forskning med potentiellt stora praktiska tillämpningar.⁵¹⁷

Behovet av information om pandemin har lett till att utrymmet för forskningsnyheter är begränsat i media, om det inte är covid-19-relaterat. Samtidigt har pandemin gjort fördelarna med öppen tillgång till vetenskaplig information tydliga. Sida vill uppmuntra så kallad Open Access vilket gör forskning omedelbart och fritt tillgänglig för användare. Den digitala inomvetenskapliga kommunikationen har utvecklats snabbt under krisen, även om elavbrott och dålig uppkoppling har försvårat för forskare i många av våra samarbetsländer.

Förutsättningarna för nyskapande idéer och tillämpningar har begränsats av den ekonomiska tillbakagång som pandemin medfört, men i vilken grad är för tidigt att säga. Den har också lett till innovationer, framför allt vad gäller tillämpningar av ny teknik. Ett exempel är Sidas stöd genom WHO till hälsoservice genom mobiltelefoni. Från början handlade projektet om mödra- och spädbarnshälsa i Malawi, men en mobilapp har utvecklats till att ge mer generell hälsoråd-givning och har nått ut med information om covid-19 även till avlägsna byar.⁵¹⁸

Sammanfattande analys och bedömning

Utbildning är en mänsklig rättighet och en förutsättning för ett samhälles utveckling. Det är ett viktigt verktyg för människor att ta sig ur fattigdom och leva längre och hälsosammare liv. Utbildning av god kvalitet är viktigt i hela utbildningskedjan: från förskolan, via grundutbildning och yrkesutbildning, till högre utbildning, inklusive lärarutbildning.

De senaste åren har den globala lärandekrisen, med undermålig kvalitet i undervisningen, uppmärksammats. Uppskattningar visar att 125 miljoner barn inte får grundläggande färdigheter i att räkna, läsa och skriva efter fyra år i skolan.⁵¹⁹ Denna kris kommer att förstärkas ytterligare på grund av covid-19. Skolstängningar och distansutbildning, där barn och ungdomar saknar tekniska förutsättningar för att kunna delta, drabbar de redan fattiga hårt. Effekterna av pandemin beräknas även få stora konsekvenser för ländernas nationella budgetar för utbildning som redan före krisen var underfinansierade.⁵²⁰

Sidas partner inom utbildningsområdet har alla ställt om insatser, stöd och rådgivning för att bemöta de utmaningar som pandemin har inneburit för utbildningssystemen runt om i världen. UNESCO har tagit en ledarroll för samordning och tekniskt stöd på ett mycket positivt sätt. Sida har aktivt stött denna omställning och bidrog med extra medel till Sidas globala partner GPE för att hantera pandemin.

Sida stöd till utbildning bedöms vara relevant. För att bredda stödet på global nivå har beredning av ytterligare stöd till civila samhällets organisationer inletts.

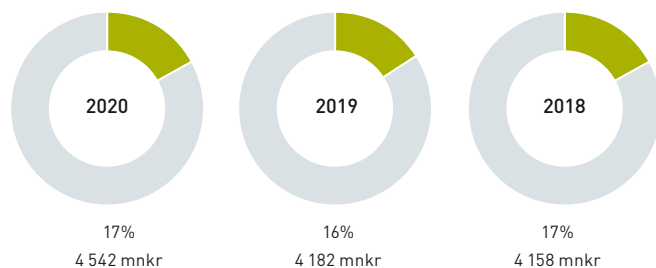
Kvaliteten i den högre utbildningen stärks av att universitet är forskande organisationer som tar till sig och utvecklar ny kunskap. Den analytiska förmåga som stärks av forskarutbildning och forskning främjar också ett samhälles förmåga till kritiskt tänkande och innovation.

Sidas forskningsstöd bidrar till forskningsresultat av stor direkt betydelse för människor som lever i fattigdom. Covid-19 har visat på vikten av vetenskap, inte minst kring förhållanden i låginkomstländer, även om pandemin också medfört fördröjningar och försvårat genomförandet av projekt och samarbeten. Krisen äger rum i en tid när det öppna kunskapssamhället utmanas, den akademiska friheten hotas och vetenskaplig skepsis på många håll tilltar. Stärkt kapacitet att forska och analysera är ett viktigt motmedel som gynnar en demokratisk utveckling.

Enskilda forskningsinsatser bedöms regelbundet utifrån relevans och vetenskaplig kvalitet och portföljen kompletteras på områden som bedömts svaga, bland annat inom anti-mikrobiell resistens (AMR), artificiell intelligens och humaniora. Relevansbedömningar har varit särskilt aktuella under 2020 då pandemin krävt omläggningar av pågående insatser liksom nya stöd. Svenskt bistånd fokuserar på de allra fattigaste och på konflikt- och post-konfliktländer. Detta motiverar arbetet med att utveckla forskningssamarbete i länder som präglas av konflikter och befinner sig i bräckliga situationer.

Humanitärt bistånd

Diagram 3.80: Området som andel av totalt utbetalade medel

Under 2020 ökade antalet människor som hade behov av humanitärt stöd dramatiskt, främst på grund av covid-19. Samtidigt ökade gapet mellan behov och resurser. 2020 var endast 47,1 procent av de globala behoven täckta⁵²¹.

Sidas stöd till humanitära kriser och katastrofer uppgick till drygt 4,5 miljarder kronor under 2020. Merparten av anslaget gick till behovsbaserat stöd (cirka 60 %) och insatser för skydd (cirka 30 %). En mindre andel gick till specifika insatser för att öka inflytandet för befolkningar som drabbats av kriser och för att stärka det humanitära systemet.

Vårt arbete 2020

Sidas humanitära arbete styrdes under 2020 av strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida 2017–2020. Strategins huvudfokus är att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för människor drabbade av kriser, konflikt eller andra katastrofliknande förhållanden. Strategin betonar också vikten av att arbeta i linje med de humanitära principerna humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende.

Strategin har fyra målområden:

- behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons,
- ökat skydd för krisdrabbade människor samt ökad respekt för humanitära principer och internationell humanitär rätt,

- ökat inflytande för krisdrabbade människor,
- stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet.

Sida har under året arbetat mot 24 olika strategimål inom målområdena. I denna redovisning utgår vi från målområdena med nedslag och exempel från olika typer av insatser och samarbeten.

Den normativa dialogen med partner och aktörer inom det humanitära biståndet har under året handlat om vikten av respekt för de humanitära principerna, ökat fokus på att minska skyddsrisken och integrering av exempelvis jämställdhet och miljö och klimat.

Vi har säkerställt ett behovsbaserat humanitärt stöd genom att ta fram krisanalyser baserat på FN:s och Röda Korsets humanitära responsplaner, underlag från utlandsmyndigheter, FN och andra samarbetspartner samt Sidas egen fältuppföljning. Stödet förmedlas sedan genom tre huvudkanaler:

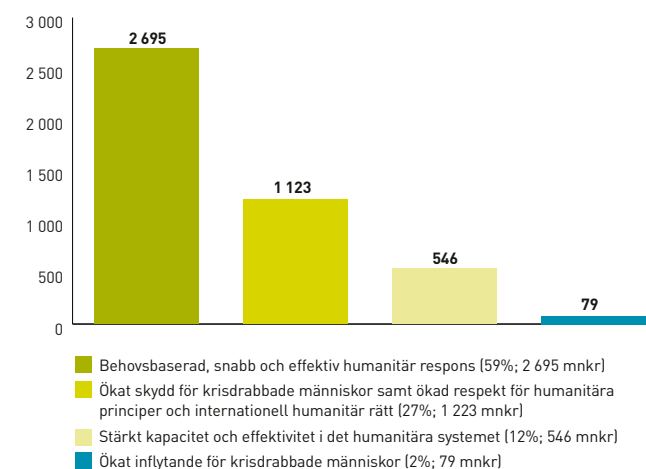
- FN:s och Röda Korsets samlade humanitära krisresponsplaner (vanligen 12 månaders insatser): 88 procent.
- Förfrågningar från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (så kallade hemställningar) och vår mekanism för snabbfinansiering för civilsamhälles-organisationer (beslut inom 24 timmar): 10 procent.
- Långsiktiga stöd i syfte att främja motståndskraft (vanligtvis 3 år): 2 procent.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bidrar exempelvis med tekniska experter i humanitära kriser samt med snabb uppbyggnad av så kallade hubbar (kontor och boendelösningar i svåra krisdrabbade områden).

Det humanitära biståndet riktas även till så kallade metodorganisationer som arbetar med metodfrågor i syfte att förstärka och utveckla det humanitära systemet.

Utifrån våra krisanalyser har Sida under året fattat beslut om samt utbetalat medel till 32 avtalspartner i 15 stora och utdragna kriser, en rad något mindre omfattande kriser och ett flertal nya kriser till följd av till exempel översvämningar

Diagram 3.81: Utbetalade medel per strategimålskategori 2020, mnkr

och orkaner. Störst stöd gick till kriserna i Syrien, Tchadsjöområdet, Demokratiska Republiken Kongo (DRK) och Jemen. Sida har även arbetat med att bättra samordna det humanitära biståndet och det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Syftet är att minska det humanitära beroendet och verka för långsiktiga lösningar för de mest utsatta, till exempel genom insatsen Enhancing rural resilience in Yemen i samarbete med FN:s utvecklingsprogram.⁵²²

Under 2020 har Sida låtit genomföra en omfattande utvärdering av alla humanitära strategiska partner, som en del av en större översyn. Överlag har partner fått goda omdömen i utvärderingen. Exempelvis bedöms de flesta partner ha god förmåga att vid behov anpassa insatser när förhållanden förändras och de anses också ha god kapacitet att nå förväntade resultat. Men utvärderingen visar även på en rad förbättringsområden. Exempelvis tenderar vissa organisationer att genomföra aktiviteter i områden där de är närvarande snarare än i områden där de största humanitära behoven finns. Vissa partner behöver bli bättre på att inkludera målgrupperna i

utformandet av insatserna och bedömningarna av behoven håller inte alltid tillräckligt hög kvalitet (särskilt i fråga om att inkludera personer med funktionshinder). Kompetensen för insatser kring sexuellt och könsbaserat våld behöver också stärkas.⁵²³

Sida har tagit en fram en plan för hur utvärderingens rekommendationer ska utveckla verksamheten.⁵²⁴ Sida har också diskuterat utvärderingen med respektive partnerorganisation vid årsmöten. Flera rekommendationer kommer att tas vidare då den nya strategin för humanitärt bistånd, som regeringen beslutade om i december 2020, ska börja genomföras.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

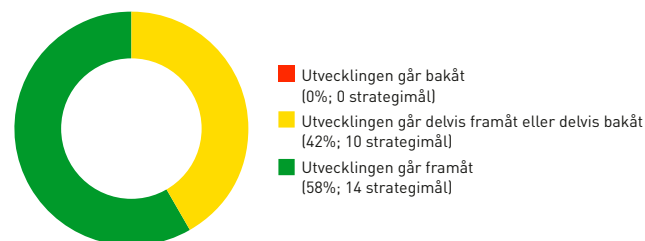
Behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons

Globalt sett har utvecklingen gått bakåt och antalet människor i behov av humanitärt bistånd ökar kraftigt. Samtidigt bedömer vi att Sidas förmåga att bidra till en behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons är hög och därmed att utvecklingen mot målen för detta har gått framåt (se diagram 3.82).⁵²⁵

Covid-19 har inneburit en drastisk förändring och försämring av situationen i många länder. Pandemin har gett allvarliga socio-ekonomiska konsekvenser på grund av nedstängningar av samhällen, brist på mat, jobb och hälso- och sjukvård. Det är en global kris som läggs ovanpå redan existerande kriser och förvärrar dem. Samtidigt består utmaningar med klimatförändringar och konflikter, svårigheterna med att få tillträde med humanitär hjälp till människor i behov av stöd och skydd och de finansiella resurserna för humanitära insatser fortsätter att vara begränsade.

Under året har Sida snabbt kunnat sätta in extra resurser som är specifikt relaterade till covid-19, men också underlättat för våra partner att ställa om existerande program och projekt. Kort tid efter att FN lanserade den globala appellen för covid-19-responsen med uppmaning om att inleda åtgärder med anledning av pandemin beslutade Sida om stöd

Diagram 3.82: Utveckling mot mål

på totalt 100 miljoner kronor till UNHCR⁵²⁶, UNICEF⁵²⁷ och ICRC⁵²⁸. Dessutom har ett stort antal förfrågningar om att använda mekanismen för snabbfinansiering godkänts, sammanlagt 53 miljoner kronor, specifikt för covid-19-insatser.

UNHCR:s rapportering visar att deras insatser, som Sida bidragit till, gett miljontals människor tillgång till kontanter, bostäder och utbildning. UNHCR har också kunnat bidra med sjukhustält, flyktningbostäder, skyddsmasker och medicinska förnödenheter.⁵²⁹ UNICEF rapporterar att nära 34 miljoner barn och kvinnor har nåtts av hälsotjänster genom covid-19-insatser som Sida bidragit till. 83 miljoner barn har fått stöd för hemskolning för att upprätthålla deras utbildning.⁵³⁰

Sidas stöd till ICRC har finansierat insatser i främst Nigeria, Sydsudan och Syrien. Arbetet med att säkerställa tillgång till rent vatten, hälso- och sjukvård, boende, ekonomisk säkerhet och skydd har bidragit till att förbättra sanitet, näring och hälsa för miljontals människor i bland annat Syrien. Där har också satsningar på hygienkit och skyddsutrustning bidragit till att begränsa smitta.⁵³¹ Liknande insatser har även genomförts i Nigeria⁵³² och i Sydsudan har särskilda satsningar gjorts på fängelser.⁵³³

Hela 76 procent av de humanitära medlen under 2020 betalades ut före mars månads utgång för att säkerställa att responsen på kriserna skulle bli så snabb som möjligt. Under året har regeringen vid fyra tillfällen fattat beslut om ökat humanitärt anslag från initiala 4 125 miljoner kronor till slutliga 4 545 miljoner kronor. Sida har snabbt kunnat omsätta

dessa medel i stöd för att rädda liv och lindra nöd i flera snabbt uppkomna eller eskalerande kriser. Detta innefattar bland annat stöd till flyktingresponsen i Sudan i samband med den väpnade konflikten i den etiopiska provinsen Tigray, till naturkatastrofen i Filippinerna, Centralamerika samt de förvärrade kriserna i Afghanistan, Burkina Faso, Nigeria, Jemen, Sydsudan och Somalia.

Stödet för att minska konsekvenserna av den stora gräshoppsinvationen i hela östra Afrika är ytterligare ett exempel på medel som betalats ut under året. Till att börja med bidrog Sida med 30 miljoner kronor till FAO:s krisfond SFERA⁵³⁴ för kontroll och bekämpning av spridning av gräshoppsvärmarna samt för att trygga försörjningsmöjligheter genom bland annat kontantstöd och jordbruksvaror till drabbade människor. Ytterligare stöd för att hantera den kris som gräshoppen orsakat gick till flera enskilda organisationer genom RRM-mekanismen för snabbfinansiering.

Sida bidrog också till FN:s humanitära landfonder i 18 kriser tidigt under året. Fonderna har en förmåga att snabbt anpassa det humanitära stödet efter nya eller förvärrade humanitära behov, vilket är ett stort mervärde. Under 2020 gick nästan 27 procent av det totala stödet från fonderna direkt till lokala partner. På detta sätt bidrar Sida till den internationella strävan att en ökad andel medel ska gå till lokala partner.

Under året beviljade Sida dessutom 59 stöd genom mekanismen för snabbfinansiering och 36 stöd till Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap för insatser i hastigt uppkomna eller förvärrade kriser som *inte* har direkt koppling till covid-19. Bland dem finns exempelvis stöd för att minska livsmedelsosäkerhet på grund av eskalerande konflikter i Afghanistan, Nigeria och Burkina Faso och stöd till människor som drabbats av översvämningar i Somalia och Sydsudan. Sida bedömer att mekanismen för snabbfinansiering i dessa fall har varit central för att lindra nöd. Exempelvis för att ge mat, rent vatten, skydd och kontantstöd. Vi har även stöttat arbetet för att bekämpa ebola-utbrottet i DRK, som i november 2020 deklarerades som över.⁵³⁵

I omedelbar anslutning till den omfattande explosionen i Beirut, Libanon, gjordes ett besök i området för att på plats analysera de snabbt uppkomna humanitära behoven. Totalt beviljades cirka 24 miljoner kronor genom mekanismen för snabbfinansiering till bland andra Svenska Röda Korset, Rädda Barnen och IRC. De gav akut skydd, stöd för återuppbyggnad av skadade byggnader och bostäder, kontantstöd och psykosocialt stöd till barn, ungdomar och kvinnor.⁵³⁶

Ökat skydd för krisdrabbade människor samt ökad respekt för humanitära principer och internationell humanitär rätt

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått delvis framåt.

Att verka för att öka respekten för den internationella humanitära rätten (IHL) är en utmanande uppgift då denna rätt i många fall inte respekteras i de konflikter som pågår.⁵³⁷

Under året stödde vi organisationer med specifika mandat att skydda flyktingar och civilbefolkningar som drabbats av krig, bland annat ICRC och UNHCR. Vi gav även stöd till flera organisationer som bedriver specifika skyddsinsatser, bland annat Norwegian Refugee Council, International Rescue Committee, Oxfam och Rädda Barnen. Genom dem erhöll hundratusentals krisdrabbade människor skydd och stöd i humanitärt svåra situationer, exempelvis i Nigeria⁵³⁸, Sydsudan⁵³⁹.

Sida har sedan 2018 haft en dialog med strategiska samarbetspartner för att granska om de kan bidra till att minska de risker som krisdrabbade människor ställs inför och därmed förebygga och förhindra ett ökat behov av humanitära insatser. Ett framgångsrikt exempel är NRC:s nya ramverk för skyddsfrågor (antaget 2020), som innebär att organisationen rigger för att stärka sin kapacitet på området i linje med Sidas prioriteringar. Det innebär att NRC kommer att integrera skydd i de andra sektorer de arbetar inom. Det finns redan positiva exempel från verksamheten. I områden i DRK, Mali och Centralafrikanska Republiken där NRC bedriver med-

lingsverksamhet rapporterade 78 procent av deltagarna i en undersökning att de kände sig tryggare.⁵⁴⁰

Sedan 2017 har Sida fört en nära dialog med World Food Program (WFP) om arbetet med deras nya skyddspolicy. Sedan 2019 har vi gett både tekniskt och finansiellt stöd, vilket har gett goda möjligheter att påverka innehållet i den nya policyn. Policyn utgår nu tydligt från behov av skydd och möjligheter att minska risker istället som tidigare att bara utgå från behov av till exempel livsmedelsstöd. Den nya policyn antogs i slutet av 2020.⁵⁴¹

Det är svårt att få tillträde till krisområden. Allra svårast är det i våldsdrabbade regioner i konfliktländer. Många av Sidas humanitära partner vittnar om ökade svårigheter som en konsekvens av covid-19. Trots detta har de i hög utsträckning ändå lyckats upprätthålla framförallt de livräddande insatserna. Vissa aktiviteter har dock försenats eller ställts in. Förutom de sedan tidigare existerande problemen med tillträde har det nu blivit ännu svårare med logistik, transport av material och förnödenheter och resor för personal vilket ger ökade kostnader.⁵⁴² Internationella Röda Kors-kommittén (ICRC) vittnar om ökade säkerhetsrisker för personal i fält. Mellan den 1 februari och den 31 juli registrerade ICRC över 600 pandemi-relaterade fall av våld och trakasserier mot eller stigmatisering av hälso- och sjukvårdspersonal.⁵⁴³

Sida har under 2020 arbetat med att säkerställa att internationella och nationella åtgärder för att hindra terrorism inte underminerar möjligheter att bedriva humanitärt arbete utifrån den internationella humanitära rättens principer. Flera av våra samarbetspartner såsom ICRC och NRC har också engagerat sig i detta. Utvecklingen i fråga om hur åtgärder mot terrorism eller sanktioner påverkar humanitär verksamhet går inte åt rätt håll.

Under de senaste åren har Sida arbetat aktivt för att stärka arbetet mot sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier inom det humanitära biståndet. En dialog med partner för att bedöma detta har påbörjats inför kommande avtal.

Ökat inflytande för krisdrabbade människor

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den delvis har gått framåt.

Återkopplingen från krisdrabbade människor skulle kunna tas om hand bättre och mer proaktivt för att dessa ska kunna påverka och förbättra humanitära åtgärder och insatser.

Våra humanitära partner har överlag fungerande mekanismer för att fånga upp krisdrabbade människors åsikter och idéer som gör att de kan justera sitt arbete. Flera partner rapporterar också om hur de involverat krisdrabbade människor i planering, genomförande och uppföljning av insatser.⁵⁴⁴ Detta är också en av slutsatserna i utvärderingen av Sidas humanitära partner. Utvärderingen betonar samtidigt att metoder för dialog och återkoppling kan förbättras, i synnerhet då det gäller särskilt sårbara grupper. Samråd med krisdrabbade grupper sker ofta i samband med analyser av sårbarhet och i urval av målgrupper, men inte senare under själva genomförandet. Utvärderingen lyfter goda exempel på samverkan med krisdrabbade grupper från Afghanistan, Centralafrikanska republiken och Sydsudan.⁵⁴⁵

Stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den har gått framåt.

Stöd till den FN-ledda humanitära samordningen i fält har varit en grundbult i Sidas arbete under året. Sida stödde samordningsorganet OCHA:s verksamhet på landnivå och regional nivå och UNHCR för samordningen i flyktingsituationer.⁵⁴⁶ Vi kommer även i fortsättningen att rikta all finansiering, med få undantag, till insatser inom de samordnade humanitära responsplanerna. Att vårt stöd till genomförandet betalas ut tidigt på året är också betydelsefullt för en effektiv och ändamålsenlig respons.

Sida har arbetat aktivt för att genomföra Sveriges åtaganden inom den så kallade Grand Bargain-överenskommelsen.⁵⁴⁷ Vi har exempelvis förstärkt vårt arbete med programbaserat stöd till ett urval strategiska partner för att underlätta deras rapportering och bidra till flerårig finansiering och planering.⁵⁴⁸ Det ingår i två av Grand Bargains nio arbetsområden. Vi har deltagit i de arbetsgrupper som är relevanta för att Sverige ska kunna bidra till att åtagandena genomförs.⁵⁴⁹

Under 2020 har Sida inlett ett arbete med OCHA för att ta fram riktlinjer för de humanitära landteamen och humanitära klustren att arbeta utifrån. Sida har finansierat metodutveckling, men ingår även i styrgrupp och tekniska utskott till arbetsgruppen för bidra till en aktiv, sammanhängande och stabil användning av riktlinjerna på landnivå, inom de humanitära landteamen (HCT).⁵⁵⁰

Sammanfattande analys och bedömning

Det humanitära biståndet har ställts inför stora utmaningar 2020. Covid-19 förvärrade många pågående kriser och skapade även nya. Gapet mellan behov och tillgängliga medel har varit större än tidigare, samtidigt som möjligheterna att bedriva effektiva insatser varit svårare än någonsin.

I denna situation har Sida bidragit till att våra strategiska humanitära partner ändå lyckats nå fram med stöd och skyddsinsatser till miljontals krisutsatta människor. Vi har varit angelägna om att snabbt omfördela stöd till den globala covid-19-appellen och godkänna insatser via mekanismen för snabbfinansiering. I den första fasen av pandemin prioriterade Sida stöd för att säkerställa att korrekt information spreds om hur man skyddar sig mot och undviker smitta, isolering och vård av smittade och inte minst på att säkerställa att andra vårdbehov kunde upprätthållas. I det ingick exempelvis grundläggande vård, SRH-tjänster, vaccinationer samt stöd för att säkerställa tillgång till rent vatten och sanitet. Detta bidrog sannolikt till att hålla nere smitto- och dödstal.

De tidiga åtgärderna har kompletterats med insatser för att upprätthålla mänsklig värdighet och minska de socio-

ekonomiska konsekvenserna av covid-19. Våra partners förmåga att snabbt anpassa sina insatser och projekt till den nya situationen var avgörande för att nå framgång.

Vår bedömning är att Sidas förmåga att snabbt agera och anpassa vårt humanitära stöd har varit framgångsrikt och gett goda resultat.

Vi har varit måna om att säkerställa att covid-19 inte helt överskuggat andra humanitära kriser. Konflikter, översvämningar och andra naturrelaterade kriser är fortfarande den huvudsakliga orsaken till mänskligt lidande. Det kraftigt eskalerande våldet i Burkina Faso, gräshoppsinvasionen i östra Afrika och de fortsatta konflikterna i Syrien och Jemen är bara några exempel från året. För att effektivt bidra till strategimålen har det varit viktigt att hela tiden analysera de mest akuta behoven och identifiera de mest utsatta människorna.

Utvärderingen av Sidas strategiska partner har varit en viktig pusselbit i vårt arbete för att säkra relevansen och justera vår sammansättning av insatser och partner, men också för att kunna bedriva en relevant dialog med våra partner om områden som de behöver utveckla. Slutsatserna av utvärderingen gav också viktigt underlag till en ny strategi som vi lämnade in till regeringen i augusti 2020.

Vi har också sett över våra så kallade metodpartner.⁵⁵¹ Stödet till metodpartner syftar till att utveckla metoder och ge ny kunskap inom det humanitära biståndet. Ambitionen har varit att reducera antalet insatser och säkerställa portföljens strategiska inriktning och relevans.

Under året har vi ytterligare analyserat effekterna av programbaserade och fleråriga humanitära stöd. Studier visar att de bidrar till ökad flexibilitet och förmåga att anpassa det humanitära stödet allteftersom en kris förändras.⁵⁵² De fleråriga stöden ökar möjligheten till samverkan med utvecklings- och fredsaktörer. Det främjar även en långsiktig planering av program som tar hänsyn till freds- och utvecklingsaspekter i olika sammanhang. Sida har som ambition att öka både programbaserade stöd och fleråriga stöd som ett sätt att öka effektiviteten i biståndet.

Demokrati

Sida ska bredda, stärka och öka demokratibiståndet. Det ska i första hand inriktas på att stödja aktörer för demokratisk utveckling och de allra mest utsatta och ska anpassas efter den demokratiska utvecklingen i samarbetslandet. Sida ska redovisa de åtgärder som myndigheten har vidtagit för stärkt kapacitet rörande demokratistöd inom centrala komponenter och beståndsdelar samt vad åtgärderna bedöms leda till. Som utgångspunkt ska stödet till staten minska vid en negativ utveckling vad gäller mänskliga rättigheter och demokrati, vilket ska beaktas av Sida i genomförandet av strategier. Redovisningen ska härutöver innefatta vidtagna demokratihöjande åtgärder inom det multilaterala systemet, såsom FN-systemet.

Arbetet med demokrati är en central del av Sidas verksamhet. Därför har vi under året utvecklat och stärkt detta arbete utifrån de förslag som Sida lämnade i en skrivelse till regeringen den 29 november 2019.

Arbetet med demokrati avser det bistånd som i denna årsredovisning redovisas under det tematiska området demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer samt åtgärder för att främja demokrati genom andra tematiska områden. Den här redovisningen kompletterar den redovisningen (se även Tematisk resultatredovisning /Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer).

Den 24 september 2020 beslöt regeringen att ge Sida i uppdrag att utveckla arbetet för demokrati i utvecklingssamarbetet.⁵⁵³ Uppdraget kom Sida tillhanda den 29 oktober 2020 och stämmer överens med Sidas redan pågående arbete på flera punkter. Samtidigt är uppdraget komplext vilket medfört att Sida under slutet av året tolkat uppdraget inför genomförandet.

Stöd till aktörer för demokratisk utveckling och de allra mest utsatta

Sida har under 2020 breddat och stärkt demokratistödet bland annat genom att öka stödet till aktörer som arbetar för demokratisk utveckling, inklusive till dem som företräder människor i utsatta situationer. Det gäller till exempel hbtq- och kvinno- och norrättsorganisationer, politiska partier, kulturlivets aktörer samt universitet och forskningsmiljöer som forskar om demokrati, jämställdhet och könsrelaterat våld, och som driver frågor om akademisk frihet. Sida har även ökat stödet för personer med funktionsnedsättning.

Under året har vi antagit en handlingsplan för jämställdhet. Den ska hjälpa oss i arbetet att bättre motverka det ökande motståndet mot jämställdhet och det krympande utrymmet för kvinnorättsorganisationer och andra aktörer som arbetar för en förändring. Handlingsplanen omfattar också arbetet för att förebygga och motverka könsrelaterat våld.

Under året publicerades en utvärdering av Sidas rättighetsbaserade arbetssätt inom biståndet. Utvärderingen visar att Sida behöver stärka både sin egen och samarbetspartners kapacitet att tillämpa rättighetsperspektivet. Det gäller att ännu tydligare identifiera människor i de mest utsatta situationerna, som en följd av bland annat diskriminering, och rikta in biståndet på dem.⁵⁵⁴

Ett flexibelt och anpassat demokratibistånd

Sidas utvecklingssamarbete har varit flexibelt och anpassats utifrån demokratiutvecklingen i samarbetsländerna. För att i högre grad kunna anpassa demokratibiståndet efter den demokratiska utvecklingen i samarbetsländerna har Sida uppdaterat sitt metodstöd för multi-dimensionell fattigdomsanalys (MDPA), där fattigdom ses som brist på bland annat makt och röst och mänskliga rättigheter. Bland annat har rättighetsperspektivet tydliggjorts.

Under året har en maktanalys genomförts i Kenya som ett led i MDPA. Den har inlett nya ansträngningar att bekämpa korruptionen i Kenya, bland annat i samband med beslut om en ny svensk strategi för samarbetet med Kenya. I den MDPA

som gjordes för Mellanöstern och Nordafrika 2019 betonades bristen på makt och deltagande i regionen. Det har under 2020 lett till fortsatt starkt fokus på stöd till rättighetsbärare och civilsamhället.

Vi har under året avslutat eller minskat vårt stöd till staten i flera länder, däribland Kambodja, Mali och Zambia. Orsaksfaktorerna skiljer sig mellan länderna, men beror bland annat på tidigare korruptionsskandaler och ett krympande demokratiskt utrymme.

Den nya strategin för Tanzania innebär en tydlig minskning av den totala volymen av bistånd och ett minskat samarbete med staten. Vidare har den negativa utvecklingen i Belarus lett till att Sida fryst den del av utvecklingssamarbetet med Belarus där statliga aktörer spelat en aktiv roll. Vi har istället under året förstärkt och utökat stödet till aktörer som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter i det belarusiska civilsamhället.

Sida har noga följt de uppblående väpnade konflikterna i Etiopien samt mellan Armenien och Azerbajdzjan för att stå beredd att anpassa demokratistödet beroende på utvecklingen. Konflikterna i Etiopien har inneburit utmaningar för rättsstatens principer med ökad utsatthet bland civila, brister i ansvarskrävande och begränsad mediafrihet. Samtidigt har landets människorättskommission, med stöd från Sida, aktivt bevakat och rapporterat om övergrepp i samband med konflikten under 2020. Konfliktförebyggande stöd har utgått till media, till försonings- och fredsdiallog samt inför de kommande valen.

I Sudan däremot har vi utökat vårt finansiella demokratistöd under 2020 för att stärka övergångsregeringen. Stödet har gått till stöd för demokratiska reformer och för att stärka det sociala välfärdssystemet.

Pandemi-restriktioner har i flera samarbetsländer lett till en hastig tillbakagång för demokratin.⁵⁵⁵ För Sidas del har pandemin inneburit att vi behövt vara flexibla för att kunna ställa om och anpassa stödet till många aktörer. Behovet av stöd för tillgång till fri och oberoende information har också ökat under pandemin. Bland annat har Internews, som samarbetar med medieaktörer i sju länder i Afrika, Asien, Mellanöstern och Nordafrika, fått ökat stöd för att motverka desinformation och

ryktesspridning. De har genom artiklar, radioprogram, tv-inslag och videor nått cirka 6,6 miljoner människor med faktakontrollerad information om covid-19.⁵⁵⁶ Sida har också gett stöd till källkritik och faktagranskning. Genom partnern Meedan har vi bland annat stöttat utvecklingen av digitala verktyg för faktagranskning.

Åtgärder för stärkt kapacitet rörande demokratistöd

Sida har under året intensifierat arbetet för att stärka yttrandefriheten, online och offline, och för digital säkerhet. Det gäller framför allt aktörer som driver frågor om mänskliga rättigheter och demokratisk utveckling, stöd till media och mer flexibla stöd till organisationer i civila samhället som är centrala för rätten till information och yttrandefrihet på internet.

Pandemin har lett till akuta behov av digital säkerhet. Vi har därför under året ökat stödet till partner som arbetar med digital säkerhet till aktivister, journalister och andra aktörer för en demokratisk förändring.⁵⁵⁷

Sida har påbörjat ett arbete för att se hur vi kan stärka stödet till medier, eventuellt genom stöd till en global fond för medieutveckling. Sidas partnerorganisationer har anpassat sin verksamhet allt eftersom pandemins effekter har förvärrats. Ett exempel är World Association of News Publishers som fördelat om medel till små medieföretag. Förhoppningen är att medierna ska kunna härda ut ekonomiskt under pandemin och få större möjligheter att verka säkert och nå ut med fri och oberoende information.

Endast en mindre andel av demokratibiståndet kanaliseras direkt till statliga aktörer i Sidas samarbetsländer. Det finns många svårigheter med att samarbeta direkt med regeringar. Därför behövs det nya metoder för att arbeta med demokratisk samhällsstyrning i svåra miljöer. Det behövs ett stöd som stärker både statliga aktörer och civilsamhället som representerar rättighetsbärare. För att stärka civilsamhällets deltagande och möjlighet att lyfta fram prioriterade frågor har Sida också utökat stödet till South African Institute of International Affairs.

Sida har stärkt sitt arbete med anti-korruption då korruption innebär ett utvecklingshinder. En flerårig handlingsplan för hur Sida ska hantera och motverka korruption har antagits. Vi ska

stödja korruptionsbekämpning i samarbetsländerna genom en holistisk och rättighetsbaserad metod utifrån korruptionens drivkrafter och faktiska maktförhållanden. Planen syftar till att inom alla tematiska områden stärka öppenheten och insynen och möjligheten att utkräva ansvar.

Sida har tagit fram ett metodstöd för att effektivisera arbetet för ett livskraftigt och pluralistiskt samhälle. Det handlar bland annat om att öka kärnstödet till organisationer i civila samhället i samarbetsländer. Det handlar också om att vi ska lära oss hur vi bättre kan stödja informellt organiserade grupper och aktörer, till exempel nätverksbaserade rörelser och sammanlutningar av människor i lokalsamhällen. Kvinna till Kvinna samarbetar med löst organiserade grupper av kvinnorättsaktivister i Rwanda. Stödet till dem har gjort det möjligt att påverka i känsliga frågor som abort och preventivmedel, ofta på sociala medier.

Sida har fortsatt att arbeta med internationell metodutveckling för stöd till civilsamhället inom ramen för globala fora och OECD-DAC. Till exempel lanserade Sida, OECD-DAC och Utrikesdepartementet den 15 oktober 2020 en OECD-studie om medlemsstaternas stöd till civilsamhället. Genom detta har vi tagit steg mot att effektivisera stödet till civilsamhället.⁵⁵⁸

Demokratihöjande åtgärder inom det multilaterala systemet

Sida har under året dubblerat det finansiella stödet till Världsbankens arbete för att integrera mänskliga rättigheter genom fonden för mänskliga rättigheter, inkludering och egenmakt. Vår dialog har lett till att fonden har förankrats bättre i organisationen. Sida har även under året gått med i Världsbankens partnerskap för digital utveckling. Dialogen med partnerskapets styrkommitté har inletts med fokus på en rättighetsbaserad digitalisering och jämställdhet.

Det mångåriga stödet till UNICEF:s globala arbete för skydd av barn ökade 2019. Under 2020 har fokus legat på rättvisa för ungdomar.

UNESCO har som ett resultat av dialogen med Sida integrerat verksamheten med kommunikation och kultur. Konstnärlig frihet har varit en prioriterad fråga utifrån konventionen om

skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar. Bland annat publicerades en specialutgåva på temat konstnärlig frihet vid World Press Freedom Day i maj 2020.⁵⁵⁹ UNESCO har också fått ökat stöd från Sida till bland annat digital utbildning om journalistik under pandemin för 9 000 medieaktörer i 162 länder.

Sida stödjer människorättsrådgivare genom FN:s fond för integrering av mänskliga rättigheter. Detta har stärkt kapaciteten hos FN:s landkoordinatorer och landkontor att tillämpa rättighetsperspektivet. De har till exempel kopplat arbetet strategiskt till mekanismerna för de mänskliga rättigheterna och stärkt de nationella institutionernas övervakning av diskriminering. Detta har varit grundläggande för FN:s rättighetsbaserade arbete under pandemin.⁵⁶⁰

Sida har bidragit till FN:s utökade arbete med rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det har skett genom nya stöd till FN:s partnerskap för dessa rättigheter. I det ingår ett samarbete kring FN:s nya strategi för att inkludera frågan om funktionsnedsättning i hela FN:s arbete.⁵⁶¹ En annan del av partnerskapet är FN:s program för ungdomsvolontärer. Det gör det möjligt för volontärer med funktionsnedsättning från olika länder att arbeta inom FN-systemet.

Sida har tecknat avtal med Naturvårdsverket om att fortsätta samarbetet med UNDP om miljöaspekter vid förvaltning av gruvsektorn i framför allt fyra länder: Colombia, Kenya, Moçambique och Mongoliet. Lokalt deltagande och rättighetsperspektivet står i centrum. Ett nytt bidrag till UNDP för regionalt stöd för samhällsstyrning syftar till att inkludera hbtq-personers rättigheter i Afrika.

Slutsatser och bedömning

Sida bedömer att demokratibiståndet har ökat, breddats och stärkts, om än i mindre utsträckning än förväntat. Det beror främst på covid-19-pandemins konsekvenser för biståndet. Många av Sidas partnerorganisationer har ställt om och anpassat sin verksamhet. Planerade aktiviteter har skjutits upp, samtidigt som andra mer ändamålsenliga aktiviteter har identifierats och genomförts.

Digitalisering

Sida ska redovisa hur myndigheten arbetar med digitalisering som metod i utvecklingssamarbetet samt hur detta arbete kan vidareutvecklas.

Under 2020 har Sida haft ett ökat fokus på digitalisering genom en intern strategi och handlingsplan. Det ska stärka Sida som myndighet, i partnerskapet och i utvecklingssamarbetet. Sidas digitala strategi lägger stor vikt vid betydelsen av att kunna både dra nytta av digitaliseringens möjligheter och att hantera dess risker.

Digitalisering skapar nya vägar för utveckling på bred front och vi behöver kunna agera effektivt oavsett om det handlar om att finansiera insatser eller om normativ dialog. Dessutom är digitalisering inom biståndet relevant inom alla de sektorer vi är verksamma i.

Arbetet som pågår för att digitalisera utvecklingssamarbetet kan delas in i tre kategorier: att öka Sidas och partners förmåga, strategiska partnerskap med inriktning på digitalisering, samt vårt arbete för att bidra till digital transformation genom utvecklingssamarbetet.

Vi har ökat vår och partners förmåga

Vi har under året ökat medvetenheten och kunskapen om digitalisering i utvecklingssamarbetet. Sida använder de digitala principerna⁵⁶², som är ett ramverk för metod och dialog. Det bör användas av partnerorganisationer när de använder eller utvecklar digitala lösningar. Cirka 160 medarbetare på Sida och utlandsmyndigheterna har under 2020 utbildats i principerna och i digitalisering. Det finns fem e-utbildningar för

våra medarbetare och partner med inriktning på de digitala principerna, digital säkerhet och ny teknologi. Sidas utvecklingsforum 2020 hade digitalisering som ett av tre teman och nästan 200 personer från svenska partnerorganisationer, myndigheter och företag deltog på seminarierna som hade fokus på digitalisering.

Sida har infört rådgivning i hur digitalisering kan användas inom strategiprocesserna. Syftet är att öka den analytiska kapaciteten med inriktning på digitalisering. Under året har rådgivning genomförts för följande strategier: Bangladesh, Demokratiska Republiken Kongo (DRK), Kenya, Liberia, Mali, Mellanöstern- och Nordafrika, Moçambique och Sydamerika (inklusive bilaterala). Rådgivningen har främst skett då underlag till nya strategier tagits fram, genom exempelvis workshoppar, skrivprocesser, lektioner, samt då fakta och statistik ställs samman. I den multidimensionella fattigdomsanalysen (MDPA) har vi i högre grad tagit upp frågor kring digitalisering.

Genomförda utbildningar och strategirådgivning under 2020 fyller en viktig funktion i att de informerar om Sidas fortsatta arbete med att öka sin digitala förmåga.

Strategiska partnerskap med inriktning på digitalisering

Under 2020 har Sida gått med i European Union Digital for Development Hub (EU D4D Hub), en samlingspunkt för europeiska givare och företag. Denna hub ska stärka digitaliseringen i samarbetsländerna genom att aktörerna samverkar och genom att samla kunskap.⁵⁶³ Vi har också tillgång till, och möjlighet att påverka, den globala normativa dialogen inom digitalisering genom partnerskap med Digital Impact Alliance (DIAL), Världsbankens Digital Development Partnership (DDP) och Alliance for Affordable Internet.

Vårt arbete för att bidra till digital transformation genom utvecklingssamarbetet

Globalt: Sida har tecknat avtal med Världsbankens DDP där nio givarländer och multinationella företag samarbetar för att digitalisera länder i Afrika, Sydamerika och Asien. DDP arbetar utifrån ländernas behov av digital transformering. Hittills har det lett till investeringar på cirka 5,5 miljarder US dollar i bland annat infrastruktur. Vi har också förnyat vårt stöd till DIAL som under 2021 går in i sin andra fas. Den andra fasen fokuserar på ett fåtal länder för att uppnå en bred digitalisering i samhället. Kunskap och metoder utvecklas som sedan kan användas på andra platser.

Vi samarbetar med IDRC för att bygga kapacitet för forskning om artificiell intelligens (AI), policyutveckling och för att tillämpa ansvarsfull användning av AI i låg- och lägre medelinkomstländer i Afrika. Sida samarbetar även med branschorganisationen GSMA där mobiloperatörer runt hela världen är medlemmar. Genom GSMA tar 38 mobiloperatörer del av arbetet för att minska gapet i internetanvändningen mellan män och kvinnor. Under de senaste fyra åren har 35 miljoner kvinnor nåtts.⁵⁶⁴ Ett annat exempel är vårt stöd till World Wide Web Foundation som arbetar för att sänka internetkostnaden och påverkar länders strategiska planering av internet-tillgång. Man fokuserar särskilt på att inkludera kvinnor. Under 2020 lanserade de Good Practices Database, som är en öppen global resurs med exempel på framgångsrik telekom-policy. De har satt ramen för den globala standarden för vad internet bör kosta, vilket antagits av UN Broadband Commission.⁵⁶⁵ Nu arbetar den med att definiera vad en meningsfull tillgång till internet innebär.⁵⁶⁶

Regionalt: Sida har inlett flera stöd i Moldavien kring innovation och digitalisering som en del av resultatstrategin för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2020. Målet är att öka konkurrenskraften inom ICT-sektorn i landet genom att skapa ett hållbart digitalt ekosystem.

Bilateralt: Sida stöder insatser för att digitalisera samarbetsländer. Connect Rural Uganda syftar exempelvis till digital inkludering på landsbygden, med särskild fokus på flyktingar, kvinnor och flickor, samt ungdomar och småjordbrukare. The Swedish Program for ICT in Developing Regions (SPIDER) arbete inleddes under 2020 för att få till stånd ett nationellt system för hantering av hälsoinformation och data i Somalia. Ett annat exempel är samarbetspartnern Renewable Energy and Energy Efficiency Partnership (REEEP) som byggt en dataplattform som i realtid ger unik och detaljerad information om energianvändning och finansiella transaktioner. Detta berör över 150 000 kunder som lever utom räckhåll från det nationella elnätet i Zambia. Det är en insats för att lösa den generella brist på data som finns i många samarbetsländer och som försvårar investeringar.

Både så kallade Challenge Funds och garantier bidrar till digitaliseringen i utvecklingssamarbetet. Många av de innovationer som får stöd från den typen av fonder handlar om digitala lösningar. Global Innovation Fund och Innovations Against Poverty investerar till exempel i digitala lösningar inom hälsa, e-handel och transport. Garantier som International Finance Corporation/AXA, kan sänka riskerna för aktörer att exempelvis bygga infrastruktur för mobiltelefoni.

Hur vi ska vidareutveckla arbetet

Vi har identifierat tre områden som behöver vidareutvecklas:

Att stärka partnerskapet med nya och befintliga samarbetspartner som bidrar till en inkluderande, rättighetsbaserad och grön digitalisering av våra samarbetsländer. Vi behöver rusta dem att hantera riskerna med digitalisering. Detta gäller Sidas arbete generellt, men vi bedömer också att svensk

erfarenhet och expertis kan komma till större nytta i utvecklingssamarbetet. Därför planerar vi att:

- Identifiera samverkan med svenska myndigheter, näringsliv och universitet för att starta nya utvecklingsinsatser där svenska myndigheter ligger i framkant. Tänkbara områden kan vara användning av AI inom exempelvis skattesystem eller skogsvård.
- Initiera ett samarbete med en bredd av aktörer för nya initiativ kring digitalisering och klimat.

Att förbättra samordningen och underlätta synergier mellan svenskt utvecklingssamarbete och andra givare och genomförare. Särskild fokus ska ligga på att stärka några utvalda länders digitala ekosystem. Sida planerar att:

- Kraftsamla kring möjligheter och synergier kring digitalisering och klimat. Syftet är att öka genomslaget av befintlig verksamhet, bygga nya partnerskap och att se hur ny teknologi kan leda till hållbar och inkluderande ekonomisk utveckling.
- I samarbete med DIAL verka för en digital transformering av vissa länder. Sidas arbete samordnas på global, regional och bilateral nivå och med andra aktörer. DIAL tar i sin kommande strategi på sig en ledande roll i att driva på och stödja digitaliseringen i några fokusländer.
- Delta aktivt i EU D4D-hub för att bidra till att koordinera EU-ländernas bistånd och medverkande näringslivsaktörer, för att bidra till samarbetsländernas digitala transformering.
- Förbättra Sidas och våra partners statistik och överblick över vilka insatser som använder digitala lösningar eller bidrar till digitalisering.

Att fördjupa kunskaperna och stärka kapaciteten inom digitalisering i olika sektorer och sammanhang. Detta är nödvändigt för att kunna välja rätt partnerskap och säkerställa att digitala lösningar används effektivt och säkert. Utöver fortsatta utbildningar planerar vi därför att:

- Undersöka hur garantier och andra innovativa former för finansiering kan förbättra infrastrukturen.
- Utveckla innovativa arbetsformer kring digitalisering och klimat genom exempelvis Sidalabbet.
- Bygga upp en ny webbtjänst där kunskaper och verktyg samlas för att ytterligare stärka analysförmågan i strategicykeln och i planeringen av insatser.
- Lansera en mobilapp för dem som använder de digitala principerna i syfte att öka kunskaperna och medvetenheten.
- Lansera en podd om digitalisering för att sprida virtuella fältbesök, öka intresset och kunskaperna, samt för att visa goda exempel.

Slutsats och bedömning

Sida har under 2020 tagit flera viktiga steg framåt i fråga om digitalisering som metod inom utvecklingssamarbetet. Vi arbetar brett med digitalisering både i utvecklingssamarbetet med partner och inom Sida. Flera initiativ inleds under 2021 och vi fortsätter att fokusera på området.

Innovation

Sida ska redovisa hur myndigheten arbetar med innovation, finansiella instrument samt mobilisering av externa resurser som metod i utvecklingssamarbetet samt hur detta arbete kan vidareutvecklas.

Under 2020 har Sida fortsatt att utveckla arbetet med innovation, finansiella instrument samt att mobilisera externa resurser. Bland annat handlar det om att skapa engagemang hos flera aktörer för att bidra till genomförandet av Agenda 2030 och nytt kapital till investeringar i hållbar utveckling.

Innovation i utvecklingssamarbetet

Sidas arbete med innovationer syftar till en snabbare och mer genomgripande utveckling. Arbetet kan delas in i tre kategorier:

Utveckla innovativa former för finansiering och samarbete

Arbetet har under året stärkts bland annat genom att Sidalabbet inrättats (se även avsnitt: Vi finansierar partner och delar finansiella risker/Innovativa och katalytiska samverkans- och finansieringsformer). Sida arbetar även med en form av finansiering som kallas innovationsupphandling. Inom initiativet Beyond the Market⁵⁶⁷ utforskar Sida, genom användargrupper, småbrukares behov av hållbara produkter och tjänster i jordbruket. Utifrån dessa sker en upphandling eller en utlysning och marknads aktörer stimuleras att utveckla och leverera de produkter och tjänster som fattiga människor efterfrågar.

Ge stöd till samarbetspartner för att utveckla och använda innovationer, nyskapande lösningar och satsningar för att lösa utvecklingsproblem

Här arbetar Sida bland annat med utlysningfonder, så kallade Challenge Funds, som välkomnar företag, offentliga institutioner, organisationer i civila samhället och universitet att "tävla" om stöd i ett tidigt skede av innovationsprocessen. Nyskapande lösningar får stöd även inom ramen för gåvobiståndet. Ett exempel är den globala organisationen Association for Progressive Communication's (Apc)⁵⁶⁸ arbete för att ge människor på landsbygden i utvecklingsländer tillgång till telekommunikation och internet. Det kan ske genom att lokala gemensamt ägda telekom-nätverk ger uppkoppling till människor i fattiga och geografiskt avlägsna områden där stora telekombolag inte vill investera i infrastruktur för kommunikation. De småskaliga telekomnätverken byggs, ägs, sköts och används av lokalbefolkningen själva.

Ge stöd för att utveckla länders och samarbetspartners egen kapacitet att ta fram innovationer

Sida bidrar exempelvis inom ramen för forskningssamarbetet till att skapa förutsättningar för innovation och att stärka innovationssystem på landnivå. I dessa samarbeten arbetar universitet tillsammans med offentliga institutioner, näringslivet och civila samhället för att utveckla nyttiga forskningsbaserade lösningar. Sådana samarbeten pågår i Bolivia, Moçambique, Tanzania och Uganda.

Mobilisering av externa resurser

Sida använder garantier för att mobilisera externa resurser för finansiering som sannolikt annars inte skulle varit möjliga. Det kan handla om utlåning till små eller medelstora företag vilka på olika sätt bidrar till att reducera fattigdom. Det kan även handla om samverkan med investerare som stödjer fonder som bidrar till genomförandet av Agenda 2030 (se även Resultatredovisning enligt regleringsbrev/Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet).

Hur vi ska vidareutveckla arbetet

Sida har identifierat fyra områden som behöver vidareutvecklas:

- Att stärka incitamenten hos nya och befintliga samarbetspartner att utveckla innovativa lösningar, ansats och samarbeten i enlighet med OECD-DAC:s rekommendation om att säkerställa att systemen för insatshandling underlättar adaptiv insatshandling och innovation⁵⁶⁹ samt förslag om att främja innovationskultur hos befintliga och nya partner.⁵⁷⁰
- Att utforska hur svenskt utvecklingssamarbete kan få större transformativ effekt genom system för innovationer tillsammans med partner. Nya förslag ska utgå från ambitiösa mål, baseras på systematisk analys och samla många olika aktörer i samarbete och processer för innovationer.
- Att i högre grad använda det svenska innovationssystemets kompetens och kraft i utvecklingssamarbetet. Exempelvis genom att samarbeta med Vinnova och inom ramen för vårt arbete med bredare relationer.
- Att stärka området kapitalmobilisering internt på Sida, till exempel genom garantier. Information om nyskapande former för finansiering behöver spridas mer och genom dialog öka intresset bland potentiella samarbetspartner. Vi ska även undersöka om det går att starta lokala nätverk av investerare i några av våra samarbetsländer.

Slutsats och bedömning

Sida bedömer att arbetet med innovation och mobilisering av externa resurser har gått framåt. Vi har stärkt både arbetet med innovativa former för samarbete och finansiering och ländernas egen kapacitet till innovation. Men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Sida avser att påverka det globala arbetet kring utvecklingsinnovation för att i högre grad driva på förändringen mot Globala målen.

Informationssäkerhet

Sida ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att upprätthålla en ändamålsenlig informationssäkerhet samt vad åtgärderna bedöms ha lett till.

Sida prioriterar informationssäkerhet och har vidareutvecklat arbetet under 2020 utifrån handlingsplanen för området. Vi har utvecklat och förbättrat både ledningssystemet för informationssäkerhet och det systematiska arbetet för informationssäkerhet. Vi har också utökat organisationen för informationssäkerhet samt inrättat en ny enhet för säkerhet.

Under året har Sida vidareutvecklat och förbättrat ett antal strategiskt viktiga områden som är grunden för ett väl fungerande systematiskt arbete med informationssäkerhet. Sida har utvecklat och infört en ny modell för att klassificera information. Den är en av grundpelarna i myndighetens systematiska arbete med informationssäkerhet. Vi har även höjt kunskapen om och förtydligat åtgärderna kring ägarskap och ansvar för informationstillgångar. Det är en förutsättning för

en god informationssäkerhet. Vi har också vidareutvecklat säkerhetskrav för informationssystem för att möta de regelverk vi måste följa. Under året har myndigheten bytt leverantör för it-driften och arbetat aktivt med informationssäkerhet i driftleveransen.

Sida har startat ett projekt för att förbättra och effektivisera myndighetens hantering av behörigheter. Vi har också ökat vår förmåga att hantera säkerhetsrelaterade incidenter genom att revidera processer och rutiner och genom en övning. Som en del i Sidas process för att hantera incidenter finns en rutin för hur vi rapporterar incidenter som allvarligt kan påverka säkerheten till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Vi har också tagit fram en strategisk plan för utbildning och kommunikation, som ska minska de risker som baseras på den mänskliga faktorn.

Slutsats och bedömning

Sida bedömer att åtgärderna bidrar till bättre och säkrare verktyg, metoder och system för en korrekt och lagenlig hantering av information. Detta har lagt grunden för ett mer proaktivt och strukturerat arbete med informationssäkerhet och har skapat förutsättningar för en medveten och strukturerad styrning av säkerhetsåtgärder.

Jämställdhetsintegrering

Sida ska redovisa åtgärder avseende jämställdhetsintegrering för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken och vad åtgärderna bedömts ha lett till.

Ny handlingsplan för jämställdhet i utvecklings-samarbetet och det humanitära biståndet 2021-2023

I oktober 2020 antog Sida en ny handlingsplan för jämställdhet i utvecklings-samarbetet och det humanitära biståndet 2021-2023. Den bygger på tidigare erfarenheter och stärker genomförandet av Sidas verksamhetsplan för perioden 2020-2022. Planen har identifierat fyra områden där vi behöver ta steg framåt: ökad kunskap och kapacitet att agera för jämställdhet; stärkt arbete för att motverka ökande motstånd mot jämställdhet; ökat fokus på jämställdhet i humanitära kriser i konflikt- och postkonflikt-miljöer samt ökat fokus på jämställdhet inom hållbar ekonomisk utveckling och finansiering.

I planen ingår vårt åtagande som medlemsland i OECD:s biståndskommitté (OECD-DAC) för att genomföra och följa upp rekommendationen för att förebygga och motverka sexuellt utnyttjande, övergrepp och trakasserier (SEAH) i utvecklings-samarbetet och det humanitära biståndet.⁵⁷¹ Handlingsplanens inriktning och förflyttningar stämmer överens med och förstärker Sidas interna arbete med mångfald, jämställdhet och inkludering och motverkande av alla former av diskriminering.

Operativt arbete för ökad jämställdhet

Under året har vi fortsatt att fokusera på en stärkt kompetens att analysera och integrera jämställdhet, normativ dialog, att kvalitetsgranska policymarkörer samt att stärka länken till multidimensionell fattigdomsanalys och övriga perspektiv (miljö- och klimat, konflikt och rättigheter). Vi har också prioriterat en ökad integrering inom de ekonomiska och produktiva sektorerna samt inom miljö- och klimatsektorn (se även avsnitt Tematisk resultatredovisning/Global jämställdhet).

För att stärka integreringen av jämställdhet har Sida verkat genom externa nätverk och plattformar.

- Vi har genom jämställdhetsnätverket inom OECD-DAC, samt andra regionala och nationella nätverk fortsatt att lyfta jämställdhetsintegrering som en dialogfråga. Vi har även fört dialog med partnerorganisationer kring vikten av att konsultera kvinnoorganisationer och involvera kvinnor som aktörer för förändring.
- Vi har genom vår medverkan i OECD-DAC:s jämställdhetsnätverk, bidragit till ökad samordning bland givare. Sida har under året varit ordförande i nätverket tillsammans med det australiensiska utrikesdepartementet.
- Vi har bidragit till att utvärdera EU:s jämställdhetsplan Gender Action Plan (GAP II) samt till att ta fram den nya planen GAP III. Sida har drivit på för hur integreringen av jämställdhet och de svenska prioriteringarna kan stärkas.⁵⁷²
- Vi har genom vårt deltagande i gruppen för myndighets-samverkan kring jämställdhet (JIM), utbytt erfarenheter och lärdomar kring jämställdhetsintegrering.

- Vi har utvecklat kapacitet och delat erfarenheter kring integrering av jämställdhet genom månatliga nätverksträffar, samt regionala fokuspunktsmöten. Prioriterade områden under 2020 har varit jämställdhetsbudgetering, sociala normer, kvinnors politiska egenmakt, EU-rapportering och covid-19-omställning.

För att stärka integreringen av jämställdhet bidrar vi också med kunskap och analys. Exempel på detta 2020 är:

- Underlag om kvinnors ekonomiska egenmakt och utvecklings-samarbetet. Det är ett stöd i planeringen för den globala aktions-koalitionen om ekonomisk jämställdhet som Sverige leder den tillsammans med andra aktörer 2020-2025.
- Underlag som analyserar effekterna av covid-19 för ekonomisk jämställdhet, inklusive vissa aspekter av partnerorganisationernas omställningsarbete.
- Stärkt fokus på kompetensutveckling kring jämställdhet: 1) inom ramen för den återkommande utbildningen i multidimensionell fattigdom där jämställdhetsperspektivet är integrerat, 2) specifika kurser under Sidas så kallade lärveckor, 3) utbildning av Sidas fokuspunkter för jämställdhet, samt 4) utbildning för utresande, externa aktörer och vår personal vid utlandsmyndigheterna.

Under året har Sida tagit fram en e-kurs om jämställdhet samt upphandlat en helpdesk för jämställdhet som hela myndigheten kan vända sig till. Helpdesken är ett stöd för verksamheten och bidrar till att bättre kunna integrera jämställdhet. Den ger bland annat förslag på hur integreringen kan stärkas inom projektförslag och uppföljningsrapporter.

Internt arbete för ökad jämställdhet

Det behövs en mångfald av kompetenser och bakgrunder för att lösa vårt komplexa uppdrag och för att kunna vara innovativa. Sida har under 2020 därför tagit fram en ny målsättning för det fortsatta arbetet med mångfald och jämställdhet.

Vi har förtydligat arbetet med värderingar och ledarskap i en Sida-filosofi där en viktig del är att främja mångfald och jämställdhet. Vi har även inrättat en ny tjänst för att leda det strategiska arbetet med mångfald och jämställdhet på avdelningarna.

I arbetet med intern jämställdhet har det under 2020 ingått en inspiratörsgrupp, föreläsningar om funktionell mångfald för samtlig personal, samt en workshop om normkritiskt tänkande på Sidas lärvecka. Vi har genomfört workshoppar med ledningsgrupperna i alla avdelningar för att sätta konkreta mål för avdelningarnas mångfald och inordna dessa i avdelningarnas verksamhetsplanering.

Under 2020 har jämställdheten i rekryteringen förbättrats, från 27 procent rekryterade män 2019 till 37 procent 2020. Den totala könsfördelningen är dock fortfarande 70 procent kvinnor och 30 procent män. Det totala antalet kvinnliga chefer har minskat från 69 procent till 65 procent 2020 jämfört med föregående år. 67 procent av Sidas avdelningschefer¹ och 65 procent av enhetscheferna är kvinnor. Målsättningen är att förbättra jämställdheten (60/40) inom hela myndigheten och att kvinnor i chefsposition motsvarar andelen kvinnor i organisationen i stort.

Några ytterligare exempel på initiativ för att stärka den interna jämställdheten 2020:

- En digitalisering av en nulägesanalys gällande demografisk mångfald, jämställdhet och organisationskultur har påbörjats. Det är en del av det strategiska och systematiska arbetet med att förbättra jämställdheten på Sida.
- En rekryteringsmodell ska testats som ska hjälpa till att minska de subjektiva bedömningarna i rekryteringsprocessen.
- Vi har uppdaterat och förtydligat riktlinjer mot trakasserier och kränkande särbehandling samt rapporteringsvägar för anmälningar.

Slutsats och bedömning

Sidas arbete med att integrera jämställdhet har bidragit till målen för svenskt utvecklingsamarbete genom att ett jämställdhetsperspektiv nu finns med då beslut fattas och i uppföljningen av verksamheten. Perspektivet finns även i det interna arbetet med mångfald och jämställdhet.

Sidas nya jämställdhetsplan innebär att ambitionen höjts och att vi fokuserar på de områden där jämställdhet bör integreras bättre, exempelvis i de ekonomiska och produktiva sektorerna, inom humanitär verksamhet, konflikt- och postkonflikt-insatser. Under året har Sida och partner stärkt sin kapacitet för att integrera jämställdhet i verksamheten. Konkreta resultat av detta har rapporterats från samtliga regioner.

Sida har deltagit i externa arbetsgrupper som OECD-DAC:s nätverk för jämställdhet och JiM. Det har inneburit att vi förstärkt samordningen mellan givare, lärandet och erfarenhetsutbytet kring effektiv jämställdhetsintegrering. Detta samarbete är viktigt i ett globalt sammanhang då ett motstånd av konservativa krafter mot arbetet för jämställdhet ökar alltmer i många av Sidas samarbetsländer.

¹ Sida har åtta avdelningschefer. Därmed ändras procentsatsen i stor utsträckning om könsfördelningen ändras.

Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet

Sida ska redovisa användningen av garantier i utvecklingssamarbetet, inklusive antalet garantier, garanti-volym och mobiliserat externt kapital fördelat per strategi. Sida ska redovisa nya garantier som avtalats under året. Sida ska här till redovisa myndighetens bedömning avseende garantiernas betydelse för strategigenomförande och måluppfyllelse. Härutöver ska Sida redovisa hur garantiverksamheten har stärkts inom myndigheten.

Garantier syftar till att möjliggöra tillgång till finansiering och investeringar genom att dela risk och öka tryggheten för långivare och investerare. På detta sätt kan garantier skapa förutsättningar för att nå ut till en kundkrets som marknaden tidigare bedömt vara för riskfylld (fattiga människor, små företag, osäkra branscher etc.). Dessutom bidrar riskdelningen till att mobilisera additionellt kapital för utvecklingsändamål i enlighet med Addis Ababa Action Agenda. Omfattningen av det mobiliserade kapitalet beror på garantiernas struktur.

Att katalytiskt främja investeringar i miljöer, branscher eller produkter som uppfattas som riskfyllda eller osäkra kan bidra till att finansinstitut och investerare i större skala ser dessa som nya, värdefulla marknader. Garantierna utnyttjas bara om risken (förlusten) realiserats och betalas då ut som skadefallsersättning.

Garantiverksamheten under 2020

Sidas beviljade ram för garantierna uppgick 2020 till 15 miljarder kronor. I verksamhet som ska rymmas inom ramen ingår äldre insatser, så kallade utvecklingslån, om 488 miljoner kronor. Dessa kommer successivt att trappas ned.

Tabell 3.39: Antalet beslutade garantier och total avtalad volym för garantiverksamheten per strategi

Strategi ¹	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek ²	Värdemobiliserat kapital, tsek ^{3,4}	Förväntad förlust, tsek	Administrationskostnader, tsek
Bolivia	1	410 800	900 000		
Colombia	2	456 200	990 000	1 723	1 000
Demokratiska Republiken Kongo	1	20 599	37 843	1 588	
Etiopien	1	23 050	42 345	1 457	
Guatemala	1	410 800	900 000		
Humanitärt bistånd	1	25 150	50 300	2 290	984
Kenya	1	33 002	75 172	1 470	
Mali	1	15 578	48 000	1 689	
Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling	5	1 124 106	6 565 880	109 847	
Globalt utvecklingssamarbete om hållbar ekonomisk utveckling	2	229 167	1 830 000	16 347	
Moçambique	1	48 263	75 172	1 030	
Mänskliga rättigheter och demokratisering	1	67 000	101 628	1 785	
Palestina	1	262 825	331 564	21 482	
Reformsamarbete i Östeuropa ⁵	11	1 067 066	3 006 343	49 420	5 656
Regionalt Afrika	4	1 038 080	1 595 632	57 136	1 990
Regionalt Asien och Oceanien	2	2 479 500	5 305 570		
Rwanda	1	165 800	331 600	11 477	1 719
Socialt hållbar utveckling	2	325 888	807 035	5 850	
Somalia	1	36 000	55 000	9 751	950
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1	80 000	160 000	5 756	600
Tanzania	1	190 000	264 000	6 495	1 050
Uganda	1	68 025	90 500	3 242	951
Zambia	1	25 500	33 410	628	
Zimbabwe	1	178 500	233 867	5 923	
TOTAL⁶	45	8 780 900	23 830 860	316 387	14 900

1 Tabellen avser så kallade fristående och gällande garantiinsatser per 2020-12-31. Under året avslutades 2 garantiinsatser. Avtalat belopp för, mobiliserat kapital och subventioner av dessa är inte inkluderade i tabellen. Sida har även garantiåtagande om 488 miljoner kronor i det äldre instrumentet U-krediter och ett garantiåtagande avseende Cotonou-avtalen mot Sidas garantiram om 946 miljoner kronor. Dessa belopp ingår inte i ovanstående tabell. Se dock tabell 4.19 om ramutnyttjande per kategori där U-krediter och Cotonou-garanti inkluderas.

2 Värdet i SEK för avtalat garantibelopp motsvarar det takbelopp i svenska kronor som Sida har avtalat om. I syfte att hantera valutarisker för Sida i förhållande till garantireserven har en valutakursbuffert lagts på den avtalade valutans (exempelvis USD) relaterat till den växelkurs som förelåg då avtalet slöts.

3 Värdet i SEK för mobiliserat kapital är omräknat från avtalat belopp i valuta (vanligtvis USD men även euro) till rådande växelkurs vid beslutstillfället.

Innehåller således inget valutakurspåslag som i 2) ovan.

4 Sida beräknar och rapporterar mobiliserat kapital i enlighet med OECD-DAC:s riktlinjer. Enligt dessa beräknas mobiliserat belopp vid beslutstidpunkten för en garantiinsats och innebär ett uppskattat värde baserat på totalt avtalat belopp i valuta samt avseende garantins totala löptid och fullt utnyttjande. Det mobiliserade beloppet rapporteras således endast en gång, som en klumpsumma för det år som insatsen beslutats, och inte periodiserat per år under avtalsperioden.

5 Fördelade på följande länder: Bosnien-Herzegovina [5], Georgien [2], Kosovo [1], Moldavien [1] och Ukraina [2].

6 Tabellen visar beslutade och aktiva garantiinsatser per strategi vid årets slut. Eftersom tre av Sidas garantiinsatser mobiliserar kapital till fler än en strategi överstiger antalet insatser i tabellen därför de 40 faktiskt beslutade garantiinsatserna som var aktiva i Sidas portfölj per 2020-12-31.

Tabell 3.39 visar antalet garantier och det totala garanterade beloppet per strategistyrd verksamhet. Sidas avtal gällande garantier innehåller normalt belopp både i utländsk valuta (vanligtvis US dollar) och svenska kronor. För att ta höjd för eventuella förändringar i valutakurserna finns ett visst påslag på beloppen i svenska kronor. Tabellen redovisar de avtalade maxbeloppen i svenska kronor inklusive ett påslag för valutakurser. Dessa skiljer sig därmed från tabell 4.18. Där anges det avtalade beloppet i utländsk valuta omräknat till svenska kronor enligt valutakursen vid rapporteringstillfället.

Under rubriken "mobiliserat kapital" framgår hur stort externt kapital som har tillhandahållits som en effekt av Sidas garantiverksamhet. Det vill säga det belopp en motpart – exempelvis en bank – är villig att låna ut till en verksamhet till följd av det belopp som garanteras av Sida.

Det mobiliserade beloppet beräknas vid den tidpunkt som en garantiinsats beslutas. Det innebär att värdet uppskattas utifrån den totala avtalade volymen samt avser garantins hela löptid och fullt utnyttjade av tillgänglig utlåning. Det mobiliserade beloppet rapporteras endast en gång per insats, som en klumpsumma för det år då garantin avtalats, och inte periodiserat per år under avtalsperioden. Beräkning och rapportering sker i enligt OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer.

Sista december 2020 hade Sida 40 aktiva garantiinsatser och ett åtagande inom garantiram på motsvarande 8,8 miljarder kronor. Under året beslutades om fem nya garantiinsatser och en stor avtalsförändring medan två garantier avslutades. De nya garantierna uppgår till 2,1 miljarder kronor i avtalat garantibelopp och mobiliserar ett kapital om 7,2 miljarder kronor. Årets nya garantier omfattar dels globala garantier till fonder och investerar-plattformar, dels låneportföljsgarantier i Georgien, Bolivia, Colombia och Guatemala samt i Bosnien och Hercegovina.

Garantin i Georgien syftar till att stimulera ekonomisk tillväxt genom att möjliggöra ökad utlåning till mikroföretag, små och medelstora företag samt till icke-vinstdrivande organisationer främst utanför de större städerna. I Bosnien och Hercegovina syftar garantin till att öka utlåningen till

diaspora-relaterade¹ företag för att stärka småföretagens konkurrenskraft och öka antalet arbetstillfällen. Garantin i Bolivia, Colombia och Guatemala syftar till att lindra fattigdom, öka jämställdhet, utveckla vatten och sanitet, förbättra miljön och mildra effekterna av klimatförändringar.

Under året har Sida för första gången utfärdat en garanti till en fond som ställer ut sociala obligationer till privata investerare. Den syftar till att möjliggöra privata investeringar för projekt med ett socialt fokus i Afrika, Latinamerika samt Central-, Syd- och Sydostasien vilket förväntas bidra till förbättrade levnadsvillkor, hälsa och livskvalitet för människor som lever i fattigdom. Sida har under året även utfärdat en global garanti till International Finance Corporations (IFC) låneportfölj. Syftet är att attrahera privat kapital att investera i hållbar infrastruktur i låg- och medelinkomstländer. Insatsen kan fungera som ett positivt exempel på att investeringarna ger god avkastning och att riskerna är lägre än vad branschen tror. Därmed förväntas framtida liknande fonder att ha lättare att attrahera privat kapital.

Hur vi stärkt garantiverksamheten inom Sida

För att stärka garantiverksamheten har Sidas operativa avdelningar fått utökade personalresurser som arbetar med att identifiera möjligheter för nya garantiinsatser. Under året har vi även tillfört resurser till garantienheten som arbetar med beredning, uppföljning, information och metodutveckling. Vi har även tillsatt en regional rådgivare i Kenya för mobilisering av kapital i Afrika och för att öka medvetenheten och kunskapen om våra garantier. Sidas it-system anpassas även löpande för att öka kvaliteten och effektiviteten i hanteringen av garantierna.

Slutsats och bedömning

Garantier är idag ett instrument som integrerats i ett tjugotal av Sidas strategier. Sida gör fortsatt bedömningen att garantierna har stor potential att bidra till strategiernas genomförande och målpuppfyllelse. Garantiinstrumentet är flexibelt och effektivt för att mobilisera externt kapital och kan hantera olika typer av risker. Det går att tillämpa i de flesta sektorer och miljöer, samt kan riktas till prioriterade målgrupper och/eller branscher. Vi utvecklar hela tiden metoder baserat på våra erfarenheter och förfinar verksamheten för att använda garantierna på mest effektiva sätt inom strategierna – det vill säga med tydligt fattigdomsfokus, additionalitet och hög utnyttjandegrad.

Men det finns svårigheter också. Garantiinstrumentet är i vissa sammanhang komplext och det tar tid att utforma, hitta samarbetspartner och att förhandla. Eftersom samarbetsparten oftast är en kommersiell bank krävs i regel kompletterande lösningar för resultatuppföljning och rapportering.

Då effekterna för att minska fattigdomen i många fall är indirekta kan det vara problematiskt att samla in data för uppföljning och utvärdering av resultat. Flera av låneportföljgarantierna på nationell nivå i svagare kontexter har ett lägre utnyttjande än förväntat. Detta beror till del på bristande kapacitet hos samarbetsparten att nå ut till målgrupper och marknader. Det saknas också i vissa fall tekniskt stöd för garantiinsatsen. I vissa fall har vi missbedömt marknaden under beredning och/eller så har förutsättningarna ändrats.

Garantier är Sidas främsta instrument för att mobilisera additionellt kapital för utveckling i enlighet med Sveriges åtaganden i Addis Ababa Action Agenda. Mot denna bakgrund, och då vi fortsätter att utveckla system och öka personalresurserna för verksamheten, planerar vi för att garantiinstrumentet kommer att användas allt mer framöver.

¹ Diaspora är emigranter och deras ättlingar som är bosatta utanför det land där de föddes eller deras förfäder föddes och som fortfarande behåller ett betydande band till sitt ursprungsland. Definitionen gäller inte enbart personer som nyligen emigrerat utan även personer som varit bosatta utanför landet i flera generationer men som fortfarande identifierar sig och upprätthåller betydande band till deras ursprungsland och förfäder.

Bredare relationer

Sida ska bidra till bredare och mer självbärande relationer mellan Sverige och partnerländer inom ramen för relevanta strategier. Sida ska redovisa den verksamhet som myndigheten har bedrivit för att nå målet. I redovisningen ska framgå vilka resultat arbetet bedöms leda till. Sida ska också föreslå åtgärder för hur detta arbetsätt ytterligare kan utvecklas.

Sidas bidrag till bredare relationsarbete

Sida har under 20 år utvecklat metoder för att bidra till en hållbar utveckling i partnerländer med fokus på att bekämpa fattigdom. Detta förutsätter ett engagemang av många olika aktörer som kan äga och bära den lokala utvecklingen då utvecklings-samarbetet avslutats. Sida har en bred roll för att skapa förutsättningar för utveckling genom fasta lokala aktörer.

Vårt främsta bidrag till arbetet mot bredare relationer, det vill säga att hitta synergier mellan utvecklingssamarbete, handel och främjande, ligger i att bidra till inkluderande och hållbar tillväxt, demokratiska samhällen samt att stärkta förutsättningar för handel och hållbart företagande. Arbetet sker inom samtliga landspecifika strategier samt ett antal regionala och globala/tematiska strategier. Det finns stora skillnader bland utlandsmyndigheternas arbetsätt och engagemang för att främja bredare relationer i sina strategiuppdrag. Situationen i landet, liksom om det finns andra svenska "Team Sweden"-aktörer¹ på plats påverkar handlingsutrymmet och möjligheterna.

¹ Team Sweden är ett nätverk av 19 myndigheter och organisationer som jobbar för att främja svensk export i utlandet. Exempel på aktörer som ingår i Team Sweden är Swedfund, Business Sweden och Kommerskollegium. <https://www.regeringen.se/informationssystem/2016/06/fragor-och-svar-om-team-sweden/>

Vi bedömer att olika metoder av dialog och samverkan med näringslivet ofta bidrar till att utveckla eller stärka ekonomiska relationer mellan Sverige och partnerländerna.

Strategin för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder är särskilt viktig då den bidrar till att utveckla kapacitet, metoder, arbetsformer, samverkan och partnerskap med en bredd av aktörer, samt till att stärka och bredda den svenska resursbasen.

Områden som är av ömsesidigt intresse för partnerländer och Sverige är effektivare och förnybar energi, avfallshandling, vattenrening, jordbruk, gruvnäring, textilindustri och ICT. Ett genomgående tema för alla områden är social och miljömässig hållbarhet.

Samverkan med andra aktörer inom Team Sweden sker främst med Business Sweden, Svenska Institutet och Swedfund. I den svenska resursbasen finns även Näringslivets Internationella Råd, universitet och forskningsrelaterade aktörer samt en rad svenska myndigheter.

Förväntade resultat

De förväntade resultaten täcker ett brett område och är av olika karaktär. Det är inte helt enkelt att mäta utvecklings-samarbetets bidrag till bredare ekonomiska relationer men det kan beskrivas i tre huvudområden;

- Bättre metoder ger ökad intern samverkan mellan utlandsmyndighetens sektioner. Det underlättar strategiska samarbeten och skapar synergier mellan utvecklingsbiståndet och till att främja svenska intressen.
- Sidas främsta bidrag ligger i att på lång sikt skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling, vilket även bidrar till en transparent och affärsvänlig miljö.
- Ett breddat engagemang och samverkan över politikområdena kan skapa bättre förutsättningar att bidra till strategimålen och till Agenda 2030.

Förslag på utveckling av arbetsätt

Interna arbetsätt kan utvecklas genom ökad intern samverkan mellan utlandsmyndigheternas sektioner. Genom att dela information, föra dialog och planera skapas möjligheter att

utveckla strategiska samarbeten. Det behövs en fortsatt kompetensutveckling kring samverkan med framförallt näringslivsaktörer. Vi behöver fördjupa samverkan med aktörer inom Team Sweden, liksom dialog och samarbete med andra relevanta aktörer. Som exempel kan nämnas Sidas dialog och samarbete med större svenska företag inom Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD) samt vår samverkan med andra myndigheter.

Slutsats och bedömning

Att arbeta integrerat med bredare relationer är i linje med Agenda 2030. Då olika delar av det svenska engagemanget samverkar bidrar vi till de Globala målen för hållbar utveckling. Även om det finns stora skillnader mellan utlandsmyndigheterna har många integrerat ett gränsöverskridande samarbete i sin organisation. De samarbetar också aktivt med andra delar av Team Sweden och med en bred svensk aktörsgrupp. Följande faktorer bidrar positivt till detta arbete:

- Utlandsmyndigheter som utsetts till piloter för bredare relationer (Bangladesh, Bolivia, Kenya, Serbien, Tanzania, Ukraina, Zambia).
- Strategierna inkluderar formuleringar om bredare relationer.
- Strategierna innehåller resultatområdet hållbar och/eller inkluderande ekonomisk utveckling och utlandsmyndigheterna har kompetens för att samverka med näringsliv och marknadsutveckling.
- Det finns närvaro av och intresse från svenska företag. Andra delar av Team Sweden är närvarande och/eller engagerade.

Faktorer som kan försvåra arbetet med bredare relationer är svåra miljöer, avsaknad av tydliga målsättningar och upplevda målkonflikter mellan obundet bistånd och främjande av svenska intressen.

Under 2020 har nedstängningarna i samband med covid-19 begränsat arbetet. Merparten av planerade aktiviteter har ställts in eller flyttas fram och det har varit i princip omöjligt att skapa kontakter. Särskilt svårt har det varit att initiera nyskapande och komplexa insatser som ofta kräver direkta möten med flera aktörer.

Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader

Sida ska redovisa förvaltningskostnader för biståndet, totalt samt per strategistyrd verksamhet. Sida ska här till redovisa säkerhetskostnader i fält.

Sida ska redovisa kostnader som har belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet till följd av det finansiella villkoret att Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner, samt för hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbuds-förfarande. Sida ska också redovisa vad åtgärderna bedöms ha lett till.

Här redovisar vi även den instruktionsenliga uppgiften att för vissa medel för anslagsposter under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som regeringen eller Regeringskansliet beslutar om, för Regeringskansliets räkning utföra vissa administrativa kontrollmoment vid bidragshantering, praktiskt hantera utbetalningar, återbetalningar och återkrav samt svara för en effektiv valutahantering.

Sidas totala utfall för förvaltningskostnader uppgick 2020 till 1 403 miljoner kronor vilket är en ökning med 124 miljoner kronor, jämfört med 2019. Den största delen, cirka 97 miljoner kronor, avser personalförstärkningar både i Stockholm och på utlandsmyndigheterna. Verksövergripande kostnader såsom traineeprogram, EU-pelargranskning, ökad semesterlöneskuld, it och informationssäkerhet står för cirka 15 miljoner kronor av kostnadsökningen och kostnaderna för strategisk utvecklingsverksamhet har ökat med cirka 11 miljoner kronor. Sidas förvaltningskostnader i relation till utbetalda medel har ökat från 5,0 procent till 5,4 procent 2020 (se diagram 3.83: Förvaltningsanslag i procent av sakanslag, utfall).

Förvaltningskostnaden varierar stort mellan olika typer

av strategier. Förvaltningskostnaden är betydligt lägre för de tematiska strategierna, än för landspecifika och regionala strategier. Orsaken till det är bland annat att de tematiska strategierna i huvudsak hanteras från Stockholm, medan de landspecifika och regionala strategierna till stor del genomförs på utlandsmyndigheter. Även skillnader i arbetssätt och insatsernas art påverkar kostnaden, vilket återspeglas i exempelvis olikheter vad gäller genomsnittlig avtalslängd och avtalsbelopp. Bland strategier där förvaltningskostnaden har ökat finns Somalia, Sydsudan, Myanmar och Irak, länder där säkerhetsutmaningarna är stora.

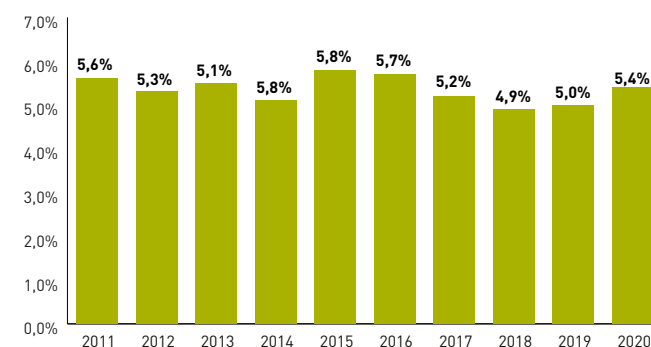
Förvaltningskostnaderna fördelar sig med 77 procent på landspecifika och regionala strategier och 23 procent på tematiska strategier. Fördelningen är oförändrad jämfört med 2019. I relation till utbetalda medel har förvaltningskostnaden ökat såväl för landspecifika och regionala strategier som för tematiska strategier.

Förvaltningskostnader kopplade till utlandsmyndigheterna har ökat med 13,7 procent jämfört med 2019. Detta följer av de senaste årens prioritering av en successiv förstärkning av närvaron i fält, i synnerhet i konflikttrabbade och svåra kontexter. Under 2020 tillsattes 22 nya tjänster på utlandsmyndigheterna, 14 utsända och 8 lokalanställda. Fältkostnaderna utgjorde 51 procent av Sidas totala förvaltningskostnad 2020, en ökning jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 49 procent. Säkerhetskostnaderna i fält ökade med 13,6 procent 2020, se tabell 3.40. Detta speglar vår ökade närvaro i säkerhetsmässigt svåra miljöer. Covid-19 pandemin medförde dock lägre kostnader för utlandsmyndigheterna på grund av begränsade rese-möjligheter och uteblivna eller uppskjutna aktiviteter.

Sidas andel av utlandsmyndigheternas driftkostnader betalas via kostnadsdelning med UD enligt en förvaltningsöverenskommelse.¹ Utfallet för kostnadsdelningen omfattar

¹ Förvaltningsöverenskommelsen mellan RK/UD och Sida beskriver formerna för administrativt samråd och kostnadsdelning vid utlandsmyndigheterna. Senast reviderad den 4 december 2019.

Diagram 3.83: Förvaltningsanslag i procent av sakanslag, utfall

Tabell 3.40: Säkerhetskostnader utlandsmyndigheter, tkr

Utlandsmyndighet	2020	2019	2018
Afghanistan	17 190	14 838	14 275
Irak	2 218	758	—
Kenya	2 789	1 401	1 331
Somalia	5 772	7 633	6 608
Totalt	27 969	24 630	22 214

Tabell 3.41: Kostnader för särskilt villkor om finansiering tkr

	2020	2019	2018
Viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner	63 599	38 543	39 663
Hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbuds-förfarande	2 914	4 029	3 827
Verksamhetskostnader som enligt särskilda villkoret belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet	66 513	42 572	43 490

även en generell kostnadsökning på grund av inflation och kostnader för valutakursförluster. Under 2020 har utfallet för kostnadsdelningen påverkats av en sjunkande US-dollar kurs. Sidas del av valutakursförlusterna uppgick till 2,6 miljoner kronor (23 miljoner kronor 2019).

Andelen tid som redovisas på våra huvudprocesser är 67 procent, på lednings- och styrprocesser 12 procent samt på stödprocesser 21 procent. Fördelningen av tid mellan processerna är oförändrad. Kostnader och intäkter fördelat på

våra huvudprocesser redovisas i tabell 3.43. Under 2020 har vi utarbetat en ny modell för tidsredovisning i syfte att förenkla och förbättra möjligheten till analys av verksamhetens kostnader.

Tabell 3.42: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr

	Förvaltningskostnad per strategi, mnkr			Utfall per strategi, mnkr		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Strategi för Afghanistan	44	42	39	810	1 059	1 090
Regional strategi för Afrika söder om Sahara	27	17	19	927	992	776
Regional strategi för Asien och Oceanien	27	30	29	396	411	349
Strategi för Bangladesh	23	17	18	430	385	281
Strategi för Bolivia	12	11	10	187	221	175
Strategi för Burkina Faso	16	13	9	279	365	217
Strategi för Colombia	12	11	11	213	205	204
Strategi för Demokratiska Republiken Kongo	23	20	16	344	321	323
Strategi för Etiopien	18	21	18	169	305	222
Strategi för forskningssamarbete	25	31	24	898	920	928
Strategi för Guatemala	16	19	17	249	232	242
Strategi för humanitärt bistånd	39	34	29	4 542	4 180	4 141
Strategi för hållbar fred	6	6	5	455	412	423
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttj. av naturresurser	20	13	14	1 276	1 317	1 126
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet	10	11	11	158	148	149
Strategi för Irak	10	4	2	270	194	228
Strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter	3	3	1	195	207	52
Strategi för Kambodja	18	18	15	200	200	192
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling	52	42	41	694	691	682
Strategi för Kenya	28	45	41	390	352	344
Strategi för Kuba	1	1	2	27	28	20
Strategi för Liberia	20	20	17	305	305	319

Tabell 3.42: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr

	Förvaltningskostnad per strategi, mnkr			Utfall per strategi, mnkr		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Strategi för Mali	17	17	15	201	286	303
Regional strategi för MENA	24	22	21	360	409	395
Strategi för Moçambique	32	29	37	638	577	542
Strategi för Myanmar	13	8	8	242	236	299
Strategi för mänskliga rättigheter, demokratisering	17	14	15	904	924	837
Strategi för Palestina	21	20	18	282	293	281
Strategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	88	78	67	1 546	1 609	1 334
Strategi för Rwanda	15	14	13	150	169	213
Strategi för samarbete med Ryssland	2	2	3	68	68	68
Global strategi för socialt hållbar utveckling	11	10	10	1 351	1 236	1 560
Strategi för Somalia	35	16	18	598	555	643
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara	16	11	12	590	581	540
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	12	14	10	1 878	1 838	1 825
Strategi för Sudan	14	14	6	370	228	173
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling	11	11	10	852	792	811
Strategi för Sydsudan	10	4	3	290	231	97
Regional strategi för Syrienkrisen	18	13	8	419	400	400
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer	2	2	2	100	97	75
Strategi för Tanzania	34	32	32	593	564	970
Strategi för Uganda	22	24	22	499	307	345
Strategi för Zambia	27	34	32	475	498	445
Strategi för Zimbabwe	19	21	20	350	359	319

Tabell 3.43: Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader, mnkr

Huvudprocess / Intäkt	2020			2019			2018		
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Bereda, genomföra och följa upp strategier ¹	1 419	12	1 433	1 279	15	1 299	1 214	16	1 230
Bistå regeringen med expertstöd ^{2,4}	13		13	16		16	20	—	20
Tillvarata och sprida kunskap och erfarenheter ^{3,7}	81		81	60		60	62	—	62
Sammanställa och rapportera statistik till regeringen och OECD-DAC ^{2,8}	5		5	7		7	5	—	5
Tillgängliggöra information om svenskt bistånd ^{2,8}	4		4	8		8	9	—	9
Administrera bidragshantering som Regeringskansliet beslutar om ⁴	3		3	4		4	4	—	4
Administrera externa medel ⁵		16	16		12	12	—	11	11
Totalt	1 525	28	1 555	1 374	27	1 405	1 313	27	1 341

1 Kopplar mot avsnitt: Vi finansierar partner och går in som finansiell riskdelare till andra utvecklingsaktörer, Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet samt Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete.

2 Kopplar mot avsnitt Vi bidrar med kunskap, information och statistik.

3 Kopplar mot avsnitt Erfarenhetsåterföring och lärande.

4 Kopplar mot avsnitt: Administrativa kontrollmoment vid bidragshantering.

5 Kopplar mot avsnitt: Vi finansierar partner och går in som finansiell riskdelare till andra utvecklingsaktörer samt aktuella strategier i avsnitt Redovisning per anslagspost, inklusive trafikljusbedömningar per strategi.

6 Kostnaden har minskat på grund av pandemin då bland annat flera globala konferenser uteblivit eller skjutits till 2021 samt ökat fokus på lärande, utvecklade nätverk och interna handlingsplaner

7 Kostnaden har ökat på grund av ökat antal anställda samt ökat fokus på lärande inom och utom organisationen

8 Kostnaden har minskat då personal som tidigare arbetat med processen, under 2020 har lagt sin arbetstid i projektet Transparens och Openaid. Kostnaden för utvecklingsprojekt är en del av Lednings- och styrprocesser som fördelas som overheadkostnad på samtliga huvudprocesser.

Särskilt villkor om finansiering

Förvaltningskostnader som Sida enligt villkor i regleringsbrevet får finansiera från anslagspost 7 1:1 Biståndsverksamhet avser viss metodutveckling, studier, revisioner med mera samt hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens, så kallade Challenge Funds (se tabell 3.41). Dessa ska klassificeras som verksamhetskostnader. Andelen förvaltningskostnader som genom det särskilda villkoret finansierats via biståndsanslaget har ökat 2020. I samband med en översyn av bokföringen under 2020 korrigerades kostnader för helpdesk. Detta tillsammans med att den genomsnittliga kostnaden per utvärdering och granskning har ökat något är förklaringen till skillnaden i utfall mellan 2019 och 2020.

Sida bedömer att de åtgärder som finansierats via anslaget har stärkt vår utvärderingskapacitet, tematiska expertis samt förmåga att göra organisationsbedömningar och revisioner. Sammantaget stärker det vår möjlighet att bedriva ett effektivt och relevant bistånd som bygger på evidens, lärande och kunskap om såväl våra partner som tematiska verksamhetsområden.

Administrativa kontrollmoment

Sida disponerar totalt drygt 17 miljarder kronor som vi ska betala ut när regeringen eller Regeringskansliet har beslutat det. När Sida hanterar bidrag som avser Utrikesdepartementets, Miljödepartementets och Näringsdepartementets insatser på anslagsposterna 30, 31

och 33 följer vi Regeringskansliets vägledning och rutinbeskrivningar för bidragshantering. Vi ska då:

- utföra administrativa kontrollmoment av bidragsansökningar för att säkerställa att ansökan innehåller begärd information samt tillhörande bilagor,
- betala ut medel korrekt och effektivt i enlighet med beslut,
- bevaka att återrapportering och återbetalning av outnyttjade medel sker i enlighet med beslut,
- utföra en administrativ kontroll av inkommen återrapportering.

Så finansieras verksamheten

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för perioden 2020-01-01 till 2020-12-31. Resultaträkningen redovisar i sammandrag Sidas samtliga kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar redovisningen mot statsbudgetens utgiftsanslag och inkomstittlar. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Foto: USAID/ Mathieu Young. Beskrivning: Mer än två tredjedelar av befolkningen i Afrika söder om Sahara saknar tillgång till el. Därför stöttar Sida partnerskapet Power Africa som sedan 2013 arbetar för att öka tillgången till el och på så vis lösa Afrikas energikris. På bilden syns två män som kan använda sina telefoner i ljuset av sina nu upplysta hem.

Resultaträkning

Tabell 4.1: Resultaträkning, tkr

Verksamhetens intäkter	Not	200101–201231	190101–191231
Intäkter av anslag	1	1 525 339	1 373 536
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	10 593	13 777
Intäkter av bidrag	3	16 880	12 956
Finansiella intäkter	4	68	202
Summa		1 552 881	1 400 472
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-878 334	-781 198
Kostnader för lokaler	6	-49 883	-53 443
Övriga driftkostnader	7	-608 152	-552 274
Finansiella kostnader	8	-226	-498
Avskrivningar och nedskrivningar	15,16	-18 062	-17 328
Summa		-1 554 658	-1 404 742
Verksamhetsutfall	14	-1 777	-4 270
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av Sida		22 534	7 840
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-22 534	-7 840
Saldo uppbördsverksamhet	9	0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	42 410 342	41 073 252
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	134 217	32 902
Finansiella intäkter	11	102 653	52 176
Finansiella kostnader	12	-91 531	-31 443
Lämnade bidrag	13	-42 559 344	-41 105 693
Saldo transfereringar		-3 663	21 194
Årets kapitalförändring	14	-5 440	16 924

Balansräkning

Tabell 4.2: Balansräkning, tkr

Tillgångar	Not	2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		40 556	33 326
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		2 591	3 478
Summa immateriella anläggningstillgångar	15	43 147	36 804
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		3 043	5 186
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		4 430	3 221
Summa materiella anläggningstillgångar	16	7 473	8 407
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		2 777 438	2 129 071
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter		400 000	500 000
Andra långfristiga fordringar		231 837	250 900
Summa finansiella anläggningstillgångar	17	3 409 275	2 879 970
Utlåning	18	0	2 386
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		30 627	32 585
Övriga kortfristiga fordringar		70 108	90 492
Summa kortfristiga fordringar	19	100 735	123 077
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		24 607	27 255
Upplupna bidragsintäkter		1 294	1 077
Övriga upplupna intäkter		11 735	8 409
Summa periodavgränsningsposter	20	37 636	36 742
Avräkning med statsverket	21	-229 932	-39 393

Forts ▶

Tabell 4.2: Balansräkning, tkr

Kassa och bank	Not	2020-12-31	2019-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22	313 223	194 597
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	23	2 274 275	2 158 772
Kassa och bank	24	224 296	245 478
Summa kassa och bank		2 811 794	2 598 847
Summa tillgångar		6 180 128	5 646 840
Kapital och skulder			
Myndighetskapital			
Statskapital		3 450 867	2 848 248
Balanserad kapitalförändring		1 943 688	1 883 568
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	14	-5 440	16 924
Summa myndighetskapital	25	5 389 114	4 748 740
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	1 517	1 661
Avsättningar för garantier	27	209 492	290 921
Övriga avsättningar	28	14 838	18 891
Summa avsättningar		225 847	311 473
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	29	50 384	45 101
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	30	126 768	171 549
Leverantörsskulder		45 199	61 976
Övriga kortfristiga skulder	31	252 779	236 712
Summa skulder m.m.		475 131	515 338
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		65 081	59 946
Oförbrukade bidrag		20 364	7 563
Övriga förutbetalda intäkter		4 590	3 780
Summa periodavgränsningsposter	32	90 035	71 289
Summa kapital och skulder		6 180 128	5 646 840

Anslagsredovisning

Tabell 4.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:1	Biståndsverksamhet (Ramanslag samtliga anslagsposter)							
7 1:1.1	Humanitära insatser	528	4 325 000	220 000	0	4 545 528	-4 541 619	3 908
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	2 993	155 000	0	0	157 993	-157 954	39
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	52 403	1 875 000	0	0	1 927 403	-1 878 301	49 102
7 1:1.6	Asien	4 089	2 365 000	-280 000	0	2 089 089	-2 087 888	1 202
7 1:1.7	Latinamerika	-5 289	690 000	0	0	684 711	-685 471	-759
7 1:1.9	Afrika	-26 376	7 150 000	40 000	0	7 163 624	-7 189 668	-26 044
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	-15 286	1 000 000	0	0	984 714	-1 003 864	-19 149
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	9 209	1 350 000	0	0	1 359 209	-1 330 172	29 036
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 650	1 590 000	-49 000	0	1 542 650	-1 550 277	-7 627
7 1:1.26	Hållbar fred	-5 101	430 000	30 000	0	454 899	-454 876	23
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	5 671	710 000	-20 000	0	695 671	-693 949	1 722
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	18 729	5 101 000	-219 000	0	4 900 729	-4 868 678	32 052
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	19 915	10 798 500	385 000	0	11 203 415	-11 174 820	28 595
7 1:1.32	Forskningssamarbete	-2 770	920 000	0	0	917 230	-898 380	18 850
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	12 597	925 984	20 700	0	959 281	-923 113	36 168
7 1:1.34	Hållbar utveckling	109	3 670 000	-51 000	0	3 619 109	-3 674 072	-54 963
7 1:1	Summa biståndsverksamhet	73 071	43 055 484	76 700	0	43 205 255	-43 113 100	92 155

¹ Anslagsposter som disponeras av Sida men där medlen utbetalas efter beslut av regeringen eller Regeringskansliet.

Tabell 4.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Ramanslag)							
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	5 802	1 515 000	0	0	1 520 802	-1 403 463	117 339
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen (Ramanslag samtliga anslagsposter)							
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen							
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	0	68 000	0	0	68 000	-68 000	0
5 1:11	Summa samarbete inom Östersjöregionen	0	68 000	0	0	68 000	-68 000	0
	Summa Totalt	78 873	44 638 484	76 700	0	44 794 057	-44 584 563	209 494

Kommentarer till anslagsredovisningen

Sida disponerar medel inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd samt till viss del även inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2020 uppgår Sidas tilldelade medel inom anslaget 7 1:1 Biståndsverksamhet till 43 132 miljoner kronor (inklusive omdisponerade anslagsbelopp). I dessa medel ingår de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet, främst UD, beslutar om.

Totalt disponibla medel för de anslagsposter som Sida beslutar om, inklusive ingående överföringsbelopp, omdisponeringar och indragningar, uppgår till 26 142 miljoner kronor för 7 1:1 Biståndsverksamhet. Sida har därutöver dispositionsrätt till anslaget 5 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen där disponibla medel uppgår till 68 miljoner kronor.

Anslagstilldelningen för de poster Sida disponerar har totalt sett ändrats i samtliga av de fyra ändringsbrev som kommit under 2020. Därutöver har omdisponering skett mellan anslagsposter.

Sida tilldelades 1 515 miljoner kronor för 2020 på förvaltningsanslaget. Detta motsvarar en ökning med 227 miljoner kronor, varav 175 miljoner kronor avsåg medel för ökade kostnader för förvaltning, 23 miljoner konor valutakurs-

kompensation samt 29 miljoner kronor LKP-uppräknig. Ingående sparande uppgår till 6 miljoner kronor. Totalt disponibla medel 2020 uppgår därmed till 1 521 miljoner kronor. Årets disponibla medel samt utfall per den 31 december 2020 för Sidas samtliga tilldelade anslag framgår av tabell 4.4 Anslag.

Tabell 4.4: Anslag, tkr

7 1:1	Biståndsverksamhet ¹	
	Totalt disponibelt belopp	43 205 255
	Utgifter	43 113 100
	Utfall av disponibelt belopp, procent	100%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	
	Totalt disponibelt belopp	68 000
	Utgifter	68 000
	Utfall av disponibelt belopp, procent	100%
7 1:2	Sida (förvaltningsanslag)	
	Totalt disponibelt belopp	1 520 802
	Utgifter	1 403 463
	Utfall av disponibelt belopp, procent	92%

1 I tabellerna 4.8 och 4.10 visas anslagsutfall uppdelat på Sidas respektive Regeringskansliets (UD:s) verksamhet.

Tabell 4.5: Redovisning mot inkomstitlar på statens budget, tkr

Inkomsttitel	Benämning	Beräknat belopp	Inkomster
2127	Inlevererat överskott från Sida		56
2394	Övriga ränteinkomster		19 761
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet		2 773
4526	Återbetalning av övriga lån		2 496
	Summa		25 087

Beräknat belopp för avgifter som inte disponeras saknas i Sidas regleringsbrev.

Tabell 4.6: Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag	Benämning	Tilldelat bemyndigande, tkr	Ingående åtaganden, tkr	Utestående åtaganden 201231, tkr	Utestående åtagandenas fördelning per år, tkr				
					År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025-
7 1:1	Biståndsverksamhet								
7 1:1.1	Humanitära insatser	610 000	330 250	594 175	448 000	96 175	50 000	0	0
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	295 000	271 120	207 542	114 910	81 868	10 765	0	0
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	4 900 000	4 747 481	3 518 881	1 774 488	1 205 717	392 609	146 067	0
7 1:1.6	Asien	3 260 000	3 099 721	1 711 930	1 159 418	456 932	73 773	21 806	0
7 1:1.7	Latinamerika	1 100 000	936 314	671 203	452 981	187 334	30 888	0	0
7 1:1.9	Afrika	12 000 000	10 466 553	9 934 132	6 190 280	2 398 558	1 033 913	281 463	29 917
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 700 000	1 242 875	1 492 434	704 516	481 752	212 583	83 349	10 234
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	2 400 000	1 276 544	898 415	679 283	198 132	21 000	0	0
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	2 150 000	1 906 696	1 729 624	1 063 972	511 943	153 709	0	0
7 1:1.26	Hållbar fred	725 000	483 880	463 416	288 816	116 600	58 000	0	0
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	1 200 000	982 355	1 151 104	602 757	317 627	143 450	66 669	20 600
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	32 994 010	18 573 898	28 162 900	4 633 681	3 827 958	3 591 584	3 684 954	12 424 724
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	26 788 990	29 752 698	24 460 668	8 492 151	4 696 047	2 658 881	2 200 102	6 413 486
7 1:1.32	Forskningssamarbete	2 300 000	1 879 683	1 748 067	816 777	695 938	183 183	52 168	0
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	220 000	126 181	163 737	82 849	54 887	11 000	11 000	4 000
7 1:1.34	Hållbar utveckling	5 900 000	5 690 863	5 752 184	3 237 110	1 586 660	718 114	194 300	16 000
	Summa 7 1:1	98 543 000	81 767 114	82 660 410	30 741 991	16 914 128	9 343 452	6 741 878	18 918 960
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen								
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	95 000	56 413	61 598	34 998	22 000	4 600	0	0
	Summa 5 1:11	95 000	56 413	61 598	34 998	22 000	4 600	0	0
	Summa beställningsbemyndiganden	98 638 000	81 823 527	82 722 008	30 776 989	16 936 128	9 348 052	6 741 878	18 918 960

1 Anslagsposter som disponeras av Sida men där regeringen eller Regeringskansliet beslutar om att ingå åtaganden och där medlen utbetalas efter beslut av regeringen eller Regeringskansliet.

Beställningsbemyndiganden

Sida disponerar bemyndigande inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd samt till viss del även inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Enligt regleringsbrev och ändringar för budgetåret 2020 uppgår Sidas tilldelade bemyndigande inom anslaget 7 1:1 Biståndsverksamhet till 98 543 miljoner kronor. I dessa medel ingår de anslagposter som regeringen eller Regeringskansliet, främst UD, beslutar om.

Totalt bemyndigande för de anslagposter som Sida beslutar om uppgår till 38 540 miljoner kronor för 7 1:1 Biståndsverksamhet. Sida har därutöver tilldelats bemyndigande om 95 miljoner kronor inom anslaget 5 1:11 Samarbeta inom Östersjöregionen.

Bemyndiganderedovisning per den 31 december 2020 för Sidas samtliga tilldelade anslag framgår av tabell 4.6 Redovisning av beställningsbemyndigande. I tabellerna 4.9 och 4.11 visas beställningsbemyndigande uppdelat på Sidas respektive Regeringskansliets (UD:s) verksamhet. I tabell 4.7 Finansiella villkor presenteras utfall för finansiella villkor i enlighet med regleringsbrevet 2020.

Finansiella villkor

Tabellen visar finansiella villkor samt utfall i enlighet med regleringsbrevet 2020. Utgångspunkten för urvalet av de villkor och strategier som redovisas i tabellen är att de finns särskilt specificerade i regleringsbrevet. I samarbetsstrategierna för land eller region redovisas strategibelopp som avser hela strategiperioden. Som finansiella villkor redovisas strategiperiodens utfall för de samarbetsstrategier som har en ursprunglig strategiperiod som avslutas under året. För 2020 fanns följande sådana strategier; Bangladesh 2014–2020, Mellanöstern och Nordafrika 2016–2020, Kenya 2016–2020, Liberia 2016–2020 och Mali 2016–2020.

I regleringsbrevet finns ett generellt villkor som anger att "Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvolymen vara oin-tecknad. I de fallen avsteg från ovan behöver göras krävs beslut av regeringen". Villkoret följs upp löpande under året för samtliga strategier och för 2020 finns inga avvikelser från villkoret.

Tabell 4.7: Finansiella villkor 2020, tkr

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor 2020	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2020	Utfall 2020
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner, samt för hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbudsförfarande.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		66 513
		varav:				
		7 1:1.1 Humanitära insatser				8 474
		7 1:1.2 Informations- och kommunikationsverksamhet				700
		7 1:1.5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället				1 118
		7 1:1.6 Asien				3 765
		7 1:1.7 Latinamerika				2 362
		7 1:1.9 Afrika				12 425
		7 1:1.13 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer				4 755
		7 1:1.17 Mellanöstern och Nordafrika				1 668
		7 1:1.23 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet				2 170
		7 1:1.26 Hållbar fred				397
		7 1:1.28 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030				5 484
		7 1:1.32 Forskningsamarbete				2 799
		7 1:1.34 Hållbar utveckling				20 396
7 1:1	Biståndsverksamhet	Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		66 625
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning till den del avgiften avser Sidas administrativa kostnader.		Ej beloppsstyrt		2 311
		Sida får under 2020 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 15 000 000 000 kronor. Garantigivningen innefattar fristående garantier och tidigare utfärdade biståndsgarantier för u-krediter.	Regleringsbrev	Högst	15 000 000	6 920 583
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvolymen vara oin-tecknad.	Regleringsbrev	Högst	50 %, 75 % och 100 %	Inga avvikelser
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvolymen vara oin-tecknad.	Regleringsbrev	Högst	50 %, 75 % och 100 %	Inga avvikelser

Tabell 4.7: Finansiella villkor 2020, tkr

7 1:1	Biståndsverksamhet	För en ökad flexibilitet av det totala strategibeloppet medges Sida att inom ramen för beslutad anslagspost överstiga alternativt understiga totalt beslutat belopp i samarbetsstrategi för land eller region med 10 procent. I det fall avsteg från ovan behöver göras ska samråd ske med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).	Regleringsbrev	+/- 10%		Inga avvikelser
7 1:1.6	Bangladesh	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2014–2020 högst 1 900 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 900 000	1 893 279
7 1:1.9	Kenya	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2020 högst 1 750 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 750 000	1 813 512
7 1:1.9	Liberia	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2020 högst 1 320 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 320 000	1 289 654
7 1:1.9	Mali	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2020 högst 1 180 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 180 000	1 221 110
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2020 högst 1 850 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 850 000	1 882 297
7 1:1.6	Asien	Resultatstrategin för Sveriges internationella bistånd till Kambodja 2014–2018 förlängs att gälla t.o.m. den 31 december 2020 eller till dess regeringen fattat beslut om ny strategi. Volymen för strategin ska år 2020 vara högst 200 000 tusen kronor.	Regleringsbrev	Högst	200 000	199 999
7 1:1.9	Afrika	Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2015–2019 förlängs att gälla t.o.m. den 31 december 2020 eller till dess regeringen fattat beslut om ny strategi. Volymen för strategin ska år 2020 vara högst 352 000 tusen kronor, varav 345 000 tusen kronor avser Sidas verksamhet.	Regleringsbrev	Högst	345 000	344 412
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	Medel om högst 100 000 tusen kronor ska användas i enlighet med ändrad strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2020	Regleringsbrev	Högst	100 000	99 625
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	Sida får högst använda 25 miljoner kronor för sin egen informations- och kommunikationsverksamhet.	Regleringsbrev	Högst	25 000	16 267
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Av medlen får högst 5 miljoner kronor användas för stöd till icke-ODA-länder.	Regleringsbrev	Högst	5 000	2 196

Tabell 4.8: Sidas verksamhet, utgifter

		Totalt disponibelt belopp, tkr	Utgifter, tkr	Utgifter, procent
7 1:1	Bistandsverksamhet			
7 1:1.1	Humanitära insatser	4 545 528	4 541 619	100%
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	157 993	157 954	100%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 927 403	1 878 301	97%
7 1:1.6	Asien	2 089 089	2 087 888	100%
7 1:1.7	Latinamerika	684 711	685 471	100%
7 1:1.9	Afrika	7 163 624	7 189 668	100%
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	984 714	1 003 864	102%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	1 359 209	1 330 172	98%
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 542 650	1 550 277	100%
7 1:1.26	Hållbar fred	454 899	454 876	100%
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	695 671	693 949	100%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	917 230	898 380	98%
7 1:1.34	Hållbar utveckling	3 619 109	3 674 072	102%
7 1:1	Totalt Bistandsverksamhet	26 141 830	26 146 490	100%
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete			
7 1:2.1	Sida (Förvaltning)	1 520 802	1 403 463	92%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	68 000	68 000	100%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	68 000	68 000	100%
Summa utfall för verksamhet som genomförs av Sida		27 730 632	27 617 953	100%

Kommentarer till anslagsutfall för Sidas verksamhet

Disponibla medel för anslaget 7 1:1 Bistandsverksamhet för Sidas verksamhet uppgår till 26 142 miljoner kronor. Utfallet är 26 146 miljoner kronor, vilket motsvarar ett anslagsutnyttjande på något över 100 procent. Sida har beviljats en anslagskredit per anslagspost. Sett per anslagspost har tilldelad anslagskredit utnyttjats med totalt 109 miljoner kronor och

anslagssparande uppgår till 104 miljoner kronor, netto nyttjad anslagskredit är alltså knappt 4,7 miljoner kronor. Utfallet i förhållande till disponibla medel varierar mellan 97 procent och 102 procent för samtliga anslagsposter, vilket ligger inom den anslagskredit eller den möjlighet till att föra över sparande som Sida beviljats. Utfall per anslagspost framgår av tabell 4.3 Anslagsredovisning och tabell 4.8 Sidas verksamhet.

Väsentliga avvikelser anslagsutfall

Utfall på anslagsposterna ska kommenteras särskilt i de fall anslagskrediten har överskridits eller anslagsutfallet är väsentligt avvikande från tilldelade medel enligt regleringsbrevet. Som väsentlig avvikelse från årets tilldelning enligt regleringsbrev avses 10 procent eller 100 miljoner kronor. Några väsentliga avvikelser förekommer inte i årets utfall.

Kommentarer till anslagsutfall för förvaltningsanslag

Disponibla medel för förvaltningsanslaget uppgår till 1 521 miljoner kronor, vilket inkluderar 6 miljoner kronor i sparande från 2019 samt 23 miljoner kronor i ersättning för valutakursförluster som myndigheten tilldelats i vårändringsbudgeten. Utfallet är 1 403 miljoner kronor, vilket är en ökning med cirka 124 miljoner kronor jämfört med föregående års utfall (1 279 miljoner kronor). De ökade kostnaderna är en följd av den budgetförstärkning som Sida fick inför 2020, och avser bland annat personalförstärkning (cirka 52 miljoner kronor), ökade kostnader för utlandsmyndigheter (cirka 45 miljoner kronor), verksövergripande kostnader såsom traineeprogram, EU-pelargranskning, ökad semesterlöneskuld, it och informationssäkerhet (totalt cirka 15 miljoner kronor) samt strategisk utvecklingsverksamhet (cirka 11 miljoner kronor). Årets utfall är 117 miljoner kronor lägre än disponibla medel. Det låga utfallet kan till stor del hänföras till effekter av covid-19, som har medfört begränsad möjligheter till att genomföra resor och andra planerade aktiviteter.

Tabell 4.9: Sidas verksamhet, Beställningsbemyndigande

7 1:1	Bistandsverksamhet	Bemyndigande-ram, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall, procent
7 1:1.1	Humanitära insatser	610 000	594 175	97%
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	295 000	207 542	70%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	4 900 000	3 518 881	72%
7 1:1.6	Asien	3 260 000	1 711 930	53%
7 1:1.7	Latinamerika	1 100 000	671 203	61%
7 1:1.9	Afrika	12 000 000	9 934 132	83%
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 700 000	1 492 434	88%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	2 400 000	898 415	37%
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	2 150 000	1 729 624	80%
7 1:1.26	Hållbar fred	725 000	463 416	64%
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	1 200 000	1 151 104	96%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	2 300 000	1 748 067	76%
7 1:1.34	Hållbar utveckling	5 900 000	5 752 184	97%
7 1:1	Totalt Bistandsverksamhet	38 540 000	29 873 105	78%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	95 000	61 598	65%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	95 000	61 598	65%
Summa beställningsbemyndigande för verksamhet som genomförs av Sida		38 635 000	29 934 703	77%

Kommentarer till beställningsbemyndiganden

Sida hade vid utgången av 2020 utnyttjat 77 procent av tilldelad bemyndiganderam jämfört med 88 procent 2019. Fyra anslagsposter hade ett utnyttjande över 85 procent, och åtta under 80 procent. Det lägre utnyttjandet beror huvudsakligen på att ett stort antal strategier löpte ut under året och nya strategier inväntades.

Följande anslagsposter på anslag 1:1 har utnyttjat mindre än 75 procent av tilldelad ram; 2, 5, 6, 7, 17 och 26. Inom Uo 5 1:11.3 har 65 procent av bemyndiganderamen utnyttjats.

Under 2020 har covid-19 medfört förseningar i Sidas insatshandling, vilket har bidragit till en generellt ökad osäkerhet och försiktighet i att ingå nya åtaganden. På grund av detta kommer flera insatser att avtalas under 2021 istället för 2020, och redovisade åtaganden i bokslutet blir därför lägre än normalt. Detta

gäller till exempel för anslagspost 2 Informations- och kommunikationsverksamhet, för anslagspost 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället samt för anslagspost 26 Hållbar fred.

För flera strategier, där beslut om nya ersättningsstrategier väntas, har det även funnits osäkerhet om framtida strategibelopp, vilket har resulterat i ett lägre utnyttjande. Detta gäller anslagsposten 6 Asien, där strategierna för Bangladesh och Afghanistan förlängdes med ett år att gälla till om med 2020. Samma gäller för anslagspost 7 Latinamerika, där beslut om förlängning till och med 2021 fattades 2020-12-22 avseende strategierna för Guatemala, Colombia, Bolivia och Kuba. För anslagspost 17 Mellanöstern och Nordafrika, förlängdes strategin för Palestina med ett år 2020 och beslut om ny strategi fattades 2020-06-25. Regionala strategin för Mellanöstern och Nordafrika förlängdes med ett år 2020 och beslut om ny strategi 2020-2024 fattades 2020-12-17. Samma datum förlängdes även Syrienkrisstrategin att även gälla 2021-2023. För strategin Samarbete med Ryssland (5 1:11.3) fattades 2020-01-30 beslut om ny strategi 2020-2024 och att utnyttjandet är lågt beror i huvudsak på operationaliseringen av den nya strategin, nya längre avtal planeras under 2021.

I Sidas redovisning av Regeringskansliets bemyndiganden ingår beslut om skuldavskrivningar som avser IDA MDRI (slutdatum 2044) och AfDF MDRI (slutdatum 2054). MDRI-initiativen har en bindande och en icke-bindande del. Sidas redovisade åtaganden avseende dessa beslut uppgår till det belopp som omfattas av regeringens formella beslut och som avser den bindande delen i resolutionen. Den icke-bindande delen, som inte redovisas som åtagande, uppgår till totalt 3 471 miljoner kronor. Bidragsmottagaren anses i detta fall vara medveten om att det krävs ett nytt beslut innan svenska staten kan betala ut bidrag, vilket innebär att det inte ska redovisas som ett åtagande.

Tabell 4.10: Regeringskansliets verksamhet, utgifter

7 1:1	Biståndsverksamhet	Totalt disponibelt belopp, tkr	Utgifter, tkr	Utgifter, procent
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	4 900 729	4 868 678	99%
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	11 203 415	11 174 820	100%
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag	959 281	923 113	96%
Summa	Totalt Biståndsverksamhet	17 063 425	16 966 610	99%
Summa utgifter för verksamhet som beslutas av Regeringskansliet		17 063 425	16 966 610	99%

Tabell 4.11: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande

7 1:1	Biståndsverksamhet	Bemyndigande-ram, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall, procent
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	32 994 010	28 162 900	85%
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	26 788 990	24 460 668	91%
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag	220 000	163 737	74%
Summa	Totalt Biståndsverksamhet	60 003 000	52 787 305	88%
Summa beställningsbemyndigande för verksamhet som beslutas av Regeringskansliet		60 003 000	52 787 305	88%

Tabell 4.12: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande, varav utestående åtaganden i valuta (i tusental)

Anslag	Benämning	Utestående åtaganden i valuta					I SEK beräknade enl. balansdagens kurs
		USD	EUR	CHF	GBP	UA	
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	73 056				66 246	1 390 621
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder		616 033				6 183 427
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag		396				3 975
	Summa biståndsverksamhet	73 056	616 429	0	0	66 246	7 578 023

Anslagsutfall och beställningsbemyndiganden, Regeringskansliets verksamhet

Sida rapporterar i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet utgifter samt ekonomiska åtaganden som regeringen eller Regeringskansliet har beslutat att ingå med stöd av bemyndiganderamar, vilket framgår av tabell 4.11 och 4.12. Då det är regeringen eller Regeringskansliet som upprättar avtal och beslut om utbetalning av dessa medel kommenterar Sida inte utfall eller utestående åtaganden närmare.

Finansieringsanalys

Tabell 4.13: Finansieringsanalys, tkr

Drift	Not	200101–201231	190101–191231
Kostnader	33	-1 540 793	-1 387 428
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		1 525 339	1 373 536
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		10 593	13 777
Intäkter av bidrag		16 880	12 956
Övriga intäkter		68	202
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		1 552 881	1 400 472
Minskning av kortfristiga fordringar	38	307	1 969
Ökning av kortfristiga skulder		22 323	26 565
Kassaflöde från drift		34 718	41 577
Investeringar			
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)		-648 367	-18 837
Investeringar i materiella tillgångar		-2 205	-2 726
Investeringar i immateriella tillgångar		-21 265	-4 312
Summa investeringsutgifter		-671 838	-25 875
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		24 485	8 014
Amorteringar		-19 202	-17 568
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statens budget		648 367	18 837
Försäljning av anläggningstillgångar		100 000	200 000
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		753 650	209 283
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		1 834	-522
Kassaflöde till investeringar		83 647	182 886
Låneverksamhet			
Amorteringar		2 496	5 000
Summa låneutgifter		2 496	5 000
Finansiering av låneverksamhet			
Minskning av statskapital med medel som tillförts statens budget		-2 496	-5 000
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		-2 496	-5 000
Kassaflöde till låneverksamhet		0	0

Tabell 4.13: Finansieringsanalys, tkr

Uppbördsverksamhet	Not	200101–201231	190101–191231
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Sida		22 534	7 840
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-4 862	1 338
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		17 672	9 179
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-22 534	-7 840
Kassaflöde från uppbördsverksamhet		-4 862	1 338
Transfereringsverksamhet			
Lämnat bidrag	34	-42 590 799	-41 102 316
Finansiella intäkter	35	29 618	23 391
Finansiella kostnader	36	-1 146	-5 583
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38	-19 235	43 120
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-42 581 562	-41 041 388
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		42 410 342	41 073 252
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	37	104 586	72 135
Minskning av balanserad kapitalförändring EKN		-56	0
Summa medel som som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		42 514 872	41 145 387
Kassaflöde från transfereringsverksamhet		-66 690	103 999
Förändring av likvida medel		46 813	329 801
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		2 559 454	2 231 923
Ökning av kassa och postgiro		3 224	123 934
Ökning av tillgodohavande hos Riksgälden		234 128	221 492
Minskning av avräkning med Statsverket		-190 539	-15 625
Summa förändring av likvida medel		46 813	329 801
Orealiserade valutakursdifferenser i likvida medel		-24 406	-2 270
Likvida medel vid årets slut		2 581 861	2 559 454

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Tabell 4.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter

Låneram i Riksgäldskontoret, tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Beviljad låneram	69 000	60 000	60 000	70 000	70 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	50 384	45 101	54 655	43 989	49 076
Kontokredit hos Riksgäldskontoret, tkr					
Beviljad kontokredit hos Riksgäldskontoret	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	0	0	0	0	0
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto, tkr					
Räntekostnader på räntekonto	9	443	786	696	587
Ränteintäkter på räntekonto	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter, tkr					
Avgiftsintäkter som myndigheten disponerar:	10 593	13 777	13 994	12 891	10 653
Beräknade belopp i regleringsbrevet: ¹	16 200	12 000	12 000		
Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar: ²	22 534	7 840	355 825	4 960	122 035
Beviljad och utnyttjad anslagskredit, tkr					
Beviljad anslagskredit, förvaltningsanslag	45 450	38 290	35 132	32 875	31 513
Utnyttjad anslagskredit, förvaltningsanslag	0	0	3 045	0	0
Beviljad anslagskredit, sakanslag	1 293 965	1 228 090	1 481 191	1 468 970	2 695 000
Utnyttjad anslagskredit, sakanslag:	108 542	49 151	218 223	131 769	140 936
Anslagssparande samt intecknade belopp, tkr					
Anslagssparande/reservationer	318 037	128 024	112 874	128 074	105 504
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD.	96 815	51 241	48 706	32 437	41 419
Utestående åtaganden, tkr					
Tilldelad bemyndiganderam	98 638 000	102 714 000	89 449 000	74 029 000	76 574 400
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD.	60 003 000	64 899 000	53 070 000	41 175 000	46 440 399
Utestående åtaganden	82 722 008	81 823 527	81 706 171	64 716 120	55 220 768
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD.	52 787 305	48 452 777	48 913 059	40 179 100	34 457 224

Tabell 4.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter

Antal årsarbetskrafter och medelantalet anställda	2020	2019	2018	2017	2016
Antal årsarbetskrafter ³	763	692	674	668	660
Medelantalet anställda ⁴	803	723	708	703	698
Driftkostnad per årsarbetskraft, tkr					
Driftkostnad	1 536 370	1 386 916	1 324 683	1 210 981	1 168 386
Driftkostnad per årsarbetskraft ⁵	2 014	2 004	1 965	1 813	1 770
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring, tkr					
Årets kapitalförändring	-5 440	16 924	-82 160	-55 160	-64 849
Balanserad kapitalförändring	1 943 688	1 883 568	1 886 014	1 830 836	1 797 834

1 Belopp saknas i regleringsbrev för år innan 2018.

2 Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar är höga 2018 till följd av inbetalningar på 286 559 tkr från en organisation.

3 Korrigering av antal årsarbetskrafter för 2019 på grund av felskrivning.

4 I medelantalet anställda ingår utöver de som ingår i antal årsarbetskrafter även nationella experter (NE), de bokförs som transferering. Timanställda ingår inte.

5 Korrigering av 2019 års belopp på grund av felskrivning.

Tilläggsupplysningar och noter

Tilläggsupplysningar

Allmänt

Sidas verksamhet och myndighetens kostnader har under året påverkats av covid-19. Exempel på effekter som kan ses är minskade kostnader för myndighetens resor, en ökad semesterlöneskuld, samt minskade leverantörsskulder. Under covid-19 betalas fakturor innan förfalldatum i enlighet med rekommendation från Riksgäldskontoret. I de fall en uppgift har påverkats väsentligt av covid-19, ges en kommentar om detta där det anses relevant.

Sida har under 2020 anslutit sig till Riksgäldskontorets valutakoncernkontomodell (VKK). Detta innebär att betalningar i de sju vanligaste utländska valutorna för staten görs via koncernkonton hos Riksgäldskontoret. Syftet med att införa VKK är att sänka statens kostnader genom att centralisera staten valutahantering genom färre men större valutaväxlingar. Sida är en av sex myndigheter som hittills har anslutit sig.

Från och med 2011 har Sida ansvar för viss administrativ granskning och utbetalning av bidrag som regeringen eller Regeringskansliet, främst Utrikesdepartementet, beslutar om inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Uppdraget innebär att Sida enligt regleringsbrevet har dispositionsrätt till de aktuella anslagsposterna inom anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Medlen ingår i myndighetens finansiella dokument. I föreliggande årsredovisning redovisas de i Sidas resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning samt i redovisning av beställningsbemyndiganden. Enligt regleringsbrevet har Sida inget ansvar för prognoser eller övriga återrapporteringskrav avseende dessa medel, varför de inte ingår i redovisningen av finansiella villkor.

Enligt Sidas regleringsbrev har Sida ansvar för redovisning av statens garantiåtaganden avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet. Garantin redovisas i tabell 4.19 Ramutnyttjande per kategori.

Av Sidas instruktion, 4 § punkt 6 framgår att; myndigheten får "utnyttja möjligheter till samverkan med andra givarländer, EU samt internationella och multilaterala organisationer, varvid myndigheten får låta en samverkanspart svara för beredning, genomförande och uppföljning av svenska biståndsinsatser om detta inte innefattar myndighetsutövning, samt själv åta sig motsvarande uppgifter". Dessa medel redovisas inte över statens budget utan enbart i Sidas räkenskaper. Sidas redovisning och likvidmässiga hantering följer Ekonomistyrningsverkets handledning Redovisning av EU-medel (ESV 2011:18). För närvarande har Sida pågående samarbeten med EU, USAID samt med Världsbanken. Se vidare not 3 Intäkter av bidrag.

I kommentarer under avsnittet Finansiell redovisning är belopp angivna i miljarder eller miljoner kronor beroende på hur stora beloppsvärden som återfinns i Sidas redovisning. I övrigt anges belopp i tusentals kronor (tkr) om inte annat framgår. I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade belopp i tabeller och uppställningar kan därför i vissa fall totalsumman avvika. Jämförelse görs med utfall från föregående år per den 31 december.

Sida har enligt regleringsbrevet rätt att subventionera avgifter avseende garantigivning från förvaltningsanslaget, till den del avgiften avser Sidas administrativa avgifter. Sakanslag får användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust.

Redovisningsprinciper

Utgifter som klassificeras som transfereringar redovisas mot anslag enligt kassamässig princip i de fall utbetalningarna grundar sig på beslut om bidrag och på erhållna rekvisitioner. Avgifter och andra liknande ersättningar som inte disponeras redovisas mot statens budget det budgetår som intäkterna

hänför sig till, medan återbetalningar av oförbrukade bidrag redovisas kassamässigt.

Erhållna fakturor avseende levererade varor och tjänster som klassificeras som transfereringar redovisas mot anslag enligt kostnadsmässig princip.

Sida tillämpar i samband med bokslut ett gränsvärde på 100 tusen kronor för periodiseringar avseende verksamhetens intäkter och kostnader, och ett gränsvärde på en miljon kronor avseende transfereringar i form av levererade varor och tjänster.

Tabell 4.15. Avskrivningstider för anläggningstillgångar

	Avskrivningstid, år	Beloppsgrens, tkr
Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6	100
Reparationer och underhåll	3	100
Maskiner och installationer	5	22
Transportmedel	5	22
Datorer	3	22
Datorer central utrustning	5	22
Konst	-	22
Möbler	5	22
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	5	500
Licenser, rättigheter och liknande immateriella anläggningstillgångar	3	22

Immateriella och materiella anläggningstillgångar utgörs av tillgångar för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde om minst 22 tusen kronor och en ekonomisk livslängd om minst tre år. Förbättringsutgifter på annans fastighet skrivs av på maximalt sex år eller den tid som motsvarar hyres-

avtalets återstående längd. Anläggningstillgångarna tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivningarna påbörjas från och med den månad då tillgången tas i bruk. I tabell 4.15 framgår de avskrivningstider och beloppsgränser som gäller för respektive anläggningsskategorier.

Fordringar har värderats till högst det belopp varmed de beräknas inflyta. Väntade återbetalningar av oförbrukade bidragsmedel bokförs som fordran. Anslaget tillgodogörs först i samband med inbetalning. Fordringar avseende återbetalningar värderas kollektivt genom att skriva ner fordringar äldre än 6 månader som befarade förluster. Vid återkrav sker en individuell värdering. Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till Riksbankens valutakurs på balansdagen. Även ingående och utestående åtaganden i utländsk valuta avseende de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet (UD) beslutar om har värderats till Riksbankens valutakurs på balansdagen.

Utbetalningar avseende av kapitaltillskott redovisas mot statskapital och tas upp som Andra långfristiga värdepappersinnehav.

Avsättning för framtida pensionsåtaganden beräknas till det samlade värdet av samtliga beslut enligt de försäkrings tekniska grunder som Statens tjänstepensionsverk (SPV) har fastställt. Värdet inkluderar särskild löneskatt.

Sida finansierar samtliga anläggningstillgångar inklusive pågående immateriella anläggningstillgångar med lån i Riksgäldskontoret. Lån tas upp halvårsvis för tillgångar anskaffade eller delvis uppförda per den 30 juni respektive per den 31 december.

Enligt ESV:s föreskrifter till 17 § anslagsförordningen (2011:223), ska utfästelser om ett bidrag som ska finansieras med anslag räknas som bindande och redovisas som ett åtagande om en handling har blivit överlämnad till mottagaren, eller om andra omständigheter visar att utfästelsen är avsedd att vara känd. Sida redovisar alla utestående åtaganden där Sida har lämnat något slags besked om framtida bidrag, om det inte tydligt har framgått att det även krävs att bidraget ska godkännas i ett senare skede.

Avseende de anslagsposter som Regeringskansliet (UD) beslutar om äger Sida inte rätten att ingå åtaganden men ansvarar för att redovisa och införa dem i Sidas årsredovisning. När det gäller bedömning av ekonomiska åtaganden som medför utgifter följande budgetår som ingås av regeringen eller avser Regeringskansliets insatser, ska ett påskrivet avtal och/eller regeringsbeslut/regeringskanslibeslut finnas som styrker detta för att åtagandet ska tas upp i Sidas bemyndiganderedovisning.

I enlighet med förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete har Sida uppdragit åt Riksgäldskontoret att för Sidas räkning inför varje bokslut göra värderingar av utestående fordringar, åtaganden och risk för skadefall för Sidas fristående garantier. Exportkreditnämnden gör motsvarande värderingar avseende Sidas garantier för U-krediter. Exportkreditnämnden värderar även Sidas villkorslån.

Övriga upplysningar

Avsättning för flyttkostnader

Sida har i regleringsbrevet för 2020 fått i uppdrag att genomföra en lokalisering av myndigheten från Stockholms kommun till en annan kommun i Stockholm län. Uppdraget att flytta myndighetens kontor kom under 2018, och en första avsättning gjordes då för beräknade flyttkostnader med 16 500 tusen kronor. Under 2020 har beslut fattats om att flytt till Rissne ska ske under 2022. Den ursprungliga avsättningen från 2018 har under 2020 minskats med 4 000 tusen kronor utifrån en uppdaterad bedömning av beräknade kostnader.

Ersättningar till styrelsens ledamöter samt uppgift om deras sidouppdrag

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten i sin årsredovisning redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut under året till styrelseledamöter och ledande befattningshavare som utsetts av regeringen. Nedan redovisas

även uppdrag som dessa personer innehar i andra statliga myndigheter och i aktiebolag.

Tabell 4.16: Styrelse

Ledamot	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Gustafsson, Yvonne, ordförande	96	Försvarets materielverk Sjöfartsverket
Jämtin, Carin, generaldirektör	1 532	Karolinska Institutet
Amréus, Lars	48	Länsstyrelsen Gotland, insynsrådet Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna Stiftelsen von Rothsteins donationsfond
Becker, Torbjörn t.o.m. 2020-06-30	24	Becker Growth Consulting AB
Bergin, Filippa	48	—
Horn af Rantzien, Mia	48	Svenska institutet Institutet för internationell ekonomi (IIES), Stockholms universitet Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) SNS Serviceaktiebolag Nobel Prize Outreach AB Misum, Handelshögskolan, Stockholm
Hök, Lena	48	BoKlok
Sörlin, Sverker fr.o.m. 2020-07-01	24	Klimatpolitiska rådet Sverker Sörlin AB
Wijkman, Anders	48	Programkommittén för det nationella klimatforskningsprogrammet, FORMAS
Örn, Peter	48	Blekinge tekniska högskola Statliga kommittén Demokrati 100 år – samling för en stark demokrati Sveriges kommunikationer AB
Summa ersättning	1 967	

Ledande befattningshavare utsedda av regeringen

Ledande befattningshavare	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Ottosson, Marie, överdirektör	1 307	—
Summa ersättning	1 307	

Notförteckning

Not 1. Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisning och resultaträkning		
	200101– 201231	190101– 191231
Intäkter av anslag enligt anslagsredovisningen	44 584 563	42 466 571
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen ¹	-1 525 339	-1 373 536
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bistånd	-42 410 342	-41 073 252
Uttag semesterdagar från 2008	-515	-946
Kapitaltillskott	-648 367	-18 837
Summa	0	0
1 Intäkter av anslag enligt resultaträkningen som finansierats från biståndsanslaget	124 702	99 810

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	200101– 201231	190101– 191231
Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen	2 345	4 754
Intäkter avgiftsfinansierad verksamhet	8 246	8 023
Övriga intäkter	3	1 000
Summa intäkter	10 593	13 777

Not 3. Intäkter av bidrag		
	200101– 201231	190101– 191231
Bidrag från statliga myndigheter	1 268	880
Bidrag från EU och andra organisationer	15 612	12 076
Summa intäkter av bidrag	16 880	12 956

Sida erhåller bidrag från EU och andra organisationer i samband med vidareförmedling av externa medel.

Not 4. Finansiella intäkter		
	200101– 201231	190101– 191231
Ränteintäkter Riksgäldskontoret	2	134
Övriga finansiella intäkter	66	69
Summa finansiella intäkter	68	202

Ränteintäkter Riksgäldskontoret utgörs av negativ räntekostnad avseende Sidas upplåning för anläggningstillgångar. Räntan har under större del av 2020 varit noll procent, medan räntan under föregående år var negativ. Övriga finansiella intäkter avser kursvinster samt intäktsränta från SPV.

Not 5. Kostnader för personal		
	200101– 201231	190101– 191231
Summa kostnader för personal	-878 334	-781 198
Varav lönekostnader	-486 453	-435 916
Del av lönekostnader som avser arvoden till styrelse, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare)	-566	-641

Kostnader för personal har ökat med 97 136 tusen kronor, vilket motsvarar 12,4 procent. Ökningen beror främst på ökat antal anställda samt en avtalsenlig genomsnittlig löneökning på 2,5 procent.

Not 6. Kostnader för lokaler		
	200101– 201231	190101– 191231
Lokalkostnader	-53 883	-53 443
Förändring avsättning lokalkostnader	4 000	
Summa kostnader för lokaler	-49 883	-53 443

Kostnader för lokaler har minskat med 3 560 tusen kronor. Minskningen består framför allt i en justering av avsättningen för outnyttjade lokaler samt återställningskostnader i samband med Sidas planerade flytt till nya lokaler under 2022.

Not 7. Övriga driftkostnader		
	200101– 201231	190101– 191231
Reparation och underhåll mm	-496	-381
Resekostnader	-5 001	-24 473
Korttidsinvesteringar och förbrukningsmaterial	-9 495	-7 286
Datatjänster	-96 862	-76 122
Tjänster	-125 031	-84 145
Personalkostnader på utlandsmyndigheter	-108 861	-112 016
Lokalkostnader på utlandsmyndigheter	-153 021	-137 838
Övriga kostnader på utlandsmyndigheter	-106 838	-104 790
Övrigt	-2 547	-5 223
Summa övriga driftkostnader	-608 152	-552 274
Varav driftkostnader utlandsmyndigheter	-368 720	-354 643

Notens indelning har delvis förändrats jämfört med tidigare år. För att öka jämförbarheten har jämförelsetal för 2019 räknats om.

Övriga driftkostnader har ökat med 55 879 tusen kronor i jämförelse med föregående år, vilket motsvarar en kostnadsökning med 6 procent.

Resekostnaderna har minskat med 19 472 tusen kronor som en följd av covid-19.

Kostnader för datatjänster har ökat med 20 740 tusen kronor, vilket framför allt hänförs till ökat distansarbete på grund av covid-19, byte av it-leverantör, it- och informationssäkerhet samt Sidas satsning på digitalisering.

Tjänster står för en kostnadsökning på 40 887 tusen kronor. Ökningen kan framför allt hänföras till justeringar i redovisning av vissa kostnader, samt till kostnader för Sidas strategiska utvecklingsprogram. Därutöver ingår högre kostnader för utvärderingar i samband med insatshantering samt kostnader kopplade till Sidas kommande kontorsflytt.

Driften av utlandsmyndigheter består av flera poster och har ökat med totalt 14 076 tusen kronor. Kostnadsökningen kan framför allt förklaras av att två nya utlandsmyndigheter har bemannats med Sidapersonal.

Not 8. Finansiella kostnader		
	200101– 201231	190101– 191231
Räntekostnader Riksgäldskontoret	-9	-443
Övriga finansiella kostnader	-216	-55
Summa finansiella kostnader	-226	-498

Räntekostnader Riksgäldskontoret avser negativa räntor avseende Sidas räntekonto. Under större delen av 2020 har räntan varit noll, vilket är orsaken till att kostnaden har minskat med 434 tusen kronor jämfört med föregående år. Övriga finansiella kostnader har ökat med 162 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen består till största del av realiserade kursdifferenser.

Not 9. Uppbördsverksamhet		
	200101– 201231	190101– 191231
Återbetalningar bidragsmedel	-2 773	-4 005
Återbetalningar räntor	-19 761	-3 836
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	-22 534	-7 840

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Sida har ökat med 14 694 tusen kronor. Ökningen beror främst på en större återbetalning av ränta om 11 420 tusen kronor under året.

Not 10. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	200101– 201231	190101– 191231
Garantiavgifter, nya åtaganden ¹	15 828	11 698
Garantiavgifter, tidigare åtaganden	58 465	44 099
Förändring av risker garantier	35 219	-35 595
Externa medel från EU	24 704	12 701
Summa finansiella intäkter	134 217	32 902
¹ varav subvention	13 222	11 698

Posten har ökat med 101 314 tusen kronor. Ökningen kan i huvudsak härledas till förändring av beräknade risker för Sidas garantier om 70 814 tusen kronor. Externa medel ökar då vidareförmedling av EU-medel som sker till andra statliga myndigheter har ökat. Sida har valt en annan indelning av tabellen 2020 varför den inbördes fördelningen i jämförelsetalen föregående år har ändrats.

Not 11. Finansiella intäkter transfereringar		
	200101– 201231	190101– 191231
Ränteintäkter Sidas garantireserv	11 299	14 646
Valutakursvinster	91 354	37 530
Summa finansiella intäkter transfereringar	102 653	52 176

Finansiella intäkter har ökat med 50 477 tusen kronor. Valutakursvinster utgör i huvudsak realiserade kursvinster som beräknas på Sidas skulder i garantiverksamheten.

Not 12. Finansiella kostnader transfereringar		
	200101- 201231	190101- 191231
Valutakursförluster	-91 436	-26 659
Räntor	-95	-4 777
Övriga finansiella kostnader		-7
Summa finansiella kostnader transfereringar	-91 531	-31 443

Finansiella kostnader har ökat med 60 088 tusen kronor. Valutakursförluster utgörs i huvudsak av orealiserade kursförluster som beräknas på Sidas tillgångar i garantiverksamheten.

Not 13. Lämnade bidrag		
	200101- 201231	190101- 191231
Lämnade bidrag internationellt	-36 734 254	-35 487 005
Lämnade bidrag inom Sverige	-5 260 360	-4 893 964
Resursöverföring varor, tjänster och personal	-497 014	-659 711
Garantiverksamheten *	-37 406	-31 710
* varav utbetalda skadeersättningar	-89 498	-1 417
Övrigt	-30 310	-33 302
Summa lämnade bidrag, total	-42 559 344	-41 105 693
Varav Regeringskansliet		
Lämnade bidrag internationellt	-16 199 501	-15 368 821
Lämnade bidrag inom Sverige	-133 421	-85 946
Summa lämnade bidrag, Regeringskansliet	-16 332 922	-15 454 767

Under posten Lämnade bidrag redovisas utbetalningar avseende Sidas och Regeringskansliets (UD) biståndsverksamhet. Lämnade bidrag uppgår till 42 559 344 tusen kronor varav 16 332 922 tusen kronor avser lämnade bidrag för

Regeringskansliets räkning. Lämnade bidrag har totalt ökat med 1 453 651 tusen kronor jämfört med föregående år. Det är framför allt lämnade bidrag internationellt som har ökat.

Regeringskansliets (UD) lämnade bidrag har ökat med 878 155 tusen kronor jämfört med föregående år.

Sidas lämnade bidrag har därmed ökat med 575 495 tusen kronor. Ökningen av Sidas bidrag avser bidrag till internationella genomförare om 416 568 tusen kronor och till svenska mottagare med 318 922 tusen kronor. Resursöverföring av varor, tjänster och personal minskar med 162 698 tusen kronor.

Garantiverksamheten avser i huvudsak skadekostnader och återvinningar.

Sida har valt en annan indelning av tabellen 2020 varför den inbördes fördelningen i jämförelsetalen föregående år har ändrats.

Not 14. Årets kapitalförändring		
	200101- 201231	190101- 191231
Avgiftsfinansierad verksamhet		
Administration garantiverksamhet ¹	-1 777	-4 270
Fristående garantier ²	63 398	-62 622
Sidas garantier för U-krediter ³	3 171	66 645
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	64 792	-247
Anslagsfinansierad verksamhet		
U-krediter – gåvoelement ⁴	-49 338	-43 251
Övrigt ⁵	-20 895	60 422
Summa anslagsfinansierad verksamhet	-70 232	17 171
Årets kapitalförändring	-5 440	16 924

- Enligt förordning (2011:211) om utlåning och garantier ska en administrativ avgift tas ut av garantitagaren för att täcka myndighetens administrationskostnader för dess lån och garantier. Årets resultat uppgår till -1 777 tusen kronor.
- Ökningen för fristående garantier kan i huvudsak härledas till lägre reserveringar för risk jämfört med föregående år.
- Minskningen för garantier för U-krediter kan i huvudsak härledas till lägre värdering av Sidas skadefordringar och mindre återvinningar jämfört med föregående år.
- Utgörs av utbetalningar från tillgodohavanden hos Riksgälden som tidigare satts av från Sidas anslag för gåvoelement kopplat till Sidas U-krediter. Utbetalningar sker till SEK, AB Svensk Exportkredit.
- Övrig kapitalförändring i transfereringsavsnittet består av förändringar avseende fordringar för förväntade återbetalningar av tidigare utbetalda bidrag.

Not 15. Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling	201231	191231
Ingående balans anskaffningsvärde	82 679	78 367
Årets anskaffning	21 265	4 312
Utgående balans anskaffningsvärde	103 945	82 679
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-49 353	-35 784
Årets avskrivning	-14 035	-13 569
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-63 388	-49 353
Bokfört värde	40 556	33 326
<i>varav pågående</i>	<i>13 289</i>	<i>2 221</i>
Rättigheter och andra immateriella tillgångar		
Ingående balans anskaffningsvärde	7 093	7 093
Årets anskaffning	0	0
Utgående balans anskaffningsvärde	7 093	7 093
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-3 615	-2 729
Årets avskrivning	-887	-887
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-4 502	-3 615
Bokfört värde	2 591	3 478
<i>varav pågående</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående balans immateriella anläggningstillgångar	43 147	36 804

Balanserade utgifter för utveckling har ökat med 11 068 tusen kronor vilket beror på att nyanskaffningarna har varit större än avskrivningarna under 2020. Årets anskaffningar avser Transparensåtgärder Openaid, Sida.se, Förenkling i samarbete med partner, Datastöd för garantier samt Införande av e-handel på Sida.

Not 16. Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	201231	191231
Ingående balans anskaffningsvärde	24 636	23 736
Årets nyanskaffning		900
Utgående balans anskaffningsvärde	24 636	24 636
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-19 450	-17 336
Årets avskrivning	-2 143	-2 113
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-21 592	-19 450
Bokfört värde	3 043	5 186
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	201231	191231
Ingående balans anskaffningsvärde	39 763	39 107
Årets nyanskaffning	2 205	1 826
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangeringar)	-65	-1 170
Utgående balans anskaffningsvärde	41 904	39 763
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-36 542	-36 953
Årets avskrivning	-997	-759
Återförda avskrivningar (försäljning/utrangeringar)	65	1 170
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-37 474	-36 542
Bokfört värde	4 430	3 221
Utgående balans materiella anläggningstillgångar	7 473	8 407

Bokfört värde avseende materiella anläggningstillgångar har minskat med 934 tusen kronor. Avskrivningen har varit större än anskaffningen under året.

Nyanskaffningarna består av utbyte av belysning (energi-effektivisering) i lokalerna i Härnösand samt nya möbler och belysning till en avdelning som har infört aktivitetsbaserat kontor.

Not 17 Finansiella anläggningstillgångar

Not 17:1. Andra långfristiga värdepappersinnehav, ägarandel per bank		
Bank	201231	191231
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 112 998	846 461
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	815 978	698 421
Internationella finansbolaget, IFC	436 273	180 768
Interamerikanska utvecklingsbanken, IDB	147 266	147 266
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	135 528	135 528
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	107 441	98 673
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	21 954	21 954
Summa Andra långfristiga värdepappersinnehav	2 777 438	2 129 071

Sida redovisar utbetalade kapitaltillskott till utvecklingsbanker som Andra långfristiga värdepappersinnehav. Årets ökning om 648 367 tusen kronor utgörs av utbetalningar till respektive utvecklingsbank enligt förändring mellan åren i tabellen. I beloppet för 201231 ingår en korrigerig med 141 046 tusen kronor avseende en utbetalning som skedde under 2019 till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD. Årets ökning av utbetalning är således 507 321 tusen kronor och föranleds av ökade resursbehov för att nå fattigdoms- och utvecklingsmålen.

Not 17:2 Långfristiga fordringar hos andra myndigheter

Långfristiga fordringar hos andra myndigheter består av långfristiga placeringar i räntebärande placeringar hos Riksgälden avseende garantireserven.

Not 17:3. Andra långfristiga fordringar		
	201231	191231
Skadefordringar garantier	155 108	163 969
Ännu inte fakturerade garantiavgifter ¹	44 325	50 788
Övriga långfristiga fordringar ²	32 404	36 143
Summa Andra långfristiga fordringar	231 837	250 900

- 1 Här ingår fordringar mot Miga, en organisation inom Världsbanken, dit Sida har gjort en utbetalning år 2013 om 35 000 tusen kronor (växlades till 5 228 576 USD) som kan användas för eventuellt infriande av en garanti (CAFEEF). Garantin täcker det andra förlustlagret i CAFEEF-insatsen vilken uppgår till 30 miljoner USD. Fordran redovisas till nuvärdet och aktuell kurs för USD 2020. Sida har i denna garanti gjort avsteg från förordning (2009:320) och inte gjort någon inbetalning för förväntad förlust till Sidas garantireserv. Ännu inte fakturerade garantiavgifter som avser nästföljande år uppgår till 4 838 tusen kronor.
- 2 Här redovisas fordringar mot Miga, en organisation inom Världsbanken, dit Sida har gjort ytterligare en utbetalning år 2013 om 35 000 tusen kronor (växlades till 5 228 576 USD) som kan återbetalas till Sida. Detta belopp härrör till det första förlustlaget i CAFEEF-insatsen och kan inte bli högre än det inbetalda kapitalet. Det första förlustlagret uppgår till 45 miljoner USD och delas med andra aktörer. Fordran redovisas till nuvärdet och aktuell kurs för USD 2020.

Not 18 Utlåning

Not 18:1. Utlåning, årets förändring		
	201231	191231
Utlåning biståndskrediter		
Ingående balans	2 386	6 937
Årets amortering	-2 496	-5 000
Årets förändring befarade förluster	110	449
Utgående balans	0	2 386

Not 18:2. Utlåning inklusive reserveringar		
	201231	191231
Utlåning villkorsslån		
Villkorsslån	276 227	276 227
Befarad förlust	-276 227	-276 227
Utgående balans	0	0

Posten utlåning totalt har minskat med 2 386 tusen kronor. Ingen nyutlåning har skett. Minskningen kan i huvudsak härledas till amorteringar. Biståndskrediterna slutamorterades i sin helhet 2020.

Sida erhåller återbetalning på villkorsslån endast om och när någon av strukturerna antingen (i) initierar utdelningar och/eller återbetalning av aktiekapital till PIDG trust (ii) likvideras eller (iii) hamnar i default enligt låneavtalet. För villkorsslånen finns således inga beslutade amorteringsplaner. Villkorsslån om totalt 276 227 tusen kronor är i sin helhet nedskrivna som befarade förluster.

Utbetalning av lån har gjorts med Sidas anslag och reserveringen för befarade förluster är således hänförliga till statliga subventioner.

Not 19 Kortfristiga fordringar

Not 19:1. Fordringar hos andra myndigheter		
	201231	191231
Fordran ingående moms	30 589	32 306
Kundfordringar, inomstatliga		273
Övriga kortfristiga fordringar	37	6
Summa kortfristiga fordringar	30 627	32 585

Not 19:2. Övriga kortfristiga fordringar		
	201231	191231
Återkrav	69 360	86 625
Övriga kortfristiga fordringar	749	3 867
Summa kortfristiga fordringar	70 108	90 492

Summa kortfristiga fordringar har totalt minskat med 22 342 tusen kronor. Minskningen beror främst på färre uppbokade återbetalningar och återkrav i jämförelse med föregående år.

Not 20. Periodavgränsningsposter		
	201231	191231
Förutbetalad hyra	12 630	12 584
Övriga förutbetalda kostnader	11 978	14 672
Upplupna bidragsintäkter	1 294	1 077
Upplupna ränteintäkter	7 449	2 587
Övriga upplupna intäkter	4 286	5 822
Utgående balans	37 636	36 742

Not 21. Avräkning med statsverket		
	201231	191231
Uppbörd		
Ingående balans	-2 587	-3 925
Redovisat mot inkomstittel	-25 087	-12 840
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	20 224	14 179
Skulder avseende Uppbörd	-7 449	-2 587
Anslag i icke räntebärande flöde	201231	191231
Ingående balans	26 345	34 397
Redovisat mot anslag	43 181 100	41 187 298
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats från icke räntebärande flöde	-43 229 764	-41 195 350
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-22 319	26 345
Anslag i räntebärande flöde	201231	191231
Ingående balans	-5 802	3 045
Redovisat mot anslag	1 403 463	1 279 273
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 515 000	-1 288 120
Återbetalning av anslagsmedel		
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-117 339	-5 802
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	201231	191231
Ingående balans	4 581	5 527
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-515	-946
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	4 067	4 581

forts. Not 21. Avräkning med statsverket		
	201231	191231
Övriga skulder i statens centralkonto	201231	191231
Ingående balans	35 685	32 735
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	800 206	650 226
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-44 028 539	-41 828 447
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	43 209 539	41 181 171
Saldo	16 891	35 685
Övrig fordran i statens centralkonto	16 891	35 685
Skulder hänförliga till garantiverksamheten	201231	191231
Ingående balans	-97 615	-95 546
Övriga skulder fristående garantier	-6 167	-2 069
Skulder hänförliga till garantiverksamheten	-103 782	-97 615
Avräkning med statsverket, utgående balans	-229 932	-39 393

Avräkning med statsverket har minskat med 190 539 tusen kronor. Minskningen beror främst på att anslagssparandet i räntebärande flödet har ökat med 111 537 tusen kronor samt att nettoskulder avseende anslag i icke räntebärande flödet har ökat med 48 664 tusen kronor. Posten Skulder hänförliga till garantiverksamheten består av subventioner som periodiseras över garantins löptid.

Not 22. Räntekonto		
	201231	191231
Behållning räntekonto	313 223	194 597
Beviljad räntekontokredit	27 000	27 000

Sida har ett kreditutrymme om 27 000 tusen kronor på räntekontot hos Riksgäldskontoret. Räntekontokrediterna har inte utnyttjats. Behållningen på räntekontot hos Riksgälden har ökat med 118 626 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen beror på att myndigheten inte har utnyttjat hela årets tilldelade förvaltningsanslag. Per den 31 december 2020 finns en skuld avseende betalningar som ska regleras från det icke räntebärande flödet till det räntebärande flödet om 3 096 tusen kronor. Tas hänsyn till denna reglering hade räntekontosaldot per den 31 december 2020 uppgått till 316 319 tusen kronor.

Not 23. Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
	201231	191231
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, U-krediter	347 599	396 936
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, Fristående garantier	353 073	361 114
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, Sidas garantier för U-krediter	1 573 603	1 400 722
Summa Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2 274 275	2 158 772

Posten har ökat med totalt 115 503 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen av tillgodohavanden Sidas garantier för U-krediter beror på förändringar i placeringar, motsvarande minskning om 100 000 tusen kronor finns i posten Långfristiga fordringar hos andra myndigheter. Dessutom har överföringar från andra bankkonton inom garantireserven om 61 131 tusen kronor samt räntor om netto 11 751 tusen kronor tillförts till tillgodohavandet.

Tillgodohavanden i Riksgäldskontoret för U-krediter minskar i takt med att utbetalningar sker för Sidas U-krediter som tidigare avsatts hos Riksgäldskontoret.

Tillgodohavanden i Riksgäldskontoret, Fristående garantier har under året minskat något beroende på att utbetalningar för skador överstiger inbetalningar för garantiavgifter.

Not 24. Kassa och bank

	201231	191231
Likvida medel garantireserven	2 067	56 635
Medel på valutakonton	222 230	188 843
Summa Kassa och bank	224 296	245 478

Kassa och bank har minskat med 21 182 tusen kronor jämfört med föregående år. Tillgodohavande på bankkonto avseende garantireserven för U-krediter har minskat med 54 568 tusen kronor, vilket i huvudsak beror på överföring till Sidas konto hos Riksgäldens avseende garantireserv. Medel på valutakonton har ökat med 33 386 tusen kronor och beror framför allt på att medel som Sida erhållit från Global Partnership for Education (GPE) för vidareförmedling och ännu ej har vidareförmedlats har ökat, se även not till Övriga kortfristiga skulder.

Not 25. Förändring av myndighetskapalet

	Statskapital utan avkastningskrav	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd garantiverksamhet	Övrig balanserad kapitalförändring	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans	2 848 248	2 161 865	-278 296	16 924	4 748 740
Ingående balans	2 848 248	2 161 865	-278 296	16 924	4 748 740
Föregående års kapitalförändring	-43 251	-10 552	70 727	-16 924	0
Årets amorteringar lån	-2 496				-2 496
Leverans inkomsttitel ej förväntansriktig garantiavgift		-56			-56
Årets kapitaltillskott	648 367				648 367
Årets kapitalförändring				-5 440	-5 440
Summa årets förändring	602 619	-10 608	70 727	-22 364	640 374
Utgående balans	3 450 867	2 151 257	-207 569	-5 440	5 389 114

Sidas statskapital utgörs av medel hänförliga till U-krediter, villkorlån, biståndskrediter, kapitaltillskott och konst. Sida har inget avkastningskrav på statskapitalet.

I samband med avsättning av framtida utbetalningar för beviljade U-krediter har anslaget avräknats och redovisats mot Statskapital. Inga nya avsättningar kommer att ske till följd av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingsamarbete. Årets utbetalningar redovisas som kostnader i resultaträkningen och medför en kapitalförändring som nästkommande år avslutas mot Statskapital.

Utbetalning av villkorlån har avräknats mot anslag och redovisats mot Statskapital. Eventuell amortering av villkorlån tillförs inkomsttitel på statens budget och reducerar Statskapital.

Biståndskrediter redovisas på samma sätt, men med den skillnaden att redovisningen av fordran och amorteringar mot Statskapital och inkomsttitel sker efter justering med hänsyn till lånens avskrivningsgrad.

Kapitaltillskottet utgörs av utbetalade medel som utgör ägarandelar i utvecklingsbanker och finansieringen tas upp som statskapital.

Posten Balanserad kapitalförändring består av ackumulerat resultat avseende fristående garantier och garantier för U-krediter. Dessutom innefattar posten ackumulerad kapitalförändring avseende kursdifferenser och värdering hänförliga till villkorlån och biståndskrediter, samt ackumulerad kapitalförändring hänförlig till värdering av insatser inom Sidas ordinarie verksamhet.

Not 26. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	201231	191231
Ingående avsättning	1 661	1 889
Årets pensionskostnad	638	560
Årets pensionsutbetalningar	-782	-788
Utgående avsättning	1 517	1 661

Not 27. Avsättningar för garantier

	201231	191231
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	100 082	82 172
Kvardröjande risker	82 783	138 912
Oreglerade skador	26 627	69 837
Total avsättning	209 492	290 921

Avsättningar för garantier har minskat med 81 429 tusen kronor. Minskningen kan dels förklaras av minskning av oreglerade skador men också en minskning av kvardröjande risker som främst avser en garanti Conflict-Affected and Fragile Economies Facility (CAFEF), en fond under Världsbanken, som syftar till att erbjuda investerare och banker politisk riskförsäkring i konflikttrabbade och fragila stater. Minskningen beror främst på att flertalet åtagande under garantin har upphört.

Not 28. Övriga avsättningar

	201231	191231
Ingående avsättning, omställningsmedel	2 391	2 177
Årets upplösning/avsättning	-53	214
Utgående avsättning	2 338	2 391
Ingående avsättning, lokaler	16 500	16 500
Årets upplösning/avsättning	-4 000	0
Utgående avsättning	12 500	16 500
Total övrig avsättning	14 838	18 891

Posten har minskat med 4 053 tusen kronor. Ökningen Avsättning för personal avser avsättning för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder. Hela avsättningen bedöms utnyttjas för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder under 2021.

Avsättning avseende lokaler har minskat med 4 000 tusen kronor. Avsättningen avser kostnad för utnyttjade lokaler samt återställningskostnader i samband med myndighetens flytt till nya lokaler under 2022. En ny beräkning har gjorts avseende kostnad för utnyttjade lokaler vilket har gjort att avsättningen har minskat.

Not 29. Lån i Riksgäldskontoret

	201231	191231
Ingående balans	45 101	54 655
Årets upptagna lån	24 485	8 014
Årets amorteringar	-19 202	-17 568
Utgående balans	50 384	45 101
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	69 000	60 000

Sida har enligt regleringsbrevet en beviljad låneram för 2020 på 69 000 tusen kronor. Lånet i Riksgäldskontoret avser materiella och immateriella anläggningstillgångar. Skillnaden mellan lån och anläggningstillgångar (236 tusen kronor) beror på att lån inte tas upp för konst (266 tusen kronor), samt sent inkomna fakturor.

Not 30. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	201231	191231
Leverantörsskulder	103 862	148 921
Arbetsgivaravgifter	13 979	12 258
Mervärdesskatt	8 928	10 369
Övrigt	0	0
Utgående balans	126 768	171 549

Kortfristiga skulder till andra myndigheter har minskat med 44 780 tusen kronor. Minskningen kan framförallt härledas till Riksgäldens rekommendation till myndigheterna att betala leverantörsfakturor innan förfalldatum under covid-19, vilket lett till att leverantörsfakturorna betalas snabbare och leverantörsskulden minskas.

Not 31. Övriga kortfristiga skulder

	201231	191231
Personalens källskatt	13 659	12 321
Medel som ska vidareförmedlas	236 301	219 259
Övriga skulder	2 819	5 133
Utgående balans	252 779	236 712

Posten Övriga kortfristiga skulder har ökat med 16 067 tusen kronor. Ökningen kan i huvudsak härledas till Medel som ska vidareförmedlas och som finansieras av EU. Medlen finns på Sidas valutakonto och motsvarande ökning finns i posten Kassa och Bank.

Not 32. Periodavgränsningsposter

	201231	191231
Upplupen lön	923	485
Upplupen semesterlön	57 117	47 991
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	3 796	4 597
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	3 245	6 873
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	20 364	7 563
Förutbetalda intäkter	4 590	3 780
Utgående balans	90 035	71 289

Periodavstämningarna har ökat med 18 747 tusen kronor. Oförbrukade bidrag, utomstatliga har ökat med 12 801 tusen kronor och avser främst inbetalda bidrag i samband med hantering av externa medel från Global Partnership for Education (GPE). Semesterlöneskulden ökar med 9 126 tusen kronor från föregående år och är en följd av ökat antal anställda samt att personalen sparat fler dagar.

Not 33. Verksamhetens kostnader

	201231	191231
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-1 554 658	-1 404 742
Verksamhetens kostnader enligt finansieringsanalysen	-1 540 793	-1 387 428
Skillnad	-13 865	-17 314

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	201231	191231
Avsättningar för framtida pensionsåtaganden	144	228
Avsättningar för kompetensåtgärder	53	-214
Avsättningar för lokaler	4 000	0
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-18 062	-17 328
Summa	-13 865	-17 314

Not 34. Lämnade bidrag

	201231	191231
Lämnade bidrag enligt resultaträkningen	-42 559 344	-41 105 693
Lämnade bidrag enligt finansieringsanalysen	-42 590 799	-41 102 316
Skillnad	31 455	-3 377

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	201231	191231
Förändring befarade förluster, biståndskrediter	110	449
Förändring ännu ej reglerade återkrav/återbetalningar	-17 265	59 308
Förändring långfristig fodran, CAFEF	-3 739	1 343
Förändring skadefordringar garantier	9 140	5 199
Förändring avsättning oreglerade skador, garantier	43 210	-69 676
Summa	31 455	-3 377

Not 35. Finansiella intäkter, transfereringar

	201231	191231
Finansiella intäkter transfereringar, enligt resultaträkningen	102 653	52 176
Finansiella intäkter transfereringar, enligt finansieringsanalysen	29 618	23 391
Skillnad	73 035	28 785

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	201231	191231
Periodisering ränteintäkter garantier, Riksgälden	-1 166	-2 094
Förändring orealiserade kursvinster, garantiavsättningar	3 000	-1 000
Förändring orealiserade kursvinster, långfristiga fordringar, garantier	66 461	27 636
Förändring övriga orealiserade kursvinster, garantier för U-krediter	4 740	4 244
Summa	73 035	28 785

Not 36. Finansiella kostnader, transfereringar

	201231	191231
Finansiella kostnader transfereringar, enligt resultaträkningen	-91 531	-31 443
Finansiella kostnader transfereringar, enligt finansieringsanalysen	-1 146	-5 583
Skillnad	-90 386	-25 860

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	201231	191231
Förändring orealiserade kursförluster, långfristiga fordringar, garantier	-85 335	-21 555
Förändring övriga orealiserade kursförluster, garantier för U-krediter	-5 051	-4 305
Summa	-90 386	-25 860

Not 37. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	201231	191231
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	134 217	32 902
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enligt finansieringsanalysen	104 586	72 135
Skillnad	29 630	-39 232

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	201231	191231
Förändring avsättningar garantier	35 219	-35 595
Förändring långfristiga fordringar garantier	-5 589	-3 637
Summa	29 630	-39 232

Not 38. Kortfristiga fordringar och skulder

	201231	191231
Förändring kortfristiga fordringar och skulder enligt balansräkningen	-13	3 494
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, drift enligt finansieringsanalysen	22 630	28 533
Förändring kortfristiga fordringar och skulder inkl lån, investeringar enligt finansieringsanalysen	7 118	-10 076
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, uppörd enligt finansieringsanalysen	-4 862	1 338
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, transfereringar enligt finansieringsanalysen	-19 235	43 120
Skillnad	-5 664	-59 422

Skillnaden består av följande poster i balansräkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	201231	191231
Förändring fordran återkrav/återbetalningar	17 265	-59 308
Förändring upplupna ränteintäkter, garantier för U-krediter	1 166	2 094
Förändring orealiserade kursdifferenser, garantier för U-krediter	-77	-382
Förändring kursdifferenser, EU-medel/GPE	-24 018	-1 826
Summa	-5 664	-59 422

Tabell 4.18: Sammanställning av garantiverksamhet, tkr

1. Garantiram

	Utgiftsområde	Beslutad garantiram	Garanti-åtagande mot ramen	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti-utfästelser
Garantiram	7	15 000 000	6 920 583	1 144 177	599 182

2. Finansiella redovisningen

Tillgångar i garantiverksamhet					Ingående värde	Tillkommande	Avgående / Infriande	Värdeförändring	Utgående värde
Medel på kontot i Riksgäldskontoret					1 761 836	255 023	-90 183		1 926 676
Värdepapper och övriga likvida tillgångar					556 635	15 516	-170 084		402 067
Ännu inte fakturerade garantiavgifter					50 788	2 606	-8 319	-750	44 325
Skadefordringar					163 969	86 690	-330	-95 220	155 108
Övriga garantitillgångar					6 896	199	-4 222	76	2 948
Summa garantitillgångar					2 540 123				2 531 125
Övriga skulder									
Skuld till staten (periodiserade subventioner av garantiavgifter)					-97 615	-35 316	29 149		-103 782
Avsättningar för garantier*					290 921	4 917	-72 045	-14 302	209 492
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)					2 346 817				2 425 415

* Tillkommande avser nya garantier, Avgående avser avslutade garantier och Värdeförändring avser kvarvarande garantier

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Inbetalade garantiavgifter under året	86 276
varav finansierade från anslag	66 625
Skadeutbetalningar	89 498
Inbetalda återvinningar	197

Forts ►

Tabell 4.18: Sammanställning av garantiverksamhet, tkr

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Anslag	Utfall								
Anslag 7 1:1 ap 9 Afrika	25 592								
Anslag 7 1:1 ap 23 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (a)	8 338								
Anslag 7 1:1 ap 34 Hållbar utveckling	32 695								
Summa	66 625								

Regeringen har beviljat Sida en garantiram på 15 000 miljoner kronor. Sidas totala garantiåtagande uppgår till 6 921 miljoner kronor per den 31 december 2020, vilket framgår av tabeller 4.18 och 4.19. Sida har en garantireserv, som täcker uppkomna skador för garantiåtagandena. I Sidas åtaganden enligt garantiavtalen ingår för fristående garantier normalt en växelkursbuffert vid omräkning från SEK till USD vid en eventuell utbetalning under en garanti. Inkluderas växelkursbuffert uppgår Sidas totala avtalade garantivolym för fristående garantier (ej garantier för U-krediter) till 8 781 miljoner kronor, se kapitel 3 avsnitt *Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet*. De avgifter som Sida tar ut för att täcka förväntade förluster i garantiverksamheten sätts in i garantireserven på räntebärande konton hos Riksgäldskontoret. Utöver det finns tillgångar i form av fordringar för garantiavgifter på garantitagare samt fordringar som uppstått när Sida behövt gå in och betala garanterade lån, så kallade skadefordringar. Denna garantireserv uppgår, inklusive fordringar, till 2 531 miljoner kronor per den 31 december 2020. Bokföringsmässig avsättning för garantiåtagandena uppgår till 209 miljoner kronor. Fordringar och skulder i utländsk valuta inom garantireserven för Sidas garantier för U-krediter och fristående garantier samt utestående garantiåtaganden är värderade till balansdagens kurs i enlighet med Riksbankens bokslutskurser.

Ramutnyttjande

Tabell 4.19: Ramutnyttjande per kategori

Miljoner kronor	201231	191231
Av regeringen lämnat bemyndigande till Sida	15 000	14 000
Garantier för u-krediter		
– bundna garantiutfästelser	0	0
– utfärdade garantier	488	683
Summa garantier för u-krediter	488	683
Fristående garantier		
– bundna garantiutfästelser	599	363
– utfärdade garantier	4 888	4 872
– Cotonou	946	942
Summa fristående garantier	6 433	6 178
Totalt ramutnyttjande	6 921	6 861

Garantiåtagandet för 2020 fördelar sig på fristående garantier 6 433 miljoner kronor och U-krediter 488 miljoner kronor. I garantiåtagandet som redovisas mot Sidas garantiram ingår bundna utfästelser respektive utfärdade garantier. Bundna utfästelser avser i denna tabell garantier som Sida har avtalat men ännu inte är effektiva åtaganden. För utfärdade garantier har bindande garantiavtal undertecknats och garantin har blivit effektiv. En garanti blir effektiv när alla villkor i avtalet är uppfyllda.

Från och med 2019 redovisas statens garantiåtaganden avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalen mot Sidas garantiram om 946 miljoner kronor. Motsvarande värde 2019 var 942 miljoner kronor.

Sedan införandet av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete lämnas inga nya U-krediter. Förordning (2009:320) har nu ersatts med förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete.

Garantiverksamhetens resultat

Resultatet för garantiverksamheten ingår i kapitalförändringen i resultaträkningen. Lån- och garantiverksamheten redovisas i transfereringsavsnittet eftersom det finns väsentliga subventionsinslag i verksamheten. Se kommentarer i not 14 Årets kapitalförändring samt avsnittet principer nedan.

Administration av garantiverksamheten

Tabell 4.20: Avgiftsbelagd verksamhet, administration av garantier

	Akkumulerat t.o.m. 2019	Beräknad budget 2020	Resultat 2020	Akkumulerat t.o.m. 2020
Intäkter		16 200	8 246	
Kostnader		-16 200	-10 023	
Resultat	-25	0	-1 777	-1 802

Sidas tidredovisning utgör grunden för redovisade administrationskostnader. Grundprincipen är att den administrativa avgiften ska täcka kostnaderna för extern riskvärdering, beredning av insatsen samt garantiteknic uppföljning. Den administrativa avgiften disponeras av myndigheten. Avgiftsintäkten 2020 uppgår till 8 246 tusen kronor och kostnader för verksamheten till 10 023 tusen kronor. Enligt avgiftsförordningen (1992:191) ska avgiftsintäkterna över tid täcka verksamhetens kostnader. Resultatet om -1 777 tusen kronor 2020 balanseras. Balanserat underskott per 2020-12-31 är -1 802 tusen kronor. Subventioner om 2 311 tusen kronor har utbetalats från anslag 1:2 Sidas förvaltningsanslag.

Principer

Sida redovisar garantiverksamhet i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) och förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete (som kompletterar förordning (2011:211) om utlåning och garantier). Eftersom det finns väsentliga subventionsinslag i Sidas lån- och garantiverksamhet redovisas de i transfereringsavsnittet.

Ett garantiavtal innebär att staten tar över en finansiell risk. En garantiavgift ska tas ut som ska motsvara statens förväntade förlust, om inte regeringen har beslutat något annat. Förväntad förlust är den förlust som beräknas kunna uppstå på grund av att garantitagaren med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande. Garantiavgifterna för förväntade förluster sätts in på konton hos Riksgäldskontoret, i bank eller räntebärande placeringar hos Riksgäldskontoret. Vid beräkning av den förväntade förlusten ska förväntade återvinningar och eventuella säkerheter beaktas.

Sida har 2013 gjort avsteg från förordning (2018:2098) för en garanti, CAFEF, på 200 miljoner kronor till en fond som förvaltas av Miga. Sida har i denna garanti inte gjort någon avsättning för förväntad förlust till Sidas garantireserv. Sida har däremot gett ett kontantbidrag som förvaltas av Miga, varav motsvarande 35 miljoner kronor vid utbetalningstillfället 2013 kan användas för eventuellt infriande av garantin.

Vid ingång av ett garantiavtal tas ställning till om avtalet ska påverka den finansiella redovisningen. Skyldigheten att redovisa garantier i de finansiella dokumenten uppkommer när det finns ett garantiåtagande.

Garantiavtal som inte blivit effektiva påverkar inte avsättningar för garantier i den finansiella redovisningen.

Garantiavgifter

För fristående garantier får Sida subventionera hela eller del av garantiavgiften avseende förväntad förlust med finansiering från Sidas biståndsanslag, vilket redovisas som ett lämnat bidrag till mottagaren och övriga erhållna medel för finansiering av bidrag.

Garantier där subventionen baserades på förväntad förlust på förväntat utnyttjande, medan avgiften från garantitagarna i normalfallet baserades på förväntad förlust på faktiskt utnyttjande av garantin betraktas som årliga. Subventionen fördes initialt upp som en skuld till staten och intäktsförs linjärt under garantins löptid. Sådana garantier görs inte från och med 2018.

I de fall garantitagarens avgift inbetalas till Sida i takt med att garantin utnyttjas under garantins löptid så innebär det att det är oklart hur stora framtida garantiavgifter blir. Någon fordran kan därför inte redovisas. I de fall betalning skulle skett innevarande år men inbetalning inte skett periodiserar Sida garantiavgiften.

I de fall subvention tillämpas, ska hela garantiavgiften från garantitagaren samt subventionen bygga på förväntat utnyttjande. Garantiavtalen betraktas då som fleråriga vilket innebär att subventionen intäktsförs direkt när den utbetalas till garantireserven och att hela avgiften från garantitagaren tas upp som en fordran. Intäkten periodiseras sedan i takt med förändringar i riskvärderingar över garantitiden. Subventioner som utbetalats för garantier som inte är effektiva redovisas som skuld till staten. Subventioner som ej utbetalats för effektiva fleråriga garantier redovisas som fordran på staten.

För garantier för U-krediter bokades fordringar för garantiavgifter upp när garantin utfärdades.

Avsättningar

Riksgäldskontoret beräknar förväntad förlust, ett kostnads-mått som beräknas med utgångspunkt i den uppskattade sannolikheten för att en garantitagare inte fullgör sina förpliktelser samt den bedömda storleken på förlusten om detta sker, för Sidas garantier i samband med bokslut. Denna beräkning ligger som grund för Sidas redovisning av Avsättningar för garantier. För garantiavtal där garantiavgift tas ut i takt med att garantin utnyttjas redovisas kvardröjande risk för ökad risk utöver vad som kan beräknas tas ut enligt garantiavtalet. För sådana garantier, som hanteras som ettåriga garantiåtaganden, redovisas bara kvardröjande risk eftersom någon fordran inte kan redovisas för dessa avgifter, se avsnitt Garantiavgifter. Det beror på att Sidas avtal begränsar möjligheterna att ta ut avgifter för ökad risk som inte är hänförlig till utnyttjandet. I de fall som garantiavgiften tas ut via en fastställd plan eller bara tas ut via subvention redovisas även en avsättning för risk som kan finansieras med garantiavgifter, fleråriga garantiåtaganden. Avsättning sker även för oreglerade skador.

Nuvärdesberäkning

Avsättningar och fordringar som har en kredittid överstigande ett år ska värderas till nuvärdet av framtida kassaflöden. Subventioner sätts in på räntebärande konto hos Riksgäldskontoret och diskonteras därmed inte.

Valutakurspåverkan

Förändringar i valutakurser ska normalt redovisas som finansiella poster. Av förenklings skull ingår valutakursförändringar som påverkar avsättningar för fristående garantier under posten Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag. Valutakursförändringar som påverkar avsättningar gällande garantier för U-krediter samt redovisning av skadefordringar för garantier för U-krediter redovisas som finansiella poster.

Värdering av skadefordringar

Sida har skadefordringar kopplade till sina garantier. Vid skadereglering övertar Sida fordran från garantitagaren. Fordringarna ökar i förekommande fall med avtalade kapitaliserade räntor, förfallna obetalda räntor samt upplupna ej förfallna räntor under nya återbetalningsavtal.

Fordringarna minskar då räntor och amorteringar betalas eller då avskrivningar sker. Avskrivningarna beslutas då återvinningsmöjligheterna anses uttömda eller då gäldenären beviljas skuldlettning. Värdet på fordringarna speglar de förväntade återvinningsmöjligheterna. Skadefordringarna redovisas som övriga långfristiga fordringar i Sidas balansräkning.

Intern styrning och kontroll samt styrelsens fastställande

Intern styrning och kontroll

Viktigt stöd för att nå målen

Arbetet med intern styrning och kontroll är högt prioriterat på Sida. Vi arbetar sedan flera år tillbaka systematiskt med att stärka den interna styrningen och kontrollen.

Arbetet syftar ytterst till att nå ökad kvalitet i verksamheten och är ett viktigt stöd i strävan att nå de övergripande målen med verksamheten och verka för Sidas målgrupp – människor som lever i fattigdom och förtryck. En god intern styrning och kontroll är också en viktig del i att säkerställa ett fortsatt förtroende för myndighetens verksamhet.

Med intern styrning och kontroll avses den process som säkerställer att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de så kallade verksamhetskraven enligt myndighetsförordningen. Sidas ledning ansvarar inför regeringen för verksamheten. Som statlig myndighet ska vi följa myndighetsförordningen (2007:515) där krav bland annat ställs på att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, att vi hushållar väl med statens medel, redovisar verksamheten på ett rättvisande sätt och agerar enligt gällande lagar och regelverk. Sida ska också tillämpa kraven i enlighet med förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK).

Foto: UN Photo. Beskrivning: Studenter på skolan "25 de Junho" i Beira, Moçambique. Skolan är en av många som drabbades av cyklonerna Idai och Kenneth under 2019. Idag är skolan återställd och undervisar mer än 5 000 barn.

Genomförande

Intern miljö

Styrelsens, verksamhetens och chefers värderingar, etik och ledarstil samt myndighetens kultur är centrala för en ändamåls-entlig kontrollmiljö. Så är även tydliga övergripande mål, organisationsstruktur, befogenheter och beslutsvägar. Sidas värderingar, interna regelverk, handläggningsordningar och processer skapar en ändamålsenlig kontrollmiljö som möjliggör att resurser används på ett effektivt sätt, samt att medarbetares kompetenser säkerställs och tas till vara på bästa sätt.

Sidas arbete styrs av flera olika externa och interna regelverk. Exempel på externa regelverk är förordningen (2010:1080) med instruktion för Sida, årligt regleringsbrev, förordningen (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete, samt fleråriga strategier som styr hur biståndet ska genomföras.

Beslutsvägar, befogenheter och ansvar definieras bland annat i Sidas arbetsordning. Härutöver finns handläggningsordningar, för var och en av våra avdelningar, med en mer utförlig beskrivning av organisation, ansvar, beslutsrätt och arbetsformer. Vi ser kontinuerligt över och uppdaterar myndighetens arbetsordning och handläggningsordningar, samt regelverk, för att anpassa dem till förändringar i verksamheten. För att reglera samarbetet på utlandsmyndigheter, mellan UD och Sida, finns en förvaltningsöverenskommelse och ett samspelepapper.

Vi har upprättat regler, riktlinjer och processbeskrivningar för väsentliga delar av verksamheten. Vi ser kontinuerligt över styrande dokument, systemstöd och processer för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga. I tillägg arbetar Sida aktivt med kultur och värderingar i vår verksamhet samt statstjänstemannarollen. Som en del av Sidas värdegrundsarbete har myndigheten även under året lanserat "Sida-filosofin" som

syftar till att förtydliga vad Sidas vision och verksamhetsidé innebär för ledarskapet och medarbetarskapet.

Under 2020 har Sida arbetat med att vidareutveckla processarbetet, vilket varit en ambition under en längre tid. Utkomster av projektet är bland annat en uppdaterad verksamhetskarta, förenklade mallar för processbeskrivningar och beslutsunderlag för ny projektförvaltningsorganisation samt dokumentation av väsentliga processer. Syftet med arbetet har varit att förenkla och effektivisera processarbetet. Arbetet slutförs första kvartalet 2021.

Risakanalys

Risakanalys omfattar att identifiera händelser och omständigheter som kan medföra att målen för verksamheten inte uppnås eller att myndigheten inte kan fullgöra sina uppgifter, att bedöma och värdera dessa risker, att besluta om hur riskerna ska hanteras och vid behov uppdatera dem.

Vi genomför risikanalys på olika nivåer i organisationen. Att genomföra risikanalys är därför inte en separat process, utan ingår som en integrerad del i myndighetens viktigaste processer. Våra löpande risikanalys sker både på strategisk och operativ nivå, enligt följande:

- Övergripande risker för hela myndigheten som en del av verksamhetsplaneringen och uppföljningen där risker analyseras i förhållande till Sidas övergripande mål och uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev,
- Risker i väsentliga processer där specifikt risker för god intern styrning och kontroll analyseras och hanteras,
- Analys av korruptionsrisker (ingår i Sidas övergripande riskanalys och analyseras även specifikt i Sidas handlingsplan för antikorruption),
- Riskanalyser inom Strategiprocesen (insatshanteringsprocessen och strategiprocesen),

- Riskanalys enligt förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering (Kammarkollegiets verktyg för verksamhetsanalys tillämpas),
  - Risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap (planeras 2021/2022 och kommer genomföras minst vartannat år),
  - Analys av risker inom informationssäkerhet enligt MSBFS 2020:6 föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter,
  - Säkerhetsskyddsanalys enligt säkerhetsskyddslag (2018:585),
  - I arbetsmiljöplaner där risker i förhållande till organisationsrisk, social och fysisk arbetsmiljö analyseras.
- Vi utför den övergripande risikanalysen i förhållande till övergripande mål och vårt uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev. Våra mest väsentliga risker och åtgärder för att hantera dem beslutas och följs upp under året och verksamheten för dialog med avdelningar två gånger per år. Detta arbete har varit särskilt prioriterat och aktuellt under 2020 givet att vår verksamhet haft att hantera en global pandemi. Riskanalysen föredras även i styrelsen. Givet karaktären på våra uppdrag beaktar vi alltid risker för korruption och fysisk säkerhet i vår verksamhet. En av våra mest väsentliga risker är att korruption som samhällsfenomen eller korrupt beteende försvårar uppfyllandet av målsättningarna i biståndsverksamheten. Detta är en risk som särskilt behöver beaktas givet covid-19-pandemin som försvårar uppföljning på plats. En annan risk som värderats högt i år på grund av pandemin är arbetsmiljö. För att hantera och följa upp korruptionsrisken har vi en specifik handlingsplan som följs upp i varje avdelningsledning årligen och vi följer aktivt upp vår arbetsmiljö.

Åtgärder

Risker ska hanteras genom åtgärder/kontroller på myndighets-övergripande nivå, inom avdelningar och enheter samt i Sidas olika processer. Åtgärderna kan vara manuella eller automatiska, förebyggande eller i form av efterhandskontroller. Åtgärderna syftar till att säkerställa kvaliteten, effektiviteten och tillförlitligheten i myndighetens processer.

Vi har under rapporteringsperioden arbetat med åtgärder på samtliga nivåer. Löpande utvecklar myndigheten processer och kontrollåtgärder för att göra verksamheten effektivare och anpassa till nya behov i takt med att förändringar sker i myndighetens verksamhet. Uppföljning av våra samarbetspartners arbete sker bland annat genom dialog och analys av den rapportering de tillhandahåller, fältbesök och revision. Uppföljning av insatser i form av fältbesök och revision på plats, har av naturliga skäl försvarats till följd av pandemin, vilket medför ökade risker. För att kompensera för detta har Sida dock intensifierat dialogen med partner. Sida har även haft en tät dialog med de revisionsfirmor vi har ramavtal med för att säkerställa att revisionen trots förändrade förutsättningar följer internationella standarder. Utifrån dialogen framkom att revision kan utföras i de flesta fall utifrån digitala underlag. Det är mycket viktigt att vi både kan ställa krav på och följa upp intern styrning och kontroll hos samarbetspartner. I samarbetsavtalen ställs tydliga krav på att samarbetspartner ska arbeta med intern styrning och kontroll, vidare ställs krav på att revisioner ska genomföras regelbundet. I de fall våra samarbetspartner vidareförmedlar medel till andra organisationer ställs i regel samma krav på dessa, i syfte att säkerställa integritet och god kontroll i samtliga led.

Information och kommunikation

Information och kommunikation om intern styrning och kontroll sker såväl internt som externt. Myndighetens intranät Inside utgör den huvudsakliga informationskanalen för den interna kommunikationen. På Inside finns även samarbetsytor där avdelningar,

nätverk, funktioner och projektgrupper kan kommunicera och dela information med hela myndigheten på ett transparent vis. Myndighetens arbete med intern styrning och kontroll och uppföljning av den beskrivs likaså på Inside.

Med extern information och kommunikation avses exempelvis kommunikation med samarbetspartner, allmänheten, regeringen, Utrikesdepartementet, andra myndigheter och intressenter.

Under rapporteringsperioden har vi till följd av pandemin intensifierat dialogen mellan huvudkontoret och våra utlandsmyndigheter samt arbetat aktivt med att kommunicera Sidas förhållningssätt till partner. Sida har även aktivt arbetat med att kommunicera myndighetens kultur och ledarskap med utgångspunkt i den beslutade visionen och verksamhetsidéen. Status på Sidas övergripande mål enligt verksamhetsplanen har även kommunicerats på personalmöten för att bidra till en gemensam förståelse för Sidas prioriteringar.

Uppföljning

Sidas följer regelbundet upp den interna styrningen och kontrollen genom olika former av uppföljningar.

Chefscontrollerfunktionen arbetar fortlöpande under året med uppföljning av den interna styrningen och kontrollen, detsamma gäller Sidas internrevision som utför granskningsinsatser samt Sidas inspektion. En sammanställning av under året utförd uppföljning, ges i chefscontrollerns årliga rapport. Den beskriver chefscontrollerns analys och bedömning av den interna styrningen och kontrollen på Sida. Rapporten ställs till generaldirektören och utgör ett underlag till generaldirektörens bedömning av nivån på den interna styrningen och kontrollen vid Sida. Under 2020 har även ESV och Statskontoret på uppdrag av regeringen gjort en översyn av regeringens styrning och Sidas interna effektivitet, ledning och uppföljning. ESV och Statskontoret konstaterar att Sida har en process för intern styrning och kontroll som fungerar

på ett betryggande sätt. Sida har även under året genomgått en så kallad pelargranskning, som utförs av PwC på uppdrag av EU-kommissionen. Pelargranskningen utmynnade i att revisorerna bestyrkte att Sida efterlever EU-kommissionens krav. Granskningen omfattade en översyn av väsentliga delar av Sidas arbete med intern styrning och kontroll där Sida erhöll en gradering på 7/10 vilket enligt revisorerna är ett mycket gott omdöme.

Uppföljningen inbegriper också att fortlöpande följa upp och vidta åtgärder med anledning av iakttagelser och rekommendationer från Riksrevisionen och internrevisionen.

Styrelsen, verksledningen och chefer har i sina respektive roller ett ansvar för att genom en systematisk och regelbunden uppföljning bedöma den interna styrningen och kontrollen inom Sidas verksamhet och processer.

Vi har under året arbetat för att åtgärda samtliga förbättringsområden enligt Riksrevisionen och internrevisionen.

Under rapporteringsperioden har internrevisionen genomfört fyra granskningar i enlighet med den av styrelsen beslutade granskningsplanen. I granskningarna har internrevisionen identifierat förbättringsområden. Styrelsen har fattat beslut om ett antal åtgärder och arbetet pågår med dessa. Vi har även under 2020 tillsammans med UD genomfört inspektioner på utlandsmyndigheter och chefscontrollerfunktionen har även gjort uppföljning av väsentliga kontrollmoment i insatshanteringen. Samtliga avdelningschefer har genomfört en självutvärdering av den interna styrningen och kontrollen inom sina respektive ansvarsområden. En stor del av Sidas uppföljning genomförs löpande av controller och kommittéer som följer upp kvalitet i beredningar och beslut inom Sidas insatshantering.

Vår övergripande riskanalys har följts upp två gånger under året där Sidas verksledning bland annat erhåller information om hur åtgärder i Sidas övergripande riskanalys tagits om hand.

Dokumentation

Väsentliga delar av Sidas interna styrning och kontroll och uppföljning av densamma ska dokumenteras i nödvändig utsträckning för att bedöma om den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Utifrån den samlade dokumentationen ska det gå att förstå hur myndighetens övergripande process för intern styrning och kontroll är integrerad i Sidas processer och därmed i verksamheten. Den samlade dokumentationen redovisas i chefscontrollernas årliga rapport. Härutöver bedöms och dokumenteras myndighetens arbete med intern styrning och kontroll på olika nivåer av både externa och interna revisorer samt i olika uppföljningar och utvärderingar som löpande genomförs i verksamheten.

För att kvalitetssäkra innehållet i Sidas årsredovisning 2020 har vi säkerställt följande:

- De finansiella dokumenten i årsredovisningen, samt redovisning av verksamhetens resultat, har upprättats enligt myndighetsförordning (2007:515), förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förordningen (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, förordningen (2011:211) om utlåning och garantier, regleringsbrev 2020 avseende Sida, samt övriga regeringsbeslut.
- För Sidas hantering av medel från Regeringskansliet (UD) har vi vid upprättandet av bemyndiganderedovisningen kontrollerat och bedömt att erforderliga underlag och handlingar finns som styrker utgående åtaganden 2020. Regeringskansliet (UD) har intygat att samtliga underlag har delgivits Sida. Vi har inte ansvar för hela kedjan, beslut om insats sker på Regeringskansliet (UD). Därmed kan vi endast uppfylla krav enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, kap 2 § 8, för den del som avser Sidas uppdrag. Våra bedömningar från tidigare år kvarstår vad gäller vikten av att ansvarskedjan hålls samman.

- I samband med upprättandet av årsredovisning har analyser och kvalitetssäkring av utfall utförts, vilka sammanfattas i kommentarer och noter till den finansiella redovisningen i årsredovisningen, samt av redovisningen av verksamhetens resultat.
- Generaldirektören har till styrelsen skriftligt intygat att Sidas årsredovisning 2020 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat, samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Generaldirektörens bedömning bygger på en löpande kvalitetssäkringsprocess där samtliga avdelningar varit involverade.
- Sidas avdelningschefer har intygat att intern styrning och kontroll inom ansvarsområdet har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.
- Sidas internrevision har vidare, utifrån en översiktlig granskning av chefscontrollernas årliga rapport samt genomförda granskningar under året, lämnat ett uttalande om att det inte har framkommit något som tyder på att generaldirektörens bedömning skulle vara missvisande.

Bedömning

Generaldirektören har till styrelsen skriftligt redovisat sin sammanfattande bedömning av intern styrning och kontroll vid Sida och med detta som underlag bedömt att den har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Bedömningen bygger på chefscontrollernas årliga rapport 2020.

Styrelsens fastställande

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sidas styrelse

Stockholm den 17 februari 2021

Yvonne Gustafsson
Ordförande

Mia Horn af Rantzien
Ledamot

Sverker Sörlin
Ledamot

Lars Amréus
Vice ordförande

Lena Hök
Ledamot

Anders Wijkman
Ledamot

Filippa Bergin
Ledamot

Carin Jämtin
Ledamot

Peter Örn
Ledamot

Slutnoter

- 1 FAO, IFAD, UNICEF, WFP and WHO (2020). The State of Food Security and Nutrition in the World 2020. Transforming food systems for affordable healthy diets. Rome, FAO in Key Messages, sid. 12.
- 2 World Bank Group, Global Economic Prospect, January 2021, sid. 4.
- 3 World Bank Group, Learning – to realize education's promise. World Development Report, 2018.
- 4 World Bank Group, The Human Capital Index 2020 Update: Human Capital in the Time of COVID-19. September 2020.
- 5 UNESCO, Education Response, 2020, läst: den 5 januari 2021. Tillgänglig: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>.
- 6 IMF, How many countries have requested assistance?, läst: den 5 januari 2021. Tillgänglig: <https://www.imf.org/en/About/FAQ/imf-response-to-covid-19#Q2> och ODI, Country policy responses to COVID-19, läst: den 5 januari 2021. Tillgänglig: https://set.odi.org/wp-content/uploads/2020/09/Country-fiscal-and-monetary-policy-responses-to-coronavirus_12-Aug-2020-.pdf.
- 7 Business Because, COVID-19: The Impact On Developing Economies, läst: den 5 januari 2021. Tillgänglig: <https://www.businessbecause.com/news/insights/7052/covid-19-impact-on-developing-economies?page=1>.
- 8 World Bank Group, Phase II: COVID-19 Crisis Through a Migration Lens, Migration and Development Brief 33, October 2020.
- 9 UNCTAD, Global foreign direct investment falls 49% in first half of 2020, läst: den 25 januari 2021. Tillgänglig: <https://unctad.org/news/global-foreign-direct-investment-falls-49-first-half-2020>.
- 10 OECD-DAC (2020). Development Co-operation Report 2020: Learning from Crises, Building Resilience, December 2020, sid. 26.
- 11 World Bank Group (2021). Global Economic Prospect, January 2021, sid. 50.
- 12 World Bank Group (2021). Global Economic Prospects, January 2021, sid. 4.
- 13 ILO (2020). ILO Monitor: COVID-19 and the world of work, 6th edition, June 2020, sid. 1.
- 14 World Bank Group (2020). 2020 Poverty and Shared Prosperity Report: Reversal of Fortune, sid. 7, 15.
- 15 ILO, ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Fifth edition, Updated estimates and analysis, June 2020, sid. 1.
- 16 World Bank Group (2015). The Impacts of Climate Change on Poverty in 2030 and the Potential from Rapid, Inclusive, and Climate-Informed Development, Policy Research Working Paper 7483, sid. 2.
- 17 OECD (2019). Aligning Development Co-operation and Climate Action: The Only Way Forward, The Development Dimension, OECD Publishing, Paris. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1787/5099ad91-en>.
- 18 Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, läst: den 25 januari 2021. Tillgänglig: [IPBES #PandemicsReport Media Release | IPBES](https://www.ipbes.org/news/2021/01/25/ipbes-pandemics-report-media-release).
- 19 Gentilini, Ugo; Almenfi, Mohamed Bubaker Alsaifi; Dale, Pamela; Palacios, Robert J.; Natarajan, Harish; Galicia Rabadan, Guillermo Alfonso; Okamura, Yuko; Blomquist, John D.; Abels, Miglena; Demarco, Gustavo C.; Santos, Indhira Vanessa. 2020. Social Protection and Jobs Responses to COVID-19: A Real-Time Review of Country Measures (September 18, 2020) [Vol. 2] : Global Database on Social Protection and Jobs Responses to COVID-19 (English). COVID-19 Living Paper Washington, D.C.: World Bank Group, sid. 2.
- 20 Garrote Sanchez, D.; Gomez Parra, N.; Ozden, C.; Rijkers, B.; Viollaz, M.; Winkler, H. Who on Earth Can Work from Home?, Policy Research Working Paper; No. 9347. World Bank, Washington, DC, 2020.
- 21 UNICEF, UNICEF GLOBAL COVID-19 Situation Report, No. 11, September 2020, sid. 3.
- 22 UNFPA, New UNFPA projections predict calamitous impact on women's health as COVID-19 pandemic continues UNFPA, press release, April 2020, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.unfpa.org/press/new-unfpa-projections-predict-calamitous-impact-womens-health-covid-19-pandemic-continues>.
- 23 World Health Organization, London School of Hygiene and Tropical Medicine, and South African Medical Research Council, Global and Regional Estimates of Violence against Women: Prevalence and Health Effects of Intimate Partner Violence and Non-Partner Sexual Violence, 2013.
- 24 IPPF, Ensuring sexual and reproductive safety in times of COVID-19 IPPF Member Associations' advocacy good practices & lessons learned Advocacy, ensuring during COVID-19, 2020, sid. 2.
- 25 V-DEM, Democracy facing global challenges – V-DEM årsrapport 2019, maj 2019, sid. 13.
- 26 V-dem Insitutet, Pandemic Backsliding: Democracy Nine Months into the Covid-19 Pandemic Policy Breif 26, den 14 december 2020, sid. 2.
- 27 IDEA, Global overview of COVID-19: Impact on elections, uppdaterad den 19 januari 2021, läst: den 7 februari . Tillgänglig: <https://www.idea.int/news-media/multimedia-reports/global-overview-covid-19-impact-elections>.
- 28 Transparency International (2020). Corruption perception index 2019, sid. 8.
- 29 ESV och Statskontoret (2020). Verksamhetsanpassad styrning, sid. 7.
- 30 PwC, Pillar Assessment of Sida, den 21 december 2020. Ärendenummer: 20/000469.
- 31 Sida Evaluation 2021:1: The Power Africa Project at Sida: Innovative investment mobilization for fossil-free electrification. A Mid-Term Evaluation 2015–2019.
- 32 Sida Evaluation 2020:2A och 2B: Evaluation of the application and effects of a Human Rights Based Approach to development: Lessons learnt from Swedish development cooperation. What works well, less well and why?
- 33 Sida Evaluation 2020:1. Evaluation of Sida's Model for Research Cooperation.
- 34 Evaluation at Sida. Annual Report 2019. Sida Studies in Evaluation 2020:1.
- 35 Meta-study of Partner-led Evaluations 2019. Sida Studies in Evaluation 2020:2.
- 36 UNICEF, A six-point plan to protect our children, den 11 november 2020, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.unicef.org/coronavirus/six-point-plan-protect-children>.
- 37 Insatsnummer: 14318, Concluding Assessment.
- 38 World Bank Group, How the World Bank Group is helping countries with COVID-19 (coronavirus, den 11 februari 2020), läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.worldbank.org/en/news/factsheet/2020/02/11/how-the-world-bank-group-is-helping-countries-with-covid-19-coronavirus>.
- 39 Insatsnummer: 10852, Introduction and Quality Assurance.
- 40 Åtgärder avseende civilsamhälletsorganisationer i samband med covid-19, sid. 5, 8. Ärendenummer: 20/000879 dokumentnummer: 020179/20.
- 41 United Nations Climate Change, Winners of the 2019 UN Global Climate Action Awards Announced, den 26 september 2019, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://unfccc.int/news/winners-of-the-2019-un-global-climate-action-awards-announced>.
- 42 Riksrevisionen, Sidas garantiverksamhet – statens arbete med garantier inom svenskt bistånd (RiR 2020:21), den 17 november 2020, sid. 6.
- 43 PwC Pillar Assessment of Sida, 21 December 2020. Ärendenummer: 20/000469.
- 44 SLSD Joint Commitment, 2020. Ärendenummer: 20/000912.
- 45 Stockholm Resilience Centre, Vetenskaplig sammanställning av effekterna av samhällets klimatt transformation, den 20 november 2020. Dokumentnummer: 041442/20.
- 46 Presentation till GD om SLSD Action Lab svåra råvaror, den 20 november 2020. Dokumentnummer: 000697/21 ärendenummer: 19/000374.
- 47 SLSD Meeting Minutes 11 November, den 11 november 2020. Dokumentnummer: 000675/21 ärendenummer: 20/000912.
- 48 SISD:s nya Joint Commitment 2020, den 20 augusti 2020. Dokumentnummer: 034052/20 ärendenummer: 16/001226.
- 49 GISD Alliance, Definition of Sustainable Development Investing, 2020.
- 50 Sida Decentralised Evaluation 2020:21, Evaluation of the Swedish Resource Base, NIRAS, August 2020, sid. 10.
- 51 UN Volunteers, UNV receives Career Development Roundtable award for Innovation in Recruitment, December 2019, läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.unv.org/News/UNV-receives-Career-Development-Roundtable-award-Innovation-Recruitment>.
- 52 Sida Decentralised Evaluation 2020:21, Evaluation of the Swedish Resource Base, NIRAS, August 2020, sid. 14.
- 53 Sida Decentralised Evaluation 2020:21, Evaluation of the Swedish Resource Base, NIRAS, August 2020, sid. 7.

- 54 Program webinarier SRHR/SOGIESC.
- 55 Aftonbladet – Debatt, Sida: Om fattigdomen ska utrotas måste vi ändra arbetsmetod, den 27 februari 2020, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/xPEpMp/nog-nu--var-tionde-i-varlden-extremt-fattig>; <https://arbetet.se/2020/09/04/allt-du-undrat-om-fattigdomsgransen-men-aldrig-vagat-fraga/>.
- 56 Summary Note meeting of Chief Economist 14 April 2020 and Chief Economists 2.
- 57 Country Diagnostics, COVID-19 Analytics, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.countrydiagnostics.com/covid-19>.
- 58 FN-reform och QCRP 2020. Ärendenummer: 20/000342.
- 59 Dialog med Världsbanken. Ärendenummer: 19/000930.
- 60 OECD – multidimensional country reviews Western Balkan. Ärendenummer: 19/000465.
- 61 EU Gender. Ärendenummer: 17/001559.
- 62 The Guardian, The WHO v coronavirus: why it can't handle the pandemic, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.theguardian.com/news/2020/apr/10/world-health-organization-who-v-coronavirus-why-it-cant-handle-pandemic>; Voice of America (VOA), WHO at Forefront of Coronavirus Fight But Not Without Controversy, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.voanews.com/covid-19-pandemic/who-fore-front-coronavirus-fight-not-without-controversy>.
- 63 Guttmacher Institute, From Bad to Worse: The COVID-19 Pandemic Risks Further Undermining Adolescents' Sexual and Reproductive Health and Rights in Many Countries, läst: 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.guttmacher.org/article/2020/08/bad-worse-covid-19-pandemic-risks-further-undermining-adolescents-sexual-and#0020>.
- 64 Anteckningar från Consulting Group möte den 15 juni 2020. Dokumentnummer: 20/017110 ärendenummer: 16/000908.
- 65 Freedom Online Coalition, Joint Statement on COVID-19 and Internet Freedom, 2020, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://freedomonlinecoalition.com/joint-statements/>.
- 66 Publish What You Found, Aid Transparency Index 2020, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig på: https://www.publishwhatyoufound.org/wp-content/uploads/dlm_uploads/2020/06/2020-Aid-Transparency-Index-report.pdf.
- 67 ESV och Statskontoret (2020). Verksamhetsanpassad styrning.
- 68 PwC, Pillar Assessment of Sida, den 21 december 2020. Ärendenummer: 20/000469.
- 69 OCHA, Global Humanitarian Overview 2020, den 1 december 2019, sid. 4.
- 70 OCHA, Global Humanitarian Overview 2021, den 1 december 2020, sid. 8.
- 71 Kantar Sifo, Opinion 2020, december 2020, sid. 4.
- 72 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021.
- 73 McKinsey & Company, Climate Risk and Response in Asia, november 2020, sid. 6–7.
- 74 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2020, sid. 478–479.
- 75 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 76.
- 76 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 79–81, 542–543, 626–627 och 658–659.
- 77 World Bank Group, Global Economic Prospects, januari 2021, sid. 27–28.
- 78 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 175–181.
- 79 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 186–193.
- 80 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 92–94.
- 81 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 281–287.
- 82 World Bank Group, Global Economic Prospects, January 2021; UNECA, Covid 19 Protecting African Lives and Economies, April 2020.
- 83 OECD Development Matters, COVID-19 has pushed extreme poverty numbers in Africa to over half a billion, läst: den 5 februari 2021. Tillgänglig: <https://oecd-development-matters.org/2020/10/12/covid-19-has-pushed-extreme-poverty-numbers-in-africa-to-over-half-a-billion/>.
- 84 World Bank Group, The impact of COVID-19 (Coronavirus) on global poverty: Why Sub-Saharan Africa might be the region hardest hit, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://blogs.worldbank.org/opendata/impact-covid-19-coronavirus-global-poverty-why-sub-saharan-africa-might-be-region-hardest>.
- 85 UNFPA, Coronavirus Disease (COVID-19) Preparedness and Response: Gender Equality and Addressing Gender-based Violence (GBV) and Coronavirus Disease (COVID-19), den 23 mars 2020.
- 86 UNICEF, COVID-19: A catastrophe for children in Sub-Saharan Africa, November 2020.
- 87 World Bank Group, Child marriage: the unspoken consequence of COVID-19, 9 November 2020.
- 88 UNICEF, Understanding the interruption of essential health services by COVID-19 to guide recovery Programme brief, den 10 oktober 2020.
- 89 Mo Ibrahim Foundation, Governance in Africa: Citizen dissatisfaction is growing, and COVID-19 is likely to reverse recent gains, läst: den 7 februari 2021. Tillgänglig: <https://mo.ibrahim.foundation/>.
- 90 För generella samband och risker för konflikt se: UN, Pathways for Peace – Inclusive approaches to preventing violent conflict, World Bank Group, 2018, sid. 109, 113, 126, 142, 148ff, 158ff.
- 91 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 441.
- 92 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 235–240.
- 93 IDEA, Global Overview of COVID-19 Impact on Elections, läst: den 1 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.idea.int/news-media/multimedia-reports/global-overview-covid-19-impact-elections>.
- 94 AccessNow, Webinar: Fighting against internet shutdowns in 2020 through strategic advocacy, läst: den 1 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.accessnow.org/webinar-fighting-against-internet-shutdowns-in-2020-through-strategic-advocacy/>.
- 95 Access Now, RightsCon Tunis 2019 Outcomes Report. Dokumentnummer: 026934/19.
- 96 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 345–362, 413–419 och 637–647.
- 97 UNHCR, Syrian refugees profoundly hit by COVID-19 economic downturn, läst: den 1 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.unhcr.org/news/briefing/2020/6/5ee884fb4/syrian-refugees-profoundly-hit-covid-19-economic-downturn.html>.
- 98 SKOPJE, Ljuslimt i svårmodet, beslut om förhandlingsstart för Nordmakedonien, den 25 mars 2020. D-post: SKOP/2020-03-25/1919. Dokumentnummer: 034192/20.
- 99 Human Rights Watch, World Report 2021, januari 2021, sid. 84–91.
- 100 The Heritage Foundation, Azerbaijan and Armenia: A Regional Conflict with Global Implications, den 6 oktober 2020, läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.heritage.org/global-politics/report/azerbaijan-and-armenia-regional-conflict-global-implications>.
- 101 Dokumentation insats: 11388.
- 102 Dokumentation insats: 11335.
- 103 UNWomen, Policy Brief No.19: COVID-19 and Conflict: Advancing women's meaningful participation in ceasefires and peace processes, August 2020.
- 104 Antalet deltagare beräknade utifrån vårt genomsnittliga deltagaravtal på 25 personer. För en översikt av våra ITP-program. Dokumentnummer: 005307/21.
- 105 PARIS 21 och SCB Global programme. Ärendenummer: 19/000295.
- 106 Unicef, Digging deeper with data: Child labour and learning, den 30 juni 2020, läst: den 3 februari 2021. Tillgänglig: <https://blogs.unicef.org/evidence-for-action/digging-deeper-with-data-child-labour-and-learning/>.
- 107 Fördjupad strategirapport för Strategi för forskningsamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021, sid. 14, den 15 mars 2020. Ärendenummer: 19/001553.
- 108 World Economic Forum, The Global Risk Report 2020, den 15 januari 2020, sid. 7.
- 109 World Bank Group, The Energy Progress Report 2020, maj 2020, sid. 15.
- 110 Dokumentation insats: 61050900.
- 111 ESMAP Annual Report, 2019, sid. 5. Dokumentnummer: 003718/20.
- 112 Sidas beräkningsmodell för tematiskt område per sektorkod bygger på följande kategoriseringar. Se tematiskt område i fetstil följt av OECD-DACs sektorkoder; Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 151xx (Regering och civila samhället) exklusive 15190, 16061, 65,66 (Övrig social infrastruktur

- tur) Fredliga och inkluderande samhällen 152xx (Konflikt, fred och säkerhet) Inkluderande ekonomisk utveckling 31xxx (Jordbruk, skogsbruk och fiske), 240xx (Bankväsen och finans-tjänster), 250xx (Näringsliv), 220xx (Kommunikation), 32xxx (Industri, byggande, mineral och gruvdrift), 33xxx (Handel och turism), 210xx (Transport och magasinering), 1601x, 16020, 30,40,70,80 (Övrig social infrastruktur), 43040, 41,42 (Flersektorstöd) Jämlig hälsa 12xxx (Hälsa), 13xxx (Befolkning och reproduktiv hälsa) Utbildning 11xxx (Utbildning) Forskning 11182 (Forskning inom utbildning), 12182 (Hälsoforskning), 23182 (Energiforskning), 31182 (Jordbruksforskning), 31282 (Forskning inom skogsbruk), 31382 (Forskning inom fiske), 32182 (Naturvetenskaplig och teknologisk forskning), 41082 (Natur och miljöforskning), 43082 (Samhällsvetenskaplig forskning), 43092 (Forskningsstödande åtgärder (Sida-specifik)) Humanitärt bistånd 720xx (Akut hjälp), 730xx (Återuppbyggnad och återanpassning), 740xx (Katastrofförebyggande och katastrofberedskap) Övriga sektorer 23xxx (Energi), 14xxx (Vatten och sanitet), 16050,62,63,64 (Övrig social infrastruktur), 41xxx (Miljöskydd exklusive 41082 (Natur och miljöforskning)), 43010,30,31,32,60,71,81 (Flersektorstöd), 5xxxx (Generellt budgetstöd och livsmedelsbistånd), 9xxxx (Administrativa kostnader och ospecificerat) Överlappningar 11182 (Forskning inom utbildning), 12182 (Hälsoforskning), 23182 (Energiforskning), 31182 (Jordbruksforskning), 31282 (Forskning inom skogsbruk), 31382 (Forskning inom fiske), 32182 (Naturvetenskaplig och teknologisk forskning) Migration 15190 (Underlätta en ordnad, säker, reglerad och ansvarsfull migration och rörlighet av personer).
- 113 Det globala arbetet styrs i huvudsak av den globala strategin för Sveriges utvecklingssamarbete avseende arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer, 2018–2022. Även strategierna för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, 2016–2022 och för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, 2018–2022 innehåller en stor mängd insatser inom det tematiska området. Insatser för att stärka politiska partier och partisystem styrs av strategin för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer (PAO). Den särskilda strategin för kapacitetutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling, 2018–2022 är relevant och delvis styrande för arbetet med att stödja utvecklingen av ansvarsbärande, öppna och icke-diskriminerande institutioner, särskilt de offentliga.
- 114 Svenska strategiska partnerorganisationer (SPO) som tidigare benämndes 'ramorganisationer'.
- 115 Se till exempel Reserapport OHCHR – Office of the High Commissioner for Human Rights – Årsmöte den 3–4 februari, 2020, Camilla Redner. Ärendenummer: 20/000060 dokumentnummer: 006951/20.
- 116 OECD-DAC Committee Progress Report – Jan–Dec 2019, juli 2020. Ärendenummer: 19/000411.
- 117 Strategirapport för Strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022, den 15 mars 2020, sid. 17. Ärendenummer: 19/001533.
- 118 Freedom House. Freedom in the World 2020: A Leaderless Struggle for Democracy, sid. 1.
- 119 V-dem. Autocratization surges – Resistance grows: Democracy Report 2020 (För en översikt, se Executive summary sid. 6–7) . Se också Freedom House. Freedom in the World 2020: A Leaderless Struggle for Democracy.
- 120 Ibid. Economist Intelligence Unit (2020). Democracy Index 2019: A Year of Democratic Setbacks and Popular Protest, sid. 4–8.
- 121 V-Dem (2020). Pandemic Backsliding: Democracy and Disinformation Seven Months into the COVID-19 Pandemic. Policy brief nr 25, den 2 oktober 2020, sid. 1–3. Se också International IDEA: Global Overview of COVID-19: Impact on Elections (updated 11 January 2021).
- 122 V-dem. Autocratization surges – Resistance grows: Democracy Report 2020, sid. 10.
- 123 Youngs, Richard & Panchulidze, Elene (2020). Global Democracy & Covid-19: Upgrading international support, sid. 10. Published jointly by European Endowment for Democracy, The Carter Center, European Partnership for Democracy, European Network of Political Foundations, IFES, IRI, NDI, NED, Parliamentary Centre, WFD and endorsed by International IDEA.
- 124 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Etiopien, 2016–20, den 15 mars 2020 sid. 14. Ärendenummer: 19/001376.
- 125 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, 2017–21, den 15 mars 2020 sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 126 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Afghanistan 2014–2019, den 15 mars 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/000065.
- 127 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Moçambique, 2015–20, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 128 Fördjupad strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 19/001376.
- 129 Strategirapport för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/000040.
- 130 Narrativ rapport (March 2020) Oxfam-IBIS Support Mechanism for Indigenous Peoples, "Oxlajuj Tz'ikin" 2019-2023, sid. 18, Dokumentnummer: UM 2019/11278 GUAT-23. Ärendenummer: ID 10935.
- 131 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Bolivia, 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 8. Ärendenummer: 19/001425.
- 132 Programmet genomförs av Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC) i samarbete med Olof Palmes Internationella Center, Green Forum och Centerns Internationella Stiftelse. KIC årsrapport 2019, den 30 juni 2020, sid. 4–5. Ärendenummer: 18/001312. Se också Strategirapport för Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022, den 30 september 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/000040.
- 133 Sida Evaluation of Democracy Support through Swedish Political Party Affiliated Organisations. Part II: Methods for supporting women's political influence. Sida Decentralised Evaluation, 2020, sid. 16.
- 134 Midterm evaluation of the Strengthening Women's Advocacy for Inclusive Governance (SWAG) Campaign, Zimbabwe. Sida Decentralised Evaluation, 2020, sid. 6.
- 135 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Etiopien, 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 19/001376.
- 136 Strategirapport från Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya, 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 137 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2020: Albanien, den 15 mars 2020, sid. 11. Ärendenummer: 19/001425.
- 138 Strategirapport för utvecklingssamarbetet i Myanmar 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/000065.
- 139 Strategirapport för samarbete med Colombia 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001425.
- 140 Fördjupad strategirapport för Irak-strategin 2017–2021, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/000065.
- 141 UNDP Albania: Consolidating Territorial and Administrative Reform – STAR 2 – Final Report 2016–20, augusti 2020, sid. 6. Ärendenummer: UM2016/02236/TIRA-65.
- 142 Uppdaterad verksamhetsplan 2020, ICLD, dokumentnummer: 032355/20 samt rapport till Sida om resultat 2020 i relation till covid-omställning, dokumentnummer: 032129/20. Se också Strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, den 30 september 2020, sid. 4. Ärendenummer: 20/000040.
- 143 Strategimålen är ofta formulerade som "Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet, ansvarsutkrävande och/eller mänskliga rättigheter".
- 144 V-Dem Autocratization surges – Resistance grows: Democracy Report 2020, sid. 18. Civicus Monitor 2019 People, power under attack, december 2019 (sid. 12) observerar fortsatta attacker mot civilsamhället i flertalet länder.
- 145 Strategirapport för Strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 19/001533.
- 146 International Center for Not-for-Profit Law 2019 Annual Report, den 25 juni 2020, sid. 1–10. Ärendenummer: 16/001089, ICNL Core Support 2016–2021.
- 147 Fördjupad strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 148 Strategirapport för den regionala MENA-strategin 2019, den 15 mars 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/000065.
- 149 Strategirapport för Strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022, den 15 mars 2020, sid. 7. Ärendenummer: 19/001533.

- 150 Union to Unions lägesrapport till Sida CIVSAM för 2019, sid. 1; Tillsammans för demokrati och schysta arbetsvillkor, Verksamhetsberättelse 2019, Union to Union, sid. 15. Insatsnummer: 54030545. Ärendenummer: 17/001210 dokumentnummer: 018021/20.
- 151 Kvinna till Kvinna, Årsrapport till Civsam 2019, sid. 7. Dokumentnummer: 022194/20. Insatsnummer: 54030562.
- 152 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Burkina Faso 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 153 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Moçambique, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 154 V-Dem Autocratization surges – Resistance grows: Democracy Report 2020, sid. 19. Se också Corruption perception index data from Sida partner countries 2012–18, läst: den 17 november 2020. Tillgänglig: <https://ourworldindata.org/corruption>.
- 155 World Bank Global Report: Enhancing Government Effectiveness and Transparency – The Fight Against Corruption, September 2020, Preface sid. xiii; Transparency International Annual Report 2019, April 2020, ex. sid. 15.
- 156 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia, 2018–22, den 15 mars 2020, sid. 19. Ärendenummer: 19/001376.
- 157 Strategirapport Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/000040.
- 158 Strategirapport Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, september 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/001419 dokumentnummer: 037391/20.
- 159 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh, 2014–2020, den 15 mars 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/000065.
- 160 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Bolivia, 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 8. Ärendenummer: 19/001425.
- 161 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Myanmar 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/000065.
- 162 Sammanfattande resultatuppdatering – Bedömning av genomförande den 29 september 2020 (sid. 3). Insatsnummer: 11151.
- 163 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2016–2020, den 15 mars, 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376.
- 164 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2020, den 22 oktober, 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/001402.
- 165 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2016–2020, den 22 oktober, 2020, sid. 4. Ärendenummer: 20/001402.
- 166 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020, den 15 mars, 2020, sid. 16. Ärendenummer: 19/001376.
- 167 Strategirapport för Strategin för Sveriges internationella utvecklingssamarbete avseende Palestina 2015–2019, den 15 mars 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/000065. Reform av offentliga institutioner försvåras av den inopalestinska splittringen mellan den Palestinska myndigheten (PA) och de facto regeringen i Gaza samt avsaknaden av ett folkvalt parlament.
- 168 Albanian Police Capacity Building: From repressive force to serve communities with trust. Evaluation of Sweden's support to the programme "Strengthening Community Policing in Albania" Second phase, 2017–2020. Sida Decentralised Evaluation 2020:18, sid. 7–8.
- 169 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Burkina Faso 2018–2022, september 2020, sid. 5. Ärendenummer: 20/001402. År 2020 genomfördes en utvärdering av det samlade stödet under perioden 2008–2018.
- 170 Freedom House, Freedom on the Net 2020: The Pandemic's Digital Shadow, by Shahbaz, A. and Funk, A. 12 October 2020, sid. 1.
- 171 Strategirapport för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/000040.
- 172 Partnerorganisationen Access Now noterar en 30-procentig ökning i förfrågningar till deras digitala säkerhetshjälplinje. Korrespondens dokumentnummer: 035829/20 samt 035828/20. Med röstbärande avses representanter för rättighetsbärande, exempelvis aktivister som driver frågor om mänskliga rättigheter.
- 173 Alternate Realities, Alternate Internets – African Feminist Research for a Feminist Internet, by Iyer, N., Nyamwire, B., and Nabulega, SX., August 2020.
- 174 APC Kärnstöd 2020–2023, den 3 oktober 2019. Ärendenummer: 19/001205.
- 175 Internews Mailrapportering om covid-19-relaterade insatser den 29 april 2020. Ärendenummer: 20/000332. Insatsnummer: 61070142.
- 176 Strategirapport för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, september 2020, sid. 2. Ärendenummer: 20/001419.
- 177 WAN-IFRA WIN 2019–2022, den 9 januari 2019. Ärendenummer: 19/000093 dokumentnummer: 015268/20.
- 178 Evaluation Sida-MDIF, Evaluation of Assistance Provided under Sida-MDIF Guarantee Facility and Grant, by Steele, A., den 26 maj 2020, sid. 41. Dokumentnummer: 021399/20.
- 179 OCCRP regional Eastern Europe and Western Balkans, Sammanfattande resultatuppdatering – Bedömning av genomförande, den 4 september 2020. sid. 3 (8), insatsnummer: 11749. Dokumentnummer: 030964/20. Conclusion on Performance – Assessment of performance.
- 180 Se Balkan Investigative Reporting Network (BIRN), BIRN Network Report 2019, den 21 april 2020, sid. 2. Dokumentnummer: 013078/20.
- 181 Till exempel Phandeeyar, Free Expression Myanmar och Myanmar ICT for Development Organisation. Phandeeyar Digital rights in Myanmar 2020–2022. Ärendenummer: UM2020/16279/BANG/YANG.
- 182 Phandeeyar Foundation: Fostering Digital Rights in Myanmar, augusti 2020, sid. 20. Ärendenummer: UM2020/16279/BANG/YANG.
- 183 V-dem (2020) har exempelvis räknat antalet länder där de ser en substantiell negativ utveckling av ett antal variabler i deras demokrati-index under perioden 2009–2019. De variabler som toppar listan och alltså backat i flest länder rör alla yttrandefrihet (ex. censur av media, självcensur, trakasserier av journalister, akademisk och kulturell frihet) och rätten till organisering (reglering/begränsning i lag av civilsamhällesorganisationer, förtryck av civilsamhällesorganisationer) men också kvinnors och mäns åsiktsfrihet. Se V-Dem Autocratization surges – Resistance grows: Democracy Report 2020, sid. 20.
- 184 Office of the High Commissioner of Human Rights (2019). Born Free and Equal: Sexual Orientation, Gender Identity and Sex Characteristics in International Human Rights Law, se exempelvis förordet av Michelle Bachelet, sid. 7–8.
- 185 Reserapport OHCHR – Office of the High Commissioner for Human Rights – Årsmöte, den 3–4 februari, 2020, Camilla Redner. Ärendenummer: 20/000060 dokumentnummer 006951/20.
- 186 Strategirapport strategin för utvecklingssamarbetet med Etiopien 2016–2020, september 2020. sid. 5–8. Ärendenummer: 20/001402.
- 187 Strategirapport för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 21. Ärendenummer: 20/000040.
- 188 Fördjupad strategirapport för Regionalt Asien och Oceanien 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 22. Ärendenummer: 20/000065.
- 189 Fördjupad strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, den 15 mars 2020, sid. 22. Ärendenummer: 19/001376.
- 190 Mid-term evaluation of the UN Joint Programme for Gender Equality in Georgia (UNJP) Final report June 2019, sid. 8. Insatsnummer: 55110006. Ärendenummer: UF2015/19300/TBIL "The added value of the UNJP as an implementation modality was instrumental in reaching policy-level consensus even on the most political and socially sensitive issues: areas concerning LGBTQI, sexual and reproductive rights, and youth education. UNJP is serving as a fundamental link between all key actors: government, NGOs, vulnerable groups and religious establishments."
- 191 Narrative report 2019 for One UN Joint Action in Human Rights in the Transnistrian region 2019–2022 (III), sid. 5–7. PLANit: 12719. Ärendenummer: UM2018/46209/CHI.
- 192 Strategirapport 2020 för Zambia 2018–2022, september 2020, sid. 4. Ärendenummer: 20/001402.
- 193 Freedom House (2020). Freedom in the World 2020: A Leaderless Struggle for Democracy. V-Dem (2020). Autocratization surges – Resistance grows: Democracy Report 2020. Economist Intelligence Unit (2020). Democracy Index 2019: A Year of Democratic Setbacks and Popular Protest. sid. 18–22.
- 194 Se till exempel Anna Lührmann, Kelly McMann and Carolien van Ham (2017). The Effectiveness of Democracy Aid to Different Regime Types and Democracy Sectors, V-Dem Working paper No.40. Finkel et al, Effects of U.S. Foreign Assistance on Democracy Building: Report on Phase III Activities, USAID, August 2018.

- 195 Miguel Niño-Zarazúa, Rachel M. Gisselquist, Ana Horigoshi, Melissa Samarín and Kunal Sen (2020). Effects of Swedish and International Democracy Aid. Evaluation commissioned by EBA (Expertgruppen för Biståndsanalys).
- 196 Ibid, sid. 136.
- 197 Aid-to-gender-equality-donor-charts-2020, sid. 5.
- 198 OECD DAC network on gender equality (Gendernet) Aid Focussed on Gender Equality and Womens Empowerment 2020, sid. 1.
- 199 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/001419.
- 200 Strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, september 2020, sid. 9–10. Ärendenummer: 20/001419 dokumentnummer: 037391/20.
- 201 UN Women. HeforShe Webinar Series. Impact of Covid-19 on masculinities, 5 August 2020, och UN Women Concept Note; Adoption of the Because I Am a Man Campaign to Covid-10 outbreak.
- 202 Pilotprojekt dialog om jämställdhet med Världsbanken, den 14 oktober 2020. Ärendenummer: 20/001375.
- 203 COVID-19 and emerging implications on gender equality and women's and girls' empowerment, Update from Sida's Thematic Unit, den 25 mars 2020. Ärendenummer: 20/001363 dokumentnummer 035736/20.
- 204 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september 2020, sid. 9–10. Ärendenummer: 20/001419.
- 205 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september 2020, sid. 10. Ärendenummer: 20/001419. Democracy Facing Global Challenges, V-DEM ANNUAL DEMOCRACY REPORT 2019, sid. 14. UN Women Discussion-paper-democratic-backsliding-and-the-backlash-against-womens-rights 2020. Kvinna till Kvinna The Fierce and the Furious Feminist Insights into the anti gender narratives and movements, 2020. sid. 5.
- 206 UN Women Humanitarian-action-and-disaster-risk-reduction-2019-annual-report, sid. 1. UN Environmental Program, UN Women and Empower; Gender and Climate Change in the Context of covid-19, 2020, sid. 3.
- 207 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september 2020, sid. 5. Ärendenummer: 20/001419.
- 208 UN Women Discussion-paper-democratic-backsliding-and-the-backlash-against-womens-rights, 2020. Kvinna till Kvinna The Fierce and the Furious Feminist Insights into the anti gender narratives and movements, 2020, sid. 5.
- 209 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 20/000040.
- 210 Global Fund for Women, 2020 fall impact report, sid. 4.
- 211 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 20/000040.
- 212 Urgent Action Fund for Women's Human Rights. July–December 2019 Interim Report, sid. 3.
- 213 Strategirapport för Sudan, september 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/001402.
- 214 Fördjupad strategirapport för Irak-strategin 2017–2021, den 15 mars 2020, sid. 18–19. Ärendenummer: 20/000065.
- 215 Fördjupad strategirapport för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe 2017–2021, den 15 mars 2020, sid. 18. Ärendenummer: 19/001376.
- 216 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Rwanda 2015–2019, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 19/001376.
- 217 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Sudan 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 12. Ärendenummer: 19/001376.
- 218 Fördjupad strategirapport för Irak-strategin 2017–2021, den 15 mars 2020, sid. 18. Ärendenummer: 20/000065.
- 219 Strategirapport för samarbete med Guatemala 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 10. Ärendenummer: 19/001425.
- 220 UN Women. Turning promises into action: Gender equality in the 2030 agenda for sustainable development, 2018, sid. 108.
- 221 Coalition for Women's Economic Empowerment and Equality (CWEEE), Covid-19 and Women's Economic Empowerment, 2020, sid. 1.
- 222 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/001419 dokumentnummer: 037438/20.
- 223 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 17. Ärendenummer: 20/001419 dokumentnummer: 037438/20.
- 224 The JP RWEE Pathway to women's economic empowerment, 2017, sid. 3–8.
- 225 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, den 15 mars 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/000065.
- 226 UNDP Strengthening Women's Ability for the Productive New Opportunities (SWAPNO), January 2019, sid. 1, 21, 25 och 48.
- 227 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 17. Ärendenummer: 20/001419 dokumentnummer: 037438/20.
- 228 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 17–18. Ärendenummer: 20/000040.
- 229 Strategirapport för Liberia 2016–2020, september 2020, sid. 5–6. Ärendenummer: 20/001402. Strategirapport Sveriges utvecklingssamarbete med Sydsudan 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 19/001376.
- 230 UN Women: Data and violence against women in politics, 2019, sid. 6 och UN Women. Women's leadership and political participation.
- 231 Strategirapport för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 17–18. Ärendenummer: 20/000040.
- 232 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 12–13. Ärendenummer: 19/001376.
- 233 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2020; Bosnien Hercegovina 2014–2020, den 15 mars 2020, sid. 21. Ärendenummer: 19/001425.
- 234 Strategirapport reformsamarbete med Ukraina, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001425.
- 235 Strategirapport för Reformsamarbete med Ukraina 2014–2020, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001425.
- 236 Evaluation assessment; The Kvinna till Kvinna Foundation's Western Balkan Regional EU Advocacy Programme. Evaluation Report, 28 May 2020, sid. 8, 15–19.
- 237 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september, sid. 10, 13. Ärendenummer: 20/001419. Strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, 2018–2022, september 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/001419.
- 238 World Development Report. Gender Based Violence and the law. 2017, sid. 1–3 och UNDP Gender, GBV and Covid-19, 2020, sid. 2.
- 239 Annual Narrative Report (April, 2019– March, 2020). Building Better Future for Girls (BBFG) Project, Bangladesh, sid. 1–3, 11.
- 240 Girls Not Brides Evaluation, National/State Partnership in Uganda and Rajasthan and Secretariat Support, July 2019, sid. 4–5.
- 241 Södra Afrikas utvecklingsorganisation/Southern African Development Community: Angola, Botswana, Kongo-Kinshasa, Lesotho, Madagaskar, Malawi, Mauritius, Moçambique, Namibia, Seychellerna, Sydafrika, Swaziland, Tanzania, Zambia, Komorer-na och Zimbabwe.
- 242 Fördjupad strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, den 15 mars 2020, sid. 22. Ärendenummer: 19/001376.
- 243 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 19/001376.
- 244 Progress report UNFPA Iraq, August 2019–July 2020, sid. 16, 19. Ärendenummer: 18/000139.
- 245 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 19. Ärendenummer: 20/000065.
- 246 Strategirapport för samarbete med Guatemala 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 12–13. Ärendenummer: 19/001425.
- 247 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Bolivia 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 10. Ärendenummer: 19/001425.
- 248 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september 2020, sid. 11–13. Ärendenummer: 20/001419.
- 249 Strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och flickors rättigheter 2018–2022, september 2020, sid. 11 och 13. Ärendenummer: 20/001419.

- 250 2019 års klimatfinansieringsrapport, den 27 augusti 2020. Ärendenummer: 20/001189.
- 251 Återrapportering enligt regleringsbrev år 2020 avseende Biologisk mångfald och ekosystemtjänster, den 26 augusti 2020, sid. 1. Ärendenummer: 20/001184.
- 252 Beslut om ställningstagande och åtgärder avseende DAC Peer Learning Review, den 6 augusti 2020. Ärendenummer: 18/000689 dokumentnummer: 023570/20.
- 253 Gröna Klimatfonden (GCF) 2020, den 11 mars 2020. Ärendenummer: 20/000525.
- 254 Sida fick i regleringsbrevet för 2020 i uppdrag av regeringen att analysera hur det svenska biståndet skulle kunna vara än mer i linje med Parisavtalet. Sidas återrapportering enligt regleringsbrev 2020 – Utvecklingssamarbetet och klimatavtalet från Paris, den 31 augusti 2020. Ärendenummer: 20/001196 dokumentnummer 030427/20.
- 255 High Level Strategic Consultations Sweden-World Bank Group, den 19 juni 2019. Ärendenummer: 19/000878.
- 256 Regeringsuppdrag till Sida rörande Covid-19, den 29 maj 2020. Ärendenummer: 20/000875.
- 257 IPCC, 2019. Summary for Policymakers. In: IPCC Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate [H.-O. Pörtner, D.C. Roberts, V. Masson-Delmotte, P. Zhai, M. Tignor, E. Poloczanska, K. Mintenbeck, A. Alegría, M. Nicolai, A. Okem, J. Petzold, B. Rama, N.M. Weyer (eds.)], 2019. In press, sid. 3ff.
- 258 IPCC, 2019. Summary for Policymakers. In: Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems [P.R. Shukla, J. Skea, E. Calvo Buendia, V. Masson-Delmotte, H.-O. Pörtner, D. C. Roberts, P. Zhai, R. Slade, S. Connors, R. van Diemen, M. Ferrat, E. Haughey, S. Luz, S. Neogi, M. Pathak, J. Petzold, J. Portugal Pereira, P. Vyas, E. Huntley, K. Kissick, M. Belkacemi, J. Malley, (eds.)], 2019. In press., sid. 3ff.
- 259 IPBES (2019). Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors), 2019. IPBES sekretariat, Bonn, Germany, sid. 10–19.
- 260 World Economic Forum, 2020. Lead author Emilio Granados Franco, Global risks report 2020, sid. 6ff.
- 261 WWF, 2020. Living Planet Report 2020 – Bending the curve of biodiversity loss. Almond, R.E.A., Grooten M. and Petersen, T. (Eds). WWF, Gland, Switzerland.
- 262 UNEP, 2020. Key messages: Preventing the next pandemic – Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission, sid. 7.
- 263 Strategirapport för Belarus, september 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001425.
- 264 Strategirapport för Guatemala, den 15 Mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 19/001425.
- 265 Fördjupad strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 10. Ärendenummer: 19/001376.
- 266 Fördjupad strategirapport för Regionalt Asien och Oceanien 2016–2021, den 15 Mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/000065.
- 267 Strategirapport för Etiopien 2016–2020, den 15 Mars 2020, sid. 12. Ärendenummer: 19/001376.
- 268 IIED Results Report, June 2019, sid. 36–37. Ärendenummer: 13/000314 dokumentnummer: 020238/19.
- 269 Strategirapport 2019 för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 14. Ärendenummer: 20/001419.
- 270 Inter-Agency Secretariat of the ISDR, 2019, Global assessment report on disaster risk reduction: 2019 Geneva: UN Office for Disaster Risk Reduction, 2019, sid. 6.
- 271 Strategirapport Moçambique, den 15 mars 2020, sid. 13. Ärendenummer: 19/001376.
- 272 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/000040.
- 273 SVT Nyheter, Klimatforskare: 2020 kan bli varmaste året som uppmätts”, publicerad den 29 april 2020.
- 274 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2020: Regionalt, den 15 Mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001425.
- 275 WWF, Living Planet Report 2020, 2020.
- 276 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 22–23. Ärendenummer: 20/001419.
- 277 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 22–23. Ärendenummer: 20/001419.
- 278 Strategirapport för Kenya 2016–2020, september 2020, sid. 6. Ärendenummer: 20/001402 dokumentnummer: 037054/20.
- 279 Tracking SDG 7, The Energy Progress Report 2020, sid. 4.
- 280 Evaluation of the Power Africa Project at Sida: Innovative investment mobilization for fossil-free electrification, Evaluation Brief (Final Draft), Nordic Consulting Group, November 2020.
- 281 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, september 2020, sid. 6. Ärendenummer: 20/0014202 dokumentnummer: 037070/20.
- 282 Strategirapport för Moçambique 2015–2020, september 2020, sid. 7. Ärendenummer: 20/001402 dokumentnummer: 037061/20.
- 283 E-post: ESMAP Covid-19 response: Haiti Renewable Energy for All, 2020-10-01. Ärendenummer: 16/000908 dokumentnummer: 034534/20.
- 284 UN-Habitat, The Strategic Plan 2020–2023, sid. 7.
- 285 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/001402.
- 286 World Bank, Aide Memoire, Supporting Sustainable Wastewater Management Project (P145040) September 2020. Ärendenummer: 17/001303 dokumentnummer: 037921/20.
- 287 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 19. Ärendenummer: 20/001402.
- 288 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020 sid. 21. Ärendenummer: 20/001419 dokumentnummer 037389/20.
- 289 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 7. Ärendenummer: 20/000040.
- 290 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 23. Ärendenummer: 20/000040.
- 291 Strategirapport för regional strategi avseende Mellanöstern och Nordafrika 2020, september 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/000065.
- 292 Fördjupad strategirapport för Regionalt Asien och Oceanien 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/000065.
- 293 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, september 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/000065.
- 294 Strategirapport för Sudan, september 2020, sid. 9. Ärendenummer: 20/001402.
- 295 GWSP Digest August 2020. Dokumentnummer: 033035/20.
- 296 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2016–2020, september 2020, sid. 14. Ärendenummer: 20/001402.
- 297 Fördjupad strategirapport för Regionalt Asien och Oceanien 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/000065.
- 298 Fördjupad strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 10. Ärendenummer: 19/001376.
- 299 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 25. Ärendenummer: 20/000040.
- 300 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/000065.
- 301 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 27. Ärendenummer: 20/000040.

- 302 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, sid. 26. Ärendenummer: 20/000040.
- 303 De 10 principerna om agroekologi ingår i FAOs Common Vision for Sustainable Food and Agriculture. FAO 2018, The 10 elements of agroecology. Guiding the transition to sustainable food and agricultural system.
- 304 Europeiska kommissionens webbplats, "En Europeisk grön giv", läst: den 15 december 2020.
- 305 Europeiska kommissionens webbplats, "From Farm to Fork", läst: den 15 december 2020. Tillgänglig: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/farm-fork_en.
- 306 Rapport från gemensam planeringsdag den 6 oktober 2020, UD, Brysselrepresentationen och Sida, sid. 4, D-post: UD/2020-10-09/0922.
- 307 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, sid. 17. Ärendenummer: 20/000040.
- 308 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, sid. 16. Ärendenummer: 20/000040.
- 309 FAO News story "Artificial Intelligence best-practices in agriculture can help bridge the digital divide while tackling food insecurity", sid 1, published 24 September 2020, Rome, och Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling sid. 16. Ärendenummer: 20/000040. Strategirapport för Moçambique, september 2020, sid. 5. Ärendenummer: 20/001402.
- 310 Strategirapport för Moçambique, september 2020, sid. 5. Ärendenummer: 20/001402.
- 311 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Zimbabwe, september 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/001402.
- 312 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Bolivia 2016–2020, september 2020, sid. 7. Ärendenummer: 19/001425.
- 313 Samarbetspartner som nämns är The Tenure Facility, Land Portal, IIED, Oxfam och RRI liksom IKEA, PepsiCo, FMO och EIB från privata sektorn. Strategirapport för Global hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/001419.
- 314 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, sid. 17. Ärendenummer: 20/000040.
- 315 NUS/Neglected and underutilised species. Läst: den 17 februari 2021. Tillgänglig: <http://www.nuscommunity.org/nus/neglected-underutilised-species/>.
- 316 Strategirapport för Global hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/001419. Strategirapport 2019 för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 17. Ärendenummer: 20/000040.
- 317 Strategirapport för Global hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/001419.
- 318 Regeringsbeslut UD2020/14831, Uppdrag till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) rörande biologisk mångfald och ekosystem år 2020–2023, den 2 november 2020. Ärendenummer: 20/001462 dokumentnummer: 038328/20.
- 319 En global strategi, tre regionala och elva bilaterala strategier.
- 320 Ett exempel är den givargemensamma fonden Darfur Community and Stability Fund i Sudan, som Sida bedömt inte behöver stöd under 2020, Strategirapport för Sudan, september 2020, sid. 4. Ärendenummer: 20/001402.
- 321 Målet har varit att stärka FN:s förmåga att förebygga väpnad konflikt och bidra till fred samt värna substansen i tvillingresolutionerna från 2016 i FN:s säkerhetsråd (S/RES/2282) och generalförsamling (A/RES/70/262).
- 322 I samtliga fyra fall, som utvärderingen fördjupade sig i, har aspekter som rör kvinnors aktiva roll som fredsbyggare och kvinnors rättigheter i fredsavtal stärkts över tid. Evaluation of Sida's support to Peacebuilding in conflict and post-conflict contexts, 2019:1, sid. 44.
- 323 OECD, States of Fragility 2020, OECD Publishing, 2020, Paris, sid. 72.
- 324 Organized violence 1989–2019, Therése Pettersson & Magnus Öberg, Journal of Peace Research 2020, Vol. 57(4), sid. 597. Bygger på data från Uppsala Conflict Data Program och de senaste uppgifterna gäller 2019.
- 325 OECD, States of Fragility 2020, OECD Publishing, 2020, Paris, sid. 33.
- 326 Melissa Pavlik, A great and sudden change: The global political violence landscape before and after the Covid-19 pandemic, augusti 2020, sid. 4.
- 327 Institute for Economics & Peace. Global Peace Index 2020: Measuring Peace in a Complex World, Sydney, June 2020, sid. 6. I appendix, sid. 84–95, redogörs för GPI:s metod och vilka faktorer som vägs in.
- 328 Ibid, sid. 2.
- 329 Strategirapport för Somalia 2018–2020, september, sid. 4. Ärendenummer: 20/001402.
- 330 Strategirapport för Irak september 2020, sid. 3 och 5. Ärendenummer: 20/001628.
- 331 Fördjupad strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 19/001376.
- 332 Ibid. WANEPA är med i det globala nätverket GPPAC, som får stöd från den globala strategin för hållbar fred. Här finns med andra ord synergier mellan global och regional strategi.
- 333 Strategirapport för Hållbar fred 2017–2022, den 15 mars 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/000065.
- 334 WILPF Annual Report to Sida, 30 april 2020, sid. 8. Ärendenummer: 16/001272 dokumentnummer 014945/20.
- 335 Evaluation of Sida's support to peacebuilding in conflict and post conflict contexts, Somalia country report 2019:5, sid. 45–46.
- 336 Ställningstagande till rapport, EISA Project Support towards a Democratic, Unified and Peaceful Somalia, den 5 juni 2020, Insatsnummer: 12691, sid. 3.
- 337 Strategirapport för Myanmar, september 2020, sid. 16–17. Ärendenummer: 20/001628.
- 338 SIPRI Yearbook 2020: Armaments, Disarmament and International Security, Oxford University Press 2020, sid. 38.
- 339 Agathe Christien, Turkan Mukhtarova: Explaining Trends in the Frequency of Gender Provisions in Peace Agreements 1990–2019, Georgetown Institute for Women, Peace and Security 2020 sid. 9.
- 340 Strategirapport för Sudan 2020, september 2020, sid. 3. Ärendenummer: 20/001402.
- 341 Strategirapport för Colombia, september 2020, sid. 7. Ärendenummer: 19/001425.
- 342 Strategirapport för Mali 2016–2020, september 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/001402.
- 343 Finansieringen kommer från EU:s instrument till stöd för fred och stabilitet. Afghanistanstrategin har inte något mål som sorterar in under fredliga och inkluderande samhällen och insatsen ingår därför inte i underlaget till detta kapitel. Sidas bedömning är att insatsen ligger i linje med samarbetsstrategins övergripande inriktning och framhåller även att strategin medger "i tid begränsade insatser kan stödjas om de är av analytisk, strategisk eller katalytisk karaktär, exempelvis med inriktning på fredsprocessen". Beslut om insats den 19 maj 2020. Beslutsnummer: 2020–001351. Ärendenummer: 20/000828. Insatsnummer: 14169.
- 344 Strategirapport för Syrien, september 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/001628.
- 345 Strategirapport för Colombia 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 9. Ärendenummer: 19/001425.
- 346 Strategirapport, globala strategin för hållbar fred 2017–2022, den 15 mars 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/000065.
- 347 FN:s generalsekreterarens rapport, The illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects and assistance to States for curbing the illicit traffic in small arms and light weapons and collecting them, den 14 april 2020, sid. 2 och 8. A/75/78.
- 348 164 stater har anslutit sig till den så kallade "Ottawakonventionen" som förbjuder personminor och även bland stater som valt att stå utanför har konventionen betydelse som normativt ramverk. Under 2019 var det, enligt Landmine Monitor, endast en stat, nämligen Myanmar, som aktivt använde sig av personminor. Icke-statliga väpnade aktörer i minst sex länder använde sig av minor under samma period. Landmine Monitor 2020, International Campaign to Ban Landmines – Cluster Munition Coalition (ICBL-CMC), november 2020, sid. 7.
- 349 Landmine Monitor 2020, International Campaign to Ban Landmines – Cluster Munition Coalition (ICBL-CMC), november 2020, sid. 2. Den könsaggregerade statistiken är ofullständig, men av det totala antalet fall där könstillhörighet är känd var 85 procent män eller pojkar. Av det totala antalet fall där ålder är känd var 43 procent av skadade och dödade av minor barn.

- 350 Det vill säga 4 av 37 mål inom temaområdet. Den humanitära strategin inkluderar ett mål om minskad förekomst av sexuellt och könsrelaterat våld, men det ingår inte i det långsiktiga utvecklingsarbetets temaområde fredliga och inkluderande samhällen.
- 351 Strategirapport, globala strategin för hållbar fred 2017–2022, den 15 mars 2020, sid. 5. Ärendenummer: 20/001628.
- 352 Strategirapport, globala strategin för hållbar fred 2017–2022, den 15 mars 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/001628.
- 353 Strategirapport för samarbete med Guatemala, 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 9. Ärendenummer: 19/001425.
- 354 United Nations' Office for Disarmament Affairs (UNODA), Disarmament Treaties Database, den 11 januari 2021. Kina, Afghanistan och det lilla öriket Niue signerade och Namibia och Sao Tomé och Príncipe ratificerade fördraget under 2020.
- 355 Strategirapport, globala strategin för hållbar fred, september 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/001628.
- 356 Strategirapport, globala strategin för hållbar fred, september 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/000065.
- 357 De skrev på "Unilateral Declaration on Covid-19 and Health Care". Strategirapport, globala strategin för hållbar fred, september 2020, sid. 10. Ärendenummer: 20/000065.
- 358 Umbrella Facility for Trade CG Minutes January 2020 Final, den 13 mars 2020, sid. 2. Ärendenummer: 008801/20. Insatsnummer: 61050115.
- 359 Global Economic Prospects, World Bank Group, January 2020, sid. 4.
- 360 World Employment and Social Outlook – Trends, ILO, 2020, sid. 12.
- 361 Global Economic Prospects, World Bank Group, June 2020, sid. 15, 21.
- 362 World Trade Organization, Trade shows signs of rebound from Covid-19, recovery still uncertain. Pressmeddelande den 6 oktober 2020.
- 363 World Trade Organization, Export Restrictions and Prohibitions: Information Note, den 23 april 2020, sid.1.
- 364 Strategirapport för Zambia 2018–2022, september 2020. sid. 15–16. Ärendenummer: 20/001402.
- 365 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara, 2016–2021, september 2020, sid. 9. Ärendenummer: 20/001402.
- 366 Strategirapport globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 7. Ärendenummer: 20/001419. Insatsnummer: 61050359.
- 367 Strategirapport globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 7. Ärendenummer: 20/001419. Insatsnummer: 61050115.
- 368 Evaluation of Sida's Regional Core Support (2014–2019) to the Eastern Africa Grain Council (EAGC). Final Report. Sida Decentralized Evaluation 2020: 13, sid. 8. Insatsnummer: 51050060. Insatsnummer för utvärdering: 13898.
- 369 World Investment Report, UNCTAD, International Production Beyond the Pandemic, 16 June 2020.
- 370 World Bank Group, COVID-19 Crisis Response Approach Paper, June 2020, sid. 4–5.
- 371 Strategirapport globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/001419. Insatsnummer: 61050359.
- 372 Fördjupad strategirapport globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september 2020, sid. 14. Ärendenummer: 20/001419. Insatsnummer: 11675.
- 373 Strategirapport för Sveriges internationella bistånd i Tanzania 2013–2019, den 15 mars 2020, sid. 12. Ärendenummer: 19/001376. Insatsnummer: 10154.
- 374 Strategirapport för Sveriges internationella bistånd i Tanzania 2013–2019, den 15 mars 2020, sid. 8. Ärendenummer: 19/001376. Insatsnummer: 51170085.
- 375 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001376. Insatsnummer: 52090011.
- 376 Strategirapport för Sveriges internationella utvecklingssamarbete avseende Palestina 2015–2019, den 15 mars 2020, sid. 21. Ärendenummer: 20/000065. Insatsnummer: 52110104.
- 377 Fördjupad strategirapport för Regionalt Asien och Oceanien 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 21. Ärendenummer: 20/000065.
- 378 Fördjupad strategirapport för Regionalt Asien och Oceanien 2016–2021, den 15 mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/000065. Insatsnummer: 10856.
- 379 ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Sixth edition, den 23 september, 2020, sid. 1.
- 380 Strategirapport för samarbete med Guatemala 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 22. Ärendenummer: 19/001425. Insatsnummer: 11727 och 55200008.
- 381 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Etiopien 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 19/001376. Insatsnummer: 15500000.
- 382 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 19. Ärendenummer: 20/000040. Insatsnummer: 6105900.
- 383 Strategirapport för Moçambique september 2020, sid. 15. Ärendenummer: 20/001402. Insatsnummer: 51140108.
- 384 World Bank Group COVID-19 Crisis Response Approach Paper, June 2020, sid. 7 och 10.
- 385 Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022, den 15 mars, 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/000040. Insatsnummer: 10883.
- 386 Progress Report January–June 2020 The cooperation project between the State Tax Service of the Republic of Moldova (STS) and the Swedish Tax Agency (STA), sid. 4–5. Insatsnummer: 12177.
- 387 The State of food security and nutrition in the world. Transforming food systems for affordable healthy diets. FAO, WFP, IFAD, WHO and Unicef, 2020, sid. 7.
- 388 The State of food security and nutrition in the world. Transforming food systems for affordable healthy diets. FAO, WFP, IFAD, WHO and Unicef, 2020, sid. 16.
- 389 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, september 2020, sid. 13. Ärendenummer: 20/001402. Insatsnummer: 10805.
- 390 Strategirapport 2019 för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 17. Ärendenummer: 20/000040. Insatsnummer: 11661.
- 391 Social Protection and Jobs Responses to Covid-19 – A Real-Time Review of Country Measures, den 19 September, 2020, sid. 2.
- 392 Sammanfattande resultatuppdatering UNICEF Social Protection, den 2 september 2020, sid. 3. Insatsnummer: 10698.
- 393 Beredning av insatsändring i Moçambique, World Bank Trust Fund Cash Transfers, den 16 juli 2020, sid. 4. Insatsnummer: 10852.
- 394 Slutredovisning uppdrag att analysera konsekvenserna av covid-19, den 15 oktober 2020, Sida, sid. 4–5. Ärendenummer: 20/000875.
- 395 ILO World Employment and Social Outlook – Trends 2020, sid. 16.
- 396 Global Economic Prospects, Slow Growth Policy Challenges, World Bank, January 2020, sid. 7.
- 397 UNIDO LKDF, facilitation and innovative skills development. Insatsnummer: 13794 och 13260.
- 398 Promoting Economic Transformation through Business Environment Reform and Market Systems Development, DCED, April 2020.
- 399 Using Private Sector Development to achieve a Green Recovery in the context of the COVID-19 Pandemic, DCED, May 2020.
- 400 Inbjudan till Sidas seminarium Expanding Social Protection to Decrease Inequality, den 7 oktober 2020. Dokumentnummer: 036085/20.
- 401 SPIAC-B Joint statement COVID-19, den 2 april 2020. Dokumentnummer: 036092/20.
- 402 SPIAC B gender joint statement, gender and disability clinics and roundtable, den 5 oktober 2020. Dokumentnummer: 036099/20.
- 403 Intern vägledning om Social Trygghet under covid-19, den 26 juni 2020. Dokumentnummer: 036105/20.
- 404 Sida inkluderar såväl migranter, flyktingar, återvändande flyktingar och internflyktingar i utvecklingssamarbetet där dessa är bland de mest utsatta och fattiga.
- 405 Under perioden fanns inga specifika strategimål som syftar till 'minskade grundorsaker till ofrivillig och irreguljär migration' och 'stärkta förutsättningar för säker, ordnad och reglerad migration' Minskade grundorsaker till migration kan i bred mening sägas omfatta allt bistånd. Stärkt säker, ordnad och reglerad migration är ett insatsområde inom exempelvis Regionalt samarbete i Afrika som redovisas under målet att tillvarata positiva effekter av migration. i linje med FN:s globala ramverk om migration (Global Compact for Migration).
- 406 PM "Uppföljning av svenska utfästelser GRF", UD-FMR 201130.

- 407 UNHCR Global Trends in Forced Displacement 2020 1 per cent of humanity displaced, den 18 juni 2020.
- 408 UNCDF, The Impact of Covid-19 on Migrants and their Families, Briefing Summary. IOM, COVID-19 and the transformation of migration and mobility globally, COVID-19 and the transformation of migration and mobility globally. August 2020, sid. 1.
- 409 Migration Factsheet No. 6, The impact of COVID-19 on migrants, COVID-19 and the risk of exacerbating existing vulnerabilities, sid. 1.
- 410 World Bank Group & KNOMAD, april 2020: Covid-19 Crisis – Through a Migration Lens, Migration and Development Brief #32, sid. 4.
- 411 IOM Covid-19: Policies and Impact on Seasonal Agricultural Workers, den 27 maj 2020, sid. 1.
IOM, COVID-19 Analytical Snapshot #15: Migrants on the front line Understanding the migration & mobility implications of COVID-19, den 17 april 2020, sid. 1.
- 412 Forbes, How Money Transfer Companies Squeezed Four Years Of Digital Growth Into Just Two Months, den 28 Maj 2020.
- 413 Remittances are projected to fall by 7%, to \$508 billion in 2020, followed by a further decline of 7.5 percent, to \$470 billion in 2021. The World Bank, COVID-19: Remittance Flows to Shrink 14% by 2021, October 2020.
- 414 IOM Issue Brief , Why migration matters for “recovering better” from COVID-19, den 25 juni 2020, sid. 2.
- 415 IFAD Financing Facility for Remittances. Insatsnummer: 10951, Beredning av insats, sid. 4, 10. Dokumentnummer: 029783/20.
- 416 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2020, september 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/001402. Insatsnummer: 11792.
- 417 UNESCO COVID-19: What you need to know about refugees’ education, den 7 augusti 2020, sid. 1.
- 418 ILO, Protecting migrant workers during the COVID-19 pandemic - Recommendations for Policy-makers and Constituents, April 2020, sid. 1–2.
- 419 Development Asia Coming Out Stronger from COVID-19: Policy Options on Migrant Health and Immigration, den 5 oktober 2020, sid. 2.
- 420 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, september 2020, sid. 9. Ärendenummer: 20/001402.
- 421 Ministerial Statement on the Impact of Covid-19 on People on the Move In the IGAD Region, den 2 september 2020.
- 422 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2016–2020, september 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/001628.
- 423 Sida, Brief Migration and Education, november 2020.
- 424 World Bank Group & KNOMAD (april 2020): Covid-19 Crisis – Through a Migration Lens, Migration and Development Brief #32, sid. 4.
- 425 International Labour Organisation, ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Fifth edition Updated estimates and analysis, den 30 juni 2020, sid. 10.
- 426 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/000065.
- 427 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/000065.
- 428 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, september 2020, sid. 17. Ärendenummer: 20/001628.
- 429 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, september 2020, sid. 17. Insatsnummer: 521700120. Ärendenummer: 20/001628.
- 430 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, september 2020, sid. 18. Insatsnummer: 12514. Ärendenummer: 20/001628.
- 431 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, september 2020, sid. 12–13. Insatsnummer: 10949. Ärendenummer: 20/001402.
- 432 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, september 2020, sid. 7 och 12. Ärendenummer: 20/001402. Strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling, september, sid. 7–8. Ärendenummer: 20/001402.
- 433 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, den 30 september 2020, sid. 9. Ärendenummer: 20/001402.
- 434 Sida, Evidens Mapping Brief Migration, november 2020.
- 435 Sidas totala stöd till SRHR 2018–2020 i miljoner kronor beräknat enligt NIDI-metoden; 2018: 1 402, 2019: 1 504, 2020: 1 495.
- 436 OECD, States of Fragility Framework 2020, November 2020.
- 437 Joint press statement, Protecting Sexual and Reproductive Health and Rights and Promoting Gender-responsiveness in the COVID-19 crisis, den 6 maj 2020.
- 438 Joint statement on the 25th Anniversary of the Beijing Declaration, den 1 oktober 2020.
- 439 Health and Dimensions of Poverty, September 2020.
- 440 WHO, Pulse Survey on continuity of essential health services during the COVID-19 pandemic, Interim report, den 27 september 2020, sid. 5.
- 441 WHO, Pulse Survey on continuity of essential health services during the COVID-19 pandemic, Interim report, den 27 september 2020, sid. 5.
- 442 Strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, september 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/001419.
- 443 Presentation IPPF’s Covid-19 response, den 27 augusti 2020.
- 444 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, den 15 mars 2020, sid. 19. Ärendenummer: 19/001376 samt, den 30 september 2020, sid.12. Ärendenummer: 20/001402.
- 445 Fördjudat strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, den 15 mars 2020, sid. 12 och 13. Ärendenummer: 19/001376.
- 446 Frontline AIDS – Report & Accounts 2019, sid. 24. Ärendenummer: 17/000152.
- 447 Strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 12. Ärendenummer: 20/000040.
- 448 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, den 30 september 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/001402.
- 449 Strategirapport Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, september 2020, sid. 4. Ärendenummer: 20/001402.
- 450 Strategirapport för samarbete med Guatemala 2016–2020, den 15 mars 2020, sid. 18. Ärendenummer: 19/001425.
- 451 PM handlingslinje om Sidas arbete med att motverka motståndet mot SRHR, november 2020, sid. 6–8. Ärendenummer: 20/001512.
- 452 Strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, den 30 september 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/001419.
- 453 WHO, Immunization, Vaccines and Biologicals, April 2020
- 454 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, sid. 13, den 15 mars 2020. Ärendenummer: 20/000065.
- 455 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska Republiken Kongo 2015–2019, den 15 mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 19/0001376.
- 456 Fördjudat strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, den 15 mars 2020, sid. 13–14. Ärendenummer: 19/001376.
- 457 The International Year of the Nurse and the Midwife: A Seminar on Midwifery & Sexual and Reproductive Health and Rights – achievements and challenges in Sweden and globally and how to meet the 2030 Agenda, Date: Wednesday 21 October, 2020, Time: 09:00–16:00 CET.
- 458 Strategirapport för Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 19. Ärendenummer: 19/001376.
- 459 Mapping of WASH and nutrition contributions in Sida’s Africa bilateral development assistance 2013–2019, den 29 maj 2020, sid. 15. Ärendenummer: 19/001282.
- 460 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Zambia 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 18,19. Ärendenummer: 19/001376.
- 461 Scaling Up Nutrition Phase II Programme Inception Phase Report to United Kingdom Department for International Development (DFID) and Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA) SC 190633 (DFID) and SC 190618 (SIDA), December 2019 to June 2020 30 June, sid. 9.
- 462 Sida Helpdesk on Human Security 2016–maj 2020, sid. 28. Ärendenummer: 16/000771.
- 463 Fördjudat strategirapport för Strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021, den 15 mars 2020, sid. 33. Ärendenummer: 19/001533.
- 464 Strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 5. Ärendenummer: 20/000040.
- 465 One Health-konceptet är en ansats för att designa och implementera program, policyer och lagar där flera olika sektorer samverkar i syfte att uppnå bättre resultat för folkhälsan. Konceptet är särskilt relevant när det gäller antibiotikaresistens då denna har effekter på både människor, djur och miljön.
- 466 ReAct report 2019, sid. 30.
- 467 WHO and UNICEF, Fundamentals first: Universal water, sanitation and hygiene services in health care facilities for safe, quality care for all – Global progress, country actions and implications for collective action, Oktober 2020, sid. 13.

- 468 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, den 15 mars 2020, sid. 18. Ärendenummer: 20/000065.
- 469 Strategirapport för DR Kongo 2015–2019, den 30 september 2020, sid. 8. Ärendenummer: 20/001402.
- 470 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, den 30 september 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/001402.
- 471 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2020, den 30 september 2020, sid. 11. Ärendenummer: 20/001402.
- 472 Strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, den 15 mars 2020, sid. 10. Ärendenummer: 20/000040.
- 473 Futures of Education FoE, Sida in the Advisory Board. Ärendenummer: 20/001253.
- 474 Se även avsnittet om SRHR regional strategi för SRHR Söder om Afrika "Jämlig hälsa – Medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter" samt strategirapport Global Social utveckling, den 15 mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/000040.
- 475 Strategin för kapacitetsveckling, partnerskap och hållbar utveckling; Education for Sustainable Development. Dokumentnummer: 17/00061.
- 476 Strategirapport för hållbar social utveckling, den 30 september 2020. Dokumentnummer: 037388/20.
- 477 Bilateral strategier för Kosovo, Albanien, Kuba.
- 478 Bilateral strategier Guatemala, Colombia.
- 479 UNESCO, Covid-19 Education response, Global Monitoring of school closures, maj 2020, sid. 4; para 9 (interaktiv karta och data on-line).
- 480 Policy Brief: Education during COVID-19 and beyond, United Nations, August 2020, sid. 3.
- 481 Fernando Santiago, Claudia De Fuentes and Jahan Ara Peeraly, "COVID-19: A wake up call for research and industrial capacity-building", Industrial Analytics Platform, May 2020.
- 482 Data hämtad från Unesco Institute for Statistics. Tillgänglig: http://data.uis.unesco.org/Index.aspx?DataSetCode=SCN_DS&lang=en#.
- 483 UNESCO/UIS Fact Sheet No. 59 June 2020 FS/2020/SCI/59, sid. 3.
- 484 Se bland annat "About TDR operations during COVID-19 outbreak, TDR Research for diseases of poverty, Covid-19 and TDR", John Reeder, hämtat från WHO:s hemsida, den 17 december 2020.
- 485 Final Report: Evaluation of the Sida-supported Education Program for Results (EPforR) 2014–2021, Tanzania (Insatsnummer: 51170068), Niras 20200930, sid. 8.
- 486 Education Program for Results, Insatsnummer: 51170068.
- 487 Final Report: Evaluation of the Sida-supported Education Program for Results (EPforR) 2014–2021, Tanzania (Insatsnummer: 51170068), Niras 2020-09-30, Sida Evaluation 2020:23, sid 15.
- 488 Strategirapport Afghanistan, den 15 mars 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/000065.
- 489 Management report of the Education Sector: UNESCO – Norway and Sweden extra budgetary cooperation 2018, sid. 8–9. Dokumentnummer: 17/001064.
- 490 Strategirapport Global Social utveckling, den 15 mars 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/000040. Se även avsnittet i ÅR2020 "Jämlig hälsa" Medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter".
- 491 GPE annual report 2020, sid. 8. Dokumentnummer 15/001146.
- 492 Strategirapport Global Social utveckling, september 2020, sid. 16. Ärendenummer: 20/001419.
- 493 UNESCO Global Education Monitoring Report (GEM) 2020; Scoping Progress in Education SCOPE, 2020 Access to Education (education-progress.org); UNICEF Education Strategy 2019–2030 Every Child Learns (2019).
- 494 Strategirapport Mali, den 15 september 2020, sid. 9. Ärendenummer: 20/001402. Strategirapport Global Social utveckling, september 2020, sid. 20. Ärendenummer: 20/001419.
- 495 The Learning Generation, Investing in Education for a Changing World, Education Commission.
- 496 UNESCO, policy Paper 42, en ökning med en tredjedel till ca 148 miljarder US dollar årligen. Act now: Reduce the impact of COVID-19 on the cost of achieving SDG 4, sid. 7.
- 497 Strategirapport Mali, den 15 mars 2020, sid. 5. Ärendenummer: 19/001376. Strategirapport Mail september 2020, sid. 9. Ärendenummer: 20/001402.
- 498 Strategirapport Kambodja, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: 20/000065.
- 499 Insatsnummer: 12105.
- 500 Education Cannot Wait AR 2019, sid. 12, Strategirapport Global Social utveckling september 2020, sid. 18. Ärendenummer: 20/001419.
- 501 Strategirapport Afghanistan september 2020, sid. 12–14. Ärendenummer: 20/001628.
- 502 Ärendenummer: 20/000149 Global Refugee Forum, Sammanfattning GRF, sid. 4; Summary Swedish pledges sid. 1.
- 503 Strategirapport Uganda 15 mars 2020, sid. 17. Ärendenummer: 19/001376.
- 504 Fördjupad strategirapport för Strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021, den 15 mars 2020, sid. 14. Ärendenummer: nr 19/001553.
- 505 Insatsnummer: 11489, Covid-19 Africa Rapid Research Fund. Utöver de 15 SGCI-länderna kan också forskare från Nigeria och Sydafrika delta. Utlysningen hanteras av sydafrikanska National Research Fund (NRF).
- 506 Insatsnummer: 13388, Sida samarbetar med kanadensiska IDRC (International Development Research Centre).
- 507 Se Financing for Sustainable Development Report 2020, Report of the Inter-agency Task Force on Financing for Development, FN, kapitel IIIG.
- 508 Strategirapport för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2020, september 2020, sid. 9–11. Ärendenummer: 20/001543.
- 509 Insatsnummer: 11483, 5410017102, 5410017103, 12320, 54100089, 10851, 12124, 51000160, 12395.
- 510 Insatsnummer: 5410017102. Allotey et al, "Clinical manifestations, risk factors, and maternal and perinatal outcomes of coronavirus disease 2019 in pregnancy: living systematic review and meta-analysis" BMJ 2020 (published 01 September 2020), samt WHO/UN Women brochure: Violation against women and girls. Data collection during covid 19 (published 17 April 2020).
- 511 Se bland annat WHO "About TDR operations during COVID-19 outbreak. TDR Research for diseases of poverty Covid-19 and TDR", John Reeder, hämtat från WHO:s hemsida, den 17 december 2020.
- 512 Bland annat Insatsnummer: 12640, stödet till jordbruksforskningskonsortiet CGIAR, och insatsnummer: 54100055, insektsforskningsinstitutet icipe.
- 513 Insatsnummer: 12876.
- 514 Insatsnummer: 14203 och 14023.
- 515 Sida Position Paper, "Support to Innovation and Innovation Systems within the Framework of Swedish Research Cooperation – taking stock, lessons learned and the way ahead", April 2019, dokumentnummer: 19/000681.
- 516 Insatsnummer: 51000154.
- 517 Insatsnummer: 11483.
- 518 Insatsnummer: 5410017101.
- 519 World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise, Världsbanken, sid. 71f.
- 520 The Impact of the Covid-19 Pandemic on Education Financing, World Bank, May 2020, sid. 2.
- 521 OCHA, Financial Tracking Service (FTS), Funding Progress on 2020 Appeals.
- 522 Insatsnummer: 13633. Beslutsnummer: 2019-00344. Dokumentnummer: 037988/19. Beslut om insats, UNDP Jemen – Stärkt rural resiliens i Jemen 2019–2022.
- 523 Evaluation of Sida's Strategic Partnership for Humanitarian Assistance 2016–2018, Itad (2020).
- 524 Management Response. Utvärdering av Sidas strategiska partnerskap för humanitärt bistånd, den 25 augusti 2020. Ärendenummer: 20/001278 dokumentnummer: 040664/20.
- 525 OCHA:s månatliga uppföljning av de finansiella bidragen till humanitära responsplaner globalt visar att endast 5 procent av appellerna är finansierade i slutet av mars. Sida betalar ut cirka 80 procent av medlen före sista mars för att säkerställa att medel ska finnas i systemet för akuta insatser. Global Humanitarian Overview, Monthly Funding Trend, den 31 oktober 2020, sid. 5.
- 526 Beslutsnummer: 2020-001047. Dokumentnummer: 011661/20. Humanitärt stöd till UNHCR:s aktiviteter i FN:s samlade appeller.

- 527 Beslutsnummer: 2020-001095. Dokumentnummer: 012079/20 Unicef HUM stöd 2018–2021.
- 528 Beslutsnummer: 2020-001103. Dokumentnummer: 012189/20 ICRC Appeals 2018–2020.
- 529 UNHCR Report on UNHCR's Response to COVID-19 (March–September 2020), sid. 5.
- 530 UNICEF Global COVID-19 Situation Report No. 11, september 2020, sid. 1.
- 531 Se exempelvis beskrivning från ICRC:s sajt: Covid-19 Syria, den 28 april 2020.
- 532 ICRC Response to COVID-19, Nigeria March-April 2020.
- 533 ICRC South Sudan: Helping Prison Authorities prevent spread of COVID-19 in places of detention.
- 534 Beslut 2020–000911. FAO HUM 2017–2020. Dokumentnummer: 009162/20.
- 535 Godkänd RRM Action Against Hunger, Demokratiska Republiken Kongo, Emergency Resp. Dokumentnummer: 029047/20 och RRM IRC Emergency response to ebola in DRC. Dokumentnummer 031611/20.
- 536 Se godkännade av RRMer på följande dokumentnummer: 030272/20; 033557/20; 032454/20; 030239/20; 029694/20; 028472/20.
- 537 Se exempelvis ICRC, International Humanitarian Law and the Challenges of Contemporary Armed Conflicts (2019), sid. 12.
- 538 Se exempel från NRC i Nigeria Programme Report 2019, sid. 5.
- 539 Se till exempel rapportering från IRC – Survive, Recover and Thrive: Improving Lives for Crisis-Affected People, Humanitarian Framework Agreement, Year 2 Annual Report, 1 October 2020, sid. 6
- 540 NRC, Annual report 2019 part 1, sid. 31–32.
- 541 WFP protection and accountability policy (2020).
- 542 Presentation av OCHA, "COVID-19 and Humanitarian Access", 14 September 2020.
- 543 Se pressrelease från ICRC den 18 augusti 2020: 600 violent incidents recorded against healthcare providers due to covid-19.
- 544 Se exempelvis: AAH Afghanistan Rapid Response Mechanism Final report, sid. 6–8; IRC, Survive, Recover and Thrive: Improving Lives for Crisis Affected People, October 2020, sid. 6–7, 22–23, 42–43 med flera årsrapporter.
- 545 Evaluation of Sida's Strategic Partnership for Humanitarian Assistance 2016–2018, Itad (2020), sid. 14–15.
- 546 Insatsnummer: 11630 (OCHA field coordination 2018–21) och 52040447 (Humanitarian support to UNHCR in UN Consolidated and Emergency Appeals).
- 547 Överenskommelsen förhandlades fram mellan världens femton största biståndsgivare och femton största biståndsorganisationer 2016 för att göra det humanitära biståndet mer effektivt.
- 548 NGO Guidelines for Non-Governmental Strategic Partner Organisations to the Humanitarian Unit at Sida, 2 October 2019. Dokumentnummer: 035507/19.
- 549 Reserapport Grand Bargain – Quality financing (WS 7&8) accelerator workshop. Dokumentnummer: 030464/19.
- 550 Beslutsnummer: 2020-002124. IOM Humanitärt stöd 2017–2020. Dokumentnummer: 033525/20.
- 551 Ny sammansättning av "metodpartner" på den humanitära enheten, den 15 september 2020. Internt PM. Ärende 19/001239, Dokumentnummer: 040663/20.
- 552 Se exempelvis Lydia Poole, The Programme Based Approach: 10 lessons, NRC, July 2020; The Programme-Based Approach. Year One review: Testing the Programme-Based Approach in West Africa, IRC, January 2020; och FAO, DI and NRC. 2020. Catalogue of quality funding practices to the humanitarian response: A reference tool for policymakers and practitioners to enhance the efficiency and effectiveness of programming (Report, July 2020).
- 553 Regeringsbeslut (UR2020/13611/FMR), Uppdrag till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) att utveckla arbetet med demokrati i Utvecklingssamarbetet, den 24 september 2020. Ärendenummer: 20/001459.
- 554 Evaluation of the application and effects of a Human Rights Based Approach to development, Sida Evaluation, den 31 juli 2020.
- 555 Varieties of Democracy, Pandemic Backsliding, läst: den 17 december 2020. Tillgänglig: <https://www.v-dem.net/en/our-work/research-projects/pandemic-backsliding/>.
- 556 Rapportering per e-post om Covid-19 relaterade insatser, den 29 april 2020. Ärendenummer: 20/000332. Insatsnummer: 61070142.
- 557 Access Now: project support 2019–2022, Korrespondens dokumentnummer 035829/20 och 035828/20. Ärendenummer: 18/000780. Insatsnummer: 61070123.
- 558 OECD (2020). Development Assistance Committee Members and Civil Society, The Development Dimension, OECD Publishing, Paris, Tillgänglig: <https://doi.org/10.1787/51eb6df1-en>. Ärendenummer: 20/001747.
- 559 Rapport Reshaping cultural policies for the promotion of fundamental freedoms and the diversity of cultural expression, oktober 2020, sid. 22. Ärendenummer: 17/000779.
- 560 Consolidated Annual Progress Report on Activities Implemented under the UNSDG Human Rights Mainstreaming (UNSDG-HRM) Fund, 1 January to 31 December 2019, sid. 4. Ärendenummer: 14/001130. Insatsnummer: 61050085.
- 561 UNPRPD Annual Narrative Report 2019 (and first quarter 2020), 2020-06-04, sid. 20 ff. Ärendenummer: 19/000870. Insatsnummer: 13734.
- 562 Principles for Digital Development, läst: den 17 december 2020. Tillgänglig: <https://digitalprinciples.org/>.
- 563 EU-Kommissionens webbplats, Team Europe: Digital4Development Hub launched to help shape a fair digital future across the globe, läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2321.
- 564 GSMA, 10 years since the launch of the GSMA Connected Women, Programme: Reflection on Progress, läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: <https://www.gsma.com/mobilefordevelopment/blog/10-years-since-the-launch-of-the-gsma-connected-women-programme/>.
- 565 Alliance for affordable Internet, UN Broadband Commission Adopts A4AI "1 for 2" Affordability Target, läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: <https://a4ai.org/un-broadband-commission-adopts-a4ai-1-for-2-affordability-target/#:~:text=A4AI's%2520%25E2%2580%259C1%2520for%25202%25E2%2580%259D%2520target,target%2520by%2520the%2520United%2520Nations.>
- 566 Alliance for affordable Internet, Meaningful Connectivity, läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: <https://a4ai.org/meaningful-connectivity/>.
- 567 Insatsnummer: 13830. Ärendenummer: 19/0001202.
- 568 Association for Progressive Communications Kärnstöd 2020–2023. Dokumentnummer 011471/20, sid. 3–4) ärendenummer: 19/001205.
- 569 OECD (2019), OECD Development Co-operation Peer Reviews: Sweden 2019, Rekommendation 3.3, OECD Development Co-operation Peer Reviews, OECD Publishing, Paris, läst: den 4 februari 2021. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1787/9f83244b-en>.
- 570 Sweden mission lessons learned report - innovation for development peer-learning exercise. sid. 7, (OECD-DAC Peer Learning Exercise on Innovation for Development). Ärendenummer: 21/000311.
- 571 OECD Legal Instruments, DAC Recommendation on Ending Sexual Exploitation, Abuse, and Harassment in Development Co-operation and Humanitarian Assistance: Key Pillars of Prevention and Response: läst: den 2 februari 2021. Tillgänglig: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-5020>.
- 572 GEWE evaluation – Final evaluation report, 2020-11-24. Dokumentnummer: 045829/20. Ärendenummer: 17/001559 samt GAP III Adoption, 2020-11-25. Dokumentnummer: 045772/20. Ärendenummer: 17/001559.

Publicerad av: Sida, 2021

Copyright: Sida, organisationsnummer 202100-4789

Omslagsbild: De utmaningar som fanns före pandemin finns kvar. Sida stöttar, genom FN:s befolkningsfond (UNFPA), hälso- och sjukvården i Sydsudan. Foto: UNFPA

Layout: Newsroom

Art.nr.: Sida 62370sv

ISBN: 978-91-586-4267-6

urn:nbn:se:sida-62370sv

Publikationen kan laddas ner från www.sida.se/publikationer

Du som har funktionsnedsättning kan beställa denna publikation i alternativt format från info@sida.se.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Adress: 105 25 Stockholm

Besök: Valhallavägen 199

Telefon: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64.

E-post: sida@sida.se www.sida.se

